THE

TRANSLATION GUIDE

English to Telugu & Vice Versa

REVISED EDITION

Madras:

V. RAMASWAMY SASTRULU & SONS

292, ESPLANADE

1925.

ఆంధ్రగ్రంథములు.

పద్యకావ్యములు.

	ప్రతి 1-కి రూ.	అ.
అప్పకవీయము, గిడుగు రామమూర్తిపంతుల విమర్శతో	3	0
ఆముక్తమాల్యద, (విష్ణుచిత్తీయము) ...	6	0
ఆంధ్రభాగవతము, పద్యకావ్యము ...	8	0
„ ఉత్తమప్రతి, 2 సంపుటములు ...	10	0
ఆదిపర్వము, పద్యకావ్యము, పెద్దచ్చు ...	1	8
„ టీక ...	4	0
ఆంధ్రభారతము, పద్యకావ్యము:—		
ఆది సభాపర్వములు గల సంపుటము ...	3	0
ఆరణ్యపర్వము ...	(అచ్చు)	
...	(అచ్చు)	
...	„	
...	„	
...	3	0
...వాస, మౌసల, మహాప్రస్థానిక,		
...	3	0
...	(అచ్చు)	
...	„	
...	5	4
...	1	8
...శేషము, సాంబనిఘంటువు,		
...	1	4
...	1	8
...పరాజప్రణీతము,		
...	3	8
...థకృతము ...	1	12
...రిత్ర) ...	1	8
...	1	8

నితిశతకసంపుటము I „ ... 3 0

రంగనాథరామాయణము, ద్విపద, ... 3 8

గోపీనాథ రామాయణము, 2 సంపుటములు ...		
చాటుపద్యమణిమంజరి, ప్రథమభాగము, క్రొత్తకూర్పు	1	8
చిత్రభారతము, చరిగొండ ధర్మనగారిది ...	1	8
చెన్నబసవపురాణము, పాపకవికృతము ...	1	4
ఛందోదర్పణము (అనంతునిఛందము) ...	1	0
జైమినీభారతము, అశ్వమేధపర్వము ...	1	4
దశకుమారచరిత్రము, పద్యము కేతనకవి ...	1	8
దశావతారచరిత్ర, చక్కనిక్రొత్తకూర్పు ...	3	0
ధ్రువోపాఖ్యానము, సటీక, భాగవతములోనిది ...	0	10
నరసభూపాలీయము, అట్టబైండు ...	1	0
నలచరిత్ర, ద్విపద, చక్రపురి రాఘవాచార్యప్రణీతము	1	4
నిర్వచనోత్తరరామాయణము, తిక్కనామాత్యప్రణీతము	1	0
పంచతంత్రము, నారాయణకవిది ...	1	0
,, క్యాలికోబైండు ...	1	6
,, వేంకటనాథరాజకవికృతము ...	1	4
,, క్యాలికోబైండు ...	1	10
పారిజాతాపహరణము, చిన్నసైజు, క్రొత్తకూర్పు ...	0	12
,, సాంధ్రటీకాతాత్పర్యము ...	3	0
బ్రహ్మోత్తరఖండము, క్రొత్తకూర్పు, శ్రీధరమల్లె వేంకటరామకవి	1	8
బసవపురాణము, పిడపర్తి సోమనాథకవి ...	2	8
భాస్కరరామాయణము, చక్కనిక్రొత్తకూర్పు ...	6	0
మనుచరిత్ర, సటీక, వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిగారి వ్యాఖ్యానముతో చిన్నసైజున మేలుకాగితములమీఁద స్ఫుటమైన అక్షరములతో చక్కఁగ ముద్రితము ...	4	0
మార్కండేయపురాణము, మారనకృతము ...	2	8
భక్తిరసశతకసంపుటము I 20 శతకములు ...	3	0
,, II ,, ...	3	0
,, III ,, ...	3	0
నీతిశతకసంపుటము I ,, ...	3	0
రంగనాథరామాయణము, ద్విపద, చక్కనిక్రొత్తకూర్పు	3	8

		ప్రతి 1-కి రూ.	అ.
రాఘవపాండవీయము, సటీక, ద్వ్యర్థిప్రబంధరాజము	...	3	0
లంకావిజయము (రావణదమ్మీయము) సటీక	...	1	4
వసుచరిత్రవిమర్శనము	...	1	4
వసుచరిత్ర, సటీక, రామరాజభూషణప్రణీతము	...	5	0
వాసిష్ఠరామాయణము, ద్విపద, తరిగొండ వెంకమ్మ	...	1	4
విక్రమార్కచరిత్ర, జక్కనకవిది	...	1	4
విష్ణుపురాణము, వెన్నెలకంటి సూరనార్యప్రణీతము, లఘుటిప్పణము	...	3	8
వివేకసింధు, కొండనార్యప్రణీతము	...	1	0
వేంకటాచలమాహాత్మ్యము, తరిగొండ వెంకమ్మ	...	1	8
వైశ్యపురాణము, శ్రీగురు భాస్కరాచార్యకృతము	...	1	4
వీరభద్రవిజయము, పోతనకృతము	...	1	0
శకుంతలాపరిణయము, కృష్ణకవికృతము	...	1	0
శశిరేఖాపరిణయము, అప్పప్పకవికృతము	...	1	0
శృంగారనైషధము, శ్రీనాథకవిది	...	1	8
శృంగారశాకుంతలము, పినవీరభద్రకవి	...	1	0
శేషధర్మము, తామరపల్లి తమ్మయ్య	...	1	0
శుకసప్తతి, కదిరీపతికృతము	...	1	8
సమీరకుమారవిజయము, నూతనముద్రితము	...	1	8
సానందోపాఖ్యానము, శ్రీ శివరామకవి విరచితము	...	1	0
సీతారామాంజనేయసంవాదము, సటీక, తాత్పర్యము	...	4	8
,, అట్టబైండు	...	2	8
సుదక్షిణాపరిణయము, తెనాలి అన్నయకవి (క్రొత్తకూర్పు)		1	0
హరివంశము, క్రొత్తకూర్పు, ఎఱ్ఱాప్రగడ	...	4	8
హరవిలాసము, శ్రీనాథకవి	...	1	0
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంకరకవి	...	1	0
హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యానము, సటీక, రామరాజభూషణకవి		3	8

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అండ్ సన్స్,

292, ఎస్ప్లనేడ్, చెన్న

THE

TRANSLATION GUIDE

English to Telugu & Vice Versa

REVISED EDITION

Madras:

V. RAMASWAMY SASTRULU & SONS

292, ESPLANADE

1925.

PRINTED AT
THE 'VAVILLA' PRESS
MADRAS—1925.

PREFACE.

The papers set for the Translation Higher and Lower grades for a series of years have been taken and rendered into English or Telugu as required there being no other means to afford a wide range of topics for such rendering. In India, previous to the British regime, finance, economics and revenue policy not having been theorised, there is a total dearth of appropriate vernacular expressions on those subjects and the aim of the compiler has been to attain to as close a rendering as is feasible consistent with the accuracy of ideas. The compiler would assure those who may have occasion to use the book that he had not spared pains to make it useful.

GLOSSARY OF JUDICIAL TERMS.

Comprising those used in civil, criminal and revenue matters, arranged in alphabetical order.

అంకితము. dedication.
అంకురము. a germ, a sprout, a bud.
అంకె. a number, a sign or mark.
అంకెము. a stirrup.
అంగ. a stride or pace.
అంగకోల. measurement ascertained by pacing.
అంగము. the body, a limb, a branch, a rank.
అంచనా. an estimate, a valuation.
అంచనచూచు. to estimate (crops)
అంచనాదారుడు. a surveyor or an appraiser.
నిలువు అంచనా. An estimate of the produce before it is cut.
కుప్ప అంచనా. an estimate of the produce of a field after it is cut and heaped.
అంచె. a relay or post at different stages.
అంటిసా. connection.
అండబాళ్లవాడు, లోపాయకారి, లోపాలివాడు. a sub-renter.
అండగోడ. a buttress.
అంతఃపురము. a seraglio.
అంతరంగము. the heart or mind.
అంతరువు. interval.
అంతర్గతము. included.
అంతు. the whole.
అందెబందెలేని. unrestrained.
అంబారము, రాశి. a heap, a stack.
అంబారీ. a howdah.
అంసము. the scapula.
అకటవికటము. inverted, topsy-turvy.
అక్కరపట్టియుండు. to be interested in.
అక్కసరి. neighbouring.
అక్కసు. spite, malice.
అక్కులు చెక్కులు యుండుట. to become emaciated.
అక్కుసాయి. brokerage, commission.
అగచాట్లు. calamity, adversity.
అగడుపరచు. to prefer an accusation.
అగలా, అగావు, ముందురూకలు, అచ్చారము. an advance of money, earnest money.
అగాడీ. the van of an army, in front.
అగాదు, వేటు లేవడము. discharge of a gun, explosion.
అగ్రహారము. a village or street inhabited by brahmins. సర్వాగ్రహారము. a village free from all tax. బిల్ముక్తాగ్రహారము. a village granted at a certain fixed assessment. కట్టుబడి అగ్రహారము. a village granted at a rent which fluctuates with the produce.

అచ్చముగా· personally, individually.
అర్చాళ్లు· chosen men.
అచ్చు· to be indebted. అచ్చివచ్చు· to be advantageous or prosperous. అచ్చుకట్టు· dry land prepared for wet cultivation.
అజా; మొత్తము· amount, gross produce, grand total.
అజుకుంచుట, తూకముతక్కువగ వేసి కొంగలించుట. under-rate, value unfairly, embezzle.
అజ్మాయిషి, పరిశోధన· trial, proof examination.
అట్టవస్తై, కవిలె, లెక్కపుస్తకము· a cash book, a ledger, an index.
అశావణి బంట్రోతు, రివిన్యూ బంట్రోతు· a revenue runner or peon.
అశ్వాడాలెక్క· a weekly acount.
అడతి, అరుగు· agency, commission.
అడతిదారుడు· an agent, a broker.
అడమానము, కుదవ, తాకట్టు· a mortgage.
అడిచిపడు· to hop.
అడ్డకట్టు, అణకట్టు· a dam.
అడ్డముపెట్టు· to come in the way.
అడంగువెల· cost price, prime cost.
అతుకుబడిచేయు· to rent out, to let on a lease.
అతుకుచాటు· letting out on rent.
అదబులోయుంచుట· to keep in awe.
అదాచేయు, ఆచరించు, తీర్చు, చెల్లించు· to perform, pay or discharge.
అర్ధమరేయి· midnight.
అర్ధవుదోసిలి· the fee for the looking glass.
అదాలతు· a court of justice.
అర్ధలవాడు· a stamper or marker, also a manufacturer of salt.
అర్ధిశిభూమి, తాకట్టు· mortgaged land.

అద్దె· hire, rent. అద్దెయిల్లు· a rented house.
అధికారము· the ruling power, authority, power. అధికారమిచ్చు· to delegate powers or to invest with powers. అధికారముచేయు· to exercise powers.
అధిష్ఠానదేవత· the presidiug deity.
అధ్యవసాయము· perseverance, constance in progress.
అధ్యక్షుడు· a superintendent, a chief, a grandee.
అధ్యావణ· list, account, roll.
అధ్యాయము· a chapter, a section.
అనాది· eternal, immemorial. అనాదిబంజరు· land which was never cultivated. అనాదిబీడు· immemorial waste.
అనుభోగత· enjoyment, possession.
అబ్వాబు· miscellaneous heads in revenue, accounts.
అభిని· opium.
అమంజి, వెట్టి· unpaid labour.
అప్రమాణము· lying, perjury.
అమలు· collection of revenue.
అమల్దారుడు· a native collector of revenue.
అమలుపట్టు· to distrain goods.
అమడలు· twins.
అమరు· to be employed.
అమాంతముగా· unexpectedly.
అమాదింసు· all goods, market wares.
అమానత్తు, అనామత్తు· deposit, charge.
అమాని· the direct management of any branch of revenue by Government in opposition to that which is farmed or rented out,

అమారు· a cable.

అమీనా· a petty revenue officer.

అయింద· hereafter, henceforth, in future, next time. సాలాయింద· next year.

అయిను, మొత్తమైన, నికరమైన· net, whole.

అయినుజను, నికరంమొత్తము· the net collected revenue.

అయినుబేరీజు· grand total, the entire sum.

అయినులెక్క· general account.

అయివజు· substitute, exchange, capital.

అయ్యాం, హయాము· days, time, period.

అతనిహయాములో· during his time or tenure of office.

అరక· a yoke of oxen with a plough and all other implements of husbandry appertaining thereto. అరకలజాబితా· an account showing the number of ploughs belonging to each ryot in a village. అరకట్టరక· a plough with a pair of bullocks.

అర్జీ· a petition, a letter. అర్జీదారుడు· a petitioner. అరీదాస్తు· a written petition, address, memorial, representation.

అర్జుబాజారీధర· price current, market price. అర్జుపట్టించు· to test by an experiment. అర్జుకట్టు· to re-examine.

అరాఖిబులు· various items.

ఆయాపద్దులు· miscellaueous sources of revenue.

అలగాభూమి· pastures, waste land kept for grazing. అలగాపుల్లరి· a grazing tax. అలగాసామీలు· loose folk, not regular cultivators.

అలబ్దు· signature; counter-signature.

అలలిసాబు, లెక్కప్రకారముగా· according to account.

అలమార్చు· to train bullocks etc. to the plough or to bear burdens.

అలాకుచేయు· to lay waste.

అలామతుకర్ర, బోయాకట్టె· a buoy.

అల్లరిచేయు· to commit disturbances.

అల్లిస· an oar.

అలుకు· to sow seed in a prepared field.

అలుగు, తూము, కలుజు· a sluice, water channel.

అల్లెసద్దు, సరహద్దు· boundary, limit, landmark.

అవతప్పితము· పొరపాటు· error, oversight.

అవాజా, కూత, శబ్దము, పుకారా· voice, sound, report, fame, echo, a whisper.

అవాయిచువ్వలు· sky rockets.

అవాకులు చెవాకులు· foolish conversation, pratling.

అసలు· original, principal, excellent.

అసలుదావా· orginal complaint.

అసలువాది· original complainant.

అసలుబేరీజు· the originial annual assessment.

అస్నాదు, సన్నదులు, దస్తావేజులు· orders, deeds, vouchers.

అహాలేకారులు, ఉద్యోగస్థులు· public servants, officials.

అహవాలు, స్థితి, విశేషములు· particulars, circumstances.

అకు· seedlings.

అకుపోయు· to transplant.

అచాలు· transplantation.

ఆచారము, ఆజూబాబు, ఆప్రాంతమ్యములో· an established rule of conduct in the vicinity.

అనవాటు పొలము, కరకసాపొలము. disputed land.

ఆబాదుచేయు. to make populous or flourishing.

ఆబాదుపరచు. to make a place habitable.

అబుకారి, చూసీలు. a tax on spirituous liquors.

ఆమదని, ఆముదని, వచ్చుబడి. income, import, revenue.

అరిందా. a porter, a carrier.

అవర్జా, దినవహి. a journal, a diary.

అసరాకవులు. an assurance of protection.

అసాను. resources for water.

అసామీవారు, రయతువారు, ఇసుమువారు, నభరుగతి. personal, individual. అసామీవారి హిస్సేబు. an account showing the particulars of each ryot's produce and assessment; the individual war chitta.

ఇంతిహాను, పరీక్ష. trial, examination, experiment.

ఇస్తిబా. resignation of office.

ఇంసాపు, న్యాయము, న్యాయవిచారణ. equity, justice, investigation.

ఇజారా గుత్త. a contract, a monopoly.

ఇజారాదారుడు, గుత్తచేసుకొన్నవాడు. a renter, a contractor or monopolist.

ఇత్తిల్లా. notice, information.

ఇనాము, మాన్యము. a grant of land rent-free for ever.

ఇనాముదారుడు. the holder of an inam. కదీంయినాము. an old bequest. దివిటి యినాము. land given to a torch-bearer. నెత్తురుకట్టు యినాము. gift to those who had lost blood in battle. బాగ్మారి ఇనాము. a living granted to one who has killed a tiger. బిల్మక్తా యినాము. a grant of land at a certain fixed assessment. సత్తిగియినాము. gift to one who bore the umbrella. సర్వదుంబాలాయినాము. a grant of land free form all rent. బేడిగలేక కట్టుబడియినాము. a grant of land at an assessment which varies with the produce. ఇబానామ or దానశాసనము. a deed of gift.

ఇరుసాలు. దివాణపురూకలను వంపించడము. a remittance.

ఇలాకా, అధికారములోచేరిన ప్రదేశము. jurisdiction.

ఇస్తిమిరారు, నిరంతరమైన, ఎడతెగని. in perpetuity, continual. సన్నది మిల్కియతు ఇస్తిమిరారు. a deed of permanent property in land.

ఇస్తిహారు,:చాటించడము. a written proclamation. ఇస్తిహారు నామా, ప్రకటన పత్రిక. a written proclamation.

ఈదలు. the sides of a pit in salt works.

ఈనరాశి. a heap of grain before it is winnowed.

ఉచ్చావచ్చముగా. in all sorts of ways.

ఉజాడు, బేచిరాకుగాయుండే, పాడుగాఉండే. depopulated, waste, deserted.

ఉజ్జాయించు. to judge of the proper weight or value.

ఉజయబోద, కుడిప్రక్క. starboard.

ఉరావురి, హురాహురి, అతిత్వరం. hastiness.

ఉడాయించు. to cause to fly, to spend extravagantly.

ఉత్తారపడు. to be hasty, to be rash.

ఉదాసీనపుమాటలు, దుర్భాషలు. abusive language.

ఉద్దారి, విచారణకర్త. a superintendent.

ఉద్యోగము· employment, situation.

ఉపకారము· favour.

ఉపరిరయ్యతు, పాయకారి· a tenant-at-will.

ఉప్పు· salt. ఉప్పుపట్టి· a swamp or salt marsh. ఉప్పుటేఱు· a salt water river. పట్టి ఉప్పు· swamp or spontaneous salt. ఉప్పుమడి· salt bed.

ఉముక· the husk of paddy.

ఉమేదు, ఉమేజు, ఆశ, కోరిక· hope, expectancy.

ఉమేజు (దు) వారీ· expectancy.

ఉమేజు (దు) వారు· a candidate for employment.

ఉరఫు, లేక, అనే· alias.

ఉలుఫా, బహుమానము, బత్తెము· presents, supplies made to travellers.

ఉల్లాకు· a written memorandam left with goods or grain, specifying the quantity and the owner.

ఊచ· the stalk of the great millet.

ఊడ్చు· to transplant.

ఊళిగము, కొలువు· service, function.

ఎకరారు· acknowledgment, admission, confession. ఎకరారుపడు· to confess.

ఎకాయెకిగా, ఉన్నట్టుండి· suddenly, unawares, unexpectedly.

ఎగాదిగా· violently.

ఎగుమతి· exportation.

ఎద్దటినీళ్లు· water brought from a distance.

ఎదిరి, ప్రతివాది· defendant.

ఎల్లి· boundary, limit.

ఎండ్రగీతలు· holes made by crabs in the embankments of rice fields.

ఏకచ్ఛాయ, ఉమ్మడిపత్రము· a bond executed by several persons.

ఏకూణ్, మొత్తము, వెరశి· total, the sum total. ఏకోణ్దారులు· fellow holders, joint partners.

ఏడికోల· the shaft or pole of a plough.

ఏతాము· a picottah.

ఏరువ, వాడ వెన్నుపలక· a ship's keel.

ఏరువాక· the commencement of cultivation. ఏరువాకసాగు· to commence cultivation.

ఏలము· auction. ఏలమువేయు· to sell by auction.

ఒగరుపుమూట· a certain fee or allowance in grain granted to reapers.

ఒగుడు· the straw of the great millet.

ఒత్తె· a heap of grain previous to the straw being seperated from its sheaves of corn.

ఓకు, దుర్భిని· a telescope.

ఓల్థానా· the prisoner's ward.

కంకర· gravel.

కంకి· the head or ear of corn.

కంగాణము· watch.

కంచాయిలు· a consignment of goods.

కంజాయింపు· a quarrel regarding the distribution of water.

కంబరులాడు, కంబారుపట్టె· coir rope.

కంబారులు· labourers, servants.

కంబత్రియినాము· a supplementary or additional grant of inam land.

కచేరీ, కొలువుకూటము· an office or a place of public business.

కచ్చానేరు· the lesser measure. కచ్చామనిషి· a mean fellow. కచ్చామాట· nonsense. కచ్చావసూలు· trial for extortion.

కజ్జాపడు· to quarrel.

కటాయి· cutting, harvesting.

నజరుకటాయి, కోతకటాయి. the money paid for leave or permission to reap a crop.

కటాయించు, దాఖలుచేసుకొను. to enter into an account, to post an account.

కటావళి. a ledger, an entry, a rough statement.

కట్టుహూములు. allowance or remission to Dasabhandam inamdars.

కణజ, కత్తువ. an embankment, anicut, dam.

కదపా, ఒడంబడికె, పత్రము. counter-agreement.

కదీములు, మిరాశికాపులు. the old and hereditary cultivators of a village.

కన్నము. a breach or hole.

కబాడము. a bullock load. కబాడియెద్దులు. bullocks carrying firewood or forage.

కజజు, రసీదు. a receipt for pay.

కబూలు. an agreement. కబూలగుట. to agree.

కబేలా, కబాలా, ఇంటిపత్రము. a document, a grant or title-deed.

కమటగాడు. labourer, ploughman.

కమతము. lands cultivated by zamindars through their own domestic slaves.

కంబవారు. husbandmen.

కమాను, విల్లువంపుకట్టడము. an arch. కమాను కత్తి. the bow of a drill. కమానుబద్ద. the spring of a watch. తీరుకమాను. a bow and arrows. కమాన్దస్తా. a large bow for cleaning cotton.

కమాయిషు, నిర్వాహకము, వ్యవహారదక్షత. affairs, business, management. కమాయిషు దారుడు. one appointed to collect the revenues of a district.

కయిదు, చెర, కావలి. restraint, prison.

కయిఫియ్యతు. a detailed statement of circumstances, or particulars.

కయిపు, మత్తు, మయికము. intoxication.

కయిలు. the actual measurement of grain.

కరకసా. boundary dispute. కరకసాభూమి. land lying on two boundaries.

కరణము, కులకర్ణి. the village accountant.

కరణీకము. the office of accountant.

కరాణి, లేఖరి. a scribe, writer.

కరారు, కవులు, నిష్కర్ష, నిర్ణయము. an agreement or engagement, contract.

కరారునామా or ఒడంబడిక. a deed of agreement.

కరుచులెక్క, దినవహి. a daily account, a running account.

లెక్కలు కరుచుచేయు. to balance or settle accounts.

కఱ్ఱు. the ploughshare.

కరోడా. an overseer or inspector.

కళంగము, అప్పనపాలము. land that pays no tax unless cultivated.

కలం, లేఖనీ, ప్రకరణము. a pen (of reed), a paragraph.

కలందాను. an inkstand.

కలబు (కళబి) రూపాయి, చెల్లని, తప్పు. a base coin or false rupee.

కళరుభూమి, చవుటినేల. alkaline earth:

కలాలిపని. the spirit trade. కలాలుఖానా. an arrack shop or farm.

కలుపు. a weed. కలుపుతీయు. to weed.

కళ్లము. the threshing floor. కళ్లముతేరు. gleamings from the threshing floor, a kind of harvest fee granted by the owner to plough men.

కవాతు. drill, parade.

కవులు. a lease or agreement in writing given to ryots. కవులుకస్తు, కవులు దిష్టు. an agreement with its counterpart, articles and stipulations exchanged.

కసబుకు రానితాళ్లు. palmyra trees which are not fit for drawing toddy.

కసరు. excess కసరాదాయము. surplus.

కసబా. the head station in a taluq or division.

కాంగారీ, కాముగారీ, మరమ్మత్తు. repairs to tanks.

కాజీ. a mahommadan judge.

కాడారంభము, మెట్టసాగుబడి. dry cultivation.

కాణాచి. hereditary right, offiice or employ.

కాతాలెక్క. a running account.

ఖాతాదారులు. constituents.

కాంభర్తి. supplementary.

కానుగోయి. an officer acquainted with the customs and tenures of a district.

కాతెము. the hollowed trunk of a palmyra tree used in watering fields.

కాయము. permanent.

కారంజా. an artificial fountain or jet.

కారుఖానా, దొడ్డి. workshop, manufactory, establishment, factory.

కారువాయి. temporary arrangement.

కారువాయిజేలు. a demand or cess levied; an estimate.

కారోబారి, కార్యకర్త, వ్యవహారికుడు. an agent, a man of business.

కాలువ. a water channel.

కాలేయము. the liver.

కిట్టికోల. thumb-screws.

కిల. a heap of winnowed grain.

కిమ్మతురవానా. a pass certifying the value of the goods.

కిరానా, చిల్లరసామాను. grocery.

కిరాయి. rent, hire.

కిలింట, కిలేంటు. a post-clearance bill.

కిస్తీ, వాయిదా. a stated payment, an instalment towards rent or revenue.

కిస్తీబందీ, వాయిదాలయేర్పాటు. settlement of payment by instalments.

కీలసలు. paddy some of the ears of which are empty from disease or want of rain.

కివాడ. a tract of land in which garden produce is generally cultivated, and which formerly formed part of the village-site.

కుంచము. a measure of grain.

కుంట. a land measure.

కుంద, తుపాకి అడుగు. the butt of a gun.

కుడివారము. the cultivator's share of the crop.

కున్నారము. glassware.

కుప్పకట్టు. a grain allowance granted to village servants.

కుముందార్, మొనగాడు. a leader or captain.

కుల్‌వార్, రయ్యతువారి, ఆసామివారి. a settlement made with the ryots individually.

కుల్‌వారిపట్టా. individual settlement.

కులం. caste or tribe.

కులగుత్త. land let at a low rent.

కూంచీచేయుట, దండువెడలుట. to march.

కూడికవాండ్లు, పాలికాపులు. partners in trade.

కూమవారి. a tax levied on a caste.

కూర్నిషాత్, దండము, వందనము. prostrations, homage.

కూర్స. the ribs of a ship.

కచ్చులికలనము, అల్లరి, దొమ్మి. rioting.

కేణి. a field.

కేరీజులు. grain fees in general.

కేవు, వాడకూలి. cargo, freight.

కైదీ. a prisoner; కైదు. a prison, imprisonment; కైదుచేయు. to imprison.

కొట్టము, పశువుల దొడ్డి. a cow-house, a stable.

కొఠారు. a magazine or store. ఉప్పుకొఠారు. a salt depot or pan.

కోఠీ. a storehouse, a bank.

కోఠీవేయు. to set up or open a bank.

కొత్తవాలు. the chief officer of police in a city or town.

కొరిచెవాడు. a savage, a mountaineer.

కొల్లెత్తువాడు, బేల్దారీవాడు, తాపీవాడు. a bricklayer.

కోడు. a rivulet, a nullah.

కోఠు. a firm or mercantile house.

కోఠుదారుడు. a ware-house man.

కోస్తా. territory, a sea-coast.

క్రమముగా. gradually.

ఖండిక, ఖండ్రిక, చిన్నపల్లె. a small viilage or hamlet.

ఖండిగుత్త. a fixed rent.

ఖండీ, పుట్టి. a certain measure of grain.

ఖజాంచీ. a treasurer. ఖజానా, దివాణపుధన కలకొట్టు. a treasury.

ఖల్లు, ఖల్ల, చచ్చుబాకీ. a bad debt.

ఖరాజు, దివాణపు వచ్చుబడి. the government revenue.

ఖరీదు, వెల. price, value; ఖరీదుబంది. settlement of price.

ఖర్చు. expense; గ్రామఖర్చు, బాజాఖర్చు. village fees; ఖర్చుచేయు. discharge or pay away.

ఖలలు, హాని, చెరుపు, కలత. disorder, confusion.

ఖలసా. retained under government, not rented or alienated, fiscal.

ఖసిచేయు, కబ్బికొట్టు. to castrate.

ఖసీ, వ్యవసాయము. cultivation, manuring.

ఖాం. gross, unsettled; ఖాంలెక్క. a rough account; ఖాంవసూలు. gross receipts; ఖాంవారిచిట్టా. miscellaneous or petty items.

ఖాందాను, సంసారము. family, household.

ఖాటా. large scales.

ఖాతావణి. a complete abstract of the actual receipt and expenditure of the revenues for the past year.

ఖానిగి. domestic, private; ఖానిగిలెక్క. a private account.

ఖానుసుమారు. a census.

ఖామ(వ)ందు, స్వంతగాడు. lord, owner, master.

ఖారీజులు. harvest fees.

ఖాలీ. empty, vacant.

ఖాల్సా. a commonwealth.

ఖాసా, స్వంత. personal. ఖాసాగా. personally, he himself. ఖాసానవారీ. coming in person. ఖాసా. a slave or hereditary bondsman.

ఖిర్దు, కృషి. cultivation; ఖిర్దు ఆబాదుచేసుకొని. having cultivated fully.

ఖుద్దున. personally, without intervention.

ఖుద్రాజీ. of his own accord, voluntarily.

ఖురడా (దా), ఖొరాకి, బత్తెము. batta, subsistence.

ఖుర్దుబుర్దు, అపహరించడము. embezzlement.

ఖులాసా, సంగ్రహము, సారాంశము. abstract, abridgement.

ఖులాసాగాయుండే. free, open, disengaged.

ఖుల్లసు, వివరము, సారాంశము. particulars, substance or essence; ఖుల్లసుగా. thoroughly, essentially.

ఖుష్కి, దున్ననినేల, బీడు. untilled land; ఖుష్కి-జిరాయితి. cultivating untilled land; ఖుష్కి-బాగాయితి, or తోటలు వేయబడ్డ మెట్టపొలము. "dry" land cultivated as garden land; ఖుష్కి పైకీలరి. wet cultivation carried on in lands ordinarily classed as "dry"; ఖుష్క-కీదు, చేయివెలకు అమ్మడము. paying in ready money.

ఖూంవారి. a tax levied upon different castes; వలకట్లఖూంవారి. the fees paid for the right of fishing.

ఖూనీ. manslaughter, murder; a murderer.

ఖూనిఖోరు. a murderer.

ఖూరాకు. batta to peons.

ఖేడిగావుండే, మిశ్రితముగావుండే. adulterated, not pure.

ఖేతు, వరిపొలము. a corn-field.

ఖేరీజు, జాస్తి, వేరే. extra, additional.

ఖ్యాలు, భ్రమ, delusion, imagination.

గంజాయి. the hemp plant.

గంజి. gruel.

గట్టు. bank or shore. గట్టుతూము. a portion of the gross produce collected by Zemindars from each village for tank repairs.

గడ్డ. a water course.

గడ్డ విరుచు, బెల్లుతన్ను. to break the clods in the fields.

గడిబిడిమనిషి, దడబిడలుచేసేవాడు. a violent man, an outrageous person.

గనీబు. opulent, rich.

గమెళా. the tops of masts.

గయాసుభూమి. waste, uncultivated land.

గరిది, దింసు, సవారి. invasion, incursion, tour, round.

గరీబు, బీదవాడు. poor, humble, a stranger.

గస్తు, గస్తి, రోందు, నగరిశోధన. a patrol. గస్తితిరుగుట. to go the rounds.

గాంగానా, గ్రామవారి. village by village.

గాలమువేయు, తూకువేయు. to hang on the gallows.

గావాయి, వాడకొన స్తంభము. a ship's topmast.

గాను, కప్పిచక్రము. a sheave of a pulley.

గిడ్డంగి. a godown, an outhouse, storeroom.

గిరువు, కుదువ, తాకట్టు. mortgage, pawning.

గిర్దావరి, ఒట్టువులుకుము. a circular order; గిర్దావరిచేయు. to circulate.

గిలాబ, గచ్చుప్రాయడము. plastering.

గిల్లామాటలు, చాడి, అంగుడు, దుడిపిమాటలు. slander, scandal, tale-bearing.

గిల్లటల, పెందలకడ. early, betimes.

గీయు. to draw toddy.

గుంజాయిషి, లోపము. defect, imperfection.

గుంటక. an instrument used in levelling ploughed fields.

గుంటమాన్యము. a petty inam.

గుజిలి. a market-place; గుజిలివేళ. the shopping time.

గుడికట్టు. the ayacut of a village.

గుత్త. rent, lease.

గుప్తి, గుంమిలి. a dagger.

గుబారు. rumour.

గుమాస్తా. a clerk.

గుమాని, సందేహించబడ్డ. suspicious, suspected.

గుమారు. a ships' gang way.

గుమిటి. a sentry box.

గుమ్మటము. a balloon, a dome.

గుల్లి. the hull of a ship.

గూడెము. a hamlet.

గెడువు, వాయిదా. a fixed time for payment, an instalment.

గలి. a heap of salt.

గైబితుసిబ్బంది. the establishment of public servants at out-stations.

గైరాదా. unoccupied, waste.

గైరుమిలియంపడ్డ. mislaid, missing, what is not found. గైరుఅదా. extra collections. గైరువాజిబి. unreasonable, false. గైరుమహసూలుచెట్లు. trees not liable to tax. గైరుహాజరు. missing, absent. గైరుజవాబు జాబులు. letters that require no answer.

గొఱ్ఱు. an instrument of husbandry.

గొల్లాగారము. a tax taken from the shepherds.

గోష్టుగుత్త. the joint renting of a village by all its ryots.

గోష్వర. an abstract; an index.

గ్రాది. a balustrade, railing.

గ్రామహిశ్శెబు. the general demand, collection and balance delivered to the landlord at the period of settlement.

గ్రామకంఠము. house-site.

ఘరానా. family; ఘరానామనిషి. a respectable man.

ఘాటి(టు)కనమ. a hill-pass.

చండివాళము, తరుగు, సంచకరువు. earnest money, an advance.

చంద. a subscription; చందా కాకితము. subscription paper; ఊరిమీద చందా వేసుకొనుట. to raise a subscription.

చకునామా, చెకునామా. a map or plan of lands.

చట్టము. regulation.

చట్కారీ, చట్కారీవాడు. a half-caste.

చట్టుదావిడి. a well sunk in a rock.

చఢావణి, హెడిగించడము. raising rent.

చపావణి, దాచడము. concealment, embezzlement.

చప్పా. చాపా. a stamp, seal or impression.

చరుచు, దెబ్బ. a slap, a clap.

చహరా (చేరా, పోలిక). features, personal appearance.

చలాయించు, ఉరుకు, పారిపోవు. to decamp, run away.

చాకరు (పనివాడు). a menial servant. చాకిరి (కొలువు). menial service. చాకిరిమాన్యము. land given in fee for the performance of menial service in a village.

చాటక (పంపు). witchcraft.

చాడీ. a slander. చాడీఖోరు, (కొండెగాడు). a slanderer, a talebearer.

చాపగట్టు. a bank on which salt is placed immediately after it is taken out of the pans.

చాపావేయు. to seal or print. చాపాకాకితము. stamp paper.

చాలాన. an invioce or chellan.

చాలిగేణి. tenancy-at-will.

చాలితి. incidental, occasional.

చాలు. a furrow.

చికిలి, మెరుగుపెట్టడము. polishing of arms.
చిట్టా. a rough day (book) account.
చిత్తు. a rough copy.
చిరునామా (పై విలాసము). the direction or superscription of a letter; చిరునామాదారుడు. the person to whom a letter is addressed.
చిలుకు. the balance on hand after remittance was made to treasury:
చివుకు. a four-annà piece; a piston.
చీటి. a letter or note; ఇంటిచీటి. a bill of sale.
చీలితచెట్టుట, పోగొట్టుట. to get rid of.
చుక్కాని. a rudder.
చుక్కీ. a telescope.
చుల్లావరి. a hearth-tax.
చెకిముకిరాయి. a flint.
చెదుకు, చెళుకు, టూకీ. an abridgement, an abstract.
చెష్మయిశిస్తి. the instalment levied every six months.
చెరువు. an artificial tank; పంటచెరువు. a tank for the irrigation of paddy fields; ఊరచెరువు. a tank for the common use of the village community.
చెలామణి. current as coin or currency.
చలిక. a field left fallow.
చెల్లని నిర్ణయము. the amount ultimately fixed as payable.
చేంది, కల్లు. toddy.
మయిలచేట. a certain grain allowance granted to the village washerman.
చేడ (మాగాణి). the cultivation of wet land.

చేను. a field.
చేబదులు. a simple loan debt without bond or account.
చేరుగొండిపశువులు. stray cattle.
చేర్లాబడ్డ. leaning, sloping.
చేవ్రాలు. signature.
చొక్కబాణము. a bonfire.
చొప్ప. the straw of the great millet.
చోపుదారు. a mace-bearer.
చోరీ, దొంగరికము. theft, smuggling. చోరుగస్తీ. a spy. చోరీగా. clandestinely.
చౌక్, అంగడివీధి, గుజిరి. bazaar.
చౌక. a square, court.
చౌకి. a watch or guard; a custom-house.
చౌతేయినాము. land granted on favourable lease, one-fourth of the rent being forgiven.
చౌదరి(రి). the headman of a trade.
చావని, (దండువుండెచోటు). a cantonment.
జంగీకట్టుబడి. troops raised for war and then allowed land for subsistence.
జంఢా, ధ్వజస్తంభము. a flag-staff.
జంటె (కలుపు పొయ్యేటట్టు దున్నే సాధనము). a machine for weeding a field.
జంత్రి (పంచాంగము) an almanac.
జకాయతి (సుంకము) custom-house duty; జకాయతిగుత్త. a contract for custom-house duties.
జత్తిగె. (జడ్డిగము). a drill plough or a sowing machine.
జదీదుయినాము. land recently bestowed.
జనహానిలు (జనాబాదస్తు). poll tax.
జనాభాలెక్క. a census.
జనాబిఅలీ. your majesty, your excellency.
జప్తి. attachment, seizure of goods.

జబర్దస్తి (బలాత్కారము). oppression, violence.

జమకట్టు. sum up, strike a total.

జమ (వచ్చుబడి, మొత్తము). collection, sum, total;

జమాఖర్చు. the receipts and disbursements.

జమానీస్తు. surety, security, bail.

జమాబందీ. (శిస్తుయేర్పరచడము). the yearly settlement of assessment.

జమా. వసూలుబాకీ. demand, collection and balance.

జమీను (భూమి). land held under a peculiar tenure.

జమీన్‌దారి. a permanently settled estate.

జ(జె)రీబు, మసాతు, కొలవడము, బాగాయతి, (తోటలు దొడ్లు). survey, measurement; garden land irrigated by wells.

జరుజామీన్ (నగరుజామీను). monied security.

జల్లీలు (గోతములు). sacks, bags of grain.

జవాను (బంట్రోతు). a peon, a police or revenue officer.

జవాబు (ఉత్తరము). an answer. జవాబుదారి. (ఉత్తరవాదము). responsibility, liability. జవాబునివీసు (రాయసగాడు). a scribe, a clerk.

జహగీరు (జాగీరు). land or country bestowed as a free gift; a grant of land, revenue payable to government.

జహాజు (వాడ). a ship. జహాజు రవానా. exportation by sea.

జాగా (స్థలము). place, land, home.

జాప్యము. slow, loitering.

జాబితా. a list. మొయీనుజాబితా. a list or account, of fixed establishment.

జామీను (పూట). bail, surety, security. జామీనుదారుడు. a surety. రొక్కజామీనుదారుడు. money-security. నఫరుజామీనదారుడు. personal security.

జాయా అగు. (the tank) to be injured; జాయా (చెడిపోయిన). damaged.

జారీ. current, in force; జారీచేయు. to issue, enact, put in force; grant land free of assessment for building purposes.

జాలె (రఫ్పు). darning; జాలెచేయు (రఫ్పుచేయు). to darn.

జాస్తి. extra; డౌలుజాస్తి. too high an estimate.

జాహిరుచేయు. explain, represent.

జింమా (వశము, స్వాధీనము). possession, charge.

జింసువారీలెక్క (తపసీలు వారీలెక్క). a catalogue, descriptive list.

జిద్దాజిద్ది (హటాహటము). a great dispute.

జిద్దు. contrariety.

జిరాయతి (సాగుబడి). cultivation, the Government lands as opposed to Inam lands.

జిల్దు. a volume; జిల్దుకట్టు. bind (a book)

జిల్లేదారు (తరుపుదారుడు). a subordinate revenue officer.

జీలు, జీలి, (ఉత్తరభాగము). a supplement; an appendix. ఈ జీలునవ్రాయబడ్డ. hereinafter written.

జుమ(ము)లా (మొత్తము). total, total sum.

జుల్మాన (అపరాధము). a fine, a penalty levied.

జేరుగండి. an embrasure to shoot from.

జేరుతలావు (చెరువుకిందిభూమి). land lying under a tank.

జోక్యము (నష్టము). loss, risk, danger;

జహజుజోఖ్యము. peril of the sea, risk of shipwreck.

జోడి. a favourable quit-rent.

జోరావరి (బలోద్వంది). outrage, violence.

జ్ఞప్తి. remembrance.

ఝడతీ. examination or verification of accounts, a search.

టరీఫు (వెలలపట్టీ). a tariff or table of import and export duties.

టవాయి (చెడుగాలి). a foul wind.

టూకీగా. briefly, in brief; టూకీచేయు. to abridge.

టోకు (జట్టుగాకొనుట). a wholesale purchase, a monopoly.

టోలా (గుంపు). mob; ఏకటోలా అయి. in a mob.

ఠరాయించు. to fix; determine, adjust.

ఠరావుబేరీజు. the fixed assessment of a village.

ఠప్పా. a stamp, print, die.

ఠాణా. a station, a watch-house.

ఠీకు (సరియైన) proper, just, complete.

ఠేవణి. monied security, advance, deposit.

డమాను. a sail. డమానుమౌసము. the sailing season (February and March when the northern ports are open).

డలాయతు. a retainer, a peon.

డాబా. the ceiling of a house.

డాబు. a catalogue or list.

డామా. a false charge, a groundless claim.

డాలు. a shield.

డేరా. a tent.

డొంక. a path between two fields left as a passage for cattle.

డోలీ. a litter.

డౌలు. an estimate, probable produce; డౌలు వసూలుబాకీ. the estimated demand, collection and balance.

ఢాకా. violence; ఢాకాదొంగ (దీవిటిదొంగ). a gang robber.

ఢోకా. an injury, impediment, fear.

తంఖా. an assignment on the revenue; తనఖాపత్రము, a bond transferred by endorsement; తనఖాకాకితము. the order for an assignment on the revenue; తనఖాజాస్తి. the detection of underrating.

తంటా. difficulty, dispute, trouble.

తంటాఖోరుతనము. quarrelsomeness.

తంటాఖోరు. a quarrelsome wretch.

తంటాలేని. undisputed; indisputable.

తండా. the bottom of a ship.

తంబు. a small tent.

తకద్దమా. adjustment.

తకరారు. dispute, altercation.

తకావి. advances for cultivation. తకావీ పత్రము. a deed executed by ryots in favour of government for loans.

తకీదు వర్తమానము. a true report.

తగలూఫు. irregularity, adulteration.

తగాదా, వ్యాజ్యము. claim, suit or dispute.

తగాయత్తు. usually. ఆతగాయత్తు. ever since.

తగ్గైరు. dismissal.

తత్తళించుట (సంకటపడుట). to vascillate or be agitated.

తన (ని) కీ (విమర్శ). ascertainment or examination; తనకీచేయు. compare, check or audit accounts; తనకీ-మ కాతు. trial measurement.

తనాఖోరు. an ungrateful person.

తప(ఫ)సీలు (వివరము). a detailed account or statement.

తప్పెట్టు. lonely, out of the way.

తఫాల్. items or sundry collections.

తఫాత్ ఖర్చు. miscellaneous sums paid.

తక్సీము. an allotment or division into shares.

తబియ్యతు. nature, genius, constitution, health.

తబ్దీలు మార్చుడము. exchange, transportation.

తమాముగా. wholly, utterly.

తయారగు. to be made ready.

తయినాతి. attendance, service waiting.

తరక్కీ (ఉద్యోగములో అభివృద్ధి). advancement in office.

తరగతి (తరము). sort, classification.

తరదూదు. exertion, application.

తరద్దుదుఖర్జు. a memorandum specifying the crop intended to be raised on a field. తరద్దూదుజాబితా. an account showing the species and quantity of seed sown, the extent of land under cultivation, and the quantity remaining fallow.

తరందారుడు. a classifier.

తరబియతు (పనుపరచడము). education, training, qualification.

తరి (మాగాని). wet cultivation.

తరుగు. wastage, brokerage.

తరువాయి (తరుణము). seasonable time, opportunity.

తర్జుమా (భాషాంతరము) a translation.

తర్వారిలెక్క. the survey account.

తర్వాయినెంబరు. the next or preceding case.

తర్వారి (తరపడి) a settled measurement of fields or villages.

తరవారి గ్రామములు. the villages in which the ryotwari system is in force.

తలపరిగినాలా (కళంకాలవ). a water-course from a spring.

తలబు. summons, requisition.

తలబుదీవాని గ్రామములు. villages granted on quit-rent for service.

తలమరలుగా (వంశపరంపరలుగా). from generation to generation.

తలా(ల్లా)శి, (విమర్శ.) search, inquiry.

తవాయి(ప్రమాదము). battle, contest, misfortune. వాడతవాయిపట్టినది. the ship fell out of its course.

తశ్రుజీ. a pension or allowence granted to zamindars or landholders.

తష్కీషి (మతింపు) valuation, reckoning.

తసద్దూఖు. allowance to a Hindu temple.

తస్రుఫు. embezzlement, enjoyment.

తస్తీకు (నిష్కర్ష రూకలు.) a fixed sum paid by Government to a pagoda and as consolidated allowance in lieu of assumed lands.

తస్లీబు (బహుమానము). reward; present.

తస్లీము. an assignment or draft for money.

తహ (సమ్మతి). consent, agreement: తహపడుట. to be proved, to be settled.

తహశీరు. percentage or allowance made to superintendents of public works.

తహవారి. specification, classing.

తహవేలు (సరిచూడడము). comparison.

తహసీలు (అములుదారుడు). collection.

తహసీలుదారుడు. a native revenue officer.

తహసీలుబాబితా. an account showing the daily payments of cultivators to government.

తాకీదు (ఆజ్ఞాపత్రిక). a written order.

తాజా. fresh, new.

తాపి. ballast in a boat.

తాబాజారి (అంగళ్లవాండ్లు యిచ్చేపన్ను). tax paid by vendors in bazaars.

తాబే. dependence.

తాబేదారుడు. a menial servant.

తారీఖు (తేది). a date.

తాలు (తప్పలు). empty ears of paddy.

తాలూకు. of or belonging to.

తాళా. similarity, match.

ఈలెక్కలు తాళాపడ్డవి. these reckonings correspond.

తావత్తు. solvency, capability.

తిరగితివాడ. a brig; a two-masted vessel.

తిరస్తు. an alienated village.

తిరుగ(గా)లి. a turn-screw.

తిసాల. triennial.

తీరువజాస్తి. an additional assessment.

తుఖము. an advance of seed, an estimate; తుఖముచేయు. to estimate.

తుడుపు. an oar, a paddle.

తుడుపుబల్ల. a wooden plank with which they collect salt into a heap.

తునీ (గల్లి). a bed in a salt pan.

తుపాకి. a musket or matchlock; తుపాకి గట్టించు. to load a gun; తుపాకికాల్చు. to fire a gun.

తుఫాను (గాలివాన). a storm, a tempest.

తూకుమాను. the gallows.

తూపురాణి(తూము). a drain, water-course.

తూమారు (యోగ్యతాపత్రిక). a certificate of conduct a diploma.

తూము. a sluice, a measure.

తూర్పారపెట్టు. to winnow grain.

తూఫీ (పెంచివ్రాసిన). voluminous.

తేగడరూక. a worn coin.

తేగభోగములకుగాను. for the support of the temple.

తేడా. profits, surplus, balance.

తేరీజు. an account specifying the particulars and afterwards the amount.

తోకము. estimation.

తోలకరి. the first rainy season.

తొల్లిక. a kind of hole.

తోజ్దాను. a cartridge box, a pouch.

తోటా. a cartridge.

తోపు. a cannon, a gun; తోపుఖానా. an arsenal; జమైతోపుఖానా. the chief arsenal.

తోము. to clean.

తోషాఖానా. a treasury.

తౌజి (భరణము, వర్షాశనము). a pension, an allowance.

త్యాహితిగా(యథేచ్ఛగా, మనసువచ్చినట్టు). voluntarily, at one's will.

తక్సీసపరచు. to allot.

తక్తు. throne, royal seat.

తత్తిశము. shattered, ruinous.

తద్బీరు. opinion, advice.

దంగ. mutiny, sedition, rebellion.

దండకట్టు. a straw band in general tied round the bottom of a heap of grain.

దండుగ. a fine, an exorbitant assessment.

దండుగయినాము. land formerly granted as compensation for extortions.

దండోరావేయడను. proclamation by beat of drum.

దండియా. a bailiff.

దగలా. a coat of mail.

దగా. fraud, cheating, trick.

దంపకళ్లు. the plough-share used in · the tillage of wet land as opposed to మెట్టకళ్లు.

దఫా. time, occasion, turn.

దఫేదారుడు. the serjeant or head of a company, a head peon.

దస్తరబందు. an office-keeper.

దబకళేసము. backbiting, trickery.

దబాయించుట. to reprove, chide.

దబాయించు. to bully, brow-beat.

దఫీనా. buried treasure.

దమదమా, బురుజు. a battery.

దమ్మయ్య. a simpleton.

దమ్ము. mire, mud.

దరఖాస్తు. a proposal, an application for land.

దరబారు. a court.

ధర. price, rate, value.

ధరావత్తు. deposit, money given in security.

దరిమిల. subsequently, hereinafter. దానికిదరిమిల. since that date.

దరీవిలవడ్డి. interest that subsequently accumulated.

దరీవిల్లవడ్డితో with the subsequent interest.

దరు, దొరువు. a large well.

ధరుజామీన్, రొక్కజామీను. money-security.

దర్మా. monthly wages, salary. వాని దరియేనాపోబోకు. do not meddle with him.

దర్యాప్తు. enquiry, trial, investigation.

దరోబస్తు. all, the whole.

దలాయతు. a peon.

దలాలి. a broker or salesman.

దళబంధము. an allowance given to persons as compensation for the construction of tanks.

దళవాయి, సేనాధిపతి, కార్యకర్త. a general, minister or regent.

దవుడు. galloping, inroad.

దళరామళరాగా, తారుమారుగా. without observing the stops.

దస్కతు. signature.

దస్త. a quiver.

దస్తకు. an order, a summons.

దస్తగిరిచేయు. to patronize.

దస్తావేజు. voucher, document.

దస్తా. a quire of paper.

దస్తు. gross collections, money realized.

దస్తుచేయు. to collect. చోరీదస్తు. embezzled rents.

దస్తుబాకీ. the balance of collections.

దస్తుబాజు. collection of revenue.

దస్తుగిరదా. to make up a deficiency.

దస్తుబదస్తు. from hand to hand.

దస్తూరి. customary fees, autograph.

దస్త్రము. a budget, a portfolio.

దస్సాల. decennial.

దాఖలా. entry in an account, verification, proof.

దాబులోవుంచు. to keep under control.

దామాషా. allotment, divisions into shares, dividends.

దారోగా. a superintendent.

దాయా, పిరియాది. plaintiff.

దారు. substantial. నాదారు. having no money or funds.

దారు. spirituous liquor, gun powder.

దారునాదారు. the rich and the poor.

దాళుబా. the black crop.

దావా, వ్యాజ్యము. a claim, a lawsuit, a complaint.

దావాదారుడు. a prosecutor, a complainant.

దిగుమతి. importation.

దిలాసాచెప్పు. to encourage or cheer.

దివాణము. a court, a hall of audience, tribunal, government.

దివాను. a minister.

దివాలా. bankruptcy.

దివాలాతీసినవాడు. a bankrupt.

దీటు. rate.

దీటువారితఖ్తి. classification of lands according to value.

దీపావంట. half-produce.

దుంబాలా. (totally) rent free.

దుకాణము. a shop.

దుగారుబగారు. prodigality, wasteful folly.

దుఫస్సలి, ఇరుగారులువంటే. yielding two crops in the year.

దుబాసి. an agent, an inrerpreter.

దుబ్బు. stubble.

దుపిటి. a cotton press.

దుముదారు. the rear of an army.

దుయ్యం. secondary, subordinate.

దురస్తుచేయు. to repair.

దురాయీ. adjuration, protestation.

దుర్బీను. a telescope.

దుస్సలహా, దురాలోచన, evil counsel.

దేవడీ, కోటవాకిలి. a fort-gate, the gate of the palace.

దేవాదాయము. lands allotted for the support of pagodas free from all rent.

దేశహాశిలు. inland duty.

దేశవాళీ, నాటుతాలుకు, నాటుపురము, పల్లెటూరు. mofussil.

దేహాయి. land-revenue.

దాడు. inroad, invasion.

దౌలత్తు. power, authority.

ద్రష్టించు. to reprimand.

ధ్రూపైరు. permanent crops, groves of trees.

ధరాణా. pledge, pawn.

ధరావత్తు. deposit, advance of a loan.

ధాడా. tare.

ధారణ. price, valuation.

ధూము. disturbance, plague, pestilence.

ధూళిగుత్త. rent paid for a field yet unsown.

దారు. the flaps or skirts of a coat.

నంజమాగాణి. land artificially watered, irrigated fields.

నకలు. copy; నకలుచేయు. to copy.

నక్షా. a drawing, a map, a plan.

నఖముఖాల. up and down, in every corner.

నగదియాతు, నగదు, రొక్కము. coin, money, cash.

నగదితెక్క, నగదుచిటా, రొక్కతెక్క. cash account.

నగరు. a palace.

నఫరు. a person, an individual.

నఫరుజామీను. personal bail.

నఫరుగతి ఫయిసలా. an individual settlement.

నఫా. profit, gain, advantage.

నమూదు. shown, particularized, mentioned.

నమూదుచేయు. to bring to notice.

నమూనా. a specimen, a form, a model, a skeleton account.

నల్లమాను. rose-wood.

నళ్లా or నళ్లి· the barrel of a gun.

నవీసు· a clerk, a gumastah.

నఱుకు· a leak in a running channel.

నవ్కరీ, కొలువు· service.

నసీహతు· punishment.

నాంకారు· snbsistence, land granted as a pension.

నాగ· a blank, omission in an account; discouut.

నాగలి· a plough.

నాగంటికఱ్ఱు· the plough share.

నాకాలోటా· rejection; rejected coin.

నాదావాకన్నదు· an acquittance or receipt in full.

నాబూతైన· ruined, devastated.

నామతా, నామతః· nominally.

నామా· a letter, deed, writing, letters patent.

కరారునామా· an agreement: రాజీనామా· a deed of compromise; వకాలత్తు నామా· a deed of attorney, a written power.

నాయకవాడీ, కట్టుబడివాండ్లు· a village watcher.

నాలా· a rivulet or water channel.

నాహక, అన్యాయముగా· wrongfully, unjustly.

నిగా, నిఘా· view, superintendence, control, care.

నిభాయించి· to accomplish, to bear, to create, to manage.

నిమకశా or నీమకశా· unfinished, half done on hand.

నిరఖు· market rate (as fixed by police) price current.

నిరఖునామా· a list of market prices.

నిలువు· the unreaped produce of a field.

నివాడా· the settlement of account with the report.

నిషా· intoxication.

నిషిందా· or నవిషిందా, రాయసగాడు· a clerk or writer.

నీళ్లబుట్ట· a certain grain allowance granted to potmakers.

నూర్చు· to thresh grain by trampling it under the feet, either of men or cattle.

నూర్పుడిమిట్ట· threshing floor.

నేబు, డబ్బు· a coin worth four pice equal to one.

నేమకము· fixing, appointing.

నేమించు or నియమించు· to fix, to appoint.

నౌకరి· vide. నవ్కరీ·

నౌబతు· a large kind of kettle drum.

నౌబత్ఖానా· a music hall, guard house.

నింబాయము· free of freiget.

నిగరిబాను, పానిగాబాను· an overseer; the head or manager.

నిమే, సగము· half.

నిమితము· postponement.

నీరారంభము· wet cultivation.

నీరావరి· well watered, having good wells.

నేరంభ్రాటకము, వాడలో అడుగు బరువుకై వేసేటివి· ballast.

నోటగాడు· an examiner of coin, a shroff.

పంచాణమువాండ్లు, కరమల, కంచర, వడ్ల, కాసె and కంసాల· artificers.

పంచాయతి· an assembly or jury of five persons to whom a cause is referred for investigation and decision.

పకాశి· an airing, taking a walk.

పంచోత్రా· the head sayer station or custom house, a tax or duty of 5%

పంజంహిస్సా· the fifth portion of the net revenue collection.

పంపకము· clearing, distribution.

పటాలము· a battalion, a regiment of native soldiers.

పటేలు· a patel or headman of a village.

పట్టా· a grant or lease specifying the quantity of land possessed by each tenant and the amount of rent with which it is assessed.

పట్టాదారుడు· a lease holder.

పట్టీ· a bandage.

పడబా· a piece, fragment, extract from a document.

పద్దు· an entry in an account, a memorandum, an item.

పనిజాబులు· affairs.

పన్నా· the frame on which paper is made.

పయం· the last crop of the year consisting of different kinds of pulse.

పయగస్తు· a kind of peon or watchman, overseer.

పరఖాయీ· examining or inspection.

పరఖావణి· of money.

పరఖాయీదారుడు· examiner.

పరగణా· a division of a country.

పరఖారీ· assignment, reference for.

పరఖార్లా· payment.

పరఖారీగా· indirectly, by means of another.

పరవానా· a grant or letter from any man of power, an order, a precept.

పరాఖ· examination, trial, settlement.

పత్తె· a salt measure.

పల్లా· a certain measure of capacity containing ten markals.

పల్లె· a hamlet.

పల్లెహాశీలు· the inland duties.

పాడు· waste.

పాటిభూమి· a spot of ground near a village which was formerly inhabited and in which tabbaco is generally cultivated.

పాయకట్టు· a tract of land newly reclaimed from a jungle.

పాయకారీ· a temporary or non-resident cvltivator, a cultivator without heriditary interest in the soil.

పాయమాఫీ· remission made to a renter on account of the depredations of an enemy cattle.

పారుపత్తి· the superintendent or chief authority of a village or temple.

పాలఖండ· a certain grain fee allowed to the ryots before the grain is measured.

పాలు· a share or portion, the ryot's share of produce in contradistinction. to అంబారము· the government share.

పాలేరు· a hired workman who cultivates with the farming stock of another.

పాలుతిరుగులు· difference of shares.

పావతీ· a receipt for money.

పుంత· a raised path, a broad ridge, between two paddy fields.

పుట్టిమానికి· a certain quantity of grain, in general one maneke per putti, distributed in charity.

ఫనాస· the first crop of the year which consists of grain of inferior quality.

పురజా· a daily account of receipts and disbursements of a village.

పెర· a reservoir for water at salt pans.

పేచీ· pecuniary embarassment.

పేష్కషు· rent to the Government paid by the proprietor of a permanently settled estate.

పేష్కారు· a subordinate revenue or police officer.

పైమాయిషీ· survey or measurement of lands.

పోతావణీ· insurance of goods.

పోడు· lands cleared from jungle for the purpose of cultivation.

ఫర్మానా· a command, warrant, royal mandate.

బంజరు· waste land.

బలండవము or బండాలు· stock, capital, funds, capacity.

బందాఖోరు· a slave, servant or bondsman.

బందీఖానా· a prison.

బందీవాను· a prisoner.

బందు· a lie or bond; the bank of a reservoir or tank; a hoop or hinge.

బందోవస్తు· a settlement or arrangement.

బకాయా· arrears, balance.

బకీరు· a report.

బకేడా· contention disputing, a vexatious business.

బక్షాయించు· to grant, bestow pardon

బచాయించు· to preserve or rescue.

బచావు· protection, preservation, security.

బట్టువాడా· distribution, partitioning, disbursement.

బదస్తూరు· according to custom.

బనాయించు· to fabricate, make up, feign.

బనాయింపు· fabrication, fiction.

బయనా· earnest money.

బయావరీ or బయూవారీ· Detailed, with particulars.

బయావర్దు· details, particulars.

బరకతు· prosperity, thriving condition.

బరతరఫు· discharge, dismissal.

బరదస్తు· embezzlement.

బరావర్దు· a calculation.

బర్ఖాస్తు· breaking up of a court.

బర్ఖిలాఫు· opposition, contrariety or falsehood.

బలిచేట· a fee in grain from the threshing floor claimed by శెట్టి వాండ్లు.

బలూతి· the twelve village officials.

బలోద్ఘండి· force, violence, compulsion.

బస్తీ· a town, a chief place in a district.

బహానా· pretext, pretence.

బహాలు· reinstated.

బహీరా· table of receipts and demands.

బస్తా· a bale of goods.

బదర్శనీ· auditing or retrenchment of charge.

బడీకరతఖాని· sums granted to those

who use the great plough in bringing fresh land into cultivation.

బాగాయతు. gardens, garden land.

బాజీ. sundry.

బాజీబాబు. sundry items of revenue.

బాడవపొలము. a bag or marsh.

బాదు. fees in grain paid to the village servants before the division of the crop.

బాదుమాన్యము. an allowance of grain peculiar to those parganas when more ground was formerly brought to account by the local authorities than existed in reality.

బాదుగా. from time immemorial.

బాబతు. an item.

బాబతువారి. detailed explanation.

బాకీ. a remainder.

బాగునూరె యినాము. land granted to a man for killing tigers.

బాజుగస్తు. refunded.

బాజుపేరుధాన్యము. sweepings of grain.

బాకీద ఫ్తరు. waste book, miscellaneous record.

బాదుపోయిన పొలము. land not available for cultivation, as the sites of villages.

బారిషిపట్టి. statement showing the amount of rain that has fallen.

బిడారు. a party or caravan of lambadis, a herd of loaded cattle.

బిన్నహా, బిన్నాహము. a request, a petition.

బిల్మక్తా. a fixed rent payble in all seasons.

బిళ్లదుగు. a small allowance of grain to the measured.

బిరాణీ. quarrel. spite, ill-will, disagreement.

బీజువరి. paddy seeds ready for sowing.

బీడు. waste land.

బీమా. money paid for insurance.

బీలుదారు. a digger, a labourer.

బూబందిలెక్క. account of the boundaries of fields.

బూతాదు. household expences.

బూసాజంసు. grain in the husk.

బడ్డశిస్తు. the revenue charged in the summer crop.

బెల్లుతవ్వు. to turn up the earth by digging.

బేరీజు. the total assessment of a district.

బేవారసు or బేవారిసు. without heir or claimant.

బేగోదుగా. unsealed.

బేజారు. weariness.

బేడిగ. a tax or a favourable assessment.

బేబాకిగా. without balance.

బేమంజూరు. discountenanced.

బేహారాటగాయుండే. bankrupt.

భోగబంద. mortgage on land, which till the debt is paid is enjoyed by the creditor.

భరణము, స్త్రీధనము. a land measure in Ganjam equal to about 1/5 acre. dowry.

భరావడి. tonnage of a ship.

భూబందుబాబితా. the account which shows the aggregate extent of lands, distinguishing the area occupied by the village, garden

roads, from that which is capable of cultivation and seperating the alienated land from the Government property.

భేటి. interview, visit.

మంజూరు. approval.

మర్తబా. dignity, office, ministry.

మర్తబాదారు. a magistrate under the native Government.

మజుందారుడు or ముజుముందారుడు. a revenue accountant of a district or province.

మజ్కూరి. a peon attached to a village.

మడక. a plough with bullocks etc.

మణియగాడు. the village munsiff.

మతించు. to estimate, appraise.

మనా or మన్హా. prohibition, hindrance, prevention.

మనాయించు. to mind.

మనాచేయు. to prohibit.

మయానా. the title of the old nawabs of Cuddapah.

మంవతి. extra assessment, an increased demand or cess.

మల్లచివ్వు. a kind of allowance given to fakeers at the time of the measurement of grain in the threshing floor.

మల్లా. a certain grain-fee allowed to the potmaker.

మశిలె. a flat ceiling constructed over part of the room in a native house for the purpose of using it as a store.

మషాఖత్తు. manuring.

మషాహతు. the measurement of land.

మషామదారుడు. a measurer of land.

మసబుజమీను. mixed soil, not so productive as the black soil but superior to the common red-loam.

మహజరు. a certificate signed by several people.

మహాలు. revenue particularly of a teritorial nature, a house or mansion.

మహసూలు or మహస్సూలు. the produce of land, the crop.

మహసూలుదారుడు. an officer employed to prevent the clandestine removal of the produce.

మకా. place, station or lodging.

ముక్తం. tenure, farm, usually a contract.

మక్తాశిస్తు. a particular settlement with each farmer by the Government.

మఖమ, రుసుము. a donation by merchants or cultivators to a fane, a revenue granted as a privilege;

మగ్గవరి. a tax on looms.

మస్రా. or మకము. a donation by merchants or cultivators to a fane or a revenue by privilege.

మక్సదారు. he who enjoys a revenue by privilege.

మచిలిపన్ను. the tax formerly paid by fishermen being a branch of the చెంబడిపన్ను.

మచ్చితనం. the txa paid by fishermen.

మజర. a hamlet, a cluster of huts belonging to some village but separate from it for the facilitation of agricultural purposes.

మజూరి. the wages of a day labourer.

మదుము. a sluice or flood gate.

మరకాల్, తూము. eight measures.

మరతు. a quantity of land, an acre.

మజుంబి. a hamlet, a dependancy of a village.

మస్విద. a rough draft of a letter.

మహానాద్వరము. the mouth of a river.

మాగాణి. wet cultivation, rice which cannot be cultivated without the fields being flooded.

మాగాణిపొలము. land artificially irrigated.

మాటిపోగులు. refuse heaps of grain so named because mingled with bits of earth and stone.

మాతాది. a village bailiff or petty collecting officer.

మాశ్బురి. good circumstances as those of a substantial farmer.

మాఫిణి, కొలవడము. measurement.

మాఫిరవానా. a certificate of tax being paid. a pass given for goods on which no duty is payable at the place from which they came. a permit allowing goods to pass free; a certificate of payment.

మాఫు. pardon, excusing.

మామిలీయ్యతు. management of public business.

మాముదుచేసుకొనుట. to take possession of.

మారభత్తు. trust, charge, possession.

మాతు. prosperity, goods.

మార్జామీను. money security, everything connected with land, crops and ploughing.

మాలకు. owner.

మాలి. a gardener.

మాలిస్తిదారుడు. superintendent of thrashing (the crop.)

మాలుగుజారి. land liable to payment of revenue.

మాలొరఘా, సొత్తు. property, goods.

మావళి. a gardener.

మాశు. one-twentieth.

మసూలు. that which is collected; income, product, produce, crop, collections.

మాజూల్. dismissed or turned out from office.

మాహా. a month.

మిటికేలు. some sort of grain.

మిట్టవరహా. a pagoda, a gold coin worth four rupees.

మిరాశి. heriditary right, heriditary property.

మిసల్. a visit of ceremoney or friendship.

మిసల్‌రెడ్డి. the reddi or farmer who is in the commission or in power.

మింజుమలే. out of that number.

మినహా. substraction, remission.

మురాసా. granted.

మొకాసాగ్రామము. A moccasa village is one that is granted either free or on a light rent.

ముశాహిరా. guardianship.

ముకూవకోరు. a lease granted generally by inamdars, in which the farmer employed has three-fourths and the landlord one-fourth of the crop.

ముగులు. the sheething of a ship.

ముచిల్కా. a penal bond or money security or indemnity. a bond or written agreement of any sort.

an agreement or truce.

ముచ్చిలికా. a final agreement in writing.

ముజుముదారుడు. the head accountant in a taluk cutcherry.

ముజరా. allowance, substraction, reduction, remission.

ముజరాఖర్చు. donations by Government for religious purposes.

ముట్టా. a portion of a district, a subdivision.

ముద్దతుక్రయము. a foreclosed mortgage, in which the pawn after a certain time is forfeit. A conditional sale with penalty attached.

ముద్దపండుగ. a feast observed among salt makers when begining the year.

మునాది. a proclamation.

మునిసిఫు. a native civil judge.

ముబాదిల. a loan, an advance, exchange or barter, sums lent and paid on running accounts without the use of receipts or documents on either side, being merely a temporary accomodation.

ముద్ర. the foot or lower corner of a soil.

ములాజమల్. paying respects to a superior.

ముల్కీ. appertaining to revenue.

ముశీలు. permission, warrant, license.

ముస్తాజరు. a renter or revenue collector or farmer-general.

ముసవిద. a rough draft of a letter, a memorandum.

ముస్తరుబులు. a part of the revenue due, taken forcibly in anticipation of the full time, equivalent to the forced loans exacted by James and Charles of England.

ముహాజరునామా. a general certificate signed by all present; a declaration signed by all. An affidavit, a general petition a declamatory deed.

ముక్కుంపాలు. one-third share of the gross produce, allowed to the ryots.

ముడువ. a place where platforms for heaping salt are raised.

ముద్దాయి. a prisoner, an accused, a defendant.

ముద్ర. a seal, a wooden stamp for sealing heaps of corns.

మేండబనావని. the mending and repairing the bank of a tank.

మేరచేట. certian fees granted to pariahs during harvest time.

మేరువాశము. government share of agricultural produce.

మెట్టమెరక. dry land, or land that cannot be easily watered by artificial means, depending chiefly on the falling rains for irrigation and therefore unfit for the cultivation of paddy.

మేటకోరు. the act of ascertaining the produce of village by the ryots themselves.

మేలుకట్టు. a band of straw tied around the upper part of a heap of grain.

మొబాదలా, మార్పు. exchange, interchange.

మొహజ్జరునామా. a statement by many persons acquainted with the facts.

మొహతర్ఫా. a tax on houses, looms shops or trades.

మొహసలు. restraint placed on a person to prevent his escape or to enforce the payment of a demand.

మోఘూబు. తోసివేయడము. abolishment ;

మోతర్ఫా. the moturfa tax, levied on merchants and artisans.

మోయిను. manner, mode, way, rate, ration, batta.

మోసూబా. under some public charge or accusation.

మోసూలు. restraint placed on a person to prevent his escape or to enforce the payment of a demand, arrest, confinement.

మోజా. a town, a considerable village.

మోరీసు. a heriditary farmer, the original settlers in the township.

మోఖాను. a village granted at a favourable or no assessment to any person for past or expected services.

యత్రారు. confession, admission, acknowledgment.

యదాస్తు. a rough note or memorandam.

యాలంవేయుట. to sell by public auction.

యాగి. a mutineer.

యానరాసి. grain thrashed but not cleaned from the chaff.

యేరువ. a ship's keel.

యోమయ. daily allowance, a sum granted to particular individuals in lieu of the ancient daily allowance.

రఖావలి. watching fields.

రజా. leave of absence.

రద్దుచేయుట. to annul, abrogate or revoke.

రపాకరు. league.

రయాని. farmers, the peasantry, the country people or community.

రయితు. a farmer or sub-renter.

రవానా. passport.

రస్మి. income.

రహదారి. a duty on road-transit only, a guard taken on a journey, a safe-guard.

రహదారిపుల్లరి. a tax levied on cattle that travel over grass lands.

రహిలాంగము. the peasantry.

రహీరు. a farmer.

రక్షణ్యము. protection.

రద్దు. repeal, abrogation.

రసీదు. acknowledgement or receipt.

రాజవట్టము. public matters.

రాజార్థం. a plot, treason.

రాజీనామ. an amicable agreement, a written testimony given by a plaintiff that he is satisfied, a deed of resignation, a release.

రాదారి. passport.

రామందాడిగ without check.

రాయసము. the business of the secretary.

రాజీ. consent, will.

రాశి. a small quantity of grain remaining after a heap has been measured which is given to the

ryots.

రాయితి. remission, indulgence, favour; or రియాయితి. abatement of a demand.

రివాజుజాస్తి. excess above what is usual where lands have been customarily taxed too low, an additional sum is laid on and this is called the excess tax.

రిశ్వత్ లంచము. a bribe.

రుజువు. signature, a concession, proof.

రుసుము. fees, dues, custom, bribe, commission.

రుక్సత్. leave, license, permission.

రేనాడు. the country on the banks of the Pennar west of the Gandikota hills.

రేవు. a division of salt pans.

రైయతువారిలెక్క. an account showing the holding of each cultivator.

రోజు. a day.

రోజునామా. a daily account book or journal.

రోజీనా. a daily allowance granted to brahmins, fakirs, poor or infirm persons to be enjoyed during their life-time.

రొఖ్ఖ. a letter.

రొఖ్ఖదాయము. money rent, revenue paid in money, but not in kind.

రాయితి. remission, indulgence, deduction, allowance.

లంగరు. an anchor.

లంగరుఖానా. a poor house or hospital.

ళంగు. a bond or tie.

లగాలగిచేయుట. to insist on payment.

లగించుట. to apply, suit, fit.

లవాజిమా. a compulsory fee.

లాఖరాజీభూమి. land that does not pay revenue to government, land held free of rent.

లాగాయతు. commencement.

లాఫాను. league.

లారణము. the profits of a custom-house.

లావాదేవి. traffic, mercantile transaction, buying and selling, money dealing in general.

లూటాయించుట. to plunder, rob.

లుకసాను. loss, detriment.

లేవిడి. sending a criminal in procession round the town.

లోపాయకారి. a sub-renter, a tenant.

వంత్రు. a rent of which a part is remitted, a favourable lease, quit-rent.

వందరభూమి. land unfit for cultivation.

వజా. deductions, subtractions, a set off in an account.

వట్టం. the loss sustained in exchanging money or premium granted or gained in pecuniay transactions.

వడదారం. both shares, gross produce, both the farmer's and Government's, share.

వయిరాను. desolate, ruined, depopulated.

వరగారు. the heavy crop, the great crop reaped after the rains.

వరబడి, కరువు. drought. వరబడిసంవత్సరము a year without rain.

వరుమానము. income, revenue, resources.

కర్రామతు జమీను. land transferable

from one farmer to another.

వర్గావర్గి. exchange, transfer, transposition.

వర్గు. change of appointment.

వశులు. betrayal, secret, chicanery, clique, underhand plot, secret alliance.

వసతి. pension, allowance, living.

వసతిదారుడు. a proprietor or landholder, a pensioner.

వసవాస. భయము. awe, apprehension.

వసిలా. support, intervention, patronage.

వసూలు. payments, liquidation, collections.

వహి. an account book, a book in general, a head in accounts.

వహిలెక్క. a booked account.

వంపు. collection of muddy rubbish in fields after the subsidence of an inundation.

వరకట్టు. to prepare land for cultivation.

వరవ. the channel by which a tank is supplied with water.

వాటా. a division or part.

వాయిద. period, term fixed for payment, pay day, instalment, stated period.

వారకము. money advanced upon cultivation.

కాగల్లము. a circle round a threshing floor.

వారపత్తునేల. land that pays revenue to Government.

వారము. share or part of a debt or the payment of a sum.

వాయిదా. stated periods for the discharge.

వారినామా. a receipt by the captain for goods laden in a vessel.

వారిసు. an heir or lawful successor.

వాలుగొమ్ము. a canal or sluice from a tank.

విడుమర. release, leave of absence.

విశంబరము. publication, notification.

విలాయతి. country, land, home, a hamlet or dependent village.

విలియ. arrangement, order, distribution.

విలేవారి. arranging according to different heads, distribution, settlement.

విల్లంగము. a claim, a dispute.

వినాయకుడు. the name of a God, the son of Siva.

విస్తువ. estate, property.

విమర్శ. an investigation, trial.

వీలబడి. cess or tax levied on a town and then divided among several persons each of whom pays his share.

వెట్టివాడు. a person who performs the lowest service of a village for which he is remunerated by fees.

వృధిపడియ. land immemorially waste.

వెద. the sowing of a seed.

వెన్నెలపత్రము. a note of hand.

వెలకూడు. exports. లోమాడు. imports, goods received.

వెల్లలి. a plain, the lowlands.

వేటుబడిసొమ్ము. money advanced to weavers.

వేలాం. auction.

వేలంపాట. to sell by auction.

వై రాను. desolate, waste, depopulated, ruined.

వ్యఖజనము. allotment of shares or portions dividing.

శంగోజము. a sceptre, a royal staff.

శవము. a corpse.

శరతు. agreement, conditions agreed on.

శరాకటు. partnership in business.

శరాడా. a fine levied on those who steal ears of corn.

శరుతియాన్యస. a conditional agreement.

శర్తు. agreement, condition stipulated.

శర్థ. faith, confidence, wish, desire.

శలవు. charges, cost, expense, expenditure.

శహరు. a capital; a city.

శానభోగుడు. a village clerk or accountant.

శానితనము. wickedness, cunning, prank.

శామిలాతుబంజరు. land mixed with waste, land part of which is waste.

శార్వదా. a city wall.

శాహిది. a witness.

శికిమె. subordinate, as a subdivision.

శికిమి యిజారాదారుడు. a subrenter.

శిరస్తా. custom, usage.

శిలుకు. balance, outstanding.

శివారు. fields and meadows lying around and appertaining to a village.

శిస్తు. a land tax, assessment.

శ్రీర్థ. strong inclination.

శుమారు. about.

శురువు. commencement.

శేఠి. free land, which though not Inam pays no direct tax to Government. Land rented by a farmer from a Zemindar or possessor of manyam and free of tax to Government. Land which pays no money rent, but a portion of the crop taken as payment in kind.

శోభ. a trial.

శోలకం. a dry hot wind. The south wind which the English call the long shore wind.

శ్రోత్రియము. a favourable assessment; a village held at a favourable assessment.

షరస. pride, insolence, deceit, jealousy, envy.

షరాఖత్తు. partnership in business.

షామిలాతుబంజరు. the waste portions of cultivated plots of land, waste united with cultivation.

సంగుబండకట్టుట. to have the banks of a pond faced with stone.

సంజాయించుకొనుట. to beg off, to apologise.

సంజాయించుట. to calm, comfort, pacify.

సంతనచేసుట. to collect money by subscription.

సందివాలము. loss in redeeming a pledged article, agency fees, commission, percentage paid to a broker; a penal sum deposited and to be forfeited for the non-fulfilment of a purchase.

సజావలు. violent measures to enforce payment.

సత్తిగియినాము· field or land granted to an umbrella bearer.

సన్నదు· a patent of office or nobility, an order, a written grant, instrument or diploma, charters or letters patent.

సస్తాది· old debts, balances of former years.

సబబు· reason, ground.

సబరు· a voyage.

సబ్ఛివసు· the district clerk or paymaster.

సమత్తారి· a clerk or accountant.

సమష్టి· assembled, collected.

సమస్తానము· any seat of Government.

సముతు· a subdivision.

సముతుబంది· arranging villages into a subdivision of a taluk.

సరకారు· the Government.

సరగిటాలసాము· goods, luggage.

సరాఫు· a banker, a cash keeper.

సరిలట్టుట· to make equal, to arrange differences, to make content or satisfied.

సరితరం· classification, an account wherein fields are rated according to the nature of the soil.

సరిష్ట· the order, arrangement.

సరంజాము· supply, provision.

సరిహద్దు· boundary, land mark.

సర్కారు· the Government.

సర్దేశముఖ· the head officer of a province also an allowance granted him of ten per cent on the collections.

సత్రి· a steep, a hollow between hills.

సర్వదుంబలా· land granted without quit rent or free of rent.

సలహాకారి· an accomplice, an adviser.

సలా· persuasion, counsel, advice temptation.

సలీసు· a favourable assessment.

సల్లూకి· good terms or understanding kindness, benevolence.

సహి· correct, right, proper.

సాకిణ· an inhabitant, tenant.

సాఖ్తి· manufactured.

సాగడాలము· low lands, a dell, a low moist field.

సాగబడి· cultivation.

సాజు· maker.

సాటా· barter, exchange.

సాదరు· proclaimed, enacted.

సాదర్వారి· expense and receipt: outgoings and incomings. Now used for petty charges for pens, ink, paper lamp oil etc.

సాబకుహుకుంచొవ్వన· in continuity to the former orders.

సాబత్తు· proved, established, brought home, verified.

సాయరు· the transit duty.

సారువాపంట· the crop raised on low lying land.

సారాస· any grain that has a light colored husk.

సాలాబదు ఖర్చు· the permanent charges of a village.

సాలీన· annual income.

సావరం· a measure of land 30 కత్తి· in extent; కత్తి· 14 acres and 14 kunta. This measurment is peculiar to Zemiudari land.

సిర్నామ· the direction or heading of a letter.

సిలసిల. succession.

సివాయిజమా. extra heads of revenue.

సీతదుక్కి. breaking up a field, ploughing it in winter against sowing in next spring.

సీరకుడు. a ploughman.

సుక్కీపసలి. a year without rain.

సుబా. a province.

సూరతుకుమారుడు. a natural son.

సెలగ. a double handful of grain.

సైరు. transit duty on goods.

సౌద. traffic, trade, goods, wares.

స్థిరద్రవ్యము. real property, land and house.

సేద్యము. cultivation.

హంగామా. the working season time or period.

హంగామి. temporary for the time being.

హంసాయి. a neighbour.

హకీకతు. account, statement, representation of occurrences or affairs.

హక్కు. lawful right or title.

హక్కుదావా. a statement of right, a bill of dues, a claim.

హర్దూహిస్సా. the whole, undivided gross produce.

హవేలి. a mansion, a palace.

హాశ్శీలు. duty payable, tax.

హాషుంవజా. deduction of a complete head or whole item.

హాసను. black land in a state of cultivation.

హాట్కురడా. a rough account.

హారు. the undivided gross produce.

హారువు. a loan.

హస్తాంత్రము. that which remains in hand, that which is in an officer's charge.

హాత్పూచిహిస్సాబు. a rough account.

హామి. a protector or defender, assurance, - the confirmation or ratification afforded by a third person pledging himself to the fullfillment of it.

హాశ్శీలు. customs duty payable, tax.

హామివను. food, maintenance, protection.

హిసాబు. an account.

హిస్సా. a share cr portion.

హులండా. an estate, division of a district.

హుండావణి. a premium for paid bill of exchange.

హుండీ. a bill of exchange.

హుట్టువళ్. the produce of a field, the amount of an assessment.

హుకుం, ఆజ్ఞ. order, command.

హుజూరు. the presence, court, audience chamber.

హవేళీ. Government lands.

హోదా. employment, situation.

HIGHER GRADE.

1889.

మ-రా-రా-శ్రీ, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుగారి సముఖమునకు.

అర్జీదారు పత్తికొండ తాలూకా మాచాపురం మజరా నెల్లిదండ గ్రామం జిరాయితిరయితు కడిమెట్లు పకీరప్ప అనేకదండములుబెట్టి వ్రాసుకున్న మనీవి అర్జీ ఏమంటే మా గ్రామములో చాలా కాలముగా నాపేరటనున్ను మాఅన్నకొమారుడు తిమ్మని పేరటనున్ను పట్టాకలిగి లెక్క దాకలావుండే 479, 729, 737, 738, 746, 763 A నంబర్ల జమీనులలో, ప్రతివాది సదరు గ్రామములో ఉండే మాతండ్రి కూడుకొన్నదానియొక్క కుమారుడు లింగడు అనేవాడు యిప్పటికి సుమారు 30, 35 సంవత్సరముల క్రిందట అనగా మాతండ్రిగారు బ్రతికివుండే కాలములోనే విభాగాలు అయి యావదాస్తి పంపగాలు అయి పైన కనుపరచిన భూములలో సహా పంపగాలు యేర్పడి యెవరి అంతట వాండ్లు భూములు సాగుబడి చేసుకొని జీవనము చేస్తూ ఉంటిమి. తరువాత కరువు రావడములోనే సదరు ప్రతివాది లింగడు ఆగ్రామములో ఉండే తనయిల్లు తనభాగము భూములు విడిచిపెట్టి వూరువిడిచి అదవేని గ్రామానికి వెల్లిపోయి అక్కడనే సంసారముతో వుంటూవుండెను తర్వాత వానియొక్క భూముల బాపతు సర్కారుగుత్త కొంతకాలము నేనే అచ్చుకొని సాగుబడి చేసుకుంటూ వుంటిని అనగా మాతండ్రి చనిపోయిన తర్వాత మా అన్న వెంకన్నపేరట పట్టాయున్ను నాయొక్క అనుభవమున్ను యీప్రకారము జరుగుతూ ఉండెను. మా అన్న వెంకన్న చనిపోవుటకు ముందు లింగడి హిస్సా భూములున్ను నాహిస్సా భూములున్ను వెంకన్న అనుభవిస్తూవుండి తర్వాత కొంతకాలమునకు యావత్తు భూములకైన బకాయిబెట్టి వెంకన్న చనిపోయినాడు. తర్వాత బకాయి బాకీకి సదరు భూములను సర్కారువారు యీలం వేయుటకు వుత్తరువైయుండెను. అప్పుడు డిప్టీకలెక్టరుగారు కప్పట్రాల మకాముకు వచ్చినప్పుడు నన్ను పిలిపించి బకాయిరూకలు నీవు యిచ్చి తీరవలెనని వారు నన్నుబంగపెట్టి ఒకగుండు యెత్తించి రూకలు వసూలు చేసినారు. అప్పుడు నేను కరువుతీరి కాలము నెమ్మదిగా ఉండినందున బకాయిరూకలు సర్కారుకు యిచ్చి సదరు భూములను నాపేరట పట్టా చేయించుకొన్నాను. అలగాయితి 86

రో సంవత్సరం కాలావతీవరకు అనుభవిస్తూ వుంటిని. ప్రతివాది కాలావతినాడు అదవేనినుంచి తిరిగి గ్రామానికి వచ్చి నన్ను బ్రతిమలాడి తన్ను కూలికి వుంచుకొమ్మని అడిగినాడు. నేను మంచిదని కూలికి వుంచుకొని గుత్తెడు భూమి సహా వేశి యిచ్చినాను. 87 సంవత్సరం ఆప్రకారం కూలికివుండక తనకు సదరు భూములలో భాగము రావలెనని తకరారు పెట్టుకొన్నాడు. అందుకు ప్రతివాది పనికిమాలిన తకరారు పెట్టుకొన్నాడని నేను తమకు మేజస్ట్రీటులో వొక అర్జీ యిచ్చివుంటిని. ఆ అర్జీ తాము పత్తికొండతాలూకా శిరస్తాగారు 3 - డవ క్లాసు మేజస్ట్రీటు వారికి పంపివుంటిరి. సదరు అర్జీ విచారణ కాలములో ఆగ్రామ మేజస్ట్రీటు లింగరెడ్డి శెలవులేకనే పత్తికొండకువచ్చి నాసాక్షులను పలకకుండా చేసినందున ఆకేసును తోశివేసినారు. తిరిగి అదే విషయములోతాము శెలవుమీద పోయినప్పుడు వచ్చి వుండిన ధొరగారికి అర్జీ ఇచ్చుకొని ఉంటిని. అందుకు నేను ఖుద్దునవచ్చి పిర్యాదు చేసుకోవలెనని వుత్తరువుచేస్తూ అర్జీ వాపసు చేసినారు. అదే ప్రకారము ఖుద్దున వచ్చి నేను ఫిర్యాదు చేసుకోవడమునకు చెయ్యి యిరగబడి చెయ్యి నొప్పివల్ల పోలేకవుంటిని 88-వ సంవత్సరములో నేను యీవత్తు భూములు పాకుచేసుకొని విత్తనము వేసుకొన్న భూములలో గ్రామస్థులు ప్రతివాదిని పురికొలిపి ప్రవేశించబెట్టి వానికి జబరుదస్తితో యిద్దును ఆమిదెలు తూముడు సజ్జలు యిచి వానికి చెంద జేసినారు. ఈ సంవత్సరమున్ను అదే ప్రకారము చేస్తారని తాము మార్చి నెలలో కర్నూలులో వుండేటప్పుడు నేను మనివర్జీ దాఖలుచేస్తూ పైసంగతులు అంతా తమతో మనివి చేసుకోవడములో నీ పట్టాభూములలో నీవు మామూలు ప్రకారం విత్తనం వేసుకోపొమ్మనిన్ని వాని నీభూములలో రాకుండా చేస్తామనిన్ని ఒకవేళ వాడు అర్జీ యిచ్చుకొంటె శివులుకు పొమ్మని వుత్తరవు చేస్తామనిన్ని నాకు శెలవు యిచ్చివుంటిరి. అందుమీద నేను గ్రామానికివచ్చి భూములలో కొన్ని విత్తనములు వేసుకొన్నాను. యింకా కొన్ని వేయలేదు. అట్టిదానికే ప్రతివాది, రెడ్డి, కరణంయొక్క బోధకులోబడి తిరిగి భూములలో ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నబడుతున్నాడు. రెడ్డి కరణం యేకమై ప్రతివాదిని తహశీల్దారువద్దికి తోలుకొని పోయినారు. ఈసంగతులు నాకు తెలిశి నాకు భయముతోచియున్నది యిదిగాక మొన్న నేను కర్నూలులో యిచ్చుకొన్న అర్జీకి తాము యేమివుత్తరవు చేసినారో వుత్తరువుయొక్క సమాచారం నాకు రెడ్డి, కరణం చెప్పకపోయినారు తాముచేసిన వుత్తరువు, రెడ్డి కరణాలకు వచ్చినదని సంగతి తెలిసినదిగాని నాకు యెవరున్ను

చెప్పలేదు. నాకు గ్రామములో విచారించుకోవడములో తమవుత్తరవు గ్రామానికి వచ్చినదని తెలిసినది. అందుపైన నేను పత్తికొండకుపోయి తహశ్శీలుదార్ల వారిని విచారించుకోనడములో నీ భూములనుగురించి ధొరగారి ఉత్తరవులు వచ్చినవనిన్ని నీభూములలో నీవు నిరభ్యంతరముగా శేదుబలు చేసుకొని వుండవలశినదనిన్ని ప్రతివాది లింగడు అడ్డమువచ్చినయెడల సాక్షులనుపెట్టి అర్జీదాఖలుచేస్తే శిక్షచేస్తాననిన్నీ చెప్పినారు. అంతట నేను గ్రామానికివెళ్లి నా గ్రామములో శేదువ వగయిరా చెయ్యడానకు పోతే రెడ్డి కరణమున్ను ప్రతివాదిన్ని యేకస్తులై ప్రతివాదికి ఇవ్వవలెననిన్ని లేనియెడల నీవు ధొరవారికి యిచ్చుకొన్న అర్జీ నీకే గూటము వచ్చివున్నదనిన్నీ చెప్పినారు అందుమీద నేను ధొరవారి వుత్తరవు యేమివచ్చివున్నదో చెప్పమని రెడ్డి కరణాలను అడిగినాను. అందుపైన మేము చెప్పడములేదని నన్ను కోపవిశముగా మాట్లాడినారు. గనుక నాకు భయముతోచి సముఖములో ఈ అర్జీ దాఖలు చేసివున్నాను. గనుక ఖామందులవారు యీ అర్జీయొక్క సారాంశము దయతో చిత్తగించి రెడ్డి కరణమునకున్ను ప్రతివాది లింగడికిన్ని నాభూములయొక్క జోలికి రాకుండానున్ను వారివల్ల నాకు తొందరకలగకుండానున్ను వుత్తరువుచేసి ఆవుత్తరువు తహశ్శీలుదారు వారిగుండా గ్రామానకు వచ్చేలాగున త్వరలో వుత్తరవు చేయించేలాగున తమ ఘనాన్ని ప్రార్థిస్తున్నాను.

Translation.

To The Collector of the District.

The humble petition of Kadimetla Pakeerappa, cultivating ryot of Nellithanda, hamlet of Machapuram, Pathikonda Taluk:—

Division (partition) was effected between my father's illegitimate son Lingadu (the counter petitioner) and myself some 30 or 35 years heretofore, i. e., during the time of my father, in the whole property as well as in the lands comprised in (survey) Nos: 479, 729, 737, 738, 746, and 763A which were for a long time (comprised in the pattah standing) in the name of my brother's son Thimma and myself, and we were living separately each cultivating his respective share in the lands. Subsequently when the distress broke out the said accused (Lingadu) abandoned his house and his share in the lands, and left for Adoni where he lived with his family. Thence I had been cultivating his lands and paying the assessment leviable thereon. After my father's demise, the pattah was transferred

in the name of Venkanna, my elder brother, and the enjoyment (of the lands) was with me. Before his death, my brother Venkanna was enjoying the lands which fell to himself, myself and Lingadu, and soon after died leaving the revenue on all the lands in arrears. The lands were then ordered to be sold in auction for recovering the arrears. The collector, who was then camping at Kappaprala, coerced me to pay the arrears by submitting me to bear a granite stone on my back. As the distress has then ceased and plenty prevailed, I paid the arrears of revenue and had the pattah for the said lands issued in my name. Since then I had been in the enjoyment till the end of the year 1886, when the accused returned (to the village) from Adoni and implored me to take him as a cooly. In pursuance of the suggestion I took him as a cooly and allotted him a certain land (to work upon). In '87, without working as a cooly, he commenced to dispute that he was entitled to a share in the said lands and with reference thereto I have complained to you, in the magisterial capacity, that the counter-petitioner had been raising vexatious objections; the said complaint was referred by you to the (Taluq) sheristadar and third class magistrate of Pattikonda. My witnesses having been tampered with (as against me) at the enquiry by Linga Reddi, and the village magistrate, who had come for that purpose without your permission, the said complaint was dismissed. I again petitioned on the same matter to the gentleman who had been acting for you when you were on leave. It was returned to be presented in person. I was unable to present accordingly the complaint in person owing to the dislocation of my hand and the consequent pain. In '88, the villagers induced the counter-petitioner to trespass into the lands which I have prepared for cultivation and sown, and caused him to appropriate with violence 2 markals of oil seeds, and 1 markal of spiked millet (a kind of grain). When you were at Kurnool, I apprehended that the same (high-handed) act may be repeated this year and filed a petition with you explaining the above particulars when I was informed to sow my pattah lands as usual, that the counter-petitioner will be restricted from interfering with me and that in case he files a petition, he will be directed to go to a civil court. I thereupon came to the village and sowed some of my lands. There are others unsown. At the inducement ef the headman and the

kurnam, the counter-petitioner is endeavouring to interfere with the lands. The headman and the kurnam in collusion took the counter petitioner to the Tahsildar. On learning the above particulars I am moved with fear. Both of these officers have failed to acquaint me with your orders passed on the petition I recently presented to you at Kurnool. I learnt that your orders have been received by these officers but I have not been informed of it. On enquiries I came to know that your orders have reached the village. I thereupon went to Pathikonda and the Tahsildar there informed me that your orders have been received, that I can unobstructedly cultivate my lands, and that if the counter-petitioner did obstruct me I should cite witnesses and complain to him when the counter-petitioner would be punished. When I returned to the village to carry on cultivation &c, the headman and the kurnam colluded with the petitioner, coerced me to give (a share) to the counter petitioner warning me that if I failed to do so, the petition already presented by me (to you) will cause me to suffer. I thereupon desired the officers to let me know of your orders and they angrily refused compliance with my request. I have therefore presented this petition with apprehension. I therefore pray that you will realize the gist of my petition and direct the headman, the kurnam and the counterpetitioner Lingadu not to interfere with (the possession of) my lands, not to cause me harm, and that the order may be communicated to the village through the Tahsildar.

1891.

(a) ఇప్పటికి సుమారు యిరువై రోజులక్రింబట దీపావళిపండుగ యింకా మూడు రోజులున్నదనగా ఒక మంగళవారమునాడు ప్రొద్దున అంబళ్లపూట నేను నా గ్రాసవాండ్లు కమతవాండ్లు నాయొద్దులు నాగేలి నగయిరా కొరముట్లు తీసుకొని యీవూరికిపైగా వాయవ్యమూలన వుండే నాడేలవాని బీడు అనే మడికి వెళ్లుచుంటిమి. వూరు దాటిన తరువాత నాలుగు చేలపట్టు దూరములో మంగల నారిగాడు మాకు యెదురుబడ్డాడు. వాని నేను పలుకరించడములో తాను కావలియుండే తన మునీబు రాజన్నతోటలో పసులపిల్లవాండ్లు తమపశువులను గొడ్లలను తెచ్చి పైరు మేపను విడిచినారనిన్ని తాను "మీ అమ్మ నా యాండ్లలారా యీలోని అట్లా పనులతోలుతారు మీగూబల పడబిండి యెముకవిటిచి పంపె

దను. పసుల గొఱ్ఱెలను తోలుకొని పారిపొండి'' అని అంటే వాండ్లు వినక తన మీదికి కఱ్ఱెలెత్తి పశులను యెగతోలినవలను తాను భయపడి తన అయ్యకు యీ నడిచిన వృత్తాంతము చెప్పవాదామని పోతూవుండేటట్లు చెప్పినాడు. యింతలో వాని అయ్య ఆయన తమ్ముడు, బొవమరిది వూరిలోనుండి సందికోనకు పోతూ యెదురుపడిరి. యామారెడ్డి పసులవాండ్లతో మీా మడిచెడ మేసించెనని నారిగాడు తన అయ్యతో చెప్పెను. అందరు కలిసి మడికాడికిపోతిమి. మంండ్లు వరి పయిరు బుదనికి మేపియుండిరి. ఓరీ మీా యిండ్లు కాలిపోను, మీా యాండ్లముండమోయా మీా కార్పణ్యాలు తిరిపెపు వానిపయిన సాధించవలెనా? పయిరు నేలపాలు చేస్తిరి అంటూ అయ్య పసలవాండ్లవద్ద యుండే యామారెడ్డి కాడికిపోయెను. వార్లువార్లు కలియబడిరి. ఒర్రెలతో మెడితోకలతో జవురుకొనిరి. మేము పదిబార్ల దూరములో వుంటిమి. ఎవడో ఒక పసులవాడు కోబలి, కోబలి అంటూ వుండెను. తర్వాత దగ్గరపోయిచూస్తే మంగలనారిగాని ధణి క్రింద బడియుండెను. జొట్లకార్చుకొంటూ తేలుకండ్లు వేసుకొని ఎలుకల పడియుండెను. ముక్కున చీమిడి కారుచుండెను. పొట్ట పగిలి నాలిక కరచుకొని యుండెను. నరాలు ఎక్కడిదక్కడ నీలుగుకొనిపోయి యుండెను. మాటలు పడిపోయి తెలితప్పి అంతట వూరినుంచి సార్జెంటు జవానులు వచ్చి పసులవాండ్లు యామారెడ్డిని దస్తగిరిజేసి బేడీలువేసి వారినిన్ని నారిగాని యజమానున్ని ఒక నులకమంచము మీాద ఎక్కించుకొని పత్తికొండ అములుదారుడికాడికిపోయిరి. ఇంతలో ప్రొద్దు నెత్తిదాటి పడమరకు సుమారు రెండుబారలు దిగియుండెను. మేము ఎద్దులను ఆకువక్క కొరికేటంతసేపు చెట్టుక్రింద అపుకొని సద్దులుతిని వూరికి వస్తిమి ఇప్పుడు సదరుపసులవాండ్లను కోర్టు ఎదురవుండే ముద్దాయిలుగా గుర్తించినాను. తరువాత నేను మామూలుపని మీాదిఇంటికి పోతిని. దోవలో మాలవాండ్లు పెద్ద దేవరకు భోజనము లెత్తించుకొని చిందులు తొక్కకొంటూఊరేగుచుంటే కొంతసేపుచూచి యింటికివెళ్లే టప్పటికి నాభార్య మొగపిల్లవాన్ని నీళ్లాడివుండెను. ఆ దద్దలములోపడి యీ పిర్యాదు యేమైనది విచారించుకొ నేటంత పురుసతు వుండలేదు. రాజన్నతోటవిత్తు పాడు కాదు. పయిరు చెడ మేపి తొక్కబడియుండెను.

తమరు క్రిందటినెల 15 తేది దయ చేయించిన హుకుములో కలాలు యిజారాదారుగారివల్ల తమ సర్కారకు దాఖలు కావలసిన కమిషనులోసగమువంతు ఫరాయితు దాఖల్ చేసుకొని పనులకు సెలవుయియ్యవలసినదిగా వ్రాయించినందున

ఆ ప్రకారము కమ్మిషను దాఖల్ చేసి కలాల్ పనులను ప్రారంభించ వచ్చునని దిగా సదరు యిజారాదారు తరపు యేజంటుగారి పేర వుత్తరవు వ్రాసినందున వారు యీ రోజున హాజరై హాలుసాలున గ్రామాదులమీద యేర్పరచుకొన్న అమరకముయొక్క మొత్తము సాలు ఒకటికి యెంత అవుతున్నదో అందులో నాలుగోవంతు ధరావతు దాఖల్ చేసి మామూలు ప్రకారం కిస్తిబందీలచొప్పున అయ్యే మొత్తమును చెల్లించు తామనిన్ని ఆ ప్రకారము తమవల్ల ఒక ముచ్చలికా తీసుకొని కసబుకు సెలవు యివ్వ వలసినదని కోరినారు.

తాల్లు కసబు తఱుణం తప్పిపోతున్నది సెలవుయివ్వనియెడల మనకు రావలసిన సొమ్ముకున్ను యిజారాదార్ల సొమ్ముకున్ను నష్టము కలుగుతున్నది గనుక వెంటనే సెలవు దయచేయించకోరినాను

ఇజారాదార్లవల్ల వ్రాయించుకోవలసిన ముచ్చలికాకు ఒక ముద్రకాకిత మున్ను ఒక మసోదానున్ను తయారుచేయించి పంపించవలసినది. అమల్ దారుగారిని పంపించమని వ్రాయించినారు. యింకా అంచనాలు పూర్తికాలేదు. మెరక అంచ నాలు చూస్తున్నారు. పోయిన సెలలగాయతు పరిచూచిన్ని ముగించలేము. రోజు రిపోర్టులున్ను గయరుసాలు బరానరుతు బుక్కున్ను నాగారెడ్డి గుజారతు పంపించి యున్నాను చిత్తగించగా తమ చిత్తానకు సమస్తము విశదమగును.

Translation.

On a Tuesday about twenty days back and three days prior to the Deepavali day, at breakfast time, I was with my dependants, labourers, taking bulls, ploughs and other agricultural tools, wending my way to the waste land known as 'Nadela's waste' situated north-west of my village. We met barber Nariga about four fields' distance from the village. In the course of my conversation with him, he informed me that the cattle-grazing boys have brought the cattle and sheep and allowed them to damage the growing corn in (Deputy) Rajanna's garden which Narigadu was watching, that when he scolded them saying "Are your mothers my wives? I shall squeeze and pull out your ears and break yours bones. Run away driving your cows and sheep", they discarded his warning and urged the cattle towards him with sticks, and that he thereupon became afraid and was going to acquaint his master of what has happened. At this time, his master arrived there with his younger brother and

sister's husband on his way to what was known as Pig's dell from the village. Narigadu told his master that Yama Reddi had induced the grazing boys to damage his (master's) growing crop. We all went together to the (said) field. They had the paddy crop grazed completely saying 'let your houses be burnt to ashes and your females made widows. Why should your malice be directed against a poor man? You have ruined (damaged) my crop', the master advanced towards Yama Reddi who was near the grazing boys. Both mingled in fighting. They thrashed each other with ricks of corn (straw ropes) and plough-tails. We were at a distance of ten shoulders' length (from the scene of offence). One grazing boy was shouting 'Kobali'. 'Kobali'. There-after, going near, Narigadu's master was found stretched on the ground. Froth was flowing out of the mouth. He was drivelling, with eyes wide open and was lying on his back. His stomach was rent and the tongue pressed between the teeth. The nerves were become prostrated. He could not talk and was unconscious. Soon after this, the Head Constable and the Constables arrived from the village, sustained the wounded, handcuffed them and took Narigadu's master on a cot (the bottom of which was laced of three strands like ticken) with the others to the native head of Police at Pathikonda. By this time the sun was past the meridian towards the west by two shoulder's lengths. We rested the bulls for a short time under a tree, took our breakfast and returned to the village. I identify the said cattle-grazers as the accused now before the Court. I then went home to do my routine work. On my way I witnessed for a time the panchamas with sacrificial food for the great deity, treading in a measure and going in a procession, and when I reached the house my wife was found to have given birth to a male child. In such confusion, I had no leisure to know what was become of the complaint. The seed sown by Rajanna in his garden could not fail to grow. It was found grazed and trodden down so as to damage the growing corn.

In accordance with the order sent to me on the 15th ultimo to credit as deposit to Government half the amount of the commission payable by the Abkari Contractor and allow the drawing (of toddy), the contractor's agent has been duly informed of it, and he has this day deposited one-fourth of the annual rental and further requested permission to commence business promising to execute an agree-

ment to pay the amounts of instalments as they fall due. The season for drawing toddy is fast expiring; if permission be not granted there will be loss of the amount due to the state and of that invested by the contractors. I therefore solicit for early permission (being granted). It is also requested that a stamp paper for, and a draft, of the agreement to be executed by the contractors may be forwarded. I was directed to send the Amildar. The appraisements are not yet over. He is going on with the appraisement of dry lands and the work is not yet finished though being done since last month. The daily reports and the past year's calculation (estimation) book have been sent in custody of Naga Reddi. When considered the whole matter will be plain.

1893.

కర్నూలుజిల్లా కొండల ధొరలవారి సముఖమునకు పత్తికొండతాలూకా మునిమడుగు రాచర్లవగైరా 108 గ్రామస్థైతాంగము బారాబలవతులు శెట్టి మహానాడుసముఃతుకు చేరిన అశేషజనం వ్రాయించి దాఖలుచేసుకొన్న మహజరునామా యేమనగా—

మాపూర్వీకులు అనేకనూర్ల సంవత్సరములకింద తూర్పునాడు సీమలనుండి అచ్చట జీవనాలుజరగక గుంపులు కట్టుకొని యీ దండకారణ్యమునకువచ్చి అడవులుకొట్టి కొండరాళ్లు గుట్టలు యేరి నేలలు పాకుచేసుకొని పల్లెలుకట్టుకొని అచ్చటచ్చట బావులు గుంతలు తొవ్వుకొని చెరువులు కట్టించుకొని పాళేగాళ్ల దెబ్బలు దోపుళ్లకు తట్టుకొంటూ యేప్రభుత్వంవారు యేమిపన్నులు దండుగలుకట్టినా అచ్చుకొంటూ జులుములు వోర్చుకొని చస్తూ బ్రతుకుతూ జీవమానంచేసుకొంటూ వచ్చిరి. వారి తదనంతరం మేమున్న యీరాణిగారి ప్రభుత్వంలో సర్కారువారు నేలపన్నని కోడ్డుఘండని మేరఅని క్విట్‌రెంటు జోడిఅని యిల్లరిఅని రస్తాసుంకమని వరుమానంపన్నని ముద్రకాగితములని కోర్టుబిల్లలని యేవిధవిధ పన్నులు విధించినా చెల్లించుకొంటూ ధొరలసరఫరాయంటే దండసరఫరాయంటే అమల్‌దారు కాతూకును హుజూరు శిబ్బంది తాలూకా శిబ్బంది టీకాలు పొడిచేవారు మరమ్మతు యిలాకావారు యీ అందరి సరఫరాయిలకు యే కరవులు వచ్చినా పయిరు మునిగిపోయినా సావుకార్లకు రుణస్థులైనా అన్నిటికి నిగ్గితట్టుకొంటూ బ్రతుకుతూవున్నాము. అయితే మా పెద్దలలాగాయతు యిటీవలివరకు మేము శేద్యము. యెరువు పాడికొరకు వుంచుకొన్న పసువులకు మేపుకు

యేమి యిక్కట్లులేకవుంటూవచ్చినది, మాపెద్ద చిన్న జీవాలుయావత్తు అడవులలో స్వేచ్ఛగా మేపుకొంటూ మా పెద్దలుఅడవులలోనంతట వేయించిన బెంచెలలోను కొండవాగులు వక్కెరలోను నీళ్లుత్రాగి బతుకుతూవచ్చినవి. మా శేద్యముకు కావలసిన నాగేళ్లు గొర్లు గుంటికలు కాళ్లు నొగలు బండిపారాలు చక్రాలు యిళ్లుకట్టుకోను దూలాలు దంతెలు వాసాలు గుంజలు మొదలయినవాటికి కట్టెలు మోకులకు నారలు కొంతకాలము శెలవు అక్కరలేకనే మరికొంతకాలము మాఫ్ రహదారీలమీద తెచ్చుకొంటూవుంటిమి. పంటచెరుకుల కష్టమేలేకవుంటిమి. తరిపైర్లకు సత్తువనిమిత్తం ఆకు అలుము అనగా వేప కానుగ ఇప్ప తంగేడు మొదలయిన ఆకులు నిరభ్యంతరముగా తెచ్చుకొంటూవుంటిమి. పేదసాదలు, ఉప్పరమోడలు చేయడం ఆపుదలకావడంవల్ల జీవనాలు తప్పినవాండ్లు బ్రతుకు మణిగిన సాలెవాళ్లు అడవికట్టెలువెలగ కలివి బలుసు శీతాఫలము మొదలయిన పండ్లు చారపప్పుకరక్కాయలు తేనె మైనం అడవినుంచితెచ్చి అమ్ముకొని బ్రతుకుతూవచ్చినారు. ఇట్టి స్థితిలో సర్కారువారు పదేండ్లనుంచి మాకొండలుఅడవులను కాపాడుతామని మాపసుల గొడ్లెలను అందులో మేత నీళ్లకు కాళ్లుపెట్టనివ్వక రాయి గడ్డిపోచకు కూడాఆసీలు తెమ్మంటే మేమెట్లు నిర్వహించేది? మావూళ్లు చుట్టు కాపాడబడిన అడివి గుర్తులుపెట్టినారు. యేగిలి మా గిలికిలేక మా బంజర్లు యావత్తు కొండలలో కలుపుకొన్నారు. జీవాలు ఆగనువాళ్లతోలుకోను మాకు కశింత చోటైన విడవలేదు. అలవాటుపడిన పసులు జీవాలు వూరువిడిస్తె కొండలలోపడుతవి. యెట్ల తప్పించేది. మాచేలకు నీళ్లకు మామూలురస్తాలకుండా పసులు జీవాలు తోలకపోయ్యేటప్పుడు వక పసువు గడ్డిపుల్లకొరికితే కొండజవాండ్లు మందంతా బందెకుతోలి నలభైలు యాభైలు దండగపెట్టిస్తారు. ఎట్లయ్యా నోరులేనిజీవాన్ని గడ్డికొరకకుండా తోలుకపోవడంమంటేముక్కు చిక్కము తగిలించి తోలమంటారు. మందలో జీవాలు నూర్లు వేలకొలదివుంటే యెన్నిటికనిచిక్కాలునేశేది. కొన్ని వూరి పసులను అడవిలోకి నీళ్లకేపోనివ్వరు వూరిలో తాపించమంటారు. వూరికొకభావివుంటె కడవలతో యెన్నియని మేము యెత్తిపోసేది. యిళ్లకుమోశే మా భుజాలు కాయలుకాచినవి. కల్లి, కొండజెముడు, నాగజెముడు, కలబంద తప్ప వేరేయేమి పెరగనికొండలనుకూడామాకువిడువక సర్కారువారేచేర్చుకొన్నారు. చెట్టులేని రాతిగుట్టలనయినా మాకిరాదాయని రేంజరును అడిగితే చెట్టు మొలుస్తుందంటాడు. యీ వొట్టికొండలలో యెప్పుడేగాని చెట్టు అడవి వుండియుంటేయినప

రాళ్లు గాజులున్ను సమృద్ధిగావుండే యీకొండలో వకకొలిమిగాని గాజులభట్టిగాని వున్నగుర్తు యెందుకు లేకపోతుంది. ఈ కొండలు కాపాడవ మనడం వల్ల మేము సంసారాలు చేయడంసాధ్యములేకపోయినది. మా కొండపల్లెల భూములు అతిబీదవి. మెండుగా పండేవికావు. సర్కారువారు మా పంటలలో సేద్యపుఖర్చులు వజాచేశి నికళ ఫలదాయములో సంగోరుకు మురువై యేళ్లధరలసరాసరిపైన వెలతీర్చి సేలవన్ను కట్టియున్నారు.

నెలనాడు యెల్లారెడ్డి నేను మా యింటిపంచనకూర్చుండి ఆమాటా ఈమాట అంటూవుండగా నాగిరెడ్డివచ్చి యేమోయి యెల్లారెడ్డి యెక్కడకట్టితేనేమి మన మందలోయీనితే సరిఅనివున్నావా, మొన్న కులపంచాయతీలో నీవు వొప్పుకొన్న దేమి యిప్పుడు దానితో కాపురంచేయడమేమి అనిఅన్నాడు. అంతలో మల్లారెడ్డి వచ్చిదూడలేనిపాడి దుఃఖపుపాడి. వాణ్ణియేమిచేయమంటావు వుండేదాన్నికూడా యెందుకుపోగొట్టుకొమ్మంటావు అన్నాడు అయిందేమోఅయింది దాన్నెందుకు వెళ్ల గొట్టడం అయితే శెట్టిమాట మీరితే మళ్లి పంచాయతిలోకి పెట్టిస్తాడు, రోశిరెడ్డి బిడ్డను నీవుమాట్లాడిపెట్టు పెండ్లి నేనుచేయిస్తానని నేనంటిని పంచాంగ సుబ్బయ్య యెనపగొడ్డువ మందకుతోలుకపోతూవచ్చి రోశిరెడ్డిబిడ్డ నేనిచ్చేదిలేదన్నాడు. యెల్లారెడ్డి దిగ్గునలేచి తువ్వాకేశినయెరువు బాపనికిపోసిన నెయ్యి సరే అన్నట్టు యీ బాపన నా యీండ్లు ఇట్టేగచేశేది. మాబియ్యాలు బేళ్లుతినిమా కార్యాలకే అడ్డివచ్చేదన్నాడు. నన్నుతిడుతావారా వెట్టిముండకొడకాయని అయ్య అన్నాడు. యెల్లారెడ్డి అయ్య శిగపట్టుకొనివంచి పది పిడికిటిగుద్దులు వీపునగుద్ది నేలవెలకలేశి మోచేత మోకాళ్లపొట్టనపొడిచి మూలవానముంచక తీరదు. నాదెబ్బచూడు అయ్యనెత్తిముక్కు కణత రొమ్మునిమీదపిడుగులుపడినట్టు గుద్దులుకుమర్చె మేమంత కలిసుబడి అయ్యను విడిపిస్తిమిగాని పడినచోటునుంచిఅయ్య లేవలేక పళ్లంతా వూడి నోట నెత్తురుకార్చుకొంటూ యెగశ్వాసాలు విడుచుకొంటూ ఘడియసేపు ఆడనేపడివుండి లేచినిలబడి బ్రాహ్మణ్ని చంపుతూ వుంటివిగదరా పాపాత్ముడా యాదవకులానికి ముసలముగాపుట్టిన రావణాసురుడా నీ తల్లికడుపులో పుండై జన్మించినావేమిరా ఘాతకుడాఅన్నాడు. ఛూ నీబాపనోట్లో పేడవేయి అంటూ యెగిశి అయ్యపొట్ట యెడమ పక్కన తన్నేవేళకుఅయ్య కిందపడి వెలవెల తన్నుకొని నూరెంచేదడవులో ప్రాణం విడిచెను. అయ్య పెండ్లాం వెంకరవంతసే పటికి యేడ్చుకొంటూ మొత్తుకుంటూవచ్చి యెల్లారెడ్డి యింటితట్టు మన్నెత్తిపోశి గాజులుపగలకొట్టుకొని శాపించుతూపోయెను.

Translation.

To Gondal Esqr., Kurnool Dt.

The memorial submitted by the agricultural body (peasantry), the twelve village officials, and all those subject to the Chetti witenagemot of the 108 villages of Munimadugu, Racherla, &c.

Our ancestors, many centuries ago, having no means of livelihood migrated in bands from the east to this tract known as the forest of Dandaka, cleared the jungle. removed the rocks and levelled the highlands, set them into convenient plots and constituted hamlets. Here and there they dug wells, ponds and constructed tanks, resisted as far as possible the violence and the robberies of the Poligars (feudal chiefs), and lived in a precarious manner paying whatever assessments and extortions were resorted to by the prevailing government, tolerating its tyranny. Subsequently, during the regime (or sway) of the present Queen, we are dragging on our livelihood managing to pay the various taxes imposed upon us such as land revenue, road cess, mera, jodi or quit-rent (on inams), house-tax, tolls, income-tax, stamp papers, court fees, meeting further the cost of supplies to officers, purveying for troops on the march, also to the native collector of revenue, land bailiff, court of district office establishment, vaccinators, P. W. D., men, irrespective of the occurrence of droughts or inundations or of our becoming indebted to money-lenders. However, since the time of our ancestors up to now, there have been no difficulties (hindrances) in the matter of fodder for cattle maintained for cultivation, manure and milk. Our elders freely grazed our cattle, both large and small, in the forests and watered them in the springs they have opened in the said forests and in the windings of the mountain rills. We were also securing sometimes without permission and occasionally under free passes, timber for ploughs, drill ploughs, instruments for levelling ploughed fields, and posts, shafts, axle trees, wheels, and beams, grades, rafters, props, &c., for erecting houses and fibre for thick ropes. We did not feel the least difficulty in respect of firewood. We had also been without hindrance obtaining leaves, tares or the leaves of margosa, Galedupa, Punga, Cassia, &c, for fertilising the land for wet cultivation. The poor, as well as those who had no employment by reason of the stoppage of work in the

salt-pans, and the weavers who have lost their living were eking out their livelihood by the sale of firewood, and fruits such as, wood-apple, black berries, cassia, white custard apple, nuts of the wild mango, gall-nut, honey and wax—the minor forest produce. In this state of affairs, since ten years, how are we to manage if we are to pay a tax (seigniorage) for rocks and even a bit of grass when the cattle and sheep have been restrained from stepping into the forests for fodder and water on the plea that the hills and forests are to be reserved? The reserved forest around our village has been demarcated. We have been prevented from interfering with our waste lands which have been included in the hills. We have not been allowed even an inch of land to pen our cattle and tend the fields. The habituated cows and cattle, no sooner they are untied in the village, resort to the hills. How to prevent them? If when the cows and cattle are taken to our fields by the usual tracks, one cow nips a blade of grass, the forest peons impound the whole herd and make us liable to an imposition of 40 or 50 rupees. When questioned as to how the dumb cattle could be driven without touching a blade of grass, they ask us to drive them with muzzles of basket-work. When the herd consists of cattle in hundreds or thousands, how many muzzles are to be used? (They) restrain the cows in a few villages from going into the forest even for being watered. They would not allow us to settle in the village, (they) would not leave us quiet. From the solitary well in each village, how many pots (of water) are we to draw? With carrying water to our household alone, our shoulders bear warts or have become callous or hard. The state has disallowed us from, and reserved, even the hills on which nothing else can grow than species of milkhedge and the aloel When we question the Ranger if we may not be allowed at least the rocky prominences whereon trees could not grow, he replies that trees are growing (on them). If there had ever been trees and forest on these bare hills on which dross and scoriæ are profuse, why should there not be traces of even a single furnace or glass-still? Owing to the alleged reservation of these hills it is not possible for us to support ourselves. The soil of our hilly hamlets is very poor and not productive. The state has assessed our lands after deducting the expenses of cultivation and determining the commutation price of half the net outturn on the average of the prices for 20 years.

About a month back, while Yella Reddi and myself were sitting in the porch of my house and conversing on various topics, Nagi Reddi came there and said " Yella Reddi, do you think that it matters little whose the bull was, and if the cow calves in our herd it is all right? What have you agreed to at the recent caste meeting, and what do you mean by living with her now?" Then Malla Reddi happened to arrive and he said "where there is no calf, the milk is got with pain; why do you ask him to lose the wife he has?" I said "what is past is past, why should she be turned out (of the family)?; However, if the suggestions of the Chetti are not complied with, he will have the matter again brought to arbitration. You (had better) cause Rosi Reddi's daughter settled (to be married), and I shall see that the marriage is performed.'" Subbayya, the village purohit, who was then driving his he-buffalo to the herd, asserted that he would obstruct Rosi Reddi's daughter being offered (in marriage). Yella Reddi started up saying "feeding the brahmin with ghee is like manuring the sandy ash-colored soil (without effect); these brahmins my wives always act in this manner. (They) eat away our rice in quantities and throw obstacles in our way?" The Brahmin said "You mad widow's son, you abuse me?" Thereupon, Yella Reddi held the Brahmin by the tuft, bent him and dealt him ten blows on the back with the fist; then laid him on his back on the ground, struck him on the belly with the elbow and the knees and saying "feel my blows, the slanting rain will not stop without immersing", dealt a volley of blows like thunder-bolts on the brahmin's face, nose, temple, and chest. Though we all interceded and got the brahmin free, he was not able to move from the place where he fell and was bleeding in the mouth and gasping (labouring for breath or breathing hard), all his teeth drawn out; he was in the same place for an Indian hour (24 minutes), after which he stood there and said "O! sinner, you were murdering the brahmin. You afflictor! You were born among the Yadavas (shepherd caste) as a pestle (to ruin the caste). You have been born of a cancer in your mother's womb (you do not possess the characteristics of a rational being) You murderer (villain)"; when Yella Reddi, saying "Fie, put the dung into your brahmin's mouth" jumped and kicked the brahmin on the left side of his belly, he fell down, turned pale, kicked his legs and expired before a hundred could be counted. In

a short while, the brahmin's wife Venka came lamenting and beating her own head and mouth in despair; she threw mud towards Yella Reddi's house, broke her glass bracelets and left cursing him.

1894.

మ-రా-రా-శ్రీ. మద్రాసు రివిన్యూబోర్డువారి సముఖమునకు, కృష్ణాజిల్లా పందిపాడు జమీందారు వ్రాసుకున్న అర్జీ.

1. మాతాలూకా యిలాకా కొన్నిగ్రామములు తాలూకా పూర్వము నీటివనరు చెడిపోయినమామూలు పల్లపు భూములకు నీటి పన్ను. అక్కరలేకుండా అనికట్టు నీరు యిప్పించడమునకు తమరు చేయించియున్న తీరుమానమును అమలు జరుపుటలో యీ డిస్ట్రిక్టు కలక్టరువారు భిన్నతాత్పర్యముకలవారయి ఆ 1872 సంవత్సరం అక్టోబరు 25 తేదిని మాపేర వ్రాయించిన జవాబు యినాయతునామాను యిందుతో జతపరుస్తూ ఆ హంశములో యీ క్రింద నుదహరించినసంగతులు తమరు పూర్ణముగా యోచనలోకి తెచ్చి సదరు గ్రామములో మొదటి రెండు గ్రామములు తాలూకు పూర్వపుపల్లపు సాగుబడి రుజువు అయినమొత్తములో కొంతకు మాత్రమె బోర్డువారు తీర్మానించియున్నారు గనుక కనుపర్చబడిన లెఖరుజువును తిరిగి చిత్తగించి పూర్తిగా తీర్మానించుటకున్ను మా కోరికఅయివున్నది

2. ఈ అర్జీ మల్ఫూఫులో నుదహరించిన ప్రకారం బోర్డువారు పల్లముగా తీర్మానించిన భూమి పరిమాణములు, ఆనికట్టు నీరు ప్రవహించక పూర్వము తయారు అయివున్న లెఖలలో నమోదుఅవుతూవచ్చిన లెఖలు తహ్వాలు మొత్తములయొక్క దృష్టాంతరములమీద మొకద్దపడి యుండుటచేత, తీరుమానపు మొత్తములును ఆనికట్టు నీటిసాగుబడియొక్క ద్వివిధపరిమాణములలో లెఖతహ్వాలు పరిమాణములలో మినహాయించడము న్యాయమయి యుండగా ఆనికట్టు నీరు ప్రారంభమయిన 1260, 1261 పసలీలకు దరిమిలాను 1263 సంవత్సరం మొదలుకొని చేయబడిన మహాతు తహ్వాలు పరిమాణములో నుంచి మినహాయించబడవలసినందుకు కలక్టరువారు తాత్పర్యపడడమువల్ల మాకు అన్యాయము సంభవించడమున్ను హేతువు అవుతూవున్నది.

3. సదరుహీ గ్రామములలో మెట్టనయున్న ఆయా గ్రామముల యకరములు మామూలుపల్లమని బోర్డువారు తీర్మానించినారు అవిన్ని ఖేతువారి విచారణచేసి తీర్మానించి యుండలేదనిన్ని కలెక్టరువారు స్థూల దృష్ట్యా తాత్పర్యపడియున్నారు

About a month back, while Yella Reddi and myself were sitting in the porch of my house and conversing on various topics, Nagi Reddi came there and said " Yella Reddi, do you think that it matters little whose the bull was, and if the cow calves in our herd it is all right? What have you agreed to at the recent caste meeting, and what do you mean by living with her now?" Then Malla Reddi happened to arrive and he said "where there is no calf, the milk is got with pain; why do you ask him to lose the wife he has?" I said "what is past is past, why should she be turned out (of the family)?; However, if the suggestions of the Chetti are not complied with, he will have the matter again brought to arbitration. You (had better) cause Rosi Reddi's daughter settled (to be married), and I shall see that the marriage is performed.'" Subbayya, the village purohit, who was then driving his he-buffalo to the herd, asserted that he would obstruct Rosi Reddi's daughter being offered (in marriage). Yella Reddi started up saying "feeding the brahmin with ghee is like manuring the sandy ash-colored soil (without effect); these brahmins my wives always act in this manner. (They) eat away our rice in quantities and throw obstacles in our way?" The Brahmin said "You mad widow's son, you abuse me?" Thereupon, Yella Reddi held the Brahmin by the tuft, bent him and dealt him ten blows on the back with the fist; then laid him on his back on the ground, struck him on the belly with the elbow and the knees and saying "feel my blows, the slanting rain will not stop without immersing", dealt a volley of blows like thunder-bolts on the brahmin's face, nose, temple, and chest. Though we all interceded and got the brahmin free, he was not able to move from the place where he fell and was bleeding in the mouth and gasping (labouring for breath or breathing hard), all his teeth drawn out; he was in the same place for an Indian hour (24 minutes), after which he stood there and said "O! sinner, you were murdering the brahmin. You afflictor! You were born among the Yadavas (shepherd caste) as a pestle (to ruin the caste). You have been born of a cancer in your mother's womb (you do not possess the characteristics of a rational being) You murderer (villain)"; when Yella Reddi, saying "Fie, put the dung into your brahmin's mouth" jumped and kicked the brahmin on the left side of his belly, he fell down, turned pale, kicked his legs and expired before a hundred could be counted. In

a short while, the brahmin's wife Venka came lamenting and beating her own head and mouth in despair; she threw mud towards Yella Reddi's house, broke her glass bracelets and left cursing him.

1894.

మ-రా-రా-శ్రీ. మద్రాసు రివిన్యూబోర్డువారి సముఖమునకు, కృష్ణాజిల్లా పందిపాడు జమీందారు వ్రాసుకున్న అర్జీ.

1. మాతాలూకా యిలాకా కొన్ని గ్రామములు తాలూకా పూర్వము నీటివనరు చెడిపోయినమామూలు పల్లపు భూములకు నీటి పన్ను అక్కరలేకుండా ఆనికట్టు నీరు యిప్పించడమునకు తమరు చేయించియున్న తీరుమానమును అమలు జరుపుటలో యీ డిస్ట్రిక్టు కలక్టరువారు భిన్నతాత్పర్యముకలవారయి ఆ 1872 సంవత్సరం అక్టోబరు 25 తేదిని మాపేర వ్రాయించిన జవాబు యినాయతునామాను యిందుతో జతపరుస్తూ ఆ వాంశములో యీ క్రింద నుదహరించినసంగతులు తమరు పూర్ణముగా యోచనలోకి తెచ్చి సదరు గ్రామములో మొదటి రెండు గ్రామములు తాలూకు పూర్వపుపల్లపు సాగుబడి రుజావు అయిన మొత్తములో కొంతకు మాత్రమె బోర్డువారు తీర్మానించియున్నారు గనుక కనుపర్చబడిన లెఖరుజావును తిరిగి చిత్తగించి పూర్తిగా తీర్మానించుటకున్ను మా కోరికఅయివున్నది

2. ఈ అర్జీ మలూన్నాపులో నుదహరించిన ప్రకారం బోర్డువారు పల్లముగా తీర్మానించిన భూమి పరిమాణములు, ఆనికట్టు నీరు ప్రవహించక పూర్వము తయారు అయివున్న లెఖలలో నమోదుఅవుతూవచ్చిన లెఖలు తహ్వీలు మొత్తములయొక్క దృష్టాంతరములమీద మొకద్దపడి యుండుటచేత, తీరుమానపు మొత్తములును ఆనికట్టు నీటిసాగుబడియొక్క ద్వివిధపరిమాణములలో లెఖతహ్వీలు పరిమాణములలో మినహాయించడము న్యాయమయి యుండగా ఆనికట్టు నీరు ప్రారంభమయిన 1260, 1261 పసలీలకు భరిమిలాను 1265 సంవత్సరం మొదలుకొని చేయబడిన మహాతు తహ్వీలు పరిమాణములో నుంచి మినహాయించబడవలసినందుకు కలక్టరువారు తాత్పర్యపడడమువల్ల మాకు అన్యాయము సంభవించడమున్ను హేతువు అవుతూవున్నది.

3. సదరుహీ గ్రామములలో పెట్టనయున్న ఆయా గ్రామముల యకరములు మామూలుపల్లమని బోర్డువారు తీర్మానించినారు అనిన్ని ఖేతువారి విచారణచేసి తీర్మానించి యుండలేదనిన్ని కలెక్టరువారు స్థూల దృష్ట్యా తాత్పర్యపడియున్నారు

గాని ఖేతువారి విచారణ జరిపి యున్నదని యోచించుటకుగల హేతువులు యేమనగా. (1) యేలెఖ దృష్టాంతసుల వల్ల పూర్వపుసాగుబడిని గురించి రుజువుకలిగి బోర్డువారు తీర్మానించియున్నారో ఆ లెఖలలో మెరక పల్లం వివరములతో సంపులవారి విచారించబడే వున్నది (2) ఆ పంపులకే 1261 సంవత్సరములో యిస్టేటుకోర్టాపువార్డుసు వారి మేనేజిమెంటు క్రిందకు వచ్చినందున పబ్లికు ఆఫీసర్ల వల్ల నెంబర్లు వేయించబడి చెకుబందితో అజమాయిషి లెఖలు తయారు చేయించబడ్డవి. వాటికిన్ని అంతకు పూర్వపు లెఖలకున్ను భేదంలేదు. ఆ అజమాయిషి లేఖలలో మెరకపల్లపు విచక్షత ఆసరికి వుండే ప్రకారమె వ్రాయబడి వున్నది అదివరలో లెఖలలో నమోదు ఆవుతూవుండే మొత్తముకే అందులోనున్న నమోదు చేయబడ్డది (3) ఇప్పటికిన్ని లెఖలలో సదరుహి అజమాయిషి తహ్వాలు ఖేతులకుపూర్వము పల్లపు సాగుబడి అవుతూవుండే ఖేతులను మామూలు పల్లం అని వుదహరిస్తూ వున్నారు అనగా అజమాయిషి తహ్వాలు ఖేతులకు మెరక పల్లం వివరం వ్రాసే యెడల అనికట్టు నీటిపారుదలకు పూర్వము పల్లపు సాగుబడి అవుతూవుండే ఖేతులను మాత్రమె మామూలు పల్లము అని వుదహరిస్తూవున్నారు. అనికట్టు నీరు వచ్చిన తరువాత అందువల్ల పల్లపు సాగుబడి అయిన మెరక ఖేతులను మెరకపల్లమయినదని వ్రాస్తూవున్నారు. (4) చకుబంది యేర్పడి వుండుటవల్ల ఆయా ఖేతులకు స్పష్టమైనయేర్పాట్లు కలిగియున్నవి.

4. సదరుప్రకారం యేర్పడ్డ మామూలు పల్లపుభూములకు లెఖలు తహ్వాలు మొత్తములకంటె దరిమిలాను చేసిన మసాతువల్ల జాస్తి వచ్చినప్పటికి ఆజాస్తి మొత్తముకుకూడా మామూలు పల్లంలోదే ఆయినందుకుండే నిదర్శనములను యీ క్రింద నుదహరించడ మవుతున్నది. మాయొక్కయున్ను మారయితులయొక్కయున్ను దరఖాస్తులో మామూలు పల్లపుభూములయొక్క లెఖలుతహ్వాలు పరిమాణములను తెలియపరచినాముగాని మసాతు తహ్వాలు పరిమాణములను తెలియపరచి వుండలేదు. బోర్డువారి తీర్పు అందు మీదనే మొకద్దమయి వున్నది. (2) మసాతుస్న. 1268ఫసలీలో ప్రారంభమయినందున 1260, 1261 ఫసలీలకు పూర్వము ఆభూములకు మసాతు తహ్వాలుయెంత పరిమితి కాగలదో తెలుసుకోవడముకుగాని అలెఖలలో నమోదు చేయడముకుగాని నిమిత్తములేదు. ఆ లెఖలు నిదర్శనముగా కనుపర్చ వలసినప్పుడు అందులో నమోదయి వున్న మొత్తముకే మాదరఖాస్తులో కనుపరచడము విధాయక మయివుండే సంగతివిశదం కా గలదు. (3) అన్నిగ్రామముల తాలూకున్ను దరోబస్తు మామూలు పల్లపు భూమియీాసరికి పూర్తిగా మసాతు

అయి వుండనందున మహాతు ప్రకారం యెంతపరిమితిగా గలదో యేర్పడనే లేదు. (4) మా దరఖాస్తు మొత్తముకు సరియైన తప్సీలు మొత్తములుగల ఖేతువారి లెఖలు కలెక్టరు వారి ఆఫీసులో దాఖలయివున్నవి. వాటి పయిన పబ్లీకు ఆఫీసర్ల సంతకములు వున్నవి. ఆనికట్టు నీటి సాగుబడిని గురించి ప్రస్తుతము తయారు అవుతూ వుండే మహాతు లెఖలలోకూడా ఆ ప్రదేశమునకు లెఖలు తహ్వేలు మొత్తం యెంత అయినదిన్ని, విశరముగా వ్రాయబడుచూ వున్నది.

౫. పైన చెప్పబడినగ్రామములలో మొదటి రెండింటికి అవ శిష్టపు మొత్తములు కూడామామూలు పల్లంక్రింద తీరుమానము చేయుటకు తగిన రుజువులు కలిగి వున్నవి యే ఐంటె

6. ఈపయిన విశదపరచిన అన్ని హేతువుల వల్లను మాదరఖాస్తు న్యాయమయిన దయినట్టుబోర్డువారికి విశదములోకి వస్తుంది.

7 సదరు సంగతులు ఆలోచన లోకిరాక కేవలము మహాతును పట్టి పల్లపు భూమి ముజరాయిప్పిస్తామనే పక్షమున, కొన్ని లెఖలలోనుండే సాగుబడి భూమి యావరేజి చేసి ఆప్రకారముచేసిన భూమి మామూలు పల్లము క్రింద లేటు కలక్టరు వారున్ను అప్పటి శిరస్తాదారున్ను ఫయిసలుచేసిన విధం మారయితులకు శ్రమ పెట్టడముకు యెంతకఠినమయినదో ఆదేప్రకారం యీ మహాతుముజరా పద్ధతిన్నికఠినమయిన సబబే అని బోర్డువారు చిత్తగిస్తే విశదం కాగలదు ఇప్పటి ఫయిసలా అనేది శాశ్వతంగా వుండేది గనుక యిటువంటి సబబు తేలని యీ హంశములో యిక్కడుఅయినా కంట్రాక్టు వప్పుకుంటామని కలక్టరువారిపేర వ్రాయడముకు తగినదిగా నుండలేదుగాని ఈఅన్యాయమును గురించి పెనుగులాడుతూవుండే ఘనమైన బోర్డువారి ఆలోచనలోకి యిదివచ్చేలోగానే యెవరేజీపద్ధతినిపట్టి గతంలో యేడు సంవత్సరముల బాకి మారహితులవల్ల వసూలుచేయించినప్పుడు యేనిఘమైన లాచారి స్థితి వాళ్లకుకలిగినదో యిప్పుడున్ను ఆదేస్థితి కలుగుతున్నదని ప్రస్తుతంకంట్రాక్టుకు వప్పుకొనడమైనది.

8. కాబట్టి యీ అన్నిసంగతులున్ను ఘనమైన ఆలోచనలోకితెచ్చి సదరు అన్నిగ్రామములకున్ను మామూలు పల్లపు భూమియొక్క మొత్తము మహాతు తహవేలు భూమి మొత్తముతో నిమిత్తము లేకుండా లెఖ తహ్వేలు భూమి మొత్తములో నుంచి మినహా చేయించుటకు ఉత్తరవుచేయించవలెనన్ని మొదటిరెండు

గ్రామములకు అవశిష్టపు భూమి మొత్తముకూడా నీటిపన్నులోనుంచి మినహాయించు టకు ఉత్తరువులు చేయించవలెనన్ని కోరుతాను.

Translation.

To The Board of Revenue,

The petition submitted by the Zemindar of Pandipadu, Kistna District.

1. In enforcing the decision passed by you in the matter of irrigating from the anicut, free of water-rate, the immemorial wet lands the irrigation sources of which have become ruined, in certain villages belonging to me, the Collector has put a wrong construction upon it and sent me his favor (order) dated 25th October 1872, and I enclose it herein. I request that, in consideration of the following facts and remembering that the Board's decision pertained only to the area proved to have been under wet cultivation in the first two of the said villages, the proof available from the accounts may be reconsidered and the matter definitely disposed of.

2. As the extents concluded by the Board as under wet cultivation—vide the enclosure herein, have been assumed upon the comparative figures adopted from the accounts compiled prior to the anicut water was taken (for irrigation), it would be reasonable to deduct such extents from the two classes of land cultivable from the anicut water as well as from the comparative figures extracted from the accouts; but as the Collector is of opinion that the extents will have to be deducted from the figures come to at the survey in fasli 1268, (a long time) subsequent to faslis 1260 and 1261 when the anicut water was taken (for irrigation), we are likely to be submitted to injustice.

3. The Collector has superficially viewed that the Board has decided that the areas situated on a higher level in the said villages are immemorially wet and that authority has not entered into field-war details (for the purpose) but the following grounds would suggest that an enquiry as to the fieldwar details, has been made:—(1) The individual shares have already been detailed, with the classification of dry and wet, in the very accounts upon the basis of which the Board has decided on proof of previous cultivation; (2) in respect of those

individual shares, numbers were assigned and estimation accounts with boundaries have been prepared by public servants, as they were under the management of the Court of Wards in fasli 1261, and no variations are traceable between them and the previous accounts. The classification of dry and wet adopted till then has been followed in the estimation accounts. The same total arrived at in the former was also come to in the latter; (3) Even now the fields cultivated as wet prior to the aforesaid estimation are shown as immemorially wet, those under wet cultivation prior to the irrigation by anicut water are alone classed as immemorially wet. The dry plots irrigable by the anicut water are noted as dry transferred to wet. (4) Owing to the kistence of boundaries, the fields are found to have been distinctly classified.

4. Even if there had been an excess arrived at in the extent at the later survey over that of the immemorial wet lands compiled as stated above, that such total of excess will pertain to the immemorial wet lands will be evident from the facts illustrated hereunder:—(1) In the application submitted by our ryots and ourselves, the extents of the immemorial wet lands alone were given and the survey extents were not referred to, and the Board based its decision on the former. (2) The survey commenced in 1268, and there is no scope to ascertain what they would have measured (according to the survey standard measurement) prior to faslis 1260 and 1261, and there was no necessity to enter such measurements in the accounts. It will be patent that when those accounts had to be referred to in illustration, we were bound in our application to point only to the total therein mentioned; (3) As all the immemorial wet lands in all the villages have not been completly surveyed, their extent according to the survey cannot be fixed; (4) the total fieldwar accounts with particulars corresponding to the extent given in our application have been filed in the Collector's office, and they bear the signatures of public officers. The total extent according to the accounts for the said locality are being entered in the survey accounts which are under preparation relating to the irrigation by the anicut water.

5. There are valid grounds for classifying the remaining extent in the first two of the aforesaid villages as immemorially wet and they are—

7

6. On the above grounds, the reasonableness of our application will be manifest to the Board.

7. Without considering the above facts, if a deduction is proposed to be allowed in wet lands basing the same merely on the survey, the method will not be less oppressive than that by which the late Collector and the then Sheristadar declared the immemorial wet land on an average of the arable land entered in certain accounts, thereby distressing our ryots and the Board will realise that the method of deduction on the survey extent was unjust. As the present settlement is likely to be permanent, though it does not seem expedient on my part in the matter in which such a ground is not yet found efficacious, to notify now at least to the Collector my acceptance of the contract, considering that my struggling in the matter will place me, before the matter is considered by the Honorable Board, in the same helpless state as my ryots were in when the arrears for seven years were previously collected from them on the basis of the average system, I have at present undertaken the contract.

8. I therefore pray that, in consideration of all the above circumstances, orders may issue to the effect that, the total extent of the immemorial wet land, irrespective of the total survey extent, may be deducted from the total extent arrived at from the accounts, and that the remaining extent in the first two villages may not be included in the extent liable to water-rate.

1895.

Translate into English:—

మ-రా-రా-శ్రీ, శిరస్తం సూపరింటెండెంటు దొరగారి సముఖమునకు, కాపురస్థులున్ను యీదిగువను వ్రాళ్లు సంతకములు చేసిన వారు వ్రాసుకున్న అర్జీ విన్నపములు—

(a) యీ బస్తీలో మేము చాలా కాలమునుంచి కాపురముండి వర్తకము చేసుకుంటూవుండికొ స్త్రాలకు యీ రేవున సరుకులు యెగుమతి చేసుకుంటూ వున్నాము. ఇదివరకెన్నడున్ను యీరేవున దిగుమతి సరుకులకు రుసుము పుచ్చుకోవడం లేని సంగతిలో యిప్పుడు తమ వుత్తరువులయినదని రేవు అభివృద్ధి ఫన్ను అని పేరుబెట్టి బస్తా 1-కి రు 0-0-2 చొప్పున వసూలు చేస్తూవున్నారుగాని రేవుయొక్క అభివృద్ధి యంతమాత్రమున్ను చేయించబడి యుండ లేదనే సంగతిలో మేము వేరే మనవిచేయవలసినదిలేదు. యీరేవులో నడలుచేసేటప్పుడున్ను బాటసార్లు స్టీమరుకు

వెళ్లేటప్పుడున్ను స్టీమరువద్దనుంచి రేవుకువచ్చేటప్పుడున్ను కలుగుతూవున్నయిబ్బంది యింతనివ్రాయచాలను. తమరు ఇక్కడికి కొత్తగా దయ చేసినారు గనుక ఈరేవులో వున్న చిక్కులు తమకుయింకా ముందు విశదం గాగలవు. పడవలు స్టీమరు వద్దకు వెళ్లడముకు ముందు కొంతదూరము కాల్వకుండానున్ను తరువాత సముద్రపు చింక గుండానున్ను వెళ్లి సముద్రము లోకి ప్రవేసించబొయ్యేచోట వక గండి దాటి కొన్ని మయిళ్లు వెళ్లితేనేగాని స్టీమరు వద్దకు వెళ్లడం సంభవించదు. యిదిగాకగండి వద్దకు పడవలు చేరేవరకు సముద్రం పాటారి వున్నయెడల అక్కడ పడవలు తాకి కొన్ని గంటలవరకు అనగా తిరిగి పోటు భర్తి అయ్యేవరకు అక్కడ పడియుండవలసి వస్తున్నది. సరుకుల పడవలుఅక్కడ నిలుచుటవలన అంతయిబ్బంది లేక ఫోయినను బాటసార్లు యెక్క పిన్నీసులు సముద్రము యొక్క పోటుకు నిల్వడం చిక్కక అటూ యిటూ యెగిరెగిరి పడుతూ వుండుటచేత బాటసార్లకుశరీరము తిరిగి వమనములు చేసుకొని నానాభీభత్సు అయి కొందరికి స్మారకంకూడా తెలియక సకల అవస్థలుపడుచున్నారు. యిన్ని తింటాలుపడి స్టీమరు వద్దకు వెళ్లే వరకు అప్పుడప్పుడు స్టీమరు వాళ్లు లంగరు యెత్తి ఆగకుండా పోవుటకూడా సంభవ మవుతూవుంటుంది. అట్లా జరిగినప్పుడు తిరిగి యీ యవస్థలన్ని పడి ముక్కన ప్రాణములతో వడ్డుకు చేరడం అవుతుంది. యిదియుగాక కొన్ని ఋతువులయందు యీ రేవులో విశేషముగా అల దుర్సుగా నుండుటచేత పడవలు గానిపిన్నీసులుగాని స్టీమరుకు పట్ట జాలకుండా పోవడంకూడా వుంటుంది. యీ రేవు చాలాదూరమువరకు మెట్టగా నున్నందున స్టీమరు చాలా దూరములో లంగరు వేయుటవలన సరకులు యెగుమతి దిగుమతీలలో విశేషకాలము పట్టుటవలన అప్పుడప్పుడు నడపడవలు రాత్రులు రేవుకు రాకుండా సముద్రములోనే వుండడం సంభవమవుతూ వున్నందున పడవలమీద నుండే పల్లెకారీలు పడవలలోనుండి ఆమాంబాపతు సర్కులు విశేషముగా చోరీ చెయ్యడం జరుగుతూ వున్నది. యీ సరుకులు చాలాభాగంఆముదాలు మొదలగు గింజలు అయి వుంటవి. యీ చోరీ సొత్తు వక వేళ పడవల వాళ్లయిళ్లల్లోపట్టుకున్నప్పటికి మేజ'స్ట్రీటులువారి విచారణలో ఆసొత్తు మీద యేమి ఆనవాలు వున్నదని కేసులు కొట్టివేస్తూ వుంటారు. అందువలన యీ చోరీ చేసే వాళ్లకు మరి అలుసుగా వుంటుంది. యీ యిబ్బందులన్ని గవర్నమెంటు వారు విచారించక పోవుట వలన యీ రేవులో యే విధమయిన సంరక్షణ లేకుండా వున్నది. యీ రేవున సర్కులు యెగుమతి దిగుమతి చేయుట పడవవాళ్లయిన పల్లె

కారీలలాభము కొరకు అయి వున్నదిగాని వర్తకుల లాభంకొరకు అయివుండలేదు. యిదివరలో కొందరుయింజనీర్లు వచ్చి గండిన్ని స్టీమరుకు వెళ్లే చుట్టుదారిని చూచి గండి తెగకొట్టి నప్పటికి నీటి వడిజాలును బట్టిచూస్తే మళ్లీ అక్కడనే మెట్టవేస్తూ వుంటుందనిన్ని ఆ ప్రకారము చేయడమువలనవినియోగము లేదనిన్ని యీరేవు చోటు తప్పించి స్నానాల రేవుపద్ద యెగుమతి దిగుమతి యేర్పరిస్తేఅక్కడ యీ చోరీలు యిబ్బందులు లేకుండా వుండుటయేకాక స్టీమరుకూడా అక్కడికి సామీప్యముగా వుంటుందనిన్ని ఆలోచించినారు గాని క్రియకు యేమిన్ని కనుపించలేదు. ఇక్కడికి రయిలు అయినా వస్తే యీయిబ్బందులు నష్టములులేకుండా పోతవేమో యనియాలోచిస్తే సదరహీ మరాటావారు తాము రయిలువేయుటకు సిద్ధముగా వున్నామని చెప్పుతూవున్నప్పటికి గవర్నమెంటువారు వుత్తరువు యివ్వడం కష్టముగా నున్నది. యిదిరేవుస్థాన మవుటవలన రాజకార్యసంబంధమయిన యాలోచనలను బట్టి సన్నదారిగల సదరహీ మరాటా వారికియిచ్చుటకంటె యీస్టుకోస్టు లయినుకు కలిసే వెడల్పుదారి యుండుట వుచితమని గవర్నమెంటువారు యెంచే యెడల సొమ్ము విషయమయి యిప్పుడు గవర్నమెంటువారికి వుండె జరూరును బట్టిచూస్తేఆలా గవర్నమెంటు వారు యింతలో వేసేటట్టు కనుపించదు గనుక ప్రజా సౌఖ్యమును ఆలోచించేయీ గవర్నమెంటు వారు సదరహీ మరాటా వారికి శల్వ్యఅయినా యిస్తె గొప్ప వుపకారమునుచేసిన వారవుతారు. యిక్కడను రయిలు పడుటవలన యీవయిపు వాళ్లకు అందరికి సవుఖ్యకారణమె కాకుండా కరువువచ్చినప్పుడు యీవయిపు వూళ్లలోనుంచి అమితముగా ధాన్యం సమకూర్చ అవుటచే కరువు దేశపు ప్రజను గవర్నమెంటు వారు కాపాడినవారవుతారు, గనుక యివియన్నియు విచారించి తగుపనిని చేయించుదురని తమ ఘనమును మిక్కిలి వేడుకొనుచున్నాము.

(b) యీసంవత్సరములో యీతాలూకాపయిర్లు వగయిరాలు యేలావున్నదని తెలియపరచ వలసినదిగా తమరు గడచిన నెలలో సాదరుచేయించిన హుకుంను యిదివరకు జవాబు వచ్చియుండలేదనే మొదలయిన సంగతులతో తమరు యీ నెల 6 తారీఖున దయచేయించిన వుత్తర్వు ననుసరించి విశదపర్చునదేమంటే.

యీ సంవత్సరములో సకాల వర్షములు లేనందున కొన్ని మెట్టగ్రామాదులలో పంటలేతఅయినది, కొన్నిచోట్ల భూమి దున్నడమునకు ప్రయత్నము చేసినప్పటికి భూమి బిగుసుకుని వున్నందున నాగలికఱ్ఱ భూమిలో బాగుగ దిగక నాగలి

సొలుపడుట యే కష్ట మయినది. నువ్వు, బొబ్బెర, మినుము, ఆముదాలు వీట్లను తెగులు తగిలినది. వెర్రి తెలలు వేసి చాలాభాగము చెడిపోయినది. పూనాస భాగుగనే యున్నది. మామూలు పల్లం-బాపతు పల్లం భూముల సాగు విషయములో కాల్వలనీరు సకాలములో వచ్చినందున ఆకు మళ్లు వేసుకొనుటచే ఆకు అక్కరకు వచ్చి నాటు వెయ్యబడ్డది. యిద పయిర్లుసుమారుగా నున్నవి. జమీందారీ వూళ్లలో కొన్నిటిలో అగ్రహారీకులకున్ను జమీందారుకున్ను పుట్ల కట్టుబడి విషయమయిన తకరారు ఫయిసలు కానందున వాళ్లభూములకు నీటి దరఖాస్తులు చేయక సాగుబడి చెయ్యలేదు, గత ఫసలీలలో సాగు అయిన కొన్ని భూములు యీ సంవత్సరం కొల్లేటి ముంపులో నున్నందున సాగు కాలేదు. చిన్నివాడ గ్రామంలో వుండే అనాదిబంజరు భూములకు యీ సంవత్సరం కొందరు వాయకారీ రహితులు దరఖాస్తులు చేసుకొని వున్నందుకు మంజూరు నిమిత్తము యేలినవారికి విశదపరచుకొనివుంటే వుత్తరువు వచ్చియుండనందున సాగు కాలేదు. పోరంబోకులలో నుండే తాళ్ల మోతరఫాను గురించి యీ సంవత్సరం కలాలీలు కట్టుకట్టి దరఖాస్తులు చేసియుండలేదు. కసబు కాలంకూడా మించిపోయినది. నీలి ఆకు బాగావున్నది. యీసంవత్సరము ధర కలిగియున్నందున మొదటికోతలోనే ఆసామికి చాలా లాభం వచ్చినది, నీలితొట్లకుయెంతమాత్రం విరామములేకుండా పనిజరుగుతున్నది. రెండవ కోతకు సిద్ధముగానున్నది యీ ఆసాముల వలన సిస్తు వసూలు కావడమునకు యేమిన్ని అభ్యంతరము వుండదు. మెరకవూళ్ల ఆసాములకుడి మెండ్లుచేసి జప్తులు చేస్తేనే గాని దస్తు వసూలు అయ్యేటట్టు కనుపించదు. అయినను సుస్తిచేయక బేబాకుగా వసూలుచేస్తువున్నాను గనుక చిత్తానుకు విశదం నిమిత్తము మనవి వ్రాసుకున్నాము.

(c) యీ జమీను నా అనుభవప్రకారము పట్టా చేయించవలెనని అర్జి యిచ్చుకుని వుండగాగ్రామస్థులున్ను విచారణచేసిన తరువాత గేజటీకి వేయించి పట్టా చేస్తామని వుత్తరువు చేసిన ప్రకారము యిదివరకే పట్టాచేయవలసి యున్నట్టు కనపడు చున్నది.

Translation.

To the Superintedent of Sea Customs. The petition presented by the undersigned inhabitants of—

We have been living in this town for a long time, carrying on trade and exporting the goods of this port to the coasting towns. In the face of the non-liability hitherto to duty on the goods imported

at this port, a duty of Rs. 0—0—2 per bag is being enforced under your direction as Port Improvement dues but it is needless to represent that the port has not been improved at all. No inconsiderable inconvenience is experienced by us at this port at the time of plying boats, and when the passengers go to the steamers or come from the steamers to the port. You have been transferred here recently, and you will come to know by and by of the difficulties existing at this port. Boats cannot reach steamers unless they travel at first for some distance through a canal, and then through the arm or inlet of the sea, and then traverse a bar at the place where they have to enter the sea and travel some miles. Moreover if it be low tide when the boats reach the bar, they get aground and have to lie there for some hours i. e., till the setting in of the high tide. Though it may not cause much inconvenience if the loaded boats get stranded there, it will entail great misery on passengers in pinnaces, which, unable to withstand the high tide of the sea, and being tossed about make the passengers giddy, and prone to vomit, drive them to their wit's end, and deprive some of their consciousness. It also sometimes happens that the steamers weigh anchor and sail away, without stopping, by the time the passengers reach them after suffering so many troubles. When this happens, passengers gain the shore half dead after suffering all these troubles. Moreover, as a high surf prevails at this port in certain seasons, neither the boats nor the pinnaces could reach the steamers. By reason of the steamers anchoring at a great distance owing to the shallowness of this port it takes a long time to export and import goods, and the plying boats now and then have to remain on the sea at night without returning to the shore; and the boatmen are given to committing thefts to a great extent from the boats in respect of all sorts of goods: these goods consist for the most part of oil seeds and other seeds. Even if the stolen goods are seized in the houses of boatmen, the Magistrate at the trial dismisses the cases for want of identification of the property: this causes the thieves more to think slightly of us. The Government has not taken into consideration all these inconveniences and there is no protection whatever at this port. The export and import at this port seem to be for the gain of the boatmen, and not for the benefit of the merchants, and some engineers have come here some time back, inspected both the bar

and the circuitous route to the steamer, and observed that the velocity of the current would make the bar, if cut, become shallow again and that it would therefore be useless to do so, that if the present landing place (wharf) be abandoned and the bathing ghat converted into a wharf, it would avert the thefts and inconveniences and the steamer also will be close to it, but nothing substantial transpired.

We thought that these inconveniences and losses may be averted by the introduction of a railway, but the Government is hesitating to accord sanction though the Southern Mahratta Company is prepared to construct a railway. If the Government on political considerations, since this is a seaport, were to contemplate a broad gauge to communicate with the East Coast Line rather than give it to Southern Mahratta Co., which is of narrow gauge, it does not appear that the Government would construct the line so soon owing to its present financial exigencies. If therefore the Government on the score of the welfare of the people accord sanction to the Southern Mahratta Company at least, it will be conferring a great benefit. The introduction of a railway here will not only be a source of welfare to the people of these parts but the Government will virtually become the saviours of the population of a famine-stricken tract by securing abundance of grain from the villages in these parts at the occurrence of a famine. We therefore respectfully pray that you will take these into your consideration and cause proper measures to be adopted.

(*b*) In obedience to your orders dated the 6th instant observing among other things that no reply has been received as yet to the order issued by you last month directing me to report on the state of the crops &c., of the Taluq this year, I beg to represent as follows:—

Owing to the failure of the timely rains, the crops are young in the villages in drier parts; in spite of endeavours to plough the land, the soil became hardened and the plough share could not sufficiently sink into the ground and furrows could not be made out. The gingelly or seasamum, black species of pulse, castor oil seeds have become blighted. The wild melon has for the most part been damaged. The first crop is thriving. In the matter of the cultivation of the

immemorially wet lands and those brought under wet as water was available in time in the irrigation channels, seedbeds were prepared, the seedlings have matured and been transplanted. The crops on lands sown broadcast are fair. The dispute between the beneficiaries and the zemindar in respect of the rent fluctuating with the produce remained unsettled; they have not applied for water to cultivate those lands in some of the zemin villages. Some lands cultivated in the last fasli have been sub-merged in the current fasli in the waterspread of the Colair and have been left waste. The applications for the immemorial waste lands in Chinnivada made this year by some temporary tenants, were submitted for approval to the higher authorities; as orders have not been received thereon, those lands were not cultivated. The abkari contractors have entered into a combination among them in the matter of the tree-tax on palmyras, and have not applied therefor. The toddy-drawing season has also expired. The indigo plant is flourishing. As there is a good market for it this year, the ryot has derived a good profit in the first cutting alone. The indigo vats are being worked incessantly. The second cutting is awaited. There will be no difficulty in realising the kist from these ryots. There is no prospect of the collections being made from the ryots of the highland villages unless demand notices are issued and distraints made. However, I am making the collections without (leaving) balances and without slackness. I have therefore brought (these facts) to your notice.

(c) I applied to have the puttah issued in my name for the said land on the strength of my past enjoyment thereof, and an order was passed that the puttah will be issued after enquiring the villagers and the publication is made in the (District) Gazette. It would therefore appear that a puttah ought to have been issued ere this (date).

1896.

(a) మహారాజరాజశ్రీ చిత్తూరుజిల్లా పలమనేరుతాలూకా తహశ్శీల్ దారు వారి సముఖమునకు:—చెర్వ్యపల్లె గ్రామం కాపురస్తుడు చెన్నారెడ్డి వ్రాసుకొన్న మనవి. మంజుకూరుగ్రామములో నేను సరాసరికి ఇన్నూరు రూపాయల శిస్తు సర్కారుకు చెల్లించేవాడనై యున్నాను. నా అనుభవంలోవుండే మెట్ట మాగాణి ములుం తోటలు ఛక్కగా సత్తువచేసి సాగుబడి చేయబడుతూవున్నది. ఈసంవత్సర

మాగాణి భూమి వర్షప్రతికూలంవల్ల కొడవలి పూజ్యం అయినది నాలుగుచాళ్లదున్ని మానుతోలి చెత్తా చెదరు లేకుండా అచ్చుకట్టు తీసి కైవారంచెక్కి మంచి అనువన చల్లితిని. పైరున్ను పోదిగావచ్చింది. కలుపు కాండ్ర తీయించినాను నిండిపొట్టలలో వుండగా గాలివాన కొట్టినందున పొట్టలు పగిలి సుంకు మోపక పైరంతయు తాలైపోయెను. ఇదియేది విచారింపక రివిన్యూ ఇన్స్పెక్టరు గారును కరణమున్ను యీ మాగిలికి మామూలు శిస్తున్ను నా పేరట గట్టి యెంతచెప్పుకొన్నా వినక తుదకు నా గొడ్లును ఏలం వేయించ తలచి యున్నారు. మెట్ట పొలమైన పండితే దానితోట్టిదీనికి పెట్టవచ్చునంటే అంచులో వూరివెంబడి గుడ్డాలు రెండు తప్సకడమ చేల్ను తరాగింజపెట్టి కాలానికి జడివాన కురిసినందున కాటికపట్టి ఫలనష్టము సంభవించి నది ములుంతోటలో సజ్జకారున రొంపివానలుకురిసి అమునియ్యక వెనుక చిక్కిగున్నపోతే గడ్డి బలిసి పైరెక్కక చెడిపోయెను. ఎన్నెన్నో పాటుబడి కొంత పొగాకు మిరపకాయలు రెండుపుట్లురాగులు పండించుకొన్నందుకు అవి వాటిశిస్తుకే చాలిచాలకపోయినందున పిల్లకాయలు మేము సంకటికైన గానక యిజాగుపడుతూ వున్నాము. ఈ యేడు ఆముదాలు పురుగుపట్టి పాడైపోయెను ఉలవలు కంది అనరాదు కాబట్టి ఖావిందులుఖుద్దున దయచేసితనిఖీ చిత్తగించి మాగాణిశిస్తైనా తోసివేయునట్లు ఉత్తరవు దయచేయించ కోరుచున్నాను మరిన్ని కరణం ఫలపుష్కముల మొతరఫా పయికము ఇబ్బడిగా మావల్లవసూలు చేస్తున్నాడు అదిన్ని చిత్తానకు తేవలెను. నేను పిల్లమేక పదిమందికలవాడు. రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరువారు చేసేఅన్యాయంవల్ల యిల్లువాకిలి విడిచి ముసపా పోవలసిన దశ వచ్చియున్నది. కనుక ఖావిందులు దివ్యచిత్తానికి తేవలెను.

(b) హెడ్ అసిస్టెంటు కలక్టరుదొరవారి సముఖానకు—ఈ గ్రామంలో నాకు హంసాయీగల జనరల్ క్లాసు నెంబరు సుమారు 663 యంగుల విస్తీర్ణముగల భూమికిన్ని 1690 ఫసలీలో యీఅర్జీదారుడు దరఖాస్తు చేసుకొనియున్నాడు. ఆదరఖాస్తుతాలూకా తహశ్శీలుదారుని వారివల్లతోసివేయబడ్డట్టు కరణంచెప్పినాడుగాని ఆతహశ్శీలుదారుని వారు ఆ మేరకు ఇండార్సు ఇచ్చివుండలేదు. సదరుగ్రామంలోనే వుండే అయ్యప్పనాయుడు పిమ్మట ఆభూములకు దరఖాస్తు చేసినట్లున్ను దరఖాస్తుసముఖములో దాఖలు కాబడి వున్నట్లున్ను అది యిప్పటికి యేవిధమైన తీర్మానమును చేయబడకవున్నట్లున్ను అర్జీదారుడువింటూన్నాడు. మరిన్ని వెనుకటి దరఖాస్తుదారులైన అయ్యప్పనాయుడు మొదటి దరకాస్తుమంజూరు చేయబడలే

దన్న విషయములో సందేహముగలిగి మొదటిదరఖాస్తు బేమంజూరు అయినవుత్తరువు నకలు తీసుకోవడంలో కరణం చెప్పినవర్తమానం అబద్ధమనిన్ని, అప్పటితహస్సీలుదారునివారు ఆదరఖాస్తు మంజూరుచేసినారనిన్ని, వెంటనే డివిజన్ ఆఫీసువారు పట్టాయివ్వగలందులకై తరందార్లు తీరువవేయడానికి పంపబడ్డారనిన్ని, వర్తమానంతెలియనాయెను. కాబట్టి యీ అర్జీదారుకు యిచ్చుకొన్నముందు ధరఖాస్తు హక్కునుబట్టి ఆ భూమిని యీ అర్జీదారునికే అనుభవమునకును వచ్చులాగున ఉత్తరువుదయచేయగలందులకై ఖామందులు వేడుకోబడుచున్నారు. ఇందుతోడన్న 1690 ఫసలి తాలూకు తకరారు బుక్కులో నమూదు అయివుండే డివిజనల్ ఆఫీసువారు చేసినవుత్తరువునకలును దాఖల్ చేసుకోబడియున్నది.

(*c*) చి రామన్నకు ఆశీర్వాదములు. నీవు నెలదినములలో వస్తానని చెప్పి వూరికిపోయి ఇంతవట్టుకు మూడునెలలయిన్ని వచ్చినావు కావు. కారణమున్ను తెలియలేదు. యిక్కడ నేను పడేశ్రమను చెప్పితీరదు. ఇంట్లో పెద్దమ్మవారు చిన్నమ్మవారు పోసినది.

Translation.

(*a*) To the Tahsildar of Palmaner Taluq, Chittore District.
The petition of Chenna Reddi, inhabitant of Cheruvupalle village.

In the aforesaid village I am liable to pay, on an average, an annual revenue of Rs. 200. The dry, wet and garden lands in my enjoyment are being amply fertilised and cultivated. During the current year owing to the failure of rains, the wet fields have dried up and there was no harvest. After ploughing four times, the fields were levelled, I raised the ridges and removed dried leaves and dirt, raised and thinned the bund and sowed it in season. The corn too grew luxuriantly. I caused the crop to be weeded. When the tender ears (of corn) were maturing, a hurricane blew and the ears became chaff not able to bear the corn blossoms. Without considering these facts, the Revenue Inspector and the kurnam charged me with the usual assessment thereon and without listening to my solicitations are bent upon selling my cattle in auction. Had the dry lands at least yielded it might have been used for paying the kist on the wet lands; but when the corn was forming in the ears, all the plots excepting two bordering on the village site, became subject to mildew on account of torrents of rain, and resul-

ted in failure of crop. In regard to the wet cultivation on the stubble field, the falling of the rains averted seasonable work. The corn dwindled, and when attempted to be ploughed (to be weeded) the stunted grass obstructed the growth of the corn. In spite of utmost exertion, a quantity of tobacco, chillies and two putties of raggi was secured, but these are barely sufficient for the revenue on the plots, and we and our children are in despair even for the coarse raggi pudding. The castor plants were affected with worm in the current year, not to speak of gram and red gram. I therefore request that you will kindly make a personal inspection and order the remission at least of the assessment on the wet lands. Moreover, the kurnam is levying the tax on the fruit trees at double the rate. That must also be noted. We (I and my children) are ten souls. Owing to the injustice perpetrated by the Revenue Inspector, time has come when I must go away abandoning my house, &c (properties). The authorities have therefore to consider these.

(*b*) To the Head Assistant Collector.

The petitioner applied in fasli 1690 for the assignment of about 663 inches of land adjoining the village. The kurnam stated that the application was rejected by the Tahsildar, but an endorsement to that effect has not been received. The petitioner hears that Ayyappa Naidu of the same village has subsequently applied for those lands that the application has been filed in your office, and that it has not yet been disposed of. It has been ascertained from the copy obtained by the later applicant Ayyappa Naidu who doubted the kurnam's information in respect of the rejection of the original durkhast application that the kurnam's version was false, that the then Tahsildar had assigned the land and with a view to issue a puttah the classifier has been sent for soon afterwards by the Divisional officer to fix the assessment thereon. The authorities are therefore prayed that the said land may be ordered to be assigned only to the petitioner (for enjoyment) by reason of the priority of his application. The copy of the order passed by the Divisional officer in the register of objections referring to fasli 1690 has been filed herewith.

(*c*) Blessings to C. Ramanna. You left for the village promising to return within a month, but you have not returned yet, thought it

is now three months (since you left.) I could not describe the difficulties I am undergoing here. All the youngsters in the family are affected with small pox.

1890.

(a) దేన్నిగురించి యేర్పాటు చెయ్యడము యుక్తముగా వున్నట్టు కనబడు
తున్నదో అట్టి గవర్నమెంటు పత్రములతో చేరిన కొన్ని విషయములను గురించి
నిబంధన కలగచెయ్యడమే యీ బిల్లుయొక్క వుద్దేశముగా వున్నది.

ఇంగ్లీషు చట్ట ప్రకారము వుమ్మిడిగా వాగ్దత్తము చేయబడ్డ ఆయామనుష్యు
లలో లేక ఋణప్రదాతలలో ఒకడు చనిపోయినమీదట కరారు విషయమై వ్యాజ్య
ము తేవడమునకు గల హక్కు చనిపోగా మిగిలిన వారికిన్ని కడపట చెప్పిన యిద్దరు
లేక యెక్కువమంది మిగిలినవారు చనిపోయినమీదట అతని స్వకీయ ప్రతినిధి
కిన్ని చెందుతున్నది. చనిపోగా మిగిలివున్న యీ హక్కును పట్టి పైకము పుచ్చు
కొనే మనిషి చనిపోయినవాని ప్రతినిధికి అందుకుగాను ఉత్తరవాదిగా వుండవచ్చు
ను. కరారు శాసనముయొక్క 45దో సెక్షను ప్రకారము ఇండియాదేశమందు యీ
పద్ధతి మారి వున్నది అందులో నిర్ణయించే దేమనగా—వొక మనిషి యిద్దరికిగాని
యెక్కువ మందికిగాని సమిష్టిగా వాగ్దత్తము చేసివున్నప్పుడు కరారువల్ల తద్విరోధ
మైన తాత్పర్యము కనపడితేనే తప్ప లేనియెడల అతనివిషయములలోనున్ను
వారివిషయములలోనున్ను దాన్ని నెరవేర్చడమును గురించి దావాచేసే హక్కువా
రందరు బ్రతికియుండగా వారియందున్ను వారిలో ఎవరయిన చనిపోయిన తర్వాత
బ్రతికి వుండువొకడు లేక యెక్కువ మందితో సమిష్టిగా అట్టి చనిపోయినమనిషి
యొక్క ప్రతినిధియందున్ను, యింకా బ్రతికివుండేవాడున్ను చనిపోయిన
తర్వాత సమిష్టిగా అందరి ప్రతినిధులయందున్ను వుంటున్నది. ఈ సెక్షను విష
యమై యీ శాసనముయొక్క మసోదాను తయారుచేసిన లా కమీషనర్లు చెప్పిన
దేమంటే:— "హక్కులున్ను జవాబుదారీలున్ను యెవరికి చేరుతున్నదో దాన్ని
క్రమపరచడమందు అర్హులైవున్న వారిలో లేక హక్కుగలవారిలో వొకడు మృతి
బొందిన తరువాత వుమ్మడిజవాబుదారీలున్ను హక్కులున్ను ఈక్విటీలాను
ఇంగ్లీషు కోర్టులయొక్క నేమి ఇండియాదేశపుసివిల్ ప్రొసిడ్యూర్ కోడుయొక్క
నేమి పద్ధతి ప్రకారము అతని ప్రతినిధికిని చనిపోగా మిగిలినవానికిని వుమ్మడిగా
నున్ను ఆ మిగిలినవాడు మృతిబొందిన తర్వాత వుభయ ప్రతినిధులకున్ను వుమ్మడి
గానున్ను చెందవలసినదని చెప్పుతున్నాము. మాకు తెలియవచ్చినంతమట్టుకు ఇండి

యీ దేశమందు నిరాక్షేపముగా యీ మాట అంగీకరించడమైనది " కరారు శాసనము జారికావడమునకు పూర్వమున్ను జారిఅయిన తరువాతనున్ను గవర్నమెంటు ప్రామిసెరినోట్ల విషయమై వ్యాజ్యము తెచ్చి వాటికిగాను చెల్లించవలసిన పయికము మొత్తములను రశీదులు యిచ్చే హక్కు వాటిని వుమ్మడిగావుంచుకొన్న ఇద్దరులేక యెక్కువమంది చనిపోగా మిగిలినవానికి లేక మిగిలినవారికి చెందుతున్నదని ఇండియన్ పబ్లిక్ డెట్ ఆఫీసువారు వాడుకగా యెంచినట్టు కనబడుతున్నది. అయితే గవర్నమెంటు యిలాఖాల ఆఫీసర్లు ఖరారు శాసనముయొక్క 45వో సెక్షనుమందు దృష్టివుంచి అట్టి వాడుక ప్రకారం జరిగించడము క్షేమకరముగాదని యిటీవల అభిప్రాయము తెలియచేసి వున్నారు.

(b) పల్లెటూరిలోవుండే హిందువులున్ను మహమ్మదీయులున్ను యింకా యితరమైనవారున్ను మరణశాసనము వ్రాయకుండా చనిపోయి వారి ఆస్తికి వారసుదార్లు ఎవరు లేకుండా పోయినప్పుడు అట్టి వారియొక్క చరాస్తి సంబంధమయిన దావాను పయిసలు చేయడములో జరిగించబడవలసినచరియ 1802 వ సం॥రం 5డో రెగ్యులేషన్ 16సెక్షన్ 7డో క్లాసులో చెప్పబడియున్నది. డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రీటువారు యిటువంటి విషయములను డిస్ట్రిక్టు జడ్జీగారికి రిపోర్టుచేసి తరువాత కలెక్టరుగారికి ఆసంగతిని తెలియచేయవలసినది ఆ ఆస్తికిగాను డిస్ట్రిక్టు కోర్టువారియెదట దరిమిలాను యెవరయిన తమకు హక్కు కలదని దావాచేసినయెడల అట్టిదావా సరియైన కారణములేకనే తేబడ్డట్టుతలచడమునకు హేతువులు ఏమైనా వున్నయెడల అట్టిదావా జరుగుకాలములో గవర్నమెంటు వారికిగల బాధ్యతను కోర్టువారికి తెలియచేయడమునకున్ను ఆదావా జరిగినప్పుడు గవర్నమెంటువారికినష్టమురాకుండా కనిపెట్టి ఉండుటకై తగిన యేర్పాటును కలెక్టరుగారు చేయవలసినది ఇండియా దేశపు పారంపర్యాస్తి బాధ్యతనుగురించిన చట్టముయొక్క నిబంధనలకు లోబడిన యూరోపియన్ బ్రిటిష్ దేశస్థులయొక్క ఆస్తి వారి మరణానంతరము అడ్మినిస్ట్రేటర్ జనరల్ గారి స్వాధీనములోకి తీసుకో బడును. మదరాసు షహరులో మరణశాసనము వ్రాయకుండా చనిపోయ్యే మనుష్యులయొక్క చరాస్తి 200 రూపాయల ఖరీదుకంటె ఎక్కువగాకుండా వున్నప్పుడు దాన్ని పోలీసువారు స్వాధీనముచేసుకొని పోలీసు కమిషనరుగారి వుత్తరవు మేరకు 1867 సంవత్సరపు 8 వ నెంబరు పోలీసుశాసనముయొక్క 76-77 సెక్షనుల ప్రకారము యెవరయితే తమ హక్కును స్థాపిస్తురో వారికి అదియిచ్చి వేయబడును.

Translation.

(*a*)—The object of this bill is to provide for certain matters relating to Government securities which it appears expedient to regulate in law.

Under the English law, the right to sue in respect of a contract in the matter of a promise made jointly by two or more persons or creditors rests with the survivor or survivors after the death of any of them, and with his legal representative after the death of the survivor or survivors. The surviving promisee may hold himself responsible to the representative of the deceased promisee. But under sec. 45 of the Indian Contract Act the procedure has been modified in India. It is provided therein "when a person has made a promise to two or more persons jointly, then, unless a contrary intention appears from the contract, the right to claim performance rests, as between him and them, with them during their joint lives, and, after the death of any of them, with the representative of such deceased person jointly with the survivor or survivors, and, after the death of the last survivor, with the representatives of all jointly." The law commissioners who drafted the section observed of it "In regulating the rights and obligations attaching to those entitled or having claim to them, the obligations and rights will rest jointly, whether according to the Courts of equity in England or under the Civil Procedure in India, after the death of any of them, with the representative of such deceased person jointly with the survivors, and after the death of the survivors with the representatives of both jointly." This idea has, as far as we are aware, been recognized in India. Both prior to the operation of the Contract Act and subsequently, it appears that the Public Debt office has uniformly considered that in the cases of amounts payable in respect of claims for Government Promissory Notes, the right to pass receipts therefor rests after the death of two or more holders thereof with the survivor or survivors jointly, if either or any of them dies. But the Government officers have not lost sight of the principle embodied in Sec. 45 of the Contract Act, and expressed latterly that it would not do well to adopt it.

(*b*) Clause 7 of section 16 of Regulation III of 1802 regulates the disposal of suits in respect of unclaimed personal property left by Hindus, Mahomedans and others who have died intestate and

without heirs. The District Magistrate shall report such matters to the District Judge and inform the Collector of his having done so. If claims to the property are subsequently advanced, the Collector should arrange for the case being watched and the interests of Government being represented in the Court and any loss to the state averted if there is reason to believe that the claims are unfounded. Property left by European British subjects to whom the provisions of the Indian Succession Act apply is taken charge of by the Administrator-General. In the town of Madras, the moveable property of persons dying intestate if of value not exceeding Rs. 200, is taken charge of by the Police and delivered, under the order of the Commissioner of Police in pursuance of secs. 76-77 of the Police Act, to the persons who establish their claims.

1906.

కమిటీవారి రిపోర్టును పూర్ణముగాగాని దానిలోని ముఖ్యాంశములనుగాని నేను అంగీకరింపజాలనందుకు చింతించుచున్నాను. ఆలోచన సభలోనికి తెచ్చినట్లుగానున్న బిల్లులోగల మూలసిద్ధాంతములు నామనస్సునకు విరుద్ధముగానున్నవి. కమిటీవారిలో అనేకులు ఆసిద్ధాంతముల ననుసరించి యేర్పరుపబడిన నిబంధనలను ఏమిచేయక అట్టే వదలివేసి సదరు సిద్ధాంతములను సామాన్యముగా అంగీకరించినదేగాక కొన్ని సంగతులలో వాని వుపయోగమును ఇంకను వ్యాపింపజేసిరి.

బిల్లునందలి సిద్ధాంతవిషయములోను నిబంధనల విషయములోను సామాన్యముగా నాకుగల అభిప్రాయముల విషయమున ఘనతవహించిన నాతోడి సభ్యుల ఆదరణ నాకులేదను విషయము నేనుమరవలేను. దీనికి సమాధానము వైప్రాయిగారు ఈమధ్య అయోధ్యలోని తాలూకుదార్ల విజ్ఞాపన పత్రికకు బదులుచెప్పినపుడు సెలవిచ్చిన మాటలవలన తెలియనగును. వారు తమ అభిప్రాయములను తెలుపునపుడు చెప్పినదేమనగా—నేనును భూస్వామిగానుండుటను బట్టి మీ మీద మోపియున్న అనేకములయిన జవాబు దారీల లక్షణమును ఎరిగినందున మీయందు నాకు పూర్ణానుతాపము కలదు. భూస్థితుల నిర్వాహముతో ఏమిసంబంధములేనివారు భూస్వామ్యమునకు అనుబంధమయి యేర్పడియుండుజవాబుదారీలను నెరవేర్చు కష్టము ఇట్టిదని తెలిసికొనుటకు ప్రాయికముగా అసమర్థులుగా నున్నారుకాని ఆకష్టములేవియున్నను భూస్వామికిని పాయకారీ రయితునకు తాలూకాదారునకును, ఉండవలసిన స్నేహభావమువలనను, వారిలో నొకరికి అనుకూలమయి

నది మరియొకరికిగూడ అనుకూలమయినదనియు ఒండొరుల సాహాయ్యము చేతనే సామాన్యాభివృద్ధి గలుగగలదనియు తెలిసియుండుటవలనను ప్రతిదేశమందును కార్యసాధనమగునని నేను నమ్ముచున్నాను."

వైస్రాయిగారు తెలిపినటువంటి మహాభిప్రాయ ప్రకారము భూస్వామి యొక్క ప్రతిస్వాతంత్ర్యమును లేక హక్కును రయితునకు భారముగాగాని లేక హానిగాగాని ఉండక వానికి ప్రత్యక్షముగాగాని గూఢముగాగాని లాభకరముగానుండు ననెడి విషయము ఇప్పుడు గ్రహింపబడియున్న దానికంటె మరింత చక్కగా గ్రహింపబడియుండిన మేలుగానుండును. ఇదిగాక ప్రజలలో ముఖ్యమయిన హక్కులను పూచీలను ప్రథమతః నిర్ణయించుటకయి సర్కారువారు చట్టమేర్పరుచుటకు పూనుకొనునట్టి ప్రస్తుతపు సంగతివంటి సంగతిలోనయినను నిజస్థితులను లాభా లాభముల పారంపర్యాభివృద్ధిని తగినంతమట్టుకు యోచించి చూడకయే భావగర్భితమయిన అభిమానములును కారణసహితతర్కములును తెలుపుటవలన చాలమట్టుకు అనేకమందికి అభిప్రాయము అటువంటిదిగానే ఏర్పడవచ్చునని నేనుచెప్పగలను. ప్రస్తుతపు సంగతిలోని స్థితి యేమాత్రము కష్టమయినది కాకపోలేదు. ఏలయనగా ఈభూసంబంధమయిన చట్టము వరుసగా అనేక గవర్నర్ల హయాములలో సర్కారువారిచే యోచింపబడుచుండినదే గాక వారు ఎవరికి అభిప్రాయార్థము పంపిరో అట్టి ప్రముఖులును యోచించుచుండిరి. దానివిషయమయి జరిగిన చర్చయంతయు లార్డు ఆంతిల్ గారు యుక్తముగా చెప్పినట్లుగానే, "తీర్పుకాకుండ భేదాభిప్రాయములతోనిండి కలవరపెట్టదగిన రెకార్డు"గానున్నది అట్లున్నను కమిటిలోని తక్కినవారి అభిప్రాయముతో పొందక సాహసించి భేదపడుటలో నా అభిప్రాయములు ఈరాష్ట్రముయొక్క భూమిషరతులను గురించి ఇప్పటివరకును మిక్కిలి ప్రామాణికులగువారు చెప్పిన అభిప్రాయములతో పొందికబడియున్నవను సంగతిమాత్రము నన్ను ఓదార్చుచున్నది.

మొదటినుండి ప్రస్తుతపు బిల్లును గురించి చెప్పబడిన ఉద్దేశము ఏమనగా తత్కాలమందుండెడిహక్కులను నిర్ణయించుటయేగాని క్రొత్తవానిని కల్పించుట కాదు అని చెప్పబడ్డది. ఉద్దేశములయు కారణములయు వివరణములో "జమీందారీ రయితుయొక్క హోదా ఈరాజధానిలో ఎప్పుడునుబొత్తిగా క్షీణించిపోలేదు" అనియు "హైకోర్టువారు ఇటీవలచేసిన తీర్పులచేతనే ఖాయపరుపబడియున్నది" అనియు చెప్పబడియున్నది. మరియు లార్డు ఆంతిల్ గారు ఆ తీర్పులను "చట్టముగా

మార్చి దృఢపరచుటయే" బిల్లుయొక్క ఉద్దేశమని చెప్పిరి. బిల్లులో "క్రొత్తవయిన ట్టిగాని ముందున్నవానిని బొత్తిగామార్చి వేయునట్టిగాని" మార్పులు చేయకుండ ముందు ఉన్నట్టి హక్కులను నిర్ణయించెడి యుద్దేశమును చెప్పిన ప్రకారము నెర వేర్చియుండినట్లయినను లేక సిలెక్టు కమిటీవారు బిల్లువిషయమయి నిర్దేశింపబడిన యుద్దేశమునుండి తొలగిపోవక దానినే అనుసరించియుండునట్లు అయినను ఈ రిపోర్టును నిరాక్షేపముగా అనుమోదించుటకునాకు లేశమయినను అనుమానము ఉండియుండదు. కాని, ఇక ముందు చూపపోవునట్లు వాడుకనుబట్టియేర్పడిగాని న్యాయస్థలములద్వారా నిర్ణయింపబడిగాని ఉన్నట్టి హక్కులను సంరక్షించుటకు యత్నించను లేదు. తత్కాల స్థితులను హానికరములుగా నుండెడి గొప్పమార్పులు చేయకుండమానను లేదు. కాబట్టి నేను భిన్నాభిప్రాయుడయి యున్నానని వినయ పూర్వకముగా తెలుపవలసియున్నది.

"సాగుబడికాదగిన బొత్తు భూమి" అనుమాటను చెరువు గర్భములు, సము దాయపు భూములు నవుకరి షరతు భూములు తప్ప భూస్వామి ఖానిగీ భూమికానట్టి యితర భూమి అంతయు అని నిరచించి, సాగుబడి కాదగిన బొత్తుభూమిని ఇప్పు డుంచుకొని యున్నట్టి లేక యికమీద ఉంచుకొనుటకు అంగీకరింపబడునట్టి ప్రతి రయితును తన ఆధీనభూమిలో ఖాయమయిన అనుభవపు హక్కుగలిగియుండునని బిల్లు సర్వసాధారణముగా నిబంధించుచున్నది. పశువులను మేపుటకుగాను కరారుచే సికొని యిచ్చిన బంజరు భూములవిషయములో వాస్తవముగా అడవికిగానే భూస్వా ములు ఉంచుకొని వ్యవసాయసంబంధమయిన పయిరులను తాత్కాలికముగా పెట్టు కొనుటకు కరారుచేసియిచ్చిన భూముల విషయములో భూస్వామి తాను సాగుబ డికి తెచ్చిన తేదినుండి యిరువది సంవత్సరములవరకు అట్లు తెచ్చినభూముల విషయము లలోను కొద్ది మినహాయింపులు చేసియున్నవి. ఇదిగాక అనుభవపు హక్కు వంశ పారంపర్యగా రాదగినదనియు రయితు ట్రాన్స్ఫరు చేయదగినదనియు ప్రకటితమ యినది.

ఇదియే బిల్లుయొక్క ఏర్పాటు (స్కీము) కంతయు ఆధారమయినట్టియు రయితుకోసము నిబంధించిన స్వాతంత్ర్యములలో అనేకములకు ఆధారమయినట్టియు ముఖ్యమయిన హక్కుఅని సర్వత్ర ఒప్పుకొనవలసినదిగదా? పయిరీతిగా చెప్ప బడిన హక్కునకు ఎవనికయిన తోచెడి మొదటి ఆక్షేపణ యేదనగా ప్రస్తుతమందుండు శాసనరూపమయినట్టియు న్యాయాధికారులు చేసినట్టియు

చట్టముయొక్క ఆధారముతో చేయబడి ప్రస్తుతమందుండెడి కరారులను కొట్టివే యునట్లుగా పయిని దృఢముగా చెప్పినముఖ్యమయిన హక్కు జరిగిపోయిన కాల మునకును ప్రయోగపడునట్లు సదరు క్లాజు చేయుచున్నది. సర్వసామాన్యము గాను ఖాయముగాను ఉండునట్లు ఉద్దేశింపబడిన అనుభవపు హక్కు ఏ మాత్రమయినను నిలుపదగినదేయని తీర్మానింపబడినయెడల సదరు నిబంధనయయి నట్టి బిల్లుచట్టమగు తేదినుండిమాత్రము అమలులోనికి వచ్చునట్లు చేయవలయును. ఆ నిబంధనయొక్క యోగ్యతల విషయమై యోచించునపుడు సదరు హక్కును అట్లు సర్వసామాన్యమని నిర్ధారణ చేయుటకు సాధకముగాని ఆధారముగాని యేమి యులేదని నేను వినయపూర్వకముగా తెలుపవలసియే యున్నది.

పైని చెప్పిన అధికారులు ఉద్దేశించిన హక్కును ఒప్పుకోక నిరాకరించుచు వారిచ్చిన యేకాభిప్రాయమునకు కారణము ఏమనగా ఈ దేశములో రెండు వేర్వేరు విధములుగా ఏర్పడినరయితులు ఆధీనపు రయితులు—అనాధీనపు రయితులు—అని అన్నిచోట్లను వున్నారని వారు స్పష్టముగాఎంచివుండిరి. 1861 వ సంవత్సరములో, యిండియా గవర్నమెంటువారు పాయకారి రయితు హోదావు బదులుగా భూము లయొక్క తరగతుల యేర్పాటును అనుభవపు హక్కుయొక్క అంగీకారమునకయి ఆధారముగా తీసుకొనుటకును ప్రస్తుతపు బిల్లులోని సాగుబడికాదగిన పొత్తుభూ మికి ఈడుగానున్న "రయితి" భూమికి యాసత్తుకు కొద్ది మినహాయింపులతో ఆ హక్కును చేర్చుటకు ఉద్దేశించినపుడు స్టేటు సెక్రిటేరిగారు ఇండియా గవర్నమెం టువారికి యిట్లు వ్రాసిరి—"మొట్టమొదట మీ యుద్దేశము బెంగాలులోనే కాదు ఇండియాలో అనేక భాగములలోనుండు ప్రజల భావములలోను పాదుకొనియుం డెడి భేదమును, అనగా, కాపురమున్నట్టి లేక నిలుకడగానున్నట్టి వ్యవసాయదా రునికిని కాపురమున్నట్టి లేక నిలుకడలేనట్టి వ్యవసాయదారునికి గల భేదమును కొట్టివేయుచున్నది. రయితులకువారి పూర్వీకపు స్థితిని హక్కులను తిరుగ యిచ్చు టయే మీ దృఢమయిన ఉద్దేశముగా నుండునపుడు ఇది విపరీతముగాను అనపేక్షి తముగాను ఉన్నదని నాకు తోచుచున్నది"

మదరాసు గవర్నమెంటువారు పైనచెప్పిన ఆర్డరులో ("బిల్ కమిటీ"యను కమి టీవారు తయారుచేసిన ముసోదా ఎస్టేట్సు బిల్లుమీది రెవిన్యూ బోర్డువారి రిపోర్టును విమర్శించుచు) స్టేటు సెక్రిటరిగారియొక్క పయిన చెప్పిన యభిప్రాయమును పూర్తిగా అవలంబించి, "స్వాముదారుని, ఖానిగీ భూములుకానట్టి యితర

భూముల విషయములో, అనుభవముగల పాయకారీ రయితులకును. అనుభవములేని పాయకారీ రయితులకు గల భేదమును కొట్టివేయునట్టి బోర్డువారిచే సిఫారసు చేయబడిన స్కీము భూస్వామి విషయములో అధర్మముగాను అనుచితముగాను ఉండుననియు పాయకారీ రయితరికములను ఒక్క అనుభవపుపాయకారీయొక్క హక్కులో ఇమిడ్చి వారివిషయములో భూస్వాములను కేవలము పన్నుపుచ్చుకొనువారినిగాచేసి అందువల్ల వారు భూస్వాములుగానుండుటవలన కలిగెడి వుపయోగమును తగ్గించు'' ననియు ఎంచిరి. అయినను ఎస్టేట్లలోని వాడుకరీతిగా అనుభవములేని రయితులతో వాటి అనుభవముగల రయితులును ఉన్నారనుటను అంగీకరించి, గవర్నమెంటువారు ప్రతి పాయకారీ రయితరికమునకు అనుభవపు హక్కు చేరి యుండునని కోర్టువారు ఊహించవలయుననునట్టియు భూస్వామి అదిలేదని ప్రతివిషయములోను అట్లు లేదనుటకు రుజువుచేయుభారము భూస్వామిదిగాచేయవలయుననునట్టియు కమిటీయొక్క స్కీమును అంగీకరించి యీ ప్రకారము చెప్పిరి.

Translation.

I regret I am unable to assent to the Committee's report either wholly or materially. The fundamental principles of the Bill as introduced into the Council were opposed to my convictions and the majority of the Committee have generally ratified those principles by leaving the provisions based on them undisturbed in effect and have in some cases even extended their operation further.

I am not oblivious of the fact that in my general attitude towards the principles and provisions of the Bill, I have not the support of my Honourable colleagues. The explanation for this might be found in what fell from His Excellency the Viceroy the other day in his reply to the address of the Talukdars of Oudh. His Excellency said in the course of his observations: "as a landowner myself, I could fully sympathise with you in the many responsibilities thrown upon you. People unconnected with the management of landed estates appear to be often incapable of understanding the difficulty of fulfilling the responsibilities which the ownership of land always carries with it; but whatever the difficulties may be, I am sure that in every country the secret of success lies in the friendly relations which ought to exist between landlord and tenant, between ryot and talukdar, in the recognition that what is good for one is good for the other and that mutual assistance can alone ensure general prosperity". . . . .

In the light of the striking sentiment expressed by the Viceroy, I should wish it had been realised more than it is that every privilege or right of the landholder does not necessarily connote a burden or detrimint to the ryot, but has its counterpart in an apparent or veiled benefit to him. I might further observe that in a case like the present where the State undertakes legislation to declare for the first time substantive rights and obligations between two important sections of the community, sentimental predilections and apriori reasonings without adequate regard to existing facts or historic development of interests can quite conceivably play a great part in shaping the convictions of many. And the situation in the present instance has been by no means free from difficulty seeing that this said legislation has been engaging the attention of successive Governments and exercising the judgment of eminent men consulted by them, and the tenor of the whole discussion has been, as aptly described by Lord Ampthill, "a perplexing record of indecision and disagreement." Neverthless, in venturing to disagree with the rest of the Committee, I am reassured by the fact that my views are in agreement with the eminently authoritative pronouncements up to date on the land tenures of the province.

The avowed intention of the present Bill was from the beginning to declare existing rights and not to create new ones. The Statement of Objects and Reasons says that "the status of the Zamindari ryot has never been lost in this Presidency" and "has been confirmed by the most recent decisions of the High Court"; and His Excellency Lord Ampthill said that the intention of the Bill was "to putrify into law" those decisions. If either the Bill had, in my humble opinion, kept to its avowed intention of declaring existing rights without introducing "new or revolutionary" changes, or only endeavoured to putrify judicial decisions, or if the Select Committee had kept the Bill to its declared object without deviation, I should not have had the least hesitation to accord to the present report my unreserved acquiescence. But unfortunately, as I shall endeavour to show, neither existing rights sanctioned by custom or judicially declared have been sought to be preserved nor grave changes subversive of existing conditions have been refrained from. I have therefore to record a respectful dissent.

Having defined "public cultivable land," to be all land other than landholder's private lands with the exception of tank-beds, communal lands and service-tenure lands, the Bill lays down universally that every ryot now in possession or who shall hereafter be admitted to possession of public cultivable land shall have a permanent right of occupancy in his holding. There are some exceptions made of waste lands let on contract for pasturage for cattle, lands reserved bonafide hy land holders for forest let under a contract for temporary cultivation of agricultural crops and lands reclaimed by landholder for a period of twenty years from the date of reclamation. It is further declared that the right of occupancy is to be heritable and transferable by the ryot.

It must be admitted on all hands that this is the fundamental right on which the whole scheme of the Bill is based and on which most of the privileges enacted for the ryot are made to depend. The first objection that occurs to one to the right declared as above is that the clause gives the asserted substantive right a retrospective effect so as to abrogate existing contracts based on the existing statutory and judge-made law. If the proposed universal and permanent right of occupancy is decided to be tenable at all, the provision should be made to take effect only from the date of the Bill being passed into law. Turning to the merits of the provision itself, I must submit there is no warrant or foundation whatever for such universal declaration of the right. The reason for the consensus of opinion among the authorities named above in refusing recognition for the proposed right is that they distinctly held that there were everywhere in the country two well-marked classes of ryots, viz, occupancy ryots and non-occupancy ryots. When in the year 1881 the Goverment of India proposed to take a classification of lands instead of the status of the tenant as the basis on which the recognition of occupancy right should be effected and to attach that right with a few trifling exceptions to all "ryoti" land which correspond to the "public cultivable land" of the present Bill, the Secretary of State wrote to the Government of India "your proposal in the first place annuls the distinction deeply rooted in the feelings and customs of the people, not only in Bengal but in most parts of India, between the resident or permanent, and the non-resident or temporary, cultivator. This, when your avowed intention

is to restore to the ryots their original position and rights, appears to me anomalous and undesirable."

The Madras Government in the order aforesaid (reviewing the report of the Board of Revenue on the draft Tenancy Bill framed by the Committee, designated "the Bill Committee") fully adopted the above view of the Secretary of State and held that the scheme recommended by the Board "which in respect of lands other than the proprietor's private lands, abolishes the distinction between occupancy and non-occupancy tenants, is both unfair to the landlord and inexpedient and would by squeezing all tenancies into the single mould of occupancy tenant right, convert the landlords into mere rent receivers in respect of them and thus narrow the scope of their usefulness as landlords." Recognising, however, that by custom obtaining in estates there were occupancy ryots side by side with non-occupancy ryots, the Goverment expressed their approval of the scheme of the committee that "Courts shall presume that occupancy right attaches to every tenancy and shall throw on the landlord the onus of proving its non-existence in every case in which he denies it.

1897.

మ-రా-రా-శ్రీ,

గోదావరి జిల్లా కలక్టరువారి సముఖమునకు, రామచంద్రపురం తాలూకా తహశీలుదారు వ్రాసుకొన్న అర్జీ.

(a) ఆన 1865 వ సంవత్సరం డిసంబరు 9 వ తేదిగల 486 నెంబరు తమ హుకుం ప్రకారం జమీందారియిలాకా వేగాయమ్మపేట గ్రామం తాలూకా మురుగు భూముల విషయమయి రివిన్యూఇన్‌స్పెక్టరు ద్వారా కొంతవిచారణ చేయించిన్ని, మురుగు కలిగిన భూములు నేను స్వయముగా చూచిన్ని ఆబాబతు గ్రంథం యిందుతో పంపించుకున్నాను దాఖలు చిత్తగించ కర్తలు.

సదరు మురుగు భూములకున్ను ఆజుబాజునవుండే భూములకున్ను స్న 1255 ఫసలీ లగాయతు హాలు సాలువరకు పంపులవారి అమర్కం లెఖలున్నూ తీసుకొని రావలసినదని వేగాయమ్మపేట కరణములను యెన్ని విధముల తెలియచేసి నప్పటికి లెఖలు లేవని కరణాలు చెప్పినారు. ఆ హేతువుచేత సాగుబడి గయాళువివరం తెలిసే సమజాయిషీ లెఖలు తయారుచేసి పంపించడమునకు వీలుకాలేదు. కొన్ని యీనా

ములకు కవులు కదపాలు జరిగినట్టు కనబడి అందుల అసల్లుచూచి నకళ్లు రికార్డుతో జతపర్చడ మయినది.

మురుగు కలిగిన భూములు:—

బాబతులు.		ప్రథమతః మురుగు కలిగినవి.		దరిమిలాను శేద్యంలో వచ్చినవి		గాకమురుగుకింద వున్నవి.	
		య.	శిస్తు.	య.	శిస్తు.	య.	శిస్తు.
జిరాయితి	...	65-87	397-7	21-75	123-11	44-10	253-12
యినాం	...	94	470	67	335	27	155
		159-87	867-7	88-75	458-11	71-10	408-12

ఈ తరహాను మురుగు స్థితివున్నది. స్న 1263 ఫసలీ నుంచి జిరాయతీకి మురుగు తటస్థించినందుకు దరిమిలాను అప్రంగి మురుగు కాల్వ త్రవ్వించడం చేత యింజరం కాల్వకు వుత్తరంవయపుకొంతభూమికి మురుగు తగ్గి య 21¾ స్న 1271 ఫసలీనుంచి శేద్యంలో వస్తూవున్నట్టున్నూ ఇనాంలలోకూడా అదేప్రకారం స్న 1267 ఫసలి లగాయతు 63 న్ను స్న 1275 ఫసలీలో 4 న్ను జుమలాయ 67 శేద్యంలో వచ్చినట్టున్ను తెలియనస్తూవున్నది. నష్టం సంభవించిన భూమిలో జిరాయతీకి య 1-కి రు 7-8 చొప్పుననున్ను యినాందారుకు వచ్చే శిస్తు య 1-కి రు 5 చొ॥నున్ను వున్నట్టు కరణములు తెలియచేస్తారు. యినాంల శిస్తు య 1-కి రు. 5 వున్నట్టు యినుస్పెక్టరు పంపించిన కదపాలవల్లకూడా కనుపడుతూనే వున్నది. జిరాయతికి సదరు శిస్తురేటు కరారు అవునోకాదోనిశ్చయముగా చెప్పడమునకు అవకాశం కల్గలేదు. ఆనకట్టకాల్వలు రాకపూర్వం యీభూములు యావత్తూ శేద్యంలో వచ్చివున్నవని కరణములు చెప్పడం శివాయ వేరే లెఖనిదర్శనం కనపడలేదు.

యింజరం కాల్వకు దక్షిణ భాగమందువున్న జిరాయితీ యినాం య 55 భూమి దంగేరుమురుకాల్వలోకి ఆ గ్రామ పుంతలోనుంచి ఒక మురుగు కాల్వత్రవ్వి

స్తేనున్ను యింజనం కాల్వవు త్తరంగాముర్గులోవుండే భూమి విలాస గంగవరం కాల్వను కట్టిన ఆక్విడక్టు వెడల్పుచేయించి యిదివరకువున్న మురుగుకాల్వ బాగుచేయిస్తేను సాగుబడికి లాభము కావచ్చునని తోస్తుంది. అట్లా చేయవలసిన పనులసంగతి యింజనియ్యరు డిపార్టుమెంటువారు చూచి యస్టిమేటు చేయిస్తే అనుకూలంగా వుండగలదు. ప్రస్తుతం ముర్గులోవున్న చౌష్వన జిరాయితీ యీనాం య 7 చిల్లరనున్ను తగినమురుగు కాల్వలు త్రవ్వించే వరకు సాగుబడి లోకివచ్చే తరహా కనపడలేదు. యీభూమి యావత్తూ జమ్ము నీటితో సర్వదావుంటున్నది యింజనం కాల్వ నీటి యగడావువల్ల యీ ప్రకారము ముర్గు రావడముకు కారణమయినదని వాదుకకలిగివుంటున్నది. కావలసినహంశములలో ఒక్కదానికయినా కరణములు లెఖ సమాధానం చెప్పకుండా వుండుటవల్ల యెట్టిగా నిర్ధారణచేయుటకున్ను సందర్భములేకుండావున్నది. సదరుకరణాలను కూడా వారివద్దవున్న దరోబస్తు లెఖల సహితము హుజూరుకు హాజరు కావలసినందుకు తెలియచేసి పంపించినాను. కాబట్టి చిత్తానుసారం ఫయిసలు చేయించవలెనని వేడుకుంటూవున్నాను.

(b) గోదావరి డిస్ట్రిక్టు పెద్దాపురం తాలూకాలో చేరిన తోటపల్లి యస్టేటు యిలాకా రవుతంపూడి గ్రామస్తులు ఈ క్రిందవాళ్లు నిశానీలు చేసినవారు వ్రాసుకున్న మహాజరు అర్జీవిన్నపములు.

మజ్కూరులో ప్రజలవుపయోగము నిమిత్తము రెండు మంచినీళ్లనూతులు వున్న విగాని వాట్లలో వేసవికాలములో బొత్తుగా వుదకంలేక చాలా శ్రమపడుతూవున్నాము. సస్యములకు వుపయోగమయ్యే పంట చెర్వులుగాని సర్వకాలము నీరు వుండతగినటువంటివిన్ని పశువులకు వుపయోగమయినటునంటివిన్ని చెర్వులు ఏమిన్ని లేవు. అందువల్ల పశువులకు కూడా వేసవి కాలంలో నీళ్లు లేక మిక్కిలి శ్రమముగా వుంటూవున్నది.

గ్రామమునకు దక్షిణముగానుండే మంచినీళ్ల నూతికి ప్రక్కనున్నూ యేటి కాల్వకుదక్షిణముగానున్ను యిందుతో జతపడచిన ప్లానులో కనపరచిన నెం 867 రు య 3-79 ట్లుభూమి సెటిల్ మెంటుకుపూర్వం చెరువుగావుండి దర్శిలాను సికస్తు పడినందున రుద్రభూమిగా గవర్నమెంటులెఖలో వ్రాయబడినది. సదరు భూమిలో దక్షిణపు వయిపు సుమారు య 1-79 ట్ల భూమి మాత్రం రుద్రభూమిగావుపయోగపడుతూవున్నది. మా గ్రామకరణము చేసిన మషాతువల్ల ఇది నిజమయినట్టు ఏలినవారికి విశిదము కాగలదు. గవర్నమెంటు లెఖలలో భూమి అంతా రుద్రభూమి అని

నమోదుకానడం శుద్ధపొరబాటు. అందువల్లనే మాకు యీనరకు ఇంత వుపద్రవము నకు కారణమయినది. యేలినవారు మాగ్రామము ఒకసారి విజయంచేసి చూస్తే య 1-79 ట్లగాక తతిమ్మా భూమియావత్తు ఎప్పుడు వూటనీరు ప్రవహించి విశేష చీకాకుగా వుంటూవున్నట్టు విశదపడగలదు. ఈ భూమి సర్వకాలములయందు వూటనీరు ప్రవహించుచున్నందున వూటబాడువ అని వాడుకలో వున్నట్టుకూడా విశదం కాగలదు. ఈగ్రామములోని 14 వీసముల పశువ్వాలు యీ మార్గంగాను ప్లానులో కనపరచిన యే-బీ-సీ-డీ గుర్తులుగల పుంతలగుండాను పొలములోకి వెళ్లుతవి. ఈ మార్కు పుంత యితరగ్రామములనుంచి ఈ గ్రామము మీదుగా ప్రజలు వగయిరాలు వెళ్లేమార్గము అయివున్నది. వర్షాకాలములో వూటనీరు వరషపునీరుకల్సి బాడివడి పశువ్వాలు వగయిరాలు వెళ్లుటకు చాలా అసందర్భముగా వుంటూవున్నది. కాబట్టి యీ నెంబరు తా॥ య 3-79 ట్ల భూమిలో స్మశానముక్రింద వుపయోగముగాను య 1-39 ట్లు మినహాయించి తతిమ్మా భూమి ధర్మకోనేరుగా వుపయోగపర్చే యెడల మనుష్యులకు పశువులకు సుఖప్రదముగా వుంటుంది గనుక సదరు స్థలములోధర్మకోనేరు తవ్వుకొనుటకు సెలవు దయచేయించ కోర్తాము. తమ వుత్తరవుకాగా వేగమే తాలూకా బోర్డువారి సహాయం నిమిత్తం తిరుగా తమకు విన్నవించుకుంటూ వున్నాము.

(c) తోటపల్లి యిష్టేటులోకా లచ్చిరెడ్డి పాలెం గ్రామ మొఖాసాదార్లు వ్రాయించి దాఖలు చేసిన ముచ్చలికా.

1. మా తా॥ మొఖాసా గ్రామమయిన సదరు లచ్చిరెడ్డి పాలెంపయిని రెవె రేజుశిస్తు మింజుమలె పూర్వపు కట్టుబడి. రు. 300 లున్ను యిప్పుడు సర్కారు వారు ఏర్పరచిన నాలుగో వంతుకట్టుబడి రు. 124 లున్ను యీఅడుగున వుదహరించిన వాయిదాల ప్ర॥ సర్కారు వారికి ప్రతిసాలున చెల్లించి రసీదులు పుచ్చుకుంటూవుండగల వారము.

2. మాగ్రామ సరిహద్దులలోపలవుండే అడవులలో నరకబడే కలపను గురించి గవర్నమెంటువారు వారిగ్రామములో వసూలు చేయించే రేట్లకన్న మించకుండా కన్నఫీజు వసూలుచేసుకో గలవారము.

3. మా గ్రామములోనుండే చిల్లర యినాములమీద సర్కారువారికి చెల్లించవలసిన కట్టుబడి క్విటురెంటును గురించి సర్కారువారు అప్పటప్పట మాకు తెలియచేసే మొత్తం మేము వసూలుచేసి రు. 100 కి రు. 10 చొ॥ వసూలు చేసినందుకు

మేము ముజరాపుచ్చుకొని తక్కినపయికం పయివాయిదాల ప్రకారం సర్కారు వార్కి చెల్లించగల వారము. ఫాజులు ఏమయిన మేము ఐనూలుచేసిన యడల క్రమప్రకారము వాపసు దయచేయించడపు పూచీ సర్కారువారియందే వున్నది.

4. మా మొఖాసా గ్రామము పయిని అధికారం గవర్నమెంటువారు స్వంతముగా వుంచుకున్నందున అందులోని భూముల పయిని శివిల్ కోర్టువారికి ఏమిన్ని అధికారము లేదని నమ్ముతున్నాము.

5 మా మొఖాసా గ్రామములోవుండే భూముల విషయమయిన్ని రహితుల విషయమయిన్నిసర్కారువారు జారీచేయించే వుత్తరువులు ఆక్టులు అనుసరించి వ్యాహారం చేయగలవారము.

6. గవర్నమెంటువారు మాయందు కరుణించి నాలుగోవంతు పన్ను యేర్పరచినందున గవర్నమెంటువారికి కావలసి నప్పడు జరూరు సమయములలో కలెక్టరువారు వుత్తరవుల ప్ర॥ పోలయిసువారికి మద్దతు చేయగలవారము.

			రు.
వాయిదాలు.	డిసంబరు నెల	15 తేది.	100
	జనవరి.	డిటో	డిటో
	ఫిబ్రవరి.	డిటో	డిటో
	మార్చి	డిటో	డిటో

Translation.

Letter from the Tahsildar of Ramachendrapuram to the Collector of Godavari.

(a) I have herewith forwarded the particulars in respect of the submerged lands in Zemin Vegayammapeta in obedience to your order No. 468, dated 9th December 1865, after causing an enquiry to some extent made by the Revenue Inspector and having inspected the same lands personally. In spite of repeated directions to the kurnams of Vegayammapeta to bring the accounts of the individualwar engagements to cultivate the sub-merged lands and those in the vicinity as well as the cultivation accounts from fasli 1258 up to the current year, they have stated that such accounts do not exist. It was not on that account possible to compile and submit detailed accounts of the extents of cultivated and waste

lands. Agreements appeared to have been entered into in the case of some inam lands and copies of such made from the originals are enclosed herein.

Submerged lands.

Items.	Submerged in the first instance.				Subsequently brought under cultivation.				Yet remaining submerged.			
	Extent.		Assessment,		Extent.		Assessment.		Extent.		Assessment.	
	A.	CS.	RS.	A.	A.	CS.	RS.	A.	A.	CS.	RS.	A.
Cultivated (ryotwari) ...	65	87	397	7	21	75	123	11	44	10	253	12
Inam	94	...	470	...	67	...	335	...	27	...	155	...
	159	87	867	7	88	75	458	11	71	10	408	12

Such is the nature of the submersion. It appears that subsequent to the commencement of the submersion of the cultivated lands in Fasli 1263, by reason of the opening of the Adrangi Channel, the submersion decreased to some extent to the north of Indaram Channel, and that consequently 215 acres have been reclaimed from Fasli 1271, and similarly 63 acres and 4 acres or a total of 67 acres have been reclaimed in Inam lands from Faslis 1267 and 1275 respectively. The kurnams acquaint me that the loss (by submersion) amounted to Rs. 7—8—0 per acre in ryotwari land and Rs. 5 per acre in Inam land. From the agreements forwarded by the (Revenue) Inspector, the (quit-rent) assesssment on the inam lands seems to be at Rs. 5 per acre. As to the fixity or otherwise of that rate of assessment for the ryotwari lands, it is not possible to state definitely. Beyond the oral statements of the kurnams that these lands were under cultivation prior to the advent of the anicut water, no proof is available from the accounts.

If a new channel be dug from the path in Indaram village and led into Dangeru channel, an extent of 55 acres of submerged land lying to the south of the Injaram channel may become cultivable, and similarly the extent lying to the north of the Injaram channel may be reclaimed if the aqueduct to the Vilasagangavaram channel

is widened and if the existing channel to that limit is repaired. It will be advantageous if the Engineering Department be desired to prepare an estimate for the execution of such works. It does not appear to me likely that the 7 and odd acres of inam land now under submersion may be reclaimed until adequate drainage channels are dug. This extent is overgrown with bullrush and always under water. It is talked of that the submersion as described is due to the 'flow' of the water in the Injaram channel. No opportunity exists to come to a decision definitely owing to the inability of the kurnams to explain by accounts any one of the required particulars. I have sent the said kurnams to present themselves at the Huzur office (District Head quarters) with all the accounts with them. I therefore pray that the matter may be disposed of as may be deemed fit.

(b) The memorial of the undersigned residents of Routhampudi comprised in the Thotapalli Estate, Peddapur Taluq, Godaveri District.

Two fresh-water wells exist in our village reserved for public use but we suffer much during the hot season from total scarcity of water therein. There are neither tanks for irrigation nor such as to contain water througout the year nor such to serve the cattle. During the summer, the cattle also suffer seriously for want of water.

The extent of 3 acres 79 cents comprised in Survey No. 847 lying to the south of the village and shown in the accompanying plan had been the site of a tank prior to the settlement when, having been found ruined, it was entered in the accounts as burial ground. In the said area, only one acre 79 cents situated on the southern part of it, is being used for the said purpose. This will appear correct to the authorities by the measurement made by the village kurnam. The entry in the Government accounts that the whole extent of it is burial ground is totally incorrect. It has been the cause of so much suffering to us till now. If your honor be pleased to kindly visit our village, it will be evident that this land, with the exception of 1 acre 79 cents, is ever overflown with a gushing spring and vexatiously damp, and that for this very reason it is popularly known as 'spring marshy land.' Fourteen-sixteenths of the cattle of the village reach the fields by the paths marked A. B.

C and D on the plan. The route marked as E is used by those going from other villages through this village. During the monsoons, the spring water and the rain water make it miry and therefore inconvenient for cattle to pass. Therefore, if after deducting 1 acre 79 cents used as burial ground from the total of 3 acres 79 cents, the remaining extent is utilised for a stone-faced tank in charity it will be comfortable for men and cattle. We therefore pray that we may be permitted to dig a stone-faced tank in charity on the said site. No sooner orders are passed, we shall again apply to you for help from the Taluq Board.

(c) The agreement executed and filed by the Mokhasadars (favorable tenure holders) of Lachireddipalem in the limits of Thotapalli Estate.

1. Out of the average assessment of our village on favorable tenure we agree to pay annually according to the kist-bandi noted below the previous fixed favorable quit-rent of Rs. 300 and also Rs. 124 being one-fourth of the favorable rent now fixed by the authorities and obtain receipts thetefor.

2. We agree to levy seigniorage on wood felled within the limits of our village at a rate not exceeding the rate leviable in Government villages.

3. We agree to collect the quit-rent on minor inams in our village as from time to time notified to us by the authorities and remit the amount according to the kistbandi less ten per cent for our expenses in collection. In case of excess collections, the discretion to refund the same vests with the authorities.

4. We believe that as the authorities have retained the general control of our village on favorable tenure with themselves, the Civil Court will have no cognizance over the lands therein.

5. We are bound to act up to the orders and regulations of the state in the matter of the lands and tenants of our "Mokhasa" village.

6. By reason of the state having been pleased to fix one-fourth assessment to us, we are bound to render assistance to the police whenever required by the state under the orders of the Collector.

Kistbandi.	December	15th	Rs. 100.
	January	Do.	Do.
	February	Do.	Do.
	March	Do.	Do.

1899.

మ-రా-రా-శ్రీ, భీమునిపట్నం తా॥ పోలీసు యినస్పెక్టరుగారి సముఖమునకు.

ఫిర్యాదీ—కోట్టాం రంగస్వామి. సా. భీముల పట్నం.

ముద్దాయీ—చిట్టివలస బుచ్చన్న. సా. భీముల పట్నం.

హాజరు చింతలగుంట.

(*a*) పయిని ఇ. పి. కో. యొక్క 401-454 సె॥ ప్రకారం గుజరాయించిన ఛార్జివిన్నపములు,

1. పిర్యాదీకి ముద్దాయీవలిశలు బస్తా 1-కి సంచితో సహా రు 6-0-0 ఐంతున ధర నిర్ణయముకు భీమునిపట్నం బస్తీలో రెండువేలబస్తాలు చెలామణి చేయుటకు గత యేప్రిల్ నెల తే 5 దీ నిర్ణయంచుకొని ఫిర్యాదీ ముద్దాయీలు ఏకరితో నొకరు లిఖితరూపముగా ఖరారులు చేసుకున్నారు.

2. సదరు వప్పన్నము తాలూకు గత జూన్ నెలలో వచ్చిన లింగుఫీల్డు అనే స్టీమరులో యెగుమతీ నిమిత్తం ముద్దాయి తనతాలూకు బ్యాంకిలోనులోయున్న బాబ్బతు 1000 బస్తాలు ఫిర్యాదీకిముద్దాయీ యెగుమతికి యిచ్చినాడు. అందుల పైకం బ్యాంకిద్వారా రు॥ 5600 లున్ను ఆ నెల 26-వతేదీని సదరు వేయిబస్తాల నిమిత్తము 400 రూ॥ లున్ను చెల్లించవలసియున్నకురదా బ॥ 1000 లకు అడ్వాన్సు నిమిత్తము రు. 600 లున్ను జుమలా 6600 లు పిర్యాదీవల్ల ముద్దాయీ పుచ్చుకుని యున్నాడు.

3. పిమ్మట చెల్లించవలసిన బ॥ 1000 లు మింజుమలె యీ నెలలోవచ్చిన కోరంగియ నేస్టీమరులో యెగుమతీకీ బ॥ 471 మాత్రము ముద్దాయీ యిచ్చి బోటు చీట్లుపుచ్చుకుని తక్కిన 529 బస్తాలున్ను యెగుమతీ కొరకు తాను బ్యాంకివారికి లోనులోనుంచియున్న బా॥బ 500 ల్కు యెగుమతిఆర్డరు బ్యాంకివారిని కోరినాడు.

4. ఆప్రకారం బ్యాంకివారు యీ నెల 6 తేదినీ శలవు యివ్వనందున లోను బాధ్యత విడుదలచేశి ఫిర్యాదీకి బస్తాలు యిచ్చేనిమిత్తం యీ నెల 7 తేదీని ముద్దాయి ఫిర్యాదీని నమ్మించి ఫిర్యాదివల్ల రు. 4662-9-10 లుకు బ్యాంకివారిపైకి హుండీ పుచ్చుకుని బస్తాలు లోనులోనుంచి విడుదల చేసుకొనిఫిర్యాదీకి చెలామణి చేయవలసిన కురదా బ॥ 529 లున్ను యెగుమతి నిమిత్తం పిర్యాదీకి యివ్వక కాలయాపన

చేస్తూ ఫిర్యాదీ గయిరు హాజరు కాలములో ముద్దాయీ అదివరకు ఫిర్యాదీ తరఫున తూనికతనిఖీలు కాబడినటువంటిన్ని బ్యాంకివారి లోనులోవున్నటువంటిన్ని వలిశలు బస్తాలు పిర్యాదీవల్ల యివ్వబడ్డ హుండిపైకంవల్ల ముద్దాయీ లోను విడుదల చేసి స్వాధీన పర్చుకొని పిర్యాదీ తరపున గేటుతలుపులకు వేయబడిన తాళమును పగటివేళ ముద్దాయి బద్దలుగొట్టి బస్తాలు అందులోనుంచి పయికిచోరీగా తీసుకొని పోయి హరించినాడు.

5. సదరు కంట్రాక్టు యొకద్ద మాతాలూకు బ॥ 2000 లు వింజామలె బ॥ 1471 మాత్రముయీసరికి ముద్దాయీ పిర్యాదీకి పయిప్రకారం యిచ్చిరు. 1262-9-10 అప్పటప్పట యిదివరకు పిర్యాదీవల్ల ముద్దాయీ పుచ్చుకుని వుండిన్నికొదువ బ॥ 529 బస్తాలున్ను యిస్తానని అంటూ పిర్యాదీవల్ల ముద్దాయీకి లోగడవుండుకున్న కావేషిని పురస్కరించుకుని సదరు బస్తాలు యివ్వక దగాచేసిహరించినాడు.

1. ముద్దాయీపిర్యాదీని నమ్మించి పిర్యాదీవల్ల తనతాలూకు లోను విడుదల చేసుకొనే నిమిత్తంపయికము పుచ్చుకుని లోనువిడుదల కాబడిన బస్తాలు పిర్యాదీ నమ్మక ప్రకారం ఆసామ్ముకు బదులుగా ముద్దాయీ పిర్యాదీకి యివ్వక తానుహరించి నేరంగల విశ్వాసఘాతకము జరిగించడమున్ను,

2. గేటుతలుపులుకు పిర్యాదీ తరపున వేయబడ్డ తాళమును పగటివేళ ముద్దాయీ విరగకొట్టి అందులోవున్న బస్తాలు ముద్దాయీ చోరీగా తీసుకుని పోయి హరించడమున్ను,

3. పైసంగతులువల్ల యి॥ పి॥ కో॥ యొక్క 461-379,454-400 శె॥ ప్రకారం ముద్దాయీ నేరములు జర్గించినాడు కాబట్టి ముద్దాయీని శిక్షించగలందులకు పిర్యాదీ ప్రార్థించుచున్నాడు. చిత్తగించవలెను ది జూలై 22వ తేది 1891 సం.

(b) 1885 సం॥ జూలై 22 రోజుకు సరియయిన పార్థివ సం॥ ఆషాఢ శు॥ 12 గురువారంరోజున కృష్ణా డి॥ బాపట్లతాలూకా బాపట్ల సబ్‌రిజిష్ట్రార్ వుత్తరఖండములోచేరిన కాపరస్తుడు కాపుదనం వ్యవసాయదారు తడికెల రామన్న కొమారుడు వెంకటనాయుడికి మజ్కూరు కాపురస్తులు కాపుదనం వ్యవసాయదార్లు చీరాల ధర్మారావు నాయుడి కుమార్లు పెద్దరామదాసు నాయుడు యీ సన్యాశినాయుడు యీ వెంకటపతినాయుడు యీపెద్దినాయుడున్ను 4 రు వ్రాయించియిచ్చినస్వాధీనపు తనఖాపత్రం. మా అవుసరం నిమిత్తం మీవద్ద బదులుపుచ్చుకొని తారణ సం॥

వైశాఖ శు॥ 9 ఆదివారం రోజున మీపేర మేము వ్రాసినస్టాంపు దస్తావేజు తా॥ యీరోజున రుజ్వానలెక్క చూచుకోగా తేలిన బాకీ రు. రు. 553 లున్ను యీ స్టాంపు రిజిష్టరీ కర్చులు వగయిరాలు ని॥ యీరోజు మీవద్ద పుచ్చుకొన్న రు 8 లున్ను జమలా మీకు యివ్వతేలిన బాకి రు 561 అక్షరాలా అయిదువందుల అరవై యొక్క రూపాయి యిందుకు వడ్డి నెల 1-కి నూటికి రు. 1 వక్క రూపాయీ చొ॥ యిస్తుము యిందుకు తనఖా సదరు కాట్రవరం గ్రామంలో మాపేర పట్టా పుట్టబడి మా స్వాధీనానుభవంలోవున్నజిరాయితీ పల్లం నె 37 రు కేతు రు. 20 శిస్తుగల య 3 లు భూమిన్ని నె 299రు కేతు 117 లు శిస్తుగల య 19-50 భూమిన్ని తాటి వీరడు వగయిరాలు తా॥ మాకు క్రయమై మాస్వాధీనంలోవున్న జిరాయితీ పల్లం నె 31¼ రుకేతు రు. 4½ శిస్తుగల 75 శెంట్లు భూమిన్నీ జుమలా రు. 151-8 శిస్తుగల య 23-25 భూమిన్ని మీకు తనఖాయిచ్చి యీ రోజునే మీకు స్వాధీన పర్చడమ యినది గనుక సదరుభూములు మీ యిష్టంవచ్చిన రయితులకు అమరకంచేసి పండించిన పంటకు పెద్దమనుష్యులుచూచిన అంచనాకు వుభయరాశిన గ 1 కి బ॥ 3 చొ॥ మజారీపోగా శేషించిన అంబారంలో సంగోరు మాకు రావలశిన భూభాగంల్లో సదరు రూపాయీలకు యీసం॥ ఫాల్గుణ బ॥ 30 లుకు అయ్యేవడ్డి చెల్లుచూచుకుని మిగతా గల్లా మాకు యివ్వవలసినది. సదరు భూములు మీతనఖాలో వున్నంతకాలం ప్రతిసం॥ సదరు ప్ర॥ ముందు వడ్డీ ఫాల్గుణ॥ బ॥ 30 లు ధరను చెల్లుచూచుకుని మిగతా భాగం మాకు యిస్తూవుండవలసినది సదరు భూములు తా॥ సర్కారు శిస్తు ల్యాండుసెస్సులు మేమే చెల్లించి ఆరశీదు మీకువిలియావేతుము అలాగు మేము చెల్లించడం తప్పినప్పుడు ఆశాకి పయికం మీరు చెల్లించిన యడల యీ భూమికి వేరే శుద్ధక్రయచీటివ్రాసి యివ్వనక్కర లేకుండా మీకు యివ్వవలసిన బాకీకింద యిదేశుద్ధక్రయచీటిగాభావించి అంతటినుంచి క్రయంహక్కుగా సదరుభూములు మీ యిష్టానుసారం అములు జరుపుకుంటూ సర్కారు శిస్తు ల్యాండు సెస్సులుమీరే చెల్లించుకుంటూ వుండవలసినది. అసలు కింద పయిగామేము యిచ్చే సొమ్ముపుచ్చుకొని యిందుపయిన చెల్లుయిస్తూ వుండవలసినది. తనకా భూఫలం మీ వడ్డికి చాలనియడల మాయితరాస్తివల్ల ఆ వడ్డీ పయికం చెల్లించి యిందుపయిని చెల్లువ్రాయింతుము చెల్లుపోగా నిల్చివున్నఆసలీ ఫాయిదాలు విరోధి సం॥ ఫాల్గుణ బ॥ 30 లోగా యే సం॥ ఫాల్గుణ బ॥30 లుకు అయినా మేము యిచ్చిన యడల పుచ్చుకొని చెల్లువ్రాసి యీ దస్తావేజున్ను భూములున్నుమాకు స్వాధీన పర్చవలసినది. బాకీ తీరుమానముకు యిందు పయిని లేని చెల్లులు మాకు ముజరా యివ్వనక్కరలేదు.

(*c*) ముద్దాయీ బుద్ధిపూర్వకముగాను ఒడ్డారముగాను విచారణకు రాకపో యినాడనిగాని అతడు హాజరై అతనిమీద మోపబడిన నేరములకు జవాబు చెప్పు నట్లు అజ్ఞాపించునట్టి హుకుము జారీఅయిన తేదినుండి ఆరునెలలకు తక్కువకానట్టి న్యాయమైన కాలములోగా హాజరగుట మనస్సంబంధమైనట్టి లేక దేహసంబంధమై నట్టి వ్యాధికారణమువల్ల అసమర్థుడనిగాని రెకార్డు చేయబడు కారణమునుబట్టి, విచారణచేయునట్టి, రెవిన్యూ ఆఫీసరుకయినను ఖామందునకయినను తృప్తికర ముగా తోచినయెడల, సదరు విచారణను ముద్దాయీ గయిరుహాజరీలో చేయ వచ్చును. అయినను అట్టి సంగతిలోవిచారణను నడపుటకు ముందు సదరు రెవిన్యూ ఆఫీసరుగాని ఖామందుగాని పైనిచెప్పిన ప్రకారము, తనకు తృప్తికలిగెననియు సదరు విచారణ నిర్ణయింపబడు నొక తేదిని ఎక్సుపార్టిగా జరుపబడుననియు, తెలిపెడి యింకొక నోటీసును సదరు ముద్దాయికి జారీచేయవలయును,

Translation.

(*a*) To The Inspector of Police, Bhimilipatam.

Complainant—Kotnam Rangaswami, resident of Bimilipatam.

Accused—Chittavalasa Buchanna, inhabitant of Bimilipatam but at present at Chintagunta.

The complaint presented under Secs. 401, 454 I. P. C.—1. That the accused contracted with the complainant on the 5th of April last to supply the latter with 2,000 bags of ramtil or hill-gingelly seeds and deliver the same at Bimilipatam at the fixed rate of Rs. 6 per bag inclusive of the cost of bag and the contract was put into writing as between the complainant and the accused.

2. In pursuance of the said contract, the accused delivered to the complainant the 1,000 bags left as security with the bank in respect of a loan taken by him, for being shipped in S. S. Lingfield in June last. The accused has also received from the complainant Rs. 5,600 through the Bank, on the 26th of that month, Rs. 400 towards the balance due for the said 1,000 bags, and Rs. 600 on account of advance for the same or in all Rs. 6,600.

3. Out of the 1,000 bags yet to be delivered to me, the accused handed over only 471 bags and took boat notes to export the same per S. S. Coringa and requested an export order from the Bank for

the remaining 529 bags with reference to 500 bags he has left with them for the loan.

4. As the Bank refused to accept the proposal of the accused, he induced the complainant on the 7th idem to draw a hundi upon the Bank for Rs. 4662—9—10. promising to release the bags from liability and deliver them to the complainant, released the consignment from liability for the loan, evaded and failed to fulfil the contract in the matter of delivering the remaining 529 bags for being exported, obtained possession of the said bags which had been previously weighed and checked by the complainant, broke the lock put on to the gate on behalf of the complainant and removed the bags stealthily.

5. In the matter of the said contract for 2,000 bags, though the accused had till now delivered to the complainant 1,471 bags and received from time to time Rs. 12,262—9—10, he put off delivering the remaining 529 bags and defrauded (the complainant).

1. The accused caused the complainant to believe in him (accused) and induced the latter to pay the former for the purpose of releasing his debt (the loan with the Bank) and without delivering the bags in pursuance of the trust had committed the offence of criminal breach of trust.

2. The accused had again broken open during day-time the the lock put on the gate on behalf of the complainant and committed theft of the bags therein (secured).

3. Under these circumstances, the complainant prays that the accused may be dealt with for the offences he had committed under Secs. 461, 379, 454 and 409 I. P. C. 22nd July 1891.

(*b*) The usufructuary mortgage deed dated Thursday, the 12th of Ashada, Parthiva year corresponding to 22nd July 1885, executed in favor of Venkata Nayudu son of Thadikela Ramanna, a Kapu by caste, cultivator, and a resident of Katravaram in the Northern Division of the Sub-Registry of Bapatla, Bapatla Taluk, Krishna District, by Pedda Ramdoss Nayadu, E. Sanyasi Nayudu, E. Venkatapathi Nayudu, E. Venkatpeddi Nayadu sons of Cherala Dharmarow Nayudu, Kapus by caste and cultivators, residents of Katravaram.

On personally adjusting the accounts of the stamped document we have executed in your favor on Sunday, the 9th day of Vaisakha of Tharana year in the matter of the hand loan we have taken for our pressing need, the amount owing by us is found to be Rs. 553. Rs. 8 has been received to pay for stamp and registration expenses, and the total amount due by us is Rs. 561 (rupees five hundred aud sixty one). We shall pay interest on the above amount at one percent per month. We assign the lands mentioned below in Katravaram village comprised in our puttah and in our enjoyment as security for the said amount and have given possession of the same to you this day: cultivable wet field No. 37 measuring 3 acres, assessed at Rs. 20; fiield No. 292, measuring 19·50 acres assessed at Rs. 117; cultivable wet No. 314, measuring 75 cents assessed at Rs. 4—8—0, purchased from Thati Veeradu and others and now in our enjoyment, in all acres 23·25 paying an assessment of Rs. 141—8—0. You may lease the lands to whomsoever you may think (desirable), and deducting at the rate of 3 bags per garce on the estimated outturn of the yield by respectable men on account of wages for daily labourers, must credit the interest payable (by us) up to the 30th of dark Phalguna out of half the remainder available to our share delivering the residue to us. Until such time as the said lands are encumbered with you, the interest must be credited in the aforesaid manner at the rate current on the 30th of dark Phalguna and the remainder delivered to us. The assessment and the land &c cesses pertaining to the said lands shall be payable by us alone and the vouchers shown to you for verification. In case of default of such payment on our part and the same should be paid bv you, this may be construed as an absolute conveyance for the amount owing by us, without the necessity of a separate conveyance being executed in your favor, and you may from that date, exercise over the said lands all the rights vesting in a vendee, and deal with them according to your discretion paying the assessment, landcess, &c. You shall debit us with the separate amounts paid by us for the principal herein.

If the yield of the lands encumbered does not satisfy the interest payable to you, we shall remit the interest from (the income of our other properties and note the payment herein. If the balance of the amount of principal and interest due herein is paid on the

30th day of the dark Phalguna of any year within the 30th day of the dark Phalguna of Virodhi, you shall receive the same, endorse the discharge here on, and deliver back this document and the lands to us. Such of the payments as are not herein recorded need not be taken into consideration at the settlement of the amount due by us

(*c*) If it appears to the satisfaction of a Revenue officer conducting an enquiry or his superior that the accused had either intentionally or stubbornly failed, or that he had been, from facts on record, either mentally or from bodily ailment incapacitated, to attend within a reasonable time not exceeding six months from the date of the order issued to him to answer the charges brought against him, the said enquiry may be made *exparte*. However, before proceeding with the enquiry, the said Revenue officer or his superior shall, in such a case, issue a further notice to the accused communicating his satisfaction as above and the date on which the *exparte* enquiry will be held.

1903.

(1) మొదటికలాను రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరు మ-రా-రా-శ్రీ, గుంటూరు తహశ్శీల్దారు గారికిపంపించుకొన్న రిపోర్టు. తమ హయాములోనున్న గ్రామములలో చేరియున్న నా సర్కిలు గ్రామమైనచెందూరిలో పోయినవారము ముకాముచేసి అక్కడ జరుగుచున్న పనులన్నిటిని తనిఖిచేసినాను. అందువిషయమై నేను కనిపెట్టిన విశేషము లేవనగా దానిలో యిటీవల జరిగియున్న చోరీనిగూర్చి న్యాయశాస్త్రతః విమర్శచేసి తమకు రిపోర్టుచేయుటకు బద్ధుడై యుండిన హేడు ఆ గ్రామమును పైయధికారుల వుత్తర్వు లేకనే ఆ నాటిరాత్రి విడిచిపోయి రెండుదినములయిన తర్వాత తిరిగివచ్చి పోలీసువారికి తెలియజేసి ఎకరార్లు తీయుటకుగాను వారు జరిపించిన దౌర్జన్యమును బాధాచరణమునుచూచి వుపేక్షించి యుండినాడని నేను చేసిన విచారణవల్ల తెలియవచ్చినది.

రయితులకు జారీచేయుటకుగాను తమరు నంబరువేసి సీలువేసి వ్రాయని రసీదుల నమూనాలపుస్తకములు ఇంకా హేడ్డుమనకు సప్వరాచేయబడి యుండలేదు. బాకీ పన్నుకును ప్రస్తుతపు పన్నుకునురయితులు చెల్లింపవలసిన మొత్తములను ఆవశ్యకమైన వివరణములతో ఎప్పటికప్పుడే దాఖలు చేసుకొని హేడ్డును. కరణములు

యిద్దరును తమ సంతకములవలన వాటిని యదార్థపరుపవలయునని వారికి జ్ఞాపకపరచియున్నాను. వసూలయిన పయికమును చిట్టా బుక్కులలో జమకట్టుకొని ప్రతికిస్తీకి సంబంధించిన వసూళ్లు పూర్తిగా చేయబడినవో లేదో చూచుకొని తాలూకా ఖజానకు దానిని ఇరసాలు చేయుటకుగాను నమ్మకముగల చాలినంతటి కాపదలతో కూడ వెట్టివాండ్ర జవాబుదారీమీద పంపుచుండవలయుననికూడా జ్ఞాపకపరచియున్నాను ప్రోసెస్సులను జారీచేయడము కొరకున్న చట్టమువల్ల విధింపబడియున్న క్రమములను ఆ గ్రామాధికారులు తాము పూర్తిగా అవలంబించుటకుగాను విశేషజాగ్రత కలిగియుండునట్టె కనబడినది. ఆధీనములో లేని సామాన్య శిస్తు భూములకొరకై కొన్ని దరఖాస్తులు గ్రామ ఉద్యోగస్తులకు పంపబడియున్నవి. వారు వాటిని క్రమప్రకారము రిజస్టరులో తక్షణమే నమూదుచేసుకొని అటుతర్వాత వాటివిషయము దండోరా వేయించి AI నమూనా ప్రకారము యాదాస్తులను తయారుచేయించి భూమి ఖామందులను తెలిపే AII నమూనా ప్రకారముండు జాబితాను చేర్చి తమ సన్నిధికి పంపుతామని వారన్నారు. మరమ్మతుచేయుటకుగాను యత్నములో వున్నటువంటి చెడిపోయిన చెరువులక్రింది ఆయకట్ల అనుభవదార్లు కొందరు వారి భూములను బోర్డువారి ప్రత్యేకమైన అంగీకారము లేకయే విడుదల పెట్టుకొనవలెనని ప్రయత్నించినందున ఆ గ్రామఉద్యోగస్తులు సదరు విడుదలను పుచ్చుకొనలేదని చెప్పుకొన్నా. సెటిల్మెంటు డిపార్టుమెంటువారిచేయింకా తరము యేర్పరచబడని భూములలో నీళ్లుచాలకపోవుటవల్ల పయిర్లకు కొంత నష్టము కలిగినందున రూల్సు ప్రకారము నభరువారీ నష్టములను మదింపజేయకయే బంజరు భూములను మినహాయించి పారుదల పనియొక్క ఆయకట్టునుగురించి మాత్రమే ప్రత్యేకముగా ఆలోచించి ముజరాను ఇచ్చుటకు తమకు శిఫారసు చేసియున్నాను. తమరు త్వరలోనే జమాబంది జరిగించుటకుగాను వత్తురనే తమహుకుములనుబట్టి నమోదులకన్నిటికి కాలీ స్థలములువుంచి కరణము లెక్కలను తయారుచేసి వుంచుకొన్నాడు. గ్రామనత్తములో దావాలేనిచోట్లు కొన్ని కట్టడముల పనులకుగాను కలెక్టరు దొరవారునిర్ణయపరచినట్లు తమరు ఇంకను దయచేసియుండలేదని దరఖాస్తులు పెట్టుకొనియున్నవారు నాతో చెప్పుకొనినందున తమతో మనవిచేసుకొనుచున్నాను. గ్రామపొలముల కొలతపనిచేయుటకుగాను తరిఖీతు కావలసినదని పంపబడిన రామయ్య అనే కరణము గొలుసును ఆఫ్సెట్టుఘుడను క్రాస్టాపును కొద్దిగా వుపయోగించుటను మాత్రమే ఇప్పటికి నేర్చుకొన్నాడుగాని యింకా అయిమూలలకొలతను సరిహద్దులోనుండే

అన్ని కనులను ఆఫ్సెట్లను కొలవడమును నేర్చుకొనలేదు. గ్రామరిజిస్టరుయొక్క గోష్వారాను తయారుచేసే మార్గము నేర్చుకోవడమున్ను ప్రతిబ్లాకును అందులోనున్న సర్వేపొలములతోను అంతర్భాగములను ప్లాటుచేసి ప్రతియంతర్భాగముయొక్క విస్తీర్ణమును యేరియాసైక్ల్వారుతో తీసుకోవడమున్ను వాటినిఫీల్డు రిజిస్టరులో నమోదు చేయడమున్ను నేర్చుకోవడమున్ను యింకామూడురోజులుపట్టునని చెప్పినాడు. గ్రామములో ముసురు జాడ్యము దొమ్మరోగము కాలుసీటివ్రాతచెంచజాడ్యములు మొదలయినకొన్ని పశుజాడ్యములు అచ్చటచ్చట కనిపించియున్నందువల్ల కాపులుచాలా యిబ్బంది పడుచున్నారు. విశదపర్చడమైనది.

(2) 1802-వ సంవత్సరపు మద్రాసు శాశ్వతపు ఫైసలాయతి రెగ్యులేషనుయొక్క 8-వసెక్షనులో యేమి చెప్పబడియున్నను సరే నిమిత్తములేకుండ, అట్టి ప్రతియొస్టేటు పిత్రార్జితముగావుండి ఆ యస్టేటు ఖామందు దాయభాగ విషయమైన సాధారణ శాసనమునసుసరించి వర్తించునట్టియొక్క హిందూ అవిభక్త కుటుంబమునకు నిర్వాహిగావున్న పక్షమందు అతడు చేయు (ఏలియినేషను) వినిమయము చట్టమునకు అనుగుణముగానుండు సందర్భములలోతప్ప అతడు తన యొస్టేటును గాని అందలి యే భాగమునుగాని వినిమయము చేయగూడదు. మరియు ఈ యాక్టు జారీ కాబడిన తర్వాత అట్టి ఖామందువలన పైన చెప్పినట్టి సందర్భములలో కాకుండా వేరు సందర్భములలోచేయబడిన రుణములనుగురించినటువంటి యే డిక్రీలను గాని షెడ్యూలుతో చేర్చబడిన అతని యొస్టేటుమీద అములు జరిగింప గూడదు. షెడ్యూలలో చేర్చబడియుండు. ఏ యొస్టేటునైనను అవిభాజ్యముగాను వినిమయానర్హముగాను కాపాడి పెట్టుటకు అది అసాధ్యమయినంత ఋణగ్రస్తమయియున్నదని లోకల్ గవర్నమెంటువారు అభిప్రాయపడుపక్షములందు వారు సదరు ఎస్టేటును షెడ్యూలునుండి తొలగించునట్లు ప్రకటన మూలముగా ఆజ్ఞాపించి మరియు ఒక యొస్టేటులో కొంతభాగమును కాపాడగలందులకయి తక్కినభాగమును వినిమయము చేయవలసియున్నప్పుడు దానిని అదేవిధముగా తొలగింప వచ్చును.

(3) అయినప్పటికిన్ని యీ సెక్షనుకు పైక్లాజులో వివరించివున్న వ్యాజ్యములయందు వ్యాజ్యము తెచ్చుటకు పూర్వము 12 సంవత్సరములలోగా వ్యాజ్యకారణము కలిగిన పక్షమందు లేక వ్యాజ్యాధారమైన పైకమునైనా వస్తువునైనా వాది తగాదా చేసియుండి అది న్యాయమేనని ప్రతివాది వొప్పుకొని వున్నట్లు స్పష్టముగానున్ను దృఢముగానున్ను వాది రుజువు అగుపరిచిన పక్షమందులేక పైన

చెప్పిన కాలములోగా యుక్తమైన అధికార్ల యెదుట తత్‌క్షణము ఫిర్యాదుచేసి వున్నట్టయితే యెందువల్ల వ్యాజ్యము జరిగించలేదో అందుకు తృప్తికరమైన కారణములను పంచాయతీ వారికి కనపరచిన పక్షమందు యిటువంటి పక్షములలోనేగాని వ్యాజ్యములను పట్టకూడదు. గ్రామ పంచాయతీలో చేరియుండు ఘరానామనుష్యులుచేసిన తీర్పుయొక్క నకలును వాదిగాని ప్రతివాది గానిపుచ్చుకొనుటకు స్వయముగానైనను వకీలు మూలముగానైనను హాజరుకాని పక్షమందు లేక హాజరైపుచ్చుకొనుటకు నిరాకరించిన పక్షమందు ఆ సంగతిని తారీఖు సమేతు గ్రామ మునసీపు కరణముచేత వ్రాయించి దస్కతు చేయించి తానున్ను సంతకముచేసి కక్షిదారునికి ఇవ్వగలందులకై గ్రామ కరణము వద్ద వుంచవలసినది.

(4) ఒక హిందువు అతడు నేర్చిన విద్యవల్ల సంపాందిచే సొత్తుసదరు విద్య సమిష్టికుటుంబముయొక్క ద్రవ్యమును ఖర్చుపెట్టిగాని సమిష్టికుటుంబములో చేరినవాని ఉపాధ్యాయత్వము వగైరాలవల్లగాని నేర్పింపబడినదైనను అతనియొక్క ప్రత్యేకమైన సొత్తుగా భావింపబడేటట్లు జేయుటకై ఒక చిన్న చట్టము తయారు చేయబడి జనులయొక్క ఆకళింపు నిమిత్తమును వారి సమ్మత అసమ్మతములను తెలుసుకొనే నిమిత్తమును ప్రకటించిన మీదట అది అంతటిలో మొదట అడుగం పేపోయెను. దానిలో విద్య అనుమాటకు ప్రథమ శిక్షాసంబంధమైనను సరే పూజ్యత గలదయినను సరే, సాంకేతికమైనను సరే, శాస్త్ర సంబంధమైనను సరే, చదువు అనిన్నీ వర్తకము కాయ కష్టములేక జీవనోపాయము జరుపుకొనేలాగు, ఒకనికి శక్తిని కలిగించుటకు మామూలుగా ఉద్దేశింపబడునట్టియే విధమైన తరిబీతు అయినా అనిన్నీ విద్యాదాయమను మాటకు విద్యప్రధాన మూలముగా సంపాదింపబడిన యావత్తు సొత్తు అనిన్నీ సదరు సంపాదన యీ చట్టము అమలులోకి వచ్చుటకు ముందుగాజరిగినను పిమ్మట జరిగినను సరే అనిన్నీ సదరు సంపాద్యము అట్టి విద్యయొక్క సామాన్య ఫలితమైనను, అసామాన్య ఫలితమైనను సరే అనిన్నీ అర్థము చేయబడినది. విద్యాదాయమునుగూర్చి హైకోర్టుయొక్క తీరుమానములను పరికించుచుండగా సమిష్టి కుటుంబములయొక్క ద్రవ్యమును ఖర్చుపెట్టి ఒకనికి కొద్దిపాటిలేక సామాన్య విద్యమాత్రమే నేర్పింపబడినయెడల సదరు విద్యవల్ల అతడు సంపాదించే సొత్తు అతనికి ప్రత్యేకపు సొత్తుగా భావింప బడవలసినదనియుసమిష్టి ద్రవ్యమును ఖర్చుపెట్టి యేదయినను లాభకారి కాగల విశేషవిద్యగాని గొప్పవిద్యగాని ఒకనికి నేర్పింపబడిన యెడల సదరువిద్యయే ప్రధానమూలముగా అతడు సంపాదించే

సొత్తు సమిష్టి సొత్తుగా భావింపబడుననియు కనబడుచున్నది. యిట్లున్నను యిట్టిది కొద్దివిద్య, యిట్టిదిగొప్పది, యిట్టిది సామాన్యవిద్య, యిట్టిది విశేషవిద్య అనినిర్ధారణచేయుట శక్యముకాదనియు సదరు విద్యనిమిత్తము సమిష్టిద్రవ్యము ఖర్చుపడినను పడకపోయినను సరే దానివల్లసంపాదింపబడిన సొత్తు సంపాదించిన వాని ప్రత్యేకపు సొత్తియినట్టుస్పష్టముగా నొక చట్టమును చేయుటవల్ల జనులకు చాల మేలు కలుగునని పట్టుపట్టడమైనది. హిందూధర్మశాస్త్రములో చెప్పబడిన పనులను సదరు విద్యాదాయపు చట్టము తలక్రింద చేయుచున్నదనియు సమిష్టి ద్రవ్యమును ఖర్చుపెట్టి కొన్ని సందర్భములయందు కుటుంబములో తక్కినవారు తమ కడుపుకట్టుకొని అప్పులుచేసి కష్టములపాలై ముందు బాగుపడవలెననే ఆశతో ఒకనికి విద్యనేర్పించినపుడుఆతని సంపాద్యములో ఎంతమాత్రమైననుహక్కులేదని చెప్పుటచాలా అన్యాయమనియు సదరుచట్టము ప్యాసయిన యెడల కుటుంబములోతెలివిగలవానికయినను సమిష్టి ద్రవ్యము అధికముగాఖర్చుపెట్టి విద్య చెప్పించుటకు ప్రోత్సాహము నశించుననియు పైవాదమును ఖండించుచు వాదింపబడెను.

Translation.

Report submitted to the Tahsildar of Guntur by the first class Revenue Inspector.

During the last week I camped at Chendur within your jurisdiction and in my firka and in overchecking the affairs going on there discovered the following particulars: it has been elicited during my enquiry that the Head (of Police), who was legally bound to investigate and report upon the case of theft that had occured there, has left the village in the absence of orders from his superiors and returned two days after and had further omitted to intimate to the Police and take action in respect of the assault and violence committed by them in recording confessions. The Head (of Police) has not yet furnished me with the blank book of forms of receipts numbered and sealed by you to be issued to the ryots. I have reminded the Head man and the kurnam that they should then and there make out (a statement of) the necessary particulars showing the arrears and the current (demand of) asseesment payable by the ryots and attest it with their signatures in token of the accuracy of the same. I have also reminded them that the (amount of) assessment collected should be credited in the chittah and, after ascertain-

ing whether the collections in respect of each kist have been completed or not, the same remitted to the treasury on the responsibility of vettis through a reliable person with adequate safeguard. It appeared to me that the village officers are sufficiently alive to serve the processes and carry out fully the legal provisions. A few durkhast applications for assessed waste lands have been received by the village officers. The latter stated that they will as usual register the applications, prepare the AI memoranda after notifying the fact by beat of tom-tom and forward them to you appending the list of owners in pursuance of the AII memorandum. As some of the occupiers attempted to relinquish, in the absence of special orders from the Board, their lands under the ruined tanks proposed to be repaired, the village officers informed me that they had not received the said relinquishments. Owing to partial loss of crop from deficiency of water on lands which have not yet been classified by the settlement department, I have recommended the grant of remission according to rules, calculated not with reference to individual losses, but solely with reference to the irrigable extent excluding the waste. In pursuance to the order that you will arrive soon to conduct the Jamabaudi, the kurnam has compiled the accounts leaving blank spaces therein for your remarks. I beg to submit that the applicants for the unclaimed portions of the existing village site have brought to my notice that the Collector has ordered the assignment of the same for building purposes, and that the said order of assignment has not as yet been communicated to them by you. Kurnam Ramayya, deputed to be trained in field measurement, has only learnt till now to use the chain, off-set, the staff, and the cross-staff, and has not learnt to take the angular measurements and the off-sets of the angles at the terminal boundaries. He expressed that it will take three days more for him to understand the method of preparing the abstract to the village register, to plot according to scale each block with the survey fields therein, also note the sub-divisions with their respective measurements, and enter the same in the field register. Here and there in the village cattle diseases such as anthrax, rinderpest, foot-and-mouth disease and tuberculosis prevail and the ryots are inconvenienced thereby. (I) have explained (the matters).

(2) Notwithstanding anything contained in section 8 of the Madras Permanent Settlement Regulation of 1802, the proprietor of every such estate shall be restricted from alienating his estate or any portion thereof except in circumstances where alienation would be permissible by law if the estate were ancestral property and the proprietors occupied the position of managing member of a joint Hindu family governed by the ordinary law of succession; and no decrees for debts contracted after the passing of this Act by such proprietor otherwise than under the circumstances aforesaid shall be executed against his scheduled estate. The Local Government is of opinion that a scheduled estate is too heavily encumbered to be preserved as an impartible and inalienable estate may, by notification, direct such estate to be excluded from the schedule and may similarly exclude any portion which it may be necessary to alienate in order to preserve the remainder.

(3) The suits shall not be entertained provided, however, that in the cases specified in the preceding clause of this section the cause of action has arisen within twelve years previous to the institution of the suit, or that the plaintiff do shew by clear and positive proof either that he had demanded the money or matter in question, and that the defendant had admitted the justice of the demand; or that he had directly preferred his claim within the period abovementioned to a competent authority and in such case that he assign satisfactory reasons to the panchayat why he did not proceed with the suit. If either the plaintiff or defendant shall fail to appear in person or by vakil to receive a copy of the decree, or having attended, shall refuse to receive a copy, the Village Munsiff shall cause the Karnam to endorse on the copy intended for such party such omission or refusal and the date; the Village Munsiff shall attest the same with his signature, which shall be witnessed by the Kurnam; the copy so endorsed shall be deposited with the village Karnam to be delivered to the party afterwards claiming it.

(4) When a short Bill, to declare that all acquisitions made by a Hindu by means of his learning, whether that learning was imparted at the expense of the joint family or by the tution &c., of a member thereof, or his exclusive property, was drafted and published for the comprehension of the public in view to ascertain their

assent or dissent thereto, it collapsed at the initial stage. By 'learning' was therein meant education whether elementary or liberal, technical or scientific, or any training whatever ordinarily intended to equip one for trade, manual labour, or livelihood; and by 'gains of learning' was meant all acquisition to which education was the stepping-stone whether made either prior or subsequent to the operation of the said Act, and whether the source of the gains is ordinary or extraordinary education. On a scrutiny of the decisions of the High Courts, it appears that the income acquired by one who has received a little or elementary education at the family expense has to be regarded as his exclusive (property) acquisition, and that by one who had been imparted instruction with the joint family funds in some special branch of science or liberal education which is the immediate source of the gains, has to be regarded as joint property. The determination of learning as elementary, liberal, ordinary or extraordinary not being possible, it has been urged that a short enactment distinctly laying down that all acquisitions made by a person by means of his learning shall form his separate and exclusive property, irrespective of the assistance which he may have derived from family funds, would tend to the public weal. In opposition of the Bill it has been argued that the aforesaid Gains of learning Bill reverses the principles of the Hindu law, that it would be highly illegal to disclaim to any extent the income of a person who has been instructed at the expense of the joint family funds in connection with which the other members of the family have on occasions stinted (and starved) themselves, become indebted and submitted themselves to hardships, for prosperity in the future, and that the passing of the Bill would do away with the stimulus on the part of even a discreet member of the family to educate another member at a heavy outlay from the joint family funds.

1904.

ఒక బస్తీలోని సుంకపు మెట్టువద్ద నొకమనుష్యుడు హాసీలు చెల్లించకుండా కొన్ని సామానులను తీసుకొని చౌకీదాటిపోవుచుండగా గస్తీతిరుగుచుండిన మజ్కూరు బంట్రోతులు వానిని పట్టుకొని సాయరు గుమాస్తాయెదుట హాజరు చేసి నంతట ఆతడు తనికీచేసినప్పుడు సదరుహీ పల్లెటూరివాడు కనుక బస్తీ మర్యాదలు

తెలియనందున ఆలాగున చేసినానుగాని హాస్సీలు ఛపాయించవలెనన్న తాత్పర్య
ముతో కాదని రొకరారు పడినాడు గనుక అగుమాస్తా ఆసగుకులమీద రావలసిన
వాజీబీహాస్సీలు వాడు యిచ్చువరకును వాటిని అనామతుగా ఉంచి అటుతరువాత
మళ్లీ అట్లు ఎన్నడునుచేయకుండునట్లు గట్టిగా తాకీదుచేసి పంపివేసెను.

బందరు తాలూకా తాలూకు మచిలీ మావులను గురించి స్న 1313 ఫసలీకి
ఇజారా ధరఖాస్తులుదాఖలు చేయగలందులకు కొంత వాయిదా పెట్టగా ఒక
ఆసామీ సాలుగుజస్తాలో యేనూరు రూపాయలకు ఇజారా చేసియుండునట్లు
మోతరఫా లెక్కలవల్ల కనబడుచున్నను ఆతడు ఈ సంవత్సరమునకు 40 రూపాయ
లకు మాత్రము ఇజారా కోరెను. అయినను వానలు మట్టమగుటవల్ల హోలు సాలున
మత్స్యములు దొరకవనే హేతువుచేత సదరహీ దరఖాస్తు మంజూరు చేయబడి
ఆతనికి కౌలుఇప్పించిఅతనివద్ద మోతుబరు జామీను పుచ్చుకోవడమైనది.

ఎన్నూరు కొఠారు మజ్కూరులోఅయిదువందల గరిసెల పర్యంతము ఉప్పు
ఉన్నందువలనను ఇప్పుడు వర్ష కాలము ఆఖరు అయినందువల్లనున్ను నమకు సాక్షు
షురువు చేయగలందులకు సెలవుదయచేయింపవలెననిన్ని పూర్వపు కారములు మీ
టలు బొత్తిగా శిథిలములయి పోయినందున అట్టిసరంజాము నిమిత్తము అరవయి
తాళ్లుకొట్టించి యిప్పించగలందులకు తాలూకా కలాల్ఖానా ముస్తాజరుపేర హుకు
మును మజూరీఖర్చు నిమిత్తము కొంతసొమ్మును దయచేయింపవలెననిన్ని సాల్టుస
బుయిన్‌స్పెక్టరు అర్జీవ్రాసి రోజా బకీరు హుజూరుకు పంపుకొనుచు ఆ కొఠారు
మజ్కూరులో నమకుపండించే క్రమమున్ను భూములయొక్క తరహాలున్ను తెలి
యజేయుటకై ఇట్లు ఒక రిపోర్టును వ్రాసిపంపెను. ఆ కొఠారుతో సంబంధించిన
భూమి తియ్యవెలిగత్తర అనిన్నీ చవిటివెలిగత్తర అనిన్నీ రెండు విధములైయున్న
దనిన్ని తియ్యవెలిగత్తర భూమిలో శ్రేష్ఠమైన తెల్లయుప్పు పండుచున్నదనిన్ని
చవిటి వెలిగత్తర.భూమిలో పండు నుప్పు జబ్బుగా నుంటున్నదనిన్ని అతడు తెలి
పెను. వర్షాకాలముఆఖరు అయి యెండలు ముదరగానే పుష్యమాసములో సాక్షుషు
రువు చెయ్యడ మవుతున్నది గనుకమళ్లలోపడిన పూడికమన్ను తీయించి మళ్లు బా
గుచేయించి అవి బాగా నానునిమిత్తము కొంచముగానీళ్లుకట్టి గట్టుపూసి గరిక
చెక్కతో తవ్వి నీరు కట్టెదరు. తొమ్మిదోరోజున కొలుములలో కాగియుండిననీరు
మళ్లకు కట్టబడును. అటు తరువాత కొంచెము ఉప్పు నూగుగాపండిన తరువాత
బాగాపండును. అంతట ఆ ఉప్పు చక్కగా అంటుబడి పోవులాగున బల్లలతో

దిమ్మిసాచేసి నీళ్లు కట్టెదరు. ఆ ఉప్పు తీతకు రాగానే దానిని చావగట్లమీదకు తీసి భరంతు దిబ్బలమీద గళ్లుపోసి వర్షములవల్లన ఉప్పు జాయకాకుండా ఆవురు గడ్డితో గళ్లు వేయుదురు.

రయితులు తొలకరి వానలు కురియగానే పునాస విత్తనములు వేయుదురు. జొన్న, వరి వగైరాలకవద్దూదుష్కరుపు కావలసినందుకు వారు దారునాదారు స్థితి విచారించి మోతుబరు రయితులకున్ను నాదార్లు అయిన ఆసామీలకున్ను వారివారికి తగినట్లు తకావియిప్పించబడును పాయకారీల రయితుల భూములు కొన్నేండ్లయిన తరువాత కదీంపొలములలో దాఖలు చేయబడును. నీరుతక్కువయినపక్షమందు జొన్న కొంతమట్టుకు బొందుపోవును. ఇదిగాక ముందుకు కాబోవుపయిరు తరద్దూదుకు పొలములు దుక్కికిరాక ఘనీభవించును

గూడూరు పరగణా మొకద్దమాను గురించి సర్కారు నవుకర్లు గ్రామ మిరాసీదార్లు విచారించేషనులున్ను రయితులయొక్క హవాలున్ను పరగణామజుకూరు కయిఫియ్యతున్ను ఖుల్లసుగా తెలియచేయగలందులకు అందుకు కావలసిన మల్బూపులనుకూడా దాఖలు చేయుచు ఇట్లు వ్రాయబడియున్నది. ఆ పరగణాశివార్లు సమేతము అరువయిఅయిదు గ్రామములు. వాటిలో ఆరు సర్వాగ్రహారములున్ను మూడు బిల్మక్తా అగ్రహారములున్ను రెండు కట్టుబడి అగ్రహారములున్ను మూడుబిల్మక్తా మొఖాసాలున్ను రెండు కట్టుబడి మొఖాసాలున్ను గాక తతిమ్మా నలభైతొమ్మిది ఫక్తు అమానీగ్రామములు. వీటిలో గ్రామము 1కి సుమారు 60 మంది కదీం రయితులున్నారు. వీరిలో మోతుబరు ఆసాములకుఆసామి 1 కి యెనిమిది విడిచికట్టరకులున్ను మధ్యస్థమయిన ఆసామీలకు మూడురకట్టరకలున్ను నాదారు ఆసామీలకు ఒకయెద్దు ఒంటి అరకయున్ను ఉన్నవి. గ్రామమునసబుగా పెద్దకాపు తనగ్రామములో జమకావలసిన సర్కారు పైకమును వసూలుచేసి గ్రామ కరణముచేత కమాయిషు యాదత్తున్ను వ్రాయించుచు చాకిరీనిమిత్తము గ్రామ నవుకర్లకు మాన్యములు అయినా ఉభయరాశిని కయిళ్లయొద్దమేరలు అయినా జరుగుచూ ఉన్నది. నల్లవరి శివాయి తతిమ్మావరి వహసూళ్లకు చెరువుల వగయిరాల నీటి ఆసరా ఉండును. మిరిచీ మొదలగు పంటలు పండేజరీబుకు మోటలతో నీళ్లు కట్టబడును. ఈపంటలన్నిన్ని ఫలానికి రాగానే అంచనాదార్లు అంచనా చూచిన తరువాత రయితులు మహస్సూలుకోసి కుప్పలు వేయుదురు. అటు పిమ్మట కయిలదార్లను దగ్గిరనుంచుకొని గల్లాకయిలు చేయించి సర్కారు అంబారమునకు అర్జుబాజారీ ధరలప్రకారము రయితుల వద్ద పయికము వసూలు చేయబడును.

ఈ ప్రెసిడెన్సీయొక్క రివిన్యూ పరిపాలనలో మోతరఫా రొత్తివేయుట తం
జావూరు తిన్నవెల్లిజిల్లాలలో వోళంగు యేర్పాటును నిలిపివేయుట బాగాయతీప
న్నులు రొత్తివేయుట మొదలగు మార్పులనేకములుచేయబడియున్నవి. భూమియొ
క్క విస్తీర్ణమును బాబువారిగాను తరంవారిగాను తెలియజేసేగోష్వారాయున్ను
ప్రతిజలాధారము క్రింద నంజ ఆయకట్టున్ను భూమిశిస్తువజాలను గురించిన
లెక్కయున్ను జమాబంది నకరుగతి చిట్టాయున్ను ఇరసాలునామాయున్ను
గ్రామముయొక్క దర్జేవారిలెక్కయున్ను వీటిలో కొద్దిగా దిద్దుబాటులు చేయబడి
యున్నవి ఇనాము భూములు దేవాదాయము ధర్మాదాయము ఖయిరాతినవుకరీ
అనే బాపతులు కలిగియున్నవి. రహితాధీనమున్ను సాగుబడిన్ని స్థలవారిగా
కనపరిచే సంవత్సరవారిలెక్కలలో అజమాయిషీకిన్ని జమాబందికిన్ని కావలసిన అన్ని
తప్సీళ్లు వివరింపబడవలెను. అజమాయిషీదారు ఆవశ్యకముగా తెలుసుకోవలసిన
శావి, మహాన్నూలుకమ్మి మొదలగు వివరములు రిజిస్టరులో నమూదు చేయబడవలెను.
లెక్కను ఫలానప్పుడు మర్తబుచేయవలసినదని తహశ్శీలుదారు ఉత్తరవుచేయును.
రివిన్యూ యిన్‌స్పెక్టరు ఆలెక్క చేరగానే అజమాయిషీకి వెళ్లవలసినది. ఆలెక్క
తప్పుగా వున్నయెడల విద్ది యేదైనా జాస్తిసాగుబడి వున్నపక్షమందు దానిని ఖేతు
వారివివరముతో గూడా నమూదుచేయవలెను. ఇతరవిషయములను వరాలుగా కన
పరచవలెను. ఈప్రకారముగా తనిఖీచేసిన ప్రతిపాలమునకు యెదురుగా పొడిఅక్షర
ములతో దస్కతుచేయవలెను. కావలసిన విచారణలను తగిన కాలములోనే చేసి
ప్రతిసంగతినిన్ని యేవిధముగా ఫైసలుచేయవలసినదని జమాబందికిముందుగా వుత్త
రువు జారీచేయుటకు సాధ్యముగా ఉండగలందులకు 2 డో నంబరు అడంగల్ మర్త
బు చేయబడ్డ వెంటనే ఈలెక్కను పంపవలెను. 3 డో నంబరు మల్‌వూపులో
చేరిన లెక్కలోవున్న అంకెలను వేరె కాగితముమీద ఆవర్జా వేసుకొని
ఆమల్‌వూపులో తయారుచేయవలెను. కాలస్థితినిబట్టి యిచ్చే వజాలున్ను మామూ
లు ముజరాలున్ను కనపరచవలెను. కాలస్థితి వజాలనేవి, శావి, మహాన్నూలుకమ్మి
వగయిరాలు మాములు ముజరాలనేవి తరంకమ్మి అనగా శిస్తుకమ్మి(బేరీజులోచేరిన)రో
డ్డుఘండు గ్రామనవుకర్లమేర వగైరాలు, సర్కారు ఈనాము పుంజనంజ వివరము
లతో ప్రతి బాపతు వజామొత్తమున గోష్వారాలో లెక్క అడుగున కనపరచవ
లెను. 7 డో నెంబరు లెక్క ల్యాండు రవిన్యూ చిల్లరబాపతులను కనుపరచేరిజిస్ట
రును రెండువిధములుగా వ్రాయవలెను, ఒకటి జమాబందికి పూర్వము జరగేబాబులకు

న్ను రెండవది జమాబందికి తరువాత బాబులకున్ను వ్రాయవలెను. ప్రతినఫరు చెల్లించవలసిన బాపతులు కేతువారివివరములతో వ్రాయవలెను. అనగా ఈపద్దులలో వేటికయిన ఈతప్సీళ్లు ఇతరలెఖ్ఖలలో వ్రాయబడియున్నయెడల వాటిని తిరిగీ యిందులో వ్రాయనక్కరలేదు. ఇరసాలునామాలో 13 డో నెంబరులెక్కలో నమూదుచేయబడి వున్న ఆయా బాబతుల క్రింద అయినవసూలు వివరములనున్ను గ్రామంలో ఖర్చుపడిన మొత్తములవివరములనున్ను తాలూకాకు పంపించబడిన మొత్తముకు నాణ్యంవారి వివరములనున్ను కనపరచవలసినది. ఇరసాలునుయెంచినతరువాత అది సరిగావున్నపక్షముకు ఆసంగతి ఇరసాలునామాకు అడుగున వ్రాసి షరాఫున్ను నగదుగుమాస్తాయున్ను తాలూకా శిరస్తాదారున్ను చేవ్రాలుచేసి ఇరసాలుతో కూడావచ్చిన నఫరువద్ద యిచ్చివేయవలసినది. బకాయ బాకీకి రయితులుపైకము చెల్లించినపుడు వారికి రశీదులు యివ్వవలెను. 21టో నెంబరు లెక్కలోని మొదటిభాగములోరయితువారీ భూముల పట్టాదారులను సంటిపట్టాదారులను గొంచిపట్టాదారులను విడిగా కనపరుచునది. సెస్సులున్ను మేరలున్ను పోగా మిగిలిన బేరిజు అనగా ముజరాలు నీటిపన్ను చేరిన పట్టామొత్తం బేరిజునను సరించి పట్టాదార్లను దర్జేవారిగా విభజింపవలిసినది.

Translation.

As a person had gone past the customs station in a town talking with him certain articles without paying the duty thereon, the patrolling peons of the locality brought and produced him before the customs clerk; and the villager (alleged to have evaded the payment of the duty) admitted, when examined by the clerk, that he was not aware of the formalities in the town and that he never intended to defraud the duty. The clerk, therefore, kept the articles in deposit until the just dues thereon were paid, and then sent him away warning him severely not to do so again.

When the prescribed date for applying for the fishery lease of Bandar Taluk for fasli 1313 was extended, an individual, who, as disclosed by the profession tax register, had leased the same during the past year for Rs. 500, applied for it during the current year only for Rs. 40. However, the scanty rain (in the previous year) having directly affected the increase in fish, the said application has been accepted, the lease confirmed to him and substantial security taken from him.

There being (only) about 500 garce of salt in the Ennore salt depot, and as the rainy season is coming to a close, the salt Sub-Inspector has represented that permission should be given for the commencement of the manufacture of salt and that, by reason of the palmyra trunks and the levers (used in baling the water) having become decayed, an order should be sent to the arrack contractor for felling and making over 60 palmyra trees, and that a small amount should be sent for wages of daily laborers; in submitting the above daily memo to the higher authorities he detailed the method of manufacturing salt and the classification of the lands. He informed that the soil of the lands attached to the depot is of two classes—red and brown earth; and that the finest salt is produced in the former while an inferior kind is derived from the latter. As the salt manufacture is begun, after the cessation of the rains in January—February, and when the weather becomes warm, the earth clogging up the channels is removed, the beds are prepared, and, in view to moisten them well, are dug with rakes, and watered. On the ninth day, the water heated in the reservoirs are let into the pans. After coming into a state of efflorescence the salt is well formed. They then beat down the pans with rammers and water them until the salt is entirely destroyed. When the crust is formed, it is collected upon the ridges and (thereafter) stored on the platform in heaps and covered with reed-grass.

When the first rains set in, the ryots will sow the first crop. To progress the cultivation of the great millet, and paddy, &c., the respective status, substantial or poor, of the ryots will be enquired into and money will be advanced to each adequately for the purchase of seed, &c. The lands held by temporary tenants will after some years be entered as 'ayan' lands. If water be deficient, the great millet will become pithless. Moreover, the (soil of the) lands to be cultivated in the future will become hardened and impossible to be ploughed.

The case of Gudur Pergannah (district) in respect of the cesses levied by the public servants and mirasidars, the circumstances of the ryots and the district, with the necessary enclosures for a through understanding of the same has been thus reported. The district comprises of 65 villages including hamlets. Among them,

six were allotted to brahmins free of rent, three again (were granted) at a certain fixed assessment, two granted for police service at a rent fluctuating with the produce, three granted as service inams at a fixed and favorable rent, two granted as service inams the quit-rent whereon fluctuated with the produce, while the remaining forty-nine were merely Government villages. In these, there are about 60 hereditary ryots for each village. Among these, the opulent has each 8 pairs of bullocks or ploughs, the middling 3 ploughs and the indigent one bullock or a single plough. The Headman of the village as village munsiff collects the revenue demand of the village, and transacts the business in the handwriting of the kurnam; the village servants derive their wages for menial service either by the allotment of (service) inams or by fees in kind when the gross produce is measured. Excluding black paddy, all the paddy crops depend upon the tank and other irrigation sources. The garden land, on which chillies &c., is grown, is irrigated by mhotes (water wheels projecting over the side of wells from which water is raised in large leathern buckets pulled up by bullocks that run down a declivity). When the crops have matured and the appraisers have estimated them, the harvest will be cut and stored in heaps. Thereafter, in the presence of the cultivators, the grain will be measured, the Government share of the produce will be valued at the prevailing market rate and the amount collected from the ryots.

Several changes have been introduced in the revenue administration of this Presidency, such as the abolition of the tax on trades and professions, of the Olungu tenure in the Tanjore and Tinevelly Districts, and of the assessment on garden lands. A few modifications have been made in the abstract shewing the details of the extent of lands according to heads (of account) and taram or class (of lands), in the statement showing the wet area under each source of irrigation with the assessment, the remissions in respect thereof, in the individual chitta required at the Jamabandi (annual settlement), in the remittance list, and in the rent-roll of the village. The inam lands consist of the following classes: those allotted (free of rent) for the support of temples, charity, alms and of those for service in the past. In the annual statement of occupation and cultivation, field by field, should be given all the particulars requir-

ed for azmoish and the Jamabandi. Those particulars to which it is necessary to draw the attention of the inspecting officer such as shavi—short produce, &c., should be noted in the register. The Tahsildar will issue orders regarding the time when the account is to be closed. The Revenue Inspector on receipt of this statement should start on his tour of inspection. He should correct the entries therein where they are erroneous, noting with fieldwar particulars any extra cultivation, and entering any remarks in respect of other matters. He should affix his initials in small letters against every field thus inspected. This statement should be forwarded immediately after the Adangal (No. 2) is closed in view to the necessary enquiries being held in time, and orders passed before the jamabandi how each case should be disposed of. The enclosure to No. 3 should be prepared by posting the abstract of the figures from the statement on seperate pieces of paper. It should include not only occasional remissions proposed to be granted on account of adverse season, but also customary deductions; the former take in such items as shavi and short-produce, and the latter such as taramkammi or reduction of assessment, road-cess, mera or fees of village officers. At foot of the statement, an abstract should be entered showing the amount of remissions granted under each item, under Government and Inam, irrigated and unirrigated. Statement No. 7, the register of miscellaneous items under Land Revenue, will consist of two parts, referring to the periods of the fasli before and after the jamabandi. The items payable by each individual will be given with fieldwar particulars, except in those cases where the items are taken from other statements which contain the details. In the remittance list should be exhibited the particuiars of the collections, under the several items noted in statement No. 13, of the amount expended at the village, and of the particulars of coin in which the balance is despatched to the Taluq. When the remittance is counted and found correct, an attestation to that effect should be made at the foot of the remittance list with the signatures of the shroff, the cash gumastah and the Taluk Sheristadar, and the list returned to the person accompanying the remittance. Receipts should be granted to the ryot in acknowledgement of the sums paid by him towards the liquidation of the amount due by him. In the first section of statement No. 21 will be shewn all ryotwari land-

holders, distinguished into single and joint puttadars. The pattahdars are to be classified according to their patta ryotwar beriz, inclusive of remissions and water-rate, but exclusive of cesses and meras.

1902.

తరం. డిపార్టుమెంటువారు ఇదివరకు చెప్పబడ్డ సిద్ధాంతముల ననుసరించితరం పని నేరవేర్చుటలో భూములను వాటివాటి స్థితిగతులనుబట్టి కొన్ని తరగతులుగా భాగించి ఆ తరగతులను తిరిగి వాటివాటి భూసారములకు సంబధించివుండెడు పాషాణాదికమగునట్టియు ప్రకృతి సిద్ధమగునట్టియు గుణముల ననుసరించిన్ని యింకా యితరసంగతి సందర్భముల ననుసరించిన్ని రకములవారీగావిభజించి భూమియొక్క ప్రతి తరగతిలోనున్న రకములోనున్న ప్రధానమైన పంట సరిగ్గాయెంత పండుతుందో ఆసంగతి చాలాపరీక్షలుచేసినతరువాత ప్రతితరగతికిన్ని వేరువేరుగ ధాన్యపుఖరీదుకట్టి అటుతరువాత ఆ ఖరీదులోనుండి వర్తకులయొక్క లాభమున్ను ఆ ధాన్యమును బాజారుకు మామూలుగ తీసుకొనిపోయెడు దూరమున్ను కొంత మినహాయించిన్ని యీతరంకట్టుటకు పూర్వము ఆ యావత్తుడిస్ట్రిక్టులో కరువులేని యిరువది సంవత్సరముల దామాషాయిమీద ధాన్యమునకు ఖరీదుకట్టి అవ్విధముగ నిశ్చయించబడ్డ మొత్తపు ఖరీదులోనుంచి వ్యవసాయపు ఖర్చులున్ను ఋతువుల వల్ల కలిగెడు హాని వృద్ధులవిషమైన్ని ఫలించని ప్రదేశముల విషయమైన్ని నూటికి కొంత మొత్తమును తీసివేసిన్ని అమిగిలినదానిలో సగంవంతు గౌరన్మెంటువారి దిమెండు మొత్తపు రేటు శిస్తు యేర్పరచబడుచున్నది. మరియు యీ రేట్లు ఆయా భూములు వుండెడు గ్రామములయొక్క వునికి పట్టులను బట్టిన్ని వాటివాటికి వుండెడు నీటివసర్లనుబట్టిన్ని స్థిరపరచబడుచున్నవి. ఇటులచేయుటకుగాను మెరకభూములు రోడ్లకున్ను బాజారులకున్ను వుండె సామీప్యమునుబట్టిన్ని, పల్లపుభూములు వాటికివుండె నీటి వసరుయొక్క స్వభావమును గుణమునుబట్టిన్ని గుంపులుగాయేర్పరచబడుచున్నవి. ఎక్కువై మోస్తరుభూములకు వేరువేరు రేట్ల శిస్తుయేర్పరుచుటకు యిదియె హేతువు అయియున్నది.

కొంతకాలమువరకు మన దేశములో మనుష్యులు చేతులతో చేయుచుండెడు చాలా బాపతుల పనులను అనగ దూదివడికి నూలుచేయుట నూలుసరిచేసి మగ్గములకు అమర్చినా డెనడుపుట, తొక్కుట మొదలగువాటిని, యిటీవల యంత్రములతో

కూడచేయుట ప్రారంభించినది లగాయతు ఆయాపనులవల్ల జీవించుచుండెడు పని వాండ్రకు వృత్తులు తగ్గిపోవుటవలన యిబ్బంది కలుగుచున్నదనె సంగతి వేరెచెప్ప నక్కరలేదు. యిది యట్లుండగ వడ్లదంపువలన జీవించుచున్నవాండ్రకుకూడ జీవనోపాధికి తగినంత పనిలేకుండ వడ్లయంత్రములుకూడ చాలాచోట్ల యేర్పర్చడంవలన ఆయంత్రములే వడ్లదంపుతో సంబంధించిన అన్నిపనులు అనగ రోకళ్లులేకుండ వడ్లు దంపుట చేటలులేకుండ చెరుగుట, జల్లెళ్లులేకుండ జల్లించుటకు, తవుడి చిట్టు వేరు వేరుచేయుటయెగాక చేబియ్యము దంపుడిబియ్యముకూడ ఆవేచేయుటవలన దంపుతో సంబంధించిన పని చాలాభాగము తగ్గిపోవుచున్నందున వడ్లదంపే జీవనముగగల వాండ్రకు జీవనోపాధికి కష్టముగవున్నప్పటికి మొత్తముమీద ధాన్యము దంపించు కొనెడు వారికి మునుపటికంటె యెక్కువ త్వరగానున్ను సులభముగానున్ను బియ్యము సప్లయికావడమున్ను మనుష్యులు దంపినపుడు కలిగెడు నూకపారు మొదలగు నష్టములు లేకుండ వుండుటకున్ను యితరచోట్లలో కరువువచ్చి రవానా కలిగినప్పుడు అతిత్వరగ కావలసినంత సరకు అందుబాటు కావడమున్ను దంపించు కొనెడువారికి మజూరీలోచాలా కిఫాయితున్ను యంత్రములువుంచి పనిచేయుచు న్నవారికి విశేష లాభమున్ను కలుగుటకున్ను కారణమగుచున్నది.

అడవి ప్రదేశములలో వ్యవసాయముగల రహితులు అడవిపందులు తమపంటలను కుళ్లగించివేయుట, వేళ్లుదుప్పులు మొదలగునవి ఫలోన్ముఖమయిన పయిర్లను మేసిపోవుట మొదలగు నష్టములకు వోర్చి కాలం గడుపుచున్న సంగతికిన్ని దీనికి తోడుగ క్రూరమృగములచేత ప్రాణభయముకూడ కలిగియున్న సంగతిన్ని అధికార్లు యెఱిగివుండిన్ని వాండ్రయొక్క జీవనోపాధిసిన్ని ప్రాణములనున్ను సంరక్షణ చేసుకొనుటకు తుపాకు బల్లెములు మొదలగునవి వుంచుకొనుటకు వారలు శెలవుకోరినప్పుడు చాలాభాగము ఆట్టిశలవు యిచ్చుట నిరాకరించడము చూడగ పులులు మొదలగు క్రూర జంతువులను సంహరించుటకు సామీప్యముందుండెడు కొందరు జమీందార్లు మొదలగువారు తమతమ శిబ్బందితోనున్ను షికారిగాళ్లతోనున్ను వెళ్లి అడవులలో పర్వాలు తోలికచిన్ని మాటులు వొగ్గిన్ని బోనులు పెట్టిన్ని జంతు సంహారము చేయుచుండగ క్రూరజంతువులవలన విశేషబాధ వుండదని కాబోలును. అయినను జంతువులను హ్రస్వాకరచుట యెంత దుర్లభమయినపని అయియున్నదో ఆసంగతిన్ని అడవి సామీప్య గ్రామాదులలో నుండెడు వారు తరచుగ అడవిలోకి పశువులను మేపుకొనుటకున్ను కట్టెలు కొట్టుకొనుటకున్ను వెళ్లుట సంభవమవుతూవుం

టుంది గనుక యేరోజునబడితే ఆరోజుకు అడవికి వెళ్లినవారలు తిరిగి యింటికి వచ్చువరకు వాండ్లను వారివారలు గతప్రాణులుగ యెంచుకొనుచు తిరిగి యిల్లు చేరినప్పుడు పునర్జన్ములుగ యెంచి సంతోషించుచున్నారనె సంగతిన్ని, అడవికి వెళ్లినప్పుడయిన అగ్ని ఆయుధములు దగ్గరలేనియెడల యెప్పుడయిన జంతువులవలన ఆపత్తువచ్చినప్పుడుసువీలు అయినంతవరకు తప్పించుకొనుటకు సావుకాశము వుండదనెడు సంగతిన్ని, సర్వత్ర తెలిసిన వ్యవహారమైనప్పటికి ప్రాణసంరక్షణముకు కావలసిన ఆయుధములనైన వుంచుకొనుటకు శలవుయివ్వబడనియెడల చాలా విచారగ్రస్తమైన సంగతిగనుచున్నది. యిది యిట్లుండగ సదరు అడవికొండల ప్రాంతములలో నుండెడు స్త్రీపురుషాదులు తాము కాయకష్టపడి సంపాదించుకున్నదిన్ని, యేమయిన పూర్వార్జితమువుంటె దానినిన్ని చోరులకు ఝడిసి తమ యిళ్లలో మరుగుప్రదేశములయందు పాతి పెట్టుకొని కాపాడుకొనుచునుండగ దారిదోపుడు దొంగవచ్చి తలుపులుపెట్టెలు బద్దలుగొట్టిన్ని, మగవాండ్రను హింసించిన్ని, స్త్రీలను చరబట్టిన్ని, యిళ్లనంటిని అల్లకల్లోలము జరిగించుచున్నప్పటికి యింటివాండ్రు నిరాయుధులవుట చేత యేమియుచేయనేరక నిర్జీవులవలెనుండి ప్రాణములైన దక్కితవోలేవో అని సందుచూచుకొని పారిపోయి ప్రాణములను కాపాడుకొనుచున్నారనెడు సంగతిని శెషన్ కోర్టులకువచ్చెడు దారిదోపుడు దావాలవలన చాలామందికిన్ని, అధికార్లకున్ను తెలుస్తూనెవున్నది. అట్టి దురవస్థకుపాలుబడెడు వాండ్రకైన అగ్ని ఆయుధములను వుంచుకొనుటకు శలవుయివ్వబడనియెడల చాలా ఘోరముగ వుంచున్నది.

లెక్కలో కనుపరచవలసిన తూనికెలుకొలతపాత్రలను ప్రతికాలముకిందను అగుపరచడమైనది. రాళ్లగనులను త్రవ్వుకొనుటకు హక్కు త్రవ్వబడిన రాళ్లు వగైరాలు ఘన అడుగు వకటింటికి యింతచొప్పున అని యిజారాయిచ్చినప్పుడు అట్టి రాళ్లు వగైరాలు ఒకఘన అడుగుయొత్తు 150 పౌనుకు సరాసరీన సమానమని వుజ్జాయింపుగ తీసుకొవలసినది.

బంక మన్నులు అయిదువిధములని చెప్పవచ్చును. అగ్ని వేడిమికి తాళునటువంటి బంకమన్ను, ఇటుకరాళ్లుచేయు బంకమన్ను, కుండలు చట్టిలుచేయు బంకమన్ను, అన్నివర్ణములగల బంకమన్ను, పింగాణులు మొదలగునవిచేయు బంకమన్ను, మఱియు చవిటిమట్టియు.

ఒకభావి సర్కారు భావిగా లేక దశబంధ భావిగా వున్నట్టు తెలియనిలేక యడావుకాని అన్ని సంగతులలోను అది స్వంత భావిగా ఎంచ బడవలసినదేగాక

దానిలోనుంచి నీరుపెట్టుకున్నందుకు నీటి తీరువ కట్టకూడదు. సర్కారు బంజరు భూమిలో అట్టిభావులువున్న సంగతులలో తన భూమికి నీరుపెట్టుకొనుటకు ఆభావి నీటిని వుపయోగపరిచే మనిషియొక్క పట్టాలో ఆ భావివున్న పొలనుగాని పొలము యొక్క భాగమునుగాని చేర్చి అందుకుగాను అతనికి శిస్తు కట్టవలసినది.

Translation.

In carrying out the settlement with reference to the foregoing principles, the Settlement department divides the soils into certain classes with reference to their mechanical composition, and subdivides them into sorts or grades with reference to their chemical and physical properties and other circumstances affecting their fertility, and attaches a separate grain value to each grade after numerous examinations of the actual out-turn of the staple products in each class and sort of soil. The grain value is then converted into money at the commutation price based generally on the average of the 20 non-famine years immediately preceding the date of settlement for the whole district, with some abatement for traders' profits and for the distance the grain has usually to be carried to the markets, and from the value of the gross produce thus determined, the cost of cultivation and a certain percentage on account of vicissitudes of season and unprofitable areas is deducted and one-half of the remainder is then taken as the assessment or the Goverment demand on the land. These rates are further adjusted with reference to the position of the villages in which the lands are situated and the nature of the sources of irrigation. This accounts for the several rates of assessment being imposed on lands of similar soils.

It may be needless to dilate that since the recent advent of the power loom the livelihood of those, who were for a time engaged in various handi-crafts in our country, such as twisting yarn for cotton weaving, setting the yarn warp and working the shuttle in the loom, treading the loom, &c., has gone down and inconvenienced them. In this state of affairs, in spite of the fact that, by reason of the opening in several places of rice-mills which automotically perform every work connected with rice-pounding, namely, pounding of rice without pestles, winnowing without a fan, sifting without a seive, separating bran from coarse bran and in addition checking the pre-

paration of rice cleaned and pounded by the hand, there has been no adequate work available for those who had been eking out their livelihood by rice-pounding owing to the diminution of the larger part of handiwork in the pounding of rice and it has become difficult for such to carry on their living; (note the repetition of the idea is in keeping with the telugu version), if on the whole, contributes to those requiring pounded rice to secure the supply with more expedition and facility than before, to avert the loss by grits. &c., inevitable when rice is pounded by manual labour, to speedily obtain any quantity required for transporting to other places affected with famine, to ensure profits in the wages (for pounding), and no ordinary gain to the mill-owners.

The authorities are not unaware of the fact that the ryots, who carry on husbandry in the fastnesses, endure their harvests being dibbled by wild hogs and the maturing ears of corn browsed by thousands of spotted deer, coupled with the peril of life from wild beasts; and the refusal, in the majority of cases, of permission to possess guns and spears in view to push on their livelihood and save their lives seems to have been probably on the ground that much trouble would not ensue from the wild beasts as some of the neighbouring Zemindars, &c., had, with their own servants and huntsmen, gone to the forest and been destroying the wild animals by hunting after them, lying for them in ambush and setting traps for them. Though it is well-known that it would be extremely difficult to cause the number of wild beasts dwindle, that those who ordinarily have to resort to the forest from the villages bordering thereon for grazing cows and felling wood are given up for lost by their relations behind until they return home when they are considered to be reborn and congratulated, that there will be no scope for them to effect an escape feasibly whenever molested by wild animals in the forest unless fire-arms are at hand, it would be a very anxious matter if the possession of arms at least for saving of life is not permitted. In this state of affairs, it is also manifest to very many and the authorities from the cases of highway robberies committed to the Courts of Sessions for trial that when the males and females living on the frontier of the said forests and hills secure the earnings of their toil together with anything acquired by them previously by burying the same in private places in their houses for fear of

robbers, and that when the highway robbers break doors and boxes, torture the males, illegally confine the females and even place the houses on fire and create utter confusion, the inmates, being unarmed, know not what to do, appear as if lifeless and await the first opportunity to run away and save their lives. It will be extremely cruel if licenses to possess fire arms are not granted at least to those who submit themselves to such misfortune.

The weights and measures to be referred to in the accounts have been shewn under each column. When the right to quarry stones, &c., at so much (seigniorage) per cubic foot is leased, such stones, &c., should be approximately estimated at an average weight of 150 lbs. as equivalent to a cubic foot.

Clay may be stated to be of five classes—fire-clay, brickclay potter's clay, kaolin clay, porcelain-clay and fuller's earth.

In all cases in which a well is not known or proved to be a Government or dasabhandam well, it must not only be considered as a private well, but water-rate should not also be imposed for baling water therefrom for irrigation. Wherever such wells exist on assessed waste land, the land or its sub-division in which the well is situated should be assessed and included in the puttah of the ryot who takes the water therfrom.

1905.

(1) ఖాసారాముడు అనేవాడు కొన్ని నగలు దొంగిలించినాడని నా డివిజను ఇలాకా తిరువూరి గ్రామమునసబువాణ్ని నా యొద్దకు ఈనెల 12 వ తారీఖున పంపించుచు ఆయన వ్రాసిన రిపోర్టును విచారింపగా ఈ నెల 10 వ తారీఖున అస్తమానము వేళ యిక్కడి మాలపల్లెకు సమీపమున సదరహీ రాముడొక యుప్పరదానిని పట్టుకొని కొట్టి దాని తాలూకు పదియేనురూపాయీల విలువగల నగలు దోచుకొని పారిపోతూనుండగా ఆ యుప్పరది మాలపల్లెకు వెళ్లి ఆ సంగతి మాలవాళ్లతో చెప్పినందున వాండ్లలో కొందరున్ను అప్పుడే దాని పెనిమిటిన్ని మరిదిన్ని అక్కడనున్నారు, గనుక వార్లు వానిని తరిమి పట్టుకొని చూడగా సదరహీ నగలు వానివద్ద కనబడినవనిన్ని అందువల్ల తత్క్షణమే సాక్షులను పిలువనంపించి వాఙ్మూలములు పుచ్చుకొని నంతలో ఆ కయిదియందు నేరము బాగా రుజువులోకి వచ్చినదనిన్ని

తాను ఆ లాగున జరిగించినది నేరమే అని వాడున్ను ఎకరారు పడి అప్పట్లో తాగి మత్తుగా ఉంటినని బహానాగా చెప్పినాడనిన్ని వ్రాసియున్నందున పిర్యాదీ వగయిరాలనున్ను అందుల రికార్డునున్ను మేజస్ట్రీటువారి సముఖమునకు పంపించుకొనుచున్నాను.

(2) కలిగిరి తాలూకా గుండమడకల అనే గ్రామములో పాయకారీ రయితు అయిన యేకాంబరం అనే వాడు 11 సంవత్సరములనుంచి నాలుగో తరం నె 18, రు. నత్రవాగు అనే చేనుమెట్ట 5 గొర్లున్ను సదరు నెంబరులోనే మాగాణి 1½ గొర్రున్ను జుమలా 6½ గొర్ల భూమి సాగుబడి చేసుకొని అందుల శిస్తు బాకీలేకుండా చెల్లిస్తూ వస్తూవుండగా అతని తమ్ముడు రామచంద్రుడనే వాడున్ను ఆతనున్ను కలతపడి సదరుభూములు తమకు చెరిసగముగా పంచి పెట్ట వలసినదని నా తావునఅర్జీ యిచ్చుకొంటే యిదివరలో మామూలుగా సదరు యేకాంబ్రం అనే అతని పేరటనే పట్టా పుట్టుతూ వున్నదనిన్ని యిప్పుడు ఈ ఉభయుల పేర్లు దిట్టములో నమూదుచెయ్యడమునకున్ను రెండు పట్టాలు పుట్టించడమునకున్ను వల్లపడదనిన్ని అయితే యిందునగురించి ఫయిసలా కాలమందు తమతో మనవి చేసుకోవలసినదనిన్ని చెప్పి సముదాయించి పంపించిన తరువాత సదరు రామచంద్రుడనే వాడు కరణాలను అనుసరించి వాండ్లకు యేమో సహాయము చేసినందున వాండ్లు యితనికి విహితులై పయిన చెప్పిన 18 నంబరు చేనుకు నాలుగోతరం యేర్పాటు అయియుండగా అ చేనికి నెం. 25 వేసి మరియొక నెంబరు 32లో రెండోతరం కింద నమూదయి యుండేచేను యీ పయిన చెప్పిన నెం. 18, నత్రవాగు అని తమలెక్కలలో వ్రాసి పెట్టుకొని ఆ ప్రకారం తాలూకా మజుందారుని తావునవుండే లెక్కలలోనున్ను వ్రాయించినందున సదరు కరణాలు వ్రాయించిన ప్రకారం సాగుబడి లెక్క తయారు అయి హజూరికి రవానా అయియున్నది. ఈ భఫాయింపు సంగతి నియామకంలేని కరణము నరసన్న అనే వానిగుండా తెలిసినందున నేను విచారించి నంతలో వాస్తవము గానే ఉన్నందున ఈ ప్రకారం నెంబరు తబ్దీలు చేసిన కరణాలను పిలిపించి అడిగితే తాము ప్రస్తుతం వ్రాయించిన దేసరి అన్ని బహుదినముల నుంచి పొరబాటున నెంబరు తప్పుగా వ్రాయబడి యున్నదనిన్ని ఈ సంవత్సరం తాము తప్పు కనుక్కొని లెక్కలలో సరిగా వ్రాసియుంచినామనిన్ని చెప్పుతున్నారు. గనుక ఈప్రకారం తరంతబ్దీలు అయియున్న భూమిని నేనే ఖాసాగా పోయి కరారు వాకాగా కొలిపించ వలసినదో లేక తాము స్వయముగానే వచ్చి

తనిఖీ చేయించెదరో ఈ విషయములో యే ప్రకారము జరిపించ వలసినందుకున్న ఉత్తరవు దయచేయించవలెనని కోరుచున్నాను.

(3) సాధ్యమయిన చోటుల నెల్ల రసవాద శాస్త్రానుసారముగ సోకుడు నివారణ చేయవలెను. సోకుడు నివారణ చేయుకార్యము లన్నిటిలో సదరు కార్యము చక్కగా నెరవేర్చినపుడు గదిలోనున్న సోకుడు పదార్థములు వెంటనే నశించునట్లు చేసి దానిలో తిరుగ వసించుటకు ఉపద్రవకరము కానిదిగా చేయగలిగిన కార్యము అదొక్కటి. అయిననుఆ కార్యమును తరిబీయతయిన వారిచేత చేయించుటముఖ్యము. అట్టివారిని నియోగించుటకు వీలులేనియెడ, బహుశః పూర్తికాకుండ నిష్ఫలముగా చేసెడి సోకుడు నివారణకార్యమును అవలంబించుటకంటె రానురాను ఎండి శుభ్రమయి పోవునట్టుచేయుట మేలు. ప్రస్తుతమున తెలిసియున్న దాని ప్రకారము పర్ క్లోరైడ్ ఆఫ్ మర్క్యురీ అనునదే మిక్కిలి ప్రయోజనకారియయి సోకుడు నివారణ చేయునట్టి రసవాద పదార్థమయి యున్నది. సోకుడు నివారించుటకయిన పదార్థములను ఎట్టి సొల్యూషన్లుగా ఉపయోగించవలెనో అట్టి సొల్యూషన్లుగా దానితో కలిపిన నీళ్లతోచేరి అవియుండునట్లు చేయుటకయు కాన్సెన్ ట్రేటెడ్ సొల్యూషనును కొల్చుటకు ఉపయోగించు పాత్రల ఘన పరిమాణమయినది ఉపయోగమునకై ఆ సొల్యూషనును ఏ (బకెట్లు) కొయ్యతొట్లలో వేసి నీళ్లతో కలుపుదురో ఆ తొట్ల పరిమాణముతో సరియయి యేర్పడియుండవలెను. ఇది గాక ఉపయోగించెడి బకెట్లు సొల్యూషను ఎంతద్రవముగా ఏర్పడవలెనో అంతమాత్రము దానిని సిద్ధింపజేయుటకయి కాన్సెంట్రేటడ్ సొల్యూషనున ఎంత మాత్రము నీళ్లు కలుపవలెనో అంతమాత్రము నీళ్లుమట్టుకే పట్టునట్టి పయిసదరు బకెట్లు వుండవలెను. ఆవిరిమూలముగా వ్యాధిపురుగులను నశింపజేయుటకయిన యంత్రములు నేర్పరులై నమ్మతగ్గపనివాండ్లకు అప్పగించిననేతప్ప అవి అనుభవములో నిష్ప్రయోజనములయినవని గ్రహింపబడును. కాబట్టి సర్వసామాన్యముగా వినియోగించుటకు అవి తగివుండవు. ఇండియాదేశమునకు వెలుపటనుండు రేవులకుపోదలచియుండు స్వదేశపు నావికులయొక్కయు స్వదేశపు ఓడప్రయాణికులయొక్కయు సామానులకు సోకుడు నివారణ చేయుటకయి రేవులలో మాత్రము అవి ఉపయోగించునట్లు ఏర్పరుపబడినవి. ప్లేగు సంబంధమయిన విషాంకురములు చేరుటకు మూడవతరగతి బండ్లకంటే ఎక్కువగా అనుకూలించి యుండునట్టి మొదటి రెండవ తరగతుల బండ్లవిషయములో వానికి అంటుసోకియున్నయెడల మెత్తలను కాల్చివేయుటయు కొయ్యకట్టడమున

కుపయిన ఉదహరింపబడిన విధముగా సోకుడు గొట్టుటయు లోపలిభాగమునకు మసల రంగు పూయుటయు అగత్యమయియుండును. ప్లేగుసోకినట్లు అనుమానింప దగిన మనుష్యులచే ఏకంపార్టుమెంటు జయినను ఉపయోగింపబడినయెడల దానిని పైసెక్షనులో చెప్పినట్లు చేయవలెను.

(4) మదరాసు కోస్తాలోనున్న జమీందారీలలో ననేకములు అప్పులలో మునిగియు సొత్తులు దాకబోసికొనియు అనేకభాగములుగ విభజింపబడియు నానా విధములుగనున్నవి. కొందరు జమీందారులు దుర్మార్గులను సమీపమున జేర్చుకొని పృథాకర్చులుచేసి లక్షలకొలది యప్పులుచేసి సమస్థానముతోగూడ తామునుమునిగి చెడిపోవుచున్నారు. జమీనులు చెడుటకు మరొక కారణమేమనగా వారసు లధిపలయి విభజంపబడుటయే. "ఏనాటి అగ్రహారము...నానాటికి తీసిపెట్టు నాగం భట్టు." అన్నరీతిగా పరంపరులగా వారసులధిపులగుచుందురేని ఎంతగొప్పరాజ్యమయినను రెండుమూడుతరములకే పేరు లేకపోవుననుటకు సందియములేదు, గనుక మనుధర్మశాస్త్ర రీత్యా రాజ్యము మొదటివానికేగాని యితరులకు పృష్టాన్నమే యనునటుల అవిభాజ్యముగ నుండవలెననియు అందుకొరకు చట్టము చేయవలెననియు గవర్నమెంటువారు చాలాకాలాముగ ఆలోచించి ఒక ఆక్టును జారీచేయించిరి.. విభాగము చేయునట్లు కోరుటకుగల హక్కుకు అత్యంత సన్నిహితసంబంధము కలదయియున్నందున రెండవహక్కుతో చేరకయే మొదటిహక్కు ప్రత్యేకముగ నుండదనియును; జ్యేష్ఠత్వ విధిప్రకారము ఒక్కవారసునకే చెందునట్టి ఒక అవిభాజ్యపు యెస్టేటు విషయములో దానిని తత్కాలమందనుభవించువాడు సదరు సొత్తునకు సర్వాధికారియయి అతడు దానిని తన యిష్టానుసారముగ వినియోగింప నచ్చునని సాధారణముగ ఊహింపబడుచున్నదనియు; అయినను వినిమయానర్హతను గూర్చి యాచారమున్నట్టుగాని సదరు సొత్తుగలిగిన హక్కుయొక్క స్వభావమయినది సదరు అనుభవదారుని వినిమయ విషయక స్వేచ్ఛాధికారమునకు ఆసన్నమయినదిగా వున్నదనిగాని రుజువుచేసినంతట ఆ యూహ తొలగింప జేయవచ్చుననియు, అట్టి ఆచారమున్నట్టు రుజువు చేయుభారము అది యున్నదని చెప్పు వానియందుండుననియు దానిని రుజువుచేయుటకు ఒక హిందూ అవిభక్తకుటుంబముయొక్క నిర్వాహకునికిగల యధికారములకు మించినట్టి వినిమయము ఎన్నడును చేయబడలేదని అతడు చూపవలసినది మాత్రమేగాక సదరు ఆచారము ఉండియుండినయెడల ఖామందు ఆయధికారమును బహుశః చెలాయించి

యుండగల సందర్భములతోఁగూడ అతడు వినిమయము చేయక మానుకొన్నాడనియు; ప్రివికౌన్సిల్ వారు ఫలితార్థముగా నిర్ధారణచేసిరి. ఈతీర్పునే మదరాసు హైకోర్టు వారు కంగుంది కేసులోను పిఠాపురము కేసులోను అవలంబించిరి. వానిలో అవిభాజ్యతను గురించిన ప్రత్యేకమయిన ఆచారమేదియు రుజువుచేయ బడనందున అనుభవదార్లు తమ యిష్టప్రకారము వినిమయము చేయుటకు వారికి హక్కుగలదని నిర్ణయింపబడినది. ఏకేసులోనైను అవిభాజ్యతను గురించిన యాచారము నెలకొనియున్నదని స్థాపించుటకు గాను పయని తెలిపినట్టి స్వభావముగల నికరమయిన సాక్ష్యము కావలయునని కోరుటవలన కలుగజేసెడి గొప్పకష్టములను యోచించినంతట, వానివలన కలుగగూడిన ఫలములు దీర్ఘములయి నాశహేతువులగునట్టి వ్యాజ్యములు కలుగుటయు, ఈప్రెసిడెన్సిలోనుండు ప్రాచీనపు ఎస్టేటు క్రమక్రమముగా భిన్నాభిన్నము గలుగుటయు స్వదేశ జమీందారులు హీనదశకువచ్చి నశించిపోవుటయుగా నేర్పడును.

English Translation.

(1) The village munsiff of Tiruvoor, within the limits of my division, for-warded one Ramudu to me on the 12th instant as having committed theft (or robbery) of some jewels and reported that about dusk (evening) on the 10th instant the said Ramudu had committed violence to a woman of the tank-digger caste near the Pariah hamlet and robbed her of jewels valued at Rs. 15 and that when he was taking to his heels, by reason of her having informed the pariah residents there of the occurrence, some of them in company with her husband and brother-in-law who happened to be there, chased the robber and arrested him and discovered the robbed property with him, that he (the village munsiff) had immediately sent for the witnesses whose statements, when recorded clearly brought home the guilt to the accused who also confessed having committed it, adding as a pretext that he had then been under the influence of liquor. I am forwarding the complainant and others with the connected record to the magistrate.

(2) One Ekambaram, a temporary tenant of Gundamadakala village, Kaligiri Taluq, had been for the past eleven years cultivating field No. 18, 4th taram dry, named Narravagu, measuring 20

acres and 6 acres wet of the same number, in all 26 acres and remitting the assessment thereon without any arrear. Younger brother Ramachendra disputed with him in respect of the division of the said lands into equal shares and petitioned to me. I satisfied them stating that the puttah (for the said lands) had been heretofore standing in the name of the afore-said Ekambaram, that it would not be possible to enter both their names in the settlement account and have two puttahs issued and that, however, they must represent the matter to you at the time of the (annual) settlement or jamabandi. Subsequently, the said Ramachendra courted the favor of the kurnams and requited them; they advocated his cause and numbered in their accounts as 25 the field already shown as 18 and classed under taram 4, making a corresponding alteration in field No. 32, classified under taram 2 to which No. 18 was given and the name Narravagu added, and similar alteration were carried on in the accounts with the revenue accountant of the district. The cultivation account has been prepared in pursuance to the above alterations and submitted to the Collectorate. I had been informed of the fraudulent alteration by kurnam Narasanna, who is not in service, and on enquiry ascertained it to be true. When I questioned the kurnams who have made the alteration in the numbers, they informed me that by oversight the numbers have been entered wrongly from a long time, and that the mistake was discovered in the current year and rectified. I therefore request orders if I am to go personally and take the exact measurements of the land the taram of which has been altered in the above manner, or if you would personally check the matter.

(3) Chemical disinfection ought to be resorted to wherever possible. Of all measures of disinfection, it is the only one which, when effectively carried out, immediately destroys the infective material persent in a room and renders the room at once practically safe for re-occupation. It is, however, essential that it should be carried out by a training agency. Where such an agency cannot be employed, it is better to rely on gradual decay rather than on a process of disinfection which is likely to be incomplete and ineffective. According to present knowledge, Perchloride of mercury is the most effective chemical disinfectant. With a view to securing that

the dilutions prescribed should be the solutions in which the disinfectant shall actually be employed, the capacity of the vessels used for measuring out the concentrated solution shall be accurately adjusted to that of the wooden buckets in which that solution is diluted for use. Further, the buckets employed should be of such capacity as to hold just the quantity of water sufficient to dilute the measure of concentrated solution to the desired effect. Steam sterilisers, unless their working is committed to skilled and trustworthy operators, are found in practice to be quite ineffective, and are therefore not suitable for general application. Their use is limited to ports for the disinfection of the effects of native crews and native ship-passengers bound for ports out of India. In the case of a first or second class carriage, which affords greater facilities than a third-class compartment for the harbouring of plague germs, it will be necessary, if the carriage is contaminated, to burn the cushions and to disinfect the wood-work in the manner indicated above, and repaint the interior. In case any compartment has been occupied by any person suspected to be suffering from plague, it will be dealt with as stated in the above section.

(4) Several of the zemidaries within the territory of the Presidency of Madras have plunged themselves in debts, lost their property, and had it promicuously parcelled out. A few of them have drowned themselves as well as their estates by associating themselves with wicked men, incurring vain expenses and debts to the extent of some lakhs. Another reason for the estates becoming ruined is the increase in the number of the heirs and the (consequent) subdivision (of the estate). As the proverb "whatever might be the date when the agraharam was granted......pine away day by day, Nagambotlu" (said of a hypocritical brahmin who was neglected when his tricks became known) runs when the heirs increase in succession, an estate, however large it may be, will no doubt lose its name in two or three generations. Similar, therefore, to the provision in the code of Manu, that the kingdom is only for the first-born and the delicate morsel for the others, the Government had under consideration for a long time that a principality ought to be impartible and brought an Act into force. The Privy Council in effect declared that the power of the court to enforce partition is

connected with the right to demand partition, that the former right did not exist independently of the latter; that in the case of an impartible estate descending to a single heir by the law of primogeniture, the natural presumption was that the holder for the time being was absolute owner of the property and could dispose of it as he pleased; but that this presumption might be rebutted by proving a custom of inalienabiilty or that the tenure of the property was inconsistent with the free power of alienation by the holder; that the onus of proving such custom rested on the person averring it; and that to prove it he must shew not only that there never had been any alienation beyond the powers of the manager of a joint Hindu family, but also that the owner had refrained from alienating in circumstances where the right would probably have been exercised but for the existence of the custom. This decision was followed by the Madras High Court in the Kangundi and Pithapuram cases in which no special custom of inalienability having been proved, the right of the holders to alienate the estate at will was upheld. Having regard to the great difficulties which these judgments create by requiring positive evidence of the nature above indicated in order to establish in any particular case the existence of the custom of inalienability, the probable results will be protracted and lead to ruinous litigation, and in time the dismemberment of the ancient estates of this Presidency and the degradation and decay of the native landed aristocracy.

1908.

(1) ఒక భూస్వామి క్రింద నీటి పారుదలగల భూమిని కలిగి యున్నట్టియు ఒక నీటి పారుదలవారు క్రింద ఆయకట్టుయొక్క పన్నులో పాతిక వాసికంటె తక్కువ కాకుండ చెల్లించుచున్నట్టియు యే రయితుగాని రయితులుగాని, తాను లేక తాము కలిగియున్న భూమి వేనిమూలముగా పారుదల కలిగియున్నదో ఆ నీటి పారుద వారు, మరమ్మతు కావలసిన స్థితిలో నున్నదనియు, తాను లేక తాము దరఖాస్తు చేసికొన్న మీదట ఆగత్యమయిన మరమ్మతులు చేయించుటను భూస్వామి నిరాకరించినాడనియు లేక అశ్రద్ధ చేసినాడనియు, అందువలన తాను లేక తాము పారుదలవలన పెరిగెడి పయిరు పెట్టుటకు అసమర్థులయి యున్నామనియు చెప్పుచు, సదరు వారుకు మరమ్మతు చేయించుటకుగాను హుకుమును జారీచేయించునట్లు

ప్రార్థించుచు, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుకు దరఖాస్తు పెట్టుకొనవచ్చును. అంతట డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు సొంతముగానయినను, డెప్యుటీ తహసీల్దారు హోదాకు తక్కువకానట్టి తనకు తాబేదారయినను యొక ఆఫీసరునకు సదరు విచారణపని నియోగించి అతని ద్వారా అయినను, ఆదరఖాస్తు నకలును ఒక నోటీసును భూస్వామికి అందింపజేసి, సదరు దరఖాస్తులో కోరబడినట్టి హుకుము ఎందుకు జారీ కాగూడదో, దానికి హేతువును, నోటీసులో చెప్పబడిన తేదిని తెలుపుమన వలయును. ఆనోటీసులో నిర్ణయించిన తేదినిగాని లేక విచారణ యే దినమువరకును ఆపబడునో ఆవేరె తేదినిగాని, దరఖాస్తుదారుని లేక దరఖాస్తుదార్లను భూస్వామిని, ఆ నీటి పారుదల వొర్కు ద్వారా పారుదలయగునట్టి భూమిలోనుండెడి యే రయితులయిన హాజరయి యున్నయెడల వారిని, సదరు డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు లేక పైనిచెప్పబడిన ఆఫీసరువిచారణచేయవలయును. ఆవొర్కువల్ల నీరు పారునట్టి భూమి విషయములో భూస్వామికి చెల్లింపనగుపన్ను ఆ భూమికి అట్లు నీరుపారుదల కాకుండునెడల ఎంతగానుండునో అంతకంటె అధికముగా ఉన్నదనియును, దానిని ఆధారముగాగల భూములయొక్క నీటిపారుదలను అది వస్తుతః అభ్యంతర పరుచునంతటి బేమరామతుస్థితిలో ఉన్నదనియు, బేమరామ్మతు స్థితియయినది రయితుల దుష్కృత్యములవలనగాని రయితులు తాము బద్ధులయియుండునట్టి చిల్లర మరమ్మతులు చేయక పోవుటవలన గాని కలిగినది. కాదనియు, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు తృప్తిపడినయెడల, అతడు దరఖాస్తులో వివరింపబడినట్టి లేక విచారణకాలమందు చూపబడినట్టి పనులలో ఏవి ఆనీటి పారుదల వొర్కును తగినస్థితిలోకి తెచ్చుటకు అగత్యమయినవియు, వాటికి పట్టగల మతింపు తగులుబడి యిట్టిదనియు, తెలుపుచు, మరియు నిర్ణయింపబడిన కాలములోగా ఆవొర్కులను నెరవేర్చవలయునని భూస్వామిని కోరుచు, ఒక హుకుము జారీచేయవలయును. మరియు భూస్వామి ఆవొర్కులను నెరవేర్చుటకు నిరాకరించినయెడలగాని, లేక నిర్ణయింపబడిన కాలములో నయినను డిస్ట్రిక్టుకలెక్టరు ఉత్తరువిచ్చునట్టి హెచ్చుకాలములో నయినను వాటిని నెరవేర్చుటకు అశ్రద్ధ చేసినయెడలగాని, కలెక్టరుకు దరఖాస్తు చేసికొన్నమీదట దరఖాస్తుదారుని ఒక్కనిమామాత్రమయినను వానితోగూడ చేయుటకు ఇష్టపడు వేరేయే రయితులతోగూడ నయినను, సదరు వొర్కులలోదేని నయినగాని అన్నిటినిగాని కలెక్టరు నిర్ణయించునట్టి న్యాయమయిన కాలములోగా నెరవేర్చుటకు అధికారమియ్యవచ్చును. ఆనీటి పారుదల వొర్కును కాపాడవలసిన పూచీయయినది, శాశ్వతపుఫయిసలాయతీకి పూర్వము ఇయ్యబడి బ్రిటిష్ గవర్న

మెంటు వారిచే ఖాయబరచబడినట్టియు జోడిమాత్రము కట్టబడి యుండనట్టియు దశబంధము ఇనాము కలిగియుండు ఇనాముదారునియందు ఉంచబడియున్నదని గాని లేక వేరొకవిధముగా తనయందు లేకుండ ట్రాన్స్ఫరు చేయబడినదనిగాని భూస్వామి స్థాపించు పక్షమున, లేక సదరు వొర్కును మరమ్మతు చేయుటచేత భూస్వామికిని రయితులకును లాభకరమని డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు తృప్తిజెందిననేతప్ప; సదరు డిస్ట్రిక్టుకలెక్టరు ఈ సెక్షనునుబట్టి హుకుముజారీచేయగూడదు భూస్వామికి నోటీసు ఇచ్చి సదరు మరమ్మతును అయినటు చెప్పబడిన కర్చును బరీక్షించుటకును దానిని గురించి ఆతనికి ఆక్షేపమేమయిన నున్నయెడల అది చేయుటకును ఆతనికి అవకాశమిచ్చిన మీదట, దానికి తగిలెడి కర్చులు సదరు వొర్కుమూలమున నీరుపారుటకు హక్కుగలిగియున్నట్లు రిజిస్టరయియుండు భూమివిస్తీర్ణము ఎంతగవర్నమెంటుదయియున్నదో సదరు వొర్కుమూలమున వేరేచార్జి లేకుండ నీళ్లు పారించుకొనుటకు భూస్వామి హక్కుకలిగియుండు భూమియొక్క విస్తీర్ణము ఎంత భూస్వామిదయియున్నదో ఆదామాషా ప్రకారము గవర్నమెంటువారును భూస్వామియును పంచుకోవలయును.

(2) ఇండియాదేశమందు మహామారి వ్యాధివలన శ్రమపడు జనులు, దానివలన కలుగుచున్న భయంకరమయిన నాశమును యెంత విషాదకరమైన యోర్పుతోడను ధైర్యముతోడను సహించుచుండు విషయము నామనస్సునకు అత్యంత దుఃఖమును వ్యాకులమును కలుగజేయుచున్నది ఈ భయంకరమయిన ఉపద్రవమును తొలగించుటకు మనము చేసిన అతి విశేష ప్రయత్నము అత్యల్పముగా మాత్రమే సఫలమయినందుకు నేను మిక్కిలి చింతిల్లుచున్నాను. మన ప్రయత్నములు సఫలములు కాక పోవుటకు అనేక ప్రతిబంధకములు కలవు. వాటిలో ప్రాయికముగా నన్నిటికంటెను గొప్పది ఏదనగా ప్రజలలో ఏతెగలవారికి ఆ వ్యాధి మిక్కిలిగా సోకుచున్నదో ఆ తెగలవారు ఆరోగ్యము విషయమయి అవలంబించుటకు వారిని ప్రోత్సాహపరచి మనము యత్నించిన యేర్పాటులను వారు తెలిసికొనజాలక అనేక సందర్భములలో వాటివిషయమయి ప్రత్యక్షముగా ఆగ్రహపడుచుండిరి. ఇండియాదేశమునందెల్లెడలను వైద్యులగు నుద్యోగస్థులును, కార్యనిర్వాహకులగు నుద్యోగస్థులు, దయార్ద్రహృదయులగు సర్కారుద్యోగస్థులు కానివారును మిక్కిలి సాహసముతో స్వార్థపరిత్యాగమును చూపినను, వారిలో పెక్కండ్రు ఆరోగ్యవిషయమునై పోరాడుటల్లో తమప్రాణములు

కోలుపోయిననూ, చేకూడినఫలమేమో, ఇంతశ్రమపడి ఇంతద్రవ్యమును వెచ్చించి న్యాయముగా మనము నిరీక్షించినదానికంటె నెంతో తక్కువగా నేర్పడినదిగదా. ప్లేగ్ కమిషనరువారి విచారణలో ప్రథమదశ ఇప్పుడు ముగింపునకువచ్చి కొన్నిస్పష్టమయిన అభిప్రాయములు తెలిసినవి. వాటివలన, ఆవ్యాధిని ఎట్లు సార్థకముగా అణగగొట్టనగునో అవిషయము అది మొట్టమొదట ప్రారంభించినపుడున్న దానికంటె సులభతరముగా కాకున్నదేమో. అయినను, తుదకు ఫలము బొందగలమనెడి కోరికతో మనము ఇకముందు ఇట్టిమార్గముల నవలంబింప వలయునని యయినను అవి తెలుపుచున్నవి. మరియు ఇంతకు పూర్వము జరుపబడుచుండిన అత్యంతవ్యయముకలిగి ఉపద్రవకరములయిన అనేక కార్యములను నిర్భయముగా వదలివేయవచ్చునని కూడనిరూపించుచున్నవి. ఇప్పుడు చేయవలసినపనులనుగురించి ఇండియా గవర్న్మెంటువారు మీసర్కారుకు ఉత్తరము వ్రాయుచున్నారుగనుక వాటివిషయమయి ఈఉత్తరమునందు చర్చింపనే నుద్దేశింపలేదు. ముఖ్యముగా ఏలయనగా, కార్యనిర్వాహకమునకయిన శాస్త్రచోదితమగు సామాన్యవిధానము రాష్ట్రమునకును జనులకును వారి విశేషస్థితిగతులకు తగినట్లు మార్చుకొనవలసి యుండును. అయినను, మనపూర్వానుభవమువలన మనకొక్క ముఖ్యమయిన గుణపాఠము తెలిసినది. దానిని మనమెప్పుడును మరవగూడదు. మనముచేసెడి యెట్టి ఏర్పాటుగాని, అది ఏ జనుల క్షేమమునకయి ఉద్దేశింపబడునో అజనుల ప్రత్యక్షసాహాయ్యమును మనము పొందిననే గాని అదిసార్థకమగుటకు ఏమాత్రము సూచకముండదు. ప్లేగువిషయమయి పోరాడుటలో ముఖ్యముగా అవలంబింపదగు సిద్ధాంతమేమనగా, జనులుచాలమట్టుకు తాముకడతేరు మార్గమును తామే మాచుకొనవలయును. ఏదేని కార్యము చేయనిర్బయింపబడు నెడల దానిని శాంతముతోను ఆదరముతోను జనుల అభిప్రాయములను వాడుకలకును అత్యంతము అనుకూలముగాను జరుపవలయును. ఇండియాదేశస్థులు ఆరోగ్యవిధులను ఎంతమాత్రము తిరస్కరించువారుకారు. వారిలో పలుతెగలవారికి తమతమవిధులే మంచివైయున్నవి. అట్లుండగా మననవీనములయిన ఆరోగ్యవిషయకాభిప్రాయములను అంగీకరింపవలయునని నిష్కారణముగా మనము నిర్బంధించుచున్నట్లు కనుపించినచో, అది మన ముద్దేశించియుండు కార్యమునకు భంగముగానే యేర్పడును. ఈవిషయము అత్యంత కష్టమయినది. శాస్త్రోక్తనిర్బంధములను నిరాటంకముగా ప్రయోగించుటకు ఉపయుక్తములయినకార్యములే పలుమారు అభ్యంతరము కలుగజేయును. కాని తమకు తెలియజేయబడిన సలహాలను తాము అక్కర

తోను ఆదరముతోను యోచింతురని నమ్ముచున్నాను. మరియు నీజాడ్యమువలన కలిగెడి నాశమును ప్రజల సాయముతోనె పూర్తిగా నణగద్రొక్కు విషయములలో నిప్పుడు కొంత మేలయినపద్ధతి యేర్పడునని నేను కోరుచున్నాను.

(3) ఏ సొత్తునయినను, అది స్థిరాస్తికి చేరినదిగా నుండినను, 1882-వ సంవత్సరపు ఆక్టుయొక్క 25 శెక్షనునుబట్టి ఒక డిక్రీని అమలు నెరవేర్చుటకయి చరాస్థిగా సెంచవలసియున్నట్టి విషయములో, ప్రెసిడెన్సీస్మాల్ కాజ్ కోర్టువారు, జప్తు చేసెడి యొక ఋణప్రదాతకును తీర్పుఋణస్తునితోలూను తాకట్టుదారునికిని గల వ్యవహారవిషయమయి, అమలు నెరవేర్చుటకయిన చర్యలలో హక్కు విషయమయిన అంశములను గురించి వ్యవహరింపకూడదు, లేక అట్టి సొత్తుకుగల యేలాటి బాధ్యతనయినను సంబంధమునయినను నిర్ణయింపకూడదు. ఈ తీర్పునలన స్మాల్ కాజ్ కోర్టువారివల్లనె పరిష్కరించివేయుదగినట్టి అనేకమయిన దావాలు హైకోర్టులో తేవలసిన నిర్బంధము ఏర్పడినట్లును అందువలనకలిగెడు కర్చువలనను ఆలస్యమువలనను ఆలస్యమువలనను కక్షిదారులకు బాధగానుండుటయేగాక జామీను విషయమునసదరు సొత్తుయొక్క కిమ్మతుతగ్గిపోవునట్లును తెలిసినది. కాబట్టి అట్టి దావాలను పరిష్కరించుటకు స్మాల్ కాజ్ కోర్టులకు అధికారమియ్యబడినది. వివాదవిషయమయియున్న సొత్తుయొక్క కిమ్మతు 1,000 రూపాయలకు మించియుండి స్మాల్ కాజ్ కోర్టులో దాఖలుచేయబడెడావాను హైకోర్టుకుమార్చునట్లు ఉత్తరవు పొందుటకయి ప్రతివాదులకుగల హక్కును వారు చెలాయించుటలో తగినంత అటంకమేదియు లేకుండుట మరొకలోపముగా నున్నది గాన అన్నిసంగతులలోను జామీను ఇయ్యవలసినదని కోరునట్లు ఇప్పుడు ఉద్దేశించడమయినది.

Trnaslation.

(1) Any royt or ryots holding irrigated land under a landholder and paying not less than one-fourth of the rent of the ayakat under an irrigation work or holding not less than one-fourth of the extent of the ayakat may apply to the District Collector stating that the irrigation work whereby the land held by the applicant or applicants is served is out of repair and that the landholder upon his or their application has refused or neglected to execute necessary repairs and that he or they are unable in consequence to raise an irrigated crop, and praying for the issue of an order for the repair of the said

work. The District Collector shall then by himself or by an officer subordinate to him, not below the rank of a Deputy Tahsildar to whom he deputes the inquiry, cause to be served on the landholder a copy of the application and a notice to show cause, on a date to be stated in the notice, why the order prayed for should not issue. On the day fixed in the notice, on any other date to which the inquiry may be adjourned, the District Collector or officer as aforesaid shall hear the applicant or applicants, the landholder and any ryots of land irrigated by the work who may attend, and may take any evidence that he may think fit. If the District Collector is satisfied that the rent payable to the landholder in respect of the land irrigated by the work is higher than it would be if the land were not so irrigated and that the irrigation work in such a state of disrepair is not due to the wrongful acts of the ryots or to omission to make such minor repairs as the ryots are bound to carry out, he may pass an order stating which of the works mentioned in the application or shown at the enquiry are necessary for the restoration of the irrigation work to efficiency, and the estimated cost of the same, and requiring the landholder to execute the said works within a specified time. The District Collector may also in the order declare that, if the landholder refuses, or within the time specified or such further time as the District Collector may allow, fails to execute the works, the applicant alone or with any other ryots willing to join with him,may be authorized on application made to the Collector, to execute any or all of the said works within a rasonable time to be fixed by the Collector. The District Collector shall not pass an order under this section if the landholder establishes that the obligation to maintain the irrigation work is imposed upon an inamdar holding a dasabandam inam granted prior to the permanent settlement and confirmed but not enfranchised by the British Government or has been otherwise transferred from such landholder, or unless he is satisfied that it is to the advantage of both the landholder and the ryots that the work should be repaired. After notice to the landholder giving him an opportunity to examine the stated cost of the repair and urge his objection therto, the charges incurred shall be divided between the Government and the landholder in proportion to the extent of land belonging to Government which is registered as entitled to irrigation from the

work and the extent of land belonging to the landholder for which he is entitled free of separate charge to irrigation from the work.

(2) My mind is pained and afflicted to find that the people of India distressed by plague are enduring the terrible loss caused by it with much concern and patience and courage. I regret that the extraordinary measures we took to avert the terrible affliction have only met with very little success. There are several impediments to the non-effectiveness of our endeavours. Ordinarily the most important of them is that the members of the caste of the people among whom the wide spread epidemic breaks out are distinctly opposed in many cases where they are not induced and do not appreciate the sanitary measures proposed to be adopted. Though the medical officers, the administrative officers and the sympathetic nonofficials in all parts of India have very unscrupulously exhibited great self-sacrifice, many of them have lost their lives in struggling against the epidemic and the advantage derived was only much less than what we reasonably expected for the amount of trouble and heavy expense incurred. The first stage in the Plague Commissioner's enquiry has closed and certain distinct conclusions have been arrived at. From these, (it appears that) the matter of effectively keeping down the epidemic is not probably as easy as at its outbreak. However, they at least point out the methods to be adopted in the future with a view to secure subsequent benefit. They further prove that the various expensive and troublesome measures hitherto adopted may be fearlessly abandoned. As the Government of India are addressing your Government as to the measures to de adopted at present, I do not at all propose to discuss them herein, specially because the ordinary scientific rule any more than the administration would be liable to be modified and adopted to the paculiar circumstances of the country and its people. However experience has taught us another good lesson which should never be forgotten. It is not likely that no system intended for the public weal would be effectively carried out in the absence of the distinct co-operation of the people. The important principle to be adopted in resisting the plague is to leave the people to themselves in securing the remedial measures. Any proposed measure of operation should be patiently and earnestly carried out so as to closely accord with the sentiments

and habits of the people. The Indians are not such as to shun the sanitary rules. Various castes among them have their own salutary rules. While so, if it should appear that our new sanitary ideas are unreasonably pressed for their acceptance, it will defeat our aim. This is an extremely difficult matter. The practical measures which unresistingly serve for legal checks may frequently result in impediments. However, I believe you would kindly give earnest and careful consideration to the points I have refered to I hope that a still more beneficial method of supressing the epidemic. may be determined on with the co-operation of the people.

(3) A Presidency Small Cause Court cannot, as between an attaching creditor and the mortgagee of the judgment debtor, deal in execution proceedings with questions of title to, or determine any right to, or interest in, property which attached to immoveable property under Sec. 28 of the Presidency Small Cause Courts Act, 1882, is to be deemed to be moveable property for the purpose of execution of a decree. It has been represented that the result of this decision is to compel many cases to be brought in the High Court which might well be disposed of by the Small Cause Court, and that the resultant expense and delay are both a hardship to litigants and depreciate the value as security of property in question. Small Cause Courts are therefore empowered to dispose of such cases. As the absence of any sufficient check on the exercise by defendants of their rights to obtain an order for transfer to the High Court of a suit instituted in a Small Cause Court in which the value of the subject-matter exceeds Rs. 1000 is another defect, it is now proposed to require security to be given in all cases.

1910.

1. యీ సంవత్సరములో యీ తాలూకా పయిర్లు వగయిరాలు యేలావున్నదని తెలియపరచవలసినదిగా తమరు గడచిన నెలలో సాదరు చేయించిన హుకుంపు యిదివరకు జవాబు వచ్చియుండలేదనే మొదలయిన సంగతులతో తమరు యీ నెల 6 తారీఖున దస్తు చేయించిన వుత్తర్వు ననుసరించి విశదపర్చుకునే దేమంటే!—

యీ సంవత్సరములో సకాలవరుషములు లేనందున కొన్ని మెట్ట గ్రామాదులలో పంటలేతఅయినది. కొన్నిచోట్ల భూమి దున్నడమునకు ప్రయత్నించేసినప్పటికి భూమి బిగుసుకుని వున్నందున నాగలికర్ర భూమిలో బాగుగ దిగక నాగలి సాలు పడుటయే కష్టమైనది నువ్వు, బొబ్బర, మినుము, ఆముదాలు వీటకు తెగులు తగిలినది. వెర్రితీలులువేసి చాలభాగము చెడిపోయినది. పునాస బాగుగనేయున్నది. మామూలు పల్లం నబాబతుపల్లం భూములసాగువిషయములో కాల్వలనీరు సకాలములోవచ్చినందున ఆకుమళ్లువేసుకొనుటచే ఆకు అక్కరకువచ్చి నాటువెయ్యబడ్డది. యద పైర్లు సుమారుగానున్నవి. జమీందారీ వూళ్లలో కొన్నిటిలో అగ్రహారీకులకున్ను, జమీదారుకున్ను వుట్ల కట్టుబడి విషయమైన తకరారు ఫయిసలు కానందున వాళ్లభూములకు నీటి దరఖాస్తులు చేయక సాగుబడి చెయ్యలేదు. గత ఫసలీలో సాగుఅయిన కొన్నిభూములు యీసంవత్సరం కోనేటిముంపులో నున్నందున సాగు కాలేదు చిన్నవాడ గ్రామంలోవుండే అనాదబంజరు భూములకు యీ సంవత్సరము కొందరు పాయకారీ రహితులు దరఖాస్తులు చేసుకుని వున్నందున మంజూరునిమిత్తము యేలినవారికి విశదపరుచుకుని వుంటె వుత్తరువు వచ్చియుండనందున సాగు కాలేదు. పొరంబోకులలోనుండే తాళ్లమోతరఫాను గురించి యీసంవత్సరం కలాలీలు కట్టుకట్టి దరఖాస్తులు చేసియుండలేదు కసబు కాలంకూడా మించి పోయినది. నీలిఆకు బాగువున్నది, యీసంవత్సరము ధరకలిగియున్నందున మొదటికోతలోనె ఆసామిలకు చాలా లాభం వచ్చినది. నీలితొట్లకు యెంతమాత్రము విరామము లేకుండా పని జరుగుతున్నది. రెండవ కోతకు సిద్ధముగా నున్నది. యీ ఆసామీలవలన సిస్తు వసూలుకావడమునకు యేమిన్ని అభ్యంతరము వుండదు మెరకవూళ్ల ఆసామీలకు డిమేండ్లు చేసి జప్తులుచేస్తేనెగాని దస్తు వసూలు ఆయ్యే టట్టు కనుపించదు అయినను సుస్తినేయక బేబాకీగా వసూలుచేస్తూ వున్నాను. గనుక చిత్తానకు విశదనిమిత్తము మనవి వ్రాసుకున్నాను.

2 వాదుల తండ్రిన్ని వాదులున్ను నెల్లూరులో చేయుచూ వచ్చిన వస్త్రాలు వగయిరా వ్యాపారముకు యీ ప్రతివాది వస్త్రాలు, నూలు,వగయిరా కొనుగోలు చేసి పంపించేలాగున వాదులతండ్రివల్లనున్ను వాదులవల్లనున్ను యీ ప్రతివాదిని కమీషన్ యేజంటుపనికి యేర్పాటుచేయబడిన 1886 వ సం॥ లగాయతు 1907 వ సలు॥ అక్టోబరు నెల 5 వ తేది వరకు వాదుల తండ్రియొక్క- వాదుల యొక్క- మధ్యనున్ను ప్రతివాది మధ్యనున్ను, వస్త్రములు వగయిరాలు పంపించడము మొదలైన పనులు జరిగినవి.

యీ ప్రతివాది చెయ్యబడిన కమీషన్ పనికి ప్రతివాదికి కొంతకాలము రు 100 కి 0-8-0 చొప్పునన్ను, కొంతకాలము రు 0-12-0 చొప్పునన్ను వాదులవల్లనున్ను వాదుల తండ్రివల్లనున్ను కమీషన్ యివ్వబడుతూ వచ్చినది

కమీషన్ పనికి యేర్పాటు చేయబడిన యీ ప్రతివాది యీ క్రింద వివరించిన ప్రకారము పనులు చెయ్యవలసినవాడు ఆయివున్నాడు.

వాదుల తండ్రికిగాను యీవల వాదులకుగాను ప్రతివాది వస్త్రముల వగయిరాలు కొనుగోలు చెయ్యవలసినది అసలు కొనుగోలు ధరలకున్ను అసలు దార్లు యేర్పాటుచేసుకొన్న వాయిదాలకున్ను ప్రతివాది వాదులు తండ్రికిన్ని వాదులకున్ను వస్త్రములు వగయిరాలను పంపించుచుండవలసినది యీ విధముగా యేర్పాట్లు చెయ్యబడి యున్నవి.

పయి యేర్పాట్లు ప్రకారము యీ ప్రతివాది తండ్రికిన్ని వాదులకున్ను వస్త్రములు వగైరాలను అసలు కొనుగోలు చేసిన ధరలకు పంపించకుండా, తాను కొనుగోలు చాయబడిన అసలు ధరలమీదకొంత జాస్తి మొత్తమును వేసుకొనిన్ని అసలు కొనుగోలుకు 70 రోజులు వాయిదా నిర్ణయించుకొనివుండి 45 రోజులు 60 రోజులుగా వాయిదాకాలము తగ్గించిన్ని వాదులకున్ను వాదుల తండ్రికిన్ని వస్త్రములు వగయిరాలను పంపించి వాదులున్ను వాదుల తండ్రినిన్ని మోసంచేసి యీ ప్రతివాది చాలావరకు అక్రమమయిన ఆదాయమును పొంది యున్నాడు.

పయి మోసమును వాదులకు తెలియక పూర్వమే యీ వాదుల గుమాస్తాల్లో యీ ప్రతివాది 1917వ సంవత్సరములో రు 230-15-7డులు వాదులవల్ల తనకు రావలసివుండినట్టు వక లెక్కను యేర్పాటు చేసుకొని పోయి వున్నాడు.

యీ ప్రతివాది మరివక గునుపాటి బాల వెంకటసుబ్బయ్యా శెట్టి తరఫున్ను కమీషన్ యేజెంటుగా నుండి వస్త్రములను పంపుతూ వచ్చినాడు. ఆ కాలములో సదరు వెంకటసుబ్బయ్యా శెట్టివల్ల తనకు కొంత మొత్తము రావలశియున్నదని మద్రాసు సివిల్ సిటీకోర్టులో సదరు వెంకటసుబ్బయ్యా శెట్టిమీద ప్రతివాది దావా తెచ్చినాడు. ఆ దావా విచారణకాలములో యేర్పాటుకు విరోధముగా పయిన వివరించుకొన్న ప్రకారం జాస్తి ధరలు వేసుకొనిన్ని తక్కువవాయిదాలు

తెలిపిన్ని, సరుకులు పంపించి మోసముచేసి ప్రతివాది అక్రమమయిన ఆదాయమును పొందినట్టు యేర్పడినది. సదరు దావా తీరుమానమువల్ల యీ వాదులు తండ్రియొక్క వాదులయొక్క లెక్కలలోనున్నూ సదరు ప్రకారము ప్రతివాది మోసంచేసి అక్రమమయిన ఆదాయమును ప్రతివాది పొందియుండినాడని యీ వాదులకు తెలియవచ్చినది.

యీ ప్రతివాది వాదుల తండ్రియొక్క వాదులయొక్క లెక్కలలో మోసం చేసి అక్రమమయిన ఆదాయమును పొందినాడని యీవాదులున్నూనమ్మి ప్రతివాది కమీషన్ యేజంటుగా యేర్పడిన 1886 వ సం॥ లగాయతు 1908 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 8 వ తేది వరకు పంపించియుండే వస్త్రములు వగయిరాలయొక్క కొనుగోలును గురించి లెక్కలను వాదులకు కనుపర్చవలసినదిగానున్న క్రమమయిన లెక్కలను చూచుకొని లెక్కలు తీరుమానించవలసినదిగానున్నూ యీ ప్రతివాదిని తగాదాలు చేశినందుకు లెక్కలను చూపించకనున్నూ లెక్కలను చూచుకొని తీరు మానించుకొనకనున్నూ ప్రతివాది కాలం జరుపుతూ వచ్చినాడు. అందుపయిన ప్రదివాదికి లాయర్ నోటీసు పంపించినందుకు తీసికొనక ప్రతివాది వాపసుచేసి నాడు.

యీ ప్రతివాది కమీషన్ యేజంటుగా యేర్పడినది లగాయతు 1908వ సం॥ అక్టోబరు నెల 8వ తేదివరకు వుభయవాదులకు మధ్య జరగబడిన పనులను గురించి అసలు కొనుగోలు వగయిరాలు తెలియుగల లెక్కలను యీ ప్రతివాది చూపించి తీరుమానంచేసి యుండలేదు. గనుక సదరు లెక్కలను వాదులకు చూపించుటకున్నూ లెక్క చెప్పి లెక్కలను తీరుమానించుటకున్నూ యీ ప్రతివాది బద్ధుడు అయియు న్నాడు.

సదరు ప్రకారం లెక్కలను చూచి తీరుమానించుకొనుటకు యీ వాదులు హక్కు కలిగిన్ని వున్నారు.

సదరు ప్రకారం లెక్కలను చూచి లెక్కలను తీరుమానించినయెడల 1907వ సంవత్సరములో వాదుల గుమాస్తావల్ల యీ ప్రతివాది వ్రాయించిన లెక్కవల్ల ప్రతి వాదికి రావలసినట్టు చెప్పే మొత్తమున్నూ దరిమిలా యీ ప్రతివాది పంపించిన వస్త్రములు వగరాలయొక్క చెల్లుపోను క్రయం మొత్తమున్నూ చెల్లుపోను యీ

వాదులకె రు 525-0-0 లకు పయిగా యీ ప్రతివాది అచ్చుకో వలసినవాడు అయి వున్నాడు. యీ వాదులు యీ ప్రతివాదికి యేమిన్ని యివ్వవలసివుండదు.

యీ వాదులయొక్క తండ్రి యీ వాదులతో అవిభక్తుడుగా నుండి చని పోయినాడు గనుక ఆయన చేయుచూవచ్చిన వ్యాపారమునే యీవల యీవా దులు జరిగించుచున్నారు గనుకనున్నూ వాదుల తండ్రిచేయు వ్యాపారము ఆయ నయొక్క ఆయన కొమాళ్లుఅయిన యీవాదులయొక్క అవిభక్తకుటుంబముకు సమ్మంధించినది అయివున్నది గనుకనున్నూ యీ వాదులకు యేలాటి వార్సు సర్టిఫి కెట్టు అగత్యములేకనే దావా తెచ్చుట వాదులు హక్కు గలిగివున్నారు.

యీ ప్రతివాదికిన్ని వాదుల తండ్రికిన్ని వాదులకున్నూ పయిన వివరించిన ప్రకారం కమిషనుపని యేజంటుయొక్క కంట్రాక్టు యీ నెల్లూరులో జరిగినది గనుక యీకోర్టులో యీదావా తెచ్చుకోనవ మయినది.

యీ దావాకు వ్యాజ్యకారణం ప్రతివాది చేసిన మోసము తెలిసిన కాల మున్నూ లెక్కలను చూచి తీరుమానించవలసినదిగా ప్రతివాదిని తగాదాలు జరి గించిన కాలమునున్నూ అయిన 1907-1908 సంవత్సరములలోనున్నూ, 1909 వ సంవత్సరములోనున్నూ యీ నెల్లూరులో కలిగినది.

యీ దావాకు కోర్టుఫీజు కొరకున్నూ జూరిస్‌డిక్షను కొరకున్నూ రు525-0-0 లు దావా మొత్తముగా నిర్నయించబడినది.

Translation.

I. In obedience to your orders dated the 5th instant observing among other things that no reply has been received as yet to the order issued by you last month directing me to report on the state of the crops, &c. of this year, I beg to represent as follows:

Owing to the failure of the timely rains, the crops are young in the villages in drier parts; in spite of endeavours to plough the land in some places the soil was hardened and the ploughshare could not sufficiently sink into the ground and furrows could not be made out. The Gingelly or seasamum, black species of pulse, castor oil seed crops have become blighted. The wild melon has

for the most part been damaged. The first crop is thriving. In the matter of the cultivation of the immemorial wet lands and those brought under wet, as water was available in time in the irrigation channels, seedbeds were prepared, the seedlings have matured and been transplanted. The crops on land sown broadcast are fair. The dispute between the beneficiaries and the Zamindar in respect of the rent fluctuating with the produce remained unsettled; the former have not applied for water and cultivated those lands in some of the Zemin villages. Some lands cultivated in the last fasli have been submerged in the waterspread of the Colair· and have been left waste in the current fasli. The applications for the immemorial waste lands in Chinnivada made this year by some temporary tenants were submitted for approval to the higher authorities; as orders have not been received thereon, those lands were not cultivated. The abkari contractors have entered into a combination among them in the matter of the tree-tax on palmyras, and have not applied therefor. The toddy drawing season has also expired. The indigo plant is flourishing. As there is a good market for it this year, the ryot has derived a good profit in the first cutting alone. The indigo vats are being worked incessantly. The second cutting is awaited. There will be no difficulty in realising the kist from these ryots. There is no prospect of the collections being made from the ryots of the highland villages unless demand notices are issued and distraints made. However, I am making the collections without (leaving) balances and without slackness. I have therefore brought (these facts) to your notice.

2. This defendant had been nominated by the plaintiffs and their father as a commission agent for purchasing cloths and twist which the plaintiffs were trading in at Nellore since 1886 until 5th October 1908 and the business was accordingly carried on as between the plaintiffs and their father and the defendant.

In respect of the commission business done by this defendant, he was being paid commission for sometime at 8 annas per cent and for sometime at 12 annas per cent by the plaintiffs and their father.

This defendant was bound to perform the acts detailed below in his capacity as a commission agent.

The defendant had to purchase cloths, &c., on behalf of the plaintiffs and their father. The defendant should forward to the plaintiffs and their father the cloths &c. at the original rates of purchase and at the stated periods fixed by the capitalists. These were the conditions fixed.

This defendant, without forwarding to the plaintiffs and their father the cloths, &c. valued at the cost prices, has charged an extra amount thereon; and had reduced the originally fixed periods of payments from 7o days to 45 and 60 days and by forwarding the consignments in this manner had defrauded the plaintiff's father and the plaintiffs and derived wrongful gain.

Before the plaintiffs had become aware of the fraud, the defendant has caused the plaintifls' gumastah in 1907 to make out an account for Rs. 2310-15-7 as owing by the plaintiffs.

This defendant had also worked as a commission agent on behalf of another Gumpati Bala Venkatasubbayya Chetti and been forwarding cloths. He filed a civil suit against the said Venkatasubbayya Chetti in the Madras City Civil court in respect of a certain sum alleged to have been due to him. At the trial of the said suit it came to light that the defendant had, contrary to the agreement, enhanced the prices, fixed shorter periods of payment therefor, committed fraud and derived wrongful gain. It further appeared from the judgment in the said suit that the defendant had, as stated above, falsified the accounts of the plaintiffs' father and the plaintiffs' and had derived wrongful gain.

This defendant having, with intent to defraud, falsified the accounts of the plaintiffs father and plaintiffs from the time since he has been nominated and relied upon as a commission agent, i. e., from 1886 to 5th October 1908, he was communicated with in view to look into the account of the purchase of cloths &c, made by him and to have the same settled after going through the correct accounts, but the defendant has been evading in both these respects. Thereupon a notice was issued to the defendant by the vakil (on our behalf) which was returned unserved. Since he has been working as the commission agent until 5th October 1908, the defendant

had not produced and settled the account of the transactions between the parties as regards the purchases, &c. This defendant is therefore bound to render accounts to the plaintiffs and have them settled.

In case the accounts are looked into and settled, the defendant will be owing the plaintiffs Rs. 525-0-0 after duly debiting the amount the defendant had caused the plaintiffs' gumastah to enter in the account in 1907 as owing to him and the value of the cloths, &c., subsequently consigned by the defendant. The plaintiffs will not be to any extent owing the defendant. The plaintiffs' father had at his demise been undivided with the plaintiffs and the plaintiffs had thereafter only continued the business their father had been engaged in. The business of the father therefore pertains to the undivided family of the father and of his sons, the plaintiffs. The plaintiffs are therefore entitled to file the suit in the absence of the letters of administration.

The agreement, whereby the defendant had acted as a commission agent to the plainttffs' father and the plaintiffs as above stated, was effected at Nellore within the jurisdiction of this court.

The cause of action for the suit arose in 1907-1908 when the fraud perpetrated by the defendant was discovered and when the defendant was insisted upon to look into and settle the accounts, and in 1909 at Nellore.

The value of the subject-matter of the suit for the purpose of court-fees and for the purpose of jurisdiction has been fixed at Rs. 525.

1912.

(a) పై చెప్పిన వ్యాజ్యములో వాదులును, ఏకటవ ప్రతివాదియును ఒప్పుకొనిన రాజీనమా షరత్తులేననిన:—

1. దేవస్థానముయొక్క విచారణ ఐదు ట్రస్టీలలో యమరియుండవలయును.

2. పదరాసు దేవస్థాన కమిట్టీవారి కార్యదర్శికి యిందులోని డిక్రియొక్క నకలును సార్వుచేసిన తేదిమొదలు ఒక నెలలోపల పైజెప్పిన కమిట్టీవారివల్ల ధర్మ

కర్త సహా ఐదుట్రస్టీలు నియమింప బడవలసినది : మఱియు వారు 5 సంవత్సరము లకాలమువరకు ఉద్యోగములోయుంచవలసినది; అయితే ఎల్లప్పుడును ఉద్యోగము నుండి తొలగసవాడు మఱల నియమింపబడుట కర్హులుగా యుండవలయును.

3. సదరు కమిట్టీవారివల్ల ధర్మకర్త సహా ఐదు ట్రస్టీలు నియమింపబడువరకు గుడి సొత్తులు యావత్తును ఏకటవ ప్రతివాది సదరు ట్రస్టీలలో యొకరుగా నియమింపబడుటకు అర్హుడుగా యుండవలయును.

4. ధర్మకర్త సహా ట్రస్టీలయొక్క సదరు ఉద్యోగములో యికమీదకలుగు కాళీలు కాళీయని సదరు కమిట్టివారికి దెలియపరచిన యొక మాసములోగా భర్తీ చేయుబడవలయును.

5. ధర్మకర్త సహా ట్రస్టీల యుద్యోగములో కాళీయొకటి యేర్పడిన యొక వారములోపల మిగిలియుండు ట్రస్టీలు అటువంటి కాళీ సమాచారమును మదరాసు దేవస్థాన కమిట్టివారి కార్యదర్శికి తెలియపర్చవలయును.

6. ఎల్లప్పుడును ధర్మకర్త చెన్నపట్టణం జార్జిటవుక్ పెద్దివాయునిపేటలో వసించు శివమతపు వెలమవారి పూనమల్లితెగలో జేరినవారై యుండవలయును; ఇతర ట్రస్టీలును ఎల్లప్పుడును సదరు స్థలములో వసించు శివమతపు వెలమవారిలో జేరినవారుగా యుండవలయును.

7. దేవస్థానముయొక్క సమస్త చరస్థిర సొత్తులు అప్పటప్పటి ట్రస్టీలలో యమరియుండవలయును. దేవస్థానములో అర్చనము ఆశీర్వాదమును అప్పటప్పటి ధర్మకర్తపేరట జరిపించుచుండ వలయును.

8. ధర్మకర్త సహా ట్రస్టీలు దేవస్థానపు వరుమాన శెలవులకు క్రమమైన లెఖ్ఖ లుంచవలయును, వాటిని మదరాసు దేవస్థానపు కమిట్టివారికి సంవత్సరమున కొకతూరి పంపవలయును; మఱియు వాటివిషయమై వారి యభిప్రాయముల పొందిన పిదప, వాటిని యట్టి యభిప్రాయములతో అప్పుడప్పుడు ఫారములో ప్రచురింపవలయును.

9 దేవస్థానమునకు సమ్మంధపడిన యావత్తు దస్తావేజాలను అప్పటప్పటి ధర్మకర్తయొక్కయు మఱియు, నితర ట్రస్టీలలో యొకరియొక్కయు పేర్లయందు

తీసుకొనవలయును; దేవస్థాన తరపున పంపబడు యావత్తు బిల్లులు అప్పటప్పటి ధర్మకర్తయు మఱియు నితర ట్రస్టీలలో యొకరును చేవ్రాలు చేయవలయును. ఈ విషయములలో ధర్మకర్తతో చేరవలసిన ట్రస్టీలను ధర్మకర్తయు ట్రస్టీలును సభగూడి సంవత్సరమునకొకతూరి నియమింపవలయును.

10. దేవస్థానపు లెఖలను అంగీకరించుటకును దేవస్థానమునకు సమ్మంధించిన ఇతర యావత్తు కార్యములను పరిష్కరించుటకును ధర్మకర్త సహా ట్రస్టీలు అధమపక్షము నెలకొకతూరి దేవస్థాన ఆఫీసులో సభగూడవలయును; మఱియు సదరు లెఖలలో చేవ్రాలు చేయవలయును.

11. ఉత్సవములను జరుపుటకు లైసెన్సును అప్పటప్పటి ధర్మకర్తపేర పొందవలయును.

12. పనులు జరుపుటకు ఉపనిధు లేర్పఱచుటకును, తమకు యుక్తమని దోచు విధముగాను కాలములోను వాటిని మార్చుటకైనను లేక దిద్దుటకైనను ధర్మకర్త సహా ట్రస్టీల కధికార ముండవలయును.

(b) గోదావరి డిస్ట్రిక్టు పెద్దాపురం తాలూకాలో చేరిన తోటపల్లి యస్టేటు యిలాకా రవుతులపూడి గ్రామస్థులు ఈ క్రింద వ్రాల్లు నిశానీలుచేసిన వారు వ్రాసుకొన్న మహాజరు అర్జీ విన్నపములు:—

మజ్కూరులో ప్రజల వుపయోగము నిమిత్తము రెండు మంచినీళ్ల నూతులు వున్నవిగాని వాట్లలలో వేసవి కాలములో బొత్తుగా వుదకం లేక చాలా శ్రమ పడుతూ వున్నాము. సస్యములకు వుపయోగమయ్యే పంటచెర్వులుగాని సర్వకాలము నీరు వుండతగినటువంటిన్ని పశువులకు వుపయోగమయి నటునంటిన్ని చెర్వులుఏమిన్నిలేవు అందువల్ల పశువులకుకూడా వేసవికాలంలో నీల్లులేక మిక్కిలి శ్రమగా వుంటూవున్నది.

గ్రామమునకు దక్షిణముగానుండే మంచినీల్లు నూతికి ప్రక్కనున్నూ, యేటికాల్వకు దక్షిణముగా నున్నూ యిందుతో జతపరచిన ప్లానులో కనపరచిన నె 857 రు యిం 3-79 ట్లు భూమి శెటిలిమెంటుకు పూర్వం చెర్వుగా వుండి దర్శిలాను శికస్తుపడినందున రుద్రభూమిగా గవర్నమెంటు లెఖలలో వ్రాయబడినది. సదరు

భూమిలో దక్షిణపు వైపు సుమారు య. 1-79 ట్లు భూమిమాత్రం రుద్రభూమిగా వుపయోగపడుతూవున్నది. మాగ్రామ కరణము చేసిన మహాజరువల్ల ఇది నిజమైనట్టు ఏలినవారికి విశదముకా గలదు. గవర్నమెంటు లెఖలలో భూమి అంతా రుద్రభూమిఅని నమోదుకావడం శుద్ధ పొరపాటు; అందువల్లనే మాకు యీవరకు ఇంత వుపద్రవమునకు కారణమయినది. యేలినవారు మాగ్రామము ఒకసారి విజయముచేసి చూస్తే య. 1-79 ట్లుగాక తతిమ్మాభూమియావత్తు యెప్పుడు వూటనీరుప్రవహించి విశేషబీకాడుగా వుంటూవున్నట్లు విశదపడగలదు. ఈభూమి సర్వకాలములయందు వూటనీరు ప్రవహించుచున్నందున వూట బాడు అని వాడుకలో వున్నట్టుకూడా విశదంకాగలదు ఈ గ్రామములోని 14 వీసముల పశువులు యీ మార్గంగాను ప్లానులో కనపరచిన యే-బీ-సీ-డీ గుర్తులుగల పుంతల గుండాను పొలములలోకి వెళ్లుతవి. ఈమార్కు పుంత యితరగ్రామములనుంచి ఈ గ్రామముమీదుగా పశువులు వగయిరాలు వెళ్లేమార్గము అయివున్నది. వర్షాకాలములోవూటనీరు వరషపు నీరుకల్సి బాడిపడి పశువులు వగయిరాలు వెళ్లుటకు చాలా అసందర్భముగా వుంటూవున్నది. కాబట్టి ఈ నెంబరుతాలూకు య. 3-79 ట్లు భూమిలో స్మశానమువుండు వుపయోగముకుగాను య. 1-79 ట్లు మినహాయించి తతిమ్మా భూమి ధర్మకోనేరుగా వుపయోగపర్చేయెడల మనుష్యులకు పశువులకు సుఖప్రదముగా వుంటుంది గనుక సదరు స్థలములో ధర్మకోనేరు తవ్వుకొనుటకు సెలవు దయచేయించ కోర్తాము. తమ వుత్తరవుకాగా వేగమేతాలూకా బోర్డువారి సహాయం నిమిత్తం తిరుగా తమకు విన్నవించుకుంటూ వున్నాము.

(c) గడచిన జనవరి నెలలో తిరుచనాపల్లి జిల్లా సమయపురము అను వూరిలోజరిగిన జంతు ప్రదర్శనమున చుట్టుప్రక్కలయందుండు గ్రామములనుండియు మైసూరురాజ్యమందుండియు అనేకపశువులు దీసుకరాబడినవి. వాటిలో మైసూరునందుండి దీసుకరాబడినవి మిగుల చక్కనై యుండెను. ఆ ప్రదర్శనమునకగ్రాసనాధిపతియైయుండిన డార్లింపిల్ హే అను దొరవారు పశువుల సంరక్షణను గురించి గడచిన సంవత్సరములలో జేసిన యుపన్యాసముల వెంబడించి కొన్నివిషయముల నుడివిరి. అవి యేవియనిన, "పశువుల నడుకడుకు దూడ లీనునట్లు జేయుట వాటికి మిక్కిలి చెఱుపును గలిగించును. పశువులయొక్క పాలు పొదుగుల విషయమై యధిక జాగ్రతగలిగియుండవలయును ఈనుటకుముందు పశువునకు పొదుగుబలిసి యందుచే యసౌఖ్యముగా యున్నదని దోచినయెడల యప్పుడే పాలును

పిండివేయుట మంచిది. ఆ వాపును తగ్గించనియెడల పశువునకు కష్టమధికమై యీను
నప్పుడది శాంతముగా యుండుట వదలి మోటుతనము గలిగియుండును. ఈనిన
తోడనే పాలుపిండి యా పాలును పశువునకివ్వవలయును. అది పశువునకు బలము
నిచ్చును. పిదప దూడలేచి తనకు కావలసిన పాలు త్రాగును. అటుపిమ్మట పశువునకు
తవుడు ఉంచవచ్చును. అయితే దానిని యతిచల్లని నీటితో కలపకూడదు. కొన్నిదిన
ములవఱకు మొదట పాలుపిండి పశువును త్రాగించుచూ వచ్చినయెడల మిగుల మం
చిది. పశువుల పొదుగుల విషయమై యతి జాగ్రత యుంచవలయును. ఏలయనిన
యీనిన పిదపపాలు నిలిచియుండుటచే గల్గు పలువిధ కష్టములకుపాలగు పశు
వుల సంఖ్య యధికము. పశువుల పొదుగు దూదిలాగు మృదువైన మతిరు
ద్వారములు నిండియున్న వస్తువైనందున దానిని మృదువుగా యుపయోగపఱచ
వలయును. కొందఱు మోటుతనముగా పిండుటవలన యా సంచిని ఖాళిచేయుచు
న్నారు. అందుచే యొకవిధమైన నవగలిగి, దాని ద్వారములంతయు ఒకవిధముగా
మూతపడిపోవుచున్నవి. దీనికి చేయవలసినది యేమన్నను, పాలు చొఱుపుటకై
గాలిని యెక్కించు యంత్రమును గొని, పొదుగు ఏ ప్రక్కన మూతపడియున్న
దో యావైపుండు స్థనముల కా యంత్రమును తగిలించి యా మూలముగా కొంచెము
గాలినియెక్కించవలయును. పిదప యా గాలి పొదుగలంతయు వ్యాపించునట్లు చేతు
లతో తిన్నగా తడవి యువ్వనివ్వను లోపల కొన్ని చిన్న బొబ్బలు పగులు శబ్దము
చక్కగా వినును. ఇట్లు రెండు లేక మూడుతూరులు జేసినయెడల యవి యంతయు
పగిలి సౌఖ్యమగును. ఈ యంత్రము స్వల్పవెలకు చిక్కుట వల్ల ప్రతి గ్రామమం
దును ఒకటిలేక రెండుయంత్రములను కొని యుంచుట మంచిది."

Translation.

(a) The conditions of the deed of compromise entered into between the plaintiffs and the first defendant are:—

1. That the superintendence of the temple shall be vested in five trustees.

2. That within one month from the date of the service of the copy of the decree herein upon the Secretary to the Madras Devasthanam Committee, the five trustees including the warden (of the temple) shall be nominated, and they shall continue in office for a period of five years; but those who have vacated the office shall be liable for re-election.

17

3. That until such date as the five trustees including the warden are nominated, the temple properties as a whole, shall remain in the custody of the first defendant. The first defendant shall, if the committee think it desirable, be entitled to be elected as one of the five trustees.

4. That vacancies occurring in the future in the office of the trustees including the warden shall be filled within a month from the date of intimation of such vacancy to the said committee.

5. That in the case of a vacancy in the trustees including the warden, the remaining trustees shall, within a week from the date of the occurrence of such vacancy, intimate the same to the Secretary to the Madras Devasthanam Committee.

6. That the warden shall, in every case, be a resident of George Town, Madras, and a Sivavite, of the Velama caste, Poonamallee sect; the other trustees also shall, in every case, be residents of the locality and sivavites of the Velama caste.

7. That all the moveable properties of the temple shall be vested in the trustees for the time being. The adoration and benediction in the temple shall be conducted in the name of the warden for the time being.

8. That the trustees including the warden shall keep regular accounts of the receipts of the temple, and shall submit them annually to the Madras Devasthanam Committee; and after receipt of their observations thereon, shall print them in the tabular statement prepared by them for publication.

9. That all documents pertaining to the temple shall be made out in the name of the warden for the time being and in the name of one of the other trustees; all bills submitted on behalf of the temple shall be signed by the then warden and by one of the other trustees. The trustee to work with the warden shall be nominated every year at a meeting of the warden and the trustees.

10. That the trustees including the warden shall at least once in a month meet in the Devasthanam office to approve of the accounts of the temple, and to settle all the other matters connected with the temple, and sign in the said accounts.

11. That the licenses for conducting the festivals shall be obtained in the name of the warden for the time being.

12. That the trustees including the warden shall have power to conduct the affairs, frame bye-laws, and to modify or amend them in such manner or within such period as they may deem fit.

(*b*) The memorial of the undersigned residents of Routhampudi comprised in the Thotapalli Estate, Peddapur Taluq, Godaveri District.

Two fresh-water wells exist in our village reserved for public use, but we suffer much during the hot season for total scarcity of water therein. There are neither tanks for irrigation nor such as to contain water throughout the year nor such to serve the cattle. On that account, during the summer, the cattle also suffer seriously for want of water.

The extent of 3 acres 79 cents comprised in survey No. 857 lying to the south of the river channel adjoining the fresh-water well to the south of the village and shown in the accompanying plan had been the site of a tank prior to the settlement when, having been found ruined, it was entered in the accounts as burial ground. In the said area, only I acre 79 cents situated on the southern part of it, is being used for the said purpose. This will appear correct to the authorities by the measurement made by the village kurnam. The entry in the Government accounts that the whole extent of it is burial ground is totally incorrect. This has been the cause of so much suffering to us till now. If your honor be pleased to kindly visit our village, it will be evident that this land, with the exception of 1 acre 79 cents, is ever over-flowing with a gushing spring and vexatiously damp, and for this very reason it is also popularly known as 'spring marshy land.' Fourteen-sixteenths of the cattle of the village reach the fields by the paths marked as A, B, C and D on the plan. The route marked as E is used by those going from other villages through the village. During the monsoons, the spring water and the rain water make it miry and therefore inconvenient for cattle &c. to pass. Therefore, if after deducting 1 acre 79 cents used as burial ground from the total of 3 acres 79 cents, the remaining extent is utilised for a stone-faced tank in charity it will be con-

venient for men and cattle. We therefore pray that we may be permitted to dig a stone-faced tank in charity on the said site. No sooner orders are passed, we shall again apply to you for help from the Taluq Board.

(c) On the occasion of the cattle-show held in January last at Samayavaram in the Trichinopoly District, cows were brought from the neighbouring villages and from the Mysore Province. Among them, those from the Mysore Province were the best. Mr. Darlymple Hay, the President of the said show, made some suggestions following the lines of his lectures delivered in the past year in the matter of cattle preservation (breeding). They are: "causing them to calve frequently would do them much harm. Great care should be taken in the matter of the milk udders. Prior to calving if the cow's udder appear distended resulting in inconvenience (discomfort), it would be well to milk the cow immediately. If the swelling be not reduced, the labour will be intense for the cow, and when calving it will not be gentle but vicious. Soon after it calves, it should be milked and the milk given to it. It will strengthen the cow. The calf will then rise and have its feed. The cow can be fed with bran thereafter. But it should not be mixed with very cold water. It would be well for a few days to draw the milk and give it to the cow, Great care must be taken regarding the cow's udders, because large is the number of cows which, after they bear, have no milk and are on that account liable to various hardships. As the cow's udder is a substance cotton-like, soft, and full of pores, it must be delicately handled. Some, by milking it roughly, evacuate the sac. A kind of sore is thereby formed and all its pores become more or less closed. It must be remedied thus: the machine for driving in the air to increase the supply of milk must be applied to the udder on the side on which it is found closed and a little air must be driven in, The udder must then be gently stroked so that the air might pervade throughout it, and the noise of the bursting of the small pustules might be distinctly heard. If this is repeated twice or thrice, all the pustules will burst and health will be secured. As the machine can be had at a small cost, it would do well to secure one or two in every village."

LOWER GRADE. 1894.

శ్రీమతు అన్నగారయిన పాపి రెడ్డిగార్కి బాలుడు తమతమ్ముడు సుబ్బారెడ్డి దణ్ణములు పెట్టి వ్రాసుకొన్న విన్నపాలు:—తే॥ తమరు వూరికి పోయింది మొదలు యీ సర్కి అక్కడి సమాచారులు యేమిన్ని వ్రాయించినారు కారు. ఇక్కడ దినానికి దినానికి లేని పోని కల్యాట్లు పెరిగి వస్తూ వున్నవి. అవి అన్ని యీ క్రింద వివరిస్తూ వున్నాను.

మనకు చంద్రపాటి శ్రోత్రియంలో ఉండుకొన్న మక్తా భూములు అన్ని ప్రస్తుతం పరాయీల పాలయి పోతూవున్నవి. ఎట్లా గంటే ముందు మనకు మక్తా వహీని కవులు యిచ్చిన ఆ శ్రోత్రియం దార్లు యీ సాల్ షురువున అనగా యీ ఆషాఢ శుద్ధ 5 ల నాడు నాగుల అప్పన్న వద్ద యెచ్చు మక్తా మొకరు చేసికొని అతనికి కవులు వ్రాసియిచ్చి రిజస్తరున్ను చేయించినారు ఆ వర్తమానము నాకు తెలిసి మొన్న కొంచం వాన కురిసి పదను పడగానే ములుం తోటలో బాడవ పంపు దున్నే కోసరం ఆరకలు తోలుకొని జీతకాండ్లతో కూడా నేనున్నూ పోతిని. పోయి నంతలో నాగుల అప్పన్న మన ఆరకలు మళ్లదోలించి నేను ఇజాభా కిస్తుకింద మక్తావహీని కవులు పుచ్చుకొని వున్నాను ఈతోట సాగుబడి హక్కు నాకే గాని మీకు లేదు అన్నాడు. శానాసేపు పోరాడి నప్పటికిన్ని తోట కంత కూడా తియ్యనివ్వక పోయినాడు. అంతట నేను అత గానితో పోరాడ లేక శ్రోత్రియం దార్ల వద్దకు పోయి యేమి యిట్లు జేసినారే ఇది సరా అని యడిగిన దానికి వాళ్లు మీ అన్న ఆమానివహీనే గాని మక్తావహీని తాను సాగుబడి చేయ చాలము అని చెప్పినాడు. అందువల్ల మీ కవులు తీరక పోయినప్పటికిన్ని మేము వేరే కవులు యిచ్చుకొన్నాము. మరిన్ని అతడు మాకు యిజాభా కట్నం యిచ్చేటట్టు ఒప్పుకొన్నాడు. వల్లీవల్లని మీకు కవుళ్లిచ్చి తెల్లవారి లేస్తే కచ్చాకూతలు కూసుకొంటూవుండేదానికంటె కావలె నన్న వాళ్ల కిచ్చి యెచ్చు కట్నం పుచ్చుకోవడం సరో కాదో నీవే యోచించుకో అన్నారు

వారిమీద తోడుతోనే సమ్మేరి దావా అయినా చేసి భూములు దఖలుచేసుకొందామంటే వాళ్లుయిచ్చిన ముచ్చిలికా యెక్కడ పెట్టిపోయినారో యే పెట్టెలో వెదకినా నాకు చిక్కలేదు. ఇప్పుడుకొంచెము తొలకరించి దుక్కికి మంచి కోపుగా వున్నది. ఇప్పట్లో దుక్కికి షురువు చేయకపోతే పుబ్బకార్తెలో చల్లడానికి

పొలము లాయఖుపడదు. ఆజ్జూబాజూతోట లేమి మాగాణి భూములేమిదున్నతూ వున్నారు. మరిన్ని జరీబు భూములన్నిదున్ని పొగనారు నాటుతూ వున్నారు. ఈ సమయంలో చేతులోవున్న పొలం నాచుకొని కజ్జా కోర్లయిన పగవాండ్లు లేనిపోని ముత్తబీలుషన్ని యిబ్బందీలుపెట్టుతూవున్నారు అందుకు తగినట్టు యెదురు మొహరా చేసి పోరాడితేనే కాని అప్పన్న కవులుబందీ కింది భూముల్లో కొంత వట్టుకయినా మనకు దఖలు పడనేరదు. అట్లా మొహరా చేసేటందుకు నాకుదగిన మద్దత్తుగాని సలహాదార్లు గాని లేక పోవడం వల్ల యెందుకున్న పొలం పోక కల్యాట్లు పడుతూ వున్నాను. ఇంక నాల్నాళ్లలో అమల్దారుగారు తాలూకా హజిమాయిషీకి బయల్దేరుతారని ఒక వర్తమానం తెలిసింది. వారు మనవూరికి వచ్చేలోగా మనను మన వ్యవహారానికి కావలసినసాక్షి సరంజామలు జత పర్చుకొని వుంటే అమల్దారు గారితో రుజూవున మనగోషంతా వెళ్లపోసుకొని యేదోవొక తరహాగా న్యాయం కలగ చేసుకోవచ్చును అందుకై నేను యెంతో తర్దూదు చేస్తూవున్నాను. గాని మీరు లేక యేపనికిన్ని ముందు పడలేక తనకలాడవలసి వున్నది. ఇంతకు ముందుఎప్పుడయిన యీలాటి మొకద్దమాలలో మెలిగినవాణ్నే అయి వుంటే ఇంత తనకలాటం వుండదు. ఇది గాక యెదిరి మోతుబరి ఆసామి వారికి గ్రామమునసబు సలహాదారుగా నున్నాడు. కనుక నేఅప్పన్న అరకలు మళ్లదోలగానే నేనుపోయి ఫిర్యాదు చేసినంతలో ఆయన నాఫిర్యాదు మంజూరుచేయకనున్న తాములు విచారించకమున్న ఇది యేమో బేజా తకరరుగా వున్నది. ఇట్లా కజ్జాలుపెట్టుకొని మీరు యీవూళ్లో రహితాంగం చేసినట్లే చాలు చాలు పో పో అని బెదరించి తరిమెను. అంతటితో పోక నేను అయ్యా మీరు ఖుల్లను విచారించి నన్నుయేమన్నా వింటాను ఏమీలేక యిట్లా తూలనాడేది బాగావుండదు. మీరు అధికార్లు అని చెప్పగో వస్తే మంచి ఖబ్బర విచారించకపోమ్మంటారే యిదిన్యాయమా అన్నందుకు ఆయన గుడ్లు మిణకరించుకొని నన్నుచంపే వానివలెచూస్తూ తలారి పిచ్చివాడిచేత మెడపట్టి దోయించినాడు. కనుక ఇప్పుడు అప్పన్న అంటే ముకదు గ్రామమునసబు మీద మేస్త్రేటు దావా చేయవలసి వున్నది, కాగా యీ జాబు చూచిన తక్షణం మీరుబయల్దేరి రావలెను. మీరువస్తే వుభయులము కలిసి తగిన ఉపమబనాయించుకొని మనకు వున్నచిక్కులన్ని చూపుకోవచ్చును. మన కవులు బందీకిలోబడిన భూములు అప్పన్న కప్పుకోవడం అతగాణికి గ్రామాధికారి మద్దత్తుచేయడం అందుకు తగినట్టు మనము వెనక తీసిబోవడమున్న

యేర్పడితె అవతల మనము వూరువిడిచి పరారి కావలసినదేకాని అంతకంటే యేమిన్ని మార్గం వుండదు.

తౌజాకలం మీరువూరికి పొయ్యేటప్పుడు సర్కారుశిస్తు రెండువాయిదాలు చెల్లించవలసివున్నది అందుకు యింట్లోవుండే పయికంపోను చాలనిదానికి చావడివద్ద మన బాకీ అయివజాకింద పాపన్న పాతరవేయించి వుండే పిషాణాలుకొలిచేటట్టు మాట్లాడి పువ్వాడ చెలంసెట్టివద్ద కొంతపయికం తీసి చెల్లించమని చెప్పిపోతిరి. అందుకు గ్రామమునసబువిరోధంచేత పాపన్నను పిలిపించి ఆయనధాన్యం ఆయన్నుతీసుకపొమ్మని పాతరతీయను ధాన్యం బస్తా బందీచేయను తనమనుష్యులనే సహాయం యిచ్చి జోరావరిగా పాపన్నకు ధాన్యంతోలిపంపించి నీకున్యాయంతీర్చేతావులో పోయిచెప్పుకో పొమ్మన్నాడు. ఇంట్లోవున్న పయికం చెల్లించినందుకు అది కంచెపుల్లరి కిందను సాలుగుదస్తా బకాయ బాకీకిందను చెల్లుపెట్టుకొని ఇప్పుడు హాల్‌సాల్ రెండువాయిదాల బాకీపయికం చెల్లిస్తావా లేక నీ దొడ్లను యేలంవేయింతునా అని నన్ను వుడుకాడిస్తూ వున్నాడు. రేపో మర్నాడో యిరసాలు రవానా చేయపోతారట. ఈలోగా మనము చెల్లించవలసిన బాకీ సర్కారుపయికం చెల్లించకపోతే ఆతగాడుచెప్పినంతపని చేసునని తోస్తూవున్నది. ఇక్కడ చిన్నా పెద్దా అంతా బాగావున్నారు.

ఇంతే విన్నపాలు,

బాలుడు తమ్ముడు, సుబ్బారెడ్డి.

Translation.

To the elder brother Papi Reddi. Solicitations from his younger brother Subba Reddi with prostrations (due respect).

Ever since you left the village you have not communicated the news there. Day by day unforeseen troubles are waxing. They are all detailed below.

Our lands on fixed rent in Chandrapati Shrotriam are being appropriated by others. The Shrotriemdars, who leased the lands on fixed rent, had, at the beginning of the fasli, i. e., on the fifth day of the bright lunar fortnight of Ashada (June—July), leased them to Nagula Appanna for a fixed enhanced rent and executed a registered lease-deed. Having learnt the affair, and it having rained a

little the day before yesterday, I went in season taking ploughs with bullocks and servants to plough the land known as Badavapampu. When I went, Nagula Appanna drove our ploughs with bullocks out of the land saying that he had leased the land in question for enhanced rent and none but he has any right to the garden land in question. Although I strived for sufficiently long time, he went away restraining me from even opening the way of ingress into the land. Unable to contend with him, I went to the Shrotriemdars who, when questioned by me as to the propriety of their action, said "your elder brother expressed that he could not cultivate it on fixed rent but only directly (for share in the produce) and thereupon we leased it to a different person though the lease executed by you remains unexpired. Moreover, the new lessee had promised to pay an enhahced rent. You had better consider whether it is right or wrong to lease the land to those who require it for an enhanced rent in lieu of leasing it to you who are unwilling and vainly prattle now and then."

When I thought of filing a summary suit against them to take possession of the lands, the muchilika (counterpart of the lease) is not to be traced though all the boxes had been searched. Owing to the setting in of the first showers it is the season for the first ploughing. If the ploughing is not commenced now, the land will not be fit for sowing in the month of Karthi on the day when the moon is in the eleventh mansion. The adjoining garden lands and the wet lands are being ploughed. The garden lands have also been ploughed and transplanted with tobacco and hemp. At this time, the riotous enemies have snatched away the lands in our possession, and devise vain trickeries and submit (us) to straits. Unless their action is adequately and strenuously opposed even a portion of the lands comprised in Appanna's lease will not come into our possession. There being no one to assist or counsel me in making the said opposition, I am undergoing difficulties without undertaking any thing. I received information that the Amildar is starting within four days for the inspection (of crops) in the Taluq. If the witnesses &c. required for us are kept ready before he arrives in the village, we can represent our grievance to him and secure justice to some extent. In spite of my strenuous efforts, I am trembling, un-

able to take a forward step. In case I had gathered experience in such matters, I would not have wavered so much. Moreover the defendant is an influential (opulent) man. The village munsiff is counselling him. It was on this account that when I complained of Appanna having driven out my ploughs from the field, he did not accept my complaint and enquire into the matter but said "This is a frivolous dispute," and sent me away threatening me "If you figure in such disputes, enough! enough! you will carry on the agriculture in this village! go away! go away." I did not leave the matter there but said "Sir, after you go into the particulars (of my complaint) I shall abide by your suggestion. It would not look fair to treat me thus contemptuously. When I complained to you as one in authority, is it just to discard me without enquiring whether my complaint is true or false?" At this, he writhed his pupils and gazed at me as if he was going to kill me; he then had me necked out by the talayari Pichivadu. It is therefore necessary to complain against the village munsiff before proceeding against Appanna, and you should start as soon as you read this letter. As soon as you come (here), we can adjust matters agreeably and extricate ourselves from entanglements. If the usurpation by Appanna of the lands comprised in our lease and the rendering of assistance to him by the village munsiff be allowed and we agreeably thereto withdraw, we will have no alternative than to run away from the village.

Postcript.

When you left the village, two kists had to he paid. In respect of it you desired (me) to borrow some amount from Puvvada Chelamchetty on the security of the Pishanum paddy stored by Papanna at the village Chavadi who is indebted to us, to make up the kist with the cash left at home, and remit the total sum. As to this matter, the village munsiff, owing to enmity sent for Papanna, urged him to remove his paddy and allowed his own men to open the grain-pit, to bag the grain and have it removed forcibly and sent me away to resort to any place where I can seek redress. He credited the amount paid by me to grazing-tax and to the past year's arrear and is vexing me saying that unless I pay the amount of the two arrear kists of the current year he will have the cattle sold in auction. It appears the remittance is to be sent either

to-morrow or the day after. If the revenue arrear is not remitted before that date, I think he will fulfil what he had expressed. The young and the elders here are doing well. This much I request.

Your younger brother,
SUBBA REDDI.

1896.

(a) కాచ్చర్ల కోట గోపాల కృష్ణమ్మ అమల్దారు తాలూకే నరసరావు పేట. అనేక నమస్కారములు చేసి వ్రాసు కొన్న అర్జీ విన్నపము.

ది 21 డిశంబరు లగాయతు ది 25 తేది వరకు పంజా రోజు రిపోర్టు పంపించు కొన్నాను. తమరు నెంబరు 62 రున దయచేయించిన హుకుము యిప్పుడే అందినది. తిర్వ్యారు నుంచి రావడం తో నేచంద్రపట్ల అమరకం ముచ్చిలికాలు బకాయ బాకీ లెఖ వగైరాలు కరణంవద్ద తీసుకొన్నాను. ఆమొత్తం లెఖ యిందులో వుంచి పంపించు కొన్నాను.

గయిరు సాలునందు అములులోకి తెచ్చిన ప్రకారం హాలు సాలునందున్ను కఠినం వహించి వసూలుపరచిన యెడల ఈ వరకే చెడిపోయున్న రహితులు చాలా లుకసాను పడడమునకు కారణమవుతున్నది. గనుక ప్రజల సంరక్షణార్థము పెద్ద కాలమునుండి యెరిగియున్న పద్ధతిని అవలంబించి వసూలుచేయడము యుక్తముగా నున్నది.

తమరు పంపిచియున్న నోటీసు మీదగ్రామాదులు వారి చేవ్రాళ్లు చేయించి టమ టమా మూలముగా అందరికి ప్రచురపరచి తిర్గీ సముఖము లోకి పంపించు కోవడ మైనది. తమ శెలవు ప్రకారం కార్లకుండగ్రామం తాలూకు ఈయేడు అక్టోబరు కి స్తీరు 129 వసూలు చేసి బారబలావతీల జీతములను బట్వాడా చేసిబాకీ దస్తును యిరిసాలు చేసినాను. గనుక దాఖలు చిత్తగించ కోరుతున్నాను. కలాలు ఖానా యిజారాదారు పయికం ఇవ్వనందున తమహుకుం ప్రకారం కసబును ఆటంక పర్చడంకు జాగ్రత పెట్టించినాను. అయితే ఆ యిజారాదారు యిక్కడ లేరు. కలాలీలువెళ్లి యిజారాదారుతో చెప్పుకొన్నసిమ్మటగాని సంగతి తెలియదు. జరిగే సంగతి వెనక విశద పరుస్తాను. ఈకలాలుఖానా ఇజారా దారు మనకు వ్రాసి యిచ్చిన దస్తావేజు తమ వద్దనే దాఖలు చేయబడ్డది. ఈయిజాదారు సలీసు

అయిన మనిషి కాడని తగు ప్రయత్నము చేయవలసినట్టుందని తమతో మనవి చేసి వున్నాను. మంచిసమయము సంభవించి నందున యిదివరకు తమరు యే వుత్తరువున్ను ఇచ్చివుండలేదు. ఈవిషయమై సామాన్యముగా యోచించవలసినది కాదు. కంప్లేంటుచేయవలెనో లేక కసబును ఆటంకపెట్టి పయికం వసూలు చేయవలసి వుంటుందో ఆలోచించి వుత్తర్వు దయచేయవలెను.

(b) ఎడపల్లి గ్రామకాపురస్తుడైన రామారెడ్డి వ్రాసుకొన్న అర్జి:—

మజుకూరు గ్రామములో వుండే శేకుఅల్లి సాహెబున్ను నేనున్ను కమతపు సేద్యమునకు ఆరంభించి యిప్పటికి నాలుగేండ్లుగా సేద్యము చేసుకొంటు వున్నాము. అతడు యిప్పుడు కొందరు విరోధుల దుర్బోధనలవల్ల నన్ను తనకమతలో నుండి తొలగించదలచి మావుభయులసాగుబడి కిందవుండేభూములలో రెండు పల్లపు గుడ్డములు మాత్రము వదలి తక్కిన మెట్టమాగాణీభూములన్ని తానే కవ్వుకొన్నాడు: సేద్యపు కొరముట్లలో రెండు గుంటకలు రెండు గొర్తిదండ్లు రెండు కాండ్లు ఉమ్మడివైయుండగా అవన్ని తనవేయని జోరావరీచేసి తీసుకొని తమిరెలేని కాడి ఒకటి మాత్రమిచ్చి యదేనీదిపొమ్మని చెప్పినాడు, అందు మీద నేను యీసంగతి గ్రామమునిసీపుతో చెప్పుకొంటిని. అయనఆసాయబుచే లంచ మేమో తీసుకొని అతని పక్షముగానే తీర్పుచేసినాడు. నేను అదిఅన్యాయమనిజగడమాడుతూ చెరువుగట్టుకు పడమట్టి తట్టు మెట్టచేలో చెట్టుకొట్టపోగా నాచేలో అడుగు పెట్టితివా నిన్ను అక్కడనే నరికిపూడ్చి పెడుదునని మెడపట్టితోసి అమరసనాడు నాగేటికర్రుసరిపించుకోవడానికై కంసాలయింటికి పోతూవుండగా రచ్చమానికాడ కూర్చునివుండి నన్ను చూచి వుచ్చావుచ్చములు తిట్టి ముల్లుకర్రతో వీపుమీద రెండుమూడుపెట్టుపెట్టి కపర్దారు పోపొమ్మని బెదరించెను. గ్రామమునిసీపును ఆసరాచేసుకొని నన్ను అన్యాయముగాకొట్టి నాచేలిభూమిని లాగుకోవలెనని యత్నపడుతూవుండే యీసాహేబువల్ల నాకుయేవిధమైన బాధరాకుండ నన్ను కాపాడుటయేకాక నాకుస్వాధీనపడునట్లు న్యాయము కలుగజేయగలందులకై తమ ఘనతను మిక్కిలి వేడుకొనుచున్నాను.

Translation.

(a) Letter from Kacharlakota Gopalakrishnamma, Amildar of Narasaraopet Taluq.

I have submitted the report for the five days from the 21st December up to 25th idem. Your order No. 62 has just been re-

ceived. Soon after returning from Tirvoor, I have received from the kurnam the lease deeds pertaining to Chandrapatla and the arrear account, &c. I have herein enclosed the consolidated account.

If severe measures are resorted to in respect of the collections of the current year as in the past year, the ryots who are already affected would further be distressed. It is, therefore, desirable, in the interests of the subjects, to resort to the method in vogue from time immemorial.

The notice sent by you has been proclaimed by beat of tom-tom, and the signatures of the villagers secured thereon; it is herewith returned. As directed by you I collected Rs. 129, the kist for October in the current year's demand for Karlakunda disbursed therefrom the pay of the village officers and remitted the balance. I request the necessary entries may be made. As the vendor of the arrack farm has not remitted the amount, I have made arrangements to restrain him from carrying on the business. However, the vendor is not here and nothing will be known until the vendor's servants acquaint him of the matter. I shall communicate to you the subsequent particulars. The agreement executed in our favor by the arrack vendor has been filed with you alone. I have represented to you that the arrack vendor will not act fairly and it seems that necessary endavours must be made. Fortunately (for him), you have not passed any order. The matter should not be lightly considered. Pray consider and issue orders whether the amount should be collected by filing a complaint or by obstructing the business.

(*b*) The petition of Rama Reddi, a resident of Edapalli village. Since four years Sheikh Ali, a resident of the village, and mysell have been jointly carrying on cultivation. At the inducement of some of my enemies he has taken to oust me from partnership and to this end has usurped into his exclusive possession the dry and wet lands hitherto comprised in our partnership with the exception of two wet plots. Out of the agricultural implements, he has taken away by force two levelling instruments, two stumps of drill ploughs and two yokes though they were joint property, and has sent me away giving me a yoke without the pin in the centre which he said

was mine. Thereupon, I reported the matter to the village munsiff. Having received some bribe at the hands of the Sahib, he decided only in his favor. Impugning the justice in the matter, when I had gone to fell a tree in the dry land situated to the west of the tank-bund, he pushed me by the neck saying "if you step into my land, I shall cut and bury you there"; on the next day while I was on my way to the carpenter's house to have the plough-share mended, he was sitting at the tree where the villagers used to meet, here he called me all sorts of names and struck me twice or thrice on the back with a thorny stick threatening me, "Beware! go, go." I pray that you will not only protect me from being submitted to any harm at the hands of the Sahib who, with the support of the village munsiff, beat me and is endeavouring to come by the lands in my possession, but also to cause justice to be administered so that I might regain my possession thereof.

1897.

(a) తుని డివిజను డిప్టీ తహశీలుదారు వ్రాసుకొన్న విన్నపములు.

కోరాం తాలూకా జమీందారువారు ఆ జమీందారీ యిలాకా కోరాంశి వారు జగన్నాథపురంగ్రామములో వంతువాళ్లకు తమ నవుకరి నిమిత్తముపుట్టినభూములు వంతు బెన్నాయ వగయిరాలు అనుభవిస్తూ తమ నవుకరీ చేయడం మానివేసినారు అనే మొనలయిన సంగతులతో క్రిందటి నెల ది 15 తారీఖున వ్రాసుకొన్న అర్జీ ఆ నెల 19 తారీఖుగల యండార్సుమెంటుతో రిపోర్టు నిమిత్తం నాకు రిఫరు అయినందున, చేయకుండావున్న ఆసాముల పేర్లు తెలియ చేయవలసినదని జమీందారు వారిపేర యాదస్తు వ్రాస్తే, వకాలతునామా సహితంగా వకీళ్లను పంపిస్తూ, తపశీలు వారివల్ల తెలియగలదని క్రిందటి నెల ది 13 తారీఖున జవాబువ్రాసినందున, వకీళ్లు తెలియచేసిన బెన్నాయ వగయిరా 8 గురినిన్ని, వకీళ్లు గోరిన సాక్షులనున్ను తలబుచేసి విచారణ చేయడమయినది.

పంకు బెన్నాయ అనేవాడు అతను సహా పన్నెండుగురు జనముతో తమ నవుకరీ అనగా అయివజు కయిలు చేయించి కాపలావుండడం ఖజానాలతోనున్ను తమతోనున్ను తమ రాజబంధువులతోనున్ను గ్రామాంతరములకు వెళ్లుతూవుండడం, పహరా చౌకీలు యివ్వడం, పితూరీలు తటస్థమయినప్పుడు హాజరయి

తమ వుత్తరవుల ప్రకారం నివారణ చేయడం మొదలయిన నవుకరీ చేయడం వాండ్ల నిర్ణయము అనిన్ని ఆటువంటి నవుకరీ నిమిత్తమే అతని పూర్వులకు సదరు జగన్నాథపురములోజిరాయతీలోనుంచి భూములు యివ్వబడి అవి శాశ్వతపు భూబందులో జిరాయతీ హెడ్డుల సమూదుఆయినవనిన్ని, వాటిని అనుభవిస్తూ బెన్నాయతాత తండ్రులున్ను దరిమిలాను అతనున్ను నిర్ణయమయిన నవుకరీ చేస్తూ భూములు అనుభవిస్తూ వచ్చినారు అనిన్ని. ఆ భూములు జిరాయతీ హెడ్డులోతమ నవుకరీనిమిత్తం అవి సమూదు అయినందున యినాం కమీషనరువారు క్విటురెంటు ఫయిసలుచేసియుండలేదు అనిన్ని; సదరు పన్నెండుగురు మింజాములెకొత్తాంశివారు పంగనాకలలోవున్న నలుగురుకొండవాండ్లు యిప్పటికిన్ని, నవుకరీ చేస్తున్నారు అనిన్ని, బెన్నాయ వగైరా ఎనమండుగురు మాత్రమే యిటీవల కొంతకాలమునుంచి నవుకరీ చేయడంలేదనిన్ని, బెన్నాయ తండ్రి ఈవిషయమయి తమకు ముచ్చిలికా కూడా దాఖలుచేసి ఉన్నాడు అనిన్ని, అతను చనిపోయిన తరువాత ఆభూములు జప్తుచేస్తే బెన్నాయ హాజరయి అతనితండ్రి చేస్తూవున్న అన్ని విధములయిన నవుకరీలను నిర్ణయమైన జనముతో తాను చేయడమునకు వప్పుకొని అర్జీ దాఖలు చేసినందున భూములు తిరిగి అతనికి బహాలుచేసి వుండడమయినదనిన్ని మొదలయిన సంగతులు జమీందారువారి వకీల్లు కయిఫియ్యతువ్రాయిస్తూ, బెన్నాయ యేమి బెన్నాయతండ్రి యేమి అవిచ్ఛిన్నముగా నవుకరీ చేస్తూవున్నందున దాఖలాకొరకు లేటు డిప్టితహశీలుదార్లు వ్రాయించిన యినాయతు నామాలు, తమవద్ద ఉన్న హుకుముల యెంటరు బుక్కులను పట్టి తయారుచేసిన జాబితానున్ను ధాకలుచేసినారు. మరిన్ని సదరు సంగతులు వారి తరపు సాక్షులవల్ల పూర్తిగా రుజువుపర్చినారు.

తనకు సదరు భూములు జమీందారువారి నవుఖరీ నిమిత్తం పుట్టలేదనిన్ని, మొఖాసా పుట్టునవిఅనిన్ని తనవద్ద వుండే దస్తావేజులు కాలిపోయినవనిన్ని బెన్నాయ రులియచేస్తాడు. కాని అతనుచెప్పేసంగతులు నేను విశ్వసించను. మొఖాసా అని ఋజువు చేయవలసిన బాధ్యత అతనియందు వున్నప్పటికిదస్తావేజులు కాలిపోయినవని ఒక సబబు చెప్పుతున్నాడు.

కాబట్టి యీ సంగతులు చిత్తానకు జాహీరు నిమిత్తం విన్నపంవ్రాసుకొని యిందున గురించిచిత్తానుసారంగా హుకుం జారీ కాగలందులకు ప్రార్థిస్తూ యీకేసుతో సంబంధించిన కాగితములుపేరస్తు సహితం యిందుతో పంపుతున్నాను.

(*a*) ఏలూరు తాలూకా తహశీలుదారు వ్రాసుకొనిన అర్జీ.

డిస్త్రిక్టు గజెటీలోని నె 4 య సరిక్యూలరులో ఆజ్ఞాపించిన ప్రకారం మనవి వ్రాసుకొనేదియేమంటే.

తాలూకా ఖిలాకా గ్రామముల పయిని ఫిబ్రవరి ఆఖరువరకు రు 225-3-6 బాకీవున్నందున ఆ పయికం వాయిదాల ప్రకారం వసూలు కావడముకు వాయిదా నోటీసులున్ను డిమెండ్లున్ను జారీచేసివున్నాను. యీ నెలలో అనగా మార్చి నెలలో చాలాపయికం వసూలు అయినది. క్రిందటి నెలాఖరువరకున్ను జమాబందీ జరుగుతూ వున్నందున యే యే రయితులు యెంతశిస్తు శిసలుగా యేర్పడ్డది తెల్సుకోవడముకు సాధ్యముకాక యీ నెలలో యీసత్తుపన్ను శిసలుచేసి పయికం వసూలుచేస్తూవున్నాను, యీ నెలలోనే బాకీ యీసత్తున్ను వసూలు పరుచుటకు తగిన యేర్పాటులు చేసినానుకాని రహితులు కొందఱు పాయకారులు అగుట చేతను ద్వారకాతిరుమల దేవస్థానపు బాకీ వసూలు కావడం అనుమానముగా వుండుటచేతను జాడాగా వసూలు చేయగలనో లేదో అని భీతిగావున్నది. ద్వారకాతిరుమల దేవస్థానపు బాబతు రు 189 లు అర్చకులు ప్రస్తుతం అర్చకత్వంపని చూస్తూవున్నప్పటికి వారికిన్ని ధర్మకర్తకు జరుగుతూవుండే వ్యాజ్యము అప్పీలులో ఉన్నందున అది తమపక్షముఆయితేనేగాని చెల్లించుటకు సాధ్యము కాదని అంటూవున్నారు. మరిన్ని 18 రూపాయీలు తకరారుబాపతు క్రింద ఉన్నదిగనుక అందు విషయములో ఫయిసలు ఉత్తరవులు జారీఆయ్యేవరకు వసూలుకాదగి ఉండలేదు.

Translation.

(*a*) Letter from the Deputy Tahsildar, Tuni Division.

My letter dated the 15th ultimo bringing to your notice that the servants Bennaya, &c., for whose service by turns inam lands have been assigned in Jagannathapuram, a hamlet of Kottam within the limits of the Kottam Zemindari and the same enjoyed by them, have committed default in respect of the service, &c., was referred to me for report with the endorsement dated the 19th idem. I therefore addressed the Zemindar to acquaint me with the names of those who have committed default in service. He sent vakils with vakalutnamahs and replied on the 13th idem that the matter was ascertainable from the particulars the eight persons including Ben-

naya and the others were examined along with the witnesses who have been summoned as desired by the vakils.

The Zemindar's vakils filed a statement urging among other things that the said Bennaya with eleven others have undertaken with the Zemindar to measure the harvested grain and guard it, to escort the treasure, to follow the Zemindar and his relations on tour, to work as guards and sentries, to carry out the Zemindar's order and suppress robellions when such occur, &c., that it was only in respect of such service that his ancestors were granted cultivable lands in Jagannadhapuram and these have accordingly been registered under that head in the permanent account of the boundaries of fields, that the grandfather, the father of Bennaya and subsequently Bennaya himself have been doing the prescribed service and enjoying the lands, that the Inam Commissioner had not settled the quit-rent on them as they had been brought under the cultivable extent with the remark that their assignment was for personal service (to the Zemindar), that out of the aforesaid twelve, four hillmen residing at Vangavaka are still rendering the prescribed service, that only eight including Bennaya have for some time previously made default, that Bennaya's father has filed the counterpart of the agreement in this respect in the Zemin office, that when the said lands were attached subsequent to the demise of Bennaya's father Bennaya appeared himself before the Zemindar and presented a petition undertaking to do with the prescribed number of men all the services his father was doing upon which the lands had to be restored to him, and filed the grants issued by the late Deputy Tahsildar as also a list prepared from the register of orders issued in proof of the uninterupted service rendered by Bennaya and his father. They (the vakils) have also conclusively proved the facts by their witnesses.

Bennaya stated that the said lands were not granted on account of service to be rendered to the Zemindar, that they have been granted at a favorable rent for past services, and that the documents with him were consumed by fire. But I could not believe his statements. Though the onus of proving that the lands have been granted at a favorable rent for past services is on him he pleads that the documents were burnt. I therefore bring these

facts to your notice and request that orders may be passed herein as you may deem fit. I have herewith forwarded the connected records with a list thereof.

(*b*) Letter from the Tahsildar of Ellore Taluq.

As directed in circular No. 4 published in the District Gazette, I beg to state as follows:

In respect of the recovery of Rs. 225-3-6, which represents the arrear up to the end of February in the villages of the Taluq, I have issued notices fixing the terms of payment as well as the demands. During the month, i. e., in March, a greater portion has been realized. The annual settlement having continued till the end of the last month, it was not possible to determine the amount payabe by each ryot; during the current month I have settled the amount individualwar and am collecting it. I have made the necessary arrangements to collect the whole arrear in the current month alone. But as some are non-resident ryots and as it is uncertain that the arrear on behalf of the Dwaraka Tirumala temple will be recovered, I am afraid if the arrear amount will be completely recovered or not. Rs. 189 pertains to the arrear due on behalf of the Dwaraka Tirumala temple; in spite of the fact that the ministrants of the temple are at present continuing in service, they express their inability (to pay the arrear) uuless the suit now pending between them and the trustee is decided in their favour. Again Rs. 28 is an objectionable item, it will not be recoverable until final orders are issued in the matter.

1898.

(*a*) పెద్దాపురం తహశీలుదారు గారికి యేలేశ్వరం డిప్టి తహశీలుదారు వ్రాసుకొనినయాదాస్తు.

జగపతినగరం కరణం తన గ్రామభూములకు నీరుపారుదల కాబడేకాలువ తాలూకు ప్రదేశము కొంత గెద్దనాపల్లి కాపురస్థులు ఆక్రమించుకొని కొంపలుకట్టడమువల్లనున్ను, నీరవరంముతా ప్రొప్రయిటరువారు మామూలుప్రకారం మరమ్మత్తు చేయించక పోవడము చేతనున్ను, తమభూములకు నీరు రావడం తక్కువ ఆయినదనే మొదలయిన సంగతులతో వ్రాసుకొన్న రిపోర్టు విచారణకొరకు నాతావుకు

ది 23-9-85 తారీకున రిపరు చేయించి యున్నారు. ఇదే సంగతిలో అజగపతినగరం గ్రామరహితులు అరవబుచ్చివెంకట్రాయడు వగయిరాలు నాతొవున ఒక అర్జీ కూడా దాఖలు చేసియున్నారు.

ఏలేటి మొగ మొదలుకొని గెద్దనాపల్లివరకువుండే కాలువ వీరవరం ప్రాప యిటరువారు మరమ్మతు చేయించడం విధాయకమయ్యిన్నీ, అప్రకారం జరిగించక పోవుటచేతనున్ను, గెద్దనాపల్లి కాపురస్తులయిన కోరుమిల్లి సీతన్న, సవరం అప్పడు, నందూరిపోతన్న, ముల్లేటిరాజన్న అనువారలు ఆకాలువ తాలూకు స్థలంకొంత ఆక్రమించుకొని ఆవరణచేసి అరటితోట వేసుకోవడము తుమ్మచెట్లు వగయిరాలు పాతడము మొదలయిన పనులు జరిగించియుండడమే కాకుండా సీతన్న అనేవాడు ఇల్లుకూడా కట్టియుండడము చేతనున్ను కాలువ యిరుకు మెరక అయి తమగ్రామ భూములకు అదివరకు వస్తూవుండే నీటికంటె తక్కువ రాబడుతూవున్నదని అర్జీదా ర్లలో హాజరువున్న అరవ బుచ్చివెంకట్రాయుడున్ను, యిందున అనుసరించే జగ పతినగరం గ్రామ మునసబు కరణములున్ను, వ్రాయిస్తారు.

కోరుమిల్లిసీతన్న తాను కాపురంవుండే పాక సికస్తు అయినందున అది విప్పివేసి తిరిగి రెండుమాసముల క్రిందట తాజాయిల్లు కట్టుకోవడములో కాలువ కేకి కొంతవరకు ఆక్రమణ కాబడ్డసంగతి నిజమైనట్టు ఆఖరకు ఒప్పుకొని కయిఫీ య్యతు వ్రాయించినాడు.

సవరం అప్పడు తాను అరటిమొక్కలు వగైరాలు వెయ్యబడ్డ స్థలము తన తాలూకే అయివున్నది గాని కాలువ తాలూకు కాదని వ్రాయిస్తూ నాతనిఖీకాల ముకు సదరుకాలువవద్దు పారతో తెగగొట్టినట్టు కనపడే గుర్తులు తనవల్ల నే అప్పటికి రెండుమూడు రోజులక్రిందట గలుగజెయ్యబడ్డట్టు ఒప్పుకున్నాడు

నందూరి పోతన్న తాను కాలువతాలూకు స్థలము ఆక్రమించుకోలేదని వ్రాయిస్తూ కాలువలోకి పుట్టి దిగతొక్కడముచేత ఆపుట్టి తీసి తన దడివాళ వేసు కున్నట్టు చెప్పుతాడు.

ముల్లేటి రాజన్న తాను పుట్టిదిమ్మవేసి నేపాళపు మొక్కలు వగయిరాలు పాతిన ప్రదేశము కాలువవద్దుదయినందుకు ఒప్పుకూంటూ ఆపని నాతనిఖీ కాల మునకు 5-6 రోజులకులోపుగా జరిగించి ఉన్నట్టు వ్రాయిస్తాడు.

సదరు నలుగురు ఆసామీలు ఆక్రమణ చేసినారనే దావాస్థలములు కాలువ తాలూకు కాననిన్ని, వీరవరం ముఠాప్రొప్రయిటరు వారివలన వాళ్లకు నివేశనముల క్రింద యివ్వబడ్డ స్థలములు అనిన్ని, అట్లావాళ్లకు నివేశనముల క్రింద యివ్వబడ్డ బాబతే అయినందుకు తాను యెరిగివుండడం తప్ప వేరే వ్రాత మూలమయిన ఆధారములు యేమీ లేవనిన్ని, యేలేటివద్ద ఉండే గట్టు మొదలు గెద్దనాపల్లికి నీరు ప్రవహించే కాలువ వరకు వీరవరం ముఠా ప్రొప్రయిటరు సంవత్సరమునకు ఒక పర్యాయమున్నూ జరూరును అనుసరించి అప్పుడప్పుడున్నూ మరమ్మతుల్ను చేయించడము మామూలు అనిన్ని, అదేప్రకారము ఈసంవత్సరం ఏప్రిల్ నెలలో చేయించివున్నారనిన్ని, దావాకాలువ వెంట నీరు వెళ్లడమునకు ఏవిధమయిన ఆటంకములేదనిన్ని గెద్దనాపల్లి మునసబు వ్రాస్తాడు.

ఉభయపార్టీలను వుంచుకొని ఆదావా ప్రదేశము వగయిరాలను నేను స్వయముగా చూచి ప్లాను తయారుచేసి యిందుతో జతపర్చడమైనది.

నాతనిఖీకాలములో నీరు ధారాళముగా పారుచుండుటచేత ఈసంవత్సరం కాలువ మరమ్మతు చేయలేదని జగపతినగరం గ్రామస్థులు తెలియచేసే సంగతి నేను నమ్మచాలను. ఆ ముఠా సూపరింటెండెంటుగారు వ్రాసిన పుత్తిరం యంక్లోజర్లు వగయిరాలవల్ల మరమ్మతు జరగబడ్డట్టు స్పష్టముగా కనుపడుచున్నది. నీతన్న వగయిరాలు యిళ్లువగయిరాల క్రింద కాలువ స్థలము కొంత ఆక్రమణ చేయుటచేత దానిన్ని మరమ్మతు చేయవలసి వచ్చినప్పుడు ఆపైపున మట్టివగైరాలు వడ్డుపయిని వెయ్యడమునకు వల్లలేదు. మరమ్మతుచేసే మనుష్యులు ఆభాగమందు నడవడమునకు అయినా అవకాశములేదుగనుక ఈసంగతి శృతపరుస్తూ యీబాబతు కాగితములు పెహరస్తు ప్రకారము యిందులో పంపించినాను.

(b) మహారాజశ్రీ కలెక్టరువారి సముఖమునకు.

రాజమహేంద్రవరం తహశీలుదారు వ్రాసుకొన్న అర్జీ:—

జగ్గంపేటముఠా ప్రొప్రయిటరువారు తమపేర వ్రాసుకొన్న అర్జీని పంపించి రోడ్డు క్రింద ఆక్రమణ అయిన జిరాయతి తాలూకు ముజరా కావలసినదని కోరె సొమ్మును గురించి రిపోర్టు చేయవలసినదని వ్రాయించినందుకు మనవి చేసుకొనేది యేమంటే:—

అర్జీలో వివరించిన సొమ్ము యే యే రోడ్డు క్రింద ఆక్రమణ అయినభూముల తాలూకు అయినది వారుచెప్పే సముజాయిషీని పట్టిన్ని, తాలూకాలోవుండే ఆషాబతు లెఖవల్లనున్ను చూడగా క్రిందిటి నెలలో పంపిన క్వార్టర్లీ స్టేటుమెంటు దాఖలా యెత్రసీరాతో మార్కు చేసిన మూడుపద్దులబాబతు అయినట్టు అగుపడుచున్నది సదరుభూములు కొత్తూరు రోడ్డుతాలూకుప్రక్క కాలువల క్రింద పట్టిగోతుల క్రింద ఆక్రమణ అయినవి అందులో య,1శె 14ల భూమి ఖాయం ఆక్రమణ క్రింద చేర్చబడ్డది. దాని విషయమై యిప్పుడు తకరారులేదు. తక్కిన శె10ల భూమికి రు 3-2-2 లు ముజరా కావలసినట్టు కోరుతారు. ఈభూమి తిరిగి సాగుబడిలోకి వచ్చేది గనుక లెఖలో చేరక పోవడము కలిగినది. అయినను షరాకలములో ఈసంగతి నోటుచేయబడ్డది. యీస్థితిజాహీరు నిమిత్తము విన్నపించుకున్నాను.

Translation.

Letter from the Deputy Tahsildar of Eleswaram to the Tahsildar of Peddapuram.

The report submitted by the kurnam of Jagapathinagaram, bringing to notice among other things, that the irrigation of his lands has been to some extent diminished by reason of a portion of the (bed of the) said irrigation channel having been appropriated by the inhabitants of Geddanapalli for house-sites and of the mittadar of Veeravaram not having carried out the usual repairs, has been referred to me on 23-9-85 for report. In this very matter, Arava Buchi Venkatarayudu &c., ryots of the said Jagapathinagram have also presented a petition to me. Arava Buchi Venkatarayadu, who was present among the petitioners, stated to me that the proprietor of Veeravaram, who was bound to repair the channel from its mouth at Ellore to Geddanapalli, has not carried out the said repairs, that Korumilli Seethanna, Savaram Appadu, Nandoor Potanna and Molleti Rajanna, inhabitants of Geddanapalli, have appropriated and enclosed an extent of land pertaining to the channel whereon they set plantain trees and also planted Babul &c., trees, and in addition to these Seethanna has constructed a house thereon; that on this account the channel had become narrowed and silted up diminishing the supply of water hitherto flowing to their village,

The village munsiff and the kurnam of Jagapathinagaram have corroborated the above facts.

Korumalli Seethanna has finally made a statement admitting the truth of the fact that in the matter of renewing two months back the ruined hut in which he has been living he had encroached upon a portion of the channel land.

Savaram Appadu, who made a statement that the land whereon the plantain shoots have been laid was his, admitted that the marks of cutting at the channel bank found during my inspection to have been caused with a spade, were caused by him two or three days previously.

Nandoor Potanna averred that he had not encroached upon the channel and that he had thrown the earth removed in deepening the silted channel by the side of his fence.

Molleti Rajanna asserted that the extent which he had levelled and on which Nevalam (jasmine) shoots have been planted, formed the channel bank and that he had done so 5 or 6 days prior to my inspection.

The village munsiff of Geddanapalli stated that the sites in question alleged to have been encroached upon by the aforesaid four persons were not channel land, that they have been assigned to them as house-sites by the mittahdar of Veeravaram, that beyond being himself personally aware of the fact there was nothing in writing to prove that the plots have been assigned as house-sites, that it has been usual for the mittahdar of Veeravaram to carry out repairs annually and as occasion may arise to the channel lying between the embankment at Ellore and the mouth of the channel irrigating Geddanapalli, that repairs have accordingly been carried out during April in the current year, and that there was nothing to obstruct the flow of water in the channel in question.

I have personally inspected the land, &c., in question in the presence of both the parties and attached hereto the plan prepared (by me.)

As there was a copious flow of water during my inspection, I could not credit the allegation of the residents of Jagapathinagaram

that the channel had not been repaired this year. It is manifest from the reply with enclosures, &c., received from the Superintendent of the Mittah that the repair has been carried out. Seethanna, &c., having encroached upon the channel land, it is not possible to throw the earth on the brink at the time it was repaired. It is not even possible for those carrying on the repairs to walk on that side. With this report I submit a list of the papers connected with the matter.

Letter from the Tahsildar of Rajahmundry to the Collector.

I beg to report on the matter of the remission to be allowed for the cultivable land encroached upon for the road as stated in the petition submitted by the mittahdar of Jaggampeta which has been forwarded to me.

From the facts explained by him and on inspection of the accounts in the Taluq office in that matter to trace the road to which the amount referred to for the encroachment of lands pertains, it appears to be embraced in the three items marked in red ink in the quarterly statement forwarded last month. The said lands have been utilised for side-ditches and earth-pits for the Kothur Road. Of them, 1a 14c of land is shewn as having been permanently utilised. This matter is not at present contested. In respect of the remaining 40 cents, he states that he is to be given a remission of Rs. 3—2—2. As this extent will again be brought under cultivation it had to be excluded from the accounts. However, it was noted, I submit this state of facts which is self-manifest.

1899.

(*a*) మ॥ రా॥ శ్రీ కర్నూలు తాలూకా తహశ్శీలుదారిగారి సముఖానకు.

చిట్టిపాడు గ్రామ మునసబు సింగారెడ్డి వ్రాసుకొన్న రిపోర్టుయేమంటే:—

1878 సంవత్సరం మే నెల పదుకొండో తేది వుదయం షుమారు నాలుగు ఘంటల కాలమందు చీరెంచ అప్పను లచ్చన్నకొడుకు ఆదినారాయుడు వీరిద్దరున్ను గ్యాంగ యింట్లనుంచి మా గ్రామానికి వచ్చి నాదగ్గర యిచ్చిన ఫిర్యాధియేమంటే:—నిన్నటిరాత్రి షుమారు రెండు ఘంటలన్యాళ మామేస్త్రీ అయిన

కొండప్ప ఇంటికి కొందరు దొంగలు వచ్చి వాకిలు పగులకొట్టి మేస్త్రి కొండప్పను గొడ్లతో తలమీద కొట్టి యింకా కొంత దెబ్బలు కొట్టినారు. అతడు వచ్చి తమ దగ్గర ఫిర్యాదీచేసేటందుకు ఘాబరతో రాలేదు. మేమువస్తిమి అని చెప్పిరి. అ తక్షణం నేనున్ను .తలారి నాగడు, వెట్టి లచ్చిముడు, వెట్టియారడు యింకాయిద్దరు పెద్దమనుష్యులు అనగా చిన్నసామి చెంగిరప్ప వీండ్లను పిలుచుకొని సదరీగ్యాంగియిండ్లకుపోయి మేస్త్రీ కొండప్ప యింటికి పోయి విచారించగా మేస్త్రీ కొండప్ప నాదగ్గర కైఫీయతు వ్రాయించినది యేమంటే:—పదోతేది శుక్రవారం రాత్రి నేను తలవాకిలి తెరుచుకొని వాకిలు లోతట్టు మంచము వేసుకొని పండుకొని యుండగా షుమారు వొంటిగంటవ్యాళ కొంత దొంగలువచ్చి నా యింట్లోకిరాళ్లుయిసిరికొట్టిరి. అందులో వకరాయి యడమ మోచెయ్యికి దెబ్బ తగిలినందున నేనున్ను నా భార్యయున్ను గోడచాటున దాచుకొంటిమి. తిరుగా నేను వాకిలి దగ్గర చూడవలెనని రాగా వకపొడుగాటిమనిషి గొడ్లితో తిప్పి కంటి పైనకొట్టినాడు. గనుక కంటిమీద ఘాయము అయినది. అంతలోనే నాయింటి లోపలికి పారిపోతిని. తిరుగా రాళ్లు నా యింటిలోపలికి విసిరి తర్వాత నా తలవాకిలి వాండ్లేమూచుకొని బైటచిలకం వేశిరి. నేను లోపలిగడ వేసుకొన్నాను. తర్వాత బైటికి రమ్మని పిలిచిరిగాని నేను బైటికిరాలేదు, పిమ్మట తలవాకిలి గడ్డపారతో మద్దెమంచు విరగకొట్టి సొమ్ము తెమ్మని అడిగిరి. అప్పట్లో నేను ఘాబరాపడి నా భార్యనడుమున ఉండే వెండిడాబు, చేతిలోనిఉండే 2 వెండిఘట్టి కడియాలు, 2 బంగారు బెండు కమ్మలు, ఏకపొడుగాటి మనిషి చేతికి నేనుతీసి ఖండిలోనుంచి యిచ్చినాను. సదరీ పొడుగాటిమనిషిని గుర్తు తెలియదు. తరువాత వాకిలు తీయుమని చెప్పినాడు, అప్పుడు వాకిలు తీసినంతలోనే నన్ను కొడగల్లాయి అనేవాడు బైటికీ సిగపట్టుకొని యీడ్చి నాతల రొంటికలు పట్టుకొని నేలమీద పడవేసి నూలుపగ్గముతో నా కాళ్లుకట్టినాడు. మిగత వాండ్లందరున్ను నన్ను కొట్టినారు. అప్పట్లో కొట్టినవాండ్లను గుర్తించినాను, వాండ్లు తిరుగా నా యింట్లో చొరబడి నా పెట్టెలో ఉండిన రూ 130 లన్ను 1 నల్లకంబడి 1 పచ్చడం 2 తెల్లరుమాలు 8 దోత్రాలు 1 యర్రధోత్రం 2 అంగరఖాలు 1 జంబుఖానం 1 కొడగత్తి 3 డబిల్ గిగ్గునిల్ 3 గడ్డపారాలు 2 ఫికాశీలు 2 యిసతెట్లు నా భార్యయొక్క 1 ముత్యపు ముక్కర 1 బేసరి 2 వెండి పిల్లెండు 1 రెట్ట టొల్లు కడియం యిదిగాక నాది 1 వెండిసిరిగ 1 కాలుమెట్లు చెవులోని బంగారుగుండెలు 2 న్ను తక్కొన్నారు. యీసా

మానులు తీసుకొని పోయే టప్పుడు నన్ను తిరుగ యింట్లోవేసి వాకిలుమూశి తాడుతో చిలక ముకట్టి వెళ్లిపోయినారు. వాండ్లు వెళ్లిపోయినతర్వాత వాకిలి కండిలోనుంచి తాడుతోకట్టినది యిప్పుకొనీ వెలపటికి వచ్చిచూడగా మా గ్యాంగి యొనిమిది యిండ్లకు వాకిలి మూశి మెండుకొట్టివుండిరి. నేను ప్రతియింటికి మెండును తీసినాను అప్పుడు వాండ్లు గలభచేశి అందరు నన్ను చుట్టుకొని యేడ్వసాగిరి. అంతలో నేను చిట్టిపాడుకు పోయి రెడ్డిగారిని పిలుచుకొని రమ్మని చీరంచ అప్పడిని ఆదినారాయుడిని వీండ్లను పంపింతిని అని వ్రాయించినాడు నేను సదరీ గ్యాంగియిండ్లను చూచి బైట పారవేశిన రెండు ఉత్తపెట్టెలను తీయించుకొని గ్రామానికి వచ్చి నేరస్తులును పత్తాపెట్టి అందులో బోయుం గంగిగాడు 1 మాదిగ పాలెడు 1 అనుముని కొడుకు దుకగడు 1 మాదిగ యెఱ్ఱడు 1 మాదిగ కెంచని తమ్ముడు చింగడు వీండ్లు దొరికినారు. సదరీ పుత్తరెండుపెట్టెలను సదరీ దొరికిన 6 గురు ఆసామీలను గ్రామంచానడిలో హాజరుపరచివాను. మిగుల వాండ్లు గ్రామంలోహాజరులేరు. ఉన్నసంగతి తమ చిత్తానకు వ్రాసుకొన్నాను. చిత్తగించగల కర్తలు.

(b) మహారాజశ్రీ విశాఖపట్నం డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టువారి సముఖానకు.

అసలు $\frac{299}{75}$

వాది-కోటప్ప కోట చిన్నవెంకట్రెడ్డి.

ప్రతివాది-గుండ్లపాడు రామదాసు.

ప్రతివాది శివిల్ కోడ్డు తా॥ శె॥ 110 ప్రకారం ధాఖలు చేశిన కయిఫీతు:

(1) వాది దాకలుచేశిన ప్లానులో కనపర్చిన డి॥ మార్కు భూమియొక్క పేనూజీ కలాలుఖావాగుమాస్తాఅయిన పట్టన్నకుహక్కుఅయి అతనియొక్కయు అతని వారసుల యొక్కయు అనుభవములో వుంటూ వున్నదిగాని కొద్ద ఏ-బి-సి-మార్కుల భూమి సదరు పట్టన్నయొక్కగాని అతని వారసులయొక్కగాని హక్కులు వారి స్వాధీనానుభవంలో యెన్నడూ వుండివుండలేదు.

(2) అందువల్ల సదరు ఏ-బి-సి మార్కుల భూమిని పట్టన్నవగయిరాలు అమ్ముటకుగాని ఈ వాది మాసుకొటకుగాని యంతమాత్రం హక్కులేదు.

(3) సదరు (ఏ) మార్కు స్థలమును యిప్పటికి సుమారు 60 లేక 70 సంవత్సరముల క్రిందట ప్రతివాది మామయిన పేడు జగ్గయ్యయొక్క తండ్రి వీరయ్య సంపాదించి అందులో ఉన్న యిల్లుకట్టి అది లగాయతు అతనున్నూ ఆతని అనంతరం సదరు జగ్గయ్యయున్ను వాటిని తమస్వాధీనం నుంచుకొని అనుభవిస్తూ ఉన్నారు.

(4) వాటిని వ్రాసిన హేతువులచే వాది మామగారికిగాని వాదికిగాని సదరు (ఏ) మార్కు స్థలం యెన్నడూ స్వాధీనమయి అనుభవము కాలేదు.

(5) యీ ప్రతివాదికి యిప్పటికి సుమారు 20 సంవత్సరములు అయినది సదరు జగ్గయ్య తన కూతురిని యిచ్చి వివాహంచేశి సదరు (ఏ) మార్కు స్థలములో అతనితోపాటు యీ ప్రతివాదిని కాపురము ఉంచినందున యీ 20 సంవత్సరముల నుంచి సదరు జగ్గయ్యతోపాటు సదరు (ఏ) మార్కు స్థలమును ప్రతివాది తనస్వాధీనానుభవంలో ఉంచుకొన్నాడుగాని ప్లయింటులో చెప్పిన అద్దెచీటిని పురస్కరించుకొని అతను అందులో ఉండలేదు.

(6) అయితే సదరు స్థలమును అక్రమముగా హరించడపు దురుద్దేశ్యముతో సదరు జగ్గయ్య యింటి యొద్ద హాజరులేని సమయమందు వాదితరపున మనుష్యులు వచ్చి ప్రతివాది తాలూకు యిల్లువిప్పివేయడము మొదలయిన తొందరలు కలుగచేస్తామని భయపెట్టి సదరు స్థలముయొక్క పూర్వోత్తరము బాగా తెలియనటువంటిన్ని చదువు బాగా లేనివాడయి నటువంటిన్ని ప్రతివాదిచేత వాది తాలూకు సదరు మనుష్యులు తమకు తోచినట్లు దావా అద్దె చీటిని వ్రాయించుకొన్నారుగాని అది యంతమాత్రము నిజమయినదిన్ని చెల్లతగ్గదిన్ని కాదు. సదరు అద్దెచీటినిపట్టి యేవిధమయిన బాధ్యతయున్నూ యెంతమాత్రము ప్రతివాదికి లేదు. అందువల్ల వాదికి యే విధమయిన హక్కున్ను కలుగనేరదు.

గనుక విమర్శించి దావా ఖర్చులుతో పరిహరించి ప్రతివాది ఖర్చులు వాదివల్ల యిప్పించవలెనని ప్రతివాది కోరుచున్నాడు. చిత్తగించవలెను.

Translation.

The report submitted by Singa Reddi, the Village munsiff of Chittipadu, to the Tahsildar of Kurnool.

At about 4 A. M., on the 11th May 1878, Cheeranda Appadu and Adinarayadu, son of Achanna, came to the village from the gang-houses and complained to me as follows:—

Last night at about 2 A. M. some robbers broke open the door of the house of gang-maistry Kondappa, struck him on the head with a hatchet and dealt him some blows. Having been terrorised he did not go to you to complain, and we have come (for the purpose). Immediately, I went to the said gang-houses with Talayari Nagadu, Vettis Luchmudu and Veeradu, and with two respectable men Chinnasami and Chendrappa, and maistry Kondappa made (to me) a statement at his house; to the following effect: " On the night of Friday, the 10th instant, I had the street door of my house open and laid myself on a cot in the inner pial; at about 1 o' clock, some thieves pelt stones into my house. One of the stones struck me at the left elbow and I and my wife hid ourselves behind the wall. When I again came to the front door to peep out, a tall man brandished a hatchet and struck me on the eye. I was therefore wounded in the eye. I then ran into the house. After again pelting stones into my house, they themselves chained the door which I had bolted from inside. Though I was theraefter asked to come out, I did not stir. They then broke the house-door in the middle with a crowbar and asked me to deliver the property. I then became frightened, and handed through a crevice to the tall man the silver belt from the waist of my wife, two silver (solid) bangles. two gold earrings. I could not identify the said tall man. They then asked me to open the house-door. When I opened the door, Codagallayi dragged me out by the tuft, threw me on the ground, and tied my legs with a cotton rope. All the others struck me. I identified those who then struck me. They re-entered my house and took away from my box cash Rs. 130, 1 black blanket, 1 cloak (warm covering), 2 white turbans, 9 lower garments, 1 red lower garment, 2 jackets, 1 cotton carpet, 1 bill hook, 3 detonators, 3 crow bars, 3 pick axes, 2 iron buckets, as well as a nosering strung with a pearl, I ring worn in the right nostril, 2 silver కడగ, 1 toe ring, 2 gold rings in the ears. When they were carrying away these properties, they put me into the house, chained the door outside and fastened it with a rope and went away. After they dispersed, I had the rope untied

through the hole in the door and from the street found that the eight gang-houses had their doors closed and plugged outside. I removed the plug at every house. The inmates thereof then raised an uproar and began to weep around me. In the meanwhile I sent Cheerancha Appadu and Adinarayadu to go to Chittipadu and bring the Village munsiff," I inspected the said gang-houses and secured the two empty boxes thrown out; at the village, obtained clue regarding the accused and brought five of them with the two boxes to the village Chavadi. They are—1 Boyam Gangadu, 2 Madiga Paledu, 3 Duragadu son of Anumadu, 4 Madiga Erradu, 5 Chingadu, younger brother of Madiga Kenchadu. The rest are absent from the village. I have reported the facts for your concideration. Please to consider them.

(b)

In the Court of the District Munsiff of Vizagapatam.

O. S. No. 299 of 1875.

Kotappakota Chinna Venkata Reddi—Plaintiff

against

Gundlapadu Ramdoss—Defendant.

The written statement of the defendand filed under Sec. 110 of the Code of Civil Procedure.

(1) In the plan filed by the plaintifl, the title of Pattanna, the gumastah of the late arrack vendor, attaches only to the land marked D therein and it has been in the enjoyment of the said Pattanna and his heirs; while Pattanna and his heirs have no title to the other portions marked A, B and C, as these have never been in their possession and enjoyment.

(2) Neither Pattanna, &c., have therefore any manner of right to convey the said portion marked A, B and C nor the plaintiff to give up the same.

(3) About 60 or 70 years heretofore, Veerayya, the father of Pedu Jaggayya, uncle to the defendant, acquired the said plot marked A and constructed the house standing thereon, and ever since, he and after him, the said Jaggayya, have been in the possession and enjoyment thereof.

(4) For the reasons stated above, it never came into the possession and enjoyment of the plaintiff's uncle or the plaintiff.

(5) The said Jaggayya had his daughter married to the defendant twenty years heretofore, and allowed him to live with him in the portion marked A; the defendant had therefore been in possession of the said portion marked A for the past 20 years, and has not been there in virtue of the rental agreement as alleged in the plaint.

(6) The men on behalf of the plaintiff came to the house of the said Jaggayya during his absence and with the ulterior intention of coming by the said land illegally, threatened the defendant, who was not fully aware of the particulars of the matter and not also literate, that they would unroof the house and cause other damage, and thereby coerced him to execute the rental agreement in question in the manner they desired, and as such the said deed is neither genuine nor valid. The defendant is in no manner liable by reason of the aforesaid rental agreement. No title will thereby accrue to the plaintiff.

The defendant, therefore, prays that the suit may be tried and dismissed with costs, and that the plaintiff may be directed to reimburse the costs of the defendant. Please to consider the matter.

1899.

1. పిప్పళ్ల పాపాశాస్త్రులు బావగారికి తమ బావమరిది రాముడు వ్రాసుకొన్న దేమంటే: రామయ్యపల్లెలో ఉండే మనప్రభయుః మాన్యములను కరణమువాడు కొలిపించి, ఆమాన్యాలకు 8 రూపాయలు యిచ్చేటట్టయితే మీకు యీసంవత్సరానికి నడిపిస్తాను, లేకపోతే లేదని తొందరచేసి మామసలాయనచేత నాలుగురూపాయలు తీసుకొన్నాడు. ఈసారివర్షము వెనకచిక్కికురిసి అతిశయమై వొకచేను జొన్నపంట బొత్తిగా పోయినది; ఒకచేను మాత్రము కొంచము బాగావున్నది. గనుక ఆవూళ్లో ఉండడానకు మనస్సులేక బద్వేలిలోచేరి కొంతమంది బుద్ధివిని ఆత్మకూరి వెంకట్రాముడు అనేవానిది ముత్తుము కయ్యనున్ను, యింకా తూమెడున్నిరసపట్టా పొలమున్ను, మనశేద్యాన సాగించినాను. నేనుబళ్లారికి వచ్చేటప్పుడు పయిరుపొట్ట కరుకుతో ఉన్నది మనము ఆ పొలానికి యేటా 20 రూపాయలు

యిచ్చినట్టయితే నాలుగుపుట్లవడ్లు వస్తవి. ఇదిగాక ఉప్పలపాటి సమాచారమేమంటే; మీరు వచ్చిన తక్షణము చిన్నవాడి ప్రయోజనము జరిపిస్తామని మనవారు చెప్పినారు. మీరు పోయినప్పటినుంచి యీదినమువరకు గుడిగుంటవద్దవుండే మీ ఖండ్రికలో మనకు దుడ్డురాలేదు.

2. నవుఖరీభూములు రాబట్టేనిమిత్తము దావాలు తెచ్చేవారు సాధారణముగా జమీందారులును మొఖాసాదారులును గొప్ప యినాముదారులును అయియుందురు. వీరు నవుకరులకు సాధారణముగా భూములను ఇచ్చేటప్పుడు కట్టుబడి అనే పన్నుకూడ విధించి భూముల నిచ్చుచుందురు. ఇటువంటి దావాలలో దావాభూములు తమహక్కు అయిన భూములనిన్ని, తమ పూర్వులు ప్రతివాది పూర్వులకు దావాభూములను నవుకరీ షరతుపైని యిచ్చియున్నారనిన్ని, ప్రతివాది తనకు విధ్యుక్తమయిన నవుకరీ చేసుకొనుచు కట్టుబడి చెల్లించేవాడనిన్ని, ప్రతివాది నవుకరీ తమకు జరూరులేదనిన్ని, భూమిని విడిచిపెట్టవలసినదని నోటీసు ఇస్తే భూమిని విడువక తమయొక్క హక్కునుకూడ ప్రతివాది నిరాకరించినాడనిన్ని, వాదులు వాదించెదరు. ప్రతివాదులు ఆన్సరు దాఖలుచేయడములో దావాభూములు వాదుల పూర్వులవల్ల తమ పూర్వులకు సర్వ మొఖాసాగా యియ్యబడినవనిన్ని, నవుకరి యెన్నడూ చేయలేదనిన్ని, చిరకాలమునుంచి దావాభూములను నిరాటంకముగానున్ను స్వేచ్ఛగానున్ను అనుభవించుచున్నామనిన్ని చిరకాల అనుభవమువల్ల వాదులదావాకు కాలదోషము ఆశ్రయించినదనిన్ని, వాదులు తమకు క్రమమైన నోటీసు యియ్యలేదనిన్ని, వాదించెదరు. దావాభూములు వాదిపూర్వులవల్ల ప్రతివాదిపూర్వులకు నవుకరీషరతుపైని యియ్యబడినవా అనే ప్రశ్నను తీరుమానించుటకు పట్టా సాక్ష్యముగా ఫయిలుఅగుటకు అవకాశములేనపుడు, జమీందారిలోనుండు చిఠాలు, ఆవర్జా పుస్తకములు, రసీదు పుస్తకములు, ఇరసాలునామాలు వాదులతరపు సాక్ష్యముగా దాఖలు కావలెను. ఇరసాలు నామాలలో కట్టుబడిపైకము చెల్లినపుడు చలానావలె ఒక మిమో నవుకరులు సొమ్ముతో జమీందార్లకు తమ సంతకములతో దాఖలు చేయుదురు. దావాకు కాలదోషము ఆశ్రయించినదా అను సారాంశమును తీరుమానించుటలో, ప్రతివాది యొక్క అనుభవము లిమిటేషను ఆక్టు తాలూకు 2 వ షెడ్యూలు 144 వ ఆర్టికలులో చెప్పబడిన ప్రకారము వ్యతిరేకానుభవము కానియెడల వాదిహక్కు నశింపుకావడముగాని, ప్రతివాదికి హక్కు కలగడముగాని జరగదని నిర్ధారణ చేయబ

డును. దావాసొత్తు ప్రతివాది 12 సంవత్సరములకు పయికాలము అనుభవించిన మాత్రమే ఆ అనుభవము వాదికి వ్యతిరేకానుభవ మనిపించుకొనతగదు. వాది హక్కు నిరాకరించుచు తాను దావాభూమిని అనుభవించుచున్నట్లున్ను, ఇట్లు నిరాకరించి అనుభవించుచున్న సంగతి దావాకు పూర్వము 12 సంవత్సరముల పయి కాలముకిందట వాదికి తెలిసినట్లున్ను, ప్రతివాది తెలియపరచినయడల ప్రతివాది యొక్క అనుభవము వ్యతిరేకానుభవ మనిపించుకొబడును. ఈ నిబంధనకులోబడి వ్యతిరేకానుభవము 12 సంవత్సరములకు పయికాలము ప్రతివాది రుజూపరచిన యెడల వాది దావాకు కాలదోష మాశ్రయించును.

3. కాపువాండ్లు తమ పశువులకు ఉపయోగములేని తక్కువయగు మేతను, ముఱిగిపోయిన నీళ్లను పెట్టుటవలన, యవి దినదినము క్షీణించుచూ బలహీనతజెంది శీఘ్రము చనిపోవును. మఱియు అవిమేయుటకై యేర్పడి యుండు బయళ్లనుకూడ తాము పైరుజేయుటకై యుపయోగించుకొందురు. ఇట్లు పశువులమేతకుగా నేర్పడి యుండు నేలల నాక్రమించుకొనుటకన్న తాము జనులు కాపురము లేని ప్రదేశములకు కాపురము చేరుటయైనను, లేక వేరు వృత్తులలో ప్రవేశించుటయైనను ధర్మమగును. పైరుజేయుటకు తమకు ముందు తమ పశ్వాదులకు మంచి యాహారమును జేర్చి పెట్టుకొనవలసినది యావశ్యకము. వాటిసంతతి యభివృద్ధి జెందవలయునను దలంపుండినయెడల వాటికి తక్కువకాని మంచియాహారము బెట్టుటయు, వాటికి వాసయోగ్యమగు కొట్టములు గట్టుటయు, వాటిని వాన చలి యెండలనుంచి రక్షించుటయు ముఖ్యమైన యంశములు. ఎండకాలమున పలుతూరులును, ఇతరకాలములయందు దినము రెండు తూరులకు తగ్గకుండునట్లు తగుమైన నీళ్లు చూపించవలయును. ముఱిగిపోయిన నీళ్లుగల తొట్లలోను, అపరిశుద్ధమగు నీళ్లుగల చిన్నగుంటలలోను గొడ్లకు నీళ్లు చూపించుట వలన వాటికి యంటు రోగములు సంభవించును. సంవత్సరమంతయు ఒక్కతీరుననే వాటికి మేతవేయు కొరకు కసువు మొదలగువాటిని విశేషముగా యగుపడు కాలములోనే జేర్చిపెట్టు కొనవలయును. ఎప్పుడు నొకేమితమైన యాహారము నిచ్చుటవలన వాటిజీర్ణకోశములు సరియైన స్థితిలో యుండి వాటికిరోగము లేవియును రాజాలవు. వాటి మేతకై యుపయోగింపబడు కసువు పచ్చిక మొదలైనవి యశుద్ధముగాయైనను నిస్సారముగాయైనను ఉండినయెడల అట్టిమేతవలన వాటికి రోగము దప్పక కలుగును. తనసును తనకుటుంబమునకును చాలునంతటి తగుమైన యాహారమును సంపాదించను

సామర్థ్యములేని కాపువాడు తన పశ్వాదులను చక్కగా కాపాడుచు వచ్చుననుట నమ్మదగినదికాదు.

4. కడప రెండవతరగతి మేజస్ట్రీటు ఫయిలు 1881వ సం॥ నెం 63 మొకద్దమాలో ముద్దయిని విడుదలచేసినట్టు చేసిన తీర్పుమీద క్రిమినల్ ప్రొసీడరుకోడు 272శెక్షన్ ప్రకారము చేసుకొన్న అప్పీలు. ఈ అప్పీలు విచారణకు వచ్చినందున, యీ కోర్టు ఉత్తర్వును అనుసరించి పంపించబడ్డ రికార్డు ప్రొసీడింగ్సునున్ను అప్పీలు పిటీషనున్ను చిత్తగించి, అప్పీలు వాది చెప్పుకొన్న హేతువులను విని 1880వసం॥ ఆగస్టునెల తే 31 దిన కోర్టువారు యీ క్రింద తీర్పును యిచ్చిరి. ఈ కేసులో ముద్దయి స్వాధీనములో 25 శేర్ల మట్టిఉప్పు ఉండెను. ఆమట్టి ఉప్పును రెండు సంవత్సరముల కిందట ముద్దయి తన పశువులకోసరము కొన్నట్టు సమాధానము చెప్పినాడు. వాడు అంత అధికముగా శేఖరించిపెట్టినందుకు కారణము కనుపడలేదు. తగుమయిన కారణములేకనే అంత విశేష పరిమాణమును తన స్వాధీనములో పూరక ఉంచుకోవడమువల్ల శిస్తు యెగవేయవలయునను తలంపు ముద్దయికి గలిగియున్నట్టు వూహించుటకు అవకాశమున్నదని మాకుతోచుచున్నది. ఆతలంపుతో ఆప్రకారము స్వాధీనములో ఉంచుకోవడమనునది. 1875-వ సంవత్సరపు 2వ శాసనప్రకారము నేరముగా ఉండెను. ప్రస్తాపపు ఉప్పును తానుకొన్నట్టు ముద్దయి యొకరారుపడెను గనుక వాడు సదరుప్రకారము న్యాయవిరుద్ధముగాకొన్నట్టు మేము అభిప్రాయపడుచున్నాము. ఇది 1805వ సంవత్సరపు 1టో రిగ్యులేషను ప్రకారము శిక్షించబడతగిన నేరమయి వున్నది. సర్కారు తరపునగాని లేక సర్కారువారు స్పష్టముగా ఉత్తర్వు యిస్తేనేగాని ఉప్పు విక్రయించ కూడదని సదరు రిగ్యులేషనులో స్పష్టముగా నిషేధించబడియున్నది. శిస్తు యెగవేయవలయునను తలంపుతోటి మట్టిఉప్పును ముద్దయి స్వాధీనములో వుంచుకొన్నట్టు ముద్దయిమీందు మేము నేరస్థాపన చేసి వానికి కోర్టువారు పదిరూపాయలు జులుమానా విధించుచున్నారు.

Translation.

1. To my honored brother-in-law Pippela Papa Sastrulu, Your wife's brother Ramadu writes as follows: The village accountant has taken a measurement of our inam lands at Ramayapalli, and he says that, if we pay (him) rupees eight he will leave it in our hands for this year and not otherwise. So he has extracted four rupees

from the old man. This time the rains have been late. When it rained excessively one field of great millet was entirely destroyed; one field alone is thriving tolerably well. I was not, therefore, willing to remain there and went to Badvel, where I heeded to the advice of some people and took three bushels of Atmakuri Venkatrama's land and one bushel and a half of puttah land. These have been cultivated. At the time I arrived in Bellary the crop was coming into ear. If we should give twenty rupees a year for this land, we should get four puttis (bushels) of grain. Now as to the news of Uppalapadu, our kinsmen say that, as soon as you arrive, they will perform the marriage for the boy. From the day you went away, we have not received one farthing from the farm near the temple well.

2. Those who institute suits for the recovery of the possession of service inams are usually zemindars, Mokhasadars and large inamdars. When they usually assign lands for service, the lands are assigned with quit-rent also imposed upon them. In such suits the plaintiffs contend that the title to the land vests in them, their ancestors have assigned the lands in question to the defendants' ancestors on condition of (the latter) performing service (to the former), that the defendant was bound to perform the prescribed service and pay the quit-rent, that they do not stand in need of the defendants' service and that when served with a notice to deliver possession of the land the defendant failed to do so and even questioned their title (thereto). The defendants, in filing their written statement, urge that the plaint lands have been assigned to their ancestors by the plaintiff's ancestors free of rent, that no service was ever performed, that from a long time they have been enjoying the lands in question unrestrainedly and freely, that by reason of their immemorial enjoyment the plaintiffs' suit is barred by limitation and that the plaintiffs have not served them with a proper notice. When it is not feasible to file the puttah in evidence to determine the question whether the lands have been granted by the plaintiffs' ancestors to the defendants' ancestors for personal service, the cultivation accounts, the abstract accounts, the receipt books and the remittance lists of the Zemin should be filed in evidence. When the quit-rent is remitted in the remittance lists, a memo similar to the 'challan'

is presented with the amount by those who perform the service and signed by them. In determining the issue as to the limitation applicable for the suit, if the defendants' possession be not adverse as mentioned in article 144 of the second schedule to the Limitation Act, it will be determined that neither the plaintiffs' right could lapse nor the defendant's right accrue. The mere possession for 12 years by the defendant of the property in question will not make it adverse to that of the plaintiff. The defendant's possession will become adverse if it be proved by him that he had been in possession of the said land in defeasance of the plaintiffs' title thereto and that such possession in defeasance was known to the plaintiff for over 12 years prior to the date of the suit. The plaintiff's suit will be barred by limitation if the defendant proves his adverse possession for over 12 years subject to this condition.

3. By reason of the farmers supplying their cattle with an unavailing inferior fodder and putrid water, they become emaciated day by day and get weaker and soon die away. They utilise for cultivation even the meadows set apart for the cattle to graze. In lieu of thus appropriating the lands allotted for grazing cattle, it would be proper for them to inhabit uninhabited localities or to resort to other professions. It is essential that agriculturists should first secure a store of good fodder for their cattle. If it be aimed at to improve their breed, the important factors will be to provide them with sufficient and good fodder, to construct habitable sheds to stable them, and protect them from rain and cold. They should be sufficiently watered repeatedly during summer and not less than twice daily during the other seasons. They will be liable to contagious diseases if watered from the buckets containing putrid water and in ponds containing unclean water. In order to uniformly feed them throughout the year, straw, &c., must be collected when such is much available. By feeding them uniformly and moderately, their digestive organs are kept in order and they would not become affected with contagious diseases. If the straw, grass, &c., used for their fodder, be unclean and pithless, the cattle will unfailingly be affected with disease by such fodder. It is incredible that a cultivator, who has no skill to procure sufficient and proper nourishment for his family and himself, can well maintain his cattle.

4. Appeal under sec. *222* of the Code of the Criminal Procedure against the judgment of acquittal passed on the accused in case No. 63 of 1880 on the file of the Second Class Magistrate of Cuddapah.

This appeal coming on for hearing, upon perusing the petition of appeal and the record of the proceedings submittted in accordance with the order of this court, and upon hearing the arguments of the appellant, the court delivered the following judgment dated 31st August 1880:—In this case 25 seers of earth-salt were found in the possession of the accused. His explanation was that he had bought it two years before for his cattle. It does not appear why he laid in so large a supply and we think that the mere possession of such a large quantity without sufficient explanation would give rise to the presumption that there was an intention on the part of the accused to defraud the revenue. Such possession with that intention was an offence under Act II of 1818. The accused admitted that he had purchased the salt in question, and we find that he thus purchased it in an illicit manner, an offence punishable under Regulation 1 of 1805. Section 3 of that Regulation expressly prohibits the sale of salt except on behalf of Government or with their express sanction. We convict the accused of the possession of earth-salt with the intention of defrauding the revenue and the court fines him 10 rupees.

1911.

నేలటూరు గ్రామంలో మాగాణి నె 264 రు రు 29-6-0 లు శిస్తుగల య 5-34 ట్లు భూమికి ఆ 1876 జూలై నెల తే 11 ది్న నెల్లూరు తాలూకా తహశ్శీలు దారువారి తావున దరఖాస్తు దాఖలు చేసి వుండగా, 2 ఫసలీలు గతించినప్పటికి మంజూరులోకి రాకుండా సాగుబడికాలం తప్పిపోయినపిదప 1879 వ సం॥ మార్చి తే 3 ది్న తహశ్శీలు దారు దరఖాస్తు మంజూరు చేసినందున, ఖామందుల వారు మార్చి తే 18 ది్న సునామణి కాలమందు బీడుశిస్తుకట్టివున్నారు. కాబట్టి మనవి వ్రాసుకొనేదేమంటే: ఈభూమి సాగుబడి చెయ్యడమునకు సకాలములో మంజూరు చేసి భూమి స్వాధీనంచెయ్యక 1879 వ సం॥ యేప్రిలు నెల తే 1 ది్న భూమి స్వాధీనం చెయ్యడమున్ను, 2, 3 సంవత్సరములనుంచి క్షామంవల్ల జీవనం చెయ్యడమునకు శక్తిలేక వుండే వాణ్ని, యిటువంటి నాకు అన్యాయంగా బీడుదండగ శిస్తు అచ్చుకోవడమునకు శక్తిలేక వున్నవాడ్ని గనుక కటాక్షించి యిందుతో దాఖలుచేసు

కొన్న యే గుర్తుఫారం ఖామందులవారు చిత్తగించి భూమికి కట్టబడిన బీటిశిస్తు రు 29-6-0 లు శిస్తు తోసివేయించి రక్షించవలసినది. లేదా శిస్తు తోసివేయించని యెడల యీ భూమి నాపేర పట్టాలోనుంచి తొలగించ గలందులకున్ను కూడా ప్రార్థిస్తున్నాను.

1859 వ సం॥ ది 9 ఆగష్టు తారిఖున నె 612 న్ను దయచేయించిన హుకుం ప్రకారం పులవర్తి వెంకట సుబ్బారాయుడు తాలూకు జగన్నాయకుల పాలెంలో కాలువఘుట్ల క్రింద పడ్డ యీనాం భూమికి పిరాయింపు రావలసిన భూమినిగురించి పులవర్తి వెంకన్న వగయిరాలకు తమ హుకుంప్రకారం యిదివరలో పాయింపు చేసివున్న భూమిలో సదరు వెంకటసుబ్బారాయుడికి యెంతభూమి రావలసివున్నదో అంతభూమి ఆ బా॥ భూమిలో వెంకటసుబ్బారాయుడికి పాయింపు చేసి అందుల మసాతు జాపితావగయిరాలు పంపించవలసినదని డ్రాయింగు సమతుదారు పోతరాజు అక్కయ్య వృత్తాంతం వ్రాసి వున్నందున, అర్జిదారు అయిన సదరు వెంకటసుబ్బరాయుడుతాలూకు కాలువఘుట్ల క్రింద పడ్డ భూమి మసాతుచేసి అందుకు పిరాయింపు రావలసిన భూమి దామాషాయి ప్రకారం వెంకన్న వగయిరా యీనాందార్లకు పాయింపుచేయగలందులకు 1266-వ ఫసలీలో సెలవుఆయివున్న భూమిలో యలు 0-7-0 ట్లు భూమిన్ని సదరు వెంకట సుబ్బరాయుడికి పాయింపుచేసి, ఆ సమతుదారు అందుల మసాతు జాపితా పంపించినందున సదరు మసాతు జాపితా యిందుతో పంపించుకొంటిని. దాఖలు చిత్తగించ కర్తలు.

మరిన్ని సుబ్బరాయుడు తాలూకు కాల్వల ఘుట్లక్రింద పడ్డ భూమికి రావలసినది స్న 1263 ఫసలీలగాయతు స్న 1265 ఫసలీవరకు ఫసలీ 1 కి రు 4-1-6 లు చొప్పున రు 12-4-6 లున్ను, హుజారులో వెంకన్న వగయరాల తాలూకు యిప్పించవలసివున్న సొమ్ములోనుంచి 1266 ఫసలీలగాయతు 1268 ఫసలీవరకు ఫసలీ 1 కి రు 4-1-6ల చొప్పున రు 12-4-6 లున్ను, యిప్పుడు పాయింపుచేసిన భూమి తాలూకు సొమ్ము పులవర్తి వెంకన్న వల్ల వెంకటసుబ్బరాయుడుకు యిప్పించవలసి వున్నదనే సంగతులతో జగన్నాయకులపాలెం గ్రామ మునసబు కరణము పెత్తినదార్లు వ్రాయించి దాఖలుచేసిన కయిఫియ్యతు యిందుతో పంపించుకొంటిమి; దాఖలు చిత్తగించి వెంకన్న వగయిరాలకు యిప్పించవలసిన బా॥ హుజారులో నిల్వవున్న సొమ్ములో రు 12-4-6లున్ను వెంకన్న భుక్తములో వుండి యిప్పుడు

హుకుం ప్రకారం పాయింపు చేసివున్న భూమి బా॥ 3 ఫసలీల తాలూకు రు 12-4-10 ఋన్ను జూమలా రు 24-9-4 లున్ను పులవర్తి వెంకటసుబ్బరాయుడికి దయ చేయించడమును గురించి ఖామందుల వారిచిత్తవృత్తి ప్రకారం జరిగించగలందులకు ప్రార్థిస్తున్నాను.

కాట్రగడ గ్రామములో మాసమిష్టిని కరిణీకం యీనాంవున్నది. సదరు గ్రామ కరిణీకం మాఅన్న నిత్యానందు పట్నాయుడు సదరు గ్రామంతాలూకు నగరురుసుములు అనుభవిస్తూ నౌఖరీచేయుటకున్ను సదరు యినాం సోదరులము నలుగురము అనుభ విస్తూ వుండుటకున్ను మాలో మేము లోగడ యేర్పాటు చేసుకొనియున్నాము. ఇట్లుండగా యీనాం డిప్యూటీ కలెక్టరు నారు యీనాములు పైసలాయతీ చేయు టకు పర్లాకిమిడి దయచేసినప్పుడు గ్రామకరణాలకు స్టేటుమెంట్లు దాఖలుచేయుటకు ఆర్డరుచేసినందున సదరు కాట్రగడ గ్రామము తాలూకు యినాం స్టేటుమెంటు మా అన్న నిత్యానందు పట్నాయుడు దాఖలుచేసినప్పుడు అనుభవదారు కలంలో మా పేర్లువ్రాసి ఒక నకలు మాకుకనపర్చి అసలు స్టేటుమెంటులో మాసోదరులు ముగ్గురు పేర్లు తగ్గించి దాఖలు చేసివున్నాడు. ఆసంగతి మాకీసరికైనా తెలియకుండా వుం డెను. యిప్పుడు సదరు స్టేటుమెంటు తాలూకు పబ్లికు నకలు తెప్పించిచూడగా మాపేర్లు తగ్గించి తన పేరువ్రాసి దాఖలుచేసి మాపట్ల చాలాఅన్యాయం జరిగించి యున్నాడు. సదరు యినాం మాసమిష్టి అనుభవ మవుతూవున్నది. కాబట్టి ప్రభువు వారు మాయందు కటాక్షించి పర్లాకిమిడి డిప్యూటీ తహశ్శిలుదారు వారి తావుకు మా అర్జీ పంపించి వారివల్ల సదరు కాట్రగడనాయుడు రయితులను విచారించి వార్సుదారు కలంలో మాఅన్న తగ్గించియున్న మాముగ్గురు పేర్లు నమోజా చేయించి మాసమిష్టిని పట్టా దయచేయించుటకు ఆర్డరు జారీ చేయించ గలందులకు ప్రార్థన.

1300 ఫసలీవరకు మాగాని హెడ్డులో చేరి ఆ ఫసలీ మార్చిలో ధారాళ ముగా నీరు యెక్కడము యిబ్బందిగలభూమి అపుటచేత మామూలు ప్రకారం విడుదలబుట్టగా భూములు బంజరుగా వున్నందుకు, యింజనీయరువారు 1301 ఫసలీ సెప్టెంబరునెలలో వచ్చిన కృష్ణవరదకు కపిలేశ్వరపు కాల్వగట్టు తెగబడడము వల్ల అమీనుపురము వగయిరా గ్రామములకు యీ కాల్వనీరు అగత్యములేకుండా అరేంజిచేసి, మా గ్రామమయిన గరికపర్రు మెరకవాలు భూములకు ఆ సంవత్సర మునకు మాత్రము అడ్డివేసుకొని నీరు వుపయోగపర్చుకోవలసినదిగా శ్రీయింజనీ

యరు యిలాకావారు మూజువాని వుత్తర్వు యిప్పించినారు. ఆ ప్రకారం నమ్మి సకాలములో దరఖాస్తులుచేసి సాగు చేసుకున్నాము. సాగు చేసికొన్న కొన్ని దినములకు డెల్టా సూపరింటెండెంటుగారు మా గ్రామ కరణమును పిలిపించుకొని సాలుగుజస్తాబాపతు విడుదలపెట్టి దరఖాస్తులు చేసినభూములకున్ను 1301 ఫసలీసాలున నూతనముగా చేసిన దరఖాస్తు భూములకున్ను స్టేటుమెంటు దాఖలు చేసుకొని వున్నారు. మేము సాగుచేసికొని సదరు భూములు ఫలింపజేసుకొని యున్నాము. ఇట్టి సంగతిలో 1301 ఫసలీ సాలుకు కిస్తిబంది ప్రకారం మామూలుగా రు4-0-0 లు తీర్వయున్ను రోడ్డు ఫండుయున్ను వసూలుచేసి జమాబంది అయిన యిరవయి రోజులకు యింతుతో దాఖలుచేసిన పట్లీకు సె 2 రు యే గుర్తునకలు దాఖలా ముగ్గురు ఆసామీల భూములకున్ను తక్కిన కరణము లెఖ దాఖలలో అసామీవారి భూములకున్ను జమాబందిలో య 1కి రు 6-0-0 లు తీర్వ కట్టినారు అని గ్రామమునసబు కరణములు మిగిలిన రు 2 లు తీర్వయున్ను వసూలు చేసినారు. మేము దరఖాస్తు చేసికొన్నప్పుడు తహాశ్శిలుదారు వారుకాని, తహాశ్శిలుదారుగారు డెల్టావారికిపంపిన స్టేటుమెంటు ప్రకారం తసికి చిత్తగించినప్పుడు వారుగాని, మమ్మున యీ భూములు సాగు మంజూరుచాయలేదని వుత్తరువులు యిప్పించి యుండలేరు. అధికార్ల వుత్తరువులు ఆయాసకాలములో మాకు తెలియక యీచిన్న్ చివరకు కలగడంచాత గుజస్తాకేగాక యింతటనుంచికూడా అన్యాయం సంప్రాప్తమయినది. గనుక మా మొర విచారణచేయించి సాలుగుజస్తా తీర్వ మాపు చేయించి మంజూరు యిప్పించవలసినదనిన్ని యీ 1301 ఫసలీనుండి యీ భూములకు య 1కి రు4-0-0 చొప్పున తీర్వ మాపు చేయించవలసిన దనిన్ని దీనులమయిన రయితులము ప్రార్థిస్తున్నాము.

Translation.

The durkhast application submitted on 11th July 1876 in respect of wet land No. 264 in Nelatur village measuring 5 acres 34 cents assessed at Rs. 29-9-0 was kept pending for 2 faslis and the said land assigned on the third of March 1879, by the Tahsildar after the expiry of the cultivation season; and the waste has been charged at the time of settlement on the 18th March. I, therefore, submit as follows: the said land has not been assigned in time for cultivation and possession taken only on the first of April 1879; I

am, owing to scarcity, unable to carry on the livelihood, cultivation, &c., during the past 2 or 3 years, and am now forced to pay wrongfully the assessment on waste land. I, therefore, request that the authorities would kindly consider the statement marked A herewith filed and cancel the amount of Rs. 29-9-0 charged upon the land. If the assessment be not cancelled I further request that the land may be expunged from the puttah in my name (that is), that relinquishment of the land by me may be accepted.

In pursuance of (your) order No. 612, dated 9th August 1859, the Revenue superintendent Potaraju Akkayya of Draksharama has written (to me) submitting measurement lists, etc., of the lands to be assigned to Pulaparthi Venkatasubbarayadu in exchange for the lands acquired for channel banks in Jagannayakulapalium out of the extent already assigned to Pulaparthi Venkanna, etc. The lands of Venkata Subbarayadu acquired for the channel banks have been measured, and the land to be given in exchange therefor, out of the extent allotted for Venkanna and other inamdars in fasli 1266 in respect of the said acquisition, would be 10 cents which has been assigned to the said Venkatasubbarayadu. The measurement list forwarded by the said Revenue superintendent, I herewith submit. Please consider it.

I also herewith forward the statements of the village munsiff, the kurnam and the respectable residents of Jagannayakulapalem, mentioning among other things, that in respect of the land acquired for channel banks the said Subbarayadu has to be paid Rs. 12-4-6 for faslis 1263 to 1265 at Rs. 4-1-6 for each fasli, that Rs. 12-4-6 has to be paid from the Huzur out of the sum to be disbursed to Venkanna, &c. for faslis 1266 to 1268 at Rs. 4-1-6 for each fasli, and that the amount for the acquisition has now to be paid to Venkatasubbarayadu by Venkanna and others; please consider this. I request you will kindly direct according to your discretion that Pulavarthi Venkatasubbarayadu may be paid Rs. 12 4-6 out of the amount kept in deposit and payable to Venkanna and others and Rs. 12-4-10 for the three faslis in respect of the land now transferred but hitherto in the possession of Venkanna, or in all Rs. 24-9-4.

Our family owns inam land granted for kurnamship in Katragada village. We have settled among ourselves that my elder

brother Nityananda Patnayadu, the kurnam of the village, should receive the ready money fees and perform service as kurnam and that we the four brothers should enjoy the inam land. In this state of affairs, the Inam Deputy Collector, who encamped at Parlakimidi for the settlement of inams, directed the kurnams to file statements of inams, in pursuance of which my brother Nityananda Patnayadu filed the statements of inams pertaining to the Katragada village. In the said statement my brother noted our names in the column headed 'enjoyer' and showed us the draft while he filed the original omitting the names of our three brothers. We were not aware of the matter till now. We have applied at the Taluq office for an authenticated copy thereof, and we now find therein that he had omitted our names and put in his name instead and had thereby done us much injustice. The said inam is in our joint family possession. It is therefore requested that our petition may be forwarded to the Deputy Tahsildar, Parlakimidi, for an enquiry to be made of the ryots of Katragada Nayadu, that the names of three of us omitted by our elder brother may be caused to be entered in the column of 'heirs,' and that an order may be passed to issue the puttah jointly.

The lands classed as 'wet' until fasli 1300, the irrigation of which has become interrupted in March of that fasli, have been as is usual relinquished; by reason of their having been waste, the Engineer had arranged that, owing to the giving way of the bund of the Kapileswaram channel when the Kistna over flooded in fasli 1310, the water in the said channel need not be taken to Aminupuram, etc., villages, and orally directed that in respect of the swampy and uneven lands of our village they may be irrigated during that year alone by obstructing the flow of water. Depending upon such instructions, we put in our applications in time and cultivated them. Within a short period after cultivation, the Delta Superintendent sent for the kurnam of our village and caused a statement to be prepared of the lands relinquished last year and subsequently applied for as well as of those newly applied for in fasli 1301. We cultivated the said lands and made them yield. In these circumstances, after recovering as usual Rs. 4 per acre per annum for land revenue and road cess for fasli 1301, and twenty

days after the annual settlement, the village munsiff and the kurnam have recovered an extra assessment of Rs. 2 per acre on the score that the lands of the three individuals mentioned in the copy of No. 2 A herewith submitted and of those mentioned individualwar by the kurnam in the account prepared by him have been charged at the Jamabandi at Rs. 6 per acre. Neither the Tahsildar at the time we applied for the lands, nor the Delta Superintendent at the time he checked the areas in the statement forwarded to him by the Tahsildar has given orders to us to the effect that the cultivation of these lands were not accepted. Without the orders of the authorities not being communicated to us in time, confusion has been entailed in the end and not only in the past but from heretofore injustice has been occasioned. We, the poor ryots, therefore pray that our grievance may be caused to be enquired into, that the past year's assessment may be remitted and that from fasli 1301 these lands may be caused to be assessed at Rs. 4 per acre.

1912.

జయ సంవత్సరాన బహదరు నవాబువారి అవాంత్రము ఎచ్చెగనక, కుచ్చుపాపనుంచి వెంకటరాముడు వలసబోయి, నఖముఖాలా తిరిగి, చిన్నవాండ్లతోకూడా కార్తీక శు 15 కి పొద్దుటూరు చేరి, ఆ కోటలోపల వోలుజ్వాలాపతిగారి యింట్లో ఉండెను. ఆవేళకు రామేశ్వరము కారుబారు చామల ముసలిరెడ్డి రామేశ్వరం శేషయ్యగారు చేస్తూవుండిరి. బుడ్డారెడ్డి ఆ వేళకు మూడు నాలుగు నెలలకు లోగానే కాలముచేసి ఉండిన్ని, అతనితమ్ముడు చిన గంగయ్యకు రెడ్డికరణాలు ఆశిలీబుయిచ్చి, పెద్దతనానకు తెచ్చివుండిరి. యీలాగున ఉండగా అవాంత్రానకు నఖముఖాలాతిరిగి, చిన్నవాండ్లతోకూడావచ్చినాను అని, రెడ్లతో శేషనితో మందలిస్తే ఆ ముసలిరెడ్డి శేషను అనిన ఉత్తరము; నీవు యింతటనిలిస్తే అన్ని పనులు సానుకూలము అయ్యీని అని చెప్పిరి. రామలింగాపురానకుపోయి, రెడ్డితో మందలిస్తే, రెడ్డిఅనిన ఉత్తరము; రెండు మూడు వడుసల జాబులువ్రాసి అంపిస్తిని. కన్నెలూరు నారాయణను అంపిస్తిని. రాకపోతివి. నీ సొమ్ము నీవు అనుభవించకుండా వద్దన్నానా? అని సత్కరించిచెప్పెను. ఆలాగు వుండగా, బయ్యపురెడ్డి శేషయ్యగారు రామలింగాపురానకు తమకు పనికలిగి పోయివుండి, రెడ్డితో మాట్లాడి వచ్చేటప్పుడు, రెడ్డిఅనిన వుత్తరము; వెంకటరాముడు వచ్చినాడు; ఆతగాడి ఏర్తీ

మానము యేమి అని మందలి స్తే, బయ్యపరెడ్డి అనిన వుత్తరము; అదేవద్దన్నానా? లోగడ సాబూతాశాయినాడు చిన్నయ్యగుండా ఆసరా చేసుకొనివచ్చినది యెవరు యెరుగరా? నాడే నేను అన్నాను వాడు యెవడు? యిప్పుడు వెళ్లకు క్కుదాము. సొమ్ముగల వాణ్ణిపోనిచ్చి, సొమ్ములేనివానితో మనకుయేమిపని అని మందలించెను.

అందుకు శేషయ్య చిన తిమ్మారెడ్డిగారు అనిన వుత్తరము, వారిదగ్గిర సాధక సంపత్తులు లేనిదినీకు తెలుసునుగదా నాడే కోటలో పదిమంది ముందర తమదగ్గిర సాధకాలులేవు, సాక్షులులేరు, అనుభవమే సాక్షి అని మందలించిరి. ఆసరా అనుభవాలనుంచి యేమిసాధకము? యిది సాధకముకాదుఅని మనము అంటిమి. పదిమంది అనిరి; యిప్పుడు పంచాయితిలోకద్దనిపించుకొని, అనుభవించుమని వెంకటరాముడు అంటే, తేటపడుతున్నది. అని వారిలో వారు అనుకొనిరి.

ఈలాగునవుండగా, ఆ రావులూరి శేషయ్యతో వెంకటరాముడు అనిన వుత్తరము; మీరు అగ్గళముచేసి, మామిరాసి అనుభవించేది లెస్సవుండదు. మీకు దురాయి వున్నది అని మందలించితే ఆవేళనుంచి బయ్యపరెడ్డికి లోజాడన వేసుకొని, దురాయి తిరస్కరించి, ఆసరా బయ్యపరెడ్డిఆయెగనక ఆ బలముచేతనే అనుభవిస్తూవుండెను. యీలాగు వుండగా, కార్తీక బహుళము మొదలుచేసి,దురాయీలు పెట్టి, నిలువవేస్తూవుండగా, ఆ బయ్యపరెడ్డి అనిన వుత్తరము: తప్పు దురాయీలనుంచి యేమివున్నది? రావులూరివారికి కలిగివుంటే కలిగినట్టు చేయవలెను. లేకుంటే లేనట్లుచేయవలెను. దినదినము మీరు దురాయీలు పెట్టేది, వారు దురాయీలు అక్కరలేదు అనేది, యిదియేమి? అనిమందలించెను. యీలాగు వుండగా, మార్గశిర బ ౫ నాడు, రామలింగాపురానకు వెంకటరాముడు పోయివుండి, యీరెడ్డితో యీవర్తమానము మందలిస్తూవుండగా, బయ్యపరెడ్డి ఆ రామలింగాపురానకు వచ్చివుండెను.

ఈ మాటలు విని ఆ బయ్యపరెడ్డి అనిన వుత్తరము ; వారు మీచేత కొన్నామని అనుభవిసూవున్నారు. యిప్పుడు నీవు లేదంటే, వారుపోదురా? తాను తూర్పునుంచి నాసరుజంగును చంపిన సంవత్సరము ఫాల్గున మాసాన వచ్చినారు. నాటనుంచి మేరాసారా అనుభవిస్తూ వున్నారు అని మందలించెను. అందుకు వెంకటరాముడు అనిన వుత్తరము; మా పెద్దలు అమ్మినట్టు, వారిపెద్దలు కొన్నట్టు,

సాధక సంపత్తులువుంటే, నలుగురు పెద్ద మనుష్యుల ముందరపెట్టితే నలుగురు చూచి, మీకు విహితము కాదు, మీ పెద్దల హస్తాక్షరములు వున్నవి అని అంటే, మేము చాలించుకొని వూరికేవుంటాము అనిమందలిస్తే, అందుకు బయ్యపరెడ్డి అనిన వుత్తరము; నీవు రయితు వుణ్ణిచ్చేవు; కొంప కానిచ్చేవు, అని నామనస్సున వున్నదే! కొంప మూడుతెరువులు చేయువచ్చినావు అని మందలించెను. అందుకురెడ్డి అనిన వుత్తరము; నీవు యీమాటలు అనచెల్లునా? నేను చిన్నప్పటినుంచి చూస్తూనే వున్నాను. యీ పదిపదహారు యేండ్లనుంచి కుచ్చుపాపతట్టు వుంటే వుండెగాని, ఆ లోగడ యిక్కడ లెక్కపత్రమువ్రాస్తూ వుండలేదా? రామిరెడ్డి పెద్దయ్యగారు వెంకటపతి మొదలయినవారు రెడ్డితనాలు చేస్తూ వుండిరి. జగ్గయ్య నాగరాజుగారు కరిణీకాలు చేస్తూవుండిరి. అప్పటికీ వారిజాడన వుండనె వుండెను. వారుచనిపోయిన వెనుక నాగరాజు, రామి రెడ్డిగారు పెద్దతనము చేసేటప్పుడు, లెక్కపత్రము వ్రాస్తూ వుండెను. యీతనినుంచి కొంపలు పనిచెడిపోయినట్టు లేదు. నీకు తెలిస్తే చెప్పవలెను, తెలియకుంటే వూరికె వుండవలెను. అని రెడ్డి మందలించెను.

2. గతసంవత్సరములో యీ జిల్లాలో చేరిన వినుకొండ పల్నాడు నర్సారావుపేట మొదలయిన తాలూకాలలో రయితాధీనములోని సర్కారు యిలాకాభూములు సర్వే చేయించి పోయినరాళ్లు తిరిగి పాతించి అనంతరం లోగడ వుండబడిన తరమును తబ్దీలుచేసి నూతనతరములు దయచేసినట్టు గుంటూరు జిల్లా రివిన్యూ శెటిల్‌మెంటు ఆఫీసరుగారు స్పెషల్ పట్టాలు దయచేయిస్తూ అందుపైనఆక్షేపణార్హమైన భూములకు తమవద్ద అప్పీల్ చేసుకొనవలసినదిగా ఆర్డరు దయచేయించినందున వుత్తర్వుప్రకారము సకాలమందే వారివద్దఅప్పీలు చేయగా వినుకొండతాలూకాలో చేరిన మా గ్రామముయొక్క అప్పీళ్లు యే విధమయిన విచారణ దయచేయించకుండానే కొంతకాలమునకుకొంతమందికి యెండార్సుమెంట్లు దయచేయించివున్నారు. సదరు యెండార్సుమెంట్లతో భూస్వభావమునుపట్టిన్ని గ్రామమునకు సమీపముగా వుండుటవల్లనున్నూ హెచ్చుతరములు నమోదు చేయబడెనని వుత్తర్వియిచ్చుటే కాని న్యాయముగా తీరుమానించరైరి. తబ్సీలు అప్పీళ్లు యిదివరలో సమూఖంలోకి యెండార్సుమెంట్లుసహా పంపించుకొని యున్నారము

దావాతో చేరిన నెల్లటూరు గ్రామముయొక్క పాతకొత్తతరములయొక్క తప్సీలును యిందుక్రింద నమోదు చేయడమయినది.

పాత రేట్లు: యకరము 1 కి రూ. 1, 0-12-0, 0-8-0 లు.

కొత్తతరములు; యకరము 1 కి రూ. 2-8-0, 1-12-0, 1-8-0, 1-4-0, 0-12-0, 0-8-0 లు.

యీ ప్రకారం దయచేసి వున్నారు.

యీ దావాకు సంబంధించిన భూములు యీతరములను భరించతగినవిన్ని కావు. యీ ప్రకారము హెచ్చుతరముల నియమించుటకు న్యాయమున్ను కాదు.

వెనకపాతరేట్లకు రూ. 1కి 0-2-0 సెస్సులతో వసూల్ కాబడుచున్నవి. యీ తరముగలభూములకు య, 1కి రూ. 4, 5 ల కిమ్మతుగల యద్వతోలి యెద్దులు సంపాదించి తగిన సేదువచేసి తగువర్షము కురిసినప్పుడు వేస్తే య. 1 కి రూ. 5, 6, లు కిమ్మతుగల విలువలేని కొర్రలు వగయిరాధాన్యము ఫలించేభూమిగాని యితర పైర్లసంబంధమయిన పైర్లుఫలించేభూమికాదు. వర్షములు విశేషముగా కురవనప్పుడు యేమి ఫలింపులేకనే యెండిపోతుంది. యెరువు వగయిరాలు విశేషముగా సంపాదించచాలక సేదువమాత్రమేచేసి ఆదునుఅయినప్పుడు విత్తనము వేస్తే కొంతవరకు మొలచిన్ని కొంతవరకు మొలవకనున్ను మొలచినపైరు వ్యర్థముగా యెండిపోయిన్ని నష్టమవుతుంది. యిట్టి ఫలింపులోకిరాని భూములకు యిదివరకు లోగడ నియామకమయివున్న పాతరేట్ల ప్రకారము శిస్తులున్ను ఖర్చులున్ను చెల్లించచాలక సర్కారుకి స్త్రీలలో చరాస్తిమొదలయినవి జప్తువేలములున్నూ స్థిరాస్తి పైనచర్యలున్ను జరుగుతూ కడపట లోకులవద్ద రుణములు తెచ్చి సర్కారు శిస్తులను భర్తీపరుస్తూ కుటుంబ పోషణకు యేవిధమయిన జీవనములు లేక తూర్పుదేశమునకు మాలో కొంతమంది వెళ్లి కొంతకాలక్షేపము జరుపుకొని అనంతరము తరుణము వచ్చినప్పుడు తిరిగి నివాసగ్రామములకు వచ్చి పూర్వులవల్ల సంపాదించ బడిన యీ బీద భూములనున్ను యిళ్లనున్ను గ్రామమున్ను వదలిపెట్టజాలక నివసించిన రోజులలో రుణమే జీవనముగా వర్తిస్తూవున్న యీ బీద జనులయందు కరుణ లేక యీలాగంటి హెచ్చుతరములు దయచేయుడము మిక్కిలి న్యాయమునకు విరుద్ధమై వున్నది.

ఇదిన్నిగాక యీ తాలూకాతో సమానముగా తరము కట్టబడిన పల్నాడు నర్సారావుపేటతాలూకాలకు వెనక పాతతరముల పైన 4, 5 వంతులు హెచ్చించిరి

గాని యిట్టి అన్యాయమయిన తరములు దయ చేయించరైరి. భూస్వభావమునుబట్టి యీశరములు దయచేయుబడెనని దయచేయిస్తారు. భూస్వభావమనగా వకటే తరముగల భూమిలో కొంతభాగమును పైన నమోదు చేసుకోబడిన ప్రకారము యెరువు వగయిరా ఖర్చులతో పనిచేసి అదును సమయమందు విత్తనము వేస్తే అనంతరము తగినవర్షములు కురిసినయెడల తగుమాత్రము ఫలిస్తుంది. కొంతభాగమును యెరువు వగయిరాలు సంపాదించజాలక తగిన సేద్యముచేసి ఆ తరుణమందే విత్తనము వేస్తే మొలిచి ఫలింపులోకి రాక వ్యర్థముగానే యెండిపోతుంది. అప్పట్లో భూస్వభావము యేలాగంటిదైనది కనపడుతుంది. యీ ఫలింపు గుణము భూమికి చేయబడే మశాఖత్తువల్ల వచ్చినదిగాని భూమి వున్నంతమాత్రముచేతనే లాభమువచ్చేదికాదు. హెచ్చు గుణముకలభూమి అని ఖామందులవారుయోచించడము అధర్మము. భూమి గుణమనగా సర్కారువారు వృద్ధిపొందింపజేసిన కృష్ణా గోదావరీ మొదలయిన యేర్లకు కాలువలు తీయించి సదరు కాలువలవల్ల రైతాధీనమయినభూములకు నీరు ప్రవహించి నీటివల్ల వొండుచేరి పైరువేసినంతమాత్రముచేతనే వర్షముతో పని లేకుండా విలువగల ధాన్యమును ఫలించేభూములకు యీఅభిప్రాయము అనుచున్నది గాని యిట్టి బీదభూములకు యీ అభిప్రాయము అన్వయించదు. పయిన నమోదు చేసుకోబడిన భూములు యెల్లప్పుడు జీవనము కాపడమువల్ల రైతాధీనములో నుంచి వదలిపెట్టబడే భూములు కావు. విలువగల భూములున్ను అయివున్నవి. యీదావాతోచేరిన భూములు బొత్తిగా ఫలింపులేనప్పుడు సర్కారువారే రివిన్యూ వేలమువల్లనున్ను సర్కారు శిస్తులను భరింపజాలనప్పుడు రయితులవల్ల విడుదల చేయబడే భూములున్ను అయివున్నవిగాని యీలాగంటి హెచ్చుతరములు భరింపతగినభూములు కావు.

Translation.

When the Nawab's incursion happened in the year Jaya, Venkataramudu fled from Kuchupapa, wandered in all directions, and with the children reached Proddatur on 15th lunar day of Karthigai (month), and stayed in the fort in the house of Palavolu Jwalapathi. At the time, the superintendence of Ramaswaram was vested in Chamala Musili Reddi and Rameswaram Seshayya. Budda Reddi having demised about three or four months previously, the village Munsiff and the kurnam aided the deceased's brother China Gangayya and made him the headman. In this state of affairs, when I told the

said Seshayya that subsequent to the incursion I had wandered in all directions and come here, they both said that if I stop with this my affiairs will result favorably. When I reached Ramalingapuram and suggested (the matter) to the Reddi, the latter politely, replied " I have addressed two or three series of letters; I sent Kannaloor Narayana but you did not come; did I (ever) ask you not to enjoy your property ?." Meanwhile, Bayyappa Reddi Seshayya went on business to Ramalingapuram and in the course of conversation the Reddi suggested " Venkataramudu has come, how is his matter ? To this Bayappa Reddi replied, " Did I ask him to desist ? Was it unknown to any that Sabhoothaboy Naidu had formerly secured help through Chinnayya ? Then alone I questioned as to his concern and that he may be driven out. Why should we let go the man who said possesses property and oncern ourselves with one who has no property?"

To this Seshayya, Chinna Thimma Reddi remarked " you know they have no means. In the fort, on that day alone they suggested in the presence of about ten people that they have no means, that they have different proofs and that their enjoyment is proof and we remarked of what avail are help and enjoyment ? These will not help him. Those present there stated among themselves 'If after securing the admission (of the claim) in the presence of the punchayat, Venkatramudu permits enjoyment, the matter is evident."

While matters were standing thus, Venkataramudu informed the said Ravaloor Venkataramudu, " It would not be well for you to obstruct me and enjoy my mirasi (right.) Ever since I adjured thee, it is being enjoyed, in scorn of the oath, with the connivance and support of Bayappa Reddi." Since the lunar fortnight of Karthiga, as the matter was allowed to continue unsettled with protests, Bayyappa Reddi expressed. " How are false oaths efficacious ? If the Ravuloor people possess the claim, it ought to be upheld ; if they have no claim it ought not to be upheld. Daily you adjure them by oaths, and they object to them as unnecessary. Why is this ?" In the mean-while, Venkataramudu came to Ramalingapuram on 5th day of the lunar fortnight of Karthigai and was sugsesting the matter to the headman, when Bayappa Reddi arrived there.

Hearing these words Bayappa Reddi stated," They are enjoying (it) on the plea that they have purchased (it) from you. Would they leave (it) if you deny (it) now? I arrived from the eastern country in the month of Phalguna of the year in which Nazir Jung was killed. They are enjoying merah, &c, ever since.', Venkatramudu thus replied. " If they produce proof before certain respectable pepople that my ancestors have conveyed and their ancestors purchased (the property) and they suggest to me that our attempt is not proper because there is (the document) in the handwriting of my ancestors, I shall withdraw." To this Bayappa Reddi replied, you create a status to the ryot and spoil the family. That is my opinion. You are come to split family in three divisions. Then the Reddi stated " could you say so ? I am observing (these things) from my youth, He was staying at Kuchupapa more or less during the past ten or sixteen years : was he not formerly writing accounts and documents here ? Rama Reddy Peddayya, Venkatapathy, etc., were doing duty as village munsiffs. Jaggaya and Nagaraju were working as kurnams, Then he was under their shelter. After their demise and when Ramareddy was working as the Village munsiff he was writing accounts and documents. He has not ruined the families. If you had known (the facts) you ought to have expressed (thus), if not you ought to have kept quiet."

2. During the past year the lands in the enjoyment of ryots had been, in Vinukonda, Palnad, Narasaraopet etc., taluks of this district surveyed, the missing stones reset, and the soils reclassified. In pursuance of these the Revenue settlement officer, Guntur District, served special puttahs and directed that appeals might be preferred to him in respect of any objections thereto. In accordance with that order appeals had been preferred in time in my village in Vinukonda Taluk and without holding any manner of enquiry endorsements were sent thereon to some after a time. Beyond mentioning the fact in the endorsements in question that the higher classification has been adopted either on account of the nature of the soil or of the proximity (of the lands) to the village, he has not justly decided the matter. The appeals written in detail have already been submittted to your honour with the said endorsements.

The details of the old and new classifications (adopted) in Nellatur village concerned in this cause are detailed below.

Old rates: per acre Re. 1, 0-12-0, 0-8-0.

New rates: per acre Rs. 2-8-0, 1-12-0, 1-8-0, 1-4-0, 0-12-0, and 0-8-0. This classification has been adopted.

The lands referred to in this proceeding could not sustain these rates. The adoption of the enhanced rates in this manner is not also just.

The old rates were formerly levied with cesses at annas two per rupee. If we manure the lands thus classified at a cost of Rs. 4 or 5 per acre, secure bulls and plough them adequately and sow them when proper rains set in, valueless millet etc., will be yielded to the value of Rs. 5 or 6 per acre and the land will not grow other grains. In case of scanty rain the land will become dry without any yield. If it be ploughed and sowed in season without being well manured, there will be loss by some grains sprouting and drying away, while the rest will not even sprout. It would be illegal to unsympthisingly enhance the rates on such unyielding lands when the poor ryots, unable to bear the assessments thereon at the old rates and the incidental expenses, have caused their immoveable properties, etc., liable to distraint and sale in auction and their immoveable properties involved in various proceedings and after all remitted the kists by becoming entangled in debts. Without any means of livelihood, a few among us have migrated to the eastern tracts, carried on their living there and returned to their native village when opportunity offered, reluctant to give up these poor lands, their houses and the village acquired by their fore-fathers, and were ever entangled in debts.

Moreover, in spite of the classification being raised four or five times over in Palnad and Narsarowpet Taluks, the taluk classificafion is not as unjust as here. They say that these classifications have been based upon the nature of the soil. In land of one particular soil, if a portion of it be as stated above, properly worked upon with manure and other expenses and sowed in season adequate rain subsequently will make it yied properly. If anothe

portion of it, in the absence of manure etc., be ploughed and sowed in season, the grain sprouts and dries away without any yield. The effect of the nature of the soil would then be obvious. The productivity of the land is dependent upon the labour devoted thereon and the land will not by itself contribute to profit. It is wrong on the part of the authorities to think of the land as productive. Productivity will apply to those lands which, by reason of the improvement effected to the channels trained from the Krishna and Godavari rivers, become over-flooded and deposited with a sediment whereby the seedlings transplanted independent of rain produce grain of value; and wlll not apply to poor lands of this kind. The lands referred to above, by reason of their uniform productivity, will not be relinquished by ryots. They are also valuable. The lands referred to in the appeals are totally unproductive and are liable to be relinquished by the ryots at the instance of Government when they could not sustain the Government assessment thereon in revenue auctions, and they are not such as to bear the enhanced rates.

1913.

(A) ఐరోపాదేశములలో దొరసానులు తమ తలయుడుపుమీద యీకల నలంకరించుకొనువాడుక యిండియాలోని పక్షులసంహారమునకు కారణమైయున్న దని యభిప్రాయము బహుదినములుగా యనేకులకున్నందువలన ఇంగ్లాండులో యనేక గొప్పదొరసానులు ఇక తాము ఈకలతో యలంకరించుకొనషములేదని తీర్మానించిరి. ఇదియిట్లుండగా, కొన్నిదినములకు మునుపు బొంబాయినగరపు వర్తకులు పలువురు జేరి, సీకస్టంసు ఆక్టులో నిప్పుకోడి తప్ప యితర పక్షుల తోలునైనను ఎగుమతి చేయకూడదని కనుపరచియుండు నిబంధనలచే యా వర్తకులకు గలిగియుండు గొప్పనష్టమునుగుఱించి ఇండియా గవర్నమెంటువారికి యొక విన్నపము జేసియున్నారు. ఆ విన్నపములో జెప్పియుండు అంశములలో ముఖ్యమైనవి, అటువంటినిబంధన యుండియు ఐరోపాదేశములకు కావలయునంత యీకలును తోలును రహస్యముగనో యిండియాలో యన్యదేశస్థుల రేవులనుండియో యెగుమతి యగుచున్నదనుట, మఱియు ఈకలకై యడవిపక్షులను కావలయునని చంపుచున్నారనుట తప్పయిన యభిప్రాయమనుట. అడవిపక్షులలో యనేకములకు ఏడో యొక పరుమున పాత యీకలును తోకలును తామే యూడి కొత్త యీకలును తోకలును మొలచుటగలదు. అట్లూడిపోవు ఈకలను బోయవారు మొదలగు అడవిజనులు దీసుకొ

పోయి చిల్లర వ్యాపారుల కమ్ముదురు. దానిని వారియొద్దనుండి గొప్పవర్తకులు కొని యితరదేశముల కెగుమతి జేయుదురు. ఇప్పుడు బ్రిటిష్ రేవులలో యెగుమతి జేయ గూడమిచే యితరరేవులలో యెగుమతి జేయుచున్నారు. అయినప్పటికిని యీకలను నేరుగా యిండియానుండి యింగ్లాండునకు పంపగూడదని యుండుటచే సంవత్సర మున పది పౌనులక్షలగూపాయల విలువగల యిండియాలోని యీకల వ్యాపారము నిలిచిపోయినది. అడవిపక్షుల సంఖ్యతగ్గిపోవునను నభిప్రాయముతో యిండియాగవర్నమెంటువారీ నిబంధనను యేర్పరచియుండిరి పక్షులలో, యవి గుడ్లుపెట్టి పుంజాలు పెట్టు పరువముతప్ప, యితర పరువములలో యీకలను ఎగుమతిజేయుట కుత్తరవు ఇవ్వవచ్చునని యీవ్యాపారులు విన్నపము జేసుకొనుచున్నారు. కొన్ని దినములకు మునుపు ఇంగ్లాండులో నిప్పుకోడి, ఎయిడర్ బాతు వీటిని పోలిన కొన్ని విధమైన పక్షులుతప్ప యితరముల యీకలను దిగుమతి చేయగూడదని యొకచట్ట మేర్పరుప నుద్యమించిరి. అట్లు జేయుటవల్ల యొకే జాతిపక్షులే నాశము పొందును, గనుక యట్టి చట్టములు కూడదని కొందరాక్షేపణ చేయగా చట్ట మేర్పరుప సాధ్యపడ లేదు. ఇటువంటి విషయములలో చట్ట మేర్పరచుటవలన యనేకకష్టములు సంభవిం చును. ఇండియా గవర్నమెంటువారు బొంబాయి వ్యాపారస్థుల విన్నపమును గమ నించుటలో పారెస్టు ఇలాకావారితో యాలోచనచేసి యిండియాలోగల యంద మగు అడవిపక్షుల సంతతి క్షీణింపకుండుటకై తగిన యేర్పాటులను చేయవలసియు న్నది.

(B) సదరు అర్జీ నేను పంపుకొన్న మరుదినం కరణము నాకు వ్రాసుకొన్న ఒక అర్జీలో గడచిన నెల ఐనూలు పట్టి రెడ్డిశవకు ఖర్దిదాఖలుకొరకు పంపియుండగా చూడడంలో, పుభయులు కలసి ఆ నెల 2 డో తేదిన గయిరీ మిసల్ రెడ్డి సాంబి రెడ్డివద్ద 150 రూపాయలు వసూల్ చేసి రసీదుసహితం వ్రాసియిచ్చియుండగా వసూల్ పట్టిలో 50 రూపాయలుమాత్రం దాఖలుయియున్నది గనుక రెడ్డి 150 రూపాయలు రస్తుబాకీ చేసినాడని తెలుపుకొన్నారు. అందుమీద రెడ్డి, కరణం, సాంబిరెడ్డి వగైరాలను పిలిపించి విచారించినాను. సాంబిరెడ్డి హాజరుచేసిన రసీదు కరణమువల్ల వ్రాయబడి రెడ్డివల్ల దస్కతు చేయబడియున్నది. రసీదుప్రకారం 150 రూపాయలు చెల్లించబడినట్టు కనిపించుచున్నది. సరాకలములో యొబల్లగు నూటయాభై దాఖ లయి వున్నది. కరణం దస్కతు రాగిశిరాతోవున్నది. రెడ్డిదస్కతు పేవ మశితోవు న్నది. సాంబిరెడ్డి యాభై రూపాయలే చెల్లించినాడనిన్ని రసీదుతానిచ్చినది కాద

23

నిన్ని దస్కతు తప్పు స్పష్టనయనిన్ని తానిచ్చిన రసీదు పుస్తకములోకాదు ఖాలి కాకితముమీదిది, దాన్ని చఫాయించినారనిన్ని కరణం వాడలుకు తాను ప్రత్యేకమైన కచ్చా ఖిర్దియుంచి వసూళ్ళను అప్పుడప్పుడే దాఖలు చేస్తున్నాడు. అందులో యాబై రూపాయలుమాత్రమే వున్నదనిన్ని తనను పనినుంచి తొలగించవలెనని యిదివరలో తనపైన రెగులేషన్ దావాతెచ్చిన సాంబిరెడ్డిన్ని తనమీద నాయెదురుగా కచ్చేరిలో పవురుషములు పలికిన కరణమున్ను కలిసి యీతప్పు మొకర్దమా బనాయించినారనిన్ని వాదించినాడు. సాంబిరెడ్డి 150 రూపాయలు చెల్లించినాను కరణం రసీదు వ్రాసియిస్తే రెడ్డితన స్వంత శిరాతో దస్కతుచేసి యిచ్చినాడన్నాడు. సాంబిరెడ్డికి షమ్మక్కగా చెప్పినాడు, ఉభయవాదులున్ను కొంతమంది సాక్షులతో తమవాదముకు అనుకూలముగా పలికించుకొన్నారుగాని యీ సాక్ష్యము స్పష్టముగా జమాయించబడినది.

దావా దాఖలా రసీదులోని దస్కతును రెడ్డి అదేదినంయిచ్చిన యితరరసీదులతో మొకాబిలా చేయడములో అన్నిట్లలోను వకేవిధమైన మశి వుపయోగించబడియున్నది. రెడ్డి దస్కతున్నుసరిపోయినది. కచ్చాఖిర్దిలోని మశిన్ని రసీదులలోని దస్కతుల మశిన్ని సరిపోయినది. గనుక సాంబిరెడ్డి రశీదులోని దస్కతు రెడ్డిదే యని నేను నమ్మినాను, యీరశీదు ప్రథమతః నూటా యాభైయింటికి యివ్వబడినట్టు నేను యెంచలేను. రెడ్డి గొప్పసంసారి. వేలకొలది అప్పుయిచ్చేవాడు. నూరు రూపాయలు సర్కారు ద్రవ్యము వాడుకోవలసిన అవసరము యితనికి తటస్తపడదు. ఇతనికచ్చాఖిర్ది నెలనెలకు తారీఖువారిగా వుంచబడి తేరీజులు వేయబడి దిద్దులు లేకుండా వుండడమేగాక ప్రతి నెలలోనున్ను యిరసాలు తారీఖులలో మొత్తము క్రింద కరణంవల్ల దస్కతు చేయబడియున్నది. యీలెక్కలో రెడ్డితప్పు దాఖలా చేశినాడనుటకు కారణము కనుపించదు. వివాద రశీదులో మొబల్గు నూట అను మాటలు ఏక పంక్తిగానున్ను యాభైరూపాయలు అనుమాట రెండవ పంక్తిగానున్ను వ్రాయబడియున్నది. యాభై రూపాయలకు యివ్వబడిన రశీదులో మొదటి పంక్తికడాపట నూట అను అక్షరములు కలిపి అంకెల కలములో వొకటియను అంకెచేర్చి రశీదు తబ్దీలు చేయబడినట్టున్ను రెడ్డి భయపడి రశీదు వుడాయించినాడనిన్ని నాతాత్పర్యము. భూతపు అద్దముతో పరీక్షించగా కొత్తగా చేర్చబడినట్టు అనుమేయింపతగిన అక్షరములు అంకెలు వేరువిధమైన శిరాతో వ్రాయబడినట్టు కనిపించుచున్నది.

(C) పైన వుదహరించిన ప్రతివాది సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 8 వ ఆర్డర్ 1 టో రూలు ప్రకారం దాఖలుచేసిన స్టేటుమెంటు.

1. వాది దావా క్రమమయినదిన్ని న్యాయమయినదిన్నికాదు.

2. దావా లెక్కలలోని ఏ పద్దులు ఒప్పుకోతగినవో, యంతబాకి వాదికి రావలశివుంటుందో జవాబు చెప్పుటకు, యదురుబడి లెక్కలు ప్రతివాది వశమందు లేవుగనుక ప్రతివాదికి అవకాశంలేకుండా వున్నది.

3. ప్రతివాది బెజవాడలో బట్టలు వర్తకము, ఫ్యాక్టొరీ వ్యాపారములు సుమారు 11 సంవత్సరములనుంచి జరిగిస్తూ మర్యాదగా సంచరిస్తూ వుండెను. ఇట్టి స్థితిలో ప్రతివాదికి వ్యాపారనష్టం సంభవించి నందున ఆ సంగతి కనిపట్టి వాది వగైరా బాకిదార్లగు వర్తకులందరు ఏకీభవించి 1909 వ సంవత్సరం జూన్ నెలలో ప్రతివాదివద్ద వుండే లెక్కలు సరుకులు వగయిరా యావదాస్తి పరిశోధించి ప్రతివాదికి బుద్ధిపూర్వకముగా కాకుండా దైవాత్తు విపత్తు సంభవించినదని అందరు నిశ్చయించి,అందరుబాకిదార్ల సమ్మతిమీదను కోరికమీదను బాకిదార్లలో సామి సూర్యనారాయణగారు వగయిరా 6 గుర్లను ట్రస్టీలుగాను మధ్యవర్తులుగాను ఏర్పర్చి ప్రతివాదివద్దనుండే దరోబస్తు లెక్కలు సరుకులు వగయిరా యావదాస్తి సదరు 6 గురు ట్రస్టీలుకు స్వాధీనముచేయించి అప్పటికి బాకీదార్లకు వుండే బాకీ మొత్తములు సదరు ఆస్తి ట్రస్టీలుద్వారా విక్రయించి సదరు ప్రకారం బాకి మొత్తములుమీదను దామాషాగా వచ్చే పయికం పంచుకుంటామని ఏర్పాటుచేసి, కవులు చేశినారు. సదరు ప్రకారం ఆస్తి లెక్కలు 6 గురు ట్రస్టీలు స్వాధీనపర్చుకునియున్నారు. ఆ ట్రస్టీలువల్ల వాదికి క్రమప్రకారం ఖరారుప్రకారంరావలసిన పయికం రాబట్టుకోవలసి వుంటుంది గాని ప్రతివాదిమీదను దావా తెచ్చుటకు అవకాశం లేను.

4. సదరు ట్రస్టీలను పార్టీలుగా చేర్చి వాది దావా తేవలసివుంటుంది. దావాకు నాన్‌జాయింషరు ఆఫ్ పార్టీలు దోషంవున్నది.

5. సదరు ట్రస్టీలకు బాకి పయిసలు చేయవలసినదని 6-4-1910 తేదిని రిజస్టరు తగాదా నోటీసు వాది పంపివున్నాడు ప్రతివాదికూడ బాకీదార్ల బాకీలు

ఫయిసల్ చేయవలసినదని అనేక విధముల తగాదా చేశియున్నాడు. ప్రతివాది లోపం ఏమిలేదు. ప్రతివాదిమీదను వ్యాజ్యకారణమేలేదు.

6. సదరు పరిష్కారం 1909 వ సంవత్సరం జూన్ వరకు వుండే వాదిబాకీ మొత్తముకు ట్రస్టీలవద్ద వుండే ఆస్తి విక్రయంవల్ల దామాషాహి ఇచ్చే సొమ్ము నాది బాకీదార్లతోపాటు పంచుకో తగియున్నాడుగాని, దావా మొత్తం అంతా రాబట్టుకొనుటకుగాని పరిష్కారం దర్మిలాను వడ్డీ రాబట్టుకొనుటకుగాని వాది దావాతేను ఇల్లలేదు.

7. దావాలో కోరిన పరిహారములకు ఈ ప్రతివాది బాధ్యుడుకాడు. ఋణప్రదాతల కోరికప్రకారం బాకీల క్రిందను వున్న ఆస్తి లెక్కలు స్వాధీనపర్చి ప్రతివాది ఋణవిముక్తుడుగా పరిష్కరింపబడినాడు.

8. బాకీదార్లందరు ట్రస్టీలు సహా ప్రతివాదికి లెక్కలు దాఖలా బాకీలలో 1,000 లు ప్రతివాది తిరిగి వ్యాపారంచేసి కుటుంబ పోషణ చేసుకొనుటకు యిచ్చుటకయి ఖరారుచేసినారు. ఆ సొమ్ముగాకనే దామాషాహి చేస్కుంటామని కూడా చెప్పినారు.

9. కాబట్టి విమర్శించి ప్రతివాదిని దావాలోనుంచి తొలిగించి ఖర్చులు యిప్పించవలెననిన్ని, సదరు ట్రస్టీలను పార్టీలుగా చేర్పించి వారి స్వాధీనమందుండే ఆస్తి లెక్కలు తెప్పించి వాదికి యివ్వతగిన పరిహారము యిప్పించవలెననిన్ని ప్రతివాది ప్రార్థించుచున్నాడు.

Translation.

A.—(*A*). It having been the long-standing idea that the destruction of birds in India was due to the habit of European ladies in decorating their head-gear with feathers, they have determined to give up the practice henceforward. In this state of affairs several merchants of Bombay have, a few days back, jointly addressed the Government of India in respect of the heavy loss entailing upon them by the provisions of the Sea Customs Act prohibiting the exportation of birds'skins or feathers except that of the ostrich. The important points mentioned in the said memorial are that in spite of the said provision the quantity of feathers and

skins required in European countries is either exported stealthily or from foreign ports in India and that it was wrong to opine that wild birds were being intentionally killed for the sake of their feathers. Among several of the wild birds, at a certain stage, new feathers and tails appear in the place of the old feathers and tails which drop off by themselves. The feathers thus dropping off are secured by Boyas and other wild people and sold to petty merchants. These are purchased from them by big merchants and exported to other countries. As it is not at present feasible to export it in the British ports it is exported from foreign ports. However, owing to the direct export of feathers from India to England having been stopped, the annual trade in feathers to the value of fifteen laks has been put a stop to. In case the Government of India have brought in the above provision, under the impression that the wild birds will otherwise dwindle, these merchants are soliciting that permission to export the feathers may be granted at seasons other than that when they lay their eggs and incubate. Recently, it was endeavoured in England to pass a law prohibiting the importation of the feathers of birds excepting those of the ostrich and the eider duck. It was not passed into law when some objected to it on the ground that it will contribute to destroy a particular class of birds. Enactment in such matters will result in various difficulties. In considering the memorial of the Bombay merchants, the Government of India have to consult the forest authorities and make necessary arrangements against the decay of the progeny of the beautiful wild birds in India.

(*b*). In his letter written to me on the day after the date on which I had forwarded the said letter, the kurnam intimated that he looked into the arrear list sent to him by the village munsiff for checking the cultivation and found that only Rs. 50 has been credited therein by the Munsiff in the name of Sambi Reddi out of Rs. 150 collected on the 12th idem and acknowledged in writing by both of them and that Rs. 100 has been shewn as arrear due. Thereupon I sent for the village munsiff, the kurnam and Sambi Reddi and enquired them. The receipt produced by Sambi Reddi has been written by the kurnam and signed by the village munsiff. From the receipt it appears that Rs. 150 has been paid. In the column of remarks one hundred and fifty is written in words. The

writing of the kurnam is completey in brass style. The signature of the munsiff is in the dung juice. The munsiff pleaded that Sambi Reddi has paid only Rs. 50, that the receipt (produced) was not the one granted by him, that his signature was a forgery, that he granted the receipt not in the (kabhayet) book but on separate paper, that they have concealed the receipt given by him, that to the knowledge of the kurnam he has been maintaining a rough account and entering the collections then and there, that only Rs. 50 is entered therein and that this matter has been jointly fabricated by Sambi Reddi who had heretofore filed a regulation suit against him to oust him from his office and by the kurnam who had taken vows against him in my presence. Sambi reddi stated that he had paid Rs. 150 that the kurnam made out the receipt which the munsiff signed with his own ink and made over to him. The kurnam corroborated Sambi Reddi. Though both parties have examined some witnesses in support of their contentions, the evidence was manifestly suborned. In comparing the receipt in question with those granted by the munsiff on the same date, the ink used was found to be the same. The signature of the munsiff agreed. The ink in the rough collection account also agreed with that of the signatures. I therefore concluded that the signature in the receipt produced by Sambi Reddi was that of the munsiff; but I do not hold that this receipt was originally granted for Rs. 150. The munsiff is a respectable householder. He has money-lending business to the extent of some thousands. There will be no occasion for him to utilise one hundred rupees of Government money. His rough collection account has not only been written up from day to day and month after month, the particulars and the amount noted, without alterations, and is also every month signed by the kurnam under the total amount on the dates of remittances. It would not be reasonable to urge that the munsiff would have made a false entry in the account. In rendering in words the figures representing the amount in the receipt in question, the word hundred is in one line, and the words fifty rupees written in the second line. My idea is that the letters hundred (in telugu) have been added in the first line of the receipt granted for Rs. 50 and the figure 1 has been prefixed, that these alterations have been made in the receipt, and that the munsiff disowned the receipt from fear. When examined under a

magnifying glass, the letters and figures surmised to be newly added appear to have been written in a different ink.

(*c*) The statement filed by the abovenamed defendant under order 8, rule I of the Civil Procedure Code.—

1. The plaintiffs' suit is neither proper nor just.

2. The accounts not being in the possession of the defendant, this defendant is not in a position to say in reply as to what items therein are acceptable and what is the amount of outstanding due to the plaintiff.

3. The defendant was moving respectably at Bezwada dealing in cloths and having factory transactions for the past about 11 years. In this state of affairs, the defendant had incurred loss in trade ; ascertaining it, the plaintiff and other creditors jointly examined the goods and accounts with the defendant in June 1909, determined that the defendant had incurred the loss not advisedly but providentially appointed Sami Suryanarayana and five others among themselves, with their consent and desire, as trustees and arbitrators and made over all the goods and accounts and everything then with the defendant to the said six trustees, and settled to cause the said goods sold through the trustees and the proceeds to be divided among the then creditors in proportion to the amounts owing to them. In the aforesaid manner, the said accounts have been taken possession of by the aforesaid 6 trustees. The plaintiff has in pursuance of the contract to recover the amount owing to him from the trustees and he should not have sued the plaintiff therefor.

4. The plaintiff ought to have filed the suit making the said trustees as parties thereto. The suit is vitiated by non-Joinder of parties.

6. The plaintiff has sent a registered notice to the said trustees on 6—4—10 urging them to settle the sum owing. The defendant also has in various ways urged the settlement of the debts owing to the creditors. No omission could be attributed to the defendant. No cause of action would lie upon the defendant.

6. The plaintiff is, in pursuance of the said settlement, entitled to securè a rateable division, in common with the creditors,

of the proceeds of the goods in the possession of the trustees, and cannot bring a suit either to recover the amount of the suit or recover interest subsequent to the settlement.

7. This defendant is not bound to render the relief prayed for in the plaint. As desired by the creditors the defendant has made over possession of the goods and accounts and got himself discharged from the debts.

8. All the creditors, including the trustees, have agreed to pay to the defendant Rs. 1000 out of the amounts realisable according to the accounts, to enable him to recommence his business and support his family.

9. The defendant therefore prays that the suit may be dismissed as against him with costs, that the said trustees may be made parties and the goods and accounts in their possession called for, and the plaintiff afforded such relief as may be deemed adequate.

1913.

1. మాతాలూకా తిమ్మాపురం అగ్రహారం భూములకు తరందారు హెడ్డు తరందారు చేసినరికార్డు నమ్మి రీశెటిల్‌మెంటు దొరవారు చేసిన 2 వ గ్రూపుక్రింద నిర్ణయించినరేట్లు క్రమ మయినవి కావనిన్ని తిరిగి తనిఖీ చేశి గ్రూపు మార్చి న్యాయ రేట్లు మెరకభూములకున్నూ యీనాంకమీషనరుగారు మాకు దయచేయించిన పట్టాదాఖలా మెరక భూములతో వేయించుకున్న చెర్వుతోట్టు పోరంబోకగా నిర్ణయించిన భూమికిన్ని మాగాని భూములకు అశాస్త్రీయముగా నిర్ణయించినరేటును నిర్ణయించ వలశినదనే మొదలయిన సంగతులతో సెటిలు పార్టీ శెటిల్ మెంటు దొరవారికి అర్జీ యిచ్చుకొని వుండగా అందు మీద రూ 125-13-0లు అగ్రహారం మొత్తము మీద మయినదయీనాములకు సహా తగ్గించినాననిన్ని నంజభూములను గురించి భూమియొక్క స్తితిని బట్టిన్ని రిజిష్టరుచేయుడ మయిన దనిన్ని చెర్వుతోట్టుయొక్క నెం 23, 26, 35 ర్లు గల భూములు పోరంబోకగా రిజిష్టరు చాయడమువల్ల అర్జీదార్ల హక్కులో యేమి సంబంధము కలగ చేసుకోరనిన్ని అగ్రహారం దార్లు కోరేయొడల సదరు భూములు అగ్రహారం క్రింద కనపరచబడు ననే మొదలయిన సంగతులతో అప్పిలాంటుకు యిండార్సు దయచేయించుతూ గ్రామస్తులకు

యిప్పించబడిన అడంగుల్ చిఠాలో నె 44, 73 ర్ల నంబరుభూములకు వెనుక మాకు యిచ్చిన స్పెషల్ పట్టాలో నిర్ణయించిన య. 1కి రు 3-..-0 లు రేటును రద్దుపరచి య. 1 కి 4-4-0 లు చొప్పున న్యాయవిరుద్ధ మయిన హెచ్చురేటు మల్లీ తీసి కొట్టివడచిన చందమున నిర్ణయించియున్నారు. కాబట్టి పయి అన్ని హుంశము లు న్యాయవిరుద్ధముగా యున్నందున అసంభవ మనే కారణము పయిన అప్పీలు చేసుకొనియుంటిమి.

అందుపైన ఆరికార్డును ఖావిందులవారు చిత్తగించగా క్రింది కోర్టువారు చేసిన తీర్పులో అక్రమములు లేవనిన్ని సరిగా యున్నందున క్రిందికోర్టు తీర్పు ఖాయ పరచి నామనే మొదలయిన సంగతులతో యిందుతో జతపర్చుకొన్న నె-2250-1907 ర్లు గల యిండార్సుమెంటును దయచేయించియున్నారు. సదరు అగ్రహారం బ్లాకు నిష్టమయియున్నది. గాని నెంబరు నిష్టము కాదుగదా. గ్రాపుమార్చిన ప్పుడు అన్ని నంబర్లకు రేటు తగ్గించడము న్యాయమయి యున్నది గదా. అట్లా తగ్గించక పోవడముకు కారణం కనిపెట్టినారా? నె 5 రు పార్టీరీశెటిల్‌మెంటు వారు యిచ్చిన యిండార్సుమెంటులో మయినరు యీనాములు సహా అగ్రహారం మొత్తం మీద రూ 125-13-0 లు తగ్గించడమయిన దని వున్నది. గ్రామస్తులకు పంపించిన రీశెటిల్‌మెంటు అడంగుల్ దాఖలాచూస్తే మయినరు యీనాములమీద రూ 15-0-0 లు మాత్రము తగ్గించినట్లు వున్నది. తతిమ్మ రూ 110-13-0 లు అగ్రహారములకు దయచేయించిన స్పెషల్ పట్టా దాఖలా రూ 1115-10-0 లు మొత్తముల తో మినహాయింపుకాగా రూ1004-13-0 లు వుండవలసినందుకు అగ్రహారీకుల మొత్తము రూ 1064-8-0 లుఅడంగులలో స్పష్టముగా కనుపడుతూ యున్నది. యిందుకు తేడా రూ 59-11-0లు వున్నది. యీ మొత్తము కూడా అగ్రహారీకులకు మినహాయింపు కావలశి వుంటుంది. యిందువల్ల యిండార్సుమొత్తమున్ను అడంగుల్ మొత్తమున్ను యింత తేడారావడముకు కారణము కనిపెట్టినవారు కారు.

అగ్రహారంతాలూకు గుడికట్టుమొత్తం టిక్కెట్టు దాఖలా య 15-5-10 శెంట్లు, మింజుమలెఆధీనం పుంజ య 606-36 శెంట్లున్ను ఆనాధీనం పుంజ య. 898-74 శెంట్లున్ను నమోదు చేస్తూ యుంటిరి. సాగుబడి లెఖదాఖలా ప్రకారం 5 సంవత్సరముల యావరేజీ మీద సాగు సంవత్సరం కి య321-43 శెంట్లుసాగు అయి వున్నది. యీఅగ్రహారం భూములు సారవంతె మయిన భూములే అయివున్నయెడల సాగుకంటె అనాధీనం పుంజ జాస్తిగా వుండుటకు కారణమున్ను. యీ అగ్రహారంభూములు హీనస్థితిలోకి రావడమునకు కారణమున్ను యేమిటి?

క్రింది గోడ్డువారి పాష్కరం కనిపెట్టవలసిన యంశము మరి యొకటి యున్నది. యెకరకు సెటిల్‌మెంటునకు పూర్వము ఉత్తమ మధ్య కనిష్టములకు రు 1 కి రూ. 0-7-7 లు శిస్తి యుండగా అనాదినుండి నాలాయకు బంజరు రాతిచట్టు గుట్టలు అయిన నెం 1, 5, 8, 16, 18, 33 ర్లకు రూ. 0-9-0లు రేటుగా తరము వేసిరిగదా? రాతిచట్టు గుట్ట భూమి సాగుబడియేలా సాధ్యపడును. యీభూములు అనుభోగమునకు యెంతటి సంగతి యెల్ల వారలకు తెలిసియున్నది.

యీ అంశములవల్ల మీరికార్డును సాకల్యముగా చిత్తగించినయెడల యింక నమోదు పరుచబడిన పొరపాట్లు యెన్నియో కనుపడును. సవరణలోకి రాబడును గనుక తిరిగి మీరికార్డును చిత్తగించగలందులకు ప్రార్థిస్తున్నాము.

II. కాకతి గణపతి దేవుడు సింహాసనారూఢుండైన వెనుక నాంధ్రభాష మాతృభాషగాఁ జేసికొన్న మహారాజుల నెల్లర నాంధ్ర సామ్రాజ్యము క్రిందికి దీసి కొని రాఁ గోరి యెట్టి ప్రయత్నములకుఁ గడంగెనో అట్టి ప్రయత్నము లన్నియు నీశ్వరానుగ్రహమువలనఁ గొనసాగి జయప్రదము లయినవి. మందూకము నోరు దాని మ్రింగ నోరప్పళించుకొని వచ్చినట్లైన బలెడు భుజగేంద్రుంబులనొక్కొక్కని దాని వదిలిపట్టి చెట్టలో బెట్టి నశింపఁజేయునట్టి ప్రజ్ఞాధురంధరుండయిన యితఁడు పాములవాని భంగి సమరగాంగేయుఁ డని పేరు గన్యులచేత నానాభంగులఁ గొనియాడంబడెను. మరియు కాకతి గణపతి దేవచక్రవర్తి తన కాలంబున నాంధ్ర సామ్రాజ్యము నాక్రమింప నెదురొక్కొక్కనిగ వచ్చిన శత్రువుల నొక్కొక్కని నే జయించి సర్వభంగము గావించి యదిమిపట్టి కప్పము గైకొనుచు సామ్రాజ్యమునకు వన్నెయు వాసియుం గలుగఁ జేసి సర్వవిధములఁ బ్రజల యైశ్వర్యాభివృద్ధికై ప్రయత్నించి చాలవఱకు సఫలీకృతమనోరథుఁ డయ్యెను. అతఁడు మతాభినివేశము లేనివాఁ డగుటం జేసి ఘనకార్య నిర్వహణమున నెట్టి యంతరాయములు సంభవిల్లుచు వచ్చినను నిరుత్సాహుఁడు గాక మరలమరలఁ బ్రయత్నించుచు వచ్చినందున విజయము నొందుచు వచ్చెను. అతని మంత్రివర్గములో ప్రముఖుఁ డైన శివదేవయ్య రాజ్యతంత్రజ్ఞుఁ డగుట వలన నాతని మాటజవదాటక నేర్పుతో రాజ్యపరిపాలనము చేయుచు వచ్చినందున దక్షిణ హిందూస్థానమును బరిపాలించిన చక్రవర్తులలో నధిక ప్రఖ్యాతినిగాంచెను. ఆంధ్రభూమి యంతయు నేకచ్ఛత్రము క్రిందికిఁ గొనివచ్చిన తరువాత నితఁడు రాజ్యాంగమును, రాజధాని నగరమును, దుర్గమును, సైన్యమును బలపఱచుటకై భగీరథ ప్రయత్నములు గావించెను. ఆ కాలమున నాంధ్ర

సామ్రాజ్యము ఢిల్లీ చక్రవర్తులకు కూడాను కలిగించుచుండెను. చంద్రధ్వజు లయిన కురుష్కులకు భయంకరముగ వర్ధిల్లుచు వారలకు పరస్పర ప్రీతులను గావించు చుండెను. దుర్గము లోపలి రాజభవనమునకుఁ జుట్టును ఉన్నతమైన శిలాప్రాకారమును, దాని చుట్టును మిక్కిలి యగాధమై జలపూరితమైన ఖందకను నిర్మించుటయే గాక ప్రాకారమునకు లోపల రాజపుత్రుల కేర్పరచి యచ్చటచ్చట నల్వరథ గజతురగాది వర్గంబులఁ బెట్టించి, అనేకాశ్రమముల వీరభటుల రక్షణార్థమై రాజధాని రక్షణ తత్పరులై విహరించు నటుల నియమించి, ఉన్నతములై సుందరములైన రాజభవనములను గోపురములను బెక్కింటినిఁ గట్టించి గోపురములఁ బహింది కుండలతో నలంకరింపఁజేసి, ఏకశిలా నగరమున కెంతో శోభ గల్పించెను.

English translation.

We addressed the settlement officer, No. 5 party, stating among other things, that the rates settled by the officer relying upon the record made by the classifier and the head-classifier of the favorably assessed lands of our village Thimmapuram were not proper, that they may be scrutinised and reclassified, that the present illegal rates may be cancelled and dry rates fixed for the dry lands, for that settled as tank-bed poramboke in the dry lands comprised in the title-deeds granted to us by the Inam Commissioner as well as for the wet lands. Thereupon an endorsement was sent to the appellant intimating that Rs. 125-13-0 has been deducted in respect of the total favorably assessed lands including minor inams, that the wet lands have been so registered according to their situation and class of soil, that by the registration as poramboke of the tank-bed lands Nos. 23, 26, 35, the petitioners could in no way derive any connection thereto and that if the agraharamdars so desire the said lands will be classed as "agraharam" lands, and at the same time, in the manner of inserting a spike in the place where from a thorn was drawn out, the rate of Rs. 3 per acre, noted in the special patta granted to us, in respect of wet Nos. 44 and 73 was scored out in the Adangal issued to the villagers and the rate of Rs. 4-4-0 per acre illegally shown instead. We preferred the above appeal on the ground of impossibility as all the above items were illegal. Thereupon, the appellate authority after perusing the record sent the enclosed endorsement No. 2250 of 1907 stating, among other things that there are no irregularities in the lower Court's

order which is proper and that it was confirmed. Is it not that the block of the said agraharam is complete, while the number is not so? Is it not just that when the group is transferred the rate must be reduced? Have they traced the reason for not effecting the reduction accordingly? In the endorsement issued by the resettlement No. 5 party it is stated that a deduction of Rs. 125-13-0 has been allowed on the total agraharam including the minor inams. From the entries in the resettlement adangal sent to the villagers it appears that only Rs. 15 has been deducted in respect of the minor inams. When the balance of Rs 110-13-0 is deducted from the total amount of Rs. 1115-10-0 entered in the special pattah issued for the agraharam, the total for the agraharamdars ought to be Rs. 1004-13-0 in lieu of Rs. 1406-8-0 distinctly noted in the adangal. The difference herein is Rs. 59-11-0 and the agraharamdars should be allowed the deduction of this amount also. They have not traced the reason for this great difference between the amount mentioned in the endorsement and the total in the adangal. You were previously recording the extent of 606 acres 36 cents dry under cultivation and 898 acres 74 cents dry waste or the whole ayacut for the village as 1550 acres 10 cents. The average extent under cultivation for the past five years is according to the cultivation accounts 321 acres 43 cents. If the lands of the village had been productive what is the reason for the extent of waste being greater than the extent under cultivation and why should the village lands dwindle into a low condition?

There is yet anothor matter in which the fairness of the lower Court requires to be traced. While all the three classes of soils were assessed at Re. 0-7-7 per acre prior to the settlement, Nos. 1, 5, 8, 16, 18 and 33, which were from time immemorial unfit and abandoned waste comprising of rocks and shrubs, have been assessed at 9 annas per acre; how can such land be brought under cultivation? The fact that these lands are not beneficial is well known to all. If, in respect of these facts, the entire record of the case be examined, the errors will be remedied, therefore we solicit that our papers may be sifted.

II. The various and utmost attempts set on foot by Kakathi Ganapath Deva, subsequent to his enthronement, to bring under the imperial sway those who used the telugu language as their mother tongue have all by the grace of God become accomplished and fruitful.

Like a talented snake charmer who secures in his box with a squeeze every one of the various snakes dashing forward with open mouth to swallow a frog, this emperor named Kakathi Ganapathi Deva, variously extolled by eminent heroes as Gangeya in war, overcame and humiliated every one of the kings who came forward to usurp the Andhra Kingdom during his time, and levied tribute from him, thereby securing honor and superiority to the kingdom and had his desire to improve in various ways the material prosperity of his subjects abundantly fulfilled. As he was stubbornly zealous in his creed, he would not become despondent by reason of the nature of the impediments which befell him during his management of important affairs, and was succeeding in the long run on account of his repeated (unflinching) endeavours. As Sivadevayya, the best amongst his ministers, was a politician, the king ruled with tact without swerving from the ministers' advice and thereby became the most renowned of the rulers of Southern India. After he had brought the Andhra kingdom under his sole sway, he made strenuous attempts to improve the royal assembly (courtiers), the metropolis, the strong-hold and the army. The Andhra kingdom then offered allurement to the Delhi Emperors. He thrived terrorising the Mahomedans (bearing the crescent on their standard) and gave them tight work in fighting. He not only erected a stone enclosure around the palace within the fort and encircled it with an unfathomable moat full of water, but further set main streets within the enclosure, placed multitudes of horses, chariots, elephants and foot-soldiers here and there, and directed heroic soldiers to patrol on horses for the protection of the metropolis; he further erected lofty and beautiful palatial buildings and towers, decorated the latter with golden balls on their tops and in such manner caused ever so much lustre to Ekasilanagram (the city of one stone).

1920.

1. దక్షిణదేశములో వీరిని కొరవవాండ్రందురు. దత్త మండలములో కొరచవాండ్రందురు. ఉత్తరసర్కారులలో ఎరుకలవాండ్రందురు. వీరు ఇండియా దేశములో నున్న దొంగల గుంపులలో నెల్ల పెద్దదిగ గన్పడు నొక గొప్ప అరవ సంతతివారు. వీరు బందిపోటు నేరములుజేసి జీవింతురు. సాధారణముగ వీరు గ్రామముల బైట దిగుదురు. మామూలుగ గుట్టలు గల మెరక స్థలములు జూచుకొందురు.

వీరు చూచుటకు అసహ్యముగనుండు తలవెంట్రుకలు పొడుగుగ పెంచి తల పైని సిగచుట్టుకొందురు. మొల కొక గుడ్డ చుట్టుకొందురు. అనేక రంగులతోని గుడ్డలతో కుట్టిన పడి సంచికూడ ఒకటుండును. వీరి స్త్రీలు చిప్పలతోను గవ్వలతోను పలు రంగులు గల పూసలతోను కూర్చబడిన దండలను మెడయందు ధరింతురు. వీరు కన్నపు చోరీలు చేయుటలో నేర్పరులు. చోరీచేసిన సొత్తులలో వస్తువులను తమ మకామునకు దూరమందుండు మరుగు ప్రదేశములలో తెల్లవారకమునుపే పాతిపెట్టి నగదు మాత్రం పట్టుకొని నెమ్మదిగ తమ గుడిసెల కేగుదురు. పశువుల చోరి విశేషముగ చేయుదురు. ఆయుధమునకై ఉక్కు పొన్నులుగల ఇనుప పనిముట్టు వుపయోగింతురు. వీరు సాధారణముగ నేరము ఎకరరుపడరు. దొంగసొత్తు జలదారుల లోను గడ్డివాములలోను నూతులలోను దాతురు.

2. ఒక మాగాణి పంట భూమిలో మెరక పంట పైరు చేయబడినపుడు, సంవత్సరములో పల్లపు పైరుకు నీళ్లు పెట్టుకొదగిన యే కాలమునందైనా జలాధారములో నీళ్లు వున్నయెడల, మామూలు మాగాణి శిస్తు కట్టబడును. అయితే, నీళ్లు సరఫరా చేయబడకుండినను, నీళ్లు వుపయోగించుటకు వీలు లేనప్పుడు సరఫరా చేయబడినను, లేదా పల్లపు పైరు పెంచుటకు చాలినంత సరఫరా చేయబడకుండినను, చేనుకు నీళ్లు పెట్టకపోయినయెడల, మెరక శిస్తేకట్టబడును. మెరక పయిరుకు నీళ్లు పారింపబడినయెడల, కలెక్టరు తన యిష్టానుసారము, ఆ పొలము యావత్తుమీద పూర్తి పల్లపు శిస్తుగాని యావత్తు పొలము మీద మెరక శిస్తు తోపాటు వాస్తవముగ నీళ్లు పారింపబడిన విస్తీర్ణము మీద ఆ పైరుకు నిర్ణయింపబడిన నీటి పన్నునుగాని కట్టవచ్చును. అయితే ఈ రెండవ సందర్భములో, యిట్లా కనిపికట్టిన శిస్తు, యావత్తు పొలము మీద కట్టే ఒక పల్లపు శిస్తుకు మించగూడదు.

3. గడచిన జనవరి నెలలో తిరుచనాపల్లి జిల్లా సమయపరము అను నూరిలో జరిగిన జంతు ప్రదర్శనమున చుట్టు ప్రక్కలయందుండు గ్రామములనుండి మైసూరు రాజ్యమందుండియు అనేక వేలకొలది పశువులు దీసుక రాబడినవి. వాటిలో మైసూరు నందుండి తేబడినవి పెక్కు చక్కనైయుండెను. ఆ ప్రదర్శనమునకు అగ్రాసనాధిపతియైయుండిన డాల్రింపిల్ హే అను దొరవారు పశువుల సంరక్షణను గురించి గడచిన సంవత్సరములలో జేసిన యుపన్యాసముల వెంబడించి కొన్ని విషయములు నుడివిరి. అవియేవి యనిన, "పశువుల నడుకడుకు దూడ లీనునట్లు జేయుట వాటికి మిక్కిలి చెఱుపును గలిగించును. పశువుల యొక్క పాలు పొదు

గుల విషయమై యధిక జాగ్రత గలిగియుండవలయును. ఈనుటపమునుపు పశువునకు పొదుగు బలిసి యందుచేత యసౌఖ్యముగా యున్నదని దోచినయెడల యప్పుడే పాలును పిండివేయుట మంచిది. ఆ వాపును తగ్గించనియెడల పశువునకు కష్టమధికమై యీసునప్పుడది శాంతముగాయుండుట వదలి మోటుతనము కలిగియుండును.”

4. ఈ సంవత్సరములో సకాల వర్షము లేనందున కొన్ని మెట్ట గ్రామాదులలో పంట లేత అయినది, కొన్నిచోట్ల భూమి దున్నడమునకు ప్రయత్నం చేసినప్పటికి భూమి బిగుసుకొని వున్నందున నాగటి కర్ర భూమిలో బాగుగ దిగక నాగలిసాలు పడుటయే కష్టమయినది. నువ్వు, బొబ్బర, మినుము, ఆముదాలు వీట్లకు తెగులు తగిలినది. వెర్రి తలలు వేసి చాలాభాగము చెడిపోయినది. ప్రూనాస బాగుగనే యున్నది. మామూలు పల్లం బాబతు పల్లంభూములుసాగు విషయములో కాల్వల నీరు సకాలములో వచ్చినందున ఆకు మళ్ళు వేసుకొనుటచే ఆకు అక్కరకువచ్చి నాటు వెయ్యబడ్డది జమీందారీ వూళ్ళలో కొన్నిటిలో అగ్రాహారీకులకున్ను జమీందారుకున్ను పుట్ల కట్టుబడి విషయమైన తకరరు ఫయిసలు కానందున వాళ్ళ భూములకు నీటి దరఖాస్తులు చేయక సాగుబడి చెయ్యలేదు. గత ఫసలీలలో సాగు అయిన కొన్ని భూములు యీ సంవత్సరం కొల్లేటి ముంపులో నున్నందున సాగు కాలేదు. చిన్నవాడ గ్రామంలో వుండే అనాది బంజరు భూములకు యీ సంవత్సరం కొందరు పాయకారి రయితులు దరఖాస్తులు చేసుకొని వున్నందుకు మంజూరు నిమిత్తము యేలిన వారికి విశదపరుచుకొనియుంటే వుత్తరువచ్చి యుండనందున సాగు కాలేదు. పొరంబోకులలో నుండే మోతరఫాను గురించి యీ సంవత్సరము కలాలీలు కట్టుకట్టి దరఖాస్తులు చేసియుండలేదు. కసబు కాలంకూడా మించిపోయినది. నీలి ఆకు బాగా వున్నది. యీ సంవత్సరం ధర కలిగియున్నందున మొదటి కోతలోనే ఆసామికి చాలా లాభంవచ్చినది. నీలి తోట్లకు యెంతమాత్రం విరామం లేకుండా పని జరుగుతున్నది.

5. మనకు చంద్రపాటి శ్రోత్రియంలోవుండు కొన్న మక్తా భూములు అన్ని ప్రస్తుతం పరాయీల పాలయిపోతూవున్నవి. ఎట్లాగంటే ముందు మనకు మక్తా వహిని కవులు యిచ్చిన ఆ శ్రోత్రియుందార్లు యీసాల్ ఖరువున అనగా యీ ఆషాఢ శుద్ధ 5 లనాడు నాగుల అప్పన్న వద్ద యెచ్చు మక్తా మొకరరు చేసుకొని అతనికి కవులు వ్రాసి యిచ్చి రిజిస్టరున్ను చేయించినారు. ఆ వర్తమానం శాస్త్రు తెలిసి మొన్న కొంచం వానకురిసి పదనుపడగానే ములుం తోటలో బాధక

పంపు దుక్కి దున్నేకోసరం అరకలు తోలుకొని జీతకాండ్లతోకూడా నేనున్న పోతిని. పోయినంతలో నాగుల అప్పన్న మన అరకలు మళ్ళ దోలించి నేను యిజాఫా శిస్తు కింద మక్తా ఐహీని కవులు పుచ్చుకొని వున్నాను యీ తోట సాగుబడి హక్కు నాకేగాని మీకు లేదు అన్నాడు. కానాసేపు పోరాడినప్పటికిన్ని తోట కంతకూడా తియ్యనివ్వక పోయినాడు. అంతట నేను వానితో పోరాడ లేక శ్రోత్రియందార్ల వద్దకుపోయి యేమి యిట్లు జేసినారే యిది సరా అని యడిగితే వాళ్ళు "మీ అన్న అమాని ఐహీ నేగాని మక్తానహీని తాను సాగుబడి చేయ చాలను అని చెప్పినాడు. అందువల్ల మీ కవులు తీరక పోయినప్పటికిన్ని మేము వేరే కవులు యిచ్చుకొన్నాము. మరిన్ని అతడు మాకు యిజాఫా కట్నం యిచ్చేటట్టు ఒప్పుకొన్నాడు. ఎల్లీవల్లన మీకు కవుల్లిచ్చి తెల్లవారి లేస్తే కచ్చాకూతలు కూసుకొంటూ వుండేదానికంటే కావలెనన్న వాళ్ళకు యిచ్చి యెచ్చు కట్నం పుచ్చుకోవడం సరో కాదో నీవే యోచించుకో" అన్నారు. వారిమీద తోడు తోనే సమ్మేరి దావా అయినాచేసి భూములు దఖలు చేసుకొందామంటే వాళ్ళు యిచ్చిన ముచ్చలికా యెక్కడపెట్టి పోయినారో యెక్కడ వెదికినా చిక్క లేదు. ఇప్పుడు కొంచము తొలకరించి మక్కికి. మంచి కోపుగా వున్నది. ఇప్పట్లో దుక్కికి ఖరువు చేయకపోతే పుబ్బ కార్తెలో చల్ల కానికి పొలము లాయఖుపడదు. ఆజూబాజూ తోటలేమి మాగాణి భూమిలేమి దున్నుతూ వున్నారు. మరిన్ని జరీబు భూములన్ని దున్ని పాగనార నాటుతూవున్నారు. ఈ సమయంలో చేతులోవున్న పొలం నాచుకొని కజ్జా కోర్లయిన పగవాండ్లు లేని పోని ముత్తబీలు పన్ని యిబ్బందీలు పెట్టుతూవున్నారు. అందుకు తగినట్లు యెదురు మొహరా చేసేటందుకు నాకు తగిన మద్దత్తుగాని సలహాదార్లుగాని లేక పోవడంవల్ల యెందు కున్నా పాలుపోక కలాట్లు పడుతూవున్నాను.

6 నళనామ సంవత్సరం జేష్ఠ శుద్ధ తదియనాడు పుట్టిన తనఖా కవులలో నుదహరించిన మక్తా బాబత్తు మావులూరు సుబ్బయ్యగారికి అచ్చవలసినందుకు యిదివరకే తమ వద్ద బదలు పుచ్చుకొన్న రొఖం ౨౭౨, కుటుంబపోషణార్థం దఫాలవారీగా ప్రాంసరి నోట్లు పైన మీవద్ద నేను పుచ్చుకొన్న కుల్లు మొత్తం రూ ౧౪౯, నిరుడు నాకోరు భూములు సాగు చేయుటకుగాను తమ పేరట తాకట్టు పత్రం వ్రాసియిచ్చి తీసుకొన్న రూ. ౭౫ వెరశి రూపాయలు (౫౦౦) అయిదువందలు యిందుకు వడ్డీ రూ ౧౦౦ కి నెల ౧-కి ౧॥ చొప్పున చేరే అసలు

ఫాయిదాలకు యీడుగా పెట్టివుంజే స్థావరాస్తి వివరం ఓంగోలు సబ్ డిస్ట్రిక్టులో చేరిన వల్లూరు గ్రామంలో కోరు మాగాణి సర్వే నెంబరు ౨౧౩ వి స్తీర్ణం యే. ౧-౨౮ సెంట్లు యిందుకు సరిహద్దులు తూర్పున గొబ్బురతోట, పడమర డొంక, దక్షిణం దంఘుదారి, వుత్తరం వాగున్ను సాగచముడు కర్రయున్ను.

English Translation.

1. They are called koravas by the Tamilians (in the south). In the north they are known as Korachas, and Erukulas in the circars. These are the offspring of one of the largest tamil class of theives in India. They live by committing dacoities. Ordinarily they halt outside villages. They usually select dry places with hillocks. They grow their ugly hair on the head long and roll round the tuft on the head. They wear a cloth round their loins. There will also be a slinged pouch sewn with various colored cloths. Their females wear necklaces strung with shells, cowries and variegated beads. These are expert house-breakers. Of the proceeds of the thefts, they will bury the properties in concealed places near their camp and coolly go to their huts only with the ready money. They will commit cattle thefts widely. For their weapon, they use an iron implement rimmed with steel. Ordinarily they will not confess their crime. They will conceal the stolen property in drains, hay-ricks and wells.

2. When a dry crop is raised on a single-crop wet land, and when water is available in the season in the irrigation source, ordinary wet assessment will be imposed. But if irrigation has never been supplied, or supplied when not possible to supply it, or when not supplied sufficient for the requirements of crop and if the field is not irrigated, only a dry assesssment will be charged. In the matter of irrigation of dry lands, the collector may, at his discretion charge wet assessment on the whole extent of the field, or, in addition to the dry assessment on the extent of the whole extent of the field, charge the water-rate prescribed for the crop on the actual extent irrigated. However, in the latter case, the consolidated assessment as above, should not exceed the single wet assessment on the whole land.

3. On the occasion of the cattle show held in January last at Samayavaram in the Trichinopoly District, thousands of Cows

were brought from the adjoining villages and the Mysore Province. Among them, those from the Mysore Province were the best. Mr. Darlymple Hay, the President of the said show, made some suggestions following the lines of his lectures delivered in the past year in the matter of cattle preservation (breeding.) They are— "Causing them to calve frequently would do them much harm. Great care should be taken in the matter of the milk udders. Prior to calving if the cow's udder appear distended resulting in discomfort to the cow, it would be well to milk the cow immediately. If the swelling be not reduced, the labour will be intense for the cow, and when calving it will not be calm but vicious."

4. Owing to the failure of the timely rains, the crops are young in the villages in drier parts; in spite of endeavours to plough the land, the soil was hardened and the ploughshare could not sufficiently sink into the ground and furrows could not be made out. The gingelly, a black species of pulse, black gram and castor plants have become blighted. The wild melon has for the most part been damaged. In the matter of the cultivation of the immemorially wet lands and those brought under wet cultivation, as water was available in time in the irrigation channels, seed beds were prepared and the seedlings have matured and been transplanted. The dispute between the beneficiaries and the zemindar in respect of the rent based upon the outturn remained unsettled, and they have not applied for water to cultivate those lands in some of the zemin villages. Some lands cultivated in the last fasli became submerged in the waterspread of the Colair; these have been left waste in the current fasli. The applications made in the current year for the immemorial waste lands in Chinnivada by some temporary tenants were submitted for approval to the higher authorities; as orders have not been received thereon, those lands were not cultivated. The abkari renters have entered into a combination among themselves in the matter of the payment of the tree-tax on palmyras and have not applied therefor. The toddy-drawing season has also expired. The indigo plant is flourishing. As the price was high this year, the ryot has derived good profit in the first cutting alone. The indigo vats are being worked incessantly.

5. Our lands on fixed rent in Chandrapati Shrotriam are being appropriated by others. The shrotriemdars, who leased the

lands on fixed rent, had, at the beginning of the fasli, i-e., on the fifth day of the bright lunar fortnight of Ashada (June—July), leased them to Nagula Appanna for a fixed enhanced rent and executed a registered lease deed. Having learnt the affair, and it having rained a little the day before yesterday, I went in season taking ploughs with bullocks and servants to plough the land known as Badanapampu. When I went, Nagula Appanna drove our ploughs with bullocks out of the land saying that he had leased the land for enhanced rent and none but he has any right to the garden land in question. Although I strived for a sufficiently long time he went away restraining me from even opening the way of ingress into the land. Unable to contend with him, I went to the shrotriemdars who, when questioned by me as to the propriety of their action, said your elder brother expressed that he would not cultivate it on fixed rent but only on Amani (for share in the produce), and thereupon we leased it to another though your lease remains un-expired. Moreover the new lessee has promised to pay us enhanced rent. You had better consider whether it is right or wrong to lease the land to those who require it for an enhanced rent in lieu of leasing it to you who are unwilling and who prattle now and then." When I thought of filing a summary suit against them immediately to come by the possession of the lands, the muchilika issued by them was not found though everywhere searched. It is not well suited for the first ploughiug. In case ploughing is not commenced now, it will not be fit for sowing in the month of Ashada when the moon is in the first mansion. The adjoining garden lands and the wet lands are being ploughed. The garden lands have also been ploughed and are being transplanted with tobacco and hemp. At this time, having snatched away the lands from us, our rowdy enemies devise vain trickeries and submit us to difficulties. There being no one to assist or counsel me in opposing them, I am undergoing difficulties without undertaking anything.

6. For the amount payable to Mavuloor Subbayya towards the fixed rent referred to in the assignment deed dated the third of the third lunar month in the Nala year, the amount of loan taken from you is Rs. 276, the total of the amounts received from you on the promissory notes for the maintenance of the family is Rs 149, the

amount received from you for cultivating lands in my tenancy on the mortgage deed executed in your favour, Rs 75, in all Rs 500 (Rupees five hundred). The particulars of the immoveable properties mortgaged for the above principal and interst thereon at one rupee per month per hundred is survey No. 813, measuring 1 acre and 24 cents of wet tenancy land in Vallur Village of Ongole sub-District, bounded on the east by the cocoanut garden, on the west by a cattle-path, on the south by a high road and on the north by a torrent and a bush of prickly-pear.

1921.

1. మారి లేక మసురు జాడ్యము (Rinderpest or cattle plague), ఈ దేశపు అనేకభాగములలో తఱచుగా తటస్థించునట్టియు ప్రాణాంతకమైనట్టియు జాడ్యము. ఒక జంతువుకు రోగపు అంటుసోకిన తర్వాత ఒకవారము మొదలు పదునాలుగు దినములవఱకు అది జబ్బుపడును. మందలో శీఘ్రముగా ఆవ్యాధి వ్యాపించును. రోగముయొక్క సరియైన స్వభావమునుగుఱించి ఆరంభములో చెప్పుట కష్టము, కాని, పోనుపోను మిక్కిలిస్పష్టమైన లక్షణములు కనబడును వీనిలో ఎత్తు పడునటుజేయు మిక్కిలి యధికమైనబలహీనత: శరీరముయొక్క మాంసకండరములు వింతగా కొంకరలు పోవుట తఱచుగా నెత్తురుతో కలిసి పాఱుకొన్న పేడ మిక్కిలి కంపుతోను ఒకవిధమైన వాసనతోను విస్తారముగ పాఱుకొనుట, ముక్కు నోరు వీటి లోతట్టు చర్మము మీదను ఆడజంతువుయొక్క అవయవములను పాల పొదుగును కప్పియుండు వాని వంటి చర్మము యొక్క కొన్ని భాగముల మీదను ఉండు సన్నపాటి బొబ్బలు, మిక్కిలి వింతైన దగ్గును, సాధారణముగానుండును. చచ్చిన తర్వాత ప్రేగులు, పొట్టలు, ఇవి ముఖ్యముగా రోగపూరితమయినట్లు కనబడును. చెడురక్తపు నాడులనుండి వెడలిన నెత్తుటి మఱకలు పెద్దవి శరీరము యొక్క నానా భాగములలో కనబడును. పశువులకు ఈ వ్యాధి సంభవించును. వానినుండిగొఱ్ఱెలకు కలుగవచ్చును. ఇది మిక్కిలి సోకుడు వ్యాధి. దీనిని సామాన్యపు రక్త విరేచనము లనుకొని భ్రమపడకూడదు. రక్త విరేచనములు కలిగినప్పుడు నోటియందు బొబ్బలు ఉండవు. మఱియు ఇకమీద చెప్పబోవు రోగమువంటిదే యని కూడ భ్రమపడకూడదు. ఆ రోగము వల్ల అపాయము మిక్కిలి తక్కువ.

2. ఇప్పటికి సుమారు యిరువై రోజుల క్రిందట దీపావళీ పండుగ యింకా మూడు రోజులున్నదనగా వకజయవారము నాడు ప్రొద్దున అంబల్లు పూట, నేను,

నాగ్రాసవాండ్లు, కమతవాండ్లు, నాయెద్దులు, నాగేలి వగయిరా కొరముట్లుతీసికొని యీవూరికి వాయవ్యమూలనవుండే నాడేల వాని బీ[illegible] అనే మడికి వెళ్లుచుంటిమి. వూరుదాటిన తర్వాత నాలుగుచేల పట్టుదూరములో మంగల నారిగాడు మాకు యెదురుబడ్డాడు. వానిని నేను పలుకరించడములో, తాను కావలియుండే తన తోట లో పసుల పిల్లవాండ్లు తమ పశువులను, గొర్రెలను తెచ్చి పైరు మేపను విడిచినారనిన్ని, తాను "మీ అమ్మ నాయాండ్లలారా యీలోసి అట్లా పసుల తోలుతారు మీ ఘాబల్లపడబిండి యెముకవిఱచి పంపెదను పసుల గొర్రెలను తోలుకొని పారిపొండి" అని అంటే వాండ్లు వినక తన మీదికి కట్టెలెత్తి పశులను యెగతోలినవి అను, తాను భయపడి తన అయ్యను యీ నడచిన వృత్తాంతము చెప్పుదామని పోతూవుండేట్టు చెప్పినాడు యింతలో వాని అయ్య, ఆయన తమ్ముడు, వాండ్ల మేనల్లుడున్ను యెగురుపడిరి. నారిగాడు తన అయ్యతో యీమారెడ్డి పసులవాండ్ల ఇల్ల మేపింపబడినదని చెప్పెను. అందరు కలిసి మడికాడికి పోతిమి. ముండ్ల వరి పయిరు బుదనికి మేపియుండిరి ఓరీ మీ యిండ్లు కాలిపోను, మీయాండ్ల ముండ మోయ, మీ కార్పణ్యం తిరిపెపు వానిపైన సాధించవలెనా? పయిరు నేలపాలు చేస్తిరి. అంటూ, నారిగాణి ఖామందు పసలవాండ్లవద్దే యుండిన యీమారెడ్డి కాడికిపోయెను. వార్లు వార్లు కలియబడిరి. ఒక్రెలతోను మేడితోకలతోను జపురుకొనిరి. మేము పదిబార్ల దూరములో ఉంటిమి. తర్వాత దగ్గిర పోయిచూస్తే మంగల నారిగాణి యజమానుడు క్రింద తేలకండ్లు వేసుకొని వెల్లలకపడియుండెను. ముక్కున చీమిడి కారుచుండెను. పొట్ట పగిలి నాలిక కఱచుకొని, నరాలు యెక్కడి దక్కడ నీలుగుకొనిపోయియుండెను. మాటలు తప్పిపోయి, తెలివితప్పియుండెను. అంతటసార్జెంటు జవానులు వచ్చి యీమారెడ్డిని ఖయిదుచేసుకొని బేడీలు వేసి నారిగాని యజమానున్ని ఒక నులకమంచముమీదనున్న తీసుకొని పోయిరి. స్టేషను చేరకాడికి ప్రొద్దు గ్రుంకిపోయి అచేతి గీతలు అగపడి పడకవుండినది.

3. రైతులు భూములు కొలుకు తీసుకొనెదమనునప్పుడెల్ల గ్రామోద్యోగస్థులు తహశీలుదార్లకు రిపోర్టు చేయవలయును. నాగజెముడుతోనిండియుండు బంజరు నేలమీద ఏమియు లేకుండ శుభ్రపఱచుటకొఱకు కలెక్టరు ఇష్టానుసారము ౨ సంవత్సరములనుండి 20 సంవత్సరములవరకు భేదించు కాలమునకు శిస్తు చెల్లించనక్కరలేనికాళ్లు ఇయ్యవచ్చును. దట్టపు అడవిగల భూమినిగాని లేక పర్త్రెలనుగాని లేక గడ్డితోనిండియుండెడు భూములనుగాని ఆబాదుపఱచుటకొఱకైనను పచ్చి ఎరువుకుగాను చెట్లను లేక పొదలను పెంచుకొఱకైనను మఱియు

అట్టివిశేష సంగతులలో అకైనను కాలము అప్పుడప్పుడు హెచ్చింపబడుచుండే బాబతు కాళ్లకూడ ఇయ్యవచ్చును.

4. ఒక హిందువు ఆతడు నేర్చిన విద్యవల్ల సంపాదించే సొత్తు సదరు విద్య సమిష్టి కుటుంబముయొక్క ద్రవ్యమును ఖర్చు పెట్టిగాని సమిష్టి కుటుంబములోచేరిన వాని ఉపాధ్యాయత్వము వగైరాలవల్లగాని నేర్పింపబడినదైనను అతనియొక్క ప్రత్యేకమైన సొత్తుగా భావింపబడేటట్లు చేయుటకై ఒక చిన్న చట్టము తయారుచేయబడి జనులయొక్క ఆక్షేపణనిమిత్తమై యున్న వారి సమ్మతా సమ్మతములను తెలుసుకొనుటకొరకై యున్న ప్రకటించినమీదట అది అంతటిలో మొదట అదు గంటేపోయెను. దానిలో 'విద్య' అనుమాటకు ప్రథమ శిక్షా సంబంధమైనను సరే, పూజ్యతగలదయినను సరే, సాంకేతికమైనను సరే, శాస్త్రసంబంధమైనను సరే, చదువు అనిన్ని, వర్తకము, కాయకష్టము, లేక జీవనోపాయము జరుపుటకు ఒకనికి శక్తిని కలిగించుటకు సాధారణముగా ఉద్దేశింపఁబడునట్టి యేవిధమైన తరిబీతు అయినా అనిన్ని, విద్యాదాయమను మాటకు విద్య ప్రధానమూలముగా సంపాదింపబడిన యాస్తు సొత్తు అనిన్ని, సదరు సంపాదన యీ చట్టము అమలులోకి వచ్చుటకు ముందుగా జరిగినను పిమ్మట జరిగినను సరే అనిన్ని, సదరు సంపాద్యము అట్టి విద్యయొక్క సామాన్యఫలితమైనను, అసామాన్యఫలితమైనను సరే; అనిన్ని అర్థము చేయబడినది.

5. దావా రశీదులోని దస్కతున్ను రెడ్డి అదే దినం యిచ్చిన యితర రశీదులతో మొకాబిలా చేయడములో అన్నిట్లలోను ఒకే విధమైన శిరాయి వుపయోగించబడియున్నది రెడ్డి దస్కతున్ను సరిపోయినది. కచ్చాఖిరిలోని మశిన్ని రశీదులలోని దస్కతుల మశిన్ని సరిపోయినది గనుక, సాంబి రెడ్డి రశీదులలోని దస్కతు రెడ్డిదే యని నేను నమ్మినాను. ఈరశీదు ప్రథమతః నూటయాభై యింటికి యివ్వబడినట్టు నేను యెంచలేదు. రెడ్డి గొప్పసంసారి. వేలకొలది అప్పుయిచ్చేవాడు. నూరు రూపాయలు సర్కారు ద్రవ్యము వాడుకోవలసిన అవసరము యితనికి తటస్తపడదు. ఇతని కచ్చాఖిర్ది నెల నెలకు తారీఖు వారిగా వుంచబడి, తేరీజులు వేయఁబడి దిద్దులు లేకుండా వుండడమే గాక, ప్రతి నెలలోనున్ను యిరసాలు తారీఖులలో మొత్తము క్రింద కరణం వల్ల దస్కతు చేయబడియున్నది. ఈ లెక్కలో రెడ్డి తప్పు దాఖలా చేశినాడనుటకు కారణము కనుపించదు. వివాద రశీదులో మొబర్లగు నూట అను మాటలు వకపంక్తిగానున్ను యాభై రూపాయలు అను మాటలు రెండవ పంక్తిగానున్ను వ్రాయబడియున్నది. యాభై రూపాయలకు

యివ్వబడిన రశీదులో మొదటి పంక్తి కడాపట నూటు అనుమాటను కలిపి అంకెల కలములో వొకటిగాను అంకెచేర్చి రశీదు తబ్దీలు చేయబడినట్టున్ను రెడ్డి భయపడి రశీదు పుడాయించినాడనిన్ని, నా తాత్పర్యము, భూతపు అద్దముతో పరీక్షించగా నా వూహా సరియని విశదమయినది.

6. (ఎ) ఏ సొత్తు నయినను, అది స్థిరాస్తికి చేరినదిగానుండినను 1882 వ సంవత్సరపు ఆక్టు యొక్క 23 వ సెక్షనునుబట్టి ఒక డిక్రీని అములు నెరవేర్చుటకయి చరాస్తిగా నెంచవలసియున్నట్టి విషయములో, ప్రెసిడెన్సీ స్మాల్ కాజ్ కోర్టువారు జప్తుచేసెడి యొక బుణప్రదాతను తీర్పు బుణస్థుని తాలూకు తాకట్టుదారునికినిగల వ్యవహార విషయమై అములు నెరవేర్చుటకొరకైన చర్యలలో హక్కు విషయమైన అంశములను గురించి వ్యవహరింపగూడదు, లేక అట్టి సొత్తుకు గల యేలాటి బాధ్యతనయినను సంబంధమునయినను నిర్ణయింపకూడదు.

(బి) తాబాకలం. నాకు పరమాత్ముని రామన్నకు జరిగిన జమా కర్చు విషయములో, గడచిన ఆషాఢ బహుళ విదియనాడు ఖుద్దున లెక్కచూచుకోగా అతనిపై తేలిన అధిక కర్చు మొత్తం రూపాయలు ౧౨౫౦ గరిమిలాను జరిగిన ఖాతా కింద ఏర్పడిన బాకి రూపాయలు ౫౦ కుల్లు రూపాయలు ౧౭౫౦ మింజుమలే నేటిదినం తాకట్టు పత్రం వ్రాసి యిచ్చినది ౧౫౦౦ పోను బాకీ రూపాయలు ౨౫౦ బదులుగా భావించవలసినదనిన్ని ఒకవారం రోజులలో అచ్చివేశేదిగా వాచా ఖరారు చేసినాడు.

English Translation.

1. Rinderpest or cattle plague is a frequent and fatal disease in many parts of the country. A week to a fornight after an animal has been exposed to infection, he falls sick. The disorder rapidly spreads in a herd. It is difficult in the earliest stages to decide as to the exact nature of the disease, but later very marked symptoms set in. Of these extreme weakness amounting to prostration, remarkable twitchings of the muscles of the body, severe diarrhæa with very-foul and a peculiar smell of the matter passed, which is often mixed with blood eruptions of the internal membrane of the nose, mouth and certain parts of the skin, such as those covering the female organs and the udder, and a very strange cough, is generally present. After death, the bowels and stomachs are especially found

disceased, and large patches of blood which has escaped from the veins are found in different parts of the body. Cattle suffer from this disorder, and sheep can take it from them; it is highly communicable. It must not be confounded with simple dysentery, in which there is no eruption in the mouth, nor with the disease next described, which is much less serious.

2. About twenty days back, on a Tuesday three days prior to the last Deepavali day, at breakfast time, I and my dependants and labourers took the bulls, ploughs and other agricultural implements to the waste land known as Nadelas waste to the north-west of my village. We met barber Narigadu about four fields' distance from the village. In the course of my conversation with him, he informed me that grazing boys have allowed cattle and sheep damage the growing corn in the garden he was watching, that when he remonstrated with them saying "Are your mothers my wives, I shall squeeze and pull out your ears and break your bones, run away driving your cows and sheep" they heeded not to his warning and drove the cattle towards him with sticks in hand, and fearing their highhandedness he was on his way to imform his master of what had happened. By this time, his master arrived there with his younger brother and nephew. Narigadu told his master that (the corn) has been allowed to be grazed by Yama Reddi's grazing boys. We all went together to the field. (They) had the paddy crop grazed completely. The master of Narigadu said "Let your houses be burnt to ashes and your females turned widows; why should your malice be directed against a poor man ? you have ruined my crop," and advanced towards Yama Reddi who was with the grazing boys. Both parties fought and thrashed each other with ricks of corn and plough-tails. We were at a distance of ten shoulders' length. There after, going near, Narigadu's master was found on the ground lying on his back with eyes wide open and mucous was flowing out of the nose. The belly was rent, the tongue between the teeth, and the nerves all contracted. He had no power of speech and was unconscious. Soon afterwards, the Head constable and constables arrived, arrested and handcuffed Yama Reddi, and took Narigadu and his master placing them on a country bedstead.

3. Whenever ryots intend applying for lands on a cowle, the village officers should submit a report to the Tahsildar. Cowles free

of assessment varying in period from 5 to 20 years, at the discretion of the Collector, may be given for clearing waste land covered with prickly-pear. Progressive cowles may also be given for the reclamation of heavy jungle lands, of swamps, of land infested with grass, the cultivation of trees or shrubs for green manure or similar exceptional cases.

4. When a short bill to declare that all acquisitions made by a Hindu by means of his learning, whether that learning was imparted at the expense of the joint family or by tuition etc., of a member thereof, are his exclusive property, was drafted and published for the comprehension of the public in view to ascertain their assent or dissent thereto, it collapsed at the initial stage. By 'learning' was therein meant education whether elementary or liberal, technical or scientific, or any training whatever ordinarily intended to equip one for trade, manual labour or livelihood; and by 'gains of learning' was meant all acquisition to which education was the stepping-stone, whether made either prior or subsequent to the operation of the said Act, and whether the source of the gains is ordinary or extraordinary education.

5. In comparing the receipt in question with those granted by the munsiff on the same date, the ink was found to be the same. The signature of the munsiff agreed. The ink in the rough collection account also agreed with that of the signatures. I therefore concluded that the signature in the receipt produced by Sambi Reddi was that of the munsiff; but I do not hold that this receipt was originally granted for Rs. 150. The munsiff is a respectable householder. He has money-lending business to the extent of some thousands. There will be no occasion for him to utilise one hundred rupees of government money. His rough collection account has not only been written up from day to day, and month after month, the particulars and the amount noted without alterations, and is also every month signed by the Kurnam on the dates of remittances. It would not be reasonable to urge that the munsiff would have made a false entry in the account. In rendering in words the figures representing the amount in the receipt in question, the word hundred is in one line, and the words fifty rupees written in the second line. My idea is that the letters hundred (in Telugu) have been added in the first line of the receipt granted for Rs. 50, and

the figure 1 has been prefixed, that these alterations have been made in the receipt, and that the munsiff disowned the receipt from fear. When examined under a magnifying glass my surmise seems to be true.

6. (*a*) A Presidency Small Cause Court cannot, as between an attaching creditor and the mortgagee of the judgment debtor, deal in execution proccedings with questions of title to or determine any right to or interest in, property forming a portion of immoveable property, but which under sec. 28 of the Small Cause Courts Act, 1882, is for the purpose of the execution of a decree deemed to be moveable property.

(*b*) *Postscript*. On personally looking into the accounts with my most intimate friend Ramanna, on the second dark night of Ashada (July - August) month, it resulted in a debit of Rs 1650 against him; the subsequent transactions show Rs 90 as due by him, making up a total (debit) of Rs 1740. (Deducting) the part payment of Rs. 1500 in virtue of the mortgage deed executed this day, he agreed to treat Rs. 240 as (hand) loan to be repaid within a week.

1922.

1. మజాకూరు గ్రామములో వుండే పాపిరెడ్డిన్ని నేనున్ను కమతపు సేద్యమునకు ఆరంభించి యిప్పటికి నాలుగేండ్లుగా సేద్యము చేసుకొంటువున్నాము. అతడు యిప్పుడు కొందరు విరోధుల దుర్బోధనలవల్ల నన్ను తనకమతములో నుండి తొలగించదలచి మావుభయుల సాగుబడికిందవుండే భూములలో రెండు పల్లపు గుడ్డములు మాత్రము వదలి తక్కిన మెట్టమాగాణి భూమిలన్ని తానే కవ్వుకొన్నాడు. సేద్యపు కొరముట్లలో రెండు గుంటకలు, రెండు గొర్తిదండ్లు, రెండు కాండ్లు ఉమ్మడివై యుండగా అవన్ని తనవేయని జోరావరీ చేసి తీసుకొని తమిరె లేని కాడి ఒకటి మాత్ర మిచ్చి యదే నీది పొమ్మని చెప్పినాడు. అందు మీద నేను యీసంగతి గ్రామ మునసీపుతో మొరబెట్టుకొంటిని. ఆయన పాపిరెడ్డిచే లంచమేమో తీసుకొని అతని పక్షముగానే తీర్పు చేసినాడు. నేను అది అన్యాయ మని జగడమాడుతూ చెరువుగట్టుకు తూర్పుతట్టు మెట్టచేలో చెట్టుకొట్టపోగా, నాచేలో అడుగుపెట్టితివా నిన్ను అక్కడనే నరికి పూడ్చి పెదుదునని మెడపట్టితోసి; ఆ మరసనాడు నాగేటి కఱ్ఱు సరిపించుకోవడానికై వడ్రంగివాని యింటికి పోతూవుం

డగా మట్టిమానికాడ కూర్చునివుండి నన్ను చూచి వుచ్ఛావుచ్ఛములు తిట్టి ముల్లుకఱ్ఱతో వీపుమీద రెండు దెబ్బలు పెట్టి కబర్దారు పోపొమ్మన్నాడు. కనుక గ్రామమునసీబును ఆసరా చేసుకొని నన్ను అన్యాయముగా కొట్టి నాచేత భూమిని లాగుకొనవలెనని యత్నపడుతూ వుండే యీ పాపిరెడ్డి వల్ల నాకు యేవిధమైన బాధ రాకుండ నన్ను కాపాడుటయేగాక నాకు స్వాధీనపడునట్లు న్యాయము కలగచేయగలందులకై తమ ఘనతనుమిక్కిలి ప్రార్థిస్తున్నాను.

2. రయితులు తొలకరి వానలుకురియగానే, పునాస విత్తనములు వేయుదురు. జొన్న; వరి వగైరాతరద్దూదు ఖరువుకావలసినందుకు, వారు, దారునాదారు స్థితిని విచారించి, మోతుబరు రయితులకున్ను నాదార్లయిన ఆసాములకున్ను వారి వారికి తగినట్లు తకావి యిప్పించబడును. పాయకారీల రయితునభూములు కొన్నేండ్లయిన తరువాత కదీం పొలములలో దాఖలు చేయబడును. నీరు తక్కువయిన పక్షమందు జొన్న గొంతెమట్టుకుబొందుపోవును. ఇదిగాక ముందుకు కాబోవు పయిరు తరద్దూదుకు పొలములు మిక్కిలి రాక ఘనీభవించును.

3. ఈ వ్యాజ్యములో, ఖయిది తన స్వంత తల్లిని కొట్టియు తన్నియు చంపినాడు. క్రూరముగ కొట్టితన్నినందున మరణము సంభవించెనని సెషన్ జడ్జిగారు కనిపెట్టెను. అయితే మరణము కలుగవచ్చుననే యెరుకతో ఖయిది తనతల్లికి శరీరఘాతను కలిగించియుండునట్లూహించుటకు ఘాత బలమయినది లేదు గనుక అతని నేరముగల నరహత్యలోనుండి విడుదలచేసెను. ఖూనీ కానేరని నేరముగల నరహత్యనుండి అతనిని విడుదల చేయుటకు ఇది నిమిత్తము కానేరదనుట స్పష్టము. ఆయెరుక కలిగియుండిన, ఖయిదీ చర్య ఖూనీయగును. మరణమును కలిగింపగల శరీరఘాతచేయవలెనను తలంపుతో ఈ కార్యము జేయబడెనా యనుటయే జడ్జీగారు విమర్శింపవలసిన విషయము. ఒక దార్ఢ్యముగల మనిషివలన అరవై ఏయస్సుగల ముదిమి ఆడది క్రూరముగకొట్టి తన్నబడియు, తలవెంట్రుకలచే లాగబడెననియు, ఇటుజేసిన మనిషికి ఇసుమంత ఆగ్రహము కలుగుటకు కారణము లేదనియు జడ్జిగారు కనిపెట్టిరి. ఆ క్రూరమైన దొమ్మికిని మరణమునకును గల కారణకార్యసంబంధము నిస్సందేహమని స్థాపించబడియున్నది.

4. అర్జి మలూపులో నుదహరించిన ప్రకారం బోర్డువారు పల్లముగా తీర్మానించిన భూమి పరిమాణములు అనికట్టు నీరు ప్రవహించక పూర్వము తయారు అయివున్న లెక్కలలో నమోదు అవుతూవచ్చిన లెక్కలు తహ్వేలు మొత్తముల

రొక్క దృష్టాంతరముల మీద మొకద్దపడియుండుటచేత, తీరువానపు మొత్తము లను అనికట్టు నీటిసాగుబడియొక్క ద్వివిధపరిమాణములలో లెక్క పరిమాణము తహ్వేలు పరిమాణములలో మినహాయించడము న్యాయమయియుండగా అనికట్టి నీరు ప్రారంభమయిన ౧౩౨౦, ౧౩౨౧ ఫసలీలకు దరిమిలాను ౧౩౨౭ సంవత్సరం మొదలుకొని చేయబడిన మషాతు తహ్వేలు పరిమాణములో నుంచి మినహాయించ బడవలసినందును కలెక్టరువారు తాత్పర్యపడడమువల్ల మాకు అన్యాయము సంభవిం చడముకున్ను హేతువు అవుతూవున్నది.

5. తాకట్టు వుంచినవాడు యెందుకొరకు తాకట్టు వుంచెనో అట్టి ఋణ మునుగాని వాగ్దత్తమునుగాని వాయిదాకులోపుగా చెల్లించక, లేక నెరవేర్చక తప్పిపోయిన పక్షమందు, తాకట్టు వుంచుకొన్నవాడు సదరహీ ఋణముకుగాని వాగ్దత్తముకుగాని తాకట్టు వుంచిన వానిమీద వ్యాజ్యము తేవచ్చును; లేక తా కట్టు వుంచినవానికి యుక్తమైన గడువుయిచ్చి అట్లు యిచ్చినసంగతిని అతనికి రొ జుకచేసి తాకట్టువుంచబడ్డ వస్తువును అమ్మవచ్చును.

అట్టి అమ్మకమువల్ల వచ్చిన పయికము సదరహీ ఋణము విషయములోగాని వాగ్దత్తి విషయములోగాని యివ్వవలసిన మొత్తముకు తక్కువపడ్డ పక్షమందు, తాకట్టు వుంచినవాఁడు నిలవపయికమును చెల్లించడముకు యింకా పాత్రుడవు చున్నాడు. అమ్మకమువల్ల వచ్చిన పయికము అట్లా యివ్వవలసిన మొత్తముకు మించి వున్నపక్షమందు, తాకట్టు వుంచుకొన్నవాడు ఆ మిగతను తాకట్టు వుంచిన వానికి యివ్వవలసినది.

6. ఉద్దేశములయొక్కయు కారణములయొక్కయు వివరణము:—

గ్రామముల స్థానిక వ్యవహారములను పరిపాలించుటకొరకు పంచాయతీలను ఏర్పాటుచేయుట మేలని పరిపాలనవిభజనను గురించిన రాయలు కమిషనువారు చెప్పియుండిరి. స్థితిగతులు అనుకూలముగా నున్నప్పుడు పంచాయతీపద్ధతిని ప్రవే శపెట్టుటకు జాగ్రత్తగా ప్రయత్నము చేయవలయునని ఇండియా గవర్నమెంటు వారు ఒప్పుకొనిరి. ఈ విషయములో రెండు మార్గములుగా అభివృద్ధి చేయవచ్చు నని 1915 - 1916 వ సంవత్సరములో లోకలు గవర్నమెంటువారు తీర్మానించిరి. ఎట్లనగా:—

(ఎ) అనేక గ్రామములకు మైనరు యూనియను పంచాయతీలను లోకలు బోర్డు అక్టు ననుసరించి ఏర్పరుచుటకు వీలుకలుగునట్లుగా యూనియన్లకు సంబం ధించిన సదరు అక్టుయొక్క నిబంధనల ప్రయోగమును సులభపరుచుట, మరియు

(బి) అంతకంటే చిన్న గ్రామములో చట్ట సంబంధ అధికారము లేకుండ తమంత తాము ఏర్పడినస్వేచ్ఛానుసారమైన పంచాయతీలను సాధారణ కార్యములను చేసిచూడనిచ్చుట.

ముఖ్యముగా ఈ రెండవమార్గమున అభివృద్ధిపొందడములోను ఖానిగీ అడవి పంచాయతీల విషయములోను అమూల్యమైన అనుభవము అప్పటినుండి సంపాదింపబడినది. ఈ యడవిపంచాయతీలు, ఫారెస్టు కమిటీవారి సిఫారసులమీద, గవర్నమెంటువారు జారీచేసిన యుత్తరవుల పర్యవసానముగా అనేక జిల్లాలలో ఏర్పరుపబడినవి. దాదాపు ప్రతి జిల్లాలోను ఖానిగీ పంచాయతీలు స్థాపింపబడినవి. 1918 వ సంవత్సరాఖరున రాజధానిలో 1010 పంచాయతీలు పనిచేయుచుండినవి. వానిలో 319 గ్రామపు అడవులను విచారణ చేయుచుండినవి. తక్కినవి గ్రామ సంరక్షణ, ఆరోగ్యము, నీటిసప్లై వగైరాలవంటి సామాన్యమైన విషయములను గురించి విచారణ చేయుచుండినవి. వానివలన కలిగిన ఫలితములు నిరుత్సాహకరముగా నుండలేదు. కాని పన్నులు కట్టుటకు చట్టసంబంధపు అధికారములు లేనందునను తీర్మానములను అములు జరుపుటకు అధికారము లేనందునను వారి అభివృద్ధికి ప్రతిబంధముగానుండెను. ఈ లోపమును సవరించి పంచాయతీకి చట్ట సంబంధపు ఆధారము ఏర్పరుచుటయే యీ బిల్లు యొక్క యుద్దేశము. బిల్లును తయారు చేయుటలో 1918-వ సంవత్సరము మే నెల 16-న తారీఖుగల 41-వ నంబరు తీర్మానములో ఇండియా గవర్నమెంటువారు చేసిన సూచనలు దృష్టిపథమునందుంచుకోబడినవి.

English Translation.

1. Since four years, Papi Reddi, a resident of the village and myself have been jointly carrying on cultivation. At the inducement of some of my enemies he has taken to oust me from partnership and to this end has illegally taken into his possession the dry and wet lands hitherto comprised in our partnership with the exception of two wet plots. Out of the agricultural implements, he has taken away by force two levelling instruments, two stumps of drill ploughs and two yokes though they were joint property, and has sent me away giving me a yoke without the pin in the centre which alone he said was mine. Thereupon I reported the matter to the village munsiff. Having received some bribe at the hands of Papi Reddi, he decided only in his favor. Inpugning the justice

in the matter, when I had gone to fell a tree in the dry land situated to the east of the tank bund, he pushed me by the neck saying "if you step into my land, I shall cut and bury you there." On the next day, while I was on my way to the carpenter's house to have the ploughshare mended, he was sitting at the banyan tree and called me all sorts of names and struck me twice or thrice on the back with a thorny stick threatening me "Beware, go, go." I pray that you will protect me from being submitted to any harm at the hands of Papi Reddi who, with the help of the village munsiff, beat me and is endeavouring to come by the lands in my possession, but also to cause justice to be administered so that I might regain my possession thereof.

2. When the first rains set in, the ryots will sow the first crop. To progress the cultivation of the great millet, paddy, and etc., the respective status, substantial or poor, of the ryots will be enquired into and money will be advanced to each adequately for the purchase of seed-grains and etc. The lands held by temporary tenants will after a few years be entered as 'ayan' lands. If water-supply be deficient, the great millet will become pithless. Moreover the soil of the lands to be cultivated in the future will become hardened and difficult to be ploughed.

3. In this case the prisoner killed his own mother by beating and kicking her. The Sessions judge found that the death resulted from a brutal beating and kicking, but acquitted him of culpable homicide because the violence was not such as the prisoner must have known to be likely to cause death. This is, it is manifest, not ground for acquitting him of culpable homicide not amounting to murder. With such a knowledge the act would be murder. The question for the judge was whether the act was done with the intention of causing bodily injury which was likely to cause death. The judge found the brutal beating and kicking and dragging by the hair of the head of an old woman of sixty by a powerful man who so acted without the smallest provocation. The causal connection between the brutal assault and the death is found to be undoubted.

4. As the extents concluded by the Board as being under wet cultivation—vide the enclosure hereto—have been assumed upon the comparative figures adopted from the figures compiled prior to

taking the anicut water for irrigation, it would be reasonable to deduct such extents from the two classes of extent cultivable from the anicut water as well as from the comparative figures extracted from the accounts ; but as the collector is of opinion that the extents will have to be deducted from the figures come to at the survey in fasli 1268, a long period subsequent to faslis 1260 and 1261 when the anicut water was first taken for irrigation, we are likely to be submitted to injustice.

5. If the pawnor makes default in payment of the debt on performance, at the stipulated time of the promise in respect of which the goods were pledged, the pawnee may bring a suit against the pawnor upon the debt or promise; or he may sell the thing pledged, on giving the pawnor reasonable notice of the sale.

6. If the proceeds of such sale are less than the amount due in respect of the debt or promise, the pawnor is still liable to pay the balance. If the proceeds of the sale are greater than the amount so due, the pawnee shall pay over the surplus to the pawnor.

7. Statement of the objects and reasons:—

The Royal Decentralization Commission has expressed that it would be advantageous to establish panchayats for administering the local affairs in villages. The Government of India accepted to carefully endeavour to introduce the panchayat system when circumstances are favourable. The Local government resolved in 1915-1916 to contribute to progress in this direction in two ways:—

(a) To facilitate the application of the provisions of the said Act in connection with the Unions so as to afford scope to introduce minor unions and Panchayats for several villages with reference to the Local Boards' Act, and

(b) To allow self-constituted and independent panchayats, in the absence of legislative jurisdiction, transact ordinary matters in even smaller villages. Ample experience has been gained since then especially in attaining progress in the second method and in the matter of punchayats for private forests. As the result of the orders issued by Government on the recommendation of the Forest Committee, these forest panchayats have been constituted in several districts. In a short time, private panchayats were constituted in every district. At the end of 1918 there were 1010

panchayats working in the Presidency. Out of them, 319 were managing village forests. The rest were controlling village protection, health, water-supply and other ordinary matters. The results thereof were not unencouraging, though the absence of legislative power to levy taxes and execute judgments were impediments to their progress. To make up for these omissions and make legislative provision for punchayats is the object of this Bill. In drafting the bill the suggestions of the Government of India contained in their resolution No. 41, dated 16th May 1918, were had in view.

1923.

1. మహారాజరాజశ్రీ యేలినవారి సముఖానకు — వైద్యనాధపురం కాపురస్తుడయిన బండారు శేషడు వ్రాసుకున్న మనవి అర్జి యేమంటె పూర్వం మాపెద్దలు కాశికిపోయి గంగాస్నానంచేశి అక్కడనుంచి తీర్థ ప్రసాదములు తీసుకునివచ్చి మహారాజశ్రీ యేలినవారి సముఖంలో యిచ్చి యేలినవారి అనుగ్రహం సంపాయించుకుని తదనంతరం రామేశ్వర యాత్ర చేసుకొని అక్కడనుంచి తీర్థప్రసాదములు తీసుకునివచ్చి సముఖంలో యిచ్చి బహుమందికుటుంబం కలవారము మాకు యెక్కడనైనా కొంచెం భూజీవనం దయచెయ్యమని అనేకదినములు సముఖంలో కొలువు కొలిచి మనివి చేసుకున్న పిమ్మట కేవలం అరణ్యంగా వుండే యీతలూరు వల్లేడు పొలిమేర సందున కొంచెం భూమి వైద్యనాధపురమనే పేరు పెట్టి ఖండ్రికగా యేర్పరచి మా పెద్దలకు దయచేశినారు. అక్కడ యిండ్లు కట్టుకొని చెర్వులు బావులు ఫలవృక్షాలు యేర్పరచుకొని కొంతమంది రయితులను చేర్చుకొని సాగుబడి చేసుకొని అనుభవిస్తూవుండి యీవల సర్కారుకు యేర్పరచిన జోడీగూడా అచ్చుకుంటూ అనేక దినములనుంచి అనుభవిస్తూవుండి మా పెద్దలు కాలంచేసిన తర్వాత క్షామోపద్రవాదులకు యీ దేశంలో నిర్వహించజాలక అన్నానకు మిక్కిలి కష్టపడి పశ్చిమ రాజ్యంపోయి యిన్నాళ్ళదాక అక్కడ కాలక్షేపం చేసుకొని తిరగా యేలినవారి పాదపద్మముల సన్నిధికి షుమారు నెల రోజులనాడు మాపిల్లకాయలు మేము వచ్చిచేరినాము. ఇక్కడికి మేము వచ్చి మా జీవనం విచారించుకునే వరకు కురుమెటి పాపన్నకు అనుభవ మవుతున్నట్టుగా తెలిశినది. అనేక దినములనుంచి మా పెద్దలు మేము అనుభవిస్తూవుండె జీవనం అన్యధా కావడంవల్ల మాకు యేఆధారమూ లేక యేమీ తోచక యేలినవారి పాదపద్మముల సముఖానకు

మనవి వ్రాసుకొన్నాను. కటాక్షించి మా జీవనం మాకు దయచేసి మాకుటుంబ పోషణ చెయ్యవలెనని మిక్కిలి కోరి మనవి వ్రాసుకున్నాను. యేలినవారి పాదకట్నం ౧౫౦ రూపాయలు కట్నంగా చెల్లించుకుంటున్నాను. అనేకతరములనుంచి మేము అనుభవిస్తూవున్న జీవనం గనుక నాయందు పుత్రవాత్సల్యతచాత విచారించి నన్ను రక్షించవలెను. చిత్తగించవలెను. అర్జి తప్పులు క్షమకాయకర్తలు.

2. 1858 వ సంవత్సరమున ఏవియో కొన్ని పట్టణములందును కంటోనుమెంటులందును తప్ప ఇతర ప్రదేశములందు ఆరోగ్య సంస్కారమునకై కృషి యేమియు చేయబడలేదు ; మఱియు దేశమందు సంభవించు మరణములను వ్యాధులను గుఱించిన విషయములను తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నము లేవియు చేయబడలేదు. కడచిన 50 సంవత్సరములకాలములో, మరణములను, మరణ కారణములను, జననములను రిజిస్టరు చేయుపద్ధతి దాదాపుగాహిందూ దేశమందెల్లెడల క్రమక్రమముగా వాడుకలోనికి తేబడెను. కొన్ని రాష్ట్రములలోను అనేక గొప్ప పట్టణములలోను సదరు రిజిస్టరు దాఖలాలు ఇప్పుడు సాధ్యమైనంత వఱకు సరిగానే ఉన్నవి ; ఇదిగాక, నానా ప్రదేశములందుండు జనులలో కలుగు మరణములను గూర్చియు వ్యాధులను గూర్చియు ఉపయోగకరమైన విషయాంశము లనేకములు సంపాదింపబడుచున్నవి. దేశమాత్రము మునిసిపలు ఏర్పాట్లు చేయబడియున్న నగరము లన్నిటిలోను పట్టణము లన్నిటిలోను ఆరోగ్య విషయిక సంస్కారములు చేయబడుచున్నవి ; కడచిన 20 సంవత్సరముల కాలములో ఓడల రాకపోకలకు ఆధారమైన పట్టణములందును ఇతర ముఖ్యస్థానములందును ఈ విషయమై నిజమైన యభివృద్ధిచేయబడినది. గవర్నమెంటువారి వద్ద ఋణముగా పుచ్చుకొన్న సొమ్ము ఖర్చు పెట్టి మునిసిపాలిటీలలో నీటి వసతికిగాను చేయబడిన పనులు జయప్రదముగా జరుగుచున్నవి. 80 కంటె అధిక సంఖ్యగల మునిసిపలు పట్టణములలో ఇప్పుడు నీటి సప్లయికి తగిన యేర్పాట్లు చేయబడియున్నవి. వానిలో అనేకములు బ్రహ్మాండముగా నుండుటయేగాక సుప్రసిద్ధములైన నవీనపద్ధతుల ననుసరించి నిర్మింపబడియున్నవి. అయినప్పటికిని, అనేక పట్టణములందేగాక కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాసు నగరములందు కూడ అనారోగ్య కారణము లింకను పాతుకొనియున్నందున నివారణచేయుటకు సాధ్యమైన యనేక వ్యాధులును మరణములును ఇంకను సంభవించుచునేయున్నవి. సామాన్యముగా ప్రజలందఱియొక్కయు, అందు ముఖ్యముగా గొప్ప పట్టణములందు నివసించువారియొక్కయు, ఆరోగ్య స్థితిని అభివృద్ధిచేయుట ఆగత్యమను విషయమును, 1896-వ సంవత్సరమునుండి

హిందూ దేశమును కొల్ల పెట్టుచున్న ప్లేగు (మహామారి) అనుఘోరమైన వ్యాధియే దృఢపఱుచుచున్నది. ఈ విషయమునకుగాను మునిసిపాలిటీలకు ఇప్పుడు జెనరల్ రివిన్యూలనుండి సహాయద్రవ్యము ధారాళముగా ఇయ్యబడుచున్నది; మఱియు, హిందూ దేశములోని పట్టణములలో నివసించు జనుల ఆరోగ్యమును గుఱించిన విషయములందు విశేష శ్రద్ధయు అనుభవజ్ఞులగువారి తెలివియు వినియోగింపబడు చున్నవి. దీనివల్ల త్వరలోనే మేలు కలుగవచ్చుననియెంచవచ్చును. గ్రామములలో ఆరోగ్యాభివృద్ధికై చేయబడు పనులు చాలా తక్కువగా నున్నవనియే చెప్పవలసి యున్నది. అక్కడ ఈవిషయమున అభివృద్ధికలుగకుండుటకు, ప్రదేశపన్నులు చాల కపోవుట, ప్రదేశాధికార్లవద్ద కావలసినంతమంది ఉద్యోగస్థులు లేకుండుట, గ్రామస్థులందు చిరకాలముగా పీఠముగట్టుకొనియున్న దురాచారములు, దురభిమానములు, మొదలగు ఆటంకములుకొన్ని బాధించుచున్నవి. మశూచికము స్పష్టముగా తగ్గియున్నను, గవర్నమెంటువారి సింకోనా తోటలనుండి క్వైనను అను ఔషధమును చౌకగా ఇప్పించుటవల్ల జ్వరములు తగ్గియున్నను, కలరా వ్యాధియును జ్వరములును అంతగా తగ్గినవని చెప్పుటకు వీలు లేదు. సానిటరీ ఆఫీసర్లు చేయుపనులను విచారించుకొనుటకు ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునందును సానిటరీ కమీషనర్లు బోర్డులో ఏర్పాటుచేయబడినవి. హిందూ దేశమందలి గ్రామాదులలో ఆరోగ్యమునకు సంబంధించిన విషయములను సవిస్తారముగా విచారించుకొను అధికారము జిల్లా అధికారులకును సంఘములకును గ్రామాధికారులకును సంఘములకును ఇయ్యబడియున్నది. ఈ సంఘములు సర్వజన సమ్మతమైనవిగాను జనాభిప్రాయమును చక్కగా తెలియజేయునవిగాను ఉన్నవి ఈ సంఘములకు అనుభవము కలిగినకొలదిని, వాని ఆదాయము వృద్ధియైన కొలదిని జనారోగ్యమును అభివృద్ధి చేయుటకు కావలసిన ప్రయత్నములకు పూనుకొనుటకు వారు మరింత సంసిద్ధులు కాగలరు. గ్రామస్థులు కూడ, ఆరోగ్యాభివృద్ధి విషయమున ఉదాసీనులై యుండుటను మాని, దానివల్ల కలుగగల లాభములు ఇట్టివని తెలిసికొనుచున్నారనుటకు సూచనలు కనుపడు చున్నవి,

3. ఎఱువుపెట్టక యేటేట నేల మంచి పంటల నీయదు. ఏజంతువైనను మేతయు నీళ్లును పెట్టకపోయినయెడల బ్రతుకనేరదని యందరకును తెలిసినయంశమే. అట్లనె మొక్కలకు నాహార మిచ్చుచుండవలెను. మొక్కలు తమంత గాలినుండి సంపాదించుకొన నేరని తిండి పదార్థముల నెఱువు రూపముగా నిచ్చుచుండవలెను. మంచి పట్టున పశువుల కాహార మెట్లు సిద్ధముగా నుండునో యట్లనే

యీ మొక్కతిండివస్తువులు సామాన్యముగా నేలయందు సిద్ధముగా నుండును. కాని కొన్నికొన్ని నేలలందు మాత్ర మీ వస్తువులు చాలకుండును. అట్టిసమయము లందే మొక్కలకు పైన చెప్పిన రీతిని తిండి కల్పించవలయును. అట్లు నేలయం దాహారము దొరికినప్పుడే గాలినుండి కావలసిన యాహారవస్తువులను మొక్కలు తీసికొనజాలి వృద్ధి పొందకలవు. ఎఱువు పెట్టుట యనగా మొక్కల కాహారము పెట్టుట యనియర్థము. రయితుల కీపనియొక్క యక్కర ఎంత చక్కగా బోధప డినదో యీ క్రింది సామెతలవలన తెలియును. "ఎఱువు వుంటే వెఱ్ఱివాడు సేద్యకాడె" మఱియు "పెంట కుప్ప పెఱిగితే పేదరయితు పెద్దగును."

4. పుత్రునకుఁ దండ్రితోఁ బంచుకొనుటవలన సొత్తు సంక్రమించునా లేక తండ్రి యనంతరము సంక్రమించునా లేక పుట్టుకతోనే సంక్రమించునా యను విషయము మితాక్షర ధర్మశాస్త్రమున నెక్కుడుగ విమర్శింపబడినది. అం దలి యభిప్రాయముల నిట్లు వివరించెదను. కుటుంబ సంరక్షణార్థమై సమయాసమ యముల ననుసరించి చరాస్తిని వ్యయమొనర్చుటకుఁ దండ్రికి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మలవడియున్నను జన్మమువలననే ప్రతి పురుష వ్యక్తికిని బిత్రార్జితమున నధికార మలవడునని నిశ్చయింపఁబడినది. స్థిరాస్తిని తండ్రి తన పుత్రులయొక్కయు నితర భాగస్వాములయొక్కయు ననుమతికి లోబడిగాని వినిమయ మొనర్ప నధికారము లేదు. స్వార్జితమునందుఁగూడ తండ్రికి స్వాతంత్ర్యములేదు. ఒక పురుషుఁడు స్థిరవసతిని పశ్వాదిగణంబును దాను స్వయముగ సంపాదించినను సమష్టి కుటుంబము నందున్నంతకాలము పుత్రులు మున్నగువారి యభిమతమును బడయకయే వ్యయమొ నర్ప నధికారములేదు. ఇట్లేల విధింపఁబడినదన జనించినవారును ముందు జనింపబో వువారును గర్భస్థులై యున్నవారును గూడ స్వపోషణార్థమై స్వాస్థ్యమును గలిగి యుండవలెను. కావునఁ గలదానిని విక్రయింపరాదు. దాన మొసంగఁగూడదు. పితృదేవకార్యాచరణమునను మహాదాపద తటస్థించినపుడను గుటుంబ పోషణము కును ద్రవ్యము వలయునప్పుడు తక్కంగలవారి యనుజ్ఞను బడయకున్నను స్థిరాస్థి ని గూడ విక్రయింపనగును.

5. కో ఆపరేషను అనగా సాముదాయకముగా కార్యములు నెఱవేర్చు కొనుట. అన్నివిధములయిన అభివృద్ధులకు నిది కుంకుటివేరువంటిది. అందులో సర్కారువారి చట్టప్రకారము ఆమోదించి అమలు జరుపుచున్నవి పరపతి సంఘ ములు స్టోర్లు. పరపతి సంఘములు మెంబర్లకు నూటికి మూప్పావులా చొప్పున

అప్పులిచ్చి, ఇతర ఋణబాధలనుంచి తొలగించుచున్నవి. అప్పు వాయిదాల పైని తీర్చుకొనుచున్నవి. ఇట్టి సంఘము లిప్పు డక్కడక్కడ నున్నవి. అవి ప్రతి పట్టణములోను, ప్రతి గ్రామము గ్రూపున నొకటి చొప్పునను ఉండవలెను. వీటివలననిపుడు అప్పులో మునిగియున్న రయితులు ఆ బాధలనుండి తప్పించుకొనవచ్చును. కూడబెట్టిన సొమ్ము భద్రముగా నీసంఘములలో దాచుకొనవచ్చును. తగిన ధరవచ్చిన వరకు పండిన పంటలను నిలవచేసికొని, లాభముగా నున్నప్పుడు అమ్మవచ్చును. ఇప్పటిలో సాహుకారులు (గ్రామములోని ధనవంతులు, పట్టణములలోని వర్తకులు) వస్తువులు తమచేతిలో చిక్కువరకు ధరలను హెచ్చనీయక, తరువాత ఫలము పాడినట్టుగా దినదినము ధరలు పొడిగించుచున్నారు. ప్రతి గ్రామములోను పండినపంటలో ఆ గ్రామస్థులకు సంవత్సర గ్రాసమునకు విత్తులకు పశువులకు తగినంతమట్టుకు గ్రామములో నిలవవుంచి మిగిలినది ఎగుమతి చేసిన యెడల ప్రజలకు కష్టముగానుండదు: పంటలు సాహుకారులుస్వాధీనములో నుండుటంబట్టి యిట్టి యేర్పాటు చేయుటకు వీలు లేకున్నది. అనేకమంది రయితులకు సాహుకారుఅప్పు తీర్పగా రెండు మూడు నెలల గ్రాసమయిన నుండదు. సంవత్సరమునకు తొమ్మిది నెలల కాలము ఎక్కువ వడ్డికి అప్పు తెచ్చి హెచ్చుధరలలో వస్తువులు కొని కాలక్షేపముచేయు రయితుల కష్టములు వర్ణించనక్కరలేదు. రయితుల నిట్టి బాధలనుండి తప్పించగలవి పరిపతి సంఘములు తప్ప వేరేవియుగాన రావు. ఈ సంఘములలో చేరి పనిచేసిన రానురాను, ఇప్పుడు గ్రామములలోనున్న కక్షలుపోయి సంఘీభావము ఐకమత్యము అభివృద్ధి కాగలవు. కోఆపరేటివు స్టోర్లు (దుకాణములు) కో ఆపరేటివు ధాన్యపు బ్యాంకులు ఏర్పడిన యెడల నిప్పుడు మధ్యవర్తకులకు పోవుచున్న లాభములు ప్రజలే పొందగలరు ; ధరలును ఇంతగా హెచ్చవు.

English Translation.

To His Highness——

The petition of Bandaru Sesha, a resident of Vaithyanatha puram :—

Previously my ancestors went to Benares, bathed in the Ganges and presented to your highness the sacred water and the offerings and secured your highness' favor. Thereafter, they went on pilgrimage to Ramesvaram and presenting the sacred water and

offerings to your highness, waited upon your highness for a long time, soliciting the grant of (an extent of) land anywhere for the subsistence of our large family. Thereafter your highness has assigned to them an extent of land on a favorable tenure between the limits of Ithaloor and Valledu which had been a mere forest, naming it as Vaithyanathapuram. They built houses, constructed tanks and wells, planted fruit trees, secured a number of tenants, cultivated and enjoyed (the land) for a long time, paying the jodi fixed upon it. After their demise, not being able here to endure the effects of the famine and suffering for our subsistence, we went to the western country where we passed our time till now and duly presented ourselves with our children before (the lotus feet of) your highness a month previous to now. After coming here, when we enquired about our (basis for) livelihood, it is known that Kurmeti Papanna is enjoying the land. As the land in the long enjoyment of our ancestors and ourselves has been otherwise disposed of, we have no support and not knowing what to do, I took to address your highness. Therein I prayed that your highness will with compassion bestow our land upon us and contribute to the maintenance of our family. I will remit Rs. 150 as a present to your highness. As the land has been enjoyed by us generation after generation, (I request that) it may be enquired into with a parental feeling and that I may be protected. Please to consider this. Please excuse the faults in the petition.

2. In 1858, no endeavour has been made, except in some towns and cantonments, in the direction of securing the health (of the people); and no attempts were made to ascertain the matters connected with the deaths and diseases in the country. During the past fifteen years, the system of the registration of the deaths, their dates and the births has been gradually brought to work almost throughout India. In some provinces and many larger towns, the entries in the said registers are now as far as possible correct; notwithstanding this, innumerable useful particulars are being secured regarding the deaths and the diseases among the people of different districts. Health measures are being taken in the cities and towns in which Municipal arrangements have been made even to a small extent; during the period of the past 20 years, genuine progress has been made in this respect in the towns and other

principal places where epidemics break out. The works taken on hand in Municipalities to secure adequate water-supply, for the outlay of which loans have been taken from Government, are being carried out successfully. In more than 80 per cent of the Munici-pal towns, the system of water-supply has been adequately provided; many of them are not only colossal but are also constructed upon recognised new schemes. Nevertheless, not only in several towns but also in Calcutta, Bombay and Madras, as insanitary sources still linger, several diseases and death, which could be averted, still occur. The dreadful plague which ranges in India since 1896 confirms the necessity of improving the sanitary condition of all the people in general and especially of those residing in bigger towns. In this respect, liberal provision is being afforded to the Municipalities from the general revenues; moreover, in regard to the sanitary condition of those residing in the Indian towns, the knowledge of those most faithful and experienced is being utilised. On this account, it is hoped that benefits will soon accrue. It has to be mentioned that measures taken to improve the sanitation of villages are at a low ebb. The insufficiency of local taxes, the lack of the required number of men under the local authorities, and the ill manners, and presumptions for a long time innate in the district populations &c., retard the sanitary progress there. Though the small-pox had distinctly gone down, and though fevers have gone down by reason of the Government offering cheaply the quinine from the Cinchona gardens, it could not be said that cholera and fevers have become diminished. To supervise the work of the sanitary officers, sanitary commissioners have been appointed in every province by the Board. The power to exhaustively inquire into the matters connected with the sanitation of villages in India have been delegated to the district officers, corporations, village authorities and associations. These associations are such as to satisfy all classes of people and likely to disclose fully the popular feeling. These associations should be disposed still more to adopt the necessary measures to improve the sanitation commensurate with their experience and increased income. There are indices to shew that the villagers also have shaken off their disregard in improving sanitary matters and are alive to the advantages accruing therefrom.

3. Without manuring, the land will not give a good yield year after year. It is a known fact to all that no animal can live if it is not given fodder and water. Similarly young plants should be fed. The ingredients which the young plants could not derive from the air should be given in the shape of manure. As sufficient fodder will be available for cows in a good farm-house, similarly the young plants have their constituents ready in the soil; but in certain soils the constituents will not be sufficient. It is only on such occasions that nutrition should be afforded to the young plants as above described. When nutrition is thus available in the soil, the young plants can absorb their constituents and grow. By manuring is meant affording nutrition to the young plants. The undermentioned proverbs well illustrate how well the ryots are impressed with its necessity. "If manure is available, a mad man is a husbandman" and "If the sweepings (manure) accumulate, a poor ryot will become rich."

4. The question whether property will pass to a son on partition with his father or after the latter's death or by birth-right has been elaborately discussed in the Mitakshara. I shall detail the opinions therein. Though a father has the absolute right to dispose of the moveables as occasions require for family maintenance, it was concluded that every individual will by his birth acquire right over his ancestral property. The father has no power to dispose of the moveables in the absence of the common consent of his sons and other partners. The father has no power even on self-acquired property. Though a person might himself acquire a permanent residence and cattle he cannot exercise the right of disposing of them, so long as he continues in the family corporate without the acquiescence of his sons and future issues. The reason for this provision is, that those who have been born, together with those who are to be born as well as those in the womb ought to possess a right in the property for self-maintenance. Therefore what is possessed should not be sold. Nor should it be gifted. Even the immoveable property it will be proper to sell when great harm befalls in the performance of acts devoted to ancestor-worship and when funds are necessary for family maintenance.

5. By co-operation is meant the accomplishment of acts jointly for a common object. This is the tap root for all kinds of progress. Among such, those which are working under the Act are credit societies and stores. The credit societies advance loans to its members at three-fourth per cent and relieve them from being troubled for debts. The loans are repaid in instalments. Such societies now exist here and there. They should exist in every town and every village group. By these who are now immersed in debts might escape from being troubled therefor. Any accumulated sum may safely be hidden in these societies. The harvest produce may be preserved till a proper price is reached, and sold with profit. Now the sowcars (rich men in the village and tradesmen in towns) keep the prices low until the things come into their hands and then raise the prices day by day as if selling in auction. The people will feel no difficulty if in every village the villagers reserve annually a sufficient portion of the harvest for subsistence, seed-grain and fodder and sell out what remains. As the harvests are in the hands of the sowcars, it is not feasible to make such an arrangement. To several ryots there will not be left two or three months subsistence after paying off the debt due to the sowcar. It may be needless to describe the difficulties of ryots who, for nine months in the year, borrow at high interest and (pass their time) live purchasing the necessaries at high prices. To extricate the ryots for such troubles none other than credit societies could be found. If these societies are joined and worked gradually, the factions now prevailing in the villages will disappear, co-operation and union will develop. In case co-operative stores (bazaars) and co-operative grain banks are opened, the profit now earned by middle Men will accrue to the people; and the prices will not be so high.

1924.

Translate into English :—

1. అనంతపురం బళ్లారి నగరములనుండి అస్సాము తేయాకు తోటలలో పనిచేయుటకు గాను గొంపోబడిన కూలివారు 400 మంది నేడుదయము తిరిగివచ్చి వెంటనే తమస్వస్థలములకు బోయిరి. బొత్తుగా క్షీణించి, ఆహారము లేమిచే వచ్చు జబ్బులవలన నిలువ శక్తియైన లేనివారిలో కొందరిని జూచుట అతివిచారకరముగ నుండెను. వారింతను హీనస్థితికి రావలసి వచ్చియుందురు. కాని సమయమునకు తేయాకు జిల్లాల కార్మిక సంఘమువారు వెంటనే వారి నిండ్లకు పంపివేసిరి.

కొందరు కూలివాండ్రతో నేను మాట్లాడి యుంటిని. తమ్ము ఏ షరతులపై అచ్చోటికి తీసికొనిపోయిరో, వాటికపుడర్థముంజెప్పుచు ఏజెంట్లు తమ్ము ఇండ్లలో నుండి తరిమివేసిరని దుఃఖించుచు వారు దెలిపిరి. వారికి మొదట దెలిపిన షరతులను పని సౌకర్యములను విని తమబాధలన్నియు నివృత్తియగునని సంతసపడిపోయిరి. కాని అచ్చటికిబోయిన పిదప వారమునకు 4 అణాలుమాత్రము కూలినిచ్చి మూడు శేర్లుఉప్పుడుబియ్యము మాత్రమీయగనే తమ్ము మోసగించిరని తెలిసికొనిరి ఒకడు కంటనీరుబెట్టుచు తామచ్చటజేయవలసియుండిన పనియంతయు వర్ణించి చెప్పెను. అంతపనియు జేయుకున్నచో, తిండిలేక బాధనొందుచున్న వారికి అనుమాత్రము కూలి గూడనిచ్చుటలేదు. ఆయన చెప్పినప్రకారము పనివారు సరియైన వైద్యసహాయము లేక చాల అవస్థలపాలయిరి. ఘోరఅన్యాయముగా జూచుచు, హింసల బెట్టుచుండుటచే ఈపనులను విడిచి యెన్ని యిక్కట్టులైనబడి కాలినడకనైనను తిరిగి యిండ్లు చేరుకొనవలెనని వారు నిశ్చయించికొనిరి. అస్సాము ప్లాంటర్లుచెప్పు షరతుల కంగీకరించి పనిజేయుటకన్న అస్సామునుండి బళ్లారివరకు నడచియైన తిరిగివచ్చుట మంచిదని నిశ్చయించుకొంటిమని వారు దెలిపిరి.

2. నిన్నటిదినమున హైకోర్టువారు అల్పాహారానంతరము తిరిగి సమావేశమైనతోడనే ఇంపీరియలు బ్యాంకు కేసునందు ప్రాసిక్యూషను తరఫున గ్రాంటుగారు తనఆర్గుమెంటును ప్రారంభించిరి. మొట్టమొదట ప్రభుత్వ గుమస్తాలేచి ముద్దాయిలు క్రిందికోర్టులో నొసగిన స్టేటుమెంటులనుజదివి అది సరిగానున్నదియు లేనిదియు దానికి వారిప్పుడేమైన అధికముగ జేర్చదరాయనియు నడిగెను ముద్దాయిలందరును ఆస్టేటుమెంటు సరిగనేయున్నదనియు తామిప్పుడందుపై నేమియు జేర్చ దలచుకొనలేదనియు నుడివిరి.

గ్రాంటుగారు తన ఆర్గుమెంటునందు మొట్టమొదట, ప్రాసిక్యూషను పక్షము వారు ముద్దాయిలపక్షము వారును, చెప్పువిషయముల నిన్నిదినములనుండియు చా ఓపికతో వినినందులకు జూరీకి కృతజ్ఞతను దెలిపెను. చాలపత్రములను దెచ్చి, వానినన్నటిని పరీక్షించుటచే, నీ కేసునందు చాల ఆలస్యము జరిగెను. కాని కేసు యొక్క వివరములతో జూరీకి యెక్కువ పరిచయము గలిగించుటయే యుద్దేశ ముగాని, జూరీ సభ్యులను తమతమ వ్యవహారములను జూచుకొనకుండ నాపియుం చవలెనను తలంపుచేగాదు.

ఈ కేసునందు మొదటినుండియు ప్రాసిక్యూషను తరఫున చాల న్యాయ బుద్ధితోనే వ్యవహరింప బ్రయత్నించితిని. ఆ విషయమును జూరీవారికి విడలివేస దను. ముద్దాయిలు, చాల ప్రఖ్యాతివహించిన న్యాయవాదియొక్క సహాయము ను సంపాదించిరి. అతడు కేసుయొక్క వివరములన్నిటిని కౌశల్యముతో మీ యెదుట బెట్టెను. కాన తమ కనుకూలమగు విషయములు, కోర్టువారి దృష్టిలో నికి సరిగ దేబడలేదని ముద్దాయిలు ఆక్షేపింపజాలరు.

ఈ కేసునందలి విషయములు చాల సంకుచితములైనవి. ముద్దాయిలు 5 గ రును 6 ముద్దాయియగు శవరిముత్తుతోడను, రామచంద్రయ్య యను అప్రూవరు తోడను కుట్రపన్ని (1) మోసమొనర్చుట (2) కృత్రిమము లెక్కలువ్రాయుట (3) నమ్మిక స్వామిద్రోహ మొనర్చుట మొదలగు నేరములను ఇంపీరియలు బ్యాం కునుండి పెద్దపెద్దమొత్తముల ధనమును దీసికొనుటకుగా నొనర్చిరని దోషారోప ణ పత్రములో చెలుపబడెను. ఈకేసునందు కుట్రయేగాక, కుట్రయొక్క ఉద్దే శములుగూడ నెరవేర్పబడెనని నేను ఋజువు జేసితిని. పైని వివరింపబడిన మూ డు నేరములలో నేదియొక్క నేరము నొనర్చినను, నది కుట్రయంతయును వర్తించు ను. ఈకుట్ర నేరములశిక్ష ము 1913 ప్రవేశపెట్టబడెను. అంతకు పూర్వము ఇంగ్లం డునందుండెడిది. దానిని పూర్తిగా నీదేశమునకుదెచ్చి శాసనములో జేర్చియుండు టచే నీ శిక్షనుయొక్క అర్థమును పూర్తిగా గ్రహించుటకుగాను గ్రాంటుగారు ఆంగ్లేయ న్యాయస్థాన తీర్పులనుండి కొన్ని యుదాహరణముల నొసగిరి. ఎ. అను నాతడు సి. అనునాతని జంపుటకు "బి" యను నాతనితో కుట్రయొనర్చిన యెడల సి అనునాతనిని జంపినను చంపకపోయినను గూడ శిక్షార్హులే.

3. సి. గోపాలమీననుగారు వరదలవలన కష్టనష్టములకు పాలయిన జిల్లాల ప్రజలసహాయార్థమై ధనమును గోరుచు క్రింది ఉపపాదనను చదివిరి:—

" ఈ రాజధానియందు, వరదలవలనను, భూకంపములవలనను నష్టమునకు లోనయి బాధితులయిన ఆయాజిల్లాల ప్రజలకు పునర్నిర్మాణ సౌకర్యములకొరకై ప్రభుత్వమువారు చాలినంత ధనమును శాంక్షనుచేసి ఆయా స్థలములందుండు

స్థానిక అనధికార ప్రతినిధి సంఘముల సహాయముచే ఆయా జిల్లాల కలెక్టరుల ద్వారా ధనమును తగురీతిని పంచియిచ్చునట్లు ఈ శాసనసభవారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు. ”

పిదప నిట్లు మాట్లాడిరి. గత జూలై మాసమునందు అపరిమితమగు వానలు కలిగి కావేరీ మొదలగు నదులు పొంగి వరదలు కలిగి మలబారు మొదలగు దక్షిణ ప్రాంతములందు జనుల కెట్టి సంకటములు కలిగించెనో ఈ సభవా రందరెరింగియే యుందురు. రయిలు మార్గములు, తంతి స్తంభములు, వారధులు అనేక స్థలములందు వరదలచే కొట్టుకొనిపోయినవి. ప్రజలు నివసించెడి గృహములు సాగుచేసికొను పొలములు వరదలవలన నిర్మూలముచేయబడి ప్రజల కపారనష్టము వాటిల్లినది. మాయవరము, కుంభకోణము, తంజావూరు, తిరుచనాపల్లి మొదలగు జిల్లాలయందు భూములన్నియు అడుసుచే నింపబడి ఇసుకచే ఐదారడుగుల ఎత్తునకు పూడినవి. ఈ ఇసుక తీసివేయుటకుమాత్రమే కమీషనరు రిపోర్టునుబట్టి 60 లక్షల రూప్యములుగా వలసియున్నవి. తిరుచనాపల్లి జిల్లాయందే 15 వేల యకరముల భూమి అడుసు పేరుకొనినట్లు అధికారేతరవార్తలు తెలుపుచున్నవి. పై జిల్లాలయందు భూములు అధికముగ బీదరయితులకు చెందియున్నవి. ఇట్టి పరిస్థితులయందు ప్రభుత్వము వారు ముందుకువచ్చి ఉదారమనస్కులై ప్రజలకు సహాయముచేయుట వారి విధియైయున్నది. బాధనొందిన ప్రజలు తిరిగి గృహముల నిర్మించుకొని జీవనోపాధి కలుగ జేసికొనవలయును. అది యంతయు ప్రభుత్వమువారుఇచ్చు ఋణములపై నాధారపడియున్నది. కేంద్రప్రభుత్వమువారు అనుమతించిన 35 లక్షల రూప్యముల ఋణముచాలదు. ఈవిషయమై ఆయా జిల్లాల కలెక్టరులు, డివిజనల్ ఉద్యోగులు ప్రత్యేక ప్రశంసకును, జనులకృతజ్ఞతకును పాత్రులైయున్నారు.

ఆర్. శ్రీనివాసన్‌గారు ఉపపాదన బలపరచుచు తాను వరదలచే నష్టము నొందిన జిల్లాలనుండి ప్రతినిధిగ వచ్చితిననియు అచ్చటి ప్రజల కష్టము లపరిమితముగ నున్నవనియు రాజధానియందలి అనేకఅనధికార సంఘములు చాల ప్రశంసనీయమగు సహాయము గావించెననియు, ఐనను ప్రభుత్వము సహాయములేనిది ఇతరుల సాహాయము చాలదనియు, భూములు గుర్తించుటకు వీలులేనట్లు అడుసుచే నింపబడినవనియు, ఒక్కొక యకరమునకు అడుసు తీయుటకు దాదాపు నాలుగైదు వందల రూప్యములు కావలెననియు, బీదలు తిండి, గుడ్డ, నివాసము లేక అల్లాడుచున్నారనియు అట్టి పరిస్థితులను ఎదుర్కొని ప్రజల నుద్ధరించుటకు ప్రభుత్వము పూనుకొనవలెననియు తెలిపిరి.

4. బహుకాలముగా మదరాసున అనేక స్థలములందు పశువులు నీరుత్రాగుటకు అనుకూలమగునట్లు నీటితొట్లుండెడివి. పశువులు వానియందు నీరు త్రాగుచుండును. గుఱ్ఱపు బండివాండ్రును, ఎద్దుల బండివాండ్రును, వారివారి గుఱ్ఱములకును, ఎద్దులకును నీరు త్రాగించుచుండిరి. అనేక జంతువులకు అవి యుపయోగకరములుగా నుండెను. కొన్నివేళలయందు ఆ వాడలోని కుక్కలు సహితము ఆ తొట్లపైనెక్కి వానిలోనినీరు త్రాగి క్రిందికిదిగి మరల యథేచ్ఛముగా పోవుచుండును. అట్లు అనేక జంతువులకు అధారముగానుండు పై నుదహరించిన నీటితొట్లను వీధులు సంకోచము పొందియుండుటచేత వానిని విశాలముగా చేయవచ్చునను ఉద్దేశముతో ఇప్పటి కార్పొరేషనువారు ఎత్తివేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వారు అట్లు పగులగొట్టించక నిలిపియుంచినచో ఎన్ని జంతువులో బ్రదికిపోవును. నోరులేని ఈ జీవములకు సుఖము కల్పించుటకన్నను వేఱు ధర్మములేదు. కావున వారు ఇట్టివి కొట్టివేయించకుండుటయేకాక ఇంకను విశేషముగా ఇట్టి నీటితొట్లను అచ్చటచ్చటను కట్టించి జంతువులకెల్ల సుఖమును కల్పించిన బాగుండును. పల్లెటూళ్లలోనైనచో ఏ చెఱువో, గుంటయో యుండుటచేత పశువులకు నీటికి కష్టముండదు. పట్టణమున ఇట్టివి తప్పినచో ఇతరములగునీటి యాధారములు ఏవియును వాటికి లేవు కదా?

5. పంజాబు దేశమునందు ఘోరమగు రయిల్వే ప్రమాదము జరిగెను. ఇంతవరకు 105 గురు చనిపోయినటుల దెలియుచున్నది. రయిల్వే రిపోర్టులజూచిన, ప్రమాదము లధికమగుచున్నటులగనుపించును. రయిల్వేపరిపాలనమునకిది ఎంతమాత్రము గౌరవము గాదు. ప్రయాణికులప్రాణముల విషయమై సామాన్యపు జాగ్రత్తదీసికొంటిమని చెప్పనజాలదు. ఇంగ్లండులో నిట్టి ప్రమాదము లరుదుగ నుండును. అక్కడ రయిల్వే అధికారుల బాధ్యతలు మెండు. ప్రస్తుత ప్రమాదమునకు "లైనుక్లియర్" తప్పుగ నిచ్చుటయే కారణమయ్యెనట. రెండురయిలుబండ్లును ఒక్కలయినుమీద డీకొనెను. ఆసమయము నిశీథసమయము. ప్రయాణీకులుచాలమందిగాఢనిద్రయందుండిరి. ఆనిద్దురయే దీర్ఘనిద్ర యయ్యెను. పైకిబోయెడి ట్రేయిను డ్రైవరు, అపాయమును గుర్తించి, కాలికి బుద్ధిచెప్పెనట. అతడేమయ్యెనో తెలియలేదు. చనిపోవుచున్నవారి ఆక్రందనధ్వనులువర్ణనాతీతమని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. చనిపోయినవారును, గాయపడినవారునుగూడ మూడవతరగతి ప్రయాణికులే. ఒకటి రెండవతరగతి వారలెవరును లేరని తెలియుచున్నది. రయిలుపెట్టెలు చాలవరకు పాడయ్యెను. రయిల్వే అధికారులు విచారణ సలుపుచున్నారు. ఇందు కేమియు కొదువయుండదు. విషాదము సంభవించిన పిమ్మట, ఆర్భాటము లెన్నియైనను జరుగును, కాని, పోయిన ప్రాణములనెవ్వరయినను దేగలరా?

TRANSLATON.

1. 400 persons recruited as coolies from the Anantapur and Bellary Districts to work in the Assam Tea estates arrived this morning and immediately went away to their native places. It aroused much grief to see some of those who have become totally enfeebled and who were unable even to stand by reason of ailments due to starvation. They would have gone down worse but for their timely despatch to their homes by the Workmen's Society of the Tea districts.

I had spoken to some of the coolies. They sorrowfully informed me that the agents have turned them out of their residences giving an erroneous interpretation to the conditions on which they were taken. Hearing the conditions and of the conveniences of labour notified to them at first they became delighted that their troubles will cease. However, after going there, when they were dealt out only 4 annas and three seers of boiled rice per week, they knew that they have been deceived. One, with tears in his eyes, detailed all the duties he had to perform there. In case they did not perform all those duties, even that wage was not given to those who were undergoing troubles without food. The workmen had to suffer many miseries without being given medical aid as promised. As they had been treated in a horribly unjust manner, and submitted to injuries, they made up their minds to leave their works, undergo whatever difficulties might happen, and reach their homes at least by walking. They stated that they determined to walk back from Assam to Bellary rather than work under the conditions laid down by the Assam planters.

2. In the High Court, Mr. Grant commenced hi argument, after lunch yesterday, on behalf of the prosecution in the Imperial Bank case. At the outset, the Clerk of the Crown rose, read out the statements of the accused in the lower Court, and asked them if those statements were correct or not and if they were then going to amplify them. All the accused admitted each of their statements to be correct and said that they did not think of amplifying them then.

In the beginning of his argument Mr. Grant expressed his obligation to the Jury for having patiently heard what was

being stated by the prosecution and on behalf of the accused during the past so many days. Great delay happened in this case as a large number of documents had to be filed and as all of them had to be scrutinized. However, the object was only to make the Jury become closely acquainted with the details of the case, and not to preclude them from attending to their respective affairs.

In this case I endeavoured from the beginning to proceed justly on behalf of the prosecution. I leave that matter to the Jury. The accused have secured the help of an advocate of no small fame. He has laid before you all the details of the case with great skill. The accused could not therefore raise the objection that the Court's attention has not been drawn to the points in their favour.

The facts in this case are very concise. The five accused are charged with having conspired with the sixth Madurai-muthu and the approver Ramachendrayya and committed (1) Cheating, (2) Falsification of accounts, (3) Criminal breach of trust by clerk or servant, &c., offences with a view to draw large sums of money from the Imperial Bank. I have proved that in this case not only conspiracy but even the objects of conspiracy have been accomplished. Whatever offence of those mentioned above might have been committed, it will extend to the whole of conspiracy. The criminal conspiracy section was introduced in 1913. Previous to that it existed in England. As it has been fully brought into this country and incorporated with the Act, in view to comprehend, its full meaning, Mr Grant referred to certain decisions of English Courts. If A conspires with B and to murder C, they are punishable whether C is murdered or not.

3. Mr. Gopala Menon moved the following resolution in respect of pecuniary help to those in the districts which suffered distress and losses by floods :—

"This council recommends that the Government will sanction an adequate amount for the relief and reconstruction of the people in the several districts in this Presidency who have suffered loss by floods and by earthquakes and have it suitably apportioned and paid through the Collectors of those districts with the help (co-operation) of the local and private representative associations."

Then he spoke as follows: All the members of this council could not be unaware of the extent of the distress which befell those in Malabar and other Southern districts from high floods in the Cauvery and other rivers owing to excessive rains during last July. Railway tracks, telegraph posts, and bridges were in various places washed away by floods. Human habitations and cultivable lands have been utterly destroyed by floods and immense loss ensued to the people. In Mayavaram, Kumbhakonam, Tanjore, Trichinopoly, &c., districts (?) all the lands were covered with mud and buried under sand five or six feet in height. According to the Commissioner's report 60 lakhs of rupees will be required to remove this sand alone. Information from private parties shows that the mud has become hardened on 15 thousand acres of land in the Trichinopoly district alone. In the above districts the lands are largely owned by poor ryots. In such cases of wide distress, it is the duty of Goverment to come forward with a liberal spirit to help the people. The distressed people have to reconstruct their houses and come by their livelihood. All these are dependant upon the loans the Government may grant. The loan of 35 lakhs sanctioned by the Government of India will not be sufficient. In this matter the Collectors of the various districts and the Divisional officers are entitled to special praise and to the gratitude of the people.

In seconding the resolution Mr. R. Srinivasan urged that he had come as a representative from the districts damaged by floods, that the distress of the people there is boundless, that several private Associations in the Presidency have rendered much praiseworthy help, that, however, others' help will be infructuous in the absence of the help by the state, that the lands have been covered with mud so as not to be identified, that approximately four or five hundred rupees will be required to remove the mud on every acre, that the poor are troubled for food, clothing and habitations, and that the state should undertake to rescue them from such troubles.

4. From a long time there have been water-cisterns in various places in Madras for cattle to drink from. Cattle will be drinking the water therein. Drivers of horse-carriages and bullock-carts were causing their horses and bullocks to drink the water therein. They were useful to several animals. Some-

times, even the dogs in those streets or ranges of houses will get over the cisterns, drink the water therefrom, get down, and go away freely. It appears that the Corporation at present is removing the aforementioned cisterns, on which depended several animals, with the object of widening the narrow streets. If they maintain, without dismantling them, how many animals will be sustained? There is no other charity than that of devising comfort to these dumb-animals. Therefore, it would be better if they without dismantling the existing ones, cause more water-cisterns to be constructed here and there and devise comfort to all the animals. In rural villages, as there is some tank or pond, cattle will not feel the difficulty for water. In the absence of these in Madras, you know there is no other source of water.

5. A terrible railway accident happened in Punjab. It appears that till now 105 men have died. The Railway reports disclose that accidents are on the increase. This does no credit to the Railway administration. It will not avail them to urge that ordinary care was taken regarding the lives of the passengers. Similar accidents are rare in England. There the responsibilities (rights?) of Railway officers are many. It is said that a wrong "line clear" was the cause of the present accident. Two railway trains had come into collision on a single line. It was then mid-night. Several passengers were in sound sleep. That sleep alone ended in death. The driver of the up-train, noticing the accident, has made himself scarce It is not known what has become of him. The public prints describe that the cries of those who were dying have been indescribable. Those who died and those who were wounded are only third class passengers. It is seen that there were none therein among the first and second class passengers. A great many Railway carriages were damaged. The railway officers are investigating. There will be no dearth of this. There will be several roarings after the event, but could any one bring back the lives lost?

PART II.

ENGLISH TO TELUGU,

Comprising those used in Civil, Criminal and Revenue matters, arranged in Alphabetical order.

Abandon. విడిచిపెట్టు, వర్జించు, వదలిపెట్టు.

Abandoned tank. ఉపయోగింపబడనిచెరువు

Abandonment. పరిత్యాగము, విభ్రమము, వదలిపెట్టడము

Abatement. తక్కువచేయడము.

Abbey-lands. మాన్యభూములు, గుడినేల.

Abdication. రాజ్యమును త్యజించి పోవడము.

Abdomen. పొత్తికడుపు.

Abduction. మనుష్యులను బలవంతముగా లేక పునలాయించి యెత్తుకొని లేక తీసుకొని పోవుట.

Abet. కుమ్మకుచేయు.

Abetment. కుమ్మకు.

Abject poverty. అతిరిక్తదశ.

Able-bodied. దృఢగాత్రముగల.

Abolition. తోసివేయడము.

Aboriginal. అనాదియైన.

Abortion. గర్భస్రావము.

Abrogate. తోసివేయు.

Abruptly. అకస్మాత్తుగా, అకస్మికముగా.

Abscond. పారిపోవు, మరుగులోనుండు. [ముగా.

Absolutely. పొత్తిగా, నిరంకుశముగా, అవశ్య

Absorb. పీల్చు, ఈడ్చు, ఆకర్షించు, లయించు.

Absurdity. అవ్యక్తత, మూఢత, అసంగతము.

Abundance. యథేష్టము.

Abuse (the powers). (అధికారమును) దుర్వినియోగముచేయు, తప్పుదోవ నుపయోగించు.

Abutment. ముట్టుగోడ. [దగిన.

Acceptable. హితమైన, ఉచితమైన, ఒప్పుకో

Accessory. నేరమునకు సహాయపడువాడు.

Accident. ప్రమాదము, అపద, విపత్తు.

Accommodate. వసతిచేయు.

Accommodation. వసతి, పొసగుదల.

Accomplice. సహాయపడువాడు.

Accouns. లెక్కలు.

Accoutrement. ముస్తీబు.

Accumutation. పోగు, రాశి.

Accusation. నింద.

Accused. నిందింపబడినవాడు.

Acknowledge. ఒప్పుకొను.

Acquire. ఆర్జనచేయు. [వ్వడము.

Acquittal. దోషములేదనడము, నేరములేదనితీర్పి

Acquittance. ఋణవిమోచనము, చెల్లుచీటి.

Act. శాసనము, కార్యము, నడత.

Action. వ్యాజ్యము.

Actionable. దావాకుదోవగల, శిక్షను గలుగ జేయు. [రింపబడిన.

Actually expressed ప్రత్యక్షముగా వివ

Actuate. ప్రేరేపించు.

Adaptation. పొందిక, ఇమిడిక, సరిపరచడము

Adduce. ఉదహరించు, తెచ్చు.

Adequate. యోగ్యమైన, సరియైన. [నము.

Adherence. అనువర్తనము, పట్టు, అవలంబ

Adjoining. చేరియుండు.

Adjournment. నిలిపి పెట్టడము.

Adjudge. తీర్పుచేయు.

Adjudication. విధించడము, తీర్పుచేయడము;

Adjustment (of accounts). (లెక్కల) సవరింపు, పొసగచేయడము.

Administer. పెట్టు, భుజింపజేయు.
Administer executive Government రాజ్యాధికార విచారణ జరిగించు.
Administration of justice. న్యాయవిచారణ. [యించడము.
Administration of oath. ప్రమాణము చే
Letters of administration. చచ్చినవాని గురించిన అధికారపత్రిక.
Admissibility. అంగీకారయోగ్యత.
Admissibility of evidence. సాక్ష్యము యొక్క అంగీకారత. [శము.
Admission. ఒప్పుదల, ఒప్పుకొవడము. ప్రవే
Adoption. స్వీకారము.
Adulteration. కలితీచేయడము.
Adultery. వ్యభిచారము.
Advance. ముందురూకలు, ముందుకురావడము.
Advancement. అభివృద్ధి,
Advantageous. ప్రయోజనకరమైన, లాభకరమైన, అనుకూలమైన.
Adventurer. సాహసి, తెగించినవాడు.
Adversary. శత్రువు, విరోధి. [కాలము.
Adverse circumstances. దుర్దశ, చెడ్డ
Adverse witness. కోరిన కక్షిదారునకు ప్రతికూలమైన సాక్షి.
Advertisement. ప్రకటన.
Advisable. యుక్తమైన, ఉచితమైన.
Advocacy. ప్రోద్బలము.
Advocate. ప్రోద్బలము చేయువాడు. [యుండు.
Affect. హాని కలుగజేయు, యిలాకా గలిగి
Affidavit. ప్రమాణ పత్రిక.
Affiliation. పుత్రస్వీకారము. [గా చెప్పుట.
Affirmation. నిర్ధారణచేసి చెప్పడము, స్థిరము
Solemn affirmation. రూఢిగాచెప్పడము.
Affray. గత్తర, కలహము.
Age. ఈడు.
[పత్యము.
Agency. కర్తృత్వము, వ్యాపకత్వము, ప్రాజా
Aggravation. అధికము చేయడము, బలపరచడము.
Agrarian. క్షేత్రవిషయమైన.

Agrce. నిర్ణయించుకొను.
Agreeably. అనుగుణ్యముగా, రమ్యముగా.
Agreement. ఒడంబడిక, నిర్ణయము.
Agriculture. వ్యవసాయము, సేద్యము.
Aid. సహాయముచేయు.
Ailment. రోగము.
Akin. తుల్యమైన, సమానమైన, సంబంధమైన,
Alarm. దిగులు, గాబరా, భయము.
Alias. అథవా, కాకుంటే. [మందుండడము.
Alibi. మరియొకచోట యుండడము, స్థలాంతర
Alien. పరుడు, అన్యుడు.
Alienable. పరాధీనము చేయతగ్గ, దానాది విషయములకు అర్హమైన.
Alienation. పరాధీనము, వైకల్యము. [ప్పినమాట.
Allegation. సాకు, పరిహారము, రూఢముగాచె
Allegiance. ఆజ్ఞాధారకత్వము.
Allotment. నిర్ణయించినభాగము, విభాగము, నిర్ణయించిన పైకభాగము. [యివ్వడము.
Allowauce. భరణము, వర్తన, గ్రాసము, తోసి
Alluvial (soil). వొండు.
Alternately. ఒకరుమారి వొకరు. [వింర.
Alternative charges. గత్యంతరముగల
Ambiguity. అర్థసందిగ్ధత, సందేహము.
Amenable. లోబడ్డ, అధికారమునకు లోబడ్డ.
Amendment. దిద్దుబాటు.
To amount to. సమానమగు.
Amputation. అంగచ్ఛేదనము.
Ancestral property. పెద్దలాస్తి.
Annexation. కూర్చుట, దేశమునుచేర్చుట.
Anonymous (petition) writing. పేరులేనిలిఖితము, అనామధేయ వ్రాత.
Announce. చాటించు, తెలియజేయు,
Annoyance. తొందర, వేధ, బాధ.
Anomaly. వ్యతిరిక్తము, వ్యపరీతము,
Annually. ప్రతిసంవత్సరమున్ను.
Annuity. వర్షాశనము.
Annul. కొట్టివేయు, తోసివేయు.
Answer. ఉత్తరము.
Antecedents. పుండటినదశ.

Anticipation. ముందుమించడము, ఆగామిచింత, ముందుగా గ్రహించడము.

Antidote. విరుగుడు, పరిహారము.

Antiquity. ప్రాచీనత్వము, పూర్వకాలము.

Apartments of women. ఆడవాంఢ్లు ఉండు కట్టు, అంతఃపురము.

Apology. అపరాధ క్షమాపణము. [డము.

Appeal. మొర, ఫిర్యాదు, ఉత్తరసభకు పోవ

Appearance. రూపు, అగపడడము, హాజరు కావడము.

To all appearance. అన్నివిధాలచూపుకు.

Applicability. యోగ్యత, ఉపయోగము.

Application. వినియోగము, ప్రయోగము, శ్రద్ధ, ఆసక్తి.

Appoint. నియమించు.

Appointment. నియమనము, ఉద్యోగము.

Apportionment. పంచిపెట్టడము.

Appreciation. మతింపు, తారతమ్యము, గణ్యత.

Apprehend. పట్టుకొను.

Apprehension. పట్టుకొనుట.

Apropos. సమయానికి, వేళకు.

Appropriate. తగిన, అనుగుణమైన.

Approval. అంగీకారము, ఒప్పుదల.

Approver. సాక్షిగామలిరే ఖైది.

Approximation. సమీపించడము.

Apt. తగిన.

Arbitration. మధ్యస్థము.

Arbitrator. మధ్యవర్తి.

Archaeology. ఆర్షం.

Architecture. స్థపత్యం.

Argument. కారణము, హేతువు, న్యాయము.

Aristocracy. ప్రభువులు, అధికారులు.

Arrears of revenue. నిలువపన్ను, బాకీ.

Arrest. పట్టుకొనుట. పట్టుకొను.

Artificer. పనివాడు, శిల్పి.

Artificially. మనుష్యకృతముగా, నేర్పుగా.

Assailant. దొమ్మిచేసినమనిషి.

Assassin. హత్యచేయువాడు, ఖూనీఖోరు.

Assault. దొమ్మి.

Unlawful assembly. అక్రమమైనసమూహము, అయోగ్యమైనగుంపు.

Assessment, శిస్తు.

Assignment. నియమించడము, ఒప్పగింత, హవాలతు, బరాతను.

Assessor. న్యాయనిర్ణయము చేయువాడు.

Assist. కుమ్మకుచేయు.

Associates. సహవాసగాండ్లు.

Astrology. జ్యోతిషం.

Astronomy. ఖగోళశాస్త్రము;

Assume. వహించు, ఆరోపించు.

Assurance. నమ్మిక, భరవసా. [మందుమ.

At a later time. అదరిమిలాను, ఏకకాల

At the worst. అధమముగా. [స్వము.

Attached property. జప్తి చేయబడినసొ

Attachment. అభిమానము, జప్తి, అనురాగము.

Attendance. హాజరు.

Attestation. సాక్ష్యము.

Attitude. వైఖరి, తీరు. [త్నించడము.

Attempt at murder. ఖూనిచేయ ప్రయ

Attempt. యత్నము. యత్నించడము, ప్రయత్నము.

Attention. శ్రద్ధ.

Attribute. లక్షణము, గుణము; ఆరోపించు.

Attorney. వ్యవహారము చూచేవాడు.

Audit లెక్క, విమర్శ.

Auspicious. శకునము, కటాక్షము, కరుణ.

Authentication. నిజపరచడము. [గల.

Authoritative. ప్రామాణికమైన, అధికారము

Authorize. అధికారము గలుగజేయు.

Average. సరాసరి, సగటు.

Avoid. తప్పు.

Award. విధించు, మధ్యవర్తుల తీర్మానము.

Back of a bill of exchange. హుండీ యొక్క వీపు.

Bad character. దుర్మార్గుడు.

Bad. కుదురులేక, చెడ్డ.

Bad debt. చప్పబాకీ.

Bad humour. కోపము, చిరచిరలాడుట, మూర్ఖత్వము.

Bad symptom. దుర్లక్షణము.
Bad tooth. పుచ్చినపల్లు.
Baggage. సామాను, సరంజామము.
Bailable offence. జామీను తీసుకొని విడిచి పెట్ట దగ్గనేరము.
Balance sheet. జమాకర్చులెక్క.
Bailiff. కోర్టు బంట్రోతు. [బాకీ.
Balance. నిలువ, మిగత, అవశిష్టము, త్రాసు,
Strike balance. బాకీతేల్చు.
Ballast. తాపి, అడుగుబరువు.
Ballot. ఓడలు, వేయడము. చీట్లువేయడము
Bandage. కట్టు, గాయకట్టు.
Banishment. వెళ్లగొట్టడము, దేశత్యాగము.
Bankruptcy. దివాలు యెత్తడము.
Baptism. మంత్రస్నానము.
Bar. ఆటంకము.
Barbarian. అసభ్యుడు.
Barrenness. గొడ్డు తనము, ఫలించకపోవడము.
Base coin. తప్పు నాణెము.
Base fellow. అల్పుడు.
Basement. అడుగు మట్టము, అడుగుదళము.
Bastardy. పారజత్వము, విజాతి.
Belabour. దుడ్డు కర్రతో బాదుట.
Birth-right. పిత్రార్జితము.
Belief. నమ్మిక.
Benefit. ప్రయోజనము, లాభము, మేలు.
Bequest. మరణశాసన పూర్వకముగ యిచ్చిన
Bidding. హుకుము.
Bill. లెక్క, చీటి. [సొత్తు.
Biography. చరిత్రము. [ర్థముగా.
Bonafide. వాస్తవముగా, నిశ్చయముగా, యదా
Bill of exchange. హుండి.
Bill of lading. సరకులపట్టి.
Body of persons. మనుష్యసమూహము.
Bigamy. పెండ్లిమీద పెండ్లిచేసుకోవడము.
Bond . కరారునామా, ఒడంబడిక, పత్రము.
Beneficial enjoyment. సఫలమైన అనుభవము.
Bias. పక్షము, వొగ్గు, పక్షపాతము.

Bondage. గులాముతనము, బంధము. [మగుట.
Bound by law. న్యాయశాస్త్రమువల్ల బద్ధ
Boundary dispute. ఎల్ల తగరారు.
Bowels. పేగులు.
Brain. మెదడు.
Branded. వాతవేయబడిన.
Breach of peace. కలహము.
Criminal breach of trust. నేరముగల విశ్వాసఘాతకము, స్వామిద్రోహము.
Breach of contract. గుత్త తప్పడము.
Brewery. సారాయిశాచేయిల్లు.
Bribe. లంచము, పరిదానము.
Bring offenders to justice. నేరము చేసినవారికి శిక్షకలుగునట్లు చేయడము.
Broker. తరగరి, దలాలి.
Bruise. నొక్కు, దోగుడు.
Bullion. ఘోశము, ఖడ్డి.
Buoyancy. తేలిక, లఘిమా.
Building site. నివేశనభూమి.
Burden (of proof). రుజువుభారము.
Business. కమాంసు.
Bygone. గతించిన.
By itself. తనంతట.
Bye-law. నిబంధన, కట్టుబాటు.
By-way. అడ్డదోవ, మరుగుదారి.
By-word. సామిత, పాడుపుడుమాట.
Cadjan account. తాటాకులెక్క.
Calculation. లెక్కచేయుట.
Camping ground. దండుదిగుస్థలము.
Cancellation. రద్దుపరచడము.
Cantonment. శిబిరము.
Capital sentence. మరణశిక్ష.
Captivity. చెర.
Carbine. చిన్నతుపాకి.
Carrier. సామానుల పట్టించుకొని వెళ్లేమనిషి.
Cash-chest. ఖజానాపెట్టె.
Casually. దైవికము.
Castration. కిచ్చివేయుట.
Cattle disease. జంతురోగము.

Catchment. నీరుపట్టు స్థళము.
Cause. చేయు.
Caution. పదిలము, హెచ్చరిక.
Censure. చీవాట్లు, దూషణ.
Certificate. నిర్ణయపత్రిక, యోగ్యతాపత్రిక.
Certified. copy సరియైన నకలు.
Cess. పన్ను, శక్కసము.
Channel. కాలువ.
Character. నడత.
Charge. పిర్యాదు.
Charge of office. కచ్చేరిస్వాధీనము.
Charge for water. నీళ్ల రుసుము.
Charge to jury. జూరీలకు బోధచేయుట.
Charitable. ధర్మమునకైన.
Chastity. పాతివ్రత్యము.
Cheating. దగాచేయడము.
Cheating with delivery of property. దగాచేసి ఆస్తి అప్పగింతపెట్టుట
Chemistry· రసాయనశాస్త్రము.
Chronology. కాలవృత్తాంతము, కాలగణితము.
Circulating false report. తప్పు సమాచారము వ్యాపింపచేయుట. [క్ష్యము.
Circumstantial evidence. వివరమైన సా
Claim. దావా, ముద్యత.
Claim for damages. నష్టమునుగురించి అచ్చువలసివ రూకలకైన దావా.
Claimant. దావాదారుడు.
Clearance of silt. రొంపి లేక బురదలేకుండ చేయడము, పూడికయెత్తుట.
Clue. పత్తా, పోవిడి.
Coasting vessel. వాణిజ్యవోడ.
Code. చట్టముల పుస్తకము.
Codicil. వీలునామాలో వ్రాసిన తాత్కాలము.
Cognizable offence. వారంటు లేక ప్రతివాదిని పోలీసువారు పట్టదగిన కేసు.
Cognizance of offences. నేరముల విమర్శ· [డము.
Coin. నాణెము.
Coinage. నాణ్యము వేయడము, ముద్రవేయ [లులు.
Coincidence. సందర్భము.
Collateral facts. పరస్పరములగాయుండే సంగ

Collateral security. పైభద్రము.
Collection of revenue. పన్నువసూలు,
Collusively వకీలుగా, కృత్రిమముగా.
Colony, క్రొత్తగయేర్పడిన యూరు. [కాలే;
Combustible. నిప్పు అంటుకునేగుణముగలవస్తువు
Commencement. ప్రారంభము. [నమైన.
Commensurate with. అనుగుణ్యమై, సమా
Commission తరుగు, రుసుము, ఉద్యోగపత్రిక. [రణకుఅజ్ఞ.
Commission for examination. విచా
Commission for witnesses. సాక్షులవిచారింత సాక్ష్య.
Commit. జరిగించు.
Commitment. పై అధికారులవద్ద విచారణకు నేరస్థుని పంపడము.
Committee· సభ, ఆలోచనసభ [అభిప్రాయము.
Common object. పొత్తుగాఉండే ఉద్దేశము.
Community. తెగ. [ర్చడము,
Commutation of sentence. శిక్షను మా
Commutation. మార్చడము.
Communication. తెలియచేయడము.
Compensate for. ప్రతిచేయుట, ఈడుచేయుట, తగిన ఫలము కలుగచేయు.
Compensation. బదులు, ఈడు.
Competent authority. అధికారము కలిగియుండే అధికారి. [అర్హత లేక యోగ్యత.
Competency of witness. సాక్షియొక్క
Complainant. వాది, ఫిర్యాది.
Complaint. మొర, ఫిర్యాదు, [మైనశిస్తు.
Composition of assessment· మేళన
Composition of deed. ఋణ ప్రదాతతో ఋణపరిహారమునకై ఋణస్థులు చేసుకొన్న ఒడంబడిక.
Compounding of offences. నేరములను గురించి సమాధానపడడము.
Comprehension. ఆకళింపు, అవగాహనము.
Compromise సమాధానము.
Compulsion. నిర్బంధ పెట్టబడడము.
Concealment. దాచడము.
Concentration. ధారణ.

Conclusion. ముగింపు, సమాప్తి, సిద్ధాంతము, తీర్పు.
Conclusive evidence. పరిష్కారమైన లేక తీర్పైనసాక్ష్యము.
Conclusive proof. పరిష్కారమైన రుజువు.
Concurrent sentences. ఒకటిలో మరియొకటి అనుభవించివలసిన శిక్షలు
Concurrent testimony. పొందికైన సాక్ష్యము.
Condemnation. శిక్షావిధి, చీవాటు.
Condition. స్థితి, విద్యమానము, అవస్థ, దశ.
Conduct of suit. వ్యాజ్యము నడపుట.
Confession. ఒప్పుదల.
Confidential. రహస్యమైన.
Confinement. ఖయిదు.
Confirmation. మంజూరుచేయడము, ధృడపరచడము.
Confiscation. దివాణములో చేర్చుకోవడము.
Conflict of decisions. తీర్పులవిరుద్ధము
Conflicting testimony. పొసగని లేకభేదించుసాక్ష్యము.
Conformity. అనుసరణము, అనుగుణ్యము.
Conflagration. చిచ్చు.
Conjugal. దాంపత్య, సాంసారిక.
Connivance. చూచిచూడనట్టుగా యుండడము.
Consciousness. స్మృతి,
Consent. సమ్మతి, ఒప్పుదల, without consent. సమ్మతిపొందక.
Consent decree. ఒప్పుదలతీర్పు.
Consequence. ఫలము ఫలితార్థము, పర్యవసానము.
Consideration. ఆలోచన, విచారణ.
Consistent. అనుగుణ్యమైన, పొందికపడిన.
Consolidation of suits వ్యాజ్యముల నొకటిగా చేర్చడము.
Conspicuous. ప్రసిద్ధమైన, స్పష్టమైన.
Conspiracy. బందుకట్టు, దురాలోచన.
Constitution. నిర్మాణము, యేర్పాటు, దేహతత్వము
Constraint. లోబడ్డస్థితి.
Consruction. అర్థము, భావము.
Consummation. ముగింపు; సంపూర్తి.
Consumption. క్షయము.
Contagion. అంటురోగము, సోకు.
Contemporary. సమకాలికుడు.
Contempt of court. న్యాయస్థానమును తిరస్కారము చేయడము.
Contention. వ్యాజ్యమూలము, పోరు.
Contents. వయినములు
Context. సందర్భము, పూర్వోత్తర సందర్భము.
Contingency. అనిశ్చయము, అనూనాస్పదము.
Contingencies. చిల్లర ఖర్చు.
Contingent. తటస్థించె.
Continue. సునుపటియట్లేయుండు.
Continuance. నిత్యత్వము.
Contraband. నిషిద్ధమైన.
Contract. గుత్త, గుత్తచేయు, ఒడంబడిక.
Contrary. విరోధమైన, ప్రతికూలమైన.
Controvention. ప్రతికూలము.
Contribution. సహాయము, పంచివేత.
Controverted questions. వివాదాస్పదమైన అంశములు.
Convention. సాంకేతికము, సభ, కూటము.
Conversant with. ప్రవీణతగలిగి, నిపుణతగలిగి.
Conversion of property. స్వత్వమును మార్చడము.
Conveyance. సవారి, క్రయశాసనము.
Convict. నేరస్థుడు, ఖయిది.
Conviction. నేరస్థాపనచేయుట.
Convincing. నిశ్చయమైన. నమ్మదగిన.
Co-operation. కుమ్మకుచేయుట, పొత్తు, అనుకూలము.
Coparcener, కర్తృత్వముగలవాడు, భాగస్థుడు.
Copartnership. పాలివానితనము.
Copy. నకలు, ప్రతి.
Copyright. గ్రంథస్వామ్యము.
Corporal punishment. దేహదండన.
Corporate body. గ్రామస్థులు, అధికారులు
Corporation, సభ.
Corporeal property of every distinction. ఆకారముగల ప్రతితరహాదారి ఆస్తి.
Corpse. కళేబరము.
Corpus-delicti. నేరము జరిగినది.
Corresponding. ప్రతియైన, తుల్యమైన.

Corroboration. [illegible]
Corrody. [illegible]
Corruption. [illegible]
Costs of suit. [illegible]
Council. [illegible]
Counsel. [illegible]
Count. [illegible]
Countenance, (v). [illegible]
Counterfeit coin. [illegible]
Counterpart. [illegible]
Countersign. [illegible]
Coup-de-main. [illegible]
In the course of time. [illegible]
Course of nature. [illegible]
A matter of course. [illegible]
Court of justice. [illegible]
Court of wards. [illegible]
Covenant. [illegible]
Create. [illegible]
Credibility of witness. [illegible]
Cremation. [illegible]
Crime. [illegible]
Criminal force. [illegible]
Criminal breach of trust. [illegible]
Criminal intimidation. [illegible]
Criminal misappropriation. [illegible]
Criminal proceedings. [illegible]
Criminal act. [illegible]
Criminal trespass. [illegible]
Criminal force. [illegible]
Criminal intention. [illegible]
Crisis. [illegible]
Critical. [illegible]
Crop. [illegible]
Cross-claims. [illegible]
Cross-decrees. [illegible]
Cross-examination. [illegible]
Cruelty. [illegible]
Culpability. [illegible]
Culpable homicide. [illegible]
Culpable negligence. [illegible]
Culpale homicide not amounting to murder. [illegible]
Clupable rashness [illegible]
Cultivation. [illegible]
Curing. [illegible]
Currency. [illegible]
Currency note. [illegible]
Current month. [illegible]
Curtailment. [illegible]
Custody. [illegible]
Custom. [illegible]
Local custom. [illegible]
Customary labour. [illegible]
Learned labour. [illegible]
A woman in labour. [illegible]
Dacoit. [illegible]
Dacoity. [illegible]; gang of dacoits [illegible]
Torchlight dacoit. [illegible]
Dalayet: [illegible]
Dancing girl. [illegible]
The art of dancing, [illegible]
Dangerous weapon. [illegible]
Dead proofs. [illegible]
Deadly weapon. [illegible]
Deaf and dumb persons. [illegible]

Death. మరణము.
Deception. మాయ, కాటకము.
Decision. తీర్పు, తీర్మానము.
Decked vessel. అంతస్థులుగలవాడ.
Declaration. ప్రకటన, వాఙ్మూలము.
Declaratory decree. హక్కును ప్రకటన జే
యు తీర్పు. [పొందిన వాది.
Decree. తీర్పు; decree-holder. తీర్పును
Deed. పత్రము.
De facto. క్రియతః.
Defacing property-mark. పొత్తుయొక్క
అనవాలును విరూపము చేయడము.
Defamation. అప్రతిష్ట కలుగచేయడము, అప
ఖ్యాతి, అపనింద.
Default. తప్పడము.
Defence. సమాధానము.
Defendant. ప్రతివాది.
Deffciency of intellect. తెలివితక్కువ.
Defiling. చెరుపుట, అనారోగ్యము జేయుట.
Definition నిర్దేశము.
Definitive judgment. ఆఖరుగావుండేతీర్పు
Defraud. దగాచేయు. [ప్రశ్నలు.
Degrading questions. చిన్నపరచుటకైన
Delay. ఆలస్యము, కాలయాపనము. [వస్తువు.
Deleterious substance. ఉపద్రవకరమైన
Delivery. అప్పగింత, ప్రసూతి, వాక్పటుత్వము.
Delusion. మాయ.
Demarcation. ప్రదేశ విభాగము.
Demeanour of witness సాక్షియొక్కనడత.
Demon. దయ్యము, పిశాచము.
Denial. కాదనడము, లేదనడము.
Departure. వెళ్లిపోవడము, నీతిభంగము.
Deposit. నీళ్లలో అడుగునదిగిన వస్తు.
Deposition .వాఙ్మూలము.
Depredation. దోపుడు, కొల్ల.
Deprive. స్వాధీనము తప్పించబడు.
Derelict. తప్పిన, భంగము కలుగచేయు.
Derivative evidence. ఉత్పన్నమైన సా
క్ష్యము.

Derivatives. నిష్పన్నశబ్దములు.
Describe. వివరించు.
Description. తరహా, వర్ణన.
Deserter. నౌకరి వదలిపెట్టిపారిపోయినవాడు,
పారిపోయిన సిపాయి. [పోవడము.
Desertion. తనపటాళమును వదలిపెట్టి పారి
Design. ఉద్దేశము, ఆలోచన, యత్నము.
Despatch. త్వర, జాగ్రత. [నాశము చేయుట.
Destruction of document. దస్తావేజుని
Detaining, నిలుపుకొనుట.
Detention. ఆటంకము, అభ్యంతరము.
Determine suits. వ్యాజ్యములు తీర్పుచేయు.
Determination. నిశ్చయము, నిర్ణయము,తీర్పు.
Device. ఉపాయము. తంత్రము.
Dexterously. నేర్పుగా.
Die. ముద్ర; శిక్క, పాచిక.
Difference of opinion. భిన్నాభిప్రాయము,
Direct evidence. ప్రత్యక్షసాక్ష్యము.
Directions of law. చట్టనిర్ణయములు.
Dis-affection. ప్రతికూలము, అసహ్యము.
Disallownce. నిషేధనము.
Dis-appearance. మరుగై పోవడము.
Discharge. విడుదలచేయు.
Discharge from liabiliy. అచ్చుతలలో
నుండి విడుదలచేయు.
Disclosure. మర్మమును బయలు పెట్టడము.
Discontinuance. విరామము, నిలుపు.
Discovery. బయట పెట్టడము. [పుట.
Dis-crediting witness. సాక్షిని నష్టపో
Discretion. వివేకము, తెలివి.
Discrimination. వివేకము.
Disease. వ్యాధి.
Disclose. వెల్లడిచేయు.
Discussion. చర్చ.
Disfiguration. వికృతరూపము కలగచేయడము.
[గింపు.
Disfavour. నిగ్రహము.
Dishonest removel. అయోగ్యమైన తొల
Dishonestly. కృత్రిమముగా.

Dishonour. అపకీర్తి, అగౌరవము.
Disinterestedness. ధర్మశీలత.
Dislocation. కీలుపొయ్యేటట్టు చేయడము.
Dismissal. (ఉద్యోగములో)నుంచితోసివేయుట.
Disobedience. అలక్ష్యముచేయుట.
Dispaupering. దరిద్రుడుగాదనుట.
Disposal. వినియోగ పరచడము.
Dispossession. స్వాధీనము లేక జేయుట.
Dispute as to immovable property స్థిరాస్తిని గురించిన వివాదములు.
Disqualification. అనర్హత, అనుపయుక్తత.
Dissent. భిన్నాభిప్రాయపడుట.
Dissolution. వీడిపోవడము.
Distinct offence. ప్రత్యేకమైన నేరము.
Distinguish. భేదపరచు.
Dissenting. భేదపరచడము.
Distraint. జప్తి.
Distribution. పంచిపెట్టడము:
Diversion. త్రిప్పివేయుట.
Divine displeasure. దైవవిరోధము.
Divine wisdom. బ్రహ్మవిద్య.
Divorce. వివాహ పరిత్యాగము.
Document. దస్తావేజు.
Documentary evidence. దస్తావేజు రూపమైన సాక్ష్యము.
Domestic servant. ఇంటి పనివాడు.
Domicile. నివాసము.
Drainage. నీళ్లు వడిసిపోవడము.
Dramatic performance. నాటక మాడుట.
Drawback. తరుగు, వట్టము, తక్కువ.
Drop. పడవేయు.
Drowning. నీళ్లలో మునిగిపోవు.
Drugs. మందు సరుకులు.
Drunken person. తాగినవాడు.
Dry land. మెట్టనేల.
Dry crop. మెట్టపంట.
Due enquiry. యుక్తమైన విచారణ.
Duelling. ద్వంద్వయుద్ధవాడిక.
Duration. అవకాశము.

Duration of life. జీవితకాలము.
Duress. కావలి, ఖైదు. [భారము.
Duty of prosecution. ఫిర్యాదియొక్క
Dwelling house. బస. [లము.
Dying declaration. చచ్చిపోవువాని వాఙ్మూ
Durkhast. అడగడము, చెప్పుకోవడము.
Dusabandham. చెరువులు కట్టుటకై తోసి యిచ్చిన పన్ను.
Earth. భూమి, నేల, మన్ను.
Easement. స్వతంత్రము.
Ecliptic. క్రాంతిమండలం.
Efface. తుడిచివేయు, మాపు.
Effect. ఫలము, గుణము.
Effort. యత్నము.
Emphatic. పరిష్కారమైన. [ము
Emasculation. పుంస్త్వవిహీనత కలగచేయడ
Embezzlement. అపహరించడము, స్వామి ద్రోహము.
Employ. ఉద్యోగ నిర్ణయముచేయు.
Enact. నిర్ణయించు.
Enclosure. మల్పావు.
Encroachment. ఆక్రమించుకోవడము.
Endorsement. వీలునియుండే లిఖితము.
Encumbrance certificate. స్వాస్త్యమును బట్టి యేర్పడిన అప్పులపట్టీ.
Endowment. దానము, మాన్యము. [ముక్తి.
Enfranchisement. విమోచనము, దానత్వవి
Enhanced punishment. హెచ్చుశిక్ష.
Enjoyment. అనుభవము,
Enticing. సమ్మోహనముచేయుట, సరసమైన, భ్రమను గలుగజేయునట్టి.
Entreaty. వేడికోలు.
Entry. ప్రవేశము, పద్దును లెక్కలో వ్రాసుకొనుట.
Equator. నిరక్షము.
Equivocation. సందిగ్ధముగా చెప్పడము.
Erasure. కత్తితోగోకిన స్థలము.
Error. పొరబాటు.
Escape. తప్పించుకొని పారిపోవు. [న ఖైదీ.
Escaped convict. తప్పించుకొని పారిపోయి

Escheat. సర్కారుకుచెందె బేవార్సుసొత్తు.
Essential. ముఖ్యమైన; not essential. ముఖ్యముకాని.
Estoppel. అనిర్వాదత్వము.
Evasion of justice. న్యాయ ఉల్లంఘనము.
Evasive answer. టక్కైన ప్రత్యుత్తరము.
Evidence. సాక్ష్యము.
Evil spirit. దయ్యము, భూతము, గ్రహము.
Evolution. జాత్యంతర పరిణామము.
Exact. పూరా, సరిగా.
Exaggeration. పెంచిచెప్పడము.
Examination. పరిశోధన, విమర్శ, విచారణ.
Exception. మినహాయింపు. [గూడదు.
Shall not be excessive. అతివ్యాప్తి కా
Exciting disaffection. అసహ్యము లేక ప్రతికూలము కలిగేలట్టు ప్రేరేపించడము.
Excommunication. బహిష్కారము, వెలి.
Excuse. మన్నించు. [జరిగించు.
Execute revenue proces. రివిన్యూచర్య
Execution. ఉరితీయడము, అములులోకితేవడము
Exemplification. నిదర్శనము, ఉదాహరణ
Exemption. మన్నింపు, పరిహారము. [ము.
Exercise powers. అమల్ లేక అధికారము నెరవేర్చు.
[యించు.
Exercise jurisdiction. అధికారము చెలా
Exhibition. అగుపరచడము, ప్రదర్శనము.
Ex-officio. ఉద్యోగముచొప్పున, ఉద్యోగతః.
Expedient. యుక్తముగ.
Expedient. ఉపాయము, యుక్తి.
Expend. ఖర్చుచేయు.
Experience. అనుభవము. [నవాడు.
Expert. నిపుణతగల, పనులబడ్డవాడు, చెయితిరిగి
Expired sentence. ముగిసిన శిక్ష.
Explain. వివరించు.
Explanation. వివరణము. [వ్వబడిన చీటి.
Exploring licence. గనుల పరిశోధనకై ఇ
Explosive substance. పేలుమని విచ్చేవస్తువు.
[యడము.
Exporting slaves. బానిసలను ఎగుమతిచే

Exposure. బయటపెట్టడము.
Expressly. స్పష్టముగా.
Expressed. వ్రాయబడ్డ, తెలియచేయబడ్డ.
Expression. వాక్యము.
Extend. వ్యాపించు లేక వ్యాపింపచేయు.
Extinguish. కొట్టివేయబడు.
Extortion. బలవంతముగా పుచ్చుకోవడము.
Extent. విశాలము, విస్తీర్ణము.
Extradition. అధికారమునకు వెలిగానుండు ప్రదేశమున కంపుట. [బాహ్యసాక్ష్యము.
Extrinsic evidence. వెలపటి సాక్ష్యము.
Fabrication. కల్పన.
Fabulous. మిథ్యమైన.
Facilitate. అనుకూలముచేయు.
Fact. సంగతి, వాస్తవ్యము, నిజస్థితి, కార్యము.
Factor. సరకుల గిడ్డంగియుంచువారు.
Factory. కోఠి.
Failure of justice. న్యాయభంగము.
Cattle-fair. పశువులసంత. [రహదారీగల.
Falling under the description. ఆ త
Fairly. క్షేమముగా.
Fall (n). పడడము.
Falsebalance. తప్పు త్రాసు.
False certificate. తప్పు పత్రిక.
False charge. తప్పుఫిర్యాదు, తప్పువ్యాజ్యము.
False claim. తప్పు దావా.
False declaration. తప్పు ప్రమాణ పత్రిక.
False document. తప్పు దస్తావేజు.
False evidence. తప్పు సాక్ష్యము.
False oath. అసత్యము, తప్పు ప్రమాణము.
False presentation. మరియొకమనిషిగా యున్నట్టు మిషపెట్టడము.
Flase pretence. సాకు, నెపము.
False report. తప్పుసమాచారము వ్రాయడము.
False information. తప్పు సమాచారము చెప్పడము.
False statement. తప్పు వాఙ్మూలము.
False weights and measures. తప్పు పడికట్లును కొలతపాత్రములును.

Falsification. కల్పన.
Fasli. సాలు, ఫసలి.
Favour. అనుగ్రహము. [యము.
Fear of injury. చెరుపు కలుగుతున్నదనే భ
Feelings. భావములు, గుణములు, నెనరు.
Fee. రుసుము; fee in kind. మేర; land in fee. మాన్యము; land in fee simple. సర్వదుంబాలయినాము.
Fencing. సాము, శస్త్రవిద్య, సాముచేయు.
Festival. ఉత్సవము, తిరునాళ్లు.
Fictitious person. మాయమనిషి.
Fictitious stamp. మిథ్యయైన ముద్ర.
Field-measurement. చేనుకొలత.
Filth. మురికి, రోత.
Finding. తీర్పు.
Fine. జుల్మానా.
Finger-print. వేళ్ల ముద్ర.
Fisheries. జలావము.
Flood. వెల్లువ, ప్రవాహము. [వస్తువు.
Flotsam. సముద్రములోనుంచి కొట్టుకొనివచ్చే
Footmarks. కాలి గుర్తులు.
Force. శక్తి, గుణము, చెల్లడము.
Forced labour. నిర్బంధముచేత పడేపాటు.
Forced marriage. రాక్షస వివాహము,
Foreign law. అన్యదేశపుచట్టము.
Foreign terrtitory. అన్యరాజ్యము.
Forest. అడవి.
Forfeiture of property. ఆస్తి దండుగ క్రింద పుచ్చుకోవడము, లేక యిచ్చివేయడము.
Forged document. సృష్టించబడినదస్తావేజు.
Forgery. తప్పు సృష్టి.
For the time being. అప్పటికి.
Form. యేర్పాటుచేయు. [ము చేయుట.
Fouling atmosphere. వాయువును అసహ్య
Fouling spring. ఊటనీళ్లను రోతచేయుట.
Foul play. కృత్రిమము. [గణితము.
Fractions. చిల్లరంశములు. fraction. భిన్న
Fracture. చిటికె, పగులు.

Framing incorrect document. తప్పు దస్తావేజు కుదుర్చుట లేక కల్పించుట.
Fraud. కపటము, కృత్రిమము.
Fraudulently. దగాగా.
Fraudulent claim. మోసమైన దావా.
Fraudulent transfer. మోసముగా మరియు కనిపేరట చేయడము.
Free thinking. తర్కదృష్టి.
Frivolous complaint. తుచ్ఛమైన ఫిర్యాదు.
Funeral ceremonies. అపరక్రియలు.
Furnish ground. కారణమును కలుగజేయు.
Further enquiry. పునర్విమర్శ.
In furtherance. అనుగుణముగా.
Gain పొందు, పొందడము.
Gambling. జూదము, జూదపాట.
Gang of dacoits. దోపిడిచేయువారి తెగ.
Garb. వేషము, ఉడుపు.
Gardener. తోట వాడు.
Gender. లింగము. [కొరత.
General deficiency. సామాన్యమైనలోపము,
General exceptions. సాధారణమైన మినహాయింపులు. [సుఖము.
General interest. ముఖ్యమైన ఫలము, లోక
Generality. అధికాంశము, బహుతరము.
Gestation. గర్భము.
Gesture. అభినయము, సైగ, సంజ్ఞ.
Gift. దానము, కానుక, నజరు.
Goal. పదము.
Good behaviour. మంచినడత.
Good faith. కృత్రిమములేనిది. in good faith. కృత్రిమము లేక.
Grant. దానము, దాన శాసనము.
Grantee. ప్రతిగృహీత. వాన భోగ.
Grantor. దాత. [ము
Gratification. సంతోషపడడము, తృప్తిచేయడ
Grave provocation. విశేషఅగ్రహము;circumstances of grave provcation. విశేష అగ్రహాకారణపు సంగతులు.
Grievous hurt. బలమైన ఘాత.

Grievous disease. బలమైన రోగము.
Ground-nut. వేరుశనగ.
Ground-rent. నేలపన్ను.
Guardian. సంరక్షణకర్త, సంరక్షకుఁడు.
Guilt. నేరము.
Guilty. శిక్షకు పాత్రుడై.
Habeus corpus. కావలిలో యుంచబడ్డవారిని న్యాయస్థలములో హాజరుచేయుటకై పుట్టేవారంటు
Habits of society. లోకవాడుకలు.
Habitual offender. అడుకడుకు నేరములను జేయువాడు.
Hamlet. గూడెము.
Hand-writing. వ్రాలు, దస్తూరి.
Harbour. స్థలముయిచ్చుట.
Harbouring. స్థలము యివ్వడము.
Harm. కీడు, చెరుపు.
Head. శిరస్సు.
Health. ఆరోగ్యము. [ము.
Hearsay evidence. వదంతి, వినికిడి సాక్ష్య
Heart. గుండెకాయ. heart disease. గుండెకాయ వ్యాధి.
Heated substance. కాగినవస్తువు.
Hemisphere. గోళము.
High ground. మిట్ట.
Highland chiefs. మన్నె దొరలు.
Highlander. మన్యపువాడు, చెంచుమనిషి.
Highway. రాజమార్గము.
High treason. రాజద్రోహము.
High water. పోటు.
Highway robbery. దార్లుకొట్టిదోచే దొంగతనము.
[కొను.
Hiring. కూలికి పెట్టుకొనుట, బాడిగకు అమర్చు
History. చరిత్రము.
Holder. స్వాధీనములోగలవాడు.
Homicide. ఖూని, మనుష్యహత్య. [చుట.
Horse-breeding. గుఱ్ఱములమరపుల లేక పెం
House-breaking. ఇంటికి కన్నము వేయుట.
House on fire. నిప్పుతగిలిమండుచుండుయిల్లు.
House-breaking by night. రాత్రివేళ తలుపులు వగయిరాలు బద్దలుకొట్టియింట్లో దూరబడడము.
House-top. ఇంటికప్పు.
Human being. మనుష్యజీవి.
Human body. మనుష్య శరీరము.
Hurt. ఘాత.
Hydraulics. జలయంత్రశాస్త్రము.
Hydrostatics. స్థావర జలశాస్త్రము.
Idealism. విజ్ఞాన వాదము.
Identity. తాదాత్మ్యము, అనన్యత, అభేదత.
Idiocy. జడత్వము.
Idol. విగ్రహము.
Ignorance of law. న్యాయమును తెలియమి.
Illegal. న్యాయశాస్త్ర విరోధమైన.
Illegal gratification. న్యాయ విరుద్ధమైన ప్రయోజనము. [లోపము.
Illegal omission. న్యాయశాస్త్ర విరుద్ధమైన
Illegal orders. న్యాయవిరుద్ధమైనఉత్తరువులు.
Illegal purchase or bid. న్యాయవిరోధముగా తీయడము లేక వేలములో అడగడము.
Illegality. శాస్త్ర విరుద్ధము.
Illegitimate children. జార సంతానము.
Illegitimacy. జారజత్వము.
Illicit intercourse. వ్యభిచారము,రంకుతనము
Illustration. దృష్టాంతము.
Ill-will. ద్వేషము.
Immaturity of intellect. తెలివిలేమి.
Imminent. ఆసన్నమైన.
Immoveable property. స్థిరాస్థి.
Immorality. దుర్నీతి.
Impossibility. అసాధ్యత.
Impossible offence. దుర్ఘటమైన నేరము.
Impounding of documents. దస్తావేజులు కోర్టువారివల్ల నిలుపుకోబడడము.
Imitation. పోలిక.
Implicit. తిరుగులేని.
Import. ద్యోతకపరచు.
Impunity. బాధకములేమి.
Immaterial. బాధకములేని.

Imprisonment. ఖయిదు.
Improbability. అసంభావితము.
Incantation. మంత్రము.
In default of payment. చెల్లించనియెడల
Incapability. అసమర్థత.
Of immature understanding. చాలినం
తజ్ఞానములేని.
Inalienable. పరాధీనముకాకూడని, అమ్మరాని.
Incorporated. సభగాయున్న, కలిసిన, మిశ్ర
Incentive. ప్రేరేపకముచేయు. [మమైన.
Incendiarism. ఇల్లు తగలపెట్టడము.[అసమర్థత.
Incompetency of witnesses. సాక్షుల
Inconsistent statements. ఇమడని, అసం
గతమైన వాఙ్మూలములు.
Indirect evidence. పరోక్షసాక్ష్యము.
Inducement. ప్రేరేపకము.
Infamy. అపకీర్తి, అపఖ్యాతి.
Infants. శిశువులు.
Infectious disease. అంటువ్యాధి.
Incapable of knowing. తెలుసుకొనుటకు
అసమర్థమైన.
Inevitably. విధిలేక.
Infirmity. అశక్తత.
Impliedly. భావమయ్యేటట్టుగా.
Information, సమాచారము తెలియచేయడము.
Infraction of any law. న్యాయశాస్త్రము
నకు భంగము కలగడము.
Initials. పేరుయొక్క మొదటి అక్షరములు.
Inhabitant. కాపు.
Injunction. ఆజ్ఞ.
Injury. హాని.
Incapable of judgment. తెలివిలేకయుండు
Indigenous. దేశీయమైన.
Injurious. ఉపద్రవకరమైన.
Innocence. నిర్దోషత్వము, నేరములేమి.
Inoculation. టీకాలువేయించడము.
Inquest. దుర్మరణకారణ విమర్శ,
Inquiry. విచారణ, విమర్శ.
Inquistiveness. జిజ్ఞాస.

Insane. మతి స్థిరములేని.
Insanity. పైత్యము.
Insensible. స్మారకము తప్పిన.
Instigate. దుర్బోధనచేయు.
Instigation. దుర్బోధన.
Instructions. వద్దతులు. [నములు.
Instruments of evidence. సాక్ష్య సాధ
Instruments of writing. పత్రములు.
Instrument of coining. నాణ్యములు చే
యు సాధనము.
Insensibly. అవిదితముగా.
Insubordination. అవిధేయత; అణగమి.
Insult. పరిభవ పరచడము.
Intent. ఉద్యుక్తమై.
Intention. తాత్పర్యము.
Intentionally. ప్రయత్నపూర్వకముగా.
Intentional. ప్రయత్న పూర్వకమైన.
Intentional insult. బుద్ధి పూర్వకముగా పరి
భవ పరచడము. [చేయక పోవడము.
Intentional omission. బుద్ధి పూర్వముగా
Interest. వడ్డి, ఆక్కరపడు, శ్రద్ధపడు.
Interefere. అడ్డపడు.
Interlineation. పంక్తిసందున వ్రాయడము.
Interlocutory orders. ప్రసంగసంగత్యాచే
యబడిన యుత్తరువులు.
Intermediate. అంతరాళము.
Interpretation. ద్విభాషి పని.
Interrogation. ప్రశ్నలు.
Interruption. విఘ్నము, విఘాతము. [నరకు.
Intoxicating drug. మత్తును యిచ్చు మందు
Intoxication. మత్తు. [పేరంటము.
Intrusion. అమర్యాదగా జొరబడడము, పిలువని
Intuition. తత్వదృష్టి, స్వదృష్టి.
Inundation. జలప్రవాహము.
Invertibrate. నిర్వంశము.
Investigation. విమర్శ, పరిశోధన.
Ironical remark. కుత్సితపుమాట, కుచోద్యము.
Irrebuttable presumption. అనివార్యమై
న ఊహ.

Irregularity. అక్రమము. [లు
Irrecoverable arrears. వసూలుకాని బాకీ
Irrelevancy. అసంగతము.
Irrigation. నీళ్లుపార్చుడము. [ర్పాటు.
Irrigation project. నీళ్లుపార్చుడముకైన యే
Irrigation works. నీళ్లుపార్చుడముకైనపనులు
Jail. చెరశాల, బందేఖానా. [కట్టి.
Jetsam. సముద్రములో నుంచి కొట్టుకొనివచ్చిన
Join. కలియు.
Joinder of charges. ఫిర్యాదుల చేర్పుడము.
Joinder of offences. నేరముల చేర్పుడము.
Joint. తోడు.
Joint act. చేరిచేసిన పని.
Joint offenders. కలిసి నేరము చేసినవారు.
Joint property. ఉమ్మడి స్వాస్థ్యము.
Joint patta. ఉమ్మడియైన పట్టా.
Joint trial. చేరిన విచారణ.
Journey. ప్రయాణము.
Judge. న్యాయాధిపతి.
Judgment. తీర్పు. తీర్మానము. the best of his judgment. తన బుద్ధికి తోచినమట్టుకు.
Judicature. అధికారము, న్యాయ విచారణ.
Judicial enquiry. న్యాయ విషయములు.
Judicial notice. న్యాయప్రకటన.
Judicial proceeding. న్యాయవ్యవహారము.
Judicial process. న్యాయసంబంధమైన చర్య.
Jumma. శిస్తు.
Jurisdiction. అధికారము.
Juror. జూరీలలోయొకడు.
Jury. జూరీలు.
Justice. ధర్మము, నీతి.
Justify. నిర్దుష్టపరచడము, న్యాయపరచు.
Juvenile offenders. బాల్య నేరస్థులు.
Joint concern. పొత్తుగావుండే వ్యాపారము.
Joint heirs. తనతోటిపాటి పాలికాపులు.
Jointly. సముదాయముగా, ఉమ్మడిని.
Keep. భద్రపరచు; ఉంచుకొను.
Keep out of. స్వాధీనపరచుకోకుండా అపటడు.
Khandam Dasabandam.

Kidnapping. మనుష్యులను దొంగలించుకొని పోవుట.
Kidnapping from lawul guardian ship. న్యాయశాస్త్రసమ్మతమైన సంరక్షణలో నుంచి మనుష్యులను దొంగిలుకొనిపోవుట.
Kist-instalment of revenne.
Kistbandi - settlement of revenue.
Knowingly co-operate. ఎరిగి సమ్మతించు
Knowledge. ఎరుక. [సలు.
Labour. పాటు, శ్రమ.
Labourer. కూలివాడు.
Lance. కుంతము.
Land. దేశము, నేల.
Land-mark. పొలిమేర రాయి.
Landholder. భూస్వామి.
Lands in common. సముదాయభూములు.
Lane. గొంది.
Language. భాష, మాట, శైలి. [భాష.
Language of charge. నేరము మోపబడు
Lease కవులు; Leaseholder. కవుల్దారుడు.
Lapse. గడవడము.
Lapse of time. కాలక్రమేణ.
Larceny. స్వల్ప దొంగతనము.
Law. విధి, శాసనము, ధర్మశాస్త్రము.
Lawful act. క్రమమైన కార్యము.
Lawful authority. న్యాయమైన అధికారము.
Lawful means. క్రమమైన సాధనములు.
Lawful guardian. న్యాయసంబంధమైన రక్షకుడు.
Lawfully exercise. న్యాయముగా జరిగించు
Lawful manner. క్రమమైన పద్ధతి.
Legal right. న్యాయమైన హక్కు.
Legal defect. న్యాయ లోపము.
Legal remuneration. న్యాయమైన జీతము.
Legal proceedings. న్యాయసంబంధమైన చర్య.
Legislative power. ధర్మశాస్త్ర సంబంధమైన ఖచారీ, అధికారము.
Legal liability. న్యాయశాస్త్రమునుబట్టిన బాధ

Leper. కుష్ఠరోగి.
Letters patent. ఉద్యోగపత్రిక, సన్నదు.
Legally bound to do. క్రమముగా చెయ్య దమును బద్ధపడు.
Levelling. భూగణితము.
Levy. వసూలుచేయు.
Liability. అచ్చుదల.
Libel. దూషణ.
Library. పుస్తకశాల.
Lien. బాధ్యత, దావా.
Life. జీవము, ఆయువు, బ్రతుకు.
Life certificate. బ్రతికియున్నట్టు కనపరచే పత్రిక.
Life grant. ఒకతరానికి యివ్వబడడము.
Light house. రేవు దీపము.
Limb. అంగము.
Limit. నిర్ణయము,
Limitation. హద్దు ఏర్పరచడము.
Loans. ఋణములు.
Local body. ప్రదేశస్థోమము.
Local custom. దేశాచారము.
Local jurisdiction. ప్రదేశ అధికారము.
Local government. ప్రదేశఅధికారి.
Local inquiry. స్థల విచారణ.
Local investigation. స్థల విచారణ.
Local law. ప్రదేశసంబంధమైన న్యాయశాస్త్రము.
Loss. నష్టము, నాశము.
Lottery. చీట్లు వేయడము.
Lunacy. వెఱ్ఱి, చపలచిత్తము.
Lunatic. వెఱ్ఱియెత్తిన మనిషి.
Lunactic-asylum. పిచ్చివాండ్లనుంచుస్థలము.
Legally entitled. న్యాయమైన హక్కుగల.
Lurking house-trespass. రహస్యముగా ఇంట్లోకి అతిక్రమముగా ప్రవేశము.
Lurking house-trespass by night. రాత్రివేళ తలుపులు వగైరాలు బద్దలుకొట్టి ఇంట్లో దొరబడడము.
Machine. యంత్రము.
Machinery. యంత్రములు.
Magistrate. న్యాయ విచారణచేయునతడు.

Maiming. అంగహీనపరచడము.
Maintenance. సంరక్షణ, జీవనము.
Malice. అన్యాయ, కార్పణ్యము.
Malicious prosecution. కార్పణ్యముచే ఫిర్యాదుచేసి వ్యవహారము జరిపించడము.
Malignantly. క్రౌర్యముగా, చలపాదిగా.
Malversation. అపావన, ద్రోహము.
Manslaughter. మనుష్యసంహారము.
Map. నక్షా.
Mark. గురుతు, జాడ.
Marriage. వివాహము.
Married woman. వివాహమైన స్త్రీ.
Masculine. మొగ, ప్రౌఢ, ధీర.
Master. యజమానుడు.
Material fact. ముఖ్యమైన సంగతి.
Material error. ముఖ్యమైన పొరబాటు.
Matter. సంగతి.
Matter of law or fact. న్యాయసంబంధమైన లేక నిజస్థితికొలాటు సంగతి.
Maxim. సిద్ధాంతము, ధర్మము.
Means. సాధనములు.
Mechanics. యంత్ర శిల్పము.
Medal. బిరుదు బిళ్ల.
Medical aid. వైద్యసహాయము.
Medicine. మందు, ఔషధము.
Memorandum. యాదాస్తు.
Memorial. మనవి, అర్జి.
Memory. జ్ఞాపకము.
Mental body. మానసికస్వరూపము.
Mercantile usage. వర్తకులవాడుక.
Merchant. వర్తకుడు.
Merchant-vessel. వర్తకపుఓడ.
Mere. కేవలమైన.
Merit. యోగ్యత, అతిశయము.
Mesne profits. స్వాస్థ్యముచే బాధ్యత లేక పొందబడిన వచ్చుబడి.
Mine. గని.
Mineral. గనిలో చిక్కు వస్తువు.
Mining lease. గని త్రవ్వుటకై న కవులు.

Minor. వ్యవహారదశరానివాడు.
Minor offence. స్వల్పమైన నేరము.
Mint. టంకశాల.
Mintage. శిశా, ముద్ర.
Mincing gait. కులుకునడ.
Misappropriation. దుర్వినియోగము.
Miscarriage. గర్భస్రావము.
Misconduct. దుర్నడత, దుర్మార్గము.
Misdirection. తప్పుదారి కనబరచడము.
Misjoinder. తప్పుగా కలియబడిన లేక చేర్పబడి [నది.
Mischief. కీడు, చెరుపు. హాని.
Misconception. తప్పుగా గ్రహించడము, భ్రమ.
(By) Misfortune. గ్రహచార వశాత్తుగా.
Misrepresentation. తప్పుగా తెలియ చేయడము, మాయ.
Mistake of fact. నిజము తెలియమి.
Mistake of law. న్యాయముతెలియమి, న్యాయశాస్త్రమునుగురించిన పొరబాటు.
Mock-bidding. యొక్క-సక్కముగా వేలములో అడగడము.
Model. మాదిరి, నమూనా, తరహా.
Money. రూకలు, డబ్బు, పైకము.
Monsoon damages. వర్షాకాలమంలో కలుగు చెరుపులు.
Monuments. గోరీలు.
Morals. నీతులు.
Moral certainty. మిక్కిలి నిశ్చయము, సత్యముగా నిజము.
Moral philosophy. నీతిశాస్త్రము.
Mortal wound. మరణకరమైన గాయము.
Mosses. పాచి.
Motive. నిమిత్తము, భావము, కారణము.
Motion. మనవి.
Monopoly. జట్టిబేరము.
Moveable property. చరాస్తి.
Moving. చలనము.
Mule. కంచర గాడిదె.
Murder. ఖూనీ, హత్య; Murderer. ఖూనీ ఖోరు.
Mushrooms. అల్బులు.
Mutilation. అంగచ్ఛేదము, భిన్నము.
Mutiny. తిరుగుబాటు చేయడము.
Nation. జాతి, ఏకదేశస్థులు. [యము.
National law. ఆయాజాతికి యేర్పడిన న్యా
Nativity. జన్మము, జననము.
Natural presumption.. క్రమమైన ఊహ.
Natural. సహజమైన.
Natural science. ప్రకృతితత్వశాస్త్రము.
Nature. ప్రకృతి, ప్రపంచము, రీతి, వైఖరి.
Navigation. మాలిమిశాస్త్రము.
Necessity. ఆవశ్యము, అక్కర, విధి.
Neglect. అశ్రద్ధ, అలక్ష్యము.
Negligence. అశ్రద్ధ.
Newspaper. సమాచారపత్రిక.
New trial. పునర్విచారణ,
Non-attachment. నివృత్తి.
Non-bailable offence. జామీను తీయరానినేరము.
Non-cognizable offence. పోలీసువారు విమర్శకై ప్రవేశించ దగనినేరము.
Noxious. దుష్ట.
Notice విచారణ, ప్రకటన, సమాచారము.
Notification. ప్రకటన.
Nuisance. ఈతిబాధ, రచ్చు, పీకులాట.
Number. వచనము.
Oath. ప్రమాణము,
Object. ఉద్దేశము.
Objection. ఆక్షేపణ,
Oblation. హుతము.
Obligation. బద్ధపడివుండడము.
Obliteration. మాసిపోవడము, చెడిపోవడము.
Obscene books. బూతుపుస్తకములు.
Obscene songs. బూతుపాటలు.
Obscenity. బూతుతనము.
Obstruction. అడ్డు.
Occasion. సమయము.
Occupancy right. అనుభవపు హక్కు.
Occupation. వృత్తి, ఉద్యోగము.

Occupier of land. నేలను అనుభవించువాడు.

Offence. నేరము; offences against the state. సంస్థానమునకు విరోధముగా చెయ్యబడు నేరములు.

Offender. నేరస్థుడు, అపరాధి.

Office. ఉద్యోగము; in virtue of office. ఉద్యోగధర్మమునుబట్టి.

Officer. అధికారి.

Official act. ఉద్యోగసంబంధమైనపని లేకచర్య

Officially designated. ఉద్యోగమునుబట్టి పిలువబడ్డ.

Offspring. సంతానము.

Omission. లోపము.

Onus. భారము, పూచి, జవాబుదారి.

Operation. అంగచికిత్స.

Opinion. అభిప్రాయము, మతము.

Optics. చక్షుశ్శాస్త్రము.

Oral evidence. నోటిమాటగా చెప్పినసాక్ష్యము

Orbit. కక్షము.

Order. ఆజ్ఞ, సెలవు.

Otherwise. మరియొకతరహా.

Outrage a woman's modesty. ఒక స్త్రీయొక్క సిగ్గు లేక మానము చెరపుట.

Painful complaint. శ్రమకరమైన రోగము.

Painting. చిత్రలేఖనము.

Pais. జనులు.

Pardon. మాఫుచేయు.

Parol evidence. నోటిమాటగా చెప్పిన సాక్షి.

Partly. కొంత.

A man of parts. ప్రజ్ఞావంతుడు.

Partner. పాలికాపు, పాలివాడు.

Part heard case. కొంతమట్టుకు విచారణయైన వ్యాజ్యము. [యము.

Particular occasion. విశేషమయిన సమ

Particular subject. ముఖ్యమైన సంగతి.

Party, కక్షి; తెగ.

Passenger. ముసాఫరి, పథికుడు.

Pass judgment. తీర్పును జారీచేయు.

Patent. సన్నదు, పర్వానా.

Patient. రోగి.

Pay. జీతము; payable to order. హుకుము మీద చెల్లించతగ్గది.

Peace. నెమ్మది, శాంతము, సమాధానము.

Pecuniary benefit. ద్రవ్యసంబంధమైన ప్రయోజనము. [అక్కర.

Pacuniary interest. ద్రవ్యసంబంధమైన

Pedigree. వంశము, వంశావళి, వంశపారంపర్య

Penal code. శిక్షాస్మృతి. [ము.

Penal provision. శిక్షా సంబంధమయిన నిబంధన. [పనిచేయడము.

Penal survitude. ఖయిదుగా శిక్షాసంబంధమై

Pending case. (తీరని) జరుగుచున్నవ్యాజ్యము

Penetration. ప్రవేశము.

Pension. భరణము, జీవనోపాధి.

Penultimate. ఉపాంత్యముగాయుండు.

Perishable property. చెడిపొయ్యే వస్తువు.

Perjury. అప్రమాణము, తప్పు సత్యము.

Permanently settled estate. శాశ్వతచే రీజు ఏర్పడినమితా.

Person. మనిషి, శరీరము.

Personal attendance. ఖుద్దున హాజరు అగుట. [కొనుట.

Personal knowledge. స్వయముగా తెలుసు

Personal safety. స్వంత బందోబస్తు.

Percolation. చెమర్పడము.

Personal attractions. శరీర సౌందర్యము.

Personation. మనుష్య మారాటము, ఒకడికిబదులుగా ప్రవర్తించుట.

Perspective. యథాదర్శన చిత్రలేఖనవిద్య.

Perverse verdict. మూర్ఖమైన తీర్మానము. న్యాయవిరోధమైన తీర్పు.

Petition. మనివి, అర్జీ.

Petitio principii. అనర్థహేతువు.

Physiognomy. ముఖ భావము.

Physiology. శారీరక శాస్త్రము.

Common phrase. సామాన్య వాచకము.

Piracy. సముద్రములోని దొంగతనము.

Place of inquiry. విమర్శచేయబడుచోటు.
Place of trial. విచారణచేయు స్థలము.
Place of worship. దేవస్థానము.
In the next place. తదనంతరము.
Plague. మహామ్మారి, పీడ, సంకటము.
Plaint. మొర, ఫిర్యాదు.
Plan. నక్షా, ఏర్పాటు, వైఖరి.
Planet. గ్రహము.
Plea. సాకు, హేతువు, ఫిర్యాదు.
Plea of guilty. నేరస్థుడనే హేతువు.
Pleader. వకీలు.
Pleadings. వాదములు.
Pledgee. కుదువపెట్టుకొన్నవాడు.
Pledgor. కుదువపెట్టువాడు.
Poison. విషము.
Pole. ధ్రువము.
Policy. ఉపాయము, నీతి, యోచన. [యములు
Political matter. రాజాంగసంబంధమైన విష
Possession. స్వాధీనము. [రీక్షించుట.
Post-mortem examination. పీనుగను ప
Postponement. నిలిపివేయడము.
Power-of-attorney. వకాలతునామా.
Practice deception మాయచేయు.
Preamble. అవతారిక, పీఠిక.
Pregnancy. గర్భము, చూలు.
Prejudice. పక్షపాతము, విరోధము, దురభిమానము.
[రణ.
Preliminary investigation. మొదటివిచా
Preparation. సిద్ధముచేయుట, సన్నాహము.
Prescription. నిర్ణయించిన మందుల చీటి.
Presence. హాజరు.
Preserve order. అల్లరిలేకుండా ఆపడము.
Presidency. రాజధాని.
Presumption. ఊహ, అనుకోవడము.
Prevarication. తారుమారుగా చెప్పడము, సందిగ్ధముగా చెప్పడము.
Prevent offences. నేరములు జరుగకుండా ఆపు, నివారించు.

Previous conviction. ముందు శిక్ష.
Prima facie. స్వతస్సిద్ధముగా, సహజముగా.
Primary evidence. ఆది లేక ముఖ్యసాక్ష్యము
Principal. అసలు, మూలధనము, ప్రధానమైన.
Presidentship. అధ్యక్షత, ఆధిపత్యము.
Printing. అచ్చువేయడము, ఛాపాచేయుట.
Prison. చెరసాల, బందీఖానా.
Prisoner. ఖయిదీ.
Privacy. రహస్యము, ఏకాంతము.
Private defence. ఆత్మసంరక్షణ.
Proximity. సామీప్యము, సన్నిహితము.
Privilege. స్వతంత్రము, అధిక్యము, ఫలము.
Privileged communications. వెల్లడి చేయబడని సంగతులు.
Proceedings. గ్రంధము, నడవడి.
Probability. ఏవ్యము, జాడ.
Procedure నడవడి.
Process. ఆజ్ఞాపత్రిక, క్రమము, పద్ధతి.
Proclamation. చాటింపు.
Proclaimed offender. చాటించబడ్డనేరస్థుడు
Procure. జాగ్రతపరచు.
Production. హాజరు చేయుట.
Progression. రాశి.
Prohibit. నిషేధించు.
Projection. విక్షేపము.
Promise to pay. చెల్లించే యేర్పాటు.
Promissory note. ఋణపత్రము.
Proof. రుజువు, నిరూపణము.
Proper custody. సరియైన బందోబస్తు.
Proportion. ప్రమాణము, దిట్టము, పాంకము.
Proportional part. దామాషా భాగము.
Out of proportion. తగక.
Property. ఆస్థి.
Property mark. సరకుకువేయు గుర్తు.
Proposal. మాట, యోచన.
Proposition. పద్దు, ప్రసంగము, ప్రశ్న.
Prosecution. వ్యాజ్యముజరిగించడము, ఫిర్యాదు
Proscription. బహిష్కారము.
Prostitution. వ్యభిచారము.
Protect. రక్షించు, భంగమురాకుండచేయు.

Provide. ఏర్పాటుచేయు.
Proverbially. ప్రసిద్ధముగా.
Provoction. కోపకారణము, ఆగ్రహము.
Pseudonym. తప్పుపేరు, మారుపేరు.
Public authorities. సర్కారు అధికారులు.
న్యాయశాస్త్ర సమ్మతమైన అధికారము.
Public convenience. జనుల అనుకూల్యత.
Public decency. జనులమర్యాద.
Public document. సర్కారువారివల్ల చేయబ
డిన దస్తావేజు.
Public functions. సర్కారు ఉద్యోగస్థుల
అధికారము.
Public good. లోకహితము.
Public health. జనసౌఖ్యము లేక ఆరోగ్యము.
Public justice. న్యాయవిచారణ.
Public meeting. బహిరంగమైన సభ.
Public morals. జనులనీతి.
Public nuisance. జనోపద్రవము.
Public office. కచ్చేరి.
Public peace. జనుల నెమ్మది.
Public performance. బహిరంగమైన ఆట.
Public place. పొత్తుగనుండుచోటు.
Public question. పొత్తయిన విషయము.
Public road. రాజమార్గము.
Public safety. జనుల క్షేమము.
Public scorn. లోకనింద.
Public servant. సర్కారు ఉద్యోగస్థుడు.
Public spirit. లోకోపకారముచేసే గుణము.
Public tranquility. జనుల నెమ్మది.
Public way. రాజమార్గము.
Public works. జనాధారము.
Publication. చాటించడము.
Publicity. బాహాటము.
Punishable. శిక్షార్హమైన, శిక్షించబడతగ్గ.
Punishment. శిక్ష.
Pursuit. యత్నము, వెంబడించడము.
Qualification. యోగ్యత, సామర్థ్యము.
Quarantine. ఒదిగియుండవలసిన కాలము.

Quarrying. గనిత్రవ్వియెత్తుట.
Quarters. నివాసస్థలము, చోటు.
Quashing. తోసివేయుట, కొట్టివేయుట.
Question. ప్రశ్న, విషయము.
Question of fact. ముఖ్యాంశము.
Quick with child. గర్భము నిజమగుట.
Railway. ఇనుపదారి.
Rape. స్త్రీని బలాత్కారముగా చెరుచుట.
Rash act. ముందు వెనుక చూడక చేయుపని.
Rash driving. ముందు వెనుక చూడక బండ్లతో
లడము. [నడపడము.
Rash navigation. ముందువెనకచూడక వాడ
Rashness. ఆతురము, దుస్సాహసము.
Rate. శిస్తు. [యడము.
Ratification. రూఢిచేయడము, అంగీకారము చే
Reality. నిజస్థితి.
Reasonably. సహేతుకముగా.
Reason to believe. నమ్మడమునకు కారణము.
Rebuttable presumption. యెగరగొట్టద
గిన ఊహ. [ము.
Recalling witness. సాక్షిని తిరుగ పిలువడ
Receive. పుచ్చుకొనుట.
Receiving stolen property. దొంగసొ
మ్మును పుచ్చుకొనుట.
Reclaim. వసువరచుట.
Recognizance. నఖరుజామీను చీటి.
Reconveyance. పునర్విక్రయ పత్రము.
Record. గ్రంథము.
Recovery. తిరిగివచ్చుట, అనుకూలము కావడము.
Re-examination. పునర్విమర్శ.
Reduce in strength. క్షీణించు.
Reference. సంబంధము.
Reformatory. గుణపడుటకైన శాల.
Refreshing memory. మళ్లీ జ్ఞాపకమునకు
తెచ్చుకొవడము.
Refund. తిరిగి యిచ్చుట.
Refusal. లేదనడము, వద్దనడము.
Region. దేశము, ప్రాంత్యము.

Regulation. - క్రమము, చట్టము, విధి.
Relating to the pecuniary interests of Government. గవర్నమెంటువారి ద్రవ్య సంబంధమైన హక్కులతో యిలాకాగల.
Release విడుదలచేయు.
Relevant fact. ముఖ్యమైనఅంశము, వ్యాజ్యమునకు సంబంధించిన అంశము.
Religion. మతము, వైదికము.
Religious feeling. పారమార్థికము, మతవిషయమైన అభిప్రాయము.
Religious obiect. భక్తి.
Relinquishment. మానుకొనుట, వదలుకొనుట
Remain in force. అమలులోవుంచు.
Judgments in rem. వ్యాజ్యమున సంబంధించనివారినిగూడ బద్ధపరచగల, మరణశాసన నిరూపణ, నావికము, వివాహము, అప్పు చెల్లించ శక్తిలేమి ఈవిషయముల విధించబడిన యాషితీర్పులు.
Remand. నిలిపిపెట్టుట.
Remission. తగ్గించడము, ఉపశాంతి.
Remittance. పంపినరూకలు.
Remote cause. దూరకారణము.
Rent. అద్దె, పన్ను.
Repeal రద్దుచేయు.
Repeat. పదేపదే చెప్పుట. .
Repetition. పునరుక్తి, మళ్లిచేయడము.
Report. చాటించుట, చాటించు.
Reprieve. ఉరితీయుటను ఆపుటకైన ఆజ్ఞ.
Repugnant. విరుద్ధమైన.
Reputatipn. కీర్తి, పేరు, యశస్సు.
Repute. ఎంచుకొనుట.
Rescue. కాపాడడము, తప్పించడము. రక్షణ.
Resemblance. పోలిక.
Reservoir. తొట్టి, తటాకము, దొన.
Res judicata. మునుపే పరిష్కరించబడ్డ వ్యాజ్యము.
Resistance. ఆటంకము, అడ్డము.
Restitution. ఈసుచేయడము.
Restraint. నిర్బంధము, ఆటంకము.
Restrict. గుట్టుపరచబడు.

Retaining fee. వ్యాజ్యము రాకమునుపే దాని జరుపుటకై యిచ్చిన వర్తన.
Retain. నిలిపియుంచుకొను.
Retracted confession. త్రిప్పుకొన్న ఎకరారు
Retrial. పునర్విమర్శ, మరల విచారించడము.
Revenue. వచ్చుబడి, వరుమానము.
Review. పునర్విమర్శ,
Revision. పునర్విమర్శ, సరిచూడడము.
Revocation of will. ఉయిలును కొట్టివేయడము.
Revolution. భగనం, పరివృత్తి.
Reward. బహుమానము.
Rhetoric. అలంకారశాస్త్రము.
Rigorous imprisonment. కఠిన శిక్ష.
Rioting. రచ్చచేయుట.
Risk. సాహసించు.
Robbery. దోపిడి.
Rule. సూత్రము, నిబంధన, దొరతనము.
Rumour. వదంతి.
Run down. ముంచివేయుట.
Sacrifice. హోమము, బలి.
Safe. సురక్షితముగాయుండు. భద్రముగాయుండు.
Personal safety. శరీర సౌఖ్యము.
Sailor. వాడవాడు.
Salary. జీతము.
Sale. ప్రమాణము, మితి.
Sanction. అనుమతి, అంగీకారము, శెలవు; ఆజ్ఞ.
Sanitation. ఆరోగ్యము.
Scenery. ప్రదేశము కనులకు అగుపడేటిది.
Sculpture. తక్షణ శిల్పి.
Screening an offender. నేరస్థుణ్ని దాచుట.
Seal. ముద్ర, రాజముద్ర.
Search fees. పరిశోధనకైన రుసుము, వర్తన.
Search warrant. శోదావారంటు.
Searching enquiry. నిశిత పరీక్ష.
Searching question. నమ్మకమైన బయలువెళ్లదీసే ప్రశ్న.
Secondary evidence. విముఖ్యమైన సాక్ష్యము.
Secreting document. దస్తావేజును మరుగుచేయుట.

Secular common purposes. అందరికి ఉపయోగించునట్టి లౌకికపు పనులు.

Security. రక్షణము.

Security for good behaviour. యుక్తప్రవర్తనకు జామీను.

Personal security. నఫరు జామీను.

Security to keep the peace. కలహము చెయ్యకుండా ఉంచడముకొరకు జామీను.

Monied security. రొక్క జామీను.

Sedition. రాజద్రోహము, రాజుమీద కుట్ర.

Seduction. బుద్ధిని చెరపడము.

Seed-bed. నారమడుగు.

Seedling. మొలక.

Self-coutrol. జితేంద్రియత్వము, ధైర్యము.

Self-defeuce. ఆత్మ సంరక్షణ.

Self-command. స్థిరబుద్ధి, నిబ్బరము.

Self-denial. వైరాగ్యము.

Self-evident. ప్రత్యక్షమైన.

Self-reproach. ఆత్మదూషణ.

Self-sufficiency. అహంకారము.

Self-willed. దుడుకైన.

Semblauce. పోలిక, ఆకారము.

Sensitiveness. సున్నితము, కంచుపదును.

Sentence. విధింపు, తీర్పు.

Sentence to imprisonment. ఖయిదు విధించడము.

In unbroken series. తండాయమానముగా.

Series. వరుస, సరణి.

Serious. ముఖ్యమైన.

Service. ఉద్యోగము.

Servitude. దాసత్వము, దాస్యము.

Settlement. తీర్పు, పరిష్కారము.

Severally. ప్రత్యేకప్రత్యేకముగా,

Sexual intercourse. రతి, సంభోగము.

Sheath. కోశము.

Shock. అదరిపడడము.

Shooting. వేయుట, పడే, గుండుకాల్చుట.

Shortsightedness. అవివేకము.

Signature. దస్కతు.

Simple. సాధారణమైన.

Sincere. నిష్కళంకమైన.

Sine-die. నిర్ణయములేకుండా, పరకములేని.

Sine-qua-non. ముఖ్యము.

Slander. అపవాదము. అపనింద, దూషణ.

Slavery' దాస్యము.

Sluice. తూము.

Small doses. కొద్దికొద్ది ప్రమాణములు.

Smuggle. సరకులను దొంగతనముగా తీసుకొనిపోవుట.

Sod. పచ్చికరుడు, మంటిగడ్డ.

Soil. నేల, మన్ను.

Solemn affirmation. భయభక్తులతో రూఢిగా చెప్పుట.

Sclitary confinement. ఏకాంతస్థలమందు చెయ్యబడే ఖయిదు.

Society. ప్రజలు, సభ, సంఘము.

Rules of society. లోక మర్యాదలు.

Civilized society. నాగరీకులు.

Uncivilized society. మోటు మనుష్యులు.

The well being ot society. ప్రజాక్షేమము.

Polished society. రసికులు, నాగరీకులు.

Literary society. విద్వత్సభ.

Specially authorized. విశేషముగ (ప్రత్యేకముగ] అధికారము పొందిన.

Special law. విశేషమైన న్యాయశాస్త్రము.

Specify. నమూదుచేయు.

Spiritual adviser. గురువు.

Spleen. ద్వేషము. ప్లీహ.

Spread. వ్యాపించు,

Spring. ఊట.

Stallion. మావిగుఱ్ఱము.

Stamp duty. వ్యాజ్యములమీది రుసుము.

Standing order. నిలకడైన ఉత్తరువు.

Starvation. ఉపవాసము.

Church and state. వైదికులును, లౌకికులును.

State trial. రాజ విమర్శ.

State offence. రాజద్రోహము.

Statement. వాఙ్మూలము.
Statu quo. యథారీతిగా, యథావిధిగా.
Statute. శాసనము.
Stationery. కాగితము మొదలగునవి.
Steam-vessel. పొగయోడ,
Stimulent. ప్రేరేపకారి.
Stipend. జీతము.
Stipendiary. జీతగాడైన.
Stolen property. దొంగలించబడ్డ ఆస్తి.
Stone. శిల.
Stupefying. స్మారకము తప్పునట్లు చేయుట.
Sub-kingdom ఉపగణము. (Organic.)
Subtle element. తన్మాత్రం.
Successor. ప్రత్యామ్నాయి.
Suffer harm. చెరుపునుపొందు.
Suffering an escape. తప్పిపోవునట్టు చేయుట.
Sufficient cause. చాలినంతహేతువు.
Suicide. ఆత్మహత్య.
Suicidal. హానికరమైన.
Suit. వ్యాజ్యము.
Summary trial. సంగ్రహమైన విచారణ.
Summing-up. పంచాయతివారికి బోధించుట.
Substance. వస్తువు, సారము.
The sumand substance. ఫలితార్థము.
Subsequently. ఆదరింవిలాను.
Supply. అప్పగించు.
Suppression. అణచడము.
Surety. జామీందారుడు.
Suregeon. రణవైద్యుడు.
Surgical operation. రణవైద్యచికిత్స.
Survey. మసాహతుచేయు.
Survey-filed. కొలవబడినచేను.
Survey instruments. కొలుచుటకైన కొరముట్లు.
Survey marks. కొలిచినపుడు ఏర్పరచిన గుర్తులు.
Suspected person. అనుమాన పడతగ్గ మనిషి.

Suspected death. అనుమాన పడతగ్గ మరణము.
Suspend. నిలిపివుంచు.
Suspension. నిలిపించడము.
Sutti. సహగమనము.
Syphilis. మేఘవ్యాధి.
Taking away. తీయడము.
Take charge of. స్వాధీనపరచుకొను.
Tank. గుంట, తటాకము.
Tax. పన్ను,
Temple property. దేవళపుసొమ్ము.
Temple service. దేవళములోవృత్తిచేయడము.
Temporarily. హంగామీగా.
Tenancy. స్వామి భోగముయిచ్చు అనుభవము, పాయకారి.
Terms. షరతులు.
Terminate. అఖరుఅవుట. [సు.
Territorial Jurisdiction. ప్రదేశాధికార
Territories. ప్రదేశములు. [ము.
Testamentary document. మరణశాసన
Testimony. సాక్షి, దృష్టాంతము, నిరూపకము.
Tete a-tete. ఇష్టాలాపము.
Theft. చోరీ.
Theology. వేదాంతశాస్త్రము.
Threat. జడుపు.
Throughout. కడవళ్లా.
Thug. ఫాసీగరు.
In time. యుక్తకాలమున.
Title deed. మూలాధార దస్తావేజు.
Torture. చిత్రవధ.
Town. షహారు.
Trade-mark. వర్తకపుగుర్తు.
Trafficking in slaves. గులాముల వ్యాపారము చేయడము.
Transfer. మరియొకరిపరముచేయడము, మరియొకరిపేరిట చేయడము.
Transfer of revenue registry. భూముల స్వామిదార్ల పేళ్ళమార్పడము.
Ttanslation. భాషాంతరము,

Transportation. ద్వీపాంతరవాసము.
Transportation for life యావజ్జీవము ద్వీపాంతర వాసశిక్ష.
Treasure. ధనము.
Treasure-trove. నిక్షిప్తధనము.
Treasury. ఖజానా.
Trepan. కపాలచికిత్సజేయు.
Trespass. ప్రవేశము.
Trial. విచారణ.
Tribunal. న్యాయస్థలము.
Trigonometry. త్రికోణగణితము.
Troops. దళము, సైన్యము.
Trust. పరము, వశము.
Trustee. అప్పగింత పెట్టబడ్డసొమ్మును పెట్టుకొని యుండేవాడు.
Truth. నిజము.
Try suits. వ్యాజ్యములు విచారణచేయు.
Type-design. ఉద్దేశించు కట్టడముయొక్క నిర్ణయించిన మాదిరి.
Triennial. మూడేండ్లకు యొకసారి.
Triumphant. జయోత్సాహముగల.
Unassessed land. పన్ను నిర్ణయింపబడనినేల.
Unborn child. పుట్టనిబిడ్డ.
Unconsciously. అబుద్ధిపూర్వకముగా.
Undergrowth. అడుగుపొదలు, అడుగుచెట్లు.
Understand. తెలుసుకొనుట.
Unhatched. బాగాపొదరని.
Unlawful assembly. న్యాయశాస్త్రవిరోధమైన మూక.
Unlawful means. అన్యాయమైనసాధనములు
Unlawful return. అన్యాయమైన వచ్చుబడి
Unlawful trade. అక్రమమైన వర్తకము.
Unlimited. మితి, ఏర్పాటుచేయబడని.
Unnatural death. క్రూరమైన లేక విపరీతమైన చావు.
Unnatural lust. స్వభావ సిద్ధముకానికామము
Unnatural offence. విపరీతమైన నేరము, స్వభావ సిద్ధముకాని నేరము.
Unpleasant. అసహ్యమైన.
(of) Unsound mind. మతి స్థిరములేని.

Unsoundness of mind. మతి స్థయిర్యము లేమి.
Unwholesome drug. రోగకారియైన సరకు.
Usage. ఆచారము, సంప్రదాయము.
Uttering a counterfeit coin. తప్పునాణెముమ మార్చుట.
Unsafe. భద్రముకాని.
Unexplored. వెతకబడని.
Unfrequented. మనుష్య సంచారములేని.
Unheard of. వింతైన, చోద్యమైన.
Unidiomatic. భాషీయముకాని,జాతీయముకాని.
Unity. ఐక్యము, మేళనము.
Vacancy. శూన్యము, ఉత్తచోటు.
Vaccination. అమ్మవారు పొడిపించడము.
Vagrant. దేశమ్మ కాకిగా తిరిగేవాడు.
Validity. దార్ఢ్యము, భద్రము, బలము.
Valuable security. విలువగల సాధనము.
Valuable thing. ఉపయుక్తమైన వస్తువు.
Variation. వ్యత్యాసము.
Varnish. రంగు.
Vary. భేదపరచు.
Vegetable kingdom. మూలము.
Vein. నరము, నాడి, నెత్తురునరము.
Velocity. గతి.
Verdict. పంచాయతి తీర్పు.
Vertibrate. వంశ్యము.
Vessel. ఓడ. (పాత్ర.)
Vest. అధికారములోయుంచబడు.
Vexatious charge. ఆయాసకరమైన ఫిర్యాదు
Vibration. స్పందనము.
View. అవలోకనము, దర్శనము.
Village. గ్రామము.
Village office. గ్రామనౌకరిపని.
Village officer. గ్రామనౌకరు.
Village site. గ్రామనత్తము.
Violence. దార్ఢ్యము, బలాత్కారము.
Vitarl air. ప్రాణము.
Vitiatng atmosphere. వాయువును చెరపడము.
Voluntarily. స్వేచ్ఛగా.

Voyage. ఓడప్రయాణము.

Wage. దండెత్తు.

Waiver. బాధ్యతను త్యజించడము.

Wandering gang. స్థిరమైన ఉనికిలేనితెగ.

Wantonly. కొంటెతనముగా.

Ward. సంరక్షణలో యుండువాడు.

Warehouse keeper. సరకుల గిడ్డంగి ఉంచువాడు.

Water-channel. నీళ్ళకాలువ.

Warrant. ఒక మనిషిని పట్టుటకై యివ్వబడు ఆజ్ఞాపత్రిక.

Waste land. బీడు.

Water-rate. నీటితీర్వ.

Water-supply. నీళ్ళపారుదల.

Weight of evidence. సాక్ష్యముయొక్క ప్రయోజనము.

Wet land. వరిపొలము, మాగాణి.

Wharfinger. రేవుకూలివాడు.

Whipping. కొరడాదెబ్బలు.

Whole. దరోబస్తు.

Wilful misrepresentation. బుద్ధిపూర్వకముగ తప్పుగా తెలియజేయడము.

Wilful concealment. బుద్ధిపూర్వకముగా దాచడము.

Will. మరణశాసనము, ఇష్టము.

Wilfully. మనస్ఫూర్తిగా.

Witchcraft. శూన్యము, పంపు.

With child. గర్భముతో.

Witness. సాక్షి.

Womb. గర్భము.

Workman. పనివాడు.

Worship. పూజచేయు.

Weakness of body. శరీరదౌర్బల్యము.

Wreck. శిధిలము, పాడు, చేటు,

Writing. లిఖితము.

Written instrument. వ్రాయబడినపత్రము.

Written statement. వ్రాతమూలకమైన వాఙ్మూలము.

Wrongful confinement. అక్రమముగా ఖయిదులోవుంచుట, లేక చేయుట.

Wrongful detention. అన్యాయముగా ఆపిపెట్టడము.

Wrongfnl gain. అక్రమముగా పొందడము.

Wrongful loss. అక్రమమైన నష్టము.

Wrongful restraint. అక్రమముగా అడ్డగించడము.

Wrongfully. అక్రమముగ, అన్యాయముగ.

Yield. ఫలము.

Yoke. నొగ.

HIGHER GRADE.

1893.

Translate into your vernacular.

(a) In forming our judgment, I must premise that we are not at liberty to discuss here whether or not widow-marriage is not to be desired in the interests of morality or of women in India. Nor is it for us to go behind the usage and to inquire into the historical origin of the alleged prohibition. It may be that there are texts which, when reasonably interpreted, show that in ancient times there were twice-married women and there were women who married after they attained their maturity. But we cannot overlook the usage and inquire for the purpose of this appeal whether the people ought not to have adopted as their guide some particular texts or some particular interpretations of those texts in preference to the texts and interpretations which have rightly or wrongly come to be received by them as law. The learned Advocate-General observed at the hearing of this appeal that there was no evidence of custom which was relied on by the Magistrate. It appears to me that the question was not one of a particular custom, but of a general custom which is a matter of general notoriety, and that the Magistrate was entitled to take judicial cognizance of it. Even assuming that he was not, there are traces of the usage in commentaries and texts which lend colour to his view. Apasthamba and Gautama say that the woman who is eligible for marriage ought not to have belonged to another man. In prescribing the duties of a woman who has lost her husband, Vishnu says that she must either preserve her chastity or ascend the funeral pile. Among daughters, the author of the Dayabhaga denies the capacity of a childless widow to inherit on the ground that it is not legally possible for her to have issue. The author of the Smriti Chandrika follows him. The

advocates of widow-marriage sought the defendants' sanction probably because it was in their view a desirable reform though an innovation upon the existing practice. We must therefore take it that widow-marriage is, as believed by the Magistrate, contrary to the usage obtaining among Brahmins and the other regenerate classes in this Presidency, and that the defendant's conduct must be judged in this case in connection with it.

(*b*) "In the villages where the system of corporate ownership prevailed and the settlement was made with one of the joint proprietors for the rest, no serious attempt was made to settle and define the rights of raiyats, and the raiyats were left to settle whatever terms they could with the Lambardars, Mukuddams, Prodhans or Mukkhias as they were variously termed. Lord William Bentinck brought to a conclusion the investigation that had been carried on for a long time past as to the relative position and rights of the different classes of raiyats, and in his minute on the subject he divided them broadly into three. The first class comprised those that had come into the village with the actual proprietors and had assisted them either in conquering the tract or in breaking up the soil in the days of primitive cultivation. They held certain tenures in land at exceedingly favorable rates of rent, the details of which would be described hereafter. The second class consisted of those that by reason of their long residence in the village had acquired certain rights, which though not till then defined or conferred by statutory law were regulated in practice by certain well-known customs, about which the parties concerned never quarrelled. The third class were merely tenants-at-will or contract cultivators that had no rights whatever and that were left to the unrestricted operation of the theory of competition."

Telugu Translation.

(*a*) నీతిని బట్టిగాని లేక హిందూదేశపు స్త్రీలను బట్టిగాని, విధవావివాహముయొక్క ఔచిత్యమును విమర్శించుటకు మాకు స్వాతంత్ర్యము లేదని మా

తీర్పును చెప్పుటలో ముందుగ చెప్పవలసియున్నది. ఆచారమును వదలి ప్రస్థాప నిషేధమునకు గల శాస్త్రీయమూలమును దర్యాప్తుచేయుటయు మాజోలికాదు. పూర్వీకములో రెండుమార్లు వివాహమైన స్త్రీలుండిరనియు మరియు, వారు తమకు ఈడైనవెనుక పెండ్లిచేసికొనిరనియు, యుక్తముగా వ్యాఖ్యానము చేసినయెడల, కనుబరచు మూలగ్రంథములు వుండియుండవచ్చును. క్రమముగనో లేక పొరబాటుగనో నియమము (విధి)గ లేక ధర్మశాస్త్రముగ తాము అంగీకరించియుండు మూల శాస్త్రములను వాటి వ్యాఖ్యానములను విడచి వేరుకొన్ని ప్రత్యేక మూలగ్రంథములయు వాటి వ్యాఖ్యానములయు మార్గదర్శిగ జనులు అవలంబించి యుండవలసిన విషయమును ఈఅప్పీలుకొఱకు, ఆచారమును ఉపేక్షించి మేము విచారముచేయుము. యీ దావావిచారణకాలములో, (క్రింది) కోర్టువారు, ఆచారమునకైన సాక్ష్యమును ఆధారముగ గైకొనలేదని ఘనతవహించిన అడ్వకేటు జనరల్ గారు ప్రస్తాపించిరి. క్రిందికోర్టువారు ఒక ప్రత్యేక ఆచారవిషయమైన వూహను గైకొనలేదని నాకు కనుబడుచున్నది. అది, ప్రత్యేక ఆచారమునుబట్టి గాక సామాన్య ప్రసిద్ధిని బొందిన సముదాయ ఆచారమును సంబంధించిన వివాదాంశమనియు, ఆకోర్టువారు దానిని న్యాయరీతిగ విమర్శింపవలసి యుండిరనియు నేను ఆలోచించెదను. అతడు అటు న్యాయరీతిగ విమర్శింప అవశ్యములేక యుండెనని ఆరోపించినను, అతని యభిప్రాయమును ఆదరించుటకు, వ్యాఖ్యానములయందును మూలగ్రంథములయందును ఆనవాలగుపడుచున్నయవి. వివాహమునకు అర్హతగల యువతి మరియొకనికి స్వంతముగ యుండగూడదని అపస్తంబ గౌతములు ఎక్కాణించెదరు భర్తను పోగొట్టుకొన్న స్త్రీయొక్క ధర్మముల విధించుటలో, తాను తన పాతివ్రత్యమును కాపాడుకొననలెను లేక శాస్త్రము నెక్కవలయును అని విష్ణువ్రాసివున్నారు. కౌమార్తెలలో, సంతువులేని భర్తవిహీనురాలు, సంతతిని పొందుటకు న్యాయముగ సాధ్యములేక పోవుటచే, స్వాస్త్యమును పొందుటకు కర్తృత్వము లేదని దాయభాగ గ్రంథకర్త వచించెదరు. స్మృతిచంద్రిక గ్రంథకర్తపై వారి అభిప్రాయమును అనుసరించినారు విధవావివాహ ప్రోద్బలులు విద్యమానవాదుకకు విపరీతమైయున్నను తమ అభిప్రాయములో ఇది దిద్దుబాటు కాదగినదని యెంచి కాబోలు ప్రతివాదుల అంగీకారమును గోరిరి. గనుక, బ్రాహ్మణులలోను వారికి సమమైన (పునర్జన్మముగల) జాతులలోను ఈరాజధానిలోగల ఆచారమునకు, క్రిందికోర్టువల్ల వూహింపబడినరీతిగ, విధవావివాహము విరుద్ధమనియు, దానిసంబంధమై ప్రతివాదుల నడత ఆలోచింప బడవలసినదనియు మేము అభిప్రాయ పడవలసియున్నది.

(*b*) "సముదాయ యాజమాన్య యేర్పాటు చెల్లుచుండి, మిగతవారికి యొక సమష్టికర్తతో పరిష్కారము ఏర్పరచబడగల గ్రామాదులలో, రైతుల స్వాతంత్ర్యముల పరిష్కరించి విశదపరచ ముఖ్యమైన ప్రయత్నము చేయబడలేదు; మరియు తమకు ఏర్పరచుకొన గూడిన షరత్తులు నానావిధముగ పేరుపెట్టబడిన లంబర్దార్లు, ముఖద్దములు, ప్రోగనులు లేక ముఖ్యులు అనువారితో తామే ఏర్పరచుకొన గలిగియుండిరి. నానాతరగతి రైతుల పరస్పరస్థితులు, స్వాతంత్ర్యములు వీటినిగురించి భూతములో (యిదివరకు) బహుకాలముగ జరుపబడిన విచారణను విల్లియంబెంటింక్ ప్రభువు ముగింపుకుతెచ్చి, యీవిషయమై తాను వ్రాసిన తీరుమానములో వారిని స్పష్టముగ మూడు తరగతులలో జతపరచెను. అనాదికర్తతో గూడ గ్రామమునుజేరి, ఆప్రదేశమును స్వాధీన పరచుకొనుటలో గాని లేక ఆదిమ వ్యవసాయకాలమున భూమిని దున్నుటలో గాని కర్తలకు సహాయించినవారు మొదటితరగతి రైతులనబడిరి. వారు బహు అనుకూలమైన సిస్తు నిర్ణయములతో వేరువేరు వాడంబడికలమీద నేలను అనుభవించుచుండిరి; వీటివయనములు యికను వివరింపబడును. అప్పటివరకు నిర్ధారణచేయబడక లేక శాసనప్రమాణమువల్ల కలుగజేయబడకపోయినను, ఉభయులలో నిరాక్షేపముగ చెల్లింపబడిన కొన్ని ప్రసిద్ధమైన ఆచారములు అనుష్ఠానములోకి దిట్టపరచబడి, గ్రామములో బహుకాల వాస కారణమునుబట్టి కొన్ని స్వాతంత్ర్యములను ఆర్జించినవారు రెండవతరగతి రైతులుగ యేర్పరచబడిరి. మూడవతెరగతివారు యేస్వాతంత్ర్యమునులేని రైతులు, లేక, పాయకారీలు మాత్రముగయుండి పోటిపద్ధతియొక్క నిరాటంక వ్యాపారమునకు లోబరచబడియుండిరి."

1894.

The duration of the present settlement of the Tanjore district has now to be considered and is a matter that demands most careful attention. In all other settled districts in this presidency, the term of settlement has been fixed at thirty years, and the Board has expressed the opinion that any departure from the above practice in the isolated case of a single district is not desirable. This had led to a consideration of the general question of the period of settlement not only as it affects Tanjore, but as it affects all future settlements and revisions of settlements in this presidency. After careful delibera-

tion, the Government has arrived at the conclusion that the present period is too long and should be curtailed. His Excellency in Council does not lose sight of the primary importance to the ryot of the assurance that the lease of his holding should not, except at the end of lengthened periods, be disturbed by an enhancement of the assessment which he has to pay. A long term undoubtedly gives a sense of security and confidence, while land market has greater chances of stability; but the great fluctuations that have occured during the last few years in the currency of the country, the extension of communications bringing distant products within the influence of universal market prices, and, generally, the rapidity with which material and economic changes are proceeding must bring about a great disturbance in the money value of produce. In these circumstances, it is, in the opinion of Government, on the one hand, imprudent to lock up for a period so long as thirty years the state's right to avail itself of the increment that may manifest itself in the value of the produce of the soil; while, on the other hand, it is possible that the pendulum may swing the other way and prices drop to such an extent that it would be prejudicial to the ryot to deprive him for a protracted term of tne opportunity of a revaluation of his assessment. Moreover, in the event of a continuous development in the value of landed property, it is frequently both difficult and inadvisable on a resettlement to demand anything like the proportionate increase in the revenue which the rise of prices would justify, and the longer the term of settlement the more serious the difficulty becomes. This restraint upon the enforcement of the just demand is to some extent obviated by the rule obtaining in this presidency which permits the total enhancement, if considerable, to be reached by easy annual additions to the former assessment but by this expedient the objection is by no means altogether removed.

In view of all these circumstances, the Government thinks it right that the period of the Tanjore and other settlements

to be made in the future should be shortened, the term being fixed at twenty years as on the whole the most suitable. The Secretary of State will be addressed accordingly.

In the particular case of Tanjore, there is the less objection to the curtailment of the usual term, inasmuch as that district has for many years enjoyed the advantages of an unduly lenient assessment, advantages which would not have been continued to it had the work of settlement been undertaken in the proper order of districts. The total enhancement of revenue resulting from the introduction of more adequate rates was moreover limited, because, in justice to the ryots, it was considered inadvisable to enforce a very large increase of assessment. On this account the new rates were modified; but, even after the introduction of the recent settlement, the balance will still remain in favour of the Tanjore district in regard to its contribution to the general revenues.

The principles upon which the revisions of settlement should be conducted, when the term of currency expires, cannot now be decisively affirmed. In 1883, this Government, on a reference from the Government of India, intimated that it was prepared to assent to the principle that, in districts in which the revenue had been adequately assessed, the rates of assessment should be revised entirely with reference to prices and that no reclassification of soils or calculation of fresh grain values should be attempted; but, in view of the impossibility of foreseeing economic changes, the Secretary of State, in his despatch of 8th January 1885, printed as an enclosure to G.O. No. 3, dated 3rd January 1894, declared against the policy of laying down hard and fast rules pledging the Government of the future to a particular line of action in dealing with revisions of assessment.

The question of the re-settlement of each district must be left to be dealt with as it arises. The construction of railways, roads and other improvements may have so altered the circumstances of a district that it would not be fair to other districts

to revise its assessment merely with reference to the altered money values of grain. At the same time, the Government recognises that this must continue to be the main factor of every ryotwari resettlement when the true initial rates have been ascertained and are on record for consideration.

Board's Standing Order No. 1 and Chapter III, section VIII, of the Settlement Manual, should be revised so as to bring them into consonance with the policy enunicated in the preceding paragraphs. The passage in the Settlement Manual referring to the possibility of a permanent settlement in Madras should be excised, while the passages in both publications limiting revisions of assessments solely to alteration on the basis of prices should also be struck out. The Board has already been directed in paragraph 3 of G. O., No. 3, dated 8th January 1894, to revise these publications.

Telugu Translation.

తంజావూరు జిల్లాలోని ప్రస్తుత శాశ్వతజేరీజునకైన యేర్పాటుయొక్క పరిమాణమునుగురించి ఇపుడు ఆలోచింపవలసి యున్నది; అదియు మిక్కిలి జాగ్రతతో ఆలోచింపవలసినదై యున్నది ఈరాజధానిలోని శాశ్వత జేరీజు ఏర్పరచబడ్డ యితరజిల్లాలలో శాశ్వత జేరీజునకు నియమితకాలము ముప్పై సంవత్సరములుగ నిర్ణయింపబడి యున్నది; ప్రత్యేకముగ ఒక జిల్లావిషయమున మాత్రము పై ఆచారమును అనుష్టింపక పోవడము ఉచితముకాదని బోర్డువారు తమ అభిప్రాయమును వెల్లడిజేసియున్నారు. దీనిబట్టి, తంజావూరిని సంబంధించు వరకుగాక, ఈ రాజధానిలో భవిష్యత్తున కలుగబోవు శాశ్వత జేరీజు ఏర్పాటులయు వాటి పునర్విమర్శలయు సంబంధించినవరకు, శాశ్వత జేరిజు నిర్ణితకాలమును సాధారణాంశమును ఆలోచింప వారైన దొరతనమువారు దీర్ఘాలోచనచేసి, ఇప్పటి నిర్ణితకాలము పొడవైనదనియు, తగ్గించబడవలసినదనియు, తేలిన అభిప్రాయమును పొందిరి. పొడవు కాలాంత్యమునతప్ప, తాను అచ్చుకొనవలసిన పన్నును హెచ్చించి భూముల కాలు విషయములో తొందరబెట్టగూడదను రయితుకు గల నమ్మకముయొక్క ముఖ్యమును ఘనతవహించిన సభలోని గవర్నరువారు దృష్టించక యుండలేదు. పొడవైనకాలము నిర్భయత్వమును విశ్వాసమును నిస్సందేహముగ కలుగజేయు

చున్నది; భూమి క్రయవిక్రయముల స్థయిర్యమునకు అవకాశమునిచ్చు చున్నది; అయితే, గడచిన కొద్దిసంవత్సరములలో ఈదేశపు సాధనముల విషయమై కలిగిన మారుబాటులును, దారుల వ్యాపకమువలన దూరదేశపు సరకులు సర్వత్ర వ్యాపించియుండు కాలక్రయములకు లోబరచబడినందున, మరియు, సామాన్యముగ, స్థూలమునకును మితవ్యయమునకు నైన మారుబాటులు ఏర్పరుచబడు వడివల్లను ఉత్పత్తియొక్క రొక్కక్రయ పైకమున మిక్కిలి అస్థిరతను సంభవింపజేయును. ఈ సందర్భములలో, ఒకపక్షమున, భూమి ఉత్పత్తి విలువలోని హెచ్చుభాగమును కైకొనుటలో దొరతనపువారికి గలిగియున్న బాధ్యతను ఏకదేశముగ ముప్పై సంవత్సరములకు చెలాయించక యుండుట అయుక్తమనియు, మరియొక పక్షమున, మారుబాటువల్ల రయితుకు తొందర హెచ్చయి కాలక్రయములు తగ్గి జేరీజును మళ్ళీ మతింపువేయక బహుకాలము ఆపిపెట్టుట కాపునకు ప్రతికూలమగుననియు గవర్నమెంటువారు అభిప్రాయపడి యున్నారు. ఇదిగాక, భూమి క్రయమునకు నిరంతరమైన వృద్ధికలిగిన యెడల విలువ హెచ్చుకు తగినటుల శాశ్వత జేరీజు పునర్విమర్శ కాలమున పన్నును పొడిగించుటలో బహుశా ప్రయాసమును అయుక్తమును కలుగుటయు గాక, శాశ్వత జేరీజు కాలపొడవును బట్టి ప్రయాస మధికమగును. హెచ్చింపవలసిన పన్ను కొంచెముగ నుండనిపక్షమున, హెచ్చుమొత్తము సమకూరువరకు మునుపటిపన్నుకు సంవత్సర ప్రతి సులభమైన గుణకారములు చేయబడుటకై ఈరాజధానిలో ఏర్పడియున్న విధాయకము వలన, ఉచితమైన పన్నును అములులోకి కొనివచ్చుటలో గల యీ ప్రతిబంధకము కొంతవరకు నివారింపబడును; అయితే, ఈ ఉపాయమువల్ల ఆ ఆక్షేపము బొత్తిగతీరదు.

యీఆపత్తు సందర్భముల నవలోకించి, తంజావూరు మొదలగు ప్రాంత్యములలో ఇకను కలుగబోవు శాశ్వత జేరీజు కాలమును తగ్గించి, మెట్టుకు, ఇరువది సంవత్సరముల నిర్ణయించుట బహు అనుగుణ్యమని దొరతనపువారు ఆలోచించెదరు ఈతీరున ఇండియా కార్యదర్శివారికి విన్నపింపనగును. శాశ్వతజేరీజు ఏర్పాటును జిల్లాల క్రమమైన వరుసను పూనుకొని యున్నయెడల కలుగనేరని, అతి సౌమ్యమైన పన్నువలని సౌకర్యముల పొందిన తంజావూరుజిల్లావిషయమున ముఖ్యముగ, శాశ్వత జేరీజు మామూలు కాలమును తగ్గించుటలో గల ఆక్షేపము మరి నిష్ఫలమగును. అనుగుణ్యమైన నిరఖుల ప్రవేశమువలన గలిగెను హెచ్చుమొత్తము మరియు మితపరచబడినవి; ఏలనన, రయితులకు అనుగుణ్యముగ, పన్నును మిగుల

హెచ్చించి వసూలు చేయడము అయుక్తమని ఆలోచింపబడెను. ఈకారణమును బట్టి, నవీన నిరఖులు సవరించబడినవి; అయినను, యీ ఆధునికశాశ్వత జేరీజు ఏర్పాటునకు వెనుకనిలువ, సామాన్య పన్నులకైన పంచివేత విషయములో తంజాపూరుజిల్లాకు అనుకూలముగనే యుండును.

శాశ్వత జేరీజు వ్యాపితకాల అవసానమున పునర్విమర్శ చేయుటకైన విధులు ఇప్పటిలో నిష్కర్షగా నిర్ధారణ చేయబడగూడదు. ఉచితముగ పన్ను ఏర్పరచబడి యుండు జిల్లాలలో, ధరలమీదకే పన్ను విమర్శింపబడవలసినదనియు, భూముల తరగతుల పునర్విమర్శగాని ధాన్యఖరీదుల క్రొత్తగ లెక్క పెట్టడము గాని యత్నింపబడగూడదను నియమమును అనుష్ఠింప సిద్ధులైయుండుటను, 1883-వ సంవత్సరములో ఇండియా గవర్నమెంటువారు అడిగినపుడు ఈ దొరతనపువారు తెలియజేసిరి; మితవ్యయమునకైన ఏర్పాటుల ముందు కనుగొనుటలో గల అసాధ్యతను బట్టి, జేరీజుల పునర్విమర్శలలో ఫలాని తరహా చర్యను దొరతనపువారు అవలంబించగలరని నిష్కర్షగ మాట యివ్వగూడదని, 1894-వ సం|| జనవరినెల 3 వ తేదిని 3 నంబరు ఉత్తరవుతో బిడాయించియున్న 1885 - వ సం|| జనవరినెల 8 వ తేదిగల పత్రికలో ఇండియా కార్యదర్శిగారు చాటించియున్నారు.

ప్రతి జిల్లాలోని శాశ్వత జేరీజుల పునర్విమర్శ విషయము సంభవించు కాలములో అప్పటప్పటికి సవరించుకోదగినది. ఇనుపదారుల నిర్మాణమును మరియు గల ఇతర అభివృద్ధులు మారుబడిన ధాన్యక్రయములనుబట్టి నేల పన్నును సవరించుట మిగత జిల్లాలకు ఉచితముగ నుండనియట్లు, ఒక జిల్లా విద్యమానముల వ్యత్యాసపరచి యుండవచ్చును. మొదటి నిరఖులు కనుగొనబడి పరిశీలనకై వ్రాతమూలముగ ఏర్పడియున్న రయితువారి జేరీజుల ఒక్కొక పునర్విమర్శకును ఇదియే ముఖ్యభాజకమై యుండవలెననుటను దొరతనపువారు ఆమోదించెదరు.

ఈ పైకలములోని పద్ధతికి పొందికపడునట్లు బోర్డువారి 1 టోనంబరునిలకడ ఉత్తరవును, సెటిల్మెంటు మానుయల్ (పుస్తకము) 3 వ అధ్యాయము 8 వ భాజకమును సవరించవలయును. చెన్నపురి రాజధానిలో శాశ్వతజేరీజు ఏర్పాటునకుగల బాధ్యతను సంబంధించిన భాగమును సెటిల్మెంటు పుస్తకములో ఎత్తివేయవలెను; రెండు గ్రంథములందును, ధరల ఆధారములనుబట్టి పన్ను కేవలమార్పు పునర్విమర్శ నిర్బంధముల కొట్టివేయవలయును. ఈగ్రంథముల సవరించ, 1894 వ సం|| జనవరినెల 8 వ తేదిగల 3 నెంబరు గవర్నమెంటు ఉత్తరవులోని 3 వ కలములో ఇంతకు మునుపే బోర్డువారు కోరబడియున్నారు.

* 5

1897.

Translate into your vernacular :—

(*a*) The attempt on both sides to prove a special custom having failed, it remains to consider what is the general Hindu Law applicable to this disputed succession.

The case stands in this respect in the same category as that in the appeal relating to the Zemindary of *Shivagunga*, which was decided by this Board in 1863. Their Lordships, in giving judgment in that appeal, say : 'The Zemindary is in the nature of a principality, impartible, and capable of enjoyment by only one member of a family at a time; but whatever suggestions of a special custom of descent may heretofore have been made (and there are traces of such in the proceedings), the rule of succession to it is now admitted to be that of the general Hindu law prevalent in that part of *India*, with such qualifications only as flow from the impartible character of the subject.' Such also must be the rule of succession to be applied in the case now under appeal.

The High Court, in their judgment in the present case, declare that 'no work of authority or decision' had been cited or found directly giving the rule of descent. That this should be so, may, perhaps, be explaind by the fact that succession by primogeniture is the rare exception to the ordinary rule in Hindu families, taking place only upon the descent of some impartible subject, as a Raj or office, and that in most cases of the kind there has probably been found some local or family usage regulating such descent.

If however, it really be that the rule of succession is not directly declared in books of authority, or in decided cases, then it must be deduced from those rules which are settled, and ihe principles on which they are founded.

The learned counsel on both sides referred to various texts with this view; and it appears to their Lordships that

many of these supply authority from which the law may, with reasonable certainty, be inferred and declared.

One great rule of religion binding upon every Hindu is the duty of having a son, not only for the sake of the spiritual benefits he obtains for himself by his birth, but because he thereby discharges the pious debt he owes to his ancestors. And, as a consequence naturally flowing from this law, the first-born son is, throughout the books of authority, treated as pre-eminent amongst his brothers, and held to be entitled to many special privileges.

It will be found, from numerous authorities and instances, that, although the father's property, by the general rule, descends upon all his sons, yet, whenever it becomes necessary to make a distinction, precedence is given to the first born.

Thus, *Manu*, after laying down the cardinal rule of succession that brothers divide the paternal property among them, adds, 'The eldest brother may take entire possession of the patrimony; and the others may live under him as they lived under their father, unless they choose to be separated.'

'By the eldest, at the moment of his birth, the father, having begotten a son, dicharges a debt to his own progenitors. The eldest son, therefore, ought, before partition, to manage the whole patrimony.'

'That son alone, by whose birth alone he discharges his debt, and through whom he attains immortality, was begotten from a sense of duty.'

Many of the precepts of *Manu* have been undoubtedly altered and modified by modern law and usage; but his authority may properly be referred to when it is necessary to resort to first principles in order to ascertain and declare the law. The general doctrines above alluded to are also found in other old authorities, and are treated as part of the foundation of the Hindu Law of succession by modern writers and compilers.

It is true that these doctrines occur in passages treating of divisible inheritances; but the presumption from them is irresistible, that in the case of an inheritance which is from its nature indivisible, and can therefore go to one only of several sons, the first-born, by reason of his general pre-eminence should be preferred to his younger brother.

It was not disputed that this would be so in the case of several sons by the same mother; but it was contended that where there were sons by different wives, the priority of marriage and not of birth was to be regarded. No authority whatever was cited to support this contention, certainly none as regards the sons by any wives after the first. On the contrary, there is a good deal of authority pointing to the conclusion that there is no distinction, except seniority of birth, amongst the sons of wives of the same caste and class.

(*b*) It is plain, however, to the apprehension of the Right Honourable the Governor in Council, that, whether the claim be for the recovery of a sum above the Fysil teervah, or for an abatement of assessment, it is highly inexpedient that such questions should come within the cognizance of our courts of law. Viewed in connexion with the peculiarities of our Indian administration, with the varying nature of landed tenures, with the fluctuation of the seasons, and with the large discretionary authority with which we are compelled to invest our executive officers, such questions can never, with reciprocal advantage to the state and to the people, be decided upon the bare letter of a legislative enactment, but should be disposed of as they arise, upon a liberal consideration of their merits, by the Board of Revenue, and the Government. These are the natural guardians of the agricultural class, from whom the greatest portion of our revenue is drawn, and they have, for obvious causes, the strongest interest in improving the condition of the ryots, as well as in protecting the state against a fraudulent deterioration of the public resources. The Fysil teervah itself cannot be considered an invariable limit, or index

of the Government demand. Land assessed at a high Nunjah rate may frequently, from a deficiency of water, be cultivated with dry grain, and the circumstances of the cultivating ryot may be such as to entitle him to indulgent consideration, and a reduction of his tax. On the other hand, a field, assessed at a low Poonjah rate, may from an extraordinary abundance of irrigation, be cultivated with rice : and for the same reasons and according to 'mamool' or common law of the country, is liable to a new assessment in excess of the Fysil teervah. But again, no definite law can be laid down, declaring that in the one case, a ryot is subject to remission, and in the other, to an extra tax. In the first cited example he may be a wealthy land holder and the aggregate produce of all his fields may have abundantly compensated for the deficiency on the excepted portion; and in the latter, he may have been so poor, or may have exhausted so much of his means in converting his land from dry to wet (although the sources of irrigation should belong to the circar) that it would be a departure from justice to impose an additional assessment. If, therefore, our practice *must* vary, by whom can that principle of variation be understood and acted upon so well as by the Collector, under the orders of the Board of Revenue? Courts of justice are bound to decide upon the strict letter of the law, and in their progress towards such decisions they must discard all notions of compassionate consideration, or of political expediency; and they are therefore, in the present condition of India, peculiarly ill-qualified to determine questions, where the individual circumstances of every ryot form the only grounds for a just settlement of them.

Telugu Translation.

(*a*) ఒక ప్రత్యేక సంప్రదాయమును రుజువు చేయించ పూనుకొన్న ప్రయత్నము ఉభయులకు కొనసాగక పోయినందున, ఇపుడు వివాదమున యున్న పారంపర్యమునకు అన్వయించు సామాన్య హిందులా నియమమేదియని ఆలోచింపవలసియున్నది.

ఈ వ్యాజ్యము, 1863-వ సంవత్సరమున ఈసభవారిచే పరిష్కరింపబడిన శివగంగ జమీందారీ సంబంధమైన అప్పీలు తరహాగయున్నది. ఆ అప్పీలు తీర్మానములో ఘనతవహించిన న్యాయాధిపతులు చెప్పినదేమన— "జమీందారి ప్రదేశము, అవిభాజ్యమై, ఒకేకాలమున ఆకుటుంబములోగల యొకమనిషివల్ల అనుభవించతగినదైన ప్రభుత్వముగ యున్నది. అయితే, ఇంతకు మునుపు సంతతి బాధ్యతను గురించిన ప్రత్యేక ఆచారమునుబట్టి ఏదైనా సూచన లేర్పడియున్నను (ఈ దావా గ్రంథములలో వాటిగుర్తు లగుపడుచున్నవి) ప్రదేశము అవిభాజ్యముగనుండుటను బట్టి సహజముగ ఏర్పడుచున్న స్థితులకు పొసగ ఇండియాలో ఆభాగమున వ్యాపితమైన హిందూలాను అనుసరించి పారంపర్య బాధ్యత విధాయకమగుట ఇప్పటిలో అంగీకరించబడును. ప్రస్తుతమున విమర్శకాగల వ్యాజ్యమునకు ఆపారంపర్య బాధ్యత విధాయకమే అనుష్టించవలసిన దగును.

ఈ దావాలో పారంపర్య బాధ్యతను స్పష్టముగ విధాయపరచు 'ప్రమాణ గ్రంథముగాని తీర్పుగాని' ఉదహరించబడను లేదు. కనబడను లేదని హైకోర్టు వారు చాటించిరి. అవిభాజ్యమైన ప్రభుత్వములేక ఉద్యోగము సంతతివారికి పారంపర్యముగ ఏర్పడినపుడు హిందూకుటుంబముల విధాయకమునకు జ్యేష్ఠాంశము అరుదైన మినహాయింపుగనుండుటయును, మరియు ఈరీతిసందర్భము లనేకములలో సంతతిబాధ్యతను క్రమపరచుటకై ఏర్పడియుండు స్థానికఆచారమో లేక కుటుంబ ఆచారమో బహుళా కైకొనబడియుండుననియు ఆలోచించుటకు కారణమయ్యెను కాబోలు.

ఐనప్పటికి, ప్రమాణగ్రంథములయందును ఇదివరకు పరిష్కరింపబడిన వ్యాజ్యములందును పారంపర్యబాధ్యత విధాయకము ప్రత్యక్షముగ చాటింపబడియుండకున్నను, పరిష్కరింపబడిన విధులనుండియు వాటిమూలాధార సూత్రములనుండియు దానిని ఫలితార్థముగ గ్రహించుకొనవలయును.

ఉభయపక్షముల వాదించిన పండితులైన లాయర్లు, ఈఅభిప్రాయముతో అనేక మూలవాక్యముల గుర్తించిరి; వీటిలో పెక్కుమంది ఆధార మేర్పడుటవలన చట్టమునకును కారణపరిజ్ఞానమునకును పొసగునట్లు నిశ్చయముగ ఊహించి చాటించవచ్చునని ఘనతవహించిన న్యాయాధిపతులకు కనబడుచున్నది.

తన పుట్టుకవలన తాను ఆత్మఫలముల పడయుటగాక తన పితృలకు భక్తివిశ్వాస ఋణమును తీర్చుటకై తాను పుత్రుని పొందవలెనసుధర్మమే ప్రతిహిందు

వును బద్ధపరచు ముఖ్య మతాచారముగ యున్నది. ఈన్యాయఫలముచే, ప్రమాణ గ్రంథముల యందంతయు భాగిత్వులలో జ్యేష్ఠుడే ఉత్కృష్టుడుగను, అతడు ప్రత్యేక స్వతంత్రములకు అర్హుడుగను ఏర్పడియున్నాడు.

సామాన్యవిధిని బట్టి తండ్రి స్వాస్థ్యము వారి కొడుకులందరికి వచ్చునటువంటిదైనను, భేదపరచ అవకాశ మేర్పడునపుడు అగ్రేసరత్వము జ్యేష్ఠునికి ఏర్పడుననుటకు అనేక ఆధారములును దృష్టాంతములును కనబడును.

పితురార్జిత స్వాస్థ్యమును భాగిత్వులు పంచుకొగలరను పారంపర్యబాధ్యత ప్రధానవిధిని స్థాపించి, పైరీతిగ, మనువు ఏకాగ్రణించినదేమన "పితురార్జితమును జ్యేష్ఠభాగిత సర్వస్వాధీనము చేసుకొనవచ్చును; మిగతవారు, తాము ప్రత్యేకముగనుండ ఉద్యమించితే తప్ప, తమతండ్రికి లోబడియుండిన రీతిగ జ్యేష్ఠునికి లోబడియుండవచ్చును."

'తనకు జ్యేష్ఠకుమారుడు పుట్టగనే తండ్రి తన పిత్రుల ఋణములను తీర్చుచున్నాడు. గనుక, జ్యేష్ఠకుమారుడు, (కుటుంబ) విభాగమునకు ముందు, సర్వపితురార్జితమును నిర్వహించవలెను.

ఏ పుత్రుని జననమువలన తాను తన ఋణమును తీర్చునో, ఏపుత్రునివలన తాను నిత్యత్వమును పొందునో, ఆపుత్రుడు మాత్రమే అభిలాషచే గలిగినవాడు.'

మను ప్రణీత విధులనేకములు, ఆధునిక చట్టము, ఆచారము వీటివల్ల మార్చబడియు సవరించబడియు ఉన్నవి; అయితే, న్యాయమును విచారించి చాటించుటలో ఆదిసూత్రముల అవలంబించునపుడు వారి యభిప్రాయమును కనుగొనుట ఉచితమగును. పైసిద్ధాంతములు పురాతన ఆధారగ్రంథములందును కనబడుచున్నవి; మరియు అవి, ఆధునిక గ్రంథకర్తలచేతను, సంగ్రహ రచన జేయువారిచేతను హిందువుల పారంపర్య బాధ్యతను గురించిన చట్టమునకు మూలభాగముగ ఎంచబడుచున్నవి.

ఈ సిద్ధాంతములు పితృదాయ సొత్తువిభాగ విషయమైన గ్రంథభాగములలో స్ఫురించుచున్నవి; అయితే, సహజముగ (ప్రకృత్యా) అవిభాజ్యముగనుండు దాయసొత్తువిషయములో, కొడుకులనేకులలో ఒకనికే ప్రాప్తమగుదానిలో, వానికిగల సామాన్యశ్రేష్ఠత్వమునుబట్టి, జ్యేష్ఠుడే వానియనుజునికంటె ముఖ్యుడుగ ఎంచబడవలెను.

ఒక తల్లికడుపులో అనేకకొడుకులు బుట్టిన విషయములో ఇదియాలాగని వివాదింపబడలేదు; అయితే, వేర్వేరు భార్యలకు కొడుకులు కలిగినపుడు, మొదటి ప్రసవము గణింపబడక మొదటివివాహమే గణింపబడెను. ఈవాదమును ఆదరించ ఏ ఆధారమును ఉదహరింపబడలేదు; మొదటిభార్యతప్ప వెనుకటి భార్యలవల్ల కలుగు పుత్రుల విషయమై ఏనియములేదు. దీనికి విరుద్ధముగ, ఏకజాతి, తరగతిభార్యల కుమాళ్లలో, పుట్టుక చేగల జేష్టత్వముతప్ప వ్యత్యాసము లేదను తేలిన అభిప్రాయమును సూచింప ఆధారము విస్తారముగ నున్నది.

(*b*) పైసలుకాబడిన తీర్వను సనూలు చేయుటకైనను లేక పన్నును తక్కువచేయుటకైనను దావా తేబడియుండిన యెడల, అది న్యాయస్థలముల విచారణకు లోబరుచుట అయుక్తమని, మహాఘనత వహించిన ఆలోచన సభలోని గవర్నరు వారి గ్రాహ్యతకు స్పష్టముగనున్నది. మన హిందూదేశ పరిపాలనా విశేషములను నేలబ భిన్న ఒడంబడికలను, ఋతువుల అస్థిరతను, రాజాంగపు ఉత్తర్వుల నెరవేర్చు అధికారులకు మనము తీరక ఇవ్వవలసియుండు ఎక్కువ నిరంకుశాధికారమును సంబంధించి, ఆవలోకించినట్టయిన, ఈ ప్రశంసలు, దొరతనపువారికిని ప్రజలకును పరస్పరానుకూల్యము కలుగునటుల ధర్మశాస్త్రవిధాయక శాసనశబ్దార్థ ప్రకారముగ తీర్మానింపబడక, అవి సంభవించునపుడు వాటి మూలములను పక్షపాతము లేక రివిన్యూబోర్డు వారివల్లను దొరతనపువారివల్లను క్రమపరచ బడనగును.

మన ఐచ్ఛుబడిలో ఎక్కువభాగమును చెల్లించు వ్యవసాయ సముదాయమునకు వీరు సమాజరక్షకులు; రయితుల ఉనికిని వృద్ధిజేయుటలోను, దొరతనపువారి ఆదాయములు కృత్రిమముగ తక్కువబడక కాపుదల జేయుటలోను తీవ్రమైన ఆక్కరను ప్రత్యక్షకారణములవల్ల వారు కలిగియున్నారు. ఫైసలైన తీర్వ నిత్యమనియు పన్నురూకలకు సూచికయనియు ఎంచతగదు. నీళ్లన్యూనతవల్ల, పొడిగిన పల్లపుతీర్వ వేయించబడిన భూమిని మిట్టధాన్యము చల్లవలసి యుండును; సాగుబడి జేయు రయితురొక్క సందర్భము అతని చనువుపడచి, అతడు చెల్లించవలసిన పన్నును తగ్గించవలసియుండును. దీనికి వ్యతిరేకముగ, అపూర్వమును అమితమునైన నీటి పారుదలచే, తగ్గిన మిట్టపన్ను వేయబడిన భూమిని వరిచల్లబడి, అదే కారణములబట్టియు, దేశాచారమునుబట్టియు, ఫైసలైన తీర్వకు హెచ్చుగ క్రొత్తపన్నుకు అర్హమగును. మరియు, ఒకవిషయమున పన్నును మట్టుపరచుకొనను మరియొకవిషమున పైపన్ను చెల్లించుటకును రయితు లోబడియున్నట్టు నిర్ణయమైన న్యాయమును

ఏర్పరచతగదు. మొదటిదృష్టాంతములో (రయితు) ధనికుడైన భూస్వామిగనుండి, చెడిపోయిన నేలయొక్క పంట న్యూనతకు మిగలిన పొలముల వెరశి ఉత్పత్తిమూలముగ విస్తారమైన పరిహారము కలిగి యుండవచ్చును; వెనుకటి దానిలో, అతను మిక్కిలి బీదగనుండి యుండవచ్చును, లేక (పొరుదలకు గల జలాధారము చొరతనపు వారిదిగ నున్నను) మిట్టను పల్లపుభూమిగ జేయుటలో మిగుల వ్రయము జేసియుండుటచే అతనికి పైపన్ను కట్టుట నీతిభంగమై యుండును. గనుక, మనయాచారము వ్యత్యాస పడవలసిన దైనందున, బోర్డువారి ఉత్తర్వుచొప్పున కలెక్టరువల్ల గాక మరెవరిల్ల యీ వ్యత్యాసమునకు గల మూలమాత్రము గ్రహించబడి అనుష్టించబడును? న్యాయాధిపతులు చట్టముయొక్క రూఢి శబ్దార్థమునుబట్టి తీర్మానించబద్ధులైయున్నారు; మఱియు ఆతీర్మానముల ప్రాయోగతిలోఅనుతాపము, రాజాంగ ఆవశ్యకత యీ భాగములవారు తిరస్కరించవలెను; గనుక, ఒక్కొక్క రయితుయొక్క వెవ్వేరు సందర్భముల న్యాయముగ నిర్ణయించుటకు ఆధారములైయున్నను హిందూ దేశపు యిప్పటిస్థితిలో, వారు ముఖ్యముగ అనర్హులైయున్నారు.

1896.

Translate into your vernacular ;

(*a*) In this case the prisoner killed his own mother by beating and kicking her. The Sessions Judge finds that the death resulted from a brutal beating and kicking, but acquits of culpable homicide because the violence was not such as the prisoner must have known to be likely to cause death. This is, it is manifest, not ground for acquitting him of culpable homicide not amounting to murder. With such a knowledge the act would be murder. The question for the Judge was whether the act was done with the intention of causing bodily injury which was likely to cause death. The Judge finds the brutal beating and kicking and dragging by the hair of the head of an old woman of sixty by a powerful man who so acted without the smallest provocation. The causal connection between the brutal assault and the death is found to be undoubted, but the sessions Judge has convicted the prisoner under the new section of causing death by a rash act. This section is,

in our opinion wholly inapplicable to the facts of this case. Culpable rashness is acting with the consciousness that the mischievous and illegal consequences may follow, but with the hope that they will not and often with the belief that the actor has taken sufficient precautions to prevent their happening. The imputability arises from acting despite the consciousness. Culpable negligence that the illegal and mischievous effect will follow, but in circumstances which show that the actor has not exercised the caution incumbent upon him, and that, if he had, he would have had the consciousness. The imputability arises from the neglect of the civic duty of circumspection. It is manifest that personal injury consciously and intentionally caused cannot fall within either of these categories which are wholly inapplicable to the case of an act or series of acts, themselves intended, which are the direct producers of death.

(*b*) Regulation XXIX of 1802, which it is proposed to repeal, lays down the law relating to karnams or Village accountants in permanently—settled villages in the Madras Presidency. The experience of a period of nearly ninety years which have elapsed since the promulgation of this enactment has uniformly pointed to the necessity for amending it in many essential respects. Under the regulation, the karnam or accountant who is the most important of the village officers, is placed entirely under the control of the Civil Courts. He cannot be punished for any neglect or breach of duty except by a sentence of a Court of Judicature, and as this remedy is cumbrous and expensive, it is seldom, if ever, resorted to; the consequence has been that a sense of discipline has altogether ceased to exist among this class of village officers. As regards the collector, their position is still more independent. It is only in two cases that he can ask them for information; in any other case he is liable to be restrained from making a requisition by an injunction; and even fined if he should persist. In a case which went before the High Court in 1882, that authority ruled that *Zamindari* karnams are not bouud to obey

a tahsildar's summons directing them to attend his cutcherry for the preparation of census accounts. They enjoy the same freedom in regard to the submission of vital and agricultural statistics, the importance of which cannot be over-estimated.

The question, therefore, arises what measures should be adopted to remedy these evils. One course would be to vest the necessary control over these officials in the *Zamindars*: but such a course is obviously undesirable as the relations of the *Zamindars* and their tenants are often antagonistic to each other. The only course which is practicable and in every way convenient is to transfer the control to the revenue officers of the district. This Course was recommended as far back as 1815 by Sir Thomas Munro, then on the Special commission, whose reports remodelled the administration of this presidency. For whatever reason the transfer was not effected then, there is no reason why it should not be effected now. The collectors, it may be taken for granted, will decide cases brought against Village servants quite as impartially as the Civil Courts, and will certainly dispose of them more expeditiously and with greater convenience to parties and witnesses. This course moreover, has the approval of a large majority of those who have been consulted on the subject including some of the principal and most intelligent of the *Zamindars*. It has therefore been adopted in the preparation of this Bill. The bill proposes also to transfer the power of appointments of these village officers from the *Zamindars* to the Revenue officers. It is of great importance to the administration that the village servants whether in permanently settled or ryotwari villages should be brought under the same regulations as regards educational and other qualifications, and this can be secured only if the power of appointment of all such servants is in the hands of the same officers of Government. Any loss to the proprietors of patronage in the matter of these appointments will be more than counter-balanced by the efficiency of the village establishment which this measure will ensure. Accor-

dingly, the appointment, punishment and dismissal of karnams have been vested in the Revenue officer in charge of divisions or districts, their decisions being subject to appeal to the Collector and the Board of Revenue in the same manner as is the case with their decisions affecting similar officers in Government villages.

While providing as above for the transfer to Revenue officers of the control over karnams, it has been thought desirable that the opportunity of the proposed legislation should be taken to introduce a few more cognate reforms in the village administration of proprietary estates.

One such measure of reform is to have a fairly uniform standard for a village which constitutes the territorial unit for purposes of Revenue administration. Power has therefore been taken in the Bill for sub-dividing large villages and clubbing together small ones.

Another measure of reform, calculated on the one hand to secure to village officers independence of the proprietor and his tenants and on the other to render control over the former by Revenue officers more efficient, is to substitute the system of payment by fixed salaries for the present system under which their remuneration is made up partly of emoluments from lands and partly of fees or merahs paid by the proprietors and their tenants.

It is accordingly proposed to introduce into proprietary estates to salary system which has been introduced with advantage into Government villages in all settled districts; and in view to this to form a "fund" which will be constituted as described below.

Telugu Translation.

(*a*) ఈ వ్యాజ్యములో, ఖయిది తన స్వంతతల్లిని కొట్టియు తన్నియు చంపినాడు. క్రూరముగకొట్టి తన్నినందున మరణము సంభవించెనని సెషన్ జడ్జీగారు కనిపెట్టెను; అయితే, మరణము కలుగ వచ్చుననే యెరుకతో ఖయిది (తనతల్లికి) శరీరఘాతము, కలిగించియుండునట్లూహించుటకు ఘాతబలమైనదిగ లేదు గనుక అతి

నినేరముగల నరహత్యలోనుండి విడుదలచేసెను. ఖూనీకానేరని నేరముగల నరహత్యనుండి అతని విడుదలచేయుటకు ఇది నిమిత్తము కానేరదనుట స్పష్టము. అయితక కలిగియుండిన, ఖయిదీచర్య ఖూనియగును. మరణమును కలిగింపగల శరీరఘాతజేయవలెనను తలంపుతో ఈకార్యము జేయబడెనా యనుటయే జడ్జీగారు విమర్శింపవలసిన విషయము ఒక దార్ఢ్యముగల మనిషివలన, అరవై వయస్సుగల ముదిమి ఆడది క్రూరముగ కొట్టి తన్నబడియు, తలవెంట్రుకలచే లాగబడెననియు, ఇటుజేసిన మనిషికి ఇసుమంత ఆగ్రహము కలుగుటకు కారణము లేదనియు జడ్జీగారు కనిపెట్టిరి. ఆక్రూరమైన దొమ్మికిని మరణమునకునుగల కారణ కార్యసంబంధము నిస్సందేహమని స్థాపించబడి యున్నది; అయితే వేగమైన కార్యముచేత మరణము కలగజేయడమును గురించిన క్రొత్తసెక్షనులోచెప్పబడియున్న నేరమును ఖయిదీమీద మోపెను. ఈ వ్యాజ్యాంశములకు ఈసెక్షను బొత్తిగ అన్వయముకాదని మాయభిప్రాయము. దుడుకైనట్టియు శాస్త్రవిరుద్ధమైన పర్యవసానములు (అట్టి పర్యవసానములుకలుగనేరవను నమ్మకము గలిగి లేక వాటిని నిరాకరించుటకు చాలినంతవరకు ప్రవర్తించునతడు బహుశా ముందుజాగ్రత పడునుగనుక) వెంబడించునను పరిజ్ఞానముతో వర్తించడము నేరముల వేగమని జెప్పబడును. ఈ పరిజ్ఞానమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించడము వలన ఈనేర మారోపించడము సంభవించును దుడుకును శాస్త్రవిరుద్ధమునైన క్రియలు వెంబడించునను పరిజ్ఞానములేక (అతడు అటుహెచ్చరికను వినియోగపరచవలసి యున్నయెడల, అతనికి అపరిజ్ఞానము కలిగియుండును గనుక) వర్తించునతడుతాను వినియోగపరచవలసిన హెచ్చరికను వినియోగపరచలేదని సూచింపు సందర్భములలో వర్తించడము నేరముగల అశ్రద్ధ అనబడును పురజనులవిషయమై హెచ్చరికతోనుండవలసిన ధర్మమును అశ్రద్ధజేయుటవలన ఈనేరమారోపించడము సంభవించును. మరణమును ప్రత్యక్షముగ కలుగజేయుటకై యత్నింపబడిన నొకకార్యమును లేక కార్యముల సరణివిషయమునకు బొత్తిగ అన్వయించని ఈరెండువర్గములలో దేనియందును, తెలిపియు మనఃపూర్వకముగా కలిగింపబడిన దేహహాని ఇమడదనుటస్పష్టము.

(b) రద్దుచేయుటకై ఉద్దేశింపబడు 1802 సం॥ 29 వ చట్టము కర్ణములు లేక గ్రామలెక్కవాండ్లను గురించిన విధాయకము నేర్పరచుచున్నది. ఈ చట్టము చాటింపబడినకాలము లగాయతు గడచిన హెచ్చుతక్కువ తొంబైసంవత్సరముల అనుభవము, చాలా ముఖ్యాంశములలో దాని దిద్దుబాటు జేయుటకుగల ఆవశ్యకమును ఏకాకారముగ చూపెను. ఆ చట్టప్రకారము, గ్రామ నవుకర్లలోమిగుల

ముఖ్యుడైన కరణము లేక లెక్కవాడు, సివిల్‌కోర్టు అధికారమునకు బొత్తిగలో బరచబడి యున్నాడు. అశ్రద్ధకైనను లేక కృత్యలోపమునకున్ను న్యాయస్థలపు తీర్పుచేత గాని, అతడు శిక్షజేయ దగనివాడైయుండును; ఈ నివృత్తి బ్రహ్మాండముగను నిండుప్రయముపట్టేదిగను, యుండుటనుబట్టి అరుదుగ కైకొనబడుచున్నది; ఈఫలమునుబట్టి, అధికారమునకు లోబడవలెనను భావము గ్రామనౌకర్లలో బొత్తిగ లేకపోయినది. కలెక్టరు సంబంధమై వారిస్థితి మరీస్వతంత్రించినదైయున్నది. రెండు సందర్భములలోమట్టుకు వారిని సమాచారము అతడు అడుగగలడు: ఇతరవిషయములో న్యాయస్థల ఆజ్ఞవలన కోరడమునుండి ఆక్షగింపబడుటయే కాక పాతము చేసిన యెడల జుల్మానాకు లోబరుపబడువాడగును. 1882-వ సంవత్సరమున హైకోర్టువారి ముందట వచ్చిన యొక వ్యవహారములో, ఖానే సుమారులెక్క తయారు చేయుటకు తనకచ్చేరికి హాజరుగుటకై తహశీల్దారుడువంపిన ఉత్తర్వుకు జమీందారీయిలాకాకర్ణములు లోబడ బద్ధులుగారని ఆయధికారులు శాసించిరి. ప్రజలు, వ్యవసాయము వీటిస్థితుల నివేదింప మిక్కిలి ముఖ్యమైన లెక్కల అప్పగింత జేయుటయందు అవిమోచనమునే వారు చెందుచున్నారు.

గనుక, ఈ చెరుపుల పరిహారింప యేయేపద్ధతుల అవలంబించవలయునని ప్రశంస కలుగుచున్నది. ఈనౌకర్లమీద అగత్యమైన యధికారమును జమీందార్లయందుంచుట ఒకపద్ధతి: అయితే, జమీందార్లకును వారి రయితులకును గల సంబంధములు పలుమారు ఒకరికొకరు శత్రుత్వమై యుండుటనుబట్టి ఆపద్ధతి ప్రత్యేకముగ కోరదగినదికాదు. ఆయధికారమును జిల్లా రివిన్యూ అధికార్లకు మార్చడము ఆచరించతగినదియును అన్నివిధాల అనుకూలమైనదియునైన ఒకటేపద్ధతిగనున్నది. 1815-వ సంవత్సరమున ప్రత్యేక ఉద్యోగ పత్రికను పొంది తనవర్తమానముల వల్ల ఈరాజధాని పరిపాలనను సవరించినసర్ తామస్ మన్రో ఈఏర్పాటును శ్లాఘించిరి. ఏకారణమునుబట్టి ఆమార్పు కొనిరాబడక పోయినను, దానిని ఇప్పుడు అనుష్ఠానములోకి కొనిరాకుండుటకు కారణము (కనబడదు) లేదు. సివిల్‌కోర్టులవలె గ్రామనౌకర్లమీద రాబడుదావాలు నిష్పక్షపాతముగ కలెక్టరులు తీర్మానింతురనియు, వాటిని మరిత్వరగను, ఉభయకక్షులకును సాక్షులకును అనువుగను తీర్చివేయుదురని ఒప్పుకోవచ్చును. ఇదికాక జమీందారులలో ముఖ్యులును ఎక్కువతెలివిగలవారు సహా ఈవిషయమున ఆలోచింపబడిన వారలలో అనేకుల అంగీకారము ఈయేర్పాటు గలిగియున్నది. గనుక, ఈమసోదా చట్టమును తయారు జేయుటలో, అది అవలంబించబడినది. ఈగ్రామనౌకర్ల నేమకాధికారమును జమీందార్లనుండి

కలక్టర్ల పరము జేయనుగూడ ఈమసోదా చట్టము ఉద్దేశించుచున్నది. శాశ్వతఫయిసలాయతిదైన గ్రామములలోని గ్రామనౌకర్ల, విద్యాసంబంధము మొదలగుయోగ్యతలనుబట్టి ఒకటే క్రమమునకు లోబరచబడుట పరిపాలనకు అత్యావశ్యకము; మరియు, ఆలాటినౌకర్ల నేమకాధికారము ఒకతరహాయధికార్లయందుండినమాత్రము ఇది సిద్ధించగల్గదు. ఈనేమకములవిషయమై భూమికర్తలకు లోపమగు ప్రాపకస్వాంత్ర్యముకన్న, ఈఏర్పాటువల్ల బీమాచేయబడు గ్రామనౌకర్ల ఫలోత్పాదకశక్తి,మించియే యుండును. అదేప్రకారము, జిల్లాభాగముల లేక జిల్లాల అధికారమును వహించియుండు రివిన్యూ అధికారులు. కర్ణముల నేమకము, శిక్షించుట, పనినుండి తీసివేయుట వీటికైన అధికారమివ్వకలిగి యుండుటగాక రయత్వారి గ్రామాదుల నౌకర్ల సంబంధముగ ఏర్పడు తీర్మానములకు కలెక్టరు, రివిన్యూ బోర్డువారు, వీరికి అప్పీల్లు గలిగియున్నరీతిని ఈనౌకర్లనుగురించి ఏర్పడుతీర్మానములును అప్పీళ్లకును లోబరచబడియున్నది.

కర్ణములమీది అధికారమును రివిన్యూ అధికార్లకు మార్చుటకై నిర్ణయించుటలో, ఉద్దేశించు చట్టమేర్పరచబడుసందర్భమున, జమీనుగ్రామపరిపాలనకు సంబంధమైన మరికొన్ని దిద్దుబాటుల కొని ఎచ్చుట తగునని ఎంచబడినది.

రివిన్యూ పరిపాల నోద్దేశములకొఱకు ప్రదేశహద్దుగ కల్పించబడిన గ్రామమునకు పరిపూర్ణముగ సమాన విస్తీర్ణమును ఏర్పరచుకొనుట పైదిద్దుబాటులలో నొకటి. గనుక పెద్దగ్రామముల విభాగముజేయుటకును స్వల్పగ్రామముల యొకటిగ జేర్చుటకును అధికారము కైకొనబడి యున్నది.

ఒకపక్షమున భూస్వామికిని ఆతనిరయితులకును గ్రామనౌకర్లు లోబరచబడక స్వతంత్రము వహించియుండుటకు గాను, మరియొకపక్షమున రివిన్యూవుద్యోగస్తులకు గ్రామనౌకర్లమీది అధికారము మరి ప్రయోజనకారిగ యుండుటకుగాను ఉద్దేశించబడిన మరియొక దిద్దుబాటు ఏదియన, కొంతమట్టుకు నేలల ఆదాయములనుండియు కొంతమట్టుకు భూస్వాములచేతను వారిరయితులచేతను చెల్లించబడురుసుములలేక మేరలచేతను సమకూరిన ప్రతీకారమునుపొందు ప్రస్తుత ఏర్పాటునకు బదులుగ స్థాయిదైన జీతముల ఇవ్వడమును ఏర్పాటుచేయడము.

ఆప్రకారము, శాశ్వతఫయిసలాయతి జిల్లాలలోని గవర్నమెంటు, గ్రామములలో సఫలముగకొనిరాబడిన జీతములయేర్పాటును జమీన్ ఇలాఖాలలో ప్రయోగపరచుటకును, దీనికి అనుగుణ్యముగ యీక్రింద వివరించబడు రీతిని నిర్మింపబడు నిధి యొకటి కలుగ జేయుటకును ఉద్దేశింపబడి యున్నది.

1898.

(*a*) I think that the safeguards against possible abuses are as strong as they well can be. Every conviction and sentence will run the gauntlet of appeal and revision. Though the Government can mitigate or remit punishments it is powerless to inflict them; in this respect the influence of the courts is paramount. No prosecution under section 124A can now lie without the sanction of Government and in the amended Criminal Procedure Code presented this day it will be found that due provision of the same kind is proposed. Attempts are, it is true, being made to minimize the effect of this provision. The Honourable Member in his minute of dissent says that the value of the guarantee will mostly depend on the strength with which the case is urged by the District Officer; he fears that in the face of a strong representation by such an official, 'the Government would naturally and, perhaps, not improperly, hesitate to take upon itself the responsibility of withholding sanction.' I venture in concurrence with the Honourable Mr.———to think that this apprehension has no foundation whatever, either in experience or in probability. The Government will never make its sanction depend on the urgency of any subordinate officer.

(*b*) It is contended in appeals 19 and 25 that the properties in dispute were Kannamma's self-acquisitions and that Chengalamma is not therefore at liberty to impeach their alienation. If this contention were to prevail, all the appeals should be allowed, and it is necessary to consider the grounds on which it rests, though at some length. It is not denied that the villages and hamlets sold and mortgaged are portions of the ancestral palayam, but it is asserted that the tenure of an unsettled palayam is such that there can be no proprietary estate in it, that on the death of each incumbent there is a lapse to the Crown, that if the palayam is still permitted to descend to the heir at law such heir takes it not in continuation of the antecedent title (for there was none) but as a fresh

grant from the paramount power and that the enfranchisement which changed the tenure into permanent and heritable property was an act of the State or an event which occurred during Kannamma's incumbency as a guarantee. A tenure like this came under the consideration of the Privy Council in *The Collector of Trichinopoly* v. *The Zemindar of Marangapuri and* (his predecessor's widow) *Lakkamani*. The *de facto* zemindar was the brother of the former palayagar, and was recognized by Government as entitled to the palayam or appointed to it in preference to the widow. She alleged that the nominee of Government was an illegitimate brother of her husband, that the palayam was an ancestral and heriditary tenure and that the succession to it was governed by the Hindu Law and not liable to be changed by the appointment made by Government. On behalf of the Crown, the Collector pleaded among other matters that the estate was an unsettled palayam, that the right to nominate a successor to the former palayagar was vested in Government, that in the exercise of its right, the Government granted the palayam to the late palayagar's brother, and that the grant being an act of State was not liable to be impugned in any Municipal Court. The matter in contest in that case was mainly the character of the tenure as heritable property though with this difference, *viz*, that the contest was then between the Crown and the heir at law, and that there was an express appointment made by Government to divert the estate from the ordinary course of descent, where as in the case before us, the Crown did not at all interfere with the ordinary course of succession, and the contest is between a person claiming under a Hindu widow and her husband's reversioner.

After considering the history of the palayam tenures in the Presidency, and the distinction between the palayams which were permanently settled and those which were not, the Judicial Committee observed that a palayam might be hereditary though it was not permanently settled, and that the existence

of a proprietary estate in such palayam and the tenure on which it is held are questions of fact which ought to be judically determined in each case by legal evidence. There is thus no doubt that we cannot support the contention that because the palayam now in dispute was an unsettled palayam when the late palayagar died there was no heritable property in it. Again, it may well be that when the Crown does not step in and supersede the heir at law, the tenure is an ancestral estate as between that heir and the reversioner, though not as between them and the Crown. In *Sree Raja Yanumala Venkayama* v. *Stree Raja Yanumala Boochia vankondora*, the Privy Council considered what circumstances would support a plea of self-acquisition in regard to an estate originally granted by Government. They held that unless there was a confiscation of the antecedent estate and a fresh grant by a person competent to confer a legal title, the new occupant must be considered to take the estate, not as self-acquisition, but in continuation of the former title. Considerable stress was next laid on the words in inam title deed C, 'Confirmed to you in freehold or as your absolute property, &c.' In construing these words, regard must be had to the other parts of the document and to the parties betweeu whom they were intended to have operation. The document commences with the words, 'On behalf of the Governor in Council of Madras, I acknowledge your title to the Mokhasa village of Chitttetivar palayam.' What was then the title which was acknowledged as the basis of enfranchisement? Was it not Kannamma's title as the widow of the late palayagar or the descendant of the original grantee of an ancient palayam? If it was, is not the enfranchisement in the nature of a mere accretion to what was undoubtedly an ancestral and hereditary tenure? Nor is there reason to doubt that the words were intended to be operative only as between the Crown and the inamdar and not as between the latter and his heir. In *Cherukuri venkanna* v. *Mantravathi Lakshminarayana Sastrulu*, it was decided that enfranchisement of a perso-

nal inam was no bar to an inquiry into the title to that inam, and that the title-deed granted by the Inam Commissioner might be set aside by Civil Courts without prejudice to its effect as enfranchisement of the inam tenure.

Telugu Translation.

(*a*) కాగల దుర్వినియోగముల నివారింపుటకైన అపుదోల్లు ఎంతబలమై
యుండదగినవో అంతబలముగయున్నవని నేదలచెదను. ఒక్కొక నేరస్థాపనయు
శిక్షయు అప్పీలుకు, పునర్విమర్శకును లోబరచబడియున్నవి. శిక్షలతక్కువ పరచుట
కును క్షమించుటకును రాజాంగపువారు అధికారము పొందియున్నను వాటినివిధింప
శక్తిలేనివారైయున్నారు; ఈవిషయమున న్యాయస్థలముల ప్రభావము అసమానమై
యున్నది. రాజాంగపువారి అనుమతిపొందక 124 A సెక్షన్ ప్రకారము
ఏవ్వడు నేరముకైన విచారణజేయుబడగూడదు; ఆరీతిగనే నేడు సమర్పింపబడు
సూరించబడిన నేరముల విచారణ చట్టములో యుక్తమైన నిర్ణయము యత్నింప
బడుచున్నదని కనబడును. ఈనిర్ణయము యొక్క ఫలమును తక్కువపరచ యత్న
ములు జేయుబడుచున్నవనుట నిజమే. "జిల్లాధికారి వ్యవహారమును నిరూపణజేయు
రీతికి" తగినట్టు అభయప్రయోజనము చెల్లునని భిన్నాభిప్రాయము వ్రాసిన ఘనతవ
హించిన సభికుడు చెప్పుచున్నారు; అటువంటి ఉద్యోగస్థుని బలమైన నిరూపణకు
విరోధముగ, రాజాంగపువారు సహజముగను, ఒక వేళ అనుచితములేకయు, అను
మతిని బిగపట్టుటకైన భారమును తామేవహించ శంకించుదురని అతడు భయపడు
చున్నాడు. అనుభవములోగాని, ఏప్యములోగాని, ఈఅనుమానమునకు ఏఆధారము
లేదని ఘనతవహించిన——వారితో ఐకమత్యముగ ఆలోచింప నే తెగించెదను.
క్రింది ఉద్యోగస్తుని అవసరమును బట్టి దొరతనపువారు ఎప్పటికి అనుమతి నివ్వరు.

(*b*) 1925 నెంబర్ల అప్పీళ్లలో, వివాదమునకు సంబంధించిన ఆస్తీలు కణ్ణ
మ్మయొక్క స్వార్జితములనియు, గనుక ఆ ఆస్తీలు పరాధీనమగుటను గురించి
ఆక్షేపణచేయును చెంగాళమ్మకుస్వతంత్రములేదనియు వాదించబడుచున్నది. ఈ
వాదము చెల్లదగినదైతే, అప్పీళ్లన్నిటికిని అంగీకరించవలెను; ఆవాదమునకు ఆధార
మైన మూలకారణములు, విస్తారముగయున్నను, ఆలోచింపవలసియున్నవి. విక్ర
యించబడినవియు కుదువబెట్టబడినవియునైన గ్రామములును పల్లెలును పితురార్జిత
పాళయములోని భాగములు కాదనబడలేదు; అయితే, శాశ్వతపైసలాయతికానట్టి

పాళెయముయొక్క ఒడంబడికనుబట్టి దానియందు భూస్వామిత్వము కలుగ నేరదనుటయును, ప్రతి అనుభవదారు తాను మృతిబొందినపుడు భూమి సర్కారుకు మళ్లీ చేరుననియు, మరియు పాళెయము జ్ఞాతిని చేరవలయునని ఉత్తరవైనయెడల అటువంటివారు మునుపటి హక్కునుబట్టి (ఏమియులేదుగనుక) దానిని పొందక సర్వాధికారినుండి నవీనప్రదానముగ కైకొనుచున్నాడనియు, ఒడంబడికను శాశ్వతముగను వంశపారంపర్యముగను అనుభవించదగిన స్వాస్త్యముగ దానత్వవిమోచనము రాచకార్యము లేక కణ్ణమ్మ భరవసా అనుభవకాలములోని సంభవమనియు స్థిరముగా చెప్పబడుచున్నది. తిరిచినాపల్లి కలెక్టరు వారికిని మరంగపురి జమీందారు వారి ముందుండి చనిపోయిననాతని భార్యయగు లక్కమణి వీరిద్దరికిని జరిగినవ్యాజ్యములో ఈతరహా ఒడంబడిక ప్రివికౌన్సిల్ పరిశీలనకు వచ్చెను. క్రియతఃగ జమీందారి తొలిపాళేగారుని సహోదరుడు, పాళెయమునకు బాధ్యతగలిగియున్నటు లేక భర్తవిహీనురాలికన్న మేలుగ దానికి నేమకము చేయబడినట్టు దొరతనపువారివల్ల ఆమోదించభడెను. దొరతనపువారిచే నియమింపబడ్డ నాతడు తనపెనిమిటికి జారజభ్రాతియనియు, పాళెయము తనపెద్దల పారంపర్య ఒడంబడికయనియు దానిపారంపర్య బాధ్యత హిందూచట్ట విధాయకమునకు లోబడినదనియు, దొరతనపువారిచే జేయబడిన నియామకమువల్ల మార్చదగినదికాదనియు ఆపెచెప్పెను. ఆసొత్తు అమానిపాళెయమనియు, తొలిపాళెగారికి వెంబడివచ్చువానిని నేమకముచేయవలసిన అధికారము దొరతనపువారియం దుంచబడియున్నదనియు, అ తమయధికారమును చెలాయించుటలో లోగడిపాళేగారుని సహోదరునికి పాళెయమును దొరతనపువారు యిచ్చియున్నట్టుగను, మరియు ప్రధానము రాచకార్యముగనుక ప్రదేశన్యాయసభవల్ల అక్షేపింప తగినదికాదనియు సర్కారువారికై కలెక్టరు పెక్కువిషయముల వాదించెను వివాదము దొరతనపువారికిని జ్ఞాతికిని యనుటయు, స్థితికైన సాధారణ వంశపారంపర్యపద్ధతిని మార్చుటకొరకు దొరతనపువారిచే జేయబడిన విశేష (ప్రత్యేక) నేమకము ఇందుండినది యనుటయు, ఈభేదముమాత్రము గలిగి కర్తృత్వమువల్ల పొందదగినదనుటలోని ఒడంబడిక స్వభావనే ముఖ్యముగ ఆదావాలో వివాదింపబడెను; అటుగాక. ఇప్పుడు మాపరిశీలనలోని వ్యాజ్యములో సాధారణవంశ పారంపర్యపద్ధతిని దొరతనపువారు ఆటంకపరచలేదు; ఒకహిందూభర్తవిహీనురాలి బాధ్యతను బట్టివ్యాజ్యము తెచ్చినవానికిని ఆపెనిమిటియొక్క వెనకటి కర్తకును ఈదావా యేర్పడినది.

ఈరాజధానిలోని పాళయఒడంబడికల చరిత్రమును, శాశ్వతపట్టాలు యివ్వబడిన పాళయములకును యివ్వబడనివాటికినిగల భేదమును ఆలోచించి ఒకపాళయములో శాశ్వతముగ పట్టాలు యివ్వబడి యుండినను యది వంశపారంపర్యమైనదై యుండవచ్చుననియు అటువంటిపాళయములో భూస్వామిత్వ మంటయు, దాని అనుభవించగలందులకైన ఒడంబడికయు శాస్త్రోక్తమైన సాక్ష్యమునుబట్టి ఒక్కొక సంభవములోను న్యాయవిచారణవల్ల నిర్ణయించదగిన వివాదాంశములనియు జుడిషల్ కమిటీవారు చెప్పిరి. కడపటి పాళేగారుడు మృతినొందినపుడు ప్రస్తుత వ్యాజ్యములోని పాళయములో శాశ్వత పట్టాలు యివ్వబడలేదు గనుక దానియందు పారంపర్య బాధ్యతగల స్వాస్థ్యములేదనే వాదమును మేము ఆదరించమనుటలో సందియములేదు. మరియు జ్ఞాతిని నిషేధించి దొరతనపువారలోనికివచ్చినపుడు, వారసుకు వెనకటి కర్తకు యిరువురకును దొరతనపువారికినిగల వ్యవహారములో లేకున్నను వారసునకును కర్తకునుగల వ్యవహారములో ఒడంబడిక పెద్దలాస్తిగయున్నది. మొట్టమొదట ప్రభుత్వమువారిచేయివ్వబడిన సొత్తునుబట్టి ఏసందర్భములు స్వయార్జితమను హేతువును ఆదరించగలవనే విషయము శ్రీరాజయనముల వెంకయాపకును శ్రీరాజయనుముల బుచ్చయ్య వంకొందొరకును జరిగిన వ్యాజ్యములో ప్రివీకౌన్సిల్ వారు ఆలోచించిరి. ముందటి యాస్తి సర్కారులోచేర్చియు న్యాయసంబంధమై అధికారపత్రికను యిచ్చుటకు అర్హతగల యొకరిచే నవీనముగ ప్రదానము చేసియుంటేనుగాని, క్రొత్తఅనుభవదారుడు స్వయార్జితముగగాక ముందటి బాధ్యతనుబట్టి ఆస్తిని పొందుచున్నాడని వారునిర్ణయించిరి. C గుర్తుగల సన్నదులోని "నీవు సర్వస్వతంత్రముతో అనుభవించగలందులకు లేక స్వంతాస్తిగ ఖాయపరచబడినది" యనుమాటలమీద ఎక్కువలక్ష్యముంచబడెను. ఈ పదముల అర్థము చేయుటలో, ఆదస్తావేజులో ఇతరభాగములయు ఏవ్యాజ్యదార్ల విషయములో వ్యాపించ అదిఎంచబడినదో వార్లయు గణించవలయును, "మదరాసుకోస్తా సభలోని గవర్నరువారికై చిట్టేటి వార్పాలెమను మొఖాసా గ్రామమునకు తమకుగల బాధ్యతను నేను అంగీకరించినాను" అనుమాటలతో ఆదస్తావేజు ప్రారంభించుచున్నది. అధికారమిచ్చుటకు ఆధారముగ అంగీకరింపబడిన బాధ్యత ఏది? అదిమృతిబొందిన మునుపటి పాళేగారుని భార్య లేక పురాతనపాలెమును మొట్టమొదట దానముదీసుకొన్న వానివంశస్థురాలైన కన్నమ్మబాధ్యతగాదా? అదిఅలాగయితే, విడిపించబడడము, నిస్సందేహముగ పెద్దపారంపర్య ఒడంబడికనుండిపెరిగిన వైఖరిగ యుండలేదా? ఇనాందారు అతనివారసు వీరివిషయములోగాక, దొరతనపువారి

కిని ఇనాందారునికినిగల వ్యవహారములోమట్టుకు మాటలు అన్వయించ గలందులకై అనుకోబడినవని అనుమానించుటకు కారణమున్నదా? స్వకీయానుభవములకు యివ్వబడిన ఇనామును విడుదలచేయడము, అయినామునకైన బాధ్యతను గురించిన దర్యాప్తునకు ఆటంకము కానేరదనియు, ఇనాంబడంబడికను విడుదలచేయడమనే ప్రయోజనమునకు హానిలేక ఇనాం కమీషనరువల్ల యివ్వబడిన అధికారపత్రిక సివిల్ కోర్టులవల్ల రద్దుపరచబడ వచ్చుననియు చెరుకూరి వెంకన్నను మంత్రవాది లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రులకును గలిగిన వ్యాజ్యములో తీర్మానించబడినది

1899.

(*a*) An agreement to be valid must be made by the free consent of parties competent to contract for a lawful consideration and with a lawful object. 'Consent' implies acquiescence of the mind in something proposed or affirmed. 'The term implies in contemplation of law the existence of a physical and moral power of assenting as well as a deliberate and free exercise of power. Hence the absence of any of these capacities in either of the parties to a contract renders the person labouring under it incapable of binding himself thereby. Consent is not free if it is caused by 'coercion,' and coercion is defined as the committing, or threatening to commit any act forbidden by the Indian Penal Code, or the unlawful detaining, or threatening to detain, any property, to the prejudice of a person, with the intention of causing any person to enter into a contract. In these cases there is a clearly-marked, undisguised interference by one person with the exercise of another person's will, and this interference is effected in the most palpable manner. A man who, under compulsion of some wrong done or threatened to his person or goods, or to the person or goods of some one in whom he is interested, is induced to assent, does not, it is clear, in so doing, express his real wish and intention. His consent, accordingly, has not been 'free' and there has been no contract.

(*b*) The District Judge came to the conclusion that the appellant failed to prove his title, and disallowed his claim to

possession and other relief as proprietor, but he found that the appellant had certain exclusive rights in the nature of easements in the western tracts, and that he had similar rights in the eastern tracts, though not exclusive, and he consequently set aside the decision of the Assistant Superintendent of Revenue Survey. He observed that it was clearly shown that the *Zamindar* had the exclusive right of pasture, the wood-cutting, and gathering of wild products in the western tracts, and that he is perhaps a right of the same kind, but of a limited extent, in the eastern tracts, but he added that, in his opinin, these rights did not render the *Zamindar* uuqualified proprietor or owner of the land in fee simple, for such right was in the nature of an easement and the Officers of Government were shown to have interfered on frequent occasions with the *Zamindar's* full enjoyment of his rights, and the *Zamindar* was admittedly without title deeds. In support of his conclusion he referred to various authorities, and finally formulated the grounds of his decision in these terms:—'The result of the various authorities I take to be, first, that the enjoyment of easement, even though such enjoyment is exclusive, is to be distinguished from possession, and will not create a title by prescription or support an action for ejectment; secondly, that private property in forest land does not exist in India except by express grant from the state; and thirdly, that even if such proprietorship does exist, it has not the same incidents as private ownership in England.'

(c) It is well-known that the effect of sugar bounties is twofold. It affects in two entirely opposite directions, the interests of the consumer and the producer. So far as regards the consumer, it brings the article of consumption to the market at a cheaper price than would otherwise be available to him. In that respect he rcceives the benefit. But the producer looks at it from a different point of view. It supplements in the market the progress which he would otherwise bring to it by a competitive produce which has attached to it an artificial

advantage. England of course is, as regards sugar, a nation of consumers. No project for the imposition of countervailing duties has there been made, but India, on the other hand, is to a very large extent a nation of producers, and the productive interests of the country are extremely important and ought to be safe-guarded by any measures that we can take. The benefit which the British Empire as a whole derives from any lowering of the price of sugar, due to the operation of the bounty system, is too dearly purchased by the injury which that system imposes on a limited class dependent on the sugar industry. I have therefore no hesitation in saying that the abolition of the bounty system is an object at which the Government should aim if they should see their way to securing that result, and that the accomplishment of such an end is worth some sacrifice, provided always that such sacrifice would be really effective, and would not involve evils out of all proportion to those which it is desired to remove.

(d) It was decided that when there was a money-decree the father's interest was alone liable to be sold in execution, and that when there was a mortgage-decree the entire estate was liable to be sold. It was considered that in the one case, the right, title, and interest of the judgment-debtor was the right of the father as an individual co-parcener, and that in the other the Court by its decree executed the father's mortgage. But in December 1885, the Privy Council laid down the law differently in Yussamut Nunomi Babuasin v. Modun Mohun. In that case, the question raised for decision was, as in this, whether anything passed by the sale except such share as the father would have taken on partition, and the Judicial Committee held that the entire ancestral estate passed though there was only a money-decree against the father. They observed as follows:—There is no question that considerable difficulty has been found in giving full effect to each of two principles of the Mitakshara law, one being that a son takes a present vested interest jointly with his father in ancestral estate, and tha

other, that he is legally bound to pay his father's debts, not incurred for immoral purposes, to the extent of the property taken by him through his father! 'Destructive as it may be of the principle of independent co-parcenary rights in the sons, the decisions have for some time established the principle that the sons cannot set up their right against their fathers' alienation for an antecedent debt or against the creditors' remedies for their debts, if not tainted with immorality.' The Judicial Committee do not think that the authority of Deendyal's case bound the Court to hold that nothing but the father's co-parcenary interest passed by the sale. If his debt was of a nature to support a sale in the entirety he might legally have sold it without suit, or the creditor might procure a sale of it by suit. All that the sons can claim is that not being parties to the sale or execution proceedings, they ought not to be barred from trying the facts or the nature of the debt in a suit of their own. Assuming that they have such a right, it will avail them nothing unless they can prove that the debt was not such as to justify the sale. If the expressions by which the estate is conveyed to the purchaser are susceptible of application to the entirety of the father's co-parcenary interest alone (and in Deendyal's case there certainly was an ambiguity of that kind) the absence of the sons from the proceedings may be one material consideration.

Telugu Translation.

(*a*) ఒక ఒడంబడిక చెల్లదగినదగుటను, అట్టి ఖరారు చెయ్యడమునకు అర్హులైన కక్షిదార్లయొక్క స్వేచ్ఛఅయిన సమ్మతిద్వారా న్యాయశాస్త్రసమ్మతమైన ప్రతిఫలముకొరకు న్యాయశాస్త్రసమ్మతమైన వుద్దేశముతో చెయ్యబడి యుండవలెను. సమ్మతి యనుటలో ఉద్దేశించిన లేక నిర్ధారణ జేయబడిన విషయమున అంగీకారమని స్ఫురించును. చట్టసంప్రదాయమున, ప్రకృతిసిద్ధముగను రూఢిగను ఆపాదించుటకైన శక్తినికలిగి యుండడమును, ఆశక్తిసావధానముగాను స్వేచ్ఛగాను వినియోగింపబడుటయును అశబ్దమువల్ల స్ఫురించును. ఒకఖరారుకుచేరిన ఉభయవాదులలో ఎవరికైన పైత్రాణలులేనియెడల, త్రాణలులేనికక్షిదారుడు ఖరారువల్ల బద్ధుడగుటకు

అశక్తుడగుచున్నాడు. నిర్బంధమువల్ల కలగచెయ్యబడినప్పుడు సమ్మతి స్వేచ్ఛఅయినట్టు చెప్పబడదు; ఒకమనిషిని ఒకఖరారుకు సమ్మతింపచేయవలెననే వుద్దేశముతో యేమనిషియొక్కనయినా ప్రయోజనమును హానిగా ఇండియన్‌పీనల్ కోడువల్ల నిషేధింప బడ్డ యేదయినా కార్యమును చెయ్యడముగాని చేసేలాగున అతణ్ని జడిపించడముగాని. యేఆస్తినయినా న్యాయశాస్త్రిమును విరోధముగా నిలుపుకోవడముగాని నిలుపుకొనేలాగు జడిపించడముగాని నిర్బంధమని నిర్దేశించబడియున్నది. ఈవిషయములో మనస్సును చెల్లించడమున మరియొకడు అడ్డగింపబడెననిస్పష్టముగను మరుగులేకను తేలుచున్నది; ఈఅడ్డగింత స్పర్శగ్రాహకముగ జేయబడియున్నది. తానులేక తనకు అక్కరగలమనిషి ఉపద్రవము కలగచెయ్యబడడమువల్లగానిలేదు చేయబడునని జడిపించడమువల్లగాని ఆమోదించుటకు ప్రేరేపింపబడ్డ ఏమనిషిఅయినా, అటుచేయుటలో తవనిజమైన అభీష్టమును, ఉద్దేశమును తెలియజేయడనుట స్పష్టము. ఈరీతిని అతనిసమ్మతి స్వేచ్ఛయైనదిగా యుండలేదు; ఖరారును ఏర్పడలేదు.

(*b*) అప్పీలువాది తనబాధ్యతను రుజువుచేయకపోయెనని పరిష్కరించి, అతని భూస్వామిత్వమును బట్టి అతనిఅధీనము యితరపరిహారము వీటికైన దావాను జిల్లాజడ్జిగారు నిషేధించెను; అయితే, పడమటి ప్రదేశములతో అప్పీలువాది అనుభోగ బాధ్యతల వంటివైన కొన్ని కేవలస్వతంత్రములు కలిగియున్నాడనియు, మరిన్ని తూర్పు ప్రదేశములలో కేవలముగావున్న పైవాటికి తుల్యమైన స్వతంత్రముల గలిగియున్నాడనియు తెలిసికొన్నందున రివిన్యూసర్వేఅసిస్టాంటు సూప్రియిన్టెండెంటు పరిష్కారమును తోసివేసెను. పడమటి ప్రదేశములందు (పశువుల) మేపుటకును, కట్టెలు కొనుటకును, అడవిని ఉత్పత్తియగు పదార్థముల చేర్చుకొనుటకును జమీందారునికి కేవల స్వతంత్రమున్నట్టుగ స్పష్టముగ కనబరచబడినదనియు, తూర్పు ప్రదేశముల యతనికి అటువంటి స్వతంత్రము కొద్దిగయున్నది కాబోలుననియు, అటువంటిస్వతంత్రములు అనుభోగబాధ్యత రీతిగయుండుటనుబట్టియు; తన స్వతంత్రములు జమీందారుడు పూర్ణముగ అనుభవించడములో దొరతనపు ఉద్యోగస్తులు పలుమారు అడ్డముగవచ్చినదాని బట్టియు, జమీందారుడు ఒప్పుకొన్నట్టుగ మూలాధార దస్తావేజులు లేకయుండుటనుబట్టియు, తన అభిప్రాయములో అతడు నిరాక్షేపకర్తలేక భూమికి సర్వదుంబాలా స్వంతగాడుగాడనియు ఆలోచించెను. తననిష్కర్షను ఆదరించ, అతడుఅనేక ప్రమాణములు కనుబరచి; తనతీర్మానమునకు

ఆధారభూతమైన హేతువుల ఈరీతిగ క్రమబరచెను: "ఈనానాప్రమాణముల ఫలముగ నేనూహించునదేమన, మొదటిది, అనుభోగ భాధ్యతను అనుభవించ డము కేవలమై యుండినగూడ, స్వాధీనమునుండి వివేచించవలెను; మరియు అట్టి అనుభవము విధిగ బాధ్యతను కలుగనుజేయుదు లేక వెళ్లగొట్టుటకైన దావాను ఆద రించదు; రెండవది, అడవిభూమిని దొరతనపువారివల్ల స్పష్టముగ యివ్వబడక యిత రులకు హిందూదేశమున స్వామ్యములేదు; మూడవది, అటువంటిస్వామ్య ముండిన గూడ, ఇంగ్లాండునందు దొరతనపువారిదితప్ప ఇతరులస్వామ్యమునకు కలుగు సంభ వములు ఇక్కడ కలగనేరవు."

(c) చక్కెరవర్తనమున తోసివ్వడముయొక్క ఫలము ద్వివిధమనుట ప్రశ స్తమైన విషయము; అది, ఉపయోగించువాని ఆదాయమును, అనగా, రెండు ప్రత్యేక వైపుల ప్రసరించును. ఉపయోగించువాని విషయమున, క్రయముచేయ దగిన వస్తువు, అది వేరువిధమున ఎంతచవుకగ దొరకునో అంతకంటే చవుకగ, బజా రున అతనికి అందునట్లు కొనివచ్చుచున్నది. ఈవిషయమున అతడు ఆదాయమును పొందుచున్నాడు. అయితే ఉత్పత్తిజేయువాడు దానిబట్టి వేరువిధముగ ఆలోచిం చును. కల్పితమైన ఆదాయమును కలుగచేసుకొన్న పోటిసరకుచే దానికి కలిగించు కోబడు అభివృద్ధిని బజారున అదిఅనువర్తించుచున్నది. చక్కెరవిషయములో ఆంగ్లే యులు సహజముగ ఏకదేశస్తులుగఉపయోగించువారు. అడ్డరుసుముల విధించు ఏలాటియోచనయు జేయబడలేదు; అయితే, హిందువులు బహుళః (చక్కెరను) ఉత్పత్తిజేయువారు; మరియు, దేశోత్పాదకమైన సంగతులు మిగుల ముఖ్యము; మనముచేయగల ఏలాటి సాధనములచేనైన అంపుదోడు జేయుదగియున్నవి. వర్తన మును తోసివ్వడమను ఏర్పాటుఫలమువలన, చక్కెరయొక్క విలువతక్కువచే మొత్తములో బ్రిటిష్‌రాజ్యమునకు సంప్రాప్తమైన ఆదాయము, చక్కెరఉత్పత్తికై పాటుపడిజీవించు మితమైన తెగను సంభవింపజేయు చెరుపును మించియున్నది. కనుక దొరతనపు వారికి వర్తనముతోసివ్వడమునకైన పద్ధతిని ఎత్తివేయ వలయునని కన బడినయెడల, ఆఫలము సమకూర్చుటకైన మార్గమును వారు లక్ష్యపెట్టవలసినదై యున్నదనియును, ఆఫలమును సిద్ధపరచు కొనుటలో, నివారించ పూనుకోబడు యిబ్బందులనుమించి చెరుపులు కలుగకయు, కలుగుచెరుపు ఉద్దేశ ఫలమును రూఢిగ సార్థకపరచకూడినదిగను యున్నయెడల, ఆచెరుపుపొందదగినదనియు, చెప్పుటలో నాకనుమానమేలేదు.

(*d*) రొక్కపైకమునకై డిక్రీయేర్పడియుండినయెడల డిక్రీని అమలు నెర వేర్చుటలో తండ్రి బాధ్యతపుట్టును అన్నదగినదై యున్నదనియు, తాకట్టు అప్పు మీది డిక్రీయేర్పడినయెడల అమలు నెరవేర్చుటలో ఆస్తిపూర్తిగ విక్రయార్హ మగుచున్నదనియు తీర్మానించబడెను. మొదటివిషయములో తీర్పు ఋణస్థుని హ క్కు, బాధ్యత. స్వతంత్రమే స్వకీయభాగస్థుడైన తండ్రియొక్క బాధ్యతయని యు వెనుకటివిషయములో తండ్రియొక్క తాకట్టును డిక్రీవల్ల కోర్టువారు అమ లు నెరవేర్చినారనియు ఊహించబడెను. అయితే 1885 సం॥ డిసంబరు నెలలో, మసమ్మత్ సునోమి బాబు యాసిన్ అనువానికిని మదన్‌మోహన్ యనువానికిని జరిగినవ్యాజ్యములో ప్రివికౌన్సిల్‌వారు న్యాయమును వ్యత్యాసముగ విధించి నారు. ఈదావానలె ఆవ్యాజ్యములో తీర్మానించుటకు కొనిరాబడిన యంశమేమన. ఆస్తివిభాగమున తండ్రికి సమకూరుభాగముతప్ప యేదైన విక్రయమున చెల్లినాయ నుట; మరియు తండ్రిమీద రొక్కపైకమునకు పుట్టుకు డిక్రీయుండినకూడ పెద్ద లాస్తి పూర్తిగ చెల్లుచున్నదని జుడిషల్ కమిటీవారు తీర్మానించిరి. వారుచాటించిన దేమన —— పెద్దలాస్తిని తండ్రితో కొడుకున్ను ఉమ్మడిగ ఉంచబడ్డ తాత్కా లిక స్వతంత్రమును వహించుచున్నాడనియు, తనతండ్రి మూలముగ తనకు వచ్చిన ఆస్తికొలదికి అయోగ్యప్రవర్తులకై యేర్పడని తనతండ్రి ఋణములను తీర్చుటకు యధావిధిగ బద్ధుడైయున్నాడనియు గల రెండుమితాక్షగ సూత్రముల నొక్కొ క్కటికిని పూర్ణప్రయోజనమును కలుగజేయుటలో చాలాకష్ట మేర్పడినదనుట నిస్సందేహము. కొమాళ్లకుస్వతంత్రమై భాగరితన బాధ్యతలమూలసూత్రమునకు వినాశకరమైయున్నను, ముందటిఋణమునకై తమతండ్రులుజేసిన పరాధీన విషయ ములోను లేక దుర్నీతివల్ల యేర్పడని అప్పులకై ఋణప్రదాతలు చేయు పరిహార ముల బట్టియును కొడుకులు తమబాధ్యతల చెలాయించకూడదను ప్రమాణమును ఆతీర్పులు కొంతికాలము స్థిరపరచినవి. అమ్మకముచే తండ్రియొక్క భాగరితన బాధ్యతతప్ప వేరేదియు చెల్లదని తీర్మానించ దీనదయాళుని వ్యాజ్యప్రమాణము కొ ట్టనబద్ధపడచుచున్నదనిజుడిషల్‌కమిటీవారుఆలోచించలేదు. ఆతనిఋణముచిక్కలేని అమ్మకమును ఆదరించగలదై యుండినయెడల దావాలేక ఆతడు దానిని న్యాయముగ అమ్మియుండనైన వచ్చును లేక వ్యాజ్యముజేసి ఋణప్రదాత దానివిక్రయపరచు కొని యుండనైన వచ్చును. అమ్మకమునగాని లేక అమలు నెరవేర్చుటకైన చర్యల లోగాని తాముచేరియుండమిని బట్టి ఋణఅంశములను లేక స్వభావమును తాము తెచ్చుదావాలో విమర్శన కొనిరాకుండ ఆపబడకూడదనుటయే కొమాళ్లు కోరదగి

నది. అటువంటి స్వతంత్రము వారికిగలదని ఆరోపించినను, అయినను అప్పక మును నిర్దుష్టపరచుననీ వారుఋజువుపరచినగాని, వారికది ప్రయోజనమును గలిగించ నేరదు. స్థితినిబొన్నవాని కేర్పడిన శాసనములోని శబ్దములు, తండ్రికిగల సంపూర్ణ భాగరి భాధ్యతను చుట్టుకు సూచింపునట్లు అన్వయించ వల్లపడినయెడల (దీనదయాళుని దావాలో అటువంటి అర్థసందిగ్ధత స్పష్టముగయుండెను.) వ్యవహారమునందు కొమాళ్లు దావాలోచేరకయుండుట యొక. ముఖ్యకారణముగ యుండవచ్చును.

1910.

(a) In order to constitute coercion, it is not essential that the person injured, or threatened with injury, should be the same as the person induced by the injury or threat to agree. Of course, threats of legal means of annoyance, such, for instance, as a threat of going to law, however disagreeable, are not 'coercion.' But there are other ways of interfering with the free exercise of a person's will which though less undisguised and explicit than coercion are none the less conducive to the same result. In the different relations of life, persons are frequently so circumstanced in reference to each other as to give the one an ascendency, more or less complete, over the others mind and will. There are cases, for instance, in which one places confidence in another, and so far submits his own judgment to that other's superior skill, knowledge, or experience: a doctor with his patient, a solicitor with his client, a spiritual adviser with the person who comes to him for advice have all a certain degree of confidence reposed. Again, there are cases where one person exercises authority over another; and this authority, whether real or apparent; so far as it is submitted to, it interferes with the freedom of the will of the person so submitting. Parents and children, guardians and their wards, masters and their pupils, stand in this relation to one another.

(b) Dogmatism on the stability of Indian finance can never be safely indulged till the complexity of the problem is thoroughly investigated and guaged. It would be interesting to know whether the measures for securing a stable exchange

had cost the country anything and what, whether the deficits owing to exchange were not turned into overflowing surpluses by the difference having come indirectly from the pockets of the people, whether it is not the indirect impoverishment caused by the stoppage of the mints which perhaps intensified the inability of the people to stand the strain of the present famine. These are problems which are not only interesting in themselves, but they demand solution before it is possible to come to any useful and positive opinion about the real character and solidity of the existing state and condition of Indian revenues. But the question which I should like to have seen dealt with above all others, is the question whether the financial condition of the country can be regarded as safe if, as is sometimes alleged, land in large provinces is unable to bear the burden that is imposed upon it. Is it true that the effects of famine are hastened and intensified by the decline of staying power in the raiyat owing to over-assessment? Of course nobody denies what is sometimes so passionately urged that the immediate cause of famines is failure or scarcity of rainfall. But surely it is possible to couceive that a failure of crops in one year does not necessarily involve starvation, if there was some balance in hand of past years to tide over the calamity, just as a mercantile firm does not necessarily become insolvent because there have been heavy losses in one year. It is therefore a question of the most vital importance to ascertain whether it is true that there is this want of staying power, and if there is, if it is due in any way to faults in the existing systems of assessing or collecting revenue, if it is due to excess of assessment or rigidity of collection.

(c) In regard to collateral relatives, it is not, unless on grounds personal to the particular individual, the duty of any one to make a pecuniary provision for them. No one now expects it, unless there happens to be no direct heirs; nor would it be expected even there, if the expectation were not created by the provisions of the law in case of intestacy. I see,

therefore, no reason why collateral inheritance should exist at all. Mr. Bentham long ago proposed, and other high authorities have agreed in the opinion that if there are no heirs either in the descending or in the ascending line, the property, in case of intestacy, should escheat to the state. With respect to the more remote degrees of collateral relationship, the point is not very likely to be disputed. Few will maintain that there is any good reason why the accumulations of some childless miser should on his death (as every now and then happens) go to enrich a distant relative who never saw him, who perhaps never knew himself to be related to him, until there was something to be gained by it, and who had no moral claim upon him of any kind, more than the most entire stranger. But the reason of the case applies alike to all collaterals even in the nearest degree. Collaterals have no real claims, but such as may be equally strong in the case of non-relatives and in the one case as in the other, where valid claims exist, the proper mode of paying regard to them is by bequest. The claims of children are of a different nature: they are real and indefeasible But even of these, the measure usually taken is an erroneous one: What is due to children is in some respects underrated, in others, exaggerated. One of the most binding of all obligations, that of not bringing children into the world unless they can be maintained in comfort during child-hood, and brought up with a likelihood of supporting themselves when full age, is both disregarded in practice, and made light of in theory, in a manner disgraceful to human intelligence.

(d) The gradual abolition of the grosser means of supplementing a family in favour of the system of adoption is itself a striking evidence of progress in civilisation. The appointment of a daughter held an intermediate place betwèen this and the coarse materialism of the earliest modes of substitution. It is no longer recognized, but traces of the institution still remain in the existing law. From it, on the one hand, has been derived the right of succession of the daughter and the daugh-

ter's son, while, on the other, it is connected with the fitness of a daughter's son for adoption. As an imitation of a real son the adopted son ought to be born of some woman whom the adoptive father could have married. This excludes the son of a daughter, and such is the law generally received amongst the highest castes, almost everywhere, and amongst some of the higher castes by their customary law, the daughter's son is deemed fit for adoption, and even the most fit on account of the place he might formerly have taken as son by appointment as well as of the blood connection on which the system of appointment itself was founded. The passage of Vasishta which directs that a man desiring to adopt shall make the selection from amongst near relatives, and for choise take the nearest, is so obscurely expressed as to admit of various interpretations. How the ingenuity of the commentators has been exercised upon it may be seen in Colebooke's note to Mithakshara Chap I. Sec. XI, verse 13.

Telugu Translation.

(*b*) నిర్బంధమనుటను స్థాపించుటకు, చెరుపునుపొందిన లేక చెరుపుకలిగించబడేటట్టు జడిపింపబడ్డమనిషి, చెరుపువల్ల ప్రేరేపించబడ్డ లేక ఒప్పుకొనుటకు జడిపించబడ్డ మనిషిగనే యుండవలెనను అగత్యములేదు. సహజముగనే, వాణిజ్యము జేయ బోవునట్లు జడిపించడము మొదలుగాగల న్యాయోపాయములచే తొందరకలిగించడమునకైన జడుపులు, ఎంత అసహ్యమైన వైనను నిర్బంధము కానేరవు. అయితే ఒకని చిత్తము స్వేచ్ఛగా ప్రవర్తించుటలో అడ్డిజేయ వేగుమార్గములున్నవి; అని, నిర్బంధముకన్న మరుగు చేయబడకయు స్పష్టముగను యున్నను, అఫలమునే అందజేయుటలోగల అనుకూల్యమునందు తగ్గినవికావు. జీవితకాలములోని ప్రత్యేక సందర్భములలో, ఒకమనిషికిని మఱియొకమనిషికిని పలుమారుసంభవమగుదశ (గతి)వల్ల ఉచ్ఛ్రాయముగలిగి ఒకనిమనస్సు, చిత్తము హెచ్చుగనో తక్కువగనో పూర్తిగ మఱియొకనికిలోబరచబడుచున్నది. ఏలాగంటే, ఒకరు మఱియొకనియందు ఎక్కువనమ్మకముంచి తన తేలిన అభిప్రాయమును వెనుకటివాని ఉత్తమమైన కుశలత, ఎరుక, లేక అనుభవమునకు లోబరచు సందర్భములున్నవి. ఒకవైద్యుడు తనదగ్గర

చికిత్సకై వచ్చు రోగిచేతను ఒకవకీలు తన కక్షిదారునిచేతను, ఒకగురువు బోధనకై తన్నుజేరుశిష్యునిచేతను వీరందరు కొంత మాత్రము నమ్మకమును తమయందుంచబడియున్నారు; వారికిగల ప్రేరేపకత్వము (ఘనము) వారియందుంచబడిన నమ్మకమునకు తగినట్టుగనున్నది. మఱియు, ఒకడు మరియొకనిమీద అధికారమును చెలాయించు సందర్భములు కలవు; ఈఅధికారము అకృత్రిమముగనో లేక కృత్రిమముగనోయుండును. అది, లోబరచబడువరకు అలాగు లోబరచబడు మనిషియొక్క చిత్త స్వాతంత్ర్యమును అడ్డిజేయును. తలిదండ్రులు బిడ్డలును, పాలకులు పాలింపబడువారును, ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులును వీరికి పరస్పరముగల సంబంధము ఇటువంటిదే.

(*b*) హిందూదేశపురూకల సోణిమిస్థైర్యమును గురించిన పెదసరము, ఈ సందిగ్ధపు చిక్కు పూర్ణముగ విమర్శింపబడి నిర్ణయింపబడువరకు, పోయినదేపోకుగా అనుసంధానము జేయుట ఎప్పటికిని భద్రముగాదు. స్థిరమైన పరివర్తనముల పొందుటకైన ఏర్పాటులు దేశమునకు ఎంతవరకు పట్టినవనియు వ్యత్యాసము జనుల చేతుల నుండి ప్రకారాంతరముగ వచ్చినదానిబట్టి,పరివర్తనముచే సంప్రాప్తమైనలోపములు ఉబుకుచున్న హెచ్చులుకాలేవా యనియు,ప్రస్తుతకరువు బెణుకును ఓర్చుటకు ప్రజలకుగలశక్తివిహీనత, టంకసాలల మూయడముచే కలిగింపబడిన అప్రత్యక్ష నిర్భాగ్యముచే ఘోరముగ జేయబడినదేమో యనియు, తెలుసుకొనుట స్వారస్యమైయుండును. ఈఅంశములు తమలో అవి స్వారస్యమైయుండుటగాక, ఇండియాదేశపు వచ్చుబడిని విద్యమానస్థితియొక్క వాస్తవ్యగుణప్రయోజకత్వములబట్టి ఉపయోగమై మూఢియునైన అభిప్రాయమును పొందసాధ్యమగుటకు ముందుపరిష్కరింపబడవలసిన వైయున్నవి. అప్పటప్పటికి జెప్పబడు రీతిని దేశపు విస్తార భాగముల మోపబడిన బరువును నేలమోయలేని యెడల, దేశపురూకల సోణిమిస్థితి సురక్షితమని దలచవగునా యను అంశము అన్నిటిలో ముఖ్యముగ పరిష్కరింప బడుటను నేజూడ అపేక్షించ వలసియున్నాను. హెచ్చులేక వైపన్నువలన లయితుకు గల సమానశక్తి క్షీణించుటనుబట్టి దుర్భిక్షఫలములు తీవరించ బడి ఘోరపరచబడినవనుట వాస్తవ్యమా; దుర్భిక్షములేక వానఅరుదే కరువుల సన్నిహితకారణమని ఆగ్రహముగ యప్పుడప్పుడు చాటింపబడుదానిని ఒక్కరు లేదనరనుట స్పష్టమే. అయితే ఒకసంవత్సరమున నష్టము సంభవించిన కారణమును బట్టియే పాలివర్తకము అప్పుల చెల్లించలేక పోగలగనిరీతిగ దౌర్భాగ్యమును దిగద్రొక్కును వెనుకటిసంవత్సరముల ఆ

వశిష్టము కొంతమట్టుకు జేతనున్న యెడల పంటలు చెడుటవలన పస్తుతోచావడము నకు అగత్యముగా లోబరచనేరదని నిజముగ యూహింపసాధ్యమే. గనుక, ఈప్రస్తాప సహన శక్తిన్యూనతగలదా యనియు, అలాగుండి, సర్కారు పన్ను మతింపు వేయుట వసూలుజేయుట వీటికి విద్యమానమున యేర్పడియుండు పద్ధతులలోని దోషములచే యేవిధంబునైన అట్లు ఏర్పడియుండినయెడల, ఆయుది పన్ను హెచ్చువల్లనా లేక వసూలులో కాఠిన్యమువల్లనా ఆలాగు యేర్పడెనని విచారించుట మిగుల ముఖ్యము.

(c) దాయాదులైన బంధువుల విషయములో, ఒక ప్రత్యేకమనిషికి స్వకీయమైన కారణము లుండిననే తప్ప, వారికి ద్రవ్యసంబంధమైన ఏర్పాటుచేయుట ము ఎవరిభారముకానేరదు. తనరు సాక్షాత్కర్తలు లేనపుడు ఒక్కడు దీని నిరీక్షించను. మరణశాసనము చేయుక చనిపోవుటలోని శాస్త్రీయ నిబంధనలవల్ల అటువంటి నిరీక్షణము కలగజేయబడకున్న అది అపుడుగూడ ఎదురుజూడబడదుగనుక, దాయాదులలో కర్తృత్వమువల్ల సొత్తుపొందవమనుట ఏలవిధిగ అనుసరించవలె ననుటకు కారణము జూపకనబడలేదు. మరణశాసనము వ్రాయకచని పోవువారి విషయములో, ముందటి పారంపర్యమునుగాని వెనుకటి పారంపర్యమునుగాని సంబంధించిన వార్సులు లేనియెడల, (అతని) ఆస్తిసర్కారుకు చెందవలెనని బెంతమ్ పండితులు బహుదినాలక్రిందట యోచించి, అతనితో మిగత గొప్పగ్రంథకర్తలును సమ్మతించిరి. దూరమైనదాయాది బంధువులవిషయములో ఈయంశము బహుళతర్కింపబడునది కానేరదు. (అరుకదుకు సంభవించురీతిని) సంతువులేని కృపణుని ధనము, అతడువృతిపొందినపుడు, తన్నుఎప్పటికి చూడకయు, ఏదోయొక ప్రయోజనము పొందబడువరకు తాను బంధువని తెలిసికొనకయు, తానుబొత్తిగ అన్యుడైయుండుటతప్ప వేరుగాఢమైన బాధ్యత అతనియందులేకయుండిన దూరబంధువును భాగ్యవంతునిగ ఏలజేయువలసిన దనుటకు మంచికారణమున్నదని ఎవ్వరుస్థాపించలేరు. ఈసంగతిలోని కారణము సమీపబంధువులైన దాయాదులకు సమానముగా చెల్లును. అబంధువులవిషయమున రూఢిగనుండు వాటికిసమానముగ నుండునవి తప్ప దాయాదులకు వాస్తవ్యమైన బాధ్యతలులేవు. ఒకవిషయమున మరియొకటివలె, ప్రబలమైనహక్కులులేనపుడు మరణశాసనమూలముగ వానిని గణుతించుట క్రమమైనవైఖరి. సంతానములబాధ్యతలు ప్రత్యేకరీతిగనున్నవి: అవి అకల్పితముగను నిరంకుశమైనవిగ నున్నవి. అయితే వీటిని బట్టిగూడ సాధారణముగ ఆచరించబడు

పద్ధతి పౌరశాస్త్రైనదే. బిడ్డలకు రావలసినదిగూడ కొన్ని విషయములలో తక్కువ వెల కట్టబడిన్ని, మరికొన్ని విషయములలో పెంచిన్ని చెప్పబడుచున్నది. బాల్యమున సుఖముగ పోషించబడి, వ్యవహారదశను తమకుతామే కాపాడుకొనేటట్టుగ పెంచబడితేగాక బిడ్డలను కనగూడదను మిక్కిలి బద్ధమైన న్యాయములలో నొకటి, మానుష జ్ఞానమునకు అవమానకరముగ ఆచారములలో అనాదరణ చేయబడుటగాక ఊహలోను అలక్ష్యపెట్టబడుచున్నది.

(*d*) స్వీకారపద్ధతికి అనుసరణమైన స్థూలసాధనముల క్రమక్రమముగ నివారించబడమే వివేకాభివృద్ధికి మహత్తైన నిదర్శనము. దీనికిని అనాదిప్రత్యామ్నాయపద్ధతుల మతకైన తాంత్రికమునకును, కూతురి నియామకము మధ్యగతముగ నుండెను. అదివెనుకటి కాలమున ఒప్పుకోబడకపోయినను ఇప్పటిశాసనములలో ఆ ఏర్పాటుయొక్క ఆనవాళ్ళుకుపడుచున్నయవి. కూతురియొక్కయు కూతురి కొడుకుయొక్కయు పారంపర్యబాధ్యత దానినుండి ఒకతట్టు తెప్పించుకొనబడినది స్వీకారమునకు కూతురియొక్క కొడుకునకుగల అర్హతతో మఱియొకతట్టు సంబంధపడియున్నది. వారస్త్యకుమారునికి ప్రతికల్పనగనుండుటకు, దత్తుచేసుకొన్న స్వీకారపుత్రుడు తండ్రి పెండ్లిచేసుకోగల యొకస్త్రీకి పుట్టియుండవలెను. దీనివల్ల కూతురి కుమారుడు వెలివేయబడును. ఇదేసాధారణముగ ఉత్తమపుస్థులచే పరిగ్రహింపబడిన న్యాయము; అనేకముగ నీచజాతులలోనంతయు, జాతీయఆచారము బట్టి ఉత్తమజాతులలోను, కూతురికొడుకు స్వీకారమునకు అర్హుడుగ, మరియు ఇంతకు ముందు నియామకముచే కొడుకుకు తనకుగలుగగల స్థితినిబట్టియు, నియామక ఏర్పాటుకు ఆధారభూతమైన రక్తసంబంధ బంధుత్వమునుబట్టియు అతడేమిగుల అర్హతగలవాడుగ గణింపబడుచున్నాడు. స్వీకారేచ్ఛగలవాడు సమీపబంధువులనుండి ఏర్పరచి యెత్తుకొనవలయుననియు, మిక్కిలి సమీప బంధువుగా వరించుట ఉత్తమమనియు నిర్ణయించు వాసిష్ఠప్రకరణము నానావిధ వ్యాఖ్యానములకు లోబరచబడుసటుల అస్పష్టముగ నున్నది. ఒకటవఅధ్యాయము, పదునాకండవభాగము, పదుమూడవశ్లోకమునకు వ్యాఖ్యాతల బుద్ధికుశలత యేరీతిగ వినియోగపడచబడినదో కాల్‌బ్రూక్ దొరవారి టీకవల్ల కనబడును

1901.

Translate into your vernacular: —

(a) The doctrine, that everyman must be taken to contemplate the natural consequences of his own acts, is a general

presumption of law, being in fact a branch of the law of evidence, and the presumption is expressly recognized in the Indian Evidence Act. As to legal presumptions in criminal cases Mr. Best observes :—'Although no person ought to be condemned in a Court of Justice unless the tribunal really and actually believes in his guilt, yet even here the principle of legal presumption may, with due discretion, be advantageously resorted to for the protection alike of the community and the accused, and accordingly we find that not only are the general presumptions of law recognized in criminal jurisprudence, but that it has peculiar presumptions of its own. A criminal intent is often presumed from acts which morally speaking are susceptible of but one interpretation. When, for instance, a party is proved to have laid poison for another, or to have deliberately struck at him with a deadly weapon, or to have knowingly discharged loaded firearms at him it would be absurd to require the prosecutor to show that he intended death or bodily harm to that person. The setting fire to a building is evidence of an intent to injure the owner although no motive for the act be shown, and uttering a forged document is conclusive of an intent to defraud the person who would naturally be affected by it. In such cases the facts speak for themselves. Presumptions of this kind are so conformable to reason, that moral conviction and legal intendment are here in perfect harmony.'

(b) Much historical research has been expended upon the investigation of the rights which a cultivator in India has in the soil, and the opinion now generally held is that the cultivator was the owner of the land, but that his rights have in course of time been obscured. Thus the Madras High Court has said.—'According to what may be termed the Hindu common law, a right to the possession of land is acquired by the first person who makes a beneficial use of the soil. The crown is entitled to assess the occupier with revenue, and if a person who has occupied land omits to use it and the claim of the

crown to revenue is consequently affected, the sovereign is entitled to take measures for the protection of the revenue. Whether the practice which has obtained of requiring a person who desires to cultivate waste to apply to the local revenue officer for permission to do so has abrogated the Hindu law, or whether it may be justified by the establishment before British rule of the analogous doctrine of Mahomedan law we consider it unnecessary to determine in this suit.' The Madras Board of Revenue has expressed the same view.—The Board do not see how it can be disputed that the custom of this country from time immemorial has been to recognize limits in the state or public demand against the cultivators of the land, and as a necessary consequence, the existence in the ryot of a property in the land occupied by him.

(c) In all industries, but in mining more than any other, there is a Nemesis that acts more promptly than Government can, and punishes more severely carelessness, negligence, and above all things, disregard of the health and comfort of work-people. I do not believe in legislation of the kind now contemplated for the regulation of industries. Improvements will continue to go on in spite of legislation for people, whether employer or employed, understand their own business and their own interest better and care for them more than the Government does. I have known cotton-mill industry here and at home intimately, and have never come across a case where Government Inspectors with statutory powers have done any good to either work people or industry, neither can I think of any improvement that has emanated from them; though I have seen countless improvements instituted for the benefit of both workers and industry that have emanated from the industry itself.

(d) Judgment:—In order to ascertain whether the several alienations challenged by the Appellant in his suit were binding on the sons of the first defendant who were not parties to them, it would have been better if the Subordinate Judge had

under the provisions of Section 45, directed separate trials to be held in respect of the alienations made to each of the contesting defendants or the parties under whom they claimed. The circumstances of each alienation might then have been more fully considered.

The Subordinate Judge has not, in our judgment, altogether apprehended the law respecting the burden of proof in such cases. Prima facie a Hindu father is incompetent to make alienations of ancestral immovable property and his sons have a right to question those alienations when they are not made with their consent. Persons then, who claim the benefit of alienations, must show that the alienations were made for a purpose justifiable under Hindu Law, or that they, in good faith, believed that they were made for such a purpose. Until a person claiming the benefit of an alienation has given some proof that the alienation is made for a justifiable purpose, or that he believed it to have been so, it is not incumbent on the Hindu son to prove that the purpose was not justifiable. If, on the other hand, a person claiming the benefit of an alienation shows that it was made for a purpose ostensibly justifiable, the Hindu son must show that the purpose was in fact not justifiable and that the person to whom the alienation is made was aware that it was not so justifiable. The alienations impugned are said to have been made to pay antecedent debts. If those debts were not incurred for immoral purposes, or if the person to whom the alienations were made had no reason to believe they were made for immoral purposes, then the alienations would be binding on the son under the Privy Council decision. If, on the other hand, the persons to whom the alienations were made were themselves the creditors, and it be shown that debts were contracted for immoral purposes, then the alienations will not bind the sons. The issues which the Subordinate Judge framed appear insufficient to determine the rights of the parties, and unless seperate issues are drawn in respect of each alienation, it is impossible to avoid considerable

confusion in their decision. The costs of this appeal must abide and follow the result of a new trial.

Telugu Translation.

(a) ప్రతిమనిషియు తనకృత్యముల సహజ పర్యవసానముల ఆలోచించునట్లూహింపబడుననెడి సిద్ధాంతము, సాక్ష్యచట్టభాగముగ యుండుటనుబట్టి, ఆ సామాన్యయూహ, మరియు ఆయూహ ఇండియా దేశపు సాక్ష్య చట్టములో స్పష్టముగ అంగీకరించబడియున్నది. నేరముల సంబంధమైన దావాలలోని శాస్త్రిసమ్మతమైన ఊహాలవిషయమై బెస్టుఅను గ్రంథకర్త చెప్పినదేమన; 'ఒక మనిషి నేరస్థుడని, నిశ్చయముగను ప్రత్యక్షముగను ఒకన్యాయస్థలము నమ్మితేగాని, న్యాయసభలో ఆతడు దండనకు అర్హుడని విధించబడగూడదనియున్నను, ఈసందర్భమునకూడ, లోకులకును, నేరము మోపబడ్డవానికిని సమానముగ రక్షించుకొనడముకై చాలినంతపదిలముగ శాస్త్రీయ ఊహామాత్రము ప్రయోజనకరముగ అవలంబించవచ్చును. అదే ప్రకారముగ, నేరముల విచారణకైన ధర్మశాస్త్రమునందు చట్టసంబంధమైన సామాన్య ఊహాలు అంగీకరించబడి యుండుటగాక దానికిమాత్రమే పొందికపడుకొన్ని ప్రత్యేక ఊహాల కలిగియున్నదనియు మనకు కనబడుచున్నది. యదార్థముగా, ఒకటే విచారణమునకు నల్లగాయుండు కృత్యములనుండి నేరమునకైన ఎన్నికపలుమారు ఊహించబడుచున్నది ఏలాగంటే ఒకడు మరియొకనికివిషము పెట్టినట్టుగ లేక మరణము కలుగజేయగల ఆయుధముతో బుద్ధిపూర్వకముగ కొట్టినట్టుగ, లేక బారుచేయబడిన తుపాకీల కావలెనని వేసినట్టుగ రుజువేర్పడినయెడల చెరుపునుచెందిన మనిషికి మరణముకైన లేక దేహోపద్రవమును అతడెంచెనని ఫిర్యాదీని అగుపరచుమనుట అసంగతమైయుండును కృత్యమునకుగల హేతువు కనబరచబడకున్నను; ఒకకట్టడమునకు నిప్పంటించడము "ఆయజమానునికి హాని కలుగజేయుటకైన ఎన్నికనున్న, ఒకకల్పించబడిన దస్తావేజును మార్చడము, దానివల్ల సహజముగ పరితపించగలవాని దగాజేయవలెనను యత్నమునకును తేరుగడయైన సాక్ష్యమగుచున్నది. ఇటువంటివిషయములలో, జరిగినసంగతులు తమకుతామే తెలియపరచుకొనుచున్నవి. ఈరీతి యూహలు కారణజ్ఞానమునకు మిక్కిలి అనుగుణమైయుండుటనుబట్టి, మనస్సత్యావలంబనమును శాస్త్రీయ ఉద్దేశమును ఇచ్చట సంపూర్ణపొందిక గలిగియున్నది.

(b) ఇండియా దేశములో కాపువానికి భూమినిగల స్వతంత్రముల దర్యాప్తుకై చరిత్ర సంబంధమైన పరిశోధన చాలామట్టుకు వెచ్చపెట్టబడినది. కాపువాడు

భూమికికర్తయనియు అయితే ఆతనిస్వంత్రములు కాలక్రమేణ అస్పష్టతను పొందినవనియు ప్రాయశః ఇప్పటి అభిప్రాయము. ఈలాగున మదరాసు హైకోర్టువారు చెప్పినదేమన:—"హిందువుల సముదాయ చట్టమనబడదగుదానిబట్టి, నేలయొక్క స్వాధీనమునకైన శాశ్వత భూమిని సఫలముగ ఉపయోగపరచుతొలివానిచే ఆర్జించబడుచున్నది. అనుభవించువానికి పన్నుకట్టునట్లు విధించుటకు దొరతనపువారు అర్హులైయున్నారు. నేలను అనుభవించినవాడు దాని ఉపయోగపరచక విడిచిపెట్టుటచే దొరతనపువారికి రావలసినపన్నుకు హానికలుగునపుడు, దొరతనపువారు తమ పన్నును కాపాడుకొనుటకై బందోబస్తు చేయవలసిన వారైయున్నారు. బీటిపొలములు సాగుచేయ స్థళ అధికారుల శెలవునుపొందుటకైన ఆచారము హిందూలాను కొట్టివేసినాసరే, పైఆచారమునకు తుల్యమైన మహమ్మదీయుల చట్టములోని సిద్ధాంతము అంగ్లేయుల ఏలుబడికి పూర్వము స్థాపించబడి యుండడమువలన న్యాయమని మెప్పించబడినాసరే, ఈవ్యాజ్యములో నిర్ధారణజేయుటకు అక్కరలేదని మేముతలచెదము." మదరాసు రివెన్యూ బోర్డువారును ఆలాగేతెలియజేసిరి:—'రయితులు చెల్లించవలసిన కిస్తీలో హెచ్చుతక్కువల ఒప్పుకోవడమనునది యీదేశపు అనాది ఆచారమనియు, మరియు యథావిధిగ రయితుకు తన ఆధీనములోగల భూమికి స్వామ్యము చెల్లుచున్నదనియు ఎట్లు అడ్డము జెప్పగలుగునని బోర్డువారికి కనబడలేదు.

(c) అన్నిపాటుబలలో, మరియు ఎక్కువగ గనిత్రవ్వుటయందు, దొరతనపువారికన్న తెప్పుగనడచునదియును, నిశ్చింత, అజాగ్రత, మరియు ముఖ్యముగ పనివాండ్రయొక్క ఆరోగ్యము, సుఖమువీటి ఉపేక్షను బహుక్రూరముగ శిక్షించునదియునైన దేవతయొకటియున్నది. పాటులక్రమపరచ ఇపుడుద్దేశించిన రీతి చట్టమేర్పరచుటలో నాకు నమ్మికనిచెప్పుటకు వెనుకదీయును జనులు (యజమానుడైనాసరే పనివాడైనాసరే), దొరగనపువారికంటే తమస్వంత విషయమును స్వలాభమును బాగుగ తెలిసికొని జాగ్రతపడుదురు. గనుక చట్టముండని లేకపోని గుణములు ఎడతెగక ఏర్పడుచుండును. ఇక్కడను నాస్వదేశములోను దూదియంత్రపాటును బాగుగ తెలిసికొంటిని; పాటుపడుజనులకుగాని పాటికిగాని, చట్టసంబంధమైన అధికారములపొందిన దొరతనపు ఇన్స్పెక్టరులు ఏపాటిమేలునుకలుగజేసిరని నాకెప్పటికీ ఏర్పడలేదు. పాటుపడువారియొక్కయు పాటుయొక్కయు ప్రయోజనమునకై పాటునుండియేర్పడిన ఎంచరాని అభివృద్ధులు ఏర్పరచబడియుండుటను నేనుచూచియుండినను పై ఇన్స్పెక్టరులవల్లఉద్భవించిన అభివృద్ధి యేదియుతలచలేను.

(*d*) తీర్పు—అప్పీలువాది తనదావాలో ఆక్షేపించిన ఆయాపరాధీనములు వ్యాజ్యమున చేర్చబడనివారైన మొదటి ప్రతివాదికొమాళ్ళను బద్ధపరచునాయని కనుక్కొవడానికై, 45 సెక్షనులోనినిబంధనల ప్రకారము పోరాడు ప్రతివాదులలో లేక తాము ఎవరిమూలముగ బాధ్యతను పొందిరో ఆకక్షిదారులలో ఒక్కొక్కరికిని యేర్పడిన పరాధీనముల విషయమై ప్రత్యేకవిచారణలు చేయుటకై సబార్డినేట్ జడ్జీ ఆజ్ఞాపించినయెడల మరీమేలైయుండియుండును. అలాగుజేసియుండిన, ఒక్కొక్కపరాధీనముయొక్క సందర్భము మరీసంపూర్ణముగ ఆలోచించబడియుండును.

ఇటువంటివ్యాజ్యములలో రుజువుబరువునుబట్టినన్యాయమును, సబార్డినేట్ జడ్జీ బొత్తిగ గ్రహించలేదని మావివేచనలో తేలుచున్నది. స్వతస్సిద్ధముగా, పెద్దల స్థావరాస్తిని పరాధీనములుచేయు తండ్రియైన హిందువు అనర్హుడైయున్నాడు, మరియు అతనికొడుకులు, ఈపరాధీనముల తాము అంగీకరించనియపుడు, వాటిని ఆక్షేపించ బాధ్యతను గలిగియున్నారు. గనుక, పరాధీనముల వలని ప్రయోజనముల పొందగోరువారు, హిందూలానుబట్టి న్యాయమైన ఉద్దేశ్యము కొరకు ఆపరాధీనములు జేయబడినవని గాని లేక అలాటి ఉద్దేశ్యమునకై చేయబడినట్లు తాము నిశ్చయముగ నమ్మియున్నారని కనబరచవలసియున్నారు. పరాధీనముయొక్క ప్రయోజనమును పొందగోరునతడు, ఆపరాధీనము న్యాయమైన ఉద్దేశ్యముతో జేయబడినట్టుగగాని లేక అలాగుతాను నమ్మినట్టుగగాని కొంచెమైన రుజువుపరచునంతను, ఆయుద్దేశ్యము న్యాయముకాదని రుజువుపరచ కొడుకైన హిందువునకు భారములేదు. అయితే, దీనికి వ్యతిరిక్తముగ, పరాధీనమువలని ప్రయోజనమును పొందగోరువాడు వస్తుతఃపైకి న్యాయమైన ఉద్దేశ్యమునకై అదిచేయబడినదని కనబరచినయెడల, ఆయుద్దేశ్యము వస్తుతఃన్యాయముకాదనియు, పరాధీనమును పొందినవాడు అదిన్యాయముకాదని ఎరిగియుండెననియు కొడుకైనహిందువు తెలిపించవలసియున్నాడు, ఆక్షేపించబడిన పరాధీనములు మునుపటి ఋణముల నిచ్చుటకై జేయబడినట్టుగ జెప్పబడుచున్నవి. దుర్నీతియైన ఉద్దేశ్యములకై ఈఋణములు పడకయుండినయెడల, లేక పరాధీనముల పొందినయతడు దుర్నీతి హేతువులకై అప్పులుపడినవి యని నమ్ముటకుకారణములేనియెడల, ప్రివికౌన్సిల్ తీర్మానమునుబట్టి ఆపరాధీనములు కొడుకును బద్ధపరచగలవైయుండును. అయితే, దీనికి వ్యతిరిక్తముగ, పరాలధీనముల పొందినవారు తామే ఋణప్రదాతలైయుండి ఆఋణములు దుర్నీతి విషయములకై యేర్పడినవియని కనబరచినయెడల, ఆపరాధీనములు కొడుకులను బద్ధపరచవు. సబార్డినేట్ జడ్జీగారుయేర్పరచిన వివాదాంశములు, ఉభయ కక్షులబాధ్యతలను నిర్ధారణపరచ చాలనివియైయున్నవి. ఒక్కొక్క పరాధీనము

నుబట్టి ప్రత్యేక వివాదాంశములు ఏర్పరచనియెడల వాటితీర్పున విశేషకలవరమును వర్జించుట అసాధ్యమైయుండును. పునర్విచారణ ఫలమునుబట్టి ఈఅప్పీలు ఖర్చులు తేలవలసినవి.

1903.

Translate into your vernacular :—

(*a*) His Lordship in his judgment says that the accused has been convicted under an indictment charging him with accepting a gratification of 50 cents, other than a legal remuneration, as a motive for forbearing to do an official act. Neither the indictment nor the conviction sets out what the official act was. The mention of the act being an essential ingredient of the offence, the indictment ought to state it clearly, so as to enable the accused to meet the charge. The conviction should also set out the act, for the conviction was bad unless the act was an official one. While agreeing with the District Judge that the accused did ask for the 50 cents. and that the coin was subsequently found in the accused's mouth, his Lordship thinks the District Judge was wrong in convicting on the indictment before him. Assuming that the indictment was good, the conviction was bad because it does not mention the official act which the acccused forbore to do in consideration of the bribe. The omission was material. Did the accused forbear to arrest the man, to prosecute him, or to detain the cart ? Had the act been mentioned, it might have turned out that the act was not official for it might have been contended that the statute law did not empower a constable to detain a noisy cart. True, the accused has said his instructions were to detain 'bad cases' of rattling carts, but his instructions could not authorize a constable to do an act which is not legal. His Lordship does not think the constable guilty of either extortion or deception, as suggested by the Crown Council. Extortion in law means inducing one to give up property by putting him in fear. Here the carter

delivered the 50 cents, not because he was put in fear, but he did so at the suggestion of the accused's superior officer. Nor was the accused guilty of attempting to extort which consisted in putting a person in fear of an injury and a lawful arrest or prosecution was no 'injury'. The accused was not guilty of cheating, either, because the carter had not parted with the money in consequence of a deception by the accused, but at the suggestion of another police officer, who wanted to entrap the accused.

(*b*) In Jones *v.* Williams, the question was as to a right of ownership as shown by certain acts of enjoyment, and Baren Parke, in deciding that evidence of such acts should be admitted, said, 'I am also of opinion that this case ought to go down to a new trial, because 'I think the evidence offered of acts in another part of one continuous hedge, and in the whole bed of the river, adjoining the plaintiff's land was admissible in evidence, on the ground that they are such acts as might reasonably lead to the inference that the entire hedge and bed of the river, and consequently the part in dispute, belonged to the plaintiff. Ownership may be proved by proof of possession, and that can only be shown by acts of enjoyment of the land itself; but it is impossible, in the nature of things, to confine the evidence to the very precise spot on which the alleged tresspass may have been committed: evidence may be given of acts done in other parts, provided there is such a common character of locality between those parts and the spot in question, as would raise a reasonable inference in the minds of the jury that the place in dispute belonged to the plaintiff if the other parts did. In ordinary cases, to prove his title to a close the claimant may give in evidence acts of ownership in any part of the same inclosure. So, I apprehend, the same rule is applicable to a wood which is not inclosed by any fence if you prove the cutting of timber in one part: I take that to be evidence to prove a right in the whole wood, although there be no fence, or distinct boundary, surrouuding the whole; and the

case of Stanley *v.* White, I conceive, is to be explained on this principle; there was a continuous belt of trees, and acts of ownership on one part were held to be admissible to prove that the plaintiff was the owner of another part, on which the trespass was committed. It has been said in the course of the argument, that the defendant had no interest to dispute the acts of ownership not opposite to his own land but the ground on which such acts are admissible is not the acquiescence of any party: they are admissible of themselves, proprio vigore, for they tend to prove that he who does them is the owner of the soil though if they are done in the absence of all persons interested to dispute them, they are of less weight.

(*c*) The country, as it progresses, requires increased revenue for the increased charges and the increased undertakings which progress compels; and the maintenance of an ancient and familiar and equitable formal taxation is incomparably better than the introduction of new and doubtful once. The suggestion that revision of the revenue assessment should be based exclusively on a rise of prices has been discussed in the temporarily-settled provinces at immense length. In the conclusions arrived at in that correspondence, the Lieutenant Governor agrees and he is pleased to find that the Board of Revenue in Bengal are of the same opinion:—

The last and most important proposal is that where districts have been once surveyed, an increase in prices may be made the sole ground of enhancement in future settlements; it may be presumed that if the revenue rose with the prices it would also fall with them, as in the case of the rent of occupancy tenants. We would thus have a perpetual settlement of all India, the standard being in corn, not in silver. It is not suggested to extend this protection to the actual cultivators; the sole gainer is to be the middleman, the loser being the general tax payer. As has been stated above, Mr. Nolan sees considerable advantage in a perpetual settlement in developing a class of educated and loyal men. He also considers that for

such a settlement a corn rent is better than one fixed in money. But on the whole, he prefers to maintain the present system of the periodical adjustment of revenue to the existing facts. This is done better as experience accumulates, and has even at present some advantages besides the obvious one of providing for the needs of the state in the way most in acordance with the traditions of the country and the principles of political economy.

In Bengal some estates cannot in any way pay the assessment and lapse to Government; others struggle on with difficulty under disproportionate burdens, while others again pay a mere quit rent of 2 per cent or less on the assets. This inequality is not the result of improvements effected by the owner on one estate and neglected on another, but of activity in enhancing customary rents, or of circumstances beyond the Zamindar's control. It seems best that under such conditions the demands of Government should be, from time to time, adjusted to the circumstances of the day. It is in the course of such adjustment that Government can most effectively protect the interests of the cultivators.

Telugu Translation.

(*a*) ఉద్యోగసంబంధమైనపని చెయ్యక మోసుకోషదమునకుగాను న్యాయశాస్త్రసమ్మతమైన జీవితమువగయిరా ప్రతిఫలముకాకుండా 50-సెంట్ల ప్రయోజనమును అంగీకరించినందుకై ముద్దాయి నేరము మోపబడి శిక్షించబడినట్లు ఘనతవహించిన న్యాయాధిపతి తనతీర్పున చెప్పుచున్నారు. నేరము మోపడములోగాని శిక్షించడములోగాని ఉద్యోగ సంబంధమైన పని ఏదియుని వివరింపబడి యుండలేదు. పనిని వివరించడము నేరమునకు ముఖ్యసాధనముగనుక, ముద్దాయికి తనమీది నేరమునకు సమాధానము జెప్ప వీలుకలుగజేయుటకొరకు, నేరస్థాపన దానిని పరిష్కారముగ నిర్ణయించవలయును. శిక్ష పనినిగూడ చెప్పవలసినదిగనుక పనియుద్యోగ సంబంధమైనదిగాకున్న ఈశిక్షదోషమైనదగును. ముద్దాయి 50-సెంట్ల నడిగెననియు, నాణెము పిమ్మట ముద్దాయినోట దొరకెననియు డిస్ట్రిక్టు జడ్జీగారితో సమ్మతించినను తన సమక్షమున నున్న నేరమునకుగాను శిక్షించినది తప్పైనదని ఘనత

వహించిన న్యాయాధిపతి తలచెదరు. నేరము మోపబడినది సరియని ఆరోపించినను లంచ హేతువుచేత ముద్దాయి మానుకొన్న ఉద్యోగ సంబంధమైనపనిని చెప్పియుండమిచే, శిక్షజేసినది సరికాదు. చెప్పకపోయినది ముఖ్యమైన లోపము. ముద్దాయి మనిషిని పట్టుకోవడము మానుకొనెనా, న్యాయస్థలమునకు అతనికొనిపోవ లేక బండిని ఆటంకపరచ మానుకొనెనా ? పనిగుర్తించబడియుండినయెడల, విశేష చప్పుడును కలుగజేయు బండిని ఆటంకపరచ, శాసనన్యాయముచే బంట్రోతుకు అధికారము కలిగించలేదని వాదింపబడియుండును గనుక, అపని ఉద్యోగ సంబంధము గాదని ఏర్పడియుండును. విశేషచప్పుడు కలుగజేయుబండ్లను ఆటంకపరచ తమకుర్త్వుండెనని ముద్దాయి జెప్పినది వాస్తవమే, అయితే. అశాస్త్రీయపు పనినిజేయు ఒక బంట్రోతుకు వానికివ్వబడిన ఉత్తర్వులు అధికారమును కలుగజేయవు. దొరతనపువారి వకీలు జెప్పినరీతిగ, బంట్రోతు బలవంతముగా పుచ్చుకోవడము లేక దగాయీ నేరముల జేసెనని ఘనతవహించిన న్యాయాధిపతి తలపరు. న్యాయశాస్త్రమున బలవంతముగా పుచ్చుకోవడమనగా యొకమనిషికి జడుపు కలుగజేసి ఆస్తినివిడిచి పెట్టునట్లు ప్రేరేపించుట. ఈదావాలో బండివాడు 50-సెంట్లనిచ్చినది. తన్ను జడిపించినదానిబట్టి గాదు, అయితే ముద్దాయియొక్క పైయుద్యోగస్థుని జాడచే అతడటుజేసెను. హానిని కలిగించే జడుపును ఒకనికి కలిగించడమువల్ల ఏర్పడు బలవంతముగా పుచ్చుకోవడానికైన యత్నమునకుగూడ ముద్దాయి నేరస్థుడు కానేరడు మరియు న్యాయమైన ఆటంకపరచడము లేక ఫిర్యాదు నడిపించడము హానికాదు ముద్దాయియొక్క వంచనచేత బండివాడు పైకమును ఎడబాయక, అయితే మాయలుచేసి ముద్దాయిని చిక్కించకోరిన మరియొకపోలీసు ఉద్యోగస్థుని ప్రోత్సాహమువల్ల ఎడబాసెనుగనుక దగా చేసినవాడు కానేరడు.

(b) జోన్సుకును విల్లియంసుకును జరిగిన వ్యాజ్యమున, కొన్ని అనుభవ కార్యములచే తేలినయాజమాన్య బాధ్యతనుబట్టిన ప్రశంసయేర్పడెను. అటువంటికార్యముల నిదర్శనము అంగీకరించవలసినదని బారన్‌పార్కర్ పరిష్కరించుటలో చెప్పినదేమన "ఎడతెగని వెలుగుయొక్క మరియొక భాగమందును, వాదియొక్క నేలకు చేరికగాయుండు ఏటిగర్భ ప్రదేశమునందంతయును జరిగినపనులు, వెలుగంతయును. ఏటిగర్భమును, అనగా వివాద ప్రదేశము వాదికి సంబంధమైనదనే యూహను న్యాయముగ కలుగజేయ దగినవై యుండుటనుబట్టి తేలిన సాక్ష్యము అంగీకరించ యోగ్యమని నేనెంచుచున్నానుగనుక ఈవ్యాజ్యము పునర్విచారణకొరకు క్రిందకు

పంపబడవలసినదనియు నేనభిప్రాయపడెదను," స్వాధీన ప్రమాణముచే యాజ
మాన్య మేర్పడును. అయ్యది ఆనేలను సంబంధించిన అనుభవ కృత్యములవల్ల మాత్ర
మేకనబరచనగును. అయితే, చెప్పబడిన ప్రదేశమెక్కడ జరుపబడినదో అగుర్తిం
చిన స్థళమునుబట్టి సాక్ష్యమును ఇరుకుపరచుట కలస్థితిగా అసాధ్యము, మిగత
ప్రదేశములవలె దావాస్థళమును వాదికిసంబంధించియుండుననే న్యాయమైనయూ
హను జూరీలకు కలగజేయునంతటి ప్రాశస్త్యమైన సామాన్యగుణము మిగత ప్రదేశముల
కును దావాస్థళమునకును గలిగి యుండినయెడల మిగత ప్రదేశములయందు జరిగిన
పనులనుగుఱించిన సాక్ష్యమివ్వనగును. సాధారణ సంగతులలో, పూర్తిగ బాధ్య
తను రుజూవుపరచ, ఒకటే ఆవరణములో యేభాగములోగాని జరుపబడిన యాజ
మాన్య సంబంధమైనపనుల సాక్ష్యముగ జెప్పవచ్చును గనుక వెలుగులేని అడవిని
ఒకభాగమున మానులుకొట్టబడినట్టు రుజూవుపరచినయెడల ఆసూత్రమే అన్వయిం
చునని నేగ్రహించెదను. యావత్తు అడవిచుట్టు వెలుగుగాని స్పష్టమైన పొలి
మేరగాని లేకయుండినను అది యావత్తు అడవికిగల బాధ్యతకు సాక్ష్యమని నేదల
చెదను, ఈసూత్రమునుబట్టియే ష్టాన్లీకిని వొయిటుకును జరిగినవ్యాజ్యము విశదప
రచబడవలెనని నేయూహించెదను. వేలికా కృతిగ ఎడతెగని వృక్షముల వరుస
యుండెను. ఒకభాగమున నేర్పడిన యాజమాన్య కృత్యములు ప్రవేశము జరుప
బడిన మరియొక భాగమునకు వాది స్వంతగాడనుటను రుజూవుపరచ సాక్ష్యముగ
అంగీకరించదగునని తీర్మానించబడెను. తన స్వంతభూమికి ఎదటలేని యాజమాన్య
చర్యలను ఆక్షేపించ ప్రతివాదికి హక్కు లేదనియు, అయితే, అలాటిచర్యలు అంగీ
కరింపబడుటకు కారణము యేవ్యాజ్యముగాని సమ్మతియుగాదు, అవితమబలిమినిగొని
తామే అంగీకరింపబడును, యేలనన వాటిని ఆక్షేపించగలవారు లేనపుడు యవిజే
సినయెడల అవి అల్పముగ తలచబడినను, వాటిని చేయునాతడు భూమికి స్వాధీను
దారుడని రుజూవుచేయ హేతువగుచున్నవి.

(c) దేశము అభివృద్ధియగుచుండ, అభివృద్ధి యవశ్యమువల్ల పూనుకోబడు
హెచ్చు శెలవులు హెచ్చుయత్నములకొరకు హెచ్చువచ్చుబడి కావలసియున్నది
నవీనమును సందిగ్ధమునైన వాటిప్రదేశమునకన్న పురాతనమును, చరవును, న్యాయ
మునై విధ్యుక్తమునై పన్నుకట్టడము అసమానముగామేలు. ఆదాయపన్ను పునర్వి
మర్శకు వెలలపాడవును కేవలము ఆధారముగ గైకొనవలెనని తెలియచేయుడము
హంగామిగ శాశ్వత షేరీజు యేర్పరచబడిన రాష్ట్రములలో విస్తారముగ తర్కించ

బడెను. ఆవుత్తర ప్రత్యుత్తరములలో తేలిన అభిప్రాయములలో లెఫ్టినెంటు గవర్నరు సమ్మతిపడి, బంగాళా రివిన్యూ బోర్డువారును అలాగే యభిప్రాయపడిరని కనుక్కొని సంతోషపడిరి. జిల్లాలు యొకసారి కొలవబడినపుడు, భవిష్యత్తున జరిగెడు శేరీజు విమర్శల పన్ను పొడిగించుటకు వెలలహెచ్చు ముఖ్యకారణముగ గైకొనబడవచ్చుననుట కడపటిదియును మిక్కిలి ముఖ్యమునైనయోచన, వెలలనుబట్టి ఆదాయము హెచ్చువదియైన, అనుభవపు హక్కుగల రయితులు చెల్లించవలసిన పన్నువిషయమువలె, వెలలుతగ్గినపుడు ఆదాయమును తగ్గును ఈలాగున, వెండికాక ధాన్యమే హిందూదేశమునందంతయు ఎడతెగని శేరీజు విమర్శనమునకు మచ్చుగయున్నది. ప్రస్తుతకాపులకు ఈప్రాపకము వ్యాపింపజేయు తెలియచేయుబడలేదు. సామాన్యపన్ను చెల్లించువాడు కోలుపడువాడై యుండుటను బట్టి లాభమును పొందువాడు. మధ్యస్థుడుమాత్రమునై యుండవలసియున్నాడు. మీదజెప్పినరీతిగ, విద్యాబుద్ధులును రాజభక్తియుగల మనుష్యులతెగను బయట పెట్టడమను విశేషప్రయోజనమును నోలక్ దొరగారు యెడతెగని శేరీజు విమర్శను కనుచున్నారు. అలాటి శేరీజు విమర్శకు, రొక్కముగ స్థిరపరచబడిన పైకముకన్న మహనూలు నిష్కర్షమేలనిగూడ వారు తలచెదరు. అయితే, వెంత్తములో విద్య మానాంశములకు ఆదాయమును కాలక్రమముచొప్పున సవరింపగల ప్రస్తుతియేర్పాటును అతడు మెచ్చుకొనెను. అనుభవముకాను కాను ఇది వానిగజేయుబడును. మరియు దేశముయొక్క పరంపరాగతమును రాజ్యపరిపాలనా తంత్రసూత్రములకును మిక్కిలి అనుగుణ్యముగ రాజాంగ యుపసనములకు సిద్ధించు స్పష్టమైన ప్రయోజనముగాక ఇప్పట్లోగూడ కొన్నిఫలముగ గలిగియున్నవి. బంగాళములో, కొన్ని ఎస్టేట్లు ఏరీతిగను పన్నునుచెల్లించజాలవు. మరియు దొరతనపువారిని జెందుచున్నవి. ఇతరములు, పొందికగాని బరువుల మోయులేక కష్టముతో పెనుగులాడుచున్నవి. మరికొన్నిటిలో వచ్చుబడిమీద కేవలము నూటికి రెండు లేక రెంటికి తక్కువైన స్వామిభోగపన్నును చెల్లించెదరు. భూమి ఖామందువల్ల ఒక ఎస్టేటువ నెరవేర్చబడి మరియొక ఎస్టేటున అపేక్షచేయుబడని అభివృద్ధుల ఫలముచే ఈయసమత్వము సమకూరక, మామూలుపన్నుల హెచ్చించు జాగ్రతచేతలేక జమీందారుకు లోబడని సందర్భములచేత యేర్పడుచున్నది. ఈలాటి అవస్థలలో, దివాణపు కిస్తీ అప్పటప్పటి సందర్భములకు పొసగునట్లు నానాటికి యేర్పరచుట మిక్కిలి మేలుగా కనబడుచున్నది. ఈలాగుపొసగునట్లు జేయుటలోమాత్రమే, కాపులక్షేమమును మిక్కిలి ఫలవంతముగ దొరతనపువారు రక్షించగలరు.

1904.

Translate into your vernacular:—

(*a*) Charges against a pleader-alleged breach of trust.

Mr. Davur, counsel for the complainant, said it was difficult to state what place the accused practised in, for he had exploited in Hyderabad, Indore, Bangalore, and other places, and finding that the profession evidently did not pay, he had exercised his ingenuity in other ways for making money. He told persons under his influence of tales of fortunes and profittable investments. The case for the prosecution was that complainant became acquainted with the accused in Junuary 1904, when he was introduced by Sorabji Ratenji Subenar, a broker, as a man who wanted a loan of Rs. 17,000 on the security of certain shares he was possessed of in a cotton press in Ujjain, which had been mortgaged to Mr. N. M. Cama, solicitor, and which the accused was desirous to redeem, as he said Mr. Cama had pressed him very hard for the repayment. In the event of the complainant agreeing to advance the loan the accused expressed his willingness to execute a transfer of the mortgage in favour of the complainant. Complainant agreed to lend the moneys, provided certain claims of his at Indore were recovered. Accused agreed to do so and complainant paid him Rs. 500 for the expenses. On 12th March, complainant was informed that Rs. 32,000 had been recovered and he received the sum subsequently. Relying on the accused's statements that pending the preparation and execution of the required documents, he would deposit the money as a fixed deposit in the Chartered Bank, complainant paid him the Rs. 17,000. On a proposition made by the accused, complainant agreed to finance a litigation of Hamifabai, a woman in Ootacamund, with the accused's brother as a partner in the financing of it, in consideration of receiving a quarter of a share of the property. As the time for the completion and the execution of the documents of transfer of mortgage approached, complainant pressed the accused to conclude the business, but

the latter put him off from time to time. They were both at Ootacamund at the time. Eventually, it was agreed that complainant should precede the accused and go to Bombay, and the accused should follow him there. When the accused did not follow him, complainant's suspicions were aroused, and he began to make inquiries. He learnt the accused had absolutely left no instructions with Mr. Cama, nor had he seen Mr. Cama regarding the transfer of the mortgage, and, consequently no conversation or arrangement as to a transfer of mortgage had taken place. Inquiries in the Chartered Bank showed that the Rs. 17,000 were deposited as a current account on 17th March, and the bulk of it was subsequently withdrawn in several sums, and about two or three hundred rupees were left. On the 6th May complainant received a wire from the accused to go to Lanauli and acknowledge receipt of money he had sent in an insured letter. Thinking that the Rs. 17,000 must have been returned, complainant went to receive the letter, which contained Rs. 142. In the letter accompanying it and in other letters, accused had made certain claims for rendering professional services, and put forth allegations of not performing certain engagements, which were nothing but a tissue of falsehoods. These would not do credit to a third rate lawyer in Bombay, and would never succeed in cheating a man here with a grain of common sense.

(*b*) I am of opinion that our present system, under which we realize from the owners of agricultural land a large proportion of the net assets as land revenue to be expended on general administration, a smaller percentage for the payment of village officers and another smaller percentage for local improvements, although it has not led to over assessment, is unnecessarily complicated and confusing, and is unsuited to the circumstances of the province. The individual landowner has not, and cannot hope to have, any power to alter the percentage of his net assets which is realized from him for any of those purposes. That is fixed, and must continue to be fixed, by the

Government. It does not matter to him personally how the different sums realized from him are credited. What concerns him is the total sum realized from him under all heads. The present system requires us to calculate out on each holding the amount of land revenue due from it, the amount of village officer's cess, and the amount of local rate, and the elaborate calculations thus required for each of the three millions of owners' holdings in the Panjab entail an immense amount of unnecessary labour annually, confuse the peasant and all account offices, and lead to the impression that the total demand from the land is higher than it really is. It would be much simpler and more satisfactory if the demand for land revenue and cesses were lumped together and assessed on the land in one sum, the total proceeds for each district being allotted in fixed proportions by one annual calculation at head-quarters to the different heads of expenditure. The objects on which the cesses are at present expended must continue to be maintained, but we need not work out the fraction required for such purposes on each holding. Whether the consolidated demand representing land revenue and cesses should be limited, as at present, to 62½ per cent. of the net assets, or as Mr. Dutt suggests, to 56¼ per cent. or even to a smaller proportion, is a matter for decision with reference to the general finances of India.

(c) In a country in which property is greatly subdivided and the written law obscure and available but to few, many causes conduce to bring about deviations even from such portions of the law on which educated opinion had attained more or less unanimity. The influence of natural affection may have induced the head of the family to dispose of the family wealth otherwise than in strict conformity with the precepts of the land and the good feeling of the members has led them not to be too exact in vindicating their legal rights. Of this we have an instance at the present day in the very usual abstinence of Mahamadan ladies from insisting on their claim to share in their husbands' estate in competition with their

children. The ignorance of the local Pandits may have led here and there to an unintentional deviation from the law and in places where the influence of the Mahomedan has for a season prevailed, the absence of an authority to constrain obedience to the personal law of the conquered cannot have been altogether without effect in unsettling the law. Lastly, there are the great changes which changed circumstances must operate in the legal conceptions of persons subject to a personal law, and which probably have never been more active than in this century.

(*d*) In the case before us, there is considerable evidence that, notwithstanding the ruling of the High Court, the practice of adopting dayadis after upanayanam obtains, and seeing that no less than three Brahman Judges have pronounced in favour of the usage I should be reluctant to hold that the Subordinate Judge was not justified in finding it sufficiently established to have the force of law. The evidence as to present practice appears to me to be supported precisely where it requires support, to justify us in accepting the alleged usage as customary law. Filiation is not constituted by upanayanam but by the gift and acceptance of the youth. Then we have the text of Prajapati, 'The acceptance of a son in adoption is good if in twelve days, midling, if after tonsure, and inferior, if after upanayanam. The adoption of one who is married will become a cause of distinction to the family? So also in Smriti Sangraha we find the injunction, 'do not give one who has entered on an Asramam (period of life); give one who is not invested when there is no distress. In distress give though he is even a Brahmachari of a second son.'

Telugu Translation.

(*a*) ఒకక్లీషరుమీద విశ్వాసఘాతక నేరములు:—హాయదరాబాద్, ఇన్దోర్, బెంగుళూరు, మొదలైన యూళ్లలో సాహసకృత్యముల జేసియుండుటనుబట్టి యేస్థళములో ముద్దాయి స్థిరముగ వకీలుజీవనము జరుపుకొనెనని చెప్ప నలవికా

దనియు, తనవృత్తివల్ల జీవనము జరగనందున ద్రవ్యార్జనమునకై యితర ప్రకారముల తనబుద్ధి కుశలతను యుపయోగించెననియు ఫిర్యాదివైపులాయరు దావూదను వారు ప్రస్తాపించిరి. తనవశ్యులైనవారికి ఐశ్వర్యములగురించియు లాభకరమైన పెట్టుబళ్లబట్టియు కథలుజెప్పెను. సొలిసిటర్ ఎస్-ఎమ్. కామాకు తాకట్టుపెట్టబడి ఉజ్జైయినీలోగల దూది యంత్రశాలలోని తనకు గలిగియున్న కొన్నిపాళ్ళ పూచీమీద యేర్పడిన ఋణమును మళ్లీ చెల్లించుటకై కామాయనువారు బహు తొందర పెట్టినందున 17,000 వేలరూపాయ లప్పుగోరునట్లు సోరాబ్జీరటన్జీ సుబేదార్ యను డలారివల్ల 1904 సం॥ జనవరి నెలను పరిచయము చేయింపబడినపుడు ముద్దాయిని తానెరిగినట్లు ఫిర్యాదియొక్క దావా, అప్పును ముందుగనిచ్చుటకు ఫిర్యాదిఒప్పుకొనేయెడల, తాకట్టును ఫిర్యాది పేరటికి మార్చుటకై లిఖితమూలముగ యేర్పరచ తనకుగల సమ్మతినిముద్దాయి తెలియపరచెను. ఇన్డోరులో తనకురావలసిన పైకము వసూలు చేయబడినయెడల ఋణమునిచ్చుటకు ఫిర్యాది ఒప్పుకొనెను. అలాగే జేయుటకు ముద్దాయి ఒప్పుకొన్నందున, ఖర్చులకై అతనికి 500-రూపాయలు ఫిర్యాదియిచ్చెను. 32,000 రూపాయలు వసూలుకాబడినట్లు ఫిర్యాది తెలిపించబడిన వెనుక ఆమొత్తమును అతడు తీసికొనెను. అగత్యమైన దస్తావేజులను తయారుచేసి ముగించి వ్రాసేదాక చార్టర్డు బాంకిలో స్థాయిగ పైకమును పెట్టుతానని ముద్దాయి పలికినమాటలనమ్మి, ఫిర్యాది యాతనికి 17,000 రూపాయల నిచ్చెను. ముద్దాయి యడిగిన పద్ధతికి, సొమ్మున పాతికభాగము తీసికోవడమును ఖరారునుబట్టి, వుదకమండలముననుండు హమీషాభాయి యనుయాడదాని వ్యాజ్యమునకు ధనపోషకముజేయ, ముద్దాయి తనయనుజాని భాగస్థునిగ గైకొని రూకలివ్వ, ఫిర్యాది సమ్మతించెను. తాకట్టును మార్చుటకైన దస్తావేజుల పూర్తిచేసి వ్రాసేకాలము సమీపింప, విషయమును పూర్తించమని ముద్దాయిని ఫిర్యాది తొందరపరచెను; అయితే ముద్దాయి అటుజేయక కాలయాపనముజేసెను. అప్పుడు వారిద్దరు ఉదకమండలముననుండిరి. తుదకు, ముద్దాయి వచ్చుటకుముందు ఫిర్యాది బొంబాయికి బోవలసినదనియు, అతనికివెనుక ముద్దాయి రావలసినదనియు ఒప్పుకోబడెను. పిమ్మట ముద్దాయి (బొంబాయికి) రాకబోయినందున, ఫిర్యాది శంకలు రేగించబడి, అతడు విచుర్లుజేయపూనుకొనెను. కామాయను వారితో ఏమియు ముద్దాయి బొత్తిగ జెప్పలేదనియు, తాకట్టును మార్చుటను గురించి కామాయనువారిని అతడు జూడలేదనియు, గనుక తాకట్టు మార్చుటకై మాటగాని ఏర్పాటుగాని యేది జరుగలేదనియు అతడెరిగెను. చార్టర్డుబాంకున విచారణలు

చేయగా, మార్చి నెల 17-వ తేదీని నడపులెక్కలో 17,000 రూపాయలు పెట్ట బడెననియు, వెనుకదానిలో అధికాంశము అనేక (చిల్లర) మొత్తములుగ మళ్లీ తీసికొనబడినదనియు, సుమారు రెండులేక మూడువందల రూపాయలు మిగిలి యున్నవనియు తేలెను. బీమా చేసిన జాబున తౌనుపంపించిన పైకమును తీసి అంగీక రించి లానాలీకి పొమ్మని ముద్దాయి నుండి తంతిసమాచారమును మేనెల 6-వ తేదిని ఫిర్యాదిపొందెను. ఆ 17,000 రూపాయలు వాప్సుచేయబడియుండుననితలచి ఫిర్యాది జాబును తీసుకొనబోయెను. దానియందు 142 రూపాయలుండెను. దానివెంబడించిన జాబునందును మిగతజాబులందును, వ్యవహార సంబంధమైన పను లుజేసినందుకు కొన్నినిమిత్తముల ప్రస్తాపించి, మరియు, బొత్తిగ బొంకులతేకకు రైన కొన్నివొప్పుదళ్ళ జరపలేదని రూఢిగ తెలిపెను. ఇవి బొంబాయిలో అను ఖ్యమైన లాయరుకుగూడ గణ్యతగ నుంపదు, మరియు, ఇనుమంతైన సహజమైన తెలివిగలవాని మోసబుచ్చజాలనేజాలదు

(b) ఏయేర్పాటున, పన్నుపొడవుకు చోటులేకున్నను, దేశవిచారణకై వెచ్చ బెట్ట నేలపన్నని నిశరవచ్చుబడిని అధికాంశము వ్యవసాయ భూమిస్వానుదార్లనుండి చెల్లు పుచ్చుకొనబడుచున్నదో, గ్రామనౌకర్లకివ్వగలందులకు కొంచెము తక్కువదా మాషాగా పుచ్చుకోబడుచున్నదో, మరియు ప్రదేశాభివృద్ధికై మఱియొకటి స్వల్ప దామాషాగా పుచ్చుబడుచున్నదో, ఆవిద్యమానయేర్పాటు అనావశ్యమై క్లిష్టము గాను కలవరకంపగాను, దేశభాగసందర్భములకు తగనిదైయున్నదని నేనభిప్రాయ పడెదను. ఈయుద్దేశములలో వేటికిగాని తనదగ్గరవసూలుకాబడే నిశరవచ్చుబడి యొక్క దామాషాను సవరించుటకు భూస్వామికి అధికారములేదు. ఏలాటి అధికా రమును గోరదు. అదిస్థాయిరైయెనది. మరియు దొరతపువారివల్ల స్థాయిగనే సాగిం చవలయునది. తనదగ్గర ప్రత్యేకప్రత్యేకముగ వసూలుకాబడేరూకలు యేలాగు జమకట్టబడినను స్వతః అతనికిచింతలేదు. అన్నిపద్దులకై తనదగ్గర వసూలుకాబడే వెరశి మొత్తమే అతనియుక్కర. ఈవిద్యమాన పద్ధతినిపట్టి, ఒక్కొక పట్టామీద వసూలుకావలసిన నేలపన్ను గ్రామనౌకర్లసెస్సు, మరియు ప్రదేశ నిశఖు వీటిమొ త్తముల లెక్కపెట్టుటయు జేయవలసి యున్నది; పాంచాలమునగల ముప్పైలక్షల పట్టాదార్లొక్కొక్కరికి జేయవలసిన వ్యపరీతలెక్కలు ప్రతిసంవత్సరము పృథాగ అపారశ్రమను కలుగజేయునదియు, కాపులయు ఎల్లలెక్కలకైనకచ్చేరీల కలవర పరచునదియునైయుండి, నేండిమెండు నిజముగనుంచుటకన్న, హెచ్చుగనున్నదను భావమున్ను కలుగజేయునవియై యున్నవి. జిల్లాధికారి నివాసస్థలమున సంవత్సరప్రతి

గణనచే నచ్చుబడి సొత్తును వెచ్చింపబడవలసిన ప్రత్యేకపద్ధులను నిరక్షైన దిట్టము ఒచే నిర్ణయించబడి నేలపన్ను, సెన్సులు వీటి డిమెండునుయొకటిగ చేర్చబడి నేల మీద పన్ను కట్టబడినయెడల మిగుల సులభముగను ఇంకతృప్తికరముగనుయుండును. ఇప్పట్లో సెన్సున వెచ్చపెట్టుటకైన యుద్దేశములు ఎడతెగక భరించవలసియున్నవి. అయితే, వాటికై ఒక్కొక్క పట్టాకు తేలు అంశముమ వేయనక్కఱలేదు. నేల పన్నును సెన్సులను కనుబరచు మొత్తడిమెండు ఇప్పటివలె నికరవచ్చుబడిని నూటికి 62½ దామాషాను లేక డట్ యనువారు చెప్పురీతిని నూటికి 56¼ దామాషాను లేక యింకతక్కువ దామాషాను మట్టుపరచవలసినదాయనుట, హిందూదేశపు సామాన్య నచ్చుబడినిబట్టి పరిష్కరించబడవలసిన విషయము.

(*c*) సొత్తుమిక్కిలి విభజించబడియు లిఖించబడ్డచట్టము అస్పష్టముగను కొందరికి మట్టుకు యుపయోగించుమనదిగను గలిగియున్న ఒకదేశములో, విద్యావంతులు కొంచెము హెచ్చుతక్కువగ యేకవాక్యతగనున్న చట్టభాగములకుకూడ వ్యత్యాసముల సాధించ పెక్కుకారణములు ఉపబలమవుచున్నవి. కుటుంబయజమానుని, న్యాయసూత్రముల ఖండిత అను వర్తనమునకు వెలిగా, కుటుంబద్రవ్యమును వినియోగపరచ సహజవాత్సల్య వ్యాపకము ప్రేరేపించియుండును; కుటుంబస్థుల కనికరమును తమ శాస్త్రీయ బాధ్యతల చెలాయించుటలో ఖండితపరచక యుండునట్లుజేసెను. మహమద్దీయులలో యజమానరాండ్రు, తమసంతానములకు పోటీగా తమపెనిమిటుల ఆస్తిని తాము భాగించుకోగల బాధ్యతను వాటముగ సాధించుకొనక సహజముగ మానుటలో మనకు ఇప్పట్లో దృష్టాంతము దొరికియున్నది. మధ్యమధ్య శాస్త్రమును అబుద్ధిపూర్వకముగా తప్పినడచుటకు ప్రదేశపండితుల అవివేకము కారణమై యుండవచ్చును; మహమద్దీయుల వ్యాపకము కొంతకాలముచెల్లుచుండిన స్థళములలో, (జయింపబడ్డ ప్రజల స్వకీయ శాస్త్రవిధేయులుగ బలవంతపరచ అధికారములేమి, శాస్త్రమును కలవరపరచుటలో యెంతమాత్రము చేయకయుండలేదు తుదకు, స్వకీయ శాస్త్రమునకు లోబడగలవారి న్యాయాభిప్రాయముల, మారిన సందర్భములచే యేర్పడగలవియు, ఈశతాబ్దమున ఎప్పటికన్న యెక్కువవడిగా ప్రవర్తించునవియునైన గొప్పమార్పులును గలవు.

(*d*) ప్రస్తాపనవ్యాజ్యములలో, హైకోర్టువారి సూత్రములుండియు, ఉపనయనమునకు వెనుక దాయాదుల స్వీకారము చేసికొను వాడుకకలదనుటకు అపారరుజువేర్పడియున్నది; ఈయాచారమునకై ముగ్గురికి తక్కువలేని బ్రాహ్మణన్యాయా

ధితులు నిర్ణయించియుండగ, ఆయాదిచట్ట ధోరణనుకలిగి యున్నట్టు పూర్తిగ స్థాపించబడినదనుటలోని సబార్డినేట్ జడ్జీగారి తీర్పు నిర్దుష్టముగాదని తలపనే అయిష్టపడవలసియున్నది. చెప్పబడినవాడును ఆచార ప్రమాణముగ మనముకైకొనుటలో నిర్దుష్టపరచ విద్యమాన ఆచారమునకైన సాక్ష్యము ఆదరింపబడవలసిన చోటనే హెచ్చుతగ్గు లేకుండా ఆదరించబడునట్లు నాకు కనబడుచున్నది. చిన్న వానిని దానము అంగీకారముచేయుటవల్లగాక ఉపనయనమువల్ల పుత్రత్వము కల్పించబడదు. స్వీకారములో 'యొకపుత్రుని అంగీకరించుట పండ్రెండుదినములలోనైనమేలు, చూడామండనమునకు వెనుకనైన మధ్యమము, ఉపనయనమునకు పిదపనైననీచము, పెండ్లియైనవానిదత్తు కుటుంబమునకు విశేషము' అను ప్రజాపతి యొక్క మూలవాక్యము మనకబ్బియున్నది. ఈరీతిగనే, 'యొక ఆశ్రమమున జొచ్చినవాని దత్తివ్వవద్దు తొందరలేనపుడు ఆశ్రమమున జొరబడనివాని యివ్వము తొందరగలిగినపుడు, (దత్తుబోవునాతడు) రెండవకుమారునికి బ్రహ్మచారి కొడుకుగ యుండినను యివ్వము' యనుయాజ్ఞ స్మృతిసంగ్రహములోను గూడ మనకు కనబడుచున్నది.

1905.

Translate into your vernacular :—

1. Early in 1808, after a prolonged discussion and in opposition to the strongly expressed convictions of Lord William Bentinck, who was Governor of Madras during the controversy but had gone back to England in the previous autumn, it was ordered that in all the unsettled districts of the Presidency the villages should be leased out for a term of three years from Fasli 1818 to heads of villages and chief cultivators (or, failing them, to strangers) upon such terms as might be considered moderate and equitable, and subject to the condition that no reduction in the rental would be made on account of adverse seasons.

The season of Fasli 1218 was so unfavourable in Bellary that the introduction of the triennial leases was postponed until the next year. They were brought into force throughout the district and lasted during the next three years. The rents

realized in each of these season were as high as in the three preceding ryotwari years. But the explanation apparently was that the headmen of the villages, as the Collector reported in the first year of the lease, 'apprehensive of being turned out of what they term their estates, of which they have had possession for many generations, and fearful of being superseded in their stations of hereditary management by new-comers, have accepted higher conditions of rent than the extent of the cultivation and the scanty means of their under-tenants actually warranted. Neither the renters nor the ryots made a good thing of the leases. In some cases from the oppressions, and in others from the weakness, of the renters the resources of the district suffered material injury; the collections were realized with difficulty; the cultivation in many villages very greatly fell off; and the Collectors both of Cuddapah and Bellary were apprehensive that the losses which the renters had incurred would deter them from undertaking the responsibility of the further and longer leases which the Board of Revenue was now urging should follow the triennial arrangement. Mr. Chaplin spoke strongly; 'So many of the renters,' he said, have suffered losses by undertaking the triennial rent that probably not ten in a hundred, except in a particular taluk or two, will of themselves come forward to offer for the septennial or decennial leases. The fear of being dispossessed of their *miras*, enmities and jealousies, competitions and rivalships, persuasion and intimidation, a display of advantages which do not exist, and many other means and motives must all be called into action before they will consent without great reductions to become septennial and decennial renters.' To the Board, however, the failure seemed to be due, not to any defect in the system but to the results of too high rents and too short a lease, and they continued to recommend that the leases should be granted for longer periods and on easier terms.

2. As to the question, 'What law is to be applied to Nambudri Brahmans?' the judge has found that they are

governed by Hindu law as modified by the special customs which they have adopted since their settlement in Malabar. Although it was urged in appeal that they do not follow the Hindu law, the contention was ultimately not seriously pressed upon us. As the question is, however, one of general importance, and as the decision of several other issues in this case depends upon its determination, we may add that in our opinion the judge has come to a correct conclusion. According to the evidence on both sides, succession is traced among Nambudris through males and property passes from father to son, whereas among Nayars succession is traced through females and property descends from mother to daughter. Thus, the mode of tracing succession and the devolution of property are in accordance with Hindu law and contrary to Marumakkattayam usage. Again, legal marriage is the basis of the law of succession among Nambudris as among Brahmans of the East Coast whilst among Nayars there is no recognized connexion between marriage and inheritance. Thus, the notion of paternal relation founded upon legal marriage as the cause of inheritance obtains both under Hindu law and among Nambudri Brahmans. Further, a Nambudri woman, in common with a Brahman on this side of the ghauts, takes her husband's gotram upon her marriage and passes into his family from that of her father, and perpetual widowhood and incapacity to remarry on her husband's death are the incidents of marriage both among Nambudris and Brahmans of the East Coast. But among Nayars, a woman continues through life to belong to the family in which she is born, and the sexual relation which she forms, or her so-called marriage, operates in law neither to give her the domicile of her husband nor to create a disability in her either to marry or to put an end to her marriage at her pleasure during her first husband's life. Moreover, the same rule of collateral succession obtains both among Nambudri Brahmans and other Brahmans in Southern India. Among the former, dayadis or distant kinsmen are divided in to

those who have ten and three days impurity or pollution, and among the latter, such kinsmen are classified as gotrajas, sapindas and samanodakas, the samanodaka relationship being severally the cause of ten and three days, impurity or pollution, arising from the birth or death of any one so related. Moreover, Nambudris and Brahmans on the East Coast recognize alike the authority of the Vedas and of Smritis, and they have faith in the religious efficacy of ceremonial observances and of funeral and annual obsequies. We may also refer to the ceremony of investiture or upanayanam and to the notion of second birth as common to both. The view, therefore, that when Nambudris settled in Malabar they carried their personal law with them, though they changed in some respects after their settlement on the West Coast, is supported not only by the foregoing facts, but also by the fact that the gotrams of Nambudri Brahmans are said to be the same as those of Brahmans on the East Coast, indicating thereby descent from the same original ancestors.

3. A complaint was brought under Act XIII of 1859 to recover a sum advanced in respect of work, which work was not done. Magistrate has rejected the complaint under Section 203 of the Code of Criminal Procedure, because a suit to recover the sum would be barred by limitation. As it is expressly stated in the preamble to Act XIII of 1859 that the reason for the enactment is that the remedy by suit is wholly insufficient, I do not think the order was legal. There is no law limiting the time within which complaints under Act XIII of 1859 may be brought. The Act is penal, its object being to make 'persons guilty of fraudulent breach of contract subject to punishment,' and therefore proceedings taken under it are not suits and are not governed by Art. 120 of Sch. II of the Limitation Act.,

On the above reference the Court delivered the following judgement :

Act XIII of 1859 is penal enactment, and the Act of Limitation is no bar to the enforcement of a penal provision. Though

it was passed because the remedy by suit was insufficient, it is no ground for saying that the Act ceases to be applicable when the civil remedy is barred. The expression 'without lawful or reasonable excuse' has reference to the circumstances in which the breach occurred. A plea of limitation, which is available only in Civil Suits, cannot be taken to bar punishment for what is an offence. The case before us is perhaps one not foreseen and provided for by Legislature, but we must construe a penal enactment as it stands. We set aside the order made by the second class Magistrate and direct him to restore the complaint to his file and to deal with it in accordance with law.

Telugu Translation.

1. 1808 సంవత్సర ప్రథమములో, వివాదకాలమున మదరాసుకు గవర్నరుగ యుండి గడచిన ఆకులురాతే కాలమున మళ్లీ ఇంగ్లాండునకు వెళ్లినవిల్లియమ్ బెంటింక్ ప్రభువు బలముగ జెప్పిన అవలంబనములకు ప్రాతికూల్యముగ విస్తారచర్చలైన పిదప, ఈరాజధానిలో పట్టాలు కాకుండ అమానిగావుండే అన్ని జిల్లాలలో, తగుమాత్రము, న్యాయమునైన నిబంధనలమీదను ప్రతికూలకాలములకై పన్నుతగ్గించ గూడదను నియమములకులోబరచి, ఊళ్ళపెద్దలకును ముఖ్యరయితులకును నీళ్లుదొరకనియెడల అప్పులకును మూడుసంవత్సరములవ్యవధికి గుత్తవిడవవలయునని ఉత్తరువైనది.

1218 వ ఫసలీలోని కాలము బల్లారి జిల్లాను వ్యవసాయమునకు మిక్కిలి ప్రతికూలమైనందున మూడేండ్లకు ఒకమాటు విడువబడు గుత్తలువెనకటి సాలువరకు ఆపిపెట్టబడినది. అవి జిల్లాయంతయు అములులోకి తీసుకరాబడి వెనుకటి మూడు సంవత్సరములదాక జరిగినవి. ఈకాలములొక్కొక్కట్టిలోను వసూలైనపన్నులు వాటికిముందటి మూడుసంవత్సరములలో యెంత పెరిగియుండినవో యంతపాడనై యుండెను అయితే గుత్తకాల మొదటిసంవత్సరమున కలెక్టరు వ్రాసిపంపినట్టు 'ఊళ్లపెద్దలు అనేకపురుషాంతరములుగ తమస్వాధీనములోనుండి తమస్థితులని చెప్పుచుండు వాటినుండి వెడలగొట్టబడుదురని అనుమానపడినదిగాక తమపారంపర్యం నిర్వాహక స్థానములందుండి క్రొత్తగ నేర్పడువారిచే తీసివేయబడుదురని జడిసిసాగుని స్తీర్ణమునకును లోపాయకారీల హీనస్థితికిని పోసగనియట్లు మరీఎక్కువ పన్ను

కైన వరతులకు ఒప్పుకొనిరనుట పైకి సంజాయిషిగ యేర్పడినది. గుత్తదారులు గాని రయితులుగాని గుత్తలవల్ల మేలునుకలిగించుకోలేరు. కొన్నిసందర్భములలో గుత్తదార్ల హింసల వలనను, మిగత సందర్భములలో వారిదౌర్బల్యమువలనను, జిల్లా యొక్క సాధకములు స్పష్టముగ చెడినవి, ఐనూళ్లు కష్టముతో చెల్లుపుచ్చుకోబడినవి, అనేకగ్రామములలో ఐనూళ్లు మిగుల మట్టుపడినవి. మరియు, మూడేండ్ల యేర్పాటుకు వెంబడి కొనిరాబడవలెనని రవిన్యూబోర్డువారు ప్రేరేపించు వెనుకటి మరీదీర్ఘకాలమునకైన గుత్తల భారమును పూనుకోవడమునుండి గుత్తదార్ల కేర్పడిన నష్టములు అభ్యంతరపరచునని కడప, బళ్లారి జిల్లాలకలెక్టరులు అనుమానపడిరి. చాప్లిన్ యనువారు తీవ్రముగ వచించిరి: అతడు చెప్పినదేమన 'మూడుసంవత్సరముల కొకశేపున్నను గట్టి పూనుకొని అనేకగుత్తదార్లు నష్టములకుపాలైనందున, ఒక ప్రత్యేక తాలూకాలో లేక రెండులో తప్ప, బహుళానూరుగురులో పదిమంది కూడ ఏడేండ్లలేక పదేండ్లగుత్తలకు తమంతటతామే ఒప్పుకొనముందుకు రారు. తమ మిరాశీనుండి వెళ్లగొట్టబడుదుమనే భయము, విరోధములు ఓర్వలేనితనములు, పోటీలు తిరస్కారములు, బోధన జడుపు, కలిగియుండని ఫలముల అగుపరచడము, మరియు వెక్కలైన ఉపాయములు హేతువులు వీటిని అనుసంధానముచేసి గుత్తమొత్తమును విశేషముగ తగ్గించినాగాని వారు ఏడుసంవత్సరములు మరియు పదేండ్ల గుత్తదార్లగుటకు సమ్మతింపరు'. ఐనప్పటికి, ఏర్పాటులోని దోషమువలన ఈవిచ్ఛితికలగక, మిగుల పొడవైన గుత్తలయొక్కయు, మిగుల తక్కువైన గుత్తకాలముయొక్కయు ఫలములచే సమకూరెనని బోర్డువారికి తోచినది: మరీపొడవైన కాలములకు మరీసులభమైన నియమములతో గుత్తలివ్వబడవలెనని వారు శిఫారసు చేయసాగిరి.

2. నంబూద్రి బ్రాహ్మలకు ఏచట్టము చెల్లవలయుననెడు ప్రశంసనుబట్టి, వారు మళయాళమునచేరినది లగాయతువారు అవలంబించిన విశేష ఆచారములచే సవరించబడిన హిందూలా నేవారికి అన్వయించునని జడ్జీగారు నిర్ణయించిరి. వారు హిందూలాను అనుష్ఠించడములేదని అప్పీలులో జెప్పియుండినను, ఆవాదము మాముందర బలవంతపరచబడలేదు. ఐనప్పటికి, ఆప్రశంస, సామాన్యముగ ముఖ్యమైనది గనుకను, యీవ్యాజ్యములోని అనేకయితర వివాదాంశములు దీని నిర్ణయమున వాలుచున్నందున మాయభిప్రాయములో న్యాయాధిపతి పొరబాటులేని తీరు గడప వచ్చెనని మేమిందు కూర్చుదుము. ఉభయకక్షులసాక్ష్యప్రకారము, నంబుద్రిలయందు పారంపర్యము వెంగవాళ్ళమూలముగ గురుతుపట్టబడుచున్నది, తండ్రి

నుండి కుమారునికి సొత్తుచెల్లుచున్నది, తద్విపరీతముగా, నాయర్లలో ఆడవారిమూల ముగ పారంపర్యము చెల్లుచు, తల్లినుండి కొమార్తెకు సొత్తుదాటుచున్నది. ఈరీతిగ, పారంపర్యమును సొత్తుయొక్క వాహకమునకునైన వైఖరి హిందులాకు అనుగుణ్యముగను మరుమకత్తాయ సంప్రదాయమునకు వ్యతిరిక్తముగనున్నది. తూర్పుగట్టున నుండు బ్రాహ్మలయందువలె నంబూద్రీలయందు పారంపర్యవిధాయకమునకు శాస్త్రీయ వివాహమే ఆధారము. అయితే నాయర్లలో వివాహమునకు పారంపర్యమునకును గురుతుపట్టబడిన సంబంధమేదియుకనబడదు. ఈరీతిగ, పారంపర్యమునకు కారణము శాస్త్రీయ వివాహముచే సాధారణమైన పితృసంబంధ బాంధవ్యమను యభిప్రాయము హిందూలాను ననుసరించియు నంబూద్రిబ్రాహ్మలలోను నడచుచున్నది. ఇంకా, యొకనంబూద్రి స్త్రీ. పర్వతసరణ ఇవతలి ప్రదేశముననుండు బ్రాహ్మణాది సహా, తనవివాహమునకు వెనక, పెనిమిటిగోత్రము నవలంబించి, తన తండ్రికుటుంబము విడిచి ఆపెనిమిటి కుటుంబమునకు దాటుచున్నది; మరియు, నంబూద్రీలు, తూర్పు గట్టుబ్రాహ్మలు యీరుభయపుత్రులకు నిరంతరవైధవ్యమును పునర్వివాహము చేసికొన యసమర్థతయు వివాహముయొక్క సంభవములై యున్నవి. అయితే, నాయర్లలో, యొక స్త్రీతానుపుట్టిన కుటుంబముతోనే తన ఆయుఃకాలమంతయు సంబంధించి యుంటున్నది. మరియుతానేర్పరచుకొను వ్యామోహము సంబంధములేక దానివివాహమును సదిశా స్త్రీయముగ తనపెనిమిటి ఉనికిపట్టును కలగనివ్వదు. లేక పెండ్లి చేసికొనక యుండుటకుగాని లేక తన మొదటి భర్త బ్రతికియుండ తనయిష్టానుసారముగ తనవివాహమును మానుకొనుటకుగాని శక్తిన్యూనతను కలుగజేయనేరదు. ఇదియుంగాక, నంబూద్రి బ్రాహ్మలు, దక్షిణ హిందూదేశములోని మిగత బ్రాహ్మలు యీయుభయత్రులయందు ఒకటేదాయాదుల పారంపర్యవిధి అచరింపబడుచున్నది. మొదటచెప్పబడినవారిలో, దూరబంధువులు పదిరోజులంటుగలవార (దశరాత్రజ్ఞాతుల)నియు, మూడురోజులంటుగలవా (త్రిరాత్రజ్ఞాతుల)నియు విభజింపబడియున్నారు. వెనక జెప్పబడినవారిలో ఆబంధువులు గోత్రజులనియు బంధువునుండి పుట్టినచచ్చిన, క్రమముగ పదిరోజులు మూడురోజులంటు యేర్పడుకారణమును బట్టిసపిండులు, సమానోదకులుగను తరగతులేర్పరచబడియున్నారు. మరియును, నంబూద్రులును తూర్పుగట్టు బ్రాహ్మలును వేదములు, స్మృతులు వీటి ప్రమాణముల సమానముగ గురుతుపట్టుచున్నారు: వారికి కర్మానుష్ఠానములు, దహన ఉత్తరక్రియలు వీటిని పుణ్యకర్మములని విశ్వసించెదరు. ఐదుగుచేయుట లేక ఉపనయనము మరియు ద్విజన్మ భావము వీరిద్దరికి సమానమనిగూడ మనము జూప

వచ్చును. గనుక, నంబూద్రులు మలయాళమున స్థిరపడినపుడు, పడమటిగట్టున స్థిరపడినవెనక కొన్ని విషయములలో వేరైనను, స్వకీయ న్యాయమును ఆచరింప శైరియను అవలోకనము, యిందాక జెప్పిన సంగతులవల్లమాత్రమేకాక ఒకటే ఆదిమహాటస్థుల ప్రసూతి యానవాలుగుపడుట నంబూద్రుల గోత్రములు తూర్పుగట్టు బ్రాహ్మల గోత్రములొకటేయను సంగతివలనగూడ ఆదరించబడుచున్నది.

3. ఒకపనికై తీసికొన్న పైకమును పనిచేయనందున మళ్లీపొందుటకొరకు 1859-వ సంవత్సరపు XIII వ చట్టమునుబట్టి యొక పిర్యాదు తేబడినది. నేరముల విమర్శాసృతి 203 సెక్షన్నుబట్టి మాజిస్ట్రేటు పిర్యాదునుతోసివేసెను ఏలనన ఆపైకమును మళ్లీపొందుటకైన దావా కాలావధి చట్టమువల్ల ఆటంకపరచబడును. దానిచే పరిహారము బొత్తిగచాలదనుట శాసనమునకు కారణమని 1859-వ సం॥ పు XIIIవ చట్ట అవతారికలో పరిష్కారముగ చెప్పబడియున్నదిగనక, ఉత్తరువు న్యాయమని నేతలచను. 1859-వ సం॥ పు XIIIవ చట్టప్రకారము తేబడగల పిర్యాదులు యింతకాలములోగా కొనిరాబడవలెనని నియమించు చట్టమేదియులేదు. ఆచట్టము శిక్షావిషయమైనది, కృత్రిమముగ ఒడంబడిక భంగముజేయువారిని శిక్షకులోబరచుట దానియుద్దేశము, గనుక ఆచట్టము ననుసరించి చేయబడుచర్యలు (సివిల్) దావాలుకావు, మరియు అవి కాలనిర్ణయ శాసనముతో జేర్పబడిన రెండవ పట్టీలోని 120-వ నిబంధనకు లోబడినవికావు.

పైవిషయమునుబట్టి కోర్టువారు ఈదిగువ నమూదైన తీర్మానము బహిరంగముగా సెలవిచ్చిరి: 1859-వ సం॥ XIIIవచట్టము శిక్షావిషయమైన శాసనము, మరియు శిక్షానిర్దేశమును నడిపించడములో కాలనిర్ణయశాసనము అభ్యంతరముకానేరదు. దావావలని పరిహారము చాలదని ఆచట్టమేర్పరుప బడినను, సివిల్ వ్యాజ్యములని పరిహారమునకు అవధిగడచినపుడు చట్టము అన్వయించకపోవుచున్నదనుటకు కారణముకానేరదు 'న్యాయశాస్త్రిసమ్మతమైన లేక సహేతుకమైన కారణము లేకుండా' యనువాక్యము భంగమేర్పడిన సందర్భములకు సంబంధించుచున్నది. సివిల్ వ్యాజ్యములలోమట్టుకు యుపయోగించ తగ్గకాలావధిహేతువు నేరమునకు దాని కేర్పడిన శిక్షను విధించుటకు ప్రతిబంధకముకానేరదు. ప్రస్తాపవ్యాజ్యము ముందుగా కనుక్కొబడి చట్టనిరూపణ సభచే నిర్దేశించబడినదికాదు కాబోలు. శిక్షాసంబంధమైన శాసనమును యుండేదియున్నట్లు మనము అర్థము చేయవలయును. రెండవతరగతి మాజిస్ట్రేటుచేసిన ఉత్తరువును మేముమార్చి, పిర్యాదును పునర్విమర్శకు పెట్టుకొని దానిని న్యాయప్రకారము తీర్మానించమని శెలవిచ్చియున్నాము.

1905.

Translate into your vernacular :—

1. Where the landholders are seriously impoverished by a long course of indiscriminate borrowing, the State must suffer. It has to make remissions of taxation and grant for relief when the slightest crop failures take place. Under such conditions the people keep no reserve. Everything produced in a good season in excess of actual requirements goes to meet the demands of the money-lender, and nothing is put by for a 'rainy day.' There must be a tendency also in frequent alienations of land to check the development of irrigation schemes. The State may be eager to help the people, and ready to incur great obligations on their behalf : it is less eager naturally to enhance the value of property ill-gotten by the innumerable expedients with which the moneylender is familiar. While it may be said that parallels between the East and the West are generally misleading, it is hardly to be denied that human nature in all its essentials is pretty much the same everywhere. The best class of citizens are those who have a solid stake in the country. They value good government because it gives security to them in the enjoyment of their property, and therefore their influence is generally on the side of peace and order. A numerous peasantry, securely settled, is the best bulwark of any State, and India cannot go very far astray if it aims not only at preserving but increasing a class which is the equivalent of peasant proprietors in Western nations. Any disadvantages, that may arise from the check put upon the use of land as a security for loans is far more than counterbalanced by the advantages of safeguarding the people from the rapacity of astute speculators who make loans, not so much in the hope and expectation of being repaid with a fair amount of interest, but in order that they may get the owners of lands into their power and deprive them of their possessions. This is the real evil which Land Alienation Acts may be used to prevent, although in the complex social system of India many other circumstances may

have to be taken into consideration. Questions between the Zamindar and the ryot are subsidiary to the main principle, which is that the contentment and prosperity of the people are indissolubly bound up with the occupation of the soil on the easiest terms consistent with the raising of sufficient revenue to meet public purposes, and to develop means of communication and higher forms of irrigation.

2. A son's duty to pay his father's personal debt is a legal duty, because it was enforced compulsorily by Hindu kings through their judges, but it must be remembered that these judges exercised an ecclesiastical as well as a secular jurisdiction. As a British Court of Justice, however, declines to exercise ecclesiastical jurisdiction, it is necessary to separate personal duties enforced by Hindu kings, which rest *wholly* on a spiritual basis, from those which, though resting on a religious basis, were enforced as incidents of the right of property. It is then said that the very theory of Hindu inheritance rests on a spiritual basis; but I must here obseve that the son's duty to offer funeral oblations to a deceased father and the duty to pay his personal debt as a means of relieving him from the effect of his sin in failing to pay it during his life are not of the same character. The one is the cause of a right and a means of acquiring property, while the other is a burden consequent on bare filial relation. The right and duty are reciprocal in the one while the burden is irrespective of any material benefit to the son in the other. I may add that there is not a single *Smriti* or commentary which considers the two duties as similar in respect even of their religious importance; but on the other hand there are passages which show that they are not. The duty to offer funeral oblations extends to the great-grandson, while the duty to pay the father's debt does not so extend. Again, the grandson is bound only to pay the principal. According to the usage current in Hindu society, the non-payment of a debt, though sinful, entails no forfeiture of cast or status, while the neglect to perform funeral obsequies, *Sraddhas*

and other *Samskaras*, or religious duties, occasions a loss of caste or status. It seems to me that we should not regard all religious duties prescribed by Hindu law as of equal importance, but that, in estimating their relative importance, we should be guided by the conventional law of ceremonial observances as sanctioned by usage, as to primary spiritual duties which form the basis of heritable capacity, and as to secondary spiritual duties which it may be commendable and even necessary to perform, but the non-performance of which does not occasion loss of caste. This separation of duties that are contained in a code in which moral and legal precepts are often blended together can only be made by looking at the basis on which such duties rest, and their relation to the law of coparcenary and of property. *Narada* directs that the son or grandson shall throw the money into water, if, the creditor cannot be found; and this also shows that the conception underlying this special obligation is spiritual.

3. Payment of rent in a particular form or at a certain rate for a certain number of years is not only presumptive evidence of the existence of a contract to pay rent in that form or at that rate for those years, but it is also presumptive evidence that the parties have agreed that it is obligatory on the one party to pay and the other to receive rent in that form and at that rate, so long as the relation of landlord and tenant may continue. Either party is of course at liberty to rebut this presumption. It may be shown that the rate paid has been paid under a mistake, that it was intended rent should have been paid at the presettlement rate and that a higher or lower rate has been paid in error. It may be shown that rent at a certain rate, in a certain form, was fixed for a certain term, on the expiry of which the parties were at liberty to revert to their original rights, and that the term has expired, or it might be shown that there has been an increase or diminution in the extent of the holding or an addition in the extent of the holding or an addition to its value by the creation of improvements at the expense o

the landlord, or that its value has diminished by reason of the deterioration of irrigation or other works which the landlord was bound to maintain. Changes of circumstances such as these would entitle the parties to the agreement to an alteration in its terms without necessarily putting an end to tne relationship of landlord and tenant. But where there is no proof of any such special cause entitling the parties to an alteration in the terms subsisting between them, it must be held that so long as the tenant elects to retain the holding, he is liable to the obligations in respect of rent which, it is to be inferred from his past conduct, that he has accepted.

Telugu Translation.

1. క్రమేణ బహుకాలము విమర్శలేక ఋణపడడముచే భూస్వాములు విశేషముగ క్షీణించినయెడల, రాజ్యము సంకటపడవలసియుండును. మిక్కిలి స్వల్పపైరు నష్టములు కలిగినపుడు శిస్తుమజరాలును, ఉపశమనప్రదానమును అది చేయకలిగియున్నది. అట్టిస్థితులలో జనులేదియు నిల్వపెట్టరు. నిరతముగ కావలసియున్నదానికంటె ఎక్కువగా మంచికాలస్థితిలో ఉత్పత్తియ్యేదంతయు పైకమప్పిచ్చినవానికి చెల్లింపబడి కరువునకై యేదియు భద్రపరచబడుటలేదు. మాటిమాటికి కలుగు పరాధీనములవలనను, పారుదలయేర్పాటుల యభివృద్ధిని ఆటంకపరచు పర్యవసానము యుండవలసినది. ప్రజలకు సహాయమొదవి వారికై గొప్పనిర్బంధములపడుటకు దొరతనపువారు అకాంక్ష గలిగియున్నారు. పైకమప్పిచ్చినవానికి చనువైన అపరిమిత యుక్తులచే అన్యాయార్జితమైన ఆస్తియొక్క వెలను సహజముగ హెచ్చించ వారు తక్కువ యకాంక్ష గలిగియున్నారు. తూర్పు (ఖండభాగము) నకు పడమటికి జేయబడు సమత్వములు సామాన్యముగ పొరబాటైయున్నవని చెప్పకలిగినను, మనుష్యత్వముయొక్క ప్రధానమైన గుణములు అన్నిచోట్ల హెచ్చుతక్కువగ ఒకటేతరహాగా యుండలేదనుట కష్టము. దేశమున స్థిరమైన ప్రాపకముగలవారె పురనివాసులలో శ్రేష్ఠమైన తరగతి. తమాస్తిని తామను భవించుటలో దొరతనపువారు రక్షణమొదవుటనుబట్టి యోగ్యమైన రాజరికమని వారుగణ్యతపరచెదరు: ఇందునుబట్టి వారివ్యాపకము నెమ్మది, క్రమము వీటివైపున ప్రసరించుచున్నది. భద్రముగ కుదిరియున్న విస్తారమైన కాపువాండ్లు యేర్పాటిమునకును మేలైనరక్షణము, మరియు, పడమటిదేశస్థులయందలి కాపుయజమానులకు తుల్యమైన

యొక తెగను రక్షించుటమాత్రమేగాక అభివృద్ధిపరచుటయందు హిందూదేశము యత్నపడినట్టయితే అది తప్పుదారిని బహుదూరముపోను వల్లకాదు. ఋణములను యీడుగనేలను యుపయోగించుటలో యేర్పరచబడు నిరోధమువలన కలుగుచెరుపులకంటె క్రమమైన వడ్డీతోచేర్చి మరలచెల్లించబడుననే నమ్మికతోను ఆశతో అంతగాగాక భూమి సొంతగాండ్ల తమకులోబరచుకొని వారిసొమ్ముల నపహరించదలచి యప్పులిచ్చి చలివిషపు యోచనలు చేయువారి క్రూరత్వమునుండి ప్రజలరక్షించుట వలన సమకూరు ప్రయోజనములు ఎక్కువగనే సరితూగును. హిందుదేశపుచిక్కైన ప్రజల సంప్రదాయమున పెక్కుయితర సందర్భము లాలోచింపవలసినవై యుండినను నేల పరాధీన చట్టముల యుపయోగించి నివారింపతగ్గ అకృత్రిమమైన చెరుపు యిదే. పాత్తైన నుద్దేశ్యముల గడపుటకును మరియు దోవలు. నీరుపార్చుకోవడముకు మిగుల సాధకములైన వాటినిన్నివృద్ధిపరచ కావలసియుండు వచ్చుబడిని కలగజేసికొనుటకు అనుగుణ్యమగునట్లు భూమిని మిక్కిలి అనాయాసమైనరీతిగ అనుభవించడములో ప్రజలతృప్తియు కలిమియు అభేద్యముగ సంబంధించియున్నవను సూత్రమునకు జమీందారుకును రయితుకునుగల ఆక్షేపణలు లోబడినవి

2. తండ్రియొక్క స్వకీయమైన ఋణమును కొడుకు తీర్చవలెనను విధి శాస్త్రీయమైనది. ఏలనన, ఆయది హిందూదేశపురాజులచే వారి న్యాయాధిపతుల ద్వారా నిర్బంధముగ జరిపింపబడెను. అయితే యీ న్యాయాధిపతులు (ఆముష్మిక ఐహిక) వైదికలౌకిక విషయముల అధికారముల చెల్లించినారని జ్ఞాపకముంచుకోవలెను. ఐనను, ఇంగ్లీషుసంబంధమైన న్యాయసభలు (వైదిక) ఆముష్మికాధికారమును చెల్లింప విడిచిపెట్టెదరుగనుక, బొత్తిగ అముష్మిక కారణమునుబట్టి వాలునవియు హిందూదేశపురాజులచే జరిపింపబడు స్వకీయ ధర్మములను, మతకారణమున ఆధారపడియు స్వాస్థ్య బాధ్యతసంభవములుగ జరిపింపబడువాటినుండి ప్రత్యేకపరచవలసియున్నది. ఇట్లుండుటనుబట్టి, హిందూపారంపర్య దాయమనునదే మతముమీద వాలుచున్నదని చెప్పబడుచున్నది, అయితే, గతించిన తండ్రికి ప్రేతబలులు కొడుకిచ్చుటకైన ధర్మమును మరియు తనజీవితకాలములో స్వకీయ ఋణమును తానివ్వకపోవుటచే యేర్పడు పాపము ఫలమునుండి తండ్రిని విముక్తునిజేయ ఆఋణమును కుమారుడివ్వవలయునసెడు విధియు ఒకటే స్వభావమైనవికావని నేనిక్కడ చెప్పవలసియున్నది. ఒకటి, బాధ్యతకు కారణమై సొత్తునార్జించ సాధనమై యున్నది, మరియొకటియో తలితండ్రులయందు పుత్రునికుండవలసిన ఉత్తీ వాంఛవల్ల కలిగే భారమైయున్నది. ఒకదానిన బాధ్యతయు ధర్మమును పరస్పరమై

యున్నవి, మరియొకదానిన కొడుకునకుగలుగు ముఖ్యమైన ప్రయోజనముగాఖుండ భారమున్నది. వీటి మతసంబంధమైన ముఖ్యతనుగూడ ఈరెండుధర్మములు సమానమైనవియనియెంచు యొక స్మృతిగాని వ్యాఖ్యానముగాని నేజెప్పగలను. దీనికి వ్యతిరేకముగా అవి సమానముగావని కనబరచుప్రకరణములున్నవి. ప్రేత బలులిచ్చుకర్మము మనిమనుమనికి వ్యాపించుచున్నది. అయితే తండ్రిఋణమును దీర్చువిధి ఆలాగు వ్యాపించదు. మరియు, అసలుమాత్రమిచ్చ మనుమడు బద్ధుడైయున్నాడు. హిందూసమాజమున రూఢియైన ఆచారప్రకారము, ప్రేతమునకు ఉత్తరక్రియలు, శ్రాద్ధములు ఇంక యితరపుణ్యకర్మములు వీటినిఆచరించక పోవుటలోని అశ్రద్ధ, జాతిభ్రష్టత్వము లేక స్థితి భ్రష్టత్వమును కలగజేయునదియై యుండగా, ఋణమునివ్వక పోవడము పాపకరమైనను జాతినిగాని స్థితినిగాని పోగొట్టుకోవడమును సంభవింపజేయదు. హిందూధర్మశాస్త్రముచే విధించబడిన ఆచారము లన్నియు సమముగ ముఖ్యమైనవని మనము గణింపగూడదనియు అయితే దానిదానికుండు అంతరాంతరముఖ్యతను గమనించునపుడు, ఆచారమువలన అంగీకరింపబడిన కర్మానుష్ఠానముల అనగా కర్తృత్వయోగ్యతకు కారణ భూతమైన ముఖ్యకర్మానుష్ఠానముల గురించియు, మెచ్చదగి జేయువలెనయ్యకమైయుండు అయితే చేయకపోవుటచే జాతిభ్రష్టత్వమును కలిగింపలేనివి ముఖ్య యముఖ్య కర్మానుష్ఠానముల గురించియు, సాంకేతిక న్యాయముచే మనము తెలిసికొన వలయుననియు నాకు తోచుచున్నది. ఆచారము న్యాయశాస్త్రము వీటిని సంబంధించిన సూత్రములనంత మిశ్రముగ కలిగియున్న సంహితలను వీటిని విభజించడమును, వాటి యాధారములయు వాటికిని కర్తృత్వము సొత్తు వీటినిగురించిన ధర్మశాస్త్రమునకును గలసంబంధమును గమనించితే మాత్రమే జేయనగును. ఋణప్రదాత కనబడకున్న (అప్పు) పైకమును కొడుకులేక మనమడు నీటిన పారవేయవలయునని నారదులు ఆజ్ఞాపించిరి. ఇందునగూడ యీప్రత్యేక బద్ధత్వమున కాధారమైనభావము ఆముష్మికమైనదని కనబడుచున్నది.

3. ఒక ప్రత్యేకరూపమునగాని లేక యొకని సిరఖుప్రకారము కొద్దిసంవత్సరములకు పన్నుచెల్లించబడడము ఆసంవత్సరములకు ఆరూపమునగాని సిరఖు ప్రకారముగాని పన్నునుచెల్లించుటకైన ఒడంబడికయుండెననుటకు యూహనుబట్టిన సాక్ష్యముగాక వారికి భూస్వామి, అనుభవపు హక్కుగల రయితుఅను సంబంధముండుఇవకు పన్నును యారూపమున యాసిరఖుప్రకారము ఒకరివ్వను మరియొకరు తీసుకొను కర్తవ్యమనుటకుగూడ ఒప్పుకోదగిన సాక్ష్యముగయున్నది. ఉభయు

లలో యొక్కొక్కరును యీయూహనులేదని సాధించ స్వతంత్రము గలిగియు
న్నారు. పన్ను పారబాటుగ చెల్లింపబడినదియనియు, శేరీజు యేర్పాటుకు ముందుం
డిన నిరఖుప్రకారము పన్ను చెల్లించియుండవలెనని యెంచబడినదనియు, హెచ్చైన
లేక తక్కువైన నిరఖుప్రకారము పారబాటుగ చెల్లించబడినదనియు కనబరచ
వచ్చును. కొంతకాలమునకు యొక నిరఖుప్రకారము యొకరూపమున పన్ను నిర్ణ
యించబడినదనియు నిర్ణయకాలమునకు పిదప ఉభయులు ఆదిమస్వతంత్రముల
మరల అనుసరించవచ్చుననియు ఆనిర్ణయకాలముగతించినదనియు కనబరచవచ్చును.
అధీనభూమి విస్తీర్ణములో యెక్కువలేక తక్కువేర్పడెననియు, లేక భూస్వామి
తగులుబడిమీద అభివృద్ధిపనులు నవీనముగ చేయబడి దానికిమ్మత్తు విశేషించెననియు,
లేక భూస్వామి కాపాడవలసిన పూచీవహించియున్న నీటిపారుదలలేక యితర
పనులు జేమరామతు స్థితిని యున్నందున భూమికిమ్మత్తు తగ్గినదనియు కనబరచ
వచ్చును. సందర్భములలోని యిటువంటిమార్పులు, భూస్వామి అనుభవపు హక్కు
గల రయితు వీరిపరస్పర సంబంధమును ఆవశ్యము గాముగింపుజేయక, ఒడంబడికకు
సంబంధించిన ఉభయులను ఒడంబడిక షరతుల దిద్దుబాటుకు అర్హులుగజేయును.
ఉభయుల కేర్పడిన షరతుల సవరింపుకు ప్రత్యేక కారణమున్నట్లు రుజువులేని
యెడల, రయితు అధీనభూమి తన స్వాధీనములో నుండవలెనని కోరుకాలమువరకు
తానంగీకరించిన ముందటిచర్యనుండి యూహింపదగు పన్నునుగురించిన నిర్బంధము
లకు అతడు లోబడగలవాడు.

1907.

Translate into your vernacular :—

1. The prisoners, execution creditors of the complainant, accompanied by a bailiff of the Small Cause Court who was entrusted with a warrant directing the attachment of certain furniture in the complainant's house, burst open the closed door of complainant before sunrise on the day in question, and entered the complainant's house. The ultimate intent of the prisoners in breaking into the house was to execute their decree, a perfectly lawful intent. It does not, however, follow that the ultimate is the only object. An offence may be committed in the prosecution of that object, and the entry upon property with intent to commit such an offence in prosecution

of a lawful ultimate object would constitute the offence of criminal trespass; similarly into the methods used in pursuance of the ultimate intent there may enter a subordinate intent to intimidate, insult, or annoy. It was said that every one must be taken to intend the natural consequence of his acts, and that the natural consequence of breaking the door was to cause annoyance to the complainant and that the prisoner must therefore be taken to have intended to cause annoyance. It is perfectly open to a Court to apply this rule when it is shown that the consequence has followed the act. For instance, where by the violence of a voluntay act death has directly followed, it may be inferred, in the absence of explanation, that the intention was to kill. But even then the inference is not a matter of law. It is necessary that the court or jury should be satisfied that in the circumstances such an intent was present to the mind of the accused person. In the present case the existence of the annoyance was not found, though there was some evidence of it in the statement of the sergeant that Mr. Dudly complained to him of the breakage of his doors. If the Magistrate had found upon this that there had been annoyance and that the prisoners had entertained the intent to annoy, we must have accepted that finding, though we might not have concurred in the conclusion drawn. He has not, however, found this. There is no evidence of any intent to intimidate or insult Mr. Dudley. As to whether there is evidence of any intent to commit an offence, it was suggested that the breakage of the door was 'mischief' and that there was an intent to commit this offence. It may be questionable whether to bring the act within the section the intent must not be an intent to do something subsequent to and not concomitant with, the entry, but it is not necessary to determine this as although the Magistrate finds that the door was broken open, that finding is not sufficient to show that in the opinion of the Magistrate the evidence established that the value or utility of the door was appreciably diminished or that it was

affected injuriously; and without a finding to this effect we cannot hold that the offence of mischief was found by the Magistrate to have been committed.

2. *Judgement*. This was a suit to recover compensation for the defendants having unlawfully ejected the plaintiff from certain viliages forming part of the *Zamindari* of Ramnad. The plaint sets forth that these villages were granted on a lease to the plaintiff's grandfather on the 5th December, 1862, for a term of thirteen years, and that upon the death of the lessor the agent to the Court of Wards dispossessed them on the ground that the lease was not binding on the minor *Zamindar*. It was contended for the defendants that the lease was invalid against the present *Zamindar*, and that upon the second defendant's refusal to recognize it, the son of the lessee voluntarily relinquished it. The Subordinate Judge of Madura held that the lease was not profitable to the estate, and on that ground upheld the contention for the defendants. The questions for our decision are whether there was a voluntary relinquishment of the lease, and whether in the circumstances in which it was granted, it is binding on the Court of Wards.

As to the first question we are of opinion that the alleged relinquishment was anything but voluntary. The contention rests mainly upon the omission on the part of the plaintiffs' father to resist and protest against his dispossession, but we think that it was owing to a belief that such a proceeding would be ineffectual. It is in evidence that, without any communication with the lessee or reference to his wish, Mr. Lee-Warner put an end to the lease and directed the Tahsildar to take possession of the plaint villages; and the absence of opposition to such acts is, in our opinion, no evidence of a voluntary surrender. Having regard to the net income derived from the villages during the unexpired portion of the lease, we fail to discover any motive for a voluntary relinquishment, and we therefore entirely concur in the finding of the Court of First Instance that there was no such relinquishment.

3. The origin of muttams is ordinarily as follows; A preceptor of religious doctrine gathers around him a number of disciples whom he initiates into the particular mysteries of the order, and instructs in its religious tenets. Such of these disciples as intend to become religious teachers, renounce their connexion with their family and their claims to the family wealth, and, as it were, affiliate themselves to the spiritual teacher whose school they have entered. Pious persons endow the omitted preceptor for thetime being and a house for the school is erected and a mattam constituted. The property of the mattam does not descend to the disciples or elders in common; the preceptor, the head of the institution, selects among the affiliated disciples him whom he deems the most competent, and in his own life-time installs the disciple so selected as his successor, not uncommonly with some ceremonies. After the death of the preceptor the disciple so chosen is installed in the gadi, and takes by succession the property which has been held by his predecessor. The property is in fact attached to the office and passes by inheritance to one who does not fill the office. It is in a sense trust property; it is devoted to the maintenance of the establishment, but the superior has large dominion over it, and is not accountable for its management nor for the expenditure of the income, provided he does not apply it to any purpose other than what may fairly be regarded as in furtherance of the objects of the institution. Acting for the whole institution he may contract debts for purposes connected with his mattam, and debts so contracted might be recovered from the mattam property and would devolve as a liability on his successor to the extent of the assets received by him.

Telugu Translation.

1. ఖయిదీలు, ఫిర్యాదిమీద సెకవేచ్చు బుూ॥ ప్రదాతలు, ఫిర్యాదియింట నమూదుపరచిన సామానును జప్తుచేయుటకై ఆజ్ఞాపింపబడిన వారంటును అధీనము చేసుకొన్న స్మాల్ కాజ్ కోర్టు బంట్రోతును వెంటబెట్టుకొని ప్రస్తాపదినమున

సూర్యోదయమునకుముందు ఫిర్యాదియొక్క మూసియున్న తలుపును పగలగొట్టి తెరిచిఫిర్యాదియింట ప్రవేశించిరి. తీర్పును నెరవేర్పవలెనను నిర్దోషమై న్యాయమైన ఎన్నికనే ఇంటితలుపు పగలగొట్టి యింటదూఱుటకైన ఖయిదీల యాఖరుతలంపు ఐనప్పటికి ఆఖరైనదిమాత్రము వారియుద్దేశమనరాదు. ఆయుద్దేశమును కొనసాగుటలో యొకనేరము జరిగించబడును, మరియు న్యాయమైన ఆఖరు యెన్నికను కొనసాగించుటలో యటువంటి నేరమును జరిగించవలెననే యత్నముతో స్థితిలోకి ప్రవేశించడము నేరముగల ప్రవేశమగును, దీనికితుల్యముగ, ఆఖరు తలంపును యనుసరించి యుపయోగింపబడిన యుపాయములలో జడిపించ, పరిభవపరచ లేక ఆయాసపెట్టవలెనను లోతలంపుకలిసియుండవచ్చును. ఒక్కొక్కడును తన కార్యముల సహజఫలముల కలిగింపతలచినట్లు అనుకోవలెననియు, తలుపునుపగలగొట్టుటవలని సహజఫలము ఫిర్యాదికి ఆయాసమును కలుగజేయుడమేయనియు, కనుక ఆయాసమును కలుగజేయ ఖయిదీతలఁచియుండవలెనని యనుకోవలెననియు జెప్పబడెను. కార్యమును వెంబడించి దానిఫలము (చెరుపు) సంభవించినదని కనబరచినపుడు యీనిబంధనను ప్రయోగించ యొక న్యాయస్థలమునకు ఎంతయు యడ్డిలేదు. ఏలాగంటే, ఒకస్వేఛ్ఛా కార్యముయొక్క క్రూరముచే వెంటనే మరణము సంభవించి, సమాధానము లేనపుడు, చంపవలెనను తలంపుండెనని భావించవచ్చును. అప్పుడుకూడ అట్టియూహ న్యాయశాస్త్రిసంబంధమైనదికాదు. ఆసందర్భములలో నేరము మోపబడ్డవాని మనసులో అటువంటి యెన్నికయుండెనని న్యాయ సభవారుగాని కోర్టువారుగాని తృప్తిపొందవలసినది యావశ్యకము. ప్రస్తావవిషయములో, తలుపులు పగలగొట్టి నందుకు డడ్లీధోరవారు తనతో ఫిర్యాదిచెప్పుకొనెనను సార్జెంటు వాఙ్మూలము కొంత సాక్ష్యమబ్బినను ఆయాసపెట్టవలెననుట స్థాపించ బడలేదు. దీనిబట్టి ఆయాసపెట్టడమయ్యెననియు ఖయిదీలు ఆయాసపెట్టవలెనను యెన్నికను కలిగియుండిరనియు మాజిస్ట్రేటు స్థాపించినయెడల, (అతని) ముగింపునకు సమ్మతించక పోవలసియుండినను, యాతేలిన యభిప్రాయమును అంగీకరించవలసియుండును. ఎటులైనను, అతడు దీనిని స్థాపించలేదు. డడ్లీధోరవారిని జడిపించవలెను లేక పరిభవపరచవలెనను తలంపును బట్టి సాక్ష్యమేలేదు. ఒకనేరమును జేయవలెనను యెన్నికయుండెనా యనుప్రశంసనుబట్టి, తలుపును పగలగొట్టడము 'కీడు' అనియుయీ నేరమునుజేయు యెన్నికయుండెననియు తెలియజేయబడెను. ఆకార్యమును యాసెక్షనులోబరుప ప్రవేశముతోగూడగాక దానికి తర్వాత యేదోయొకటి జేయు యత్నముండవలదాయనుట సందిగ్ధము, అయినను,

దీనినిర్ధారణజేయసక్కరలేదు, ఏలనన, తలుపు పగల గొట్టి తెరవబడినదని మాజిస్ట్రీటు తీర్మానించినసుగూడ; తలుపుయొక్క కిమ్మతు గాని ఉపయోగము గాని యెంచ దగినట్లు నష్టపరచబడినది లేక చెడేటట్టు జేయబడినదనికాని మాజిస్ట్రీటు అభిప్రాయములో సాక్ష్యము స్థాపించెననుటకు యాతీర్మానముచాలదు, ఈరీతి తీర్మానము లేక కీడను నేరము జరిపింపబడినట్లు మాజిస్ట్రీటును తెలిన యభిప్రాయము కలిగెనని మేసుతీర్పుచేయ లేము.

2. తీర్మానము. రామనాథపురం జమీనులో చేరిన కొన్నిగ్రామములనుండి వాదులను ప్రతివాదులు అన్యాయముగ వెడలగొట్టినందుకై ప్రతీకారమును పొందుటకై యీవ్యాజ్యము తేబడినది. ఈగ్రామములు వాదులపితామహునికి 1862-వ సం. డిసంబరు నెల 5-వ తేదిని పదుమూడు సంవత్సరముల యవధికి యిజారాయివ్వబడెననియు, గుత్తయిచ్చినవాని మరణమునకువెనుక యీడుచాలనిజమీన్ దారును యీగుత్తబద్ధ పరచదని Court of Wards కర్త అస్వాధీనముచేసెననియు పిర్యాదున తెలియవచ్చెను. ఆగుత్త తత్కాల జమీందారుకు విరుద్ధముగ చెల్లదనియు, రెండవప్రతివాది దానియంగీకరించనన్నందున గుత్తదారుని కొడుకు దాని స్వేచ్ఛగా వదలుకొనెనని ప్రతివాదుల పక్షమున వాదింపబడెను. ఎస్టేటుకు గుత్త ప్రయోజకమైనది కాదని మధుర సబార్డినేట్ జడ్జీగారాలోచించి యాకారణమును బట్టి ప్రతివాదుల వాదమును ఆదుకొనెను. గుత్తస్వేచ్ఛగ వదలుకోబడెనా మరియు గుత్తయిచ్చిన సందర్భములను బట్టి అది Court of Wards బద్ధపరచునాయను నివి మేము తీర్పు చేయవలసిన యంశములై యున్నవి.

మొదటియంశమునుబట్టి, వదలుకొన్నట్టు జెప్పబడునది యెంతమాత్రము స్వేచ్ఛైనదికాదని మేమభిప్రాయపడెదము. వాదులతండ్రి తాను అస్వాధీనము జేయబడినపుడు ప్రతిరోధముచేసి కూడదని చెప్పకుండిన కారణముమీద ఈవాదము ఆధారపడియున్నది, అయితే అటువంటిచర్య నిష్ఫలమగుననినమ్మి అతడుపూరక యుండెనని మేము తలచెదము. గుత్తదారుని కేమియుతెలిపించక లేక యతనికోరికనుకనుగొనక లీవార్డ్సుధోరవారు గుత్తను ముగింపుజేసి దావాగ్రామముల స్వాధీన పరచుకొనుటగు తహశీల్ దారునికి ఆజ్ఞచేసెను, ఇటువంటిపనులకు ప్రాతికూల్యము లేమి, మాయభిప్రాయమున స్వేచ్ఛైన అప్పగింతకు సాక్ష్యముగాదు. తీరని గుత్త కాలమున యాగ్రామములనుండి తెచ్చుకోబడిన ఆదాయమునుబట్టి, స్వేచ్ఛగా వదలుకొనుటకైన హేతువేదియు మేముకనిపెట్టలేము, గనుక, అటు వదలు

లోపడములేదని ఈవ్యాజ్యమును ప్రథమమున విమర్శించిన కోర్టువారి తీర్పున మేము సంపూర్ణముగ కలిసెదము.

3. సాధారణముగ మతముల ఆరంభమేలాగనిన ...... ఒకమత సిద్ధాంతమును అవలంబించిన గురువు అనేక శిష్యుల జేర్చుకొని తనసంప్రదాయరహస్యముల వారికుపదేశించి తనమతసిద్ధాంతముల నేర్పును. మతబోధకులగుటకు గోరువారు తమకుటుంబసంబంధమును, కుటుంబధనమునకు గల బాధ్యతలను పరిత్యజించి తాముప్రవేశించిన విద్యాలయపు జ్ఞానగురువుకు తామేస్వీకృత పుత్రులగు చున్నారు. ఈవిద్యాలయములకు భక్తులు తత్కాలికగురువందుంచబడు సొత్తును దానమిచ్చెదరు, మరియు విద్యాలయమునకు యొకయిల్లుకట్టబడి, యొకమఠము యేర్పరచబడుచున్నది ఆసొత్తు పారంపర్యము శిష్యులకుగాని సముదాయపెద్దలకుగానిరాదు, యీధర్మశాలకు యజమానుడైన గురువుతనతో చేరిన శిష్యులలో తనకు మిగుల యోగ్యుడని దోచువాని యేర్పరచి, తన జీవితకాలములోనే, తరుచుగ కొన్నికర్మములతో తనవెంబడి గురుస్థానమునకు పట్టము గట్టుచున్నాడు. గురువుగతించిన వెనుక, ఆలాగేర్పరచబడిన శిష్యుడు సింహాసనమున పట్టాభిషిక్తుడై, తనముందుండినవారి సొత్తును పారంపర్యముగ పొందుచున్నాడు. సొత్తు వస్తుతః గురుస్థానమునకుచేరి, యాస్థానమును పొందనివారెవరికిని కర్తృత్వమూలముగ పోదు. ఒకభావమున అదిపరముగనుండుసొత్తు, మతమువారి పోషణకు వినియోగపరచబడునది. అయితే గురువు వాటిమీది సర్వాధికారమును గలిగి నిర్వాహకమునకును, వచ్చుబడిని ఖర్చుపెట్టుటకును, అతడు మతయుద్దేశములకు అనుకూలమైన విధముల క్రమముగ యుపయోగించకపోయినగాని, ఉత్తరవాదికాడు, ధర్మశాలకంతయు అతడు వర్తించుటనుబట్టి, తన మతసంబంధముగ ఋణపడవచ్చును, ఆటుతీసుకొన్న ఋణములా మతసొత్తునుండి మళ్ళీ పొందవచ్చును, మరియు వెనుకవచ్చినవానిమీద తానుపొందిన సొత్తు కిమ్మతుదాక యచ్చుదలగ నిర్వహింపవలసివచ్చును.

1913.

Translate into your vernacular :—

1. As regards the condition of cultivators in Bengal, who are the tenants of the landowners instituted as a class in the last century by the British Government, there is still less ground for the contention that their position, owing to the

Permanent Settlement, has been converted into one of exception, comfort and prosperity. It is precisely because this was not the case, and because, so far from being generously treated by the zamindars, the Bengal cultivator was rackrented, impoverished, and oppressed, that the Government of India felt compelled to intervene on his behalf, and by the series of legislative measures that commenced with Bengal Tenancy Act of 1885, to place him in the position of greater security which he now enjoys. To confound this legislation with the Permanent Settlement, and to ascribe even in part to the latter the benefits which it had conspicuously failed to confer, and which would never have occured but for the former, is strangely to misread history. As for the allegation that the Permanent Settlement has been the means of developing in Bengal an exceptional flow of public-spirited and charitable investment, while the Government of India are proud of the fact that there are many worthy and liberalminded landlords in Bengal—as there also are in other parts of India—they know that the evils of absenteeism, of management of estate by unsympathetic agents, of unhappy relations between landlord and tenant, and of the multiplication of tenure-holders, or middlemen, between the zemindar and the cultivator in many and various degrees —are at least as marked, and as much on the increase there as elsewhere; and they cannot conscientiously endorse the proposition that, in the interests of the cultivator, that system of agrarian tenure should be held up as a public model, which is not supported by the experience of any civilised country, which is not justified by the single great experiment that has been made in India and which was found in the latter case to place the tenants so unreservedly at the mercy of the landlord that the State has been compelled to employ for his protection a more stringent measure of legislation than has been found necessary in temporarily settled areas. It is not in fine in the Permanent Settlement of Bengal that the ryot has found his salvation; it has been in the laws which have been passed by

the Supreme Government to check its license and to moderate its abuses.

2. Whoever fraudulently accepts, receives, or claims any property or any interest therein, knowing that he has no rightful claim to such property or interest, or practises any deception touching any right to any property or any interest therein, intending thereby to prevent that property or interest therein from being taken as a forfeiture or in satisfaction of a fine, under a sentence which has been pronounced, or which he knows to be likely to be pronounced, by a Court of justice or other competent authority, or from being taken in execution of a decree or order which has been made, or which he knows to be likely to be made, by a Court of Justice in a civil suit, shall be punished with imprisonment of either description for a term which may extend to two years, or with fine, or with both.

3. In this case the plaintiffs prayed for a declaration that they are the owners of the tank described in the plaint, and for recovery of its possession, and for damages against the Secretary of State for India, because his agent, the Collector, had leased out the aloe flowers on the banks of the tank and thus invaded their rights. The Courts below have found against the plaintiffs title, and they appeal. Their claim is founded on two grounds, viz, (a) that as sole mirasidars of the village they have by immemorial custom an exclusive right to all the poramboke lands of the village; and (b) that they have been in exclusive possession and enjoyment of the tank for over the statutory period adversely to the Government, and that they have thus acquired a title to it by prescription. We think that the title of the plaintiffs by adverse possession is established by the evidence. No doubt their enjoyment of the aloe flowers, and of the fishery in the tank for the past thirty-five or forty years if it stood alone, would not indicate ownership, because, in fact, Government everywhere, and especially in mirasi villages, allows the villagers to take fuel, grass, wild fruit, and flowers from the poramboke and other waste lands of the

villages, and allows them in many cases to enjoy also the fish in small tanks. The non-interference of Government with such enjoyment does not imply a denial of the ownership of Government or an abandonment by Government of its ownership. But in the present case we have much more. It is proved by the evidence that the predecessor in interest of the plaintiffs expended large sums in clearing silt out of the tank, and constructed masonry sluices in it for regulating the inflow and outflow of its water. These are acts of a kind which raise a presumption of ownership in the person doing them, and are sufficient to shift to the defendant the burden of explaining away the acts and the ordinary inferences arising from such acts, and showing a title in the Government. There is not however a shred of evidence, oral or documentary, adduced by Government in this case. There is merely the allegation in the written statement that the tank is entered in the pymash and settlement registers as Government poramboke. Such entry is of course, insufficient to prove that the tank is in fact, the property of Government. The Collector examined on interrogatories, admits that the Government has never at any time executed any repairs to the tank. He does not say that they have ever exercised any act of ownership in regard to it, nor does he attempt to explain how it happens that the plaintiffs, if not owners of the tank, have cleared out its silt, and have constructed masonry sluices in it. He does not say that these acts were done with the permission of the Revenue authorities, or even that such acts are in that district often allowed by Government at the request of the villagers as the upkeep of the tank is to their advantage. The record gives no idea of the size or character of the tank, but the Government pleader and vakil for the plaintiffs state that it is a small village tank of about 1½ acres in extent, not used for irrigation, but used for drinking and bathing purposes. Such a tank may well be the property of the villagers in common, or of private persons. We think that the evidence on the record points to the

conclusion that the plaintiffs have been in possession and enjoyment of the tank adversely to Government for thirty or forty years. We must therefore hold that the plaintiffs' possession should be presumed to have continued for more than the statutory period, and that they have established their title by prescription.

Telugu Translation.

1. గతించిన శతాబ్దమున బంగాళాదేశమందలి గవర్నమెంటువారివల్ల ఒక తెగగా యేర్పరుపబడిన భూమిఖామందుయొక్క రయితులస్థితిని విచారించుదామంటే వారుశాశ్వత ఫయిసలాతీవల్ల రయితువారీగ్రామ రయితులకంటే ఎంచదగనియట్లు సుఖవంతులుగను భాగ్యవంతులుగను యున్నారని వాదించుటకు చాలినంత కారణముగనుబడదు. ఈసందర్భములు లేకయుండు నిరక్కైన కారణమును బట్టియు, జమీందార్లవల్ల బంగాళీములోని రయితులు దాతృత్వముగ నడపించబడక దండగకట్టబడి, క్షీణింపబడి, బాధించబడిరిగనుకయు, రయితుకై ప్రవర్తింపవలసియుండె, గవర్నమెంటువారు 1385-వ సంవత్సరము ధర్మశాస్త్రిసంబంధమైన ప్రమాణముల వలన ఆతడిపుడుంను భద్రతరమైనస్థితినియుంచబడెను. ఈచట్టనిర్మాణమును శాశ్వత ఫయిసలాతీ యనిభ్రమించి, శాశ్వతఫయిసలాతీని స్పష్టముగపొందరాని చట్టనిర్మాణమునగాని సంభవించని, ప్రయోజనములలో కొంతవరకుగూడ దానికి ఆరోపించుట దేశచరిత్రమునుచోద్యముగ చిన్నపరచడమగును. శాశ్వతఫయిసలాతినిబట్టి బంగాళములో లోకోపకారమునై దయాళుత్వమునైన పెట్టుబడియొక్క వ్యాపరీతధార బయటపడుటకు సాధనమనుటనుబట్టి, ఇండియాలోని యితరప్రదేశములవలెనే బంగాళములోను ఉత్తములును దొడ్డబుద్ధిగల భూస్వాములనేకులున్నారని దొరతనపువారు బడాయిని గలిగియుండియు, యెన్నైట్లను భూస్వాములుండమి. అనుతాపములేని కౌరకులు వాటిని నిర్వాహకముజేయుట, భూస్వాములకును రయితులకును గల దౌర్భాగ్య సంబంధములు, భూస్వామికిని రయితుకు మధ్యను నానాప్రకారమైన పాయకారీలులేక మధ్యులధికమగుట వీటివలని చెరుపు లధమము మిగత ప్రాంత్యములవలెనే పరిపూర్తముగను హెచ్చుచున్నవని తామెరుగుదురు; నాగరికముగల యేదేశములోని యనుభవముచే యాదరించబడనిదియు, హిందూదేశమున ఒకేమాటు విస్తారముగ పరిశోధన జేయుబడి నిర్దోషీకరణముగానిదియు, మరియు వెనుకటి సందర్భమున లోపాయకారి రయితు బొత్తిగ భూస్వామిచేత చిక్కుకొన్న

ట్లగపడి హంగామి పైసలాతిరైన ప్రదేశములలో ఆవశ్యకముగనుండు వాటికంటె దారుణతరమైనచట్టముల రయితుయొక్క సంరక్షణమునకై అనుష్ఠించ నిర్బంధము గలిగిన క్షేత్రయొడంబడికపద్ధతిని, రయితుయొక్క క్షేమమునకై లోకహితమైన సవ్రుతుగ నిర్ణయింపవలయునని పారమార్థికముగా వారుఆమోదించలేరు. తుదకు, బంగాళములోని శాశ్వత పైసలాతివల్ల రయితురక్షణమును పొందినవాడుకాడు; ఇండియాదొరతనపువారిచే జేయుబడిన చట్టములచే దాని అతిక్రమములు నిరోధించబడి, దుర్వినియోగములు శాంతపరచబడుచున్నవి.

2. ఒకకోర్టుఆఫ్‌జస్టిసువారివల్ల లేక యుక్తమైన యితర అధికారస్థలమువల్ల విధించబడ్డ లేక విధించబడబోతున్నదని తానుయెరిగివుండే తీర్పుక్రింద దండుగగాని జుల్మానాకుచెల్లుగాగాని లేకఒకసివిల్ వ్యాజ్యములోకోర్టుఆఫ్‌జస్టిసువారివల్ల చెయ్యబడ్డ లేకచెయ్యబడబోతున్నదని తాను యెరిగివుండే ఒకతీర్పుక్రింద లేక హుకుము క్రిందఅములులోకి తేబడకుండా ఆపవలెననియత్నించి యేదయినాఆస్తికిలేక అందులోకలిగే యేదైనా హక్కుకు తనకు బాధ్యతగాని న్యాయమైన యేదయినాదావాగాని లేదనియెరిగివుండి అట్టి ఆస్తిలేక అందులోకలిగే యేదయినా హక్కుదగాగా అంగీకరించే, పుచ్చుకొనే, లేకదావాచేసే, లేకయేదైనా ఆస్తియొక్క బాధ్యతను గురించి, లేక అందులోకలిగేహక్కునుగురించి యేదైనా మోసముచేసే యేమనిషి అయినా, రెండుసంవత్సరములకు వ్యాపించకూడిన కాలమువరకు రెండుతరహాలలో ఒకతరహా ఖయిదువల్లగాని జుల్మానావల్లగాని యీరెంటివల్లగానిశిక్షించబడవలసినది.

3. పిర్యాదున వివరింపబడిన చెరువుకు తాము కర్తలనియు, దానిస్వాధీనమును మరలపొందవలెననియు, చెరువుకట్టలనున్న కలబందపుష్పముల కలెక్టరు గుత్తకువిడిచి తమబాధ్యతల అక్రమించినందున ఇండియాకార్యదర్శినుండి పరిహారము పొందవలెనని చాటించుటకై వాదీలు యీవ్యాజ్యమున వేసుకొనిరి. వాదీలకు బాధ్యతలేదని క్రిందికోర్టులు తీర్మానించినందున వారు అప్పీలుచేసికొనిరి (a) తాముగ్రామమునకు ఏకమిరాసిదార్లగనుక అక్కడయుండు పోరంబోకు నేలలకు అనాది ఆచారమునుబట్టి కేవలస్వతంత్రముగలిగియున్నారనియు మరియు (b) దొరతనపువారికి ప్రతికూలముగ శాసననిర్ణీతకాలమునకు మించి అనివారితముగ ఆచెరువును తమస్వాధీనమునసుంచుకొని అనుభవించుచున్నారనియు గనుక బహుదినాల యనుభవము (కాలయాపనము) వల్ల తమకు బాధ్యత తేలినదనియు, ఈరెండుహేతువుల బట్టి వారు దావాతెచ్చిరి. ప్రతికూలస్వాధీనమువలని బాధ్యత సాక్ష్యమువల్ల స్థాపిం

చబడినదని మేము తలచెదము. అనుమానమేలేక, గడచిన ముప్పైయైదు లేక నలువది సంవత్సరములుగ కలబందపుష్పములయొక్కయు చెరువులోని చేపలుపట్టేస్థలము యొక్కయు అనుభవము మట్టునువారికుండినయెడల స్వామ్యత్వమును కనుబరచదు ; ఏలనన. వస్తుతః, అన్నిచోట్ల మరియు విశేషముగ మిరాసి గ్రామాదులలో, వాటిలోని పొరంబోకులు మరియు మిగత బీళు భూములు వీటినుండి కట్టెలు, పచ్చిక, వన్యఫలములను, ఇంక బహుశాచిన్న చెరువులలోని చాపలను గ్రామస్థులనుభవించునట్లువిడిచిపెట్టెదరు అట్టిఅనుభవమునకు దొరతనపువారు అడ్డపడకయుండడముచే దొరతనపువారి స్వామ్యత్వము లేదనిగాని లేక దొరతనపువారిచే తమయాజమాన్యము విడువబడెననిగాని భావించతగదు. అయితే ఈదావాలో అంతకన్న యెక్కువసంభవములున్నవి. వాదులకుమునుపటి హక్కుదారుడుచెరువునుండి అడుసుతీయుటకు పెద్దమొత్తముల వెచ్చబెట్టి, మరియుదానికి నీళ్ళువచ్చుట, దానినుండిబయిటపారుట వీటిని దిట్టపరచ కానెతూములకట్టించెననియు సాక్ష్యమువల్ల రుజువగుచున్నది. ఈపనులు వాటినిజరిపించువానియందు స్వామ్యత్వముండునట్లూహను కల్పించతగ్గవి ; ఈచర్యలకునువాటినుండియేర్పడు సహజ యనుమానములకును సమాధానముజెప్పి దొరతనపువారి బాధ్యతయున్నదని ప్రతివాది జూపగలిగియున్నాడనుటకు ఇవిజాలినవియై యున్నవి. ఐనప్పటికి, ఈవ్యాజ్యమున, నోటిగుండ సాక్ష్యముగాని దస్తావేజుసాక్ష్యముగాని ఇనుమంతైనా దొరతనపువారివల్ల తేబడలేదు. పైమాఘు, పైసలాతీలెక్కలలో చెరువు దొరతనపు పొరంబోకని కనిపించియున్నట్లుమాత్రము పిర్యాదుకు బదులు వివరణమున జెప్పబడియున్నది. అటుగనిపించియుండడము, క్రియతః చెరువు దొరతనపువారిదని రుజువుపరచ స్పష్టముగ చాలవు. కలెక్టరు, ప్రశ్నలపంపి విచారించబడినపుడు, దొరతనపువారెప్పుడు ఆచెరువుకు మరమ్మతుచేయులేదని ఒప్పుకొనెదరు. చెరువునుబట్టి స్వామ్యత్వ సంబంధమైనకృత్యమేదియు దొరతనపువారు జేసిరని చెప్పకపోవడముకాక వాదులు, చెరువుకు యాజమాన్యులుగాకున్న, చెరువునుండి యడుసుతీయించుటకును దానికి కానెతూముల కట్టించుటకును సంభవమగుటకుసమాధానముజెప్ప యత్నించనులేదు. రివిన్యూ యధికారుల యుత్తర్వున-ఈపనులు జేయబడినట్టుగగాని లేక చెరువు మంచిస్థితినియుంచడము గ్రామస్థులకు గుణప్రదముగనుక వారిమనవిప్రకారముఇటువంటి పనులను వారు పలుమారుజేయ సంగీకరించబడియున్నారనియైనను, కలెక్టరు జెప్పలేరు. గ్రంథములవలన చెరువుయొక్క పరిమాణము, స్వభావము వీటిభావము

కాన్పింపదు ; అయితేఅది 1½ ఏకరములు విస్తీర్ణముగలిగి, నీళ్లపార్చుడమునకు ఉపయోగపడని అయితే పానమునకు స్నానమునకు నుపయోగమయ్యే యొకచిన్న గ్రామతటాకమని గవర్నెమెంటుప్లీడరును వాదులవకీలును జెప్పెదరు. అటువంటిది గ్రామ సముదాయగుంటగగాని లేక సర్కారుయిలాకాలేనివారిదిగగాని యుంటేను యుండ వచ్చును. 30 లేక 40 సంవత్సరములుగ, పౌరతనపువారికి ప్రతికూలముగ వాదులు ఆగుంటనుతమస్వాధీనమునసుంచుకొని అనుభవించుచున్నారని గ్రంథమునందలి సాక్ష్యమువల్ల తీర్మానించవచ్చునని మేము తలచెదము. గనుక వాదుల స్వాధీనము శాసన నిర్ణీతకాలమును మించియున్నదనియు, తమబాధ్యతను అనివారితముగ స్థాపించి రనియు మేము తీర్మానించవలసియున్నది.

1908.

Translate into your vernacular :—

1. The plaintiffs are the trustees of a certain temple, and, as such, the owners of a tank fed by two natural streams, which are supplied by the natural rainfall and surface water of the district. The plaint prayed for a decree directing the removal of an embankment erected across the streams by the defendants, and for a perpetual injunction restraining the defendants from interfering with the flow of water to the plantiffs' tank.

The first objection argued before us is that the supply of water which the plaintiffs' claim is only casual, intermittent, and exclusively dependent upon the rainfall on the defendants' land, and that the plaintiffs' claim cannot be supported. It is undoubtedly the natural right of every owner of land to collect and dispose of all water on the surface which does not pass in a defined channel. Assuming that an easement may be acquired in regard to such right, we are of opinion that it is perfectly immaterial whether the supply is *permanent* or *intermittent* or dependent on springs which never fail, or on casual or periodical rainfail. It would be altogether unreasonable to hold in this country, many parts of which depend upon annual rainfall for their irrigation, that no right of easement

can be acquired in relation to it, because there may be failure of rain in particular years or during the time of cultivation and to that extent the supply may be precarious or casual. It is explained in the Easement Act, which only declared the law administered in this country on the subject, that a natural stream is a stream whether *permanent or intermittent*, tidal or tideless, on the surface of the land or underground which flows by the operation of nature only and in a natural or known course. We must therefore overrule the objection that no easement can be acquired in regard to the water of the rainfall.

2. This was a suit on a usufructuary mortgage, dated April 20, 1882. The mortgage deed was admitted by the contending defendants, who, however, argued, *inter alia*, that the plaintiff could not obtain a decree for foreclosure or sale, as to which Handley, J., observed, 'even if that would be so under the Transfer of Property Act, which I doubt, the Act does not apply to this case, for the mortgage sued on is dated before it came into force.' The defendants preferred tbis appeal on the ground (among others) that the Transfer of Property Act was applicable, and in any case the plaintiff as usufructuary mortgagee was not entitled to sue for foreclosure or sale.

The suggestion that no decree either for foreclosure or sale can be lawfully made in a suit based on a usufructuary mortgage is on the face of it absurd. Section 67 provides, first, that a simple mortgagee is not at liberty to sue for fareclosure, and implies thereby that he can only ask for sale, and discloses no intention that the property should in any event vest absolutely in the mortgagee or that the mortgagor should be divested of the estate otherwise than under a sale. Similarly, a mortgagee by conditional sale is not entitled, in the absence of an express contract, to institute a suit for sale, for the contract provides for the mortgage ripening into a sale in default of payment, and implies an intention on the part of the mortgagee to take the mortgaged property in satisfaction of the debt when that event has happened. His remedy is accordingly confined

to a suit for foreclosure. Sec, 88, paragraph 2, excepts a mortgage by way of conditional sale from the class of cases in which the Court *may* pass a decree for sale in a suit for foreclosure. An usufructuary mortgagee may retain possession of the mortgaged property until his debt is repaid, and may appropriate the rents and profits accruing from the property, either in lieu of interest or in payment of the principal, or partly in lieu of interest and partly in payment of principal.

Whether the mortgagee is at liberty to claim foreclosure as of right will depend upon the terms of the particular contract, but the contract as defined by the Act does not imply any intention that the mortgagee may at his option insist upon either remedy, as in the case of an English mortgage. Section 67 clause (*a*), provides that the usufructuary mortgagee is not entitled as such, in the absence of an express contract to the contrary, to institute a suit for foreclosure or sale. It implies that he can sue only for the one or for the other, and not for the one or the other in the alternative.

3. The evidence of these witnesses shows that the ideas from the accused's speeches which struck in the mind of the ordinary hearer, and which the accused is responsible for putting there were uniting in order to drive out the present Government and the 'Foreigners' and establish *swaraj* or 'India for the Indians'. If then we find the effect of these speeches was, as a matter of fact, disaffection towards Government, and antipathy towards Europeans, it is only the logical result of the speeches. It is not necessary, of course, for the purpose of proving offences under Sections 124 A and 153 A, that it should be shown that the feelings of hatred, &c., towards Government and Europeans where actually as a fact produced, but a certain amount of evidence has been let in to show the effect of the accused's speeches.

There is evidence that the sentiments in the accused's speeches were received by his audience with acclamation and applause.

The effect of them on the audience and populace generally is spoken to by numerous witnesses, officials, respectable native residents of Tuticorin and Tinnevelly. They all agree in the opinion that the effect of the speeches was to foster disorder and disloyalty in the mob, to make it defiant of authority, to instil into it contempt for the established Government and the idea that the established Government should be and was going to be, in a short time, driven out of the country, to stir up hatred and to breed annoyance and insolence towards European as a class.

Telugu Translation.

1. వాదులు యొక్క గుడిసొత్తుల అప్పగింత పెట్టబడ్డవారు ; దానిబట్టి, సహజమైన వాననీళ్లు భూమిమీద పారునీళ్లు యివి రెండుయేళ్లుగబోయి జేసుయొక్క చెరువునకు కర్తలైరి. ప్రతివాదులచే యేటావేయబడిన అడ్డకట్టల యెత్తివేయను త్తరవగుటకును, వాదుల చెరువుకు పారునీటిని అడ్డపరచక యుండునట్లు ప్రతివాదులకట్టులోబెట్ట నిరంతరమైన యుత్తరువగుటకును ఫిర్యాధి ప్రార్థించెను.

వాదులు తమదనిగోరు నీటిపారుదల దైవాధీనమైనదియనియు, విడిచి విడిచి వచ్చునదియనియు ప్రతివాది నేలను కురియువాననీటిని కేవలము ఆశ్రయించియుండు నదియనియు వాదులదావా ఆదరించదగినది కాదనియు మాముందు మొదటియాక్షేపణ వాదించబడెను. నిర్ణయింపబడ్డకాలవగ పారునీటిని భూమిమీద జేర్చి వినియోగపరచడము నిస్సందేహముగ ఒక్కొకభూమి యజమానుని సహజస్వతంత్రమైయున్నది. అలాటి బాధ్యతనుబట్టిన అనుభవపు హక్కుయార్జించబడవచ్చునని ఆరోపించినను, నీటిపారుదల ఖాయమైయుండినా లేక ఖాయముగాకయుండినా, ఎండిపోని యూటలు లేక దైవాధీనముగు, లేక నియమితకాల వర్షము వీటిని ఆశ్రయించియుండినా, బొత్తిగ అప్రాధాన్యమే. ఏటాయేర్పడు వర్షమును ఆశ్రయించు నీటిపారుదలను అనేకవిభాగములు గలిగియుండు, ఈదేశమున దానిబట్టిన అనుభవపుహక్కు ఆర్జించబడునని ఎంచుట బొత్తిగ అన్యాయమైయుండును, ఏలనన, కొన్నిసంవత్సరములలో లేక సాగుకాలములోగాని అనావృష్టిగలిగి, అంతపర్యంతము పారుదల అనిశ్చయముగను దైవాధీనముగను యుండును. స్థిరముగగాని, అస్థిరముగగాని, కోటువల్లగాని పోటులేకగాని, భూమిమీదగాని అంతర్వాహినిగగాని, ప్రకృత్యాసహజ

మైన లేక స్పష్టమైన మార్గమున ప్రవహించునదిగే నిర్ణీతమైనదని, ఈదేశములో యీవిషయమున చెల్లుచుండు న్యాయమునుమాత్రము చాటించిన అనుభవపు చట్టములో వివరింపబడియున్నది. గనుక, వాననీరునుబట్టి అనుభవపు హక్కు ఆర్జించబడదనుయీ యాక్షేపణను మేము ఉపేక్షజేయవలసియున్నది.

2. ఈదావా 1882-వ సం ఏప్రెల్ నెల 20 తేదిగల భోగ్యపత్రమునుబట్టి తేబడినది. పోరాడు ప్రతివాదులచేత తాకటు ఒప్పుకోబడినది గాక, అవధిక్రయముగనైన విక్రయముగనైన వాది డిక్రీ పొందలేదనియు వాదించబడెను, దీనిబట్టి Handley న్యాయాధిపతి పాటించినదేమన ' ఆస్తిపరివర్తనల చట్టమునుబట్టి అలాగు వాది డిక్రీని పొందగలవాడైనను (ఈ విషయమును నేను అనుమానపడెదను) ఆస్తిపరివర్తనల చట్టముచెల్లుటకుముందు దావాకాధారమైన తాకట్టు యేర్పడినది గనుక ఆచట్టముయీవ్యాజ్యమున కన్వయించదు. ఆస్తి పరివర్తనల చట్టము అన్వయించుననియు ఏలాగైన భోగ్యదారుడైన వాది అవధిక్రయముకైన విక్రయముకైన పొంద నర్హుడు కాడనియు మొదలు గాగల కారణములగనుపరచి ప్రతివాదులు ఉత్తరదావా తెచ్చిరి. భోగ్యపత్రాధారమునుబట్టి అవధిక్రయమునకు గాని విక్రయమునకుగాని న్యాయముగ డిక్రీ పొందదగదనుట స్పష్టముగనసంగతము. తాకట్టుంచుకొన్ననాతడు అవధిక్రయమునకై దావాచేయ స్వతంత్రములేకయున్నాడని 67-వ సెక్షనందువిధించి, ఆతడువిక్రయమునకై వేడుకొనవచ్చునని అందువల్ల స్ఫురింపజేసి, మరియు తాకట్టుంచుకొన్న వానియందుయేలాగైన నిరంతరముగ ఆస్తిస్వతంత్రము ముంచబడవలసినది లేక విక్రయమునవినహా తాకట్టుంచిననాతడు ఆస్తినిలేకుండ జేయింపబడవలసినదియను యభిప్రాయమును విశదపరచలేదు. ఈరీతిగ, స్పష్టమైన కరారులేనియెడల, ఒకయొడంబడికగల విక్రయమునుబట్టి తాకట్టుంచుకొన్ననాతడు విక్రయమునకై దావాను కొనివచ్చుటకుయర్హుడుకాడు, ఏలనన, చెల్లించకతప్పితే తాకట్టు విక్రయమగునని కరారు ఒడంబరచి అసంభవము గలిగినపుడు ఋణమునకు చెల్లుగ కుదవయుంచబడిన స్థితినిపొందుటకైన తాకట్టుంచుకొన్నవాని భావమును స్ఫురింపజేయుచున్నది. ఆప్రకారముగ, అవధిక్రయమునకైన దావా జేయుటకే అతనికిగల నివృత్తి కట్టుబరచబడి యున్నది. అవధిక్రయ దావాను కోర్టువారివల్ల విక్రయమునకు యుత్తర్వు జేయదగువాటినుండి ఒకయొడంబడికగల విక్రయసంబంధమైన తాకట్టును 88. వ సెక్షను 2- కలము వినాయించుచున్నది. భోగ్యమును పొందిననాతడు తనఋణముచెల్లించబడువరకు తాకట్టుస్థితిని స్వాధీన

మును తానుంచుకొని, స్థితినుండి రాబడుచున్నలయు ఆదాయములయు, వడ్డికిబదులుగ లేక అసలుకు చెల్లుగ, లేక కొంతభాగము వడ్డికి కొంతభాగము అసలుకు చెల్లుగను వినియోగపరచుకొనవచ్చును. భోగ్యతనుబట్టి అవధిక్రయమునకై దావాజేయు స్వతంత్రముతాకట్టుంచుకొన్న నాతనికి ఆయాప్రత్యేకకరారు షరత్తులననులంబించి తేలును, అయితే, చట్టమునవివరింపబడిన కరారు, ఇంగ్లీషుతాకట్టునందువలె పదవబెట్టుకొన్న నాతడు రెండు నివృత్తులను తనయిష్టానుసారముగ సాధించవచ్చు నను యభిప్రాయమును స్ఫురింపజేయదు. స్పష్టమైన కరారు విరుద్ధముగలేనియెడల, అవధి క్రయములేక విక్రయమునకు దావాచేయ భోగ్యదారుడు సహజముగ అర్హుడుకాడని 67-వ సెక్షను మొదటిక్లాజు విధించుచున్నది. గత్యంతరముగ రెంటిలో నొకటిగాక, అవధిక్రయమునకైన తాను దావాజేయవచ్చునను భావమును అధికముగ జేయుచున్నది.

3. సాధారణముగ వినువానికి మనస్సులో మెరమెరలాడుచుండిన ముద్దాయి మాటలలోనిభావములు, (వాటిని అక్కడజెప్పుటకు ముద్దాయి ఉత్తరవాది) ప్రస్తుత దొరతనపువారిని అన్యదేశస్థులయు వెళ్లగొట్టి, స్వారాజ్యములేక ' హిందూదేశస్థులకు ఇండియాను ' స్థాపించ, చేరుచుండిననని ఈసాక్షులవల్ల కనబడుచున్నది. నిజమైనసంగతిగ, దొరతనపువారియందు అసహ్యమును, ఐరోపీయులందు ద్వేషమును యీమాటల ఫలమని మనకుకనబడిన, అయ్యదియీమాటల న్యాయఫలమే. 124A మరియు 153A సెక్షన్లలోని నేరములను రుజువుపరచ, దొరతనపువారియందును ఐరోపీయులయందును ద్వేషభావము వస్తుతః కలిగింపబడినదని కనుబరచవలసినదనుట స్పష్టముగ అవశ్యము గాదు, అయితే, ముద్దాయి మాటలవలని ఫలమును తెలియజేయు సాక్ష్యము కొంతవఱకు అగుపరచబడెను.

ముద్దాయి మాటలలోని భావములు అతనివినినవారిచే జనసమ్మతితోను శ్లాఘనీయముతోను గ్రహించబడెననుటకు సాక్ష్యమున్నది వాటిచే వినినవారికిని జనులకును ఫలపర్యవసానము పెక్కు సాక్షులవల్లను, ఉద్యోగస్థులవల్లను, తూత్తుగుడి, తిన్నవల్లిలోని గణ్యతగల స్వదేశీ నివాసులచేతను జెప్పబడుచున్నది. ఆమాటలఫలము, టికారిగుంపునందు అల్లరి, రాజద్రోహము వీటిని పెంచుటకును ఆగుంపును అధికారమును తిరస్కరించునట్లు జేయుటకును, స్థాపించబడిన రాజాంగమునందు వారికి హేయభావము కలిగించుటకును, స్థాపించబడిన దొరతనపువారు శీఘ్రములోనే ఈదేశమునుండి వెడలగొట్టబడవలెనని యున్నారు, మరియు వెడలగొట్టబడు

దురను భావము, వైరమును పురికొలుపుటను, ఐకమత్యముంతెగను బాధయు, దుడుకును కలిగించునను యభిప్రాయములో నవియన్నియు పొందికపడియున్నవి.

1909.

Translate into your vernacular :—

1. The tract of country known as the Attapadi valley lies to the east of the Western Ghats, through which a stream has worked its way and formed a pass by which access is afforded to Malabar. On the east it is bounded by Coimbatore. A question was raised as to whether it formed a part of the District of Coimbatore or of that of Malabar. There is no proof that it ever formed part of Coimbatore. On the other hand, there is evidence that it was dependent on, if it was not a part of, Malabar before British rule. Dr. Buchanan, who visited Malabar in 1800, described it as having been ruled by an hereditary chief from whom the *Zamorin* exacted tribute in order that the residents of Attapadi might pass through the ghat and trade in Malabar. It was regarded by Buchanan, who would have gained his information from the Collector, as part of Malabar, and the earliest official acts of which we have information were executed by Malabar officials. Mr. Ward, in 1826, describes it as included in Malabar, and it has throughout been administered as part of the Malabar district. The question is important, because it is argued that there is a distinction respecting the right of the Crown to question the occupation of waste in Malabar and its right to question the occupation of waste in raiyatwari districts; and it was probably in reference to this presumed distinction that there is an argumentative statement in the plaint that the land formed part of Coimbatore. According to what may be termed the Hindu common law, a right to the possession of land is acquired by the first person who makes a beneficial use of the soil. The Crown is entitled to assess the occupier with revenue, and if a person who has occupied land omits to use

it, and the claim of the Crown to revenue is consequently affected the Sovereign is entitled to take measures for the protection of the revenue. Whether the practice which has obtained in certain districts of requiring a person who desires to cultivate waste to apply to the local revenue officer for permission to do so, has abrogated in those districts, the Hindu law, or whether it may be justified by the establishment in those districts, before British rule, of the analogous doctrine of the Mahomeden law, we consider it unnecessary to determine in this suit, for we have found that the land appertains to the district of Malabar, and we agree with the Judge that there is no presumption in that district and in the tracts administered as part of it, that forest lands are the property of the Crown. At the commencement of the century it was the policy of the Government to allow all lands to become private estates where that was possible. In the despatch and order of the Governor-General in Council on the annexation of Malabar, dated December 31, 1799, and June 18, 1801, it was intimated that it never could be desirable that the Government itself should act as the proprietor of the lands and should collect the rents from the immediate cultivators of the soil. When in 1808 the Board of Revenue suggested that an augmentation of revenue might be derived from waste lands reserved, they were informed that the Government did not look to any advantage of that nature beyond the benefit of increasing the amount of the public taxes in proportion to the existing taxes of the country. It will be seen that at that time the Government, so far from abrogating the Hindu law, intended to assert no proprietary right to the waste, but limited itself to its claim to revenue.

2. The question arising for decision is, whether the illegitimate son of a Sudra is heir to his impartible estate in preference to his undivided brother, widow, daughter or daughter's son. According to the decision of a Divisional Bench of this Court in *Ranoji* v. *Kandoji*, an illegitimate son is not a coparcener with his father's undivided brother or with the sons of such

brother, and can neither inherit to them nor demand from them a partition of the ancestral property. It was not doubted that the illegitimate son inherits the separate estate of his putative father on failure of a legitimate son, son's son, son's grandson, widow, daughter, and daughter's son. Nor was it doubted that he is a co-sharer in such separate property with his legitimate brother and a co-heir with his father's widow, daughter or daughter's son. There is considerable authority in support of those propositions of law, but the question which was considered in those cases was whether to any and what extent the coparcenary law modified the special rule laid down in regard to illegitimate children among-Sudras in Sec. XII Chap, I of the Mitakshara. It is clear that the text of Yagnyavalkya and the comments upon it in Sec. XII, Chap. I, refer to the estate of a separated householder. As observed in the case of *Ranoji* v. *Kandoji* there is no special provision on the subject, and the Courts of Justice have to find a rule of decision by analogy. For this purpose, the illegitimate son may be compared, as to his position in the family first, with a legitimate son with whom he participates for half a share, secondly, with a daughter and a daughter's son with whom he takes an equal share, and thirdly, with an adopted son who, in competition with a legitimate son, takes but an inferior share, and fourthly, with a father's coparcener. As compared with the legitimate son, it will not be disputed that the analogy fails in several material points:—(a) a legitimate brother takes an equal share in the father's separate estate, whilst an illegitimate brother participates but for half a share: (b) the kinship of an 'Aurasa' extends to the entire joint Hindu family, whereas that of an illegitimate son is confined to his father and mother and their branch of a joint family; (c) the former has a concurrent and coordinate right in ancestral property from the time of his birth with his father and father's coparceners, whereas the latter can only take a share at his father's pleasure, and the father cannot, before partition, give coparcenary property of his own

authority and otherwise than with the consent of his coparceners; (d) the legitimate son excludes the daughter and the daughter's son, whereas the illegitimate son is an equal sharer with them. The only points in which the analogy apparently holds good are in regard to sonship and to his being a co-sharer with the legitimate son in his father's separate estate. As to the sonship, it is imperfect for want of legitimacy, which implies a legal marriage.

Telugu Translation.

అట్టపాడిపల్లమని ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రదేశము పడమటి పర్వతసరణికి తూర్పుగనున్నది, ఆప్రదేశముగుండా ఒకయేరు నానాకడగండ్లుపడి దాటి, కనమయేర్పరచి మళయాళమునందు ప్రవేశించుటకు మార్గమునబ్బినది. దానికి తూర్పున కోయంబుత్తూరు పొలిమేరగయున్నది. ఆయది కోయంబుత్తూరు జిల్లాలోనిభాగమా లేక మళయాళములోనిదా యనుప్రశంసపుట్టించబడెను. అదియెన్నడైన కోయంబుత్తూరికి జేరియుండినట్టు నిదర్శన మేదియుగనబడదు. దీనికి విరుద్ధముగ ఆంగ్లేయుల ప్రభుత్వమునకుపూర్వము మళయాళములో చేరియుండక యుండినను దాని ఆశ్రయించియుండెననుటకు నిదర్శనమున్నది. 18[illegible]0-వ సంవత్సరమున మలయాళమునకువచ్చియుండిన ఛాకనన్ధొరగారు, అదియొకపారంపర్య ప్రముఖునిచే పాలించబడెననియు, అట్టపాడినివాసీలు కనమనుదాటి మలయాళమున వాణిజ్యము జరిపించుకొనుటకై అతనిదగ్గర జామొరీన్ (మళయాళ రాజు) నిర్బంధించి కప్పముగొనెనియు, వివరించియున్నారు. తనకు కలెక్టరుద్వారా వర్తమానము లభింపజేసికొనిన ఛాకనన్ధొర ఆప్రదేశము మలయాళములో జేరినదని పాటించెను, మనకువర్తమానము లభించియున్న దివాణపు అనాదిచర్యలు మలయాళపు యధికారులచే జరిగింపబడినవి. అదిమళయాళములో జేరియున్నట్టు 1826 సంవత్సరమున నార్డుధొర వివరించుచున్నారు, అది మలయాళములోనిదని యిప్పటిదాక విచారణ జరపబడెను. మలయాళములోని బీడునేలల యనుభవమునుగురించి దొరతనపువారికిగల బాధ్యతకును, రయత్వారీ జిల్లాలలోని బీడుభూముల స్వాధీనమునుబట్టి వారికిగల బాధ్యతకును తారతమ్యమున్నదని వాదింపబడినదిగనుక యీప్రశంస ముఖ్యమైనది, ఈలాగుయూహించబడు తారతమ్యమునుబట్టియే ఆప్రదేశము కోయంబత్తూరుజిల్లాలోనిదని ఫిర్యాదులో హేతువాదముగ కనుబరచియుండదగు [illegible] దశ్రుల గను

దాయ న్యాయప్రకారము, మొట్టమొదట నేలను ఫలవంతముగ జేయువానికి నేల స్వాధీనమునకైన బాధ్యతపొందబడుచున్నది. నేలను యనుభవించువానికి పన్నుక ట్టుటకు సర్కారువారికి అర్హతకలిగియున్నది. మరియు దానిని యనుభవించువాడు దానిని ఉపయోగపరచక విడిచిపెట్టి సర్కారుపన్నుకు హాని కలుగునట్లున్నయెడల పన్ను బందోబస్తుజేయ ఉపాయములవెదక రాజు యర్హుడైయున్నాడు. బీడు నేలను సాగుజేయగోరునాతడు అటుజేయుటకు ప్రదేశరివిన్యూయధికారి యనుమతినిపొంద వలయునని కొన్నిజిల్లాలలోని యాచారము హిందూశాస్త్రన్యాయమును యిక్కడ చెరచెనా చెరచకపోయెనాయనియు, లేక ఆంగ్లేయుల ప్రభుత్వమునకు పూర్వముపై దానికి తుల్యముగ ఆజిల్లాలలో తురక ధర్మశాస్త్రసంబంధమైన సంప్రదాయము స్థాపించబడియుండినందున యదినిర్దుష్టమగునాయనియు, నిర్ధారణజేయ యగత్యములేదని మేము తలచెదము; ఏలనన, ఆభూమి మలయాళజిల్లాకు సంబంధించినదని, మేము తీర్మానించితిమి, మరియు అడవిభూములు సర్కారువారిదను యూహ ఆజిల్లాలోను దానిభాగముగ పరిపాలించబడు ప్రదేశములలోను చెల్లదను న్యాయాధిపతి యభిప్రాయముతో మేముసమ్మతించెదము. సాధ్యమగువరకు నేలలన్నిటిని సర్కారు యిలాకాకాస్తిదారులుగజేయుట, ఈశతాబ్ద ప్రారంభమున రాజనీతిగ యుండెను, దొరతనపువారు భూములకు కర్తగ ప్రవర్తించ భూమినిసాగుజేయువారినుండే పన్నుల వసూలించవలయుననుట ఎప్పటికి దగనిదియనియు మలయాళము చట్టని రూపణసభలోని గవర్నరుజనరల్ గారు చేర్చుకొన్నవిషయమునుబట్టి 31-12-1799 తేదిని వ్రాసినజాబులోను, 18-6-1801 తేది యుత్తర్వునను తెలియజేయబడియున్నది. (దరఖాస్తును యివ్వక) నిలిపిపెట్టబడిన బీడు భూములనుండి వచ్చుబడి హెచ్చింపబడవచ్చునని 1808-వ సంవత్సరమున రివిన్యూబోర్డువారు తెలియజేసినపుడు, దేశమున ప్రస్తుతమునయుండుపన్నుల తగినట్టుగ సర్కారుపన్నుల మొత్తమును హెచ్చించు మేలువినహా ఆలాటిఆదాయమును దొరతనపువారు ఎదురుచూడలేదని వారుతెలిపించబడిరి. అప్పట్లోహిందూధర్మశాస్త్రమును దొరతపువారు తోసివేయక, తమకుగలపన్నుకైన బాధ్యతను నిరఖుజేసికొనడముకాక బీడునందలి స్వామ్యబాధ్యతను స్థిరపరచుకొన యుద్దేశించలేదనుట దృఢము.

2 అవిభక్తసహోదరుడు లేక భర్తృవిహీనురాలు, కూతురు లేక దౌహిత్రుడు వీరికన్నశ్లాఘ్యముగ యొకశూద్రుని జారజకుమారుడు అతని అవిభాజ్యస్థితికి కర్తయగునాయను ప్రశంస పరిష్కారమునకువచ్చియున్నది. రనోజీకిని కాండోజీకిని ఈకోర్టులోజరిగిన వ్యాజ్యప్రమాణమునుబట్టి ఒక జారజకుమారుడు తనతండ్రి

సహోదరునికైనను అతనికొమాళ్లకైనను భాగస్థుడుకాడు, వారినుండి తాను కర్తృత్వమును పొందనులేడు: విభాగముకై వారినియడుగనులేడు ఔరసపుత్త్రుడువాని కొడుకు, వానిమనుమడు, భర్తృవిహీనురాలు, కొమార్తె, దౌహిత్రుడు వీళ్లులేకున్న అనుకొన్నతండ్రియొక్క ప్రత్యేకస్థితి జారజపుత్త్రుని చెందుననుట అనుమానించబడలేదు. అతడు తన యౌరసభ్రాతృతో అలాటిప్రత్యేకసొత్తున భాగస్థుడనియు, తనతండ్రి ఔరసభార్య, కొమార్తె లేక దౌహిత్రుడు వీరొక్కొక్కరితోను సమవార్సనియును అనుమానించబడలేదు. ఈ న్యాయసూత్రములనాచరించ పెక్కాధారములున్నవి; అయితే, మితాక్షర మొదటి అధ్యాయము పండ్రెండవ ప్రకరణమున శూద్రులలో జారజకొమాళ్లకై యేర్పడియుండు ప్రత్యేక విధిని భాగరితన న్యాయము యేవిధాన యెంతవరకు ననరించెనని ఆవ్యాజ్యములలో యాలోచించబడెను. యాజ్ఞవల్క్య గ్రంథమూలమును దానిబట్టి మొదటి అధ్యాయ పండ్రెండవ విభాగములోని వ్యాఖ్యానములును విభాగియైన గృహస్థుని యాస్తివిషయమైయున్నవి రానోజీకిని కాండోజీకిని జరిగినదావాలో పాటింపబడిన రీతిగ యావిషయమునుబట్టి ప్రత్యేక నిర్ణయమేదియులేదు, మరియు సాదృశ్యము ననసరించి పరిష్కారమునకైనవిధిని న్యాయసభలు కనుక్కొవలసియున్నారు. ఇందుకై కుటుంబమున జారజపుత్త్రుని స్థితిని, మొట్టమొదట, సగముపాలుకు తాను భాగరియగు ఔరసపుత్త్రునితోను, పైగా తానుసమభాగమునుపొందగల కొమార్తెతోను దౌహిత్రునితోను, మరిన్ని ఔరసపుత్త్రునికి పోటిగ తక్కువభాగమునుపొందగలస్వీకారపుత్త్రునితోను, ఇంకతనతండ్రి భాగరితోను సమానమనవచ్చును. ఔరసపుత్త్రునితోపోల్చిచూడ అనేక ముఖ్యాంశముల సాదృశ్యము చెల్లదని వివాదింపవలసియుండదు:—(a) తండ్రియొక్క ప్రత్యేకసొత్తున ఔరసభ్రాత సమభాగమును పొందగలిగినపుడు తనతండ్రి జారజపుత్త్రుడుఅర్ధభాగమునకే భాగరియగును (b) ఔరసబాంధవ్యము హిందూసమష్టి కుటుంబమునకంతయుచెల్లునదైయుండ జారజకుమారుని బాంధవ్యము తనతండ్రి, తల్లి. మరియు వారిరువురి సమష్టికుటుంబ శాఖకేమట్టుపరచబడియున్నది (c) తొలివానికి తాను పుట్టినది లగాయతు తనతండ్రి, తండ్రిభాగరులువీరితోకలిసి వారికితుల్యముగ బాధ్యతచెల్లును, దానికి వ్యపరీతముగ, తనతండ్రి చత్తాను సొతముగగాని జారజపుత్త్రునికి పాలుగలుగదు, మరియు, విభాగమనకుపూర్వము, స్వేచ్ఛాధికారమున భాగరులసమ్మతిలేక విభాగము కాగలసొత్తును తండ్రియివ్వలేడు. (d) ఔరసపుత్త్రుడు, కూతురిని, దౌహిత్రుని వెలివేయును, అయితే జారజపుత్త్రుడో వారితోటి సమభాగస్థుడు. సాదృశ్యముచెల్లదగుయంశము

లేవియన———పుత్రత్వమును, తండ్రియొక్క ప్రత్యేకసొత్తునందు ఔరసపుత్రునితో సమభాగస్థుడై యుండడమును పుత్రత్వ విషయము, ఔరసత్వములేమిచే అపూర్ణమైయున్నందున ఆశాస్త్రీయ పరిణయమును సూచింపుచున్నది.

1910.

Translate into your vernacular :—

1. The main features of difference between the *Marumakkathayam* system and the system of *Mitakshara* law, which governs Hindus generally in this presidency, are the custom of impartibility of joint family property and the matriarchal system of inheritance. The mother is the stock of descent, and not the father. The family, called a *tarwad*, consists of the mother and her children and of the children of her female issue. The children of the male members belong to the *tarwads* of their mothers. Funeral oblations to the manes of deceased persons are to be offered, according to ancient tradition, not by the son in the case of males, but by the sister's son, he being of course the nearest male descendant according to the matriarchal system of law. In the case of females, they are to be offered by the son who is the nearest in blood to the deceased, and in his absence by the daughter's son.

The matriarchal system, it is now well established by writers on Sociology, was not originally confined to Malabar, but was a feature of an early stage of civilization in many countries in the world. That system has, however, continued to survive in Malabar after it has become extinct almost everywhere else in the civilized world. The absence of partition again, or rather the comparative infrequency of it, was no doubt a feature of the early law in other countries also and undoubtedly it must have been so amongst the followers of the *Mitakshara* law. But here again the change from communal to individual ownership was arrested in Malabar by British Courts, which would recognize no change in customary law. Perhaps strangers to Malabar will feel it a strain on their cre-

dulity if they are asked to believe, what is an indubitable fact, that there are *tarwads* in the present day of 200 members or more, a number sufficient to fill a wholevillage. Need it be said that the individuals constituting such a family cannot all of them be related by blood in the same degree, that the relationship between the members must very very widely, and between many of them the tie of blood must be very remote? This large community, which passess for a single family, is controlled and ruled by the senior-most male member of the group, who is bound, and is in theory supposed to be able, to treat all the individuals composing it with equal affection and equal favour, and the units of this conglomeration are supposed to treat the *Karnavan* and every individual senior in age with respect and reverence, and to love with equal affection every other unit. Does it seem to be possible that there could be harmony and happiness in such a family? Those who know the actual conditions of *Marumakkatham* society might well point to that community as an illustration of the evils of socialistic institutions. The extent to which the evils of the system could be mitigated without a revolution that will seriously unsettle existing conditions and bring down the strong disapprobation of the people, and the manner in which the necessary charges should be buttressed with safeguards that will satisfy the sentiments of the community, are questions which, while they deserve the attention of the legislators, require to be handled with great caution and delicacy.

2. By taxes are commonly meant those which are levied either on the producers, or on the carriers or dealers who intervene between them and the final purchasers for cousumption. Taxes imposed directly on the consumers of particular commodities, such as a house-tax, or the tax in this country on horses and carriage, (might be called taxes on commodities, but are not; the phrase being by custom confined to indirect taxes—those which are advanced by one person to be; as is expected and intended, reimbursed by another. Taxes on

commodities are either on production within the country, or on importation into it, or on conveyance or sale within it; and are classed respectively as excise, customs, or tolls and transit duties. To whichever class they belong, and at whatever stage in the progress of the community they may be imposed, they are equivalent to an increase of the cost of production: using that term in its most enlarged sense, which includes the cost of transportation and distribution, or, in common phrase of bringing the commodity in market. When the cost of production is increased artificially by a tax the effect is the same as when it is increased by natural causes.

3. When the Mogul government substituted itself throughout the greater part of India for the Hindoo rulers, a minute survey was made of the land, and upon that survey an assessment was founded, fixing the specific payment due to the government from each field. If this assessment had never been exceeded, the ryots would have been in the comparatively advantageous position of peasant proprietors, subject to a heavy, but a fixed, quit-rent. The absence, however, of any real protection against illegal extortions, rendered this improvement in their condition rather nominal than real; and except during the occasional accident of a humane and vigorous local administrator, the exactions had no practical limit but the inability of the ryot to pay more.

It was to this state of things that the English rulers of India succeeded; and they were at an early period struck with the importance of putting an end to this arbitrary character of the land-revenue, and imposing a fixed limit to the government demand. They did not attempt to go back to the Mogal valuation. It has been in general the very rational practice of the English government in India, to pay little regard to what was laid down as the theory of the native institutions, but to inquire into the rights which existed and were respected in practice, and to protect and enlarge those. For a long time, however, it blundered grievously about matters of fact,

and grossly misunderstood the usages and rights which it found existing. Its mistakes arose from the inability of ordinary minds to imagine a state of social relations fundamentally different from those with which they are practically familiar. England being accustomed to great estates and great landlords, the English rulers took it for granted that India must possess the like; and looking round for some set of people who might be taken for the objects of their search, they pitched upon a sort of tax-gatherers called *Zemindars*. 'The *Zemindar*,' says the philosophical historian of India 'had some of the attributes which belong to a land-owner; he collected the rents of a particular district, he governed the cultivators of that district, lived in comparative splendour, and his son succeeded him when he died. The *Zemindars*, therefore, it was inferred without delay, were the proprietors of the soil, the landed nobility and gentry of India. It was not considered that the *Zemindars*, though they collected the rents, did not keep them; but paid them all away, with a small deduction to the government. It was not considered that if they governed the ryots, and in many respects exercised over them despotic power, they did not govern them as tenants of theirs holding their lands either at will or by contract under them. The possession of the ryot was an hereditary possession; from which it was unlawful for the *Zemindar* to displace him; for every farthing which the *Zamindar* drew from the ryot, he was bound to account; and it was only by fraud if, out of all he collected, he retained an anna more than the small proportion which, as pay for the collection, he was permitted to receive.'

Telugu Translation.

1. మరుమః త్తాయ (మేనరిక) మనుపద్ధతికిని, ఈరాజధానిలో సాధారణముగ హిందువులచేసిద్ధాంతముగ గైకొనబడు మితాక్షర న్యాయమునకునుగల భేదముయొక్క ముఖ్యాంశములు, ఉమ్మడికుటుంబసొత్తు యవిభాజ్యముగనుండు యా

చారమును మాతృదాయము చేగలుగు కర్తృత్వము నైయున్నవి. వంశము వృద్ధియగుటకు తల్లిమూలముగాని తండ్రిగాదు. తల్లియు ఆమె బిడ్డలును, ఆమె స్త్రీసంతానముల బిడ్డలు కలిసి తర్వాడను కుటుంబమగుచున్నది. పురుషకుటుంబస్థుల బిడ్డలు వారి తల్లులతర్వాడును చేరెదను. మాతృదాయకర్తృత్వ రీతినిబట్టి మేనల్లుడు స్పష్టముగ అతిసామీప్య పురుషసంతతియగుటవలన, అనాదిపరంపరాగత ధారగ పురుషులు పంచత నొందినపుడు దినవారాలపిండములు కొమారుని జేతగాక మేనల్లునిచే అర్పింప బడవలసియున్నవి. స్త్రీలవిషయమున, పంచత నొందినదానికి అతిసామీప్య రక్తసంబంధ బంధువైన కొడుకుచేతను అటువంటి బంధువులేనియెడల దౌహిత్రునిచేతను అవి యర్పింపబడవలసియున్నవి.

లోకాచార గ్రంథకర్తలచే యిపుడు పూర్తిగ నిర్ణయించబడినటుల, మాతృదాయకర్తృత్వము అనాదిగ మలయాళమున కట్టుచేయుబడక, లోకమునందలి పెక్కు దేశములలో నాగరిక ప్రదేశములనంతయు యీయేర్పాటు బహుకాల నశించిన పిదప మలయాళమున యది అనుష్ఠానములో వచ్చుచుండెను. మరియు విభాగములేమి లేక కడమవాటికన్న దీనియందు, మిగతదేశముల స్పష్టమై ప్రాచీనశాస్త్రాంశము, మరిన్ని మితాక్షర న్యాయానుచరులలో నిస్సందేహముగ అలాగేయుండియుండవలెను. అయితే, యిక్కడగూడ, దేశాచారములోని మార్పులను యొప్పుకోని ఆంగ్లేయ న్యాయసభలచే సముదాయమునుండి స్వకీయ స్వామ్యత్వముగ మార్చడము మలయాళమున ఆటంకపరచబడినది. ఒకగ్రామమంతయు నిండించగలుగునటుల 200 లేక యధిక సంఖ్యగల కుటుంబస్థులగలిగియున్న తర్వాడ్లు ఇప్పటిలోయున్నవియను రూఢియైన సంగతిని తామునమ్మవలెనని జెప్పబడినచో మలయాళమునకు అన్యులైన వారికి అవిశ్వాసనీయమైయుండును కాబోలు. అలాటికుటుంబములో యుండు వారు అందరుయొకేబంధుత్వమును గలిగియుండరనియు, కుటుంబస్థులలో యొకరి కొకరికిగల బాంధవ్యము మిక్కిలిభిన్నపడి తొలగియుండుననియు జెప్పనక్కరనే లేదు. ఏకకుంటుంబమున బరగు యీపెద్దతెగ ఆకుటుంబములో మిక్కిలి పెద్దగ నుండు నాయసచే కట్టులో యుంచబడి పాలించబడుచున్నది. ఆతెగలో జేరియుండు వారందరికిని పెద్దగనున్న యాతడు యొకరీతిగ వాత్సల్యముతోను అనుగ్రహముతో నుమాటను జరుపవలసినవాడైయున్నాడు, మరియు యీకలపవగంపలోని ఎక్కములు, కార్ణవన్ గనుండు నాతనియు వయస్సెక్కిన యొక్కొక్కరిని గురుత్వముతోను మర్యాదతోనువిచారించి మరియు మిగతఎక్కము లొక్కొక్కటిని సమా

వహాత్స్యత్యముతో విశ్వసింతురని రొంచబడుచున్నారు. ఈలాటికుటుంబము అన్యో న్యమును సౌఖ్యమును కలుగునని తలప సాధ్యముగ కనబడునా! మరియొక్క తెం యేర్పాటులలో బడు సమాజముల నిబద్ధతల నెరిగినవారు, సంప్రదాయ యేర్పాటు లవలని చెరుపులకు అగ్రీవమును దృష్టాంతముగ జైకొనుదురు. విద్యావసతుల విప రీతముగ కలవరపెట్టి, బహుల బలమైనయసంగీకారమును లోబరచు ప్రయాణముచే గాక యీ యేర్పాటులవలని చెరుపులు రొంతవరకు మట్టుపరచ బడెనగునని యు, గ్రీవమునొక్క యభిప్రాయములకు పోసుగునటుల అగత్యమైన మార్పాటులకు అం పుడో పూర్వరచనలనీకరీతియు, ఈప్రకంసలు, ధర్మశాస్త్రకర్తలచే లక్ష్యపెట్టబడిన వైనను, బహుళాగ్రకతోను ముదుమారముతోను విమర్శింపబలసియున్నది.

2. ఉత్పత్తిచేయువారినుండిగాని లేక సామానులయొకచోటునుండి మరియొ కచోటికి గొనిపోవువారినుండిగాని, ఉత్పత్తిచేయువారికిని అనుభవ కర్తలకైనను వా రిని మధ్యవర్తులనుండియు బహుళముచేయబడు వాటిని సాధారణముగ పన్నులం దురు. ప్రత్యేకపనుల ప్రయోజనమునకై ప్రత్యక్షముగనిర్ణయింపబడుపన్నులు, అనగా, ఇంటిపన్ను లేక సుంకములు, బండ్లు, ఏటికి యీదేశమున కట్టబడునవి పనుల మీది పన్నులని చెప్పబడవచ్చునుగాని యవియాలాటివికావు, ఒకనిచే పెట్టుబడి పెట్ట బడి, నిరీక్షించి తలచునటుల, మరియొకనిచే చెల్లగయివ్వబడునట్టి అప్రత్యక్షపన్నులకు అటువంటి ఆచారముచే మట్టుపరచబడియున్నది. సరకులమీది పన్నులు, దేశములోని యుత్పత్తిమీదగాని లేక అక్కడదిగుమతియగు వాటిమీదగాని, లేక దేశము లోనికి తీసుకపోబడు లేక ఎగుమతిమీదగానియుండును, మరియు అవి సుంకము నియు, పోలీసునియు, ఛాటిపాఠ్యసరకులమీది సుంకమనియు వేర్వేరు తరగతులుగ యేర్పరచబడియున్నవి. అవియేతరగతివైనా చరిత్రగ్రీవమునొక్క అభివృద్ధి లోను యేకరవు యివి నిర్ణయింపబడినా, విస్తారయర్థమున యొకచోటినుండి మరి యొకచోటికి తీసుకపోబడును, పంచబడును, ఏటికినమ్మబడిని కలిపి, లేక సాధారణ ప్రయోగమున, సరకును బజారుకుతీసుకరావడము యనుయర్థమున యుపయోగింపబ డును. ఉత్పత్తి పట్టుబడి హెచ్చుట యివి తుల్యమైయున్నవి. మనుష్యకృతముగ యుత్పత్తి పట్టుబడి పన్నులవల హెచ్చింపబడినప్పుడు సమాజకారణములచే హెచ్చిం పబడినప్పుడు కలుగు ఫల ప్రత్యక్షమానమే కలుగుచున్నది.

3 హిందూరాజులకు బదులు ఇండియాదేశమున విస్తారముగ ఇంగ్లాండు దొరతనము వ్యాపింపజేసినప్పుడు భూమి శాశ్వతముగ కొలవబడి, అనేకములక్కి

ఒక్కొక్క పొలముకై దొరతనపువారికి చెల్లగు పైకమును నిర్ణయించి పన్ను యేర్పరచ బడినది. ఆపన్ను యెప్పటికి యధికరింపబడకున్న ఉన్నంతలో అనుకూలముగ, గొప్పఅయితే స్థాయియైన జోడీకిలోబడి రయితులు కాపు యాజమాన్యమును వహించియుందురు ఐనప్పటికి అన్యాయదండుగలతీయకుండుటకై నిశ్చయమైన ప్రాపకములేమి వారుబాగుపడినారనుట పేరుకేగాని నిశ్చయముగలేదు, ఆకస్మికముగ మధ్యేమధ్యే నెనరు త్రాణయుగలిగి ప్రదేశ పరిపాలకుడు యేర్పడునపుడుతప్ప, రయితుకు యెక్కువచెల్లించ అశక్తివినా కక్కసించడములకు నడతలో వాద్దులేకయుండెను.

ఇటువంటి సందర్భములలోనే ఇండియాలో ఆంగ్లేయ దొరతనము వెంబడించినది, ప్రథమములోనే నేలపన్నుయొక్క కట్టులేని స్వభావమును యాపి, కీర్తికి సిరకైన హద్దేర్పరచుట ముఖ్యమనివారికితోచినది. మొగలాయి దొరతనపువారి మతింపును మళ్ళీయనుసరించ వారుపూనుకోలేదు. స్వదేశ యేర్పాటులలో న్యాయములని విధించబడియుండువాటిని ఆదరించక, కలిగియుండి అనుభవమునలక్ష్యపెట్టబడిన బాధ్యతల విమర్శించి వాటికి రక్షక మొదవి వృద్ధిపరచుట ఇండియాలోని ఆంగ్లేయదొరతనపువారి సాధారణయూహ న్యాయముగనున్నది. ఐనప్పటికి, నిజమైన సంగతులబట్టి చాలా కాలము దుస్సహముగ పొరబాటుపడి అప్పట్లోయున్నట్టు తమకుగనపడిన ఆచారములను కర్తృత్వములను మోటుగ భ్రమసిరి, తమకు అనుభవముగ అలవాటుపడినవాటికి బొత్తిగ భిన్నపడు యన్యోన్యసంబంధముల భావించ సాధారణమనుష్యులకుగల శక్తిన్యూనతనుబట్టియే యీపొరబాటులు సంభవించినవి. ఇంగ్లాండులో పెద్దసీతులును గొప్ప భూస్వాములునుండురివాజువలన, ఇండియాలోను యాలాగేయుండునుగదాయని ఆంగ్లేయకర్తలు దలచిరి, తాము వెదకు విషయామునకై కొందరిని జూడదలచి జమీందార్లనబడు యొకతరహా పన్నురూకలు తండేవారిమీదవాలిరి. హిందూదేశపు శాస్త్రీయచరిత్రకారకుడు చెప్పినదియేమన "భూమి స్వంతగానికి సంబంధించు లక్షణములలో కొన్నిటిని జమీందారు కలిగియున్నాడు, అతడు యొక ప్రత్యేక జిల్లాపన్నులను ఐనూలించెను, ఆజిల్లాలోని కాపులనిర్వహించి, ఐనంత డంబముతో బ్రతికి, మరణాంతమున తన కుమారునిచే వెంబడించబడెను. జమీందార్లు పన్నులవసూలించినా, ఆపైకము కొంచెముతోపుడుచేసి దొరతనపువారికి మిగతను చెల్లించినారని ఆలోచించబడలేదు. వారురయితుల నిర్వహించి యనేకవిధాల వారిమీద నిరంకుశాధికారమును చెలాయించినా, ఇష్టానుసా

రముగగాని లేక ఖరాజునుబట్టి లోపాయకారీలుగ నుండుటనుబట్టి రయితులవారు నిర్వహించిరని తలచబడరేదు. రయితుయొక్క స్వాధీనము వంశపారంపర్యమున వచ్చినది, దానినుండి రయితును తీసివేయుట అన్యాయమైయుండును, రయితునుండి జమీందారు వసూలుచేయు ఒక్కొక్క గవ్వకును యతడు లెక్క జెప్పవలసినవాడై యున్నాడు, వసూలుజేయుటకై జీతముగ తానుయనుమతిపడసిన స్వల్పదిట్టమునకు మించి తానువసూలించినరూకలతో ఒకఅణా తానుంచుకొనిన యది దగానుబట్టిన దేయగును."

1911.

Translate into your vernacular—

1. The late Sir James Caird, a member of the Famine Commission of 1878, recommended a reversion to the old system of dividing the produce of the land in defined proportions between the ryot and the Government, which he considered to be sound in principle, suited to the circumstances of small cultivators, and calculated to make them independent of the money-lenders, by taking from them a large quantity of produce by way of tax in years of abundance and a small quantity in years of scanty produce. The proposal was rejected by the Commission as altogether impracticable. The fifth Report of the Parliamentary Committee on Indian Affairs, 1812, shows that even under the old native governments, the principle of collecting the Government tax in kind by taking a share of the produce was adopted only in the case of lands irrigated by river channels and tanks. The lands cultivated with unirrigated crops, of which there are a great many varieties, as well as those on which garden produce was raised, always paid money assessments. It is obvious that the application of a uniform rate in fixing the Government share of the gross produce must unduly benefit lands of the better qualities, while rendering the incidence of the tax very heavy on the poorer soils; and if the rates are to be graduated with reference to the qualities of the soil, situation of the

lands, and the nature of the crops raised, the number of rates must be so large as to entirely preclude the supervision necessary for securing the due share of Government. In the case of irrigated lands there was in former days a single rate for a whole village, and the ryots who held the lands jointly were left to adjust the differences in the produce of lands of different qualities in the same village by private arrangement. This was generally effected by giving each ryot a share in the lands of every quality situated in every part of the village, and by periodically redistributing the parcels so as to remedy any inequalities which may have arisen owing to changes in the conditions of the several parcels brought about by natural causes. The waste of labour involved in cultivating innumerable small plots of land situated in different parts of a village can be readily conceived. There can, moreover, be no incentive to make any improvements to land or to adopt superior methods of cultivation or raise valuable commercial crops under the sharing system, because all such improvements would be taxed by Government. The difficulties in securing the Government share of the produce would also be enormous. To ensure a fair amount of success in the application of the system, it would require minute and constant supervision on the part of the superior officers of Government and the cost of establishments, if the officers employed were to be paid bona-fide salaries and not to be expected to make a living by colluding with the ryots to cheat the State and divide the gain with them, must be prohibitive.

2. Section 76, clause (h), of the Transfer of Property Act provides that when the mortgagee takes possession of the mortgaged property, his receipts from the mortgaged property or where such property is personally occupied by him, a fair, occupation rent, thereof, shall, after deducting the expenses, such as Government revenue, arrears of rent, cost of necessary repairs, &c., and interest thereon, be debited against him, in reduction of the amount, if any, from time to time due to him

on account of interest on the mortgage money, and so far as such receipts exceed any interest due, in reduction or discharge of the mortgage money; the surplus, if any, shall be paid to the mortgagor. Clause (i) then introduces a modification in the case, where a valid tender has been made, and provides that when the mortgagor tenders the amount for the time being due on the mortgage the mortgagee must notwithstanding the provisions of the other clauses of the section account for his gross receipts from the mortgaged property from the date of the tender. The last paragraph of the section lays down that, if the mortgagee fails to perform any of the duties imposed upon him by the section, he may, when accounts are taken, be debited with the loss, if any, occasioned by such failure.

3. The question which arises in this appeal is whether under the *Mitakshara* law, a divided brother of a Sudra *A* who died without leaving legitimate male issue, is entitled to succeed to *A*'s estate in preference to *A*'s grandson, the legitimate son of *A*'s predeceased illegitimate son. Neither side relies upon any usage or custom having the force of law, and the question has to be decided as an abstract question of Hindu law. There is no direct authority either in the Hindu law texts or in judicial decisions, applicable to the case. The question therefore, has to be answered with reference to established principles and the analogies which have heretofore prevailed in like cases.

The author of *Mitakshara* lays down that a son begotten by a Sudra on a female slave can be given a share by the father's choice; but that after the death of the father leaving legitimate male issue, they must allow their illegitimate brother half a share. But if the father died without leaving legitimate male issue but leaving a daughter or daughter's son the illegitimate son takes half a share along with the daughter or daughter's son as the case may be. But in default of a daughter or daughter's son the illegitimate son takes the whole estate.

The argument chiefly urged on behalf of the appellant, the brother of *A*, is that inasmuch as the illegitimate son of his divided brother predeceased the father and had no right to enforce a partition as against the father, his son, the respondent, cannot claim under his father and that, therefore, he, the appellant, is entitled to succeed as his brother's heir and that the respondent, as the grandson by an illegitimate son, cannot claim directly as the heir of his grandfather. In support of this contention reliance is chiefly placed upon the decisions of this Court that an illegitimate son, has no claim by survivorship against the undivided coparceners of his father and therefore cannot sue them for a partition after the death of his father. The effect of these decisions is that it is only when the father dies as an *avibhakta* (undivided from his brothers or collaterals) he is entitled only to maintenance. The principle of these decisions in no way affects the rights of illegitimate sons in the separate estate of their father inasmuch as the appellant's brother died a separated householder and the appellant claims only as his divided brother. An illegitimate son's right of inheritance to his father's property, or at least a part of it, is not contingent but absolute, as in the case of a legitimate son, since if he has a legitimate half-brother or other heirs of his father down to a daughter's son he gets a half-share, and in the absence of such heir, the whole estate. The Sudra's illegitimate son is therefore in a position more analogous to that of a legitimate son than to that of other relations whose right of heritance is liable to obstruction. The principles, therefore, applicable to the succession of sons and grandsons of legitimate sons may by analogy be applied to the sons and grandsons of an illegitimate son, viz., that they should be considered capable of representing the illegitimate son and in case he dies before his father, of taking the share which would have fallen to him if he had not so died,

Telugu Translation.

1. 1878-వ సంవత్సరములో క్షామవిచారణ సభికులలో నొకరై యుండి గతించిన సర్ జేమ్సు కేర్డు, ఉత్పత్తిని నిరకైన ధాన్యపాలుగ రయితుకును దొరతనపువారికిని భాగించుకొనుటకైన ప్రాచీనయేర్పాటును యనుష్ఠానములోకి కొనిరావచ్చునని, శిఫారసుచేసెను. ఆయేర్పాటుస్థిరమైన సిద్ధాంతమనియు, స్వల్ప వ్యవసాయకుల సందర్భముల కిమిడినదనియు, యథేష్టముగ పండిన సాలులలోయుత్పత్తిని విస్తారభాగమును, కొద్దిగ పండువత్సరములలో స్వల్పభాగమును రయితులనుండిపుచ్చుకొనుటవల్ల సాహుకార్లకు వారు పరతంత్రులుగాకయుండుదురనియు అతడు ఆలోచించెను ఆయోచనబొత్తిగ అసాధ్యమని సభికులవల్ల నిరాకరించబడెను. 1812-వ సంవత్సరపు ఇండియా దేశపు వ్యవహారములకై నియమింపబడిన పార్లమెంటరి ఆలోచన సభవారి ఐదవవృత్తాంతము, ప్రాచీనస్వదేశప్రభుత్వములలోగూడ, ఉత్పత్తిలోయొకపాలును పన్నుకొరకు ధాన్యరూపముగ వసూలించుటకైన సిద్ధాంతము, ఏటికాలువలు చెరువులు నీరుపార్చుగల భూముల విషయములోమాత్రము అవలంబించబడినట్టు కనబరచుచున్నది. అనేక భేదములుగల నీళ్లవశ్యములేని పంటలచే సాగుజేయుబడు భూములును తోటకాలుభూములును యెప్పటికి రొక్కపన్ను కట్టుచు వచ్చినవి. మొత్తయుత్పత్తిని సర్కారుభాగమును నిరఖుపరచుటలో యొకేరీతిగ యనుష్ఠించడము, సారవంతము కాని భూములకు పన్ను సంభవమును విశేషపరచి, ఈసారవంతమైన భూములకు అధికలాభకరమును జేయువలయుననుట స్పష్టమైయున్నది, మరియు నిరఖులు, నేలలగుణములబట్టియు, భూముల స్థితినిబట్టియు, చేయుబడిన పయిర్ల స్వభావమునుబట్టియు తరములుగ విభాగముజేయబడిన యెడల, సర్కారుకు చేరవలసిన భాగమును భద్రపరచుటకు అగత్యమైన పైవిచారణను బొత్తిగ యడ్డగించునట్లు నిరఖులు పెక్కైయుండును. నీటిపారుదలగల భూముల విషయములో, పూర్వములోయొక గ్రామమునకంతయు ఒకనిరఖేర్పడియుండెను. నేలల ఉమ్మడిగయుంచుకొనిన రయితులు, ఒకగ్రామములోనే నానావిధ గుణములుగల నేలలయుత్పత్తిలోని తారతమ్యములను తమలో స్వంతయేర్పాటులచే సవరించుకోవలసియుండిరి. ప్రతిరయితుకు గ్రామములో నొక్కొక్క భాగమునయుండు భిన్నగుణములుగల నేలలలో పాలేర్పరచుటచేతను కాలానుగుణముగ నానాతుండ్లనేర్పడిన మారుబాటులచే కలిగింపబడిన హెచ్చుతగ్గుల పరిహరించగలుగునటుల వాటిని ఆయా నియమితకాలములో మళ్లీపంచనముచేతను యిది సాధారణముగసాధించబడినది.

ఒకగ్రామములోని నానాభాగములయందుండు అసంఖ్యేయమైన చిన్నచేను తుండ్ల సాగుజేయుటలో కాగల వృధాశ్రమ అనాయాసముగ భావింపనగును. ఇంతే గాక, అభివృద్ధులన్నియు, సర్కారుచే పన్నుకట్టబడును గనుక, నేలను వృద్ధిపరచుటకును లేక ఉత్తమమైన సాగుపద్ధతుల నవలంబించను లేక సంచుకొనుయేర్పాటు క్రింద వ్యాపారమున కనుగుణమై పనికివచ్చు పంటలజేయుటకును ప్రేరేపకమే యుండదు. ఉత్పత్తిని సర్కారువారి భాగమును భద్రపరచుటలోని ప్రయాసములును యపరిమితమైయుండును, ఈపద్ధతిని యనుష్టించి యుక్తముగ కార్యసిద్ధిని జెందుటకు, కూలంకషముగను నిరంతరమును నైన సర్కారు గొప్పయుద్యోగస్తుల పైవిచారణగావలసి యుండును. అమర్చబడినరయితులతో యుద్యోగస్థులు కుట్రయై సర్కారును వంచించి వారితో లాభమును పంచుకోరని యుద్దేశించి ఆయుద్యోగస్థులకు యాధార్థముగ జీతములిచ్చేద్దైతే. సిబ్బంది శెలవులు నిషేధించగలవై యుండును.

2. కుదవబెట్టుకొన్నవాడు కుదవసొత్తును స్వాధీనపరచుకొనునపుడు, కుదవ సొత్తునుండి యతనికిగలుగు వచ్చుబడినిలేక యటువంటిసొత్తు యతనివల్ల ఖుద్దున అనుభవించబడినపుడు శెలవులు సర్కారుతీర్వ పన్ను బాకీయు కావలసినమరమ్మతుల ఖర్చులు మొదలగునవియు అందుమీదివడ్డీ నీటిలో కుదువమొత్తమునకై యపుడపుడు యతనికి చేరవలసియున్నవడ్డీ బాకీనితగ్గించి మిగతను యతనిపేర ఖర్చువ్రాయవలయును, చేరవలసినవడ్డికిపైగా యావచ్చుబళ్లు యెంతవరకు అతిక్రమించియున్నవో అంత మొత్తమును కుదవమొత్తమున తగ్గించుకోవలయును; లేక చెల్లుపెట్టుకోవలయును; ఇటుజేసినవెనక మిగతయున్నయెడల కుదవయుంచినవానికి యివ్వబడవలసినదని ఆస్తిపరివర్తన చట్టము 76 సెక్షను (h) క్లాజువిధించుచున్నది. దీనికివెనుక, ప్రామాణికముగ ఋణమును నివ్వవచ్చు సందర్భమున యనుష్టించగల సవరింపును ప్రస్తాపించి, కుదవకై తాత్కాలికముగ చేరవలసియున్న మొత్తము కుదవపెట్టినవాడు నివ్వవచ్చునపుడు, ఆసెక్షనులోని మిగత క్లాజులలో యేనిబంధనలుండినా, ఋణమునివ్వవచ్చు తారీఖులగాయతు కుదవసొత్తుయొక్క మొత్తవచ్చుబళ్లకు కుదవనుంచుకొన్నాతడు సమాధానముచెప్పవలెను. కుదవనుంచుకొన్నవాడు యాసెక్షను ప్రకారము తాను నెరవేర్చవలసిన కృత్యములచేయక మానినయెడల, ఆన్యాయతవలన కలిగించబడిన నష్టమేదైనయుంటే యతనిమీద ఖర్చువ్రాయవచ్చునని యాసెక్షను కడపటిభాగము విధించుచున్నది.

3. మితాక్షర న్యాయమునుబట్టి, ముందుమృతుడైన A యనువాని జారజ పుత్రుని ఔరసకుమారుడైన మనుమడికి మేలుగ ఔరస పురుషసంతతిలేక చనిపోయిన A యొక్క స్థితిని పారంపర్యముగ చెందుటకు A యొక్క విభాగియైన యనుజా దర్వాడా యనుప్రశంస ఈయప్పీలున యేర్పడుచున్నది చట్ట ప్రమాణముగ యుపయోగించదగు ఆచారమునుగాని లేక అలవాటునుగాని ఉభయకక్షులు తమతమవాదమునకు యాధారముగ గైకొనలేదు; గనుక ఇదికేవలహిందు శాస్త్రిన్యాయప్రశంసగ పరిష్కరించవలసియున్నది. హిందూశాస్త్రిమూలములందుగాని లేక న్యాయస్థలముల తీర్పులందుగాని యీవ్యాజ్యమున కన్వయించగల ప్రత్యక్షాధారము కనబడలేదు. గనుక, ఇటువంటివ్యవహారముల యింతకుముందు చెలునవిగ నిర్ణయించబడ్డ సూత్రములు సాదృశ్యములు వీటినిబట్టి యీప్రశంస తీర్పుజేయబడవలసినదిగాయున్నది,

ఒక యాడుబానిసయందు శూద్రునికి పుట్టినకుమారునికి తండ్రియిష్టానుసారముగ భాగమివ్వవచ్చుననియు; అయితే ఔరసపురుషసంతతిగలిగి తండ్రిచనినపిదప, జారజభ్రాత్రునిసంతతికి సగముభాగ మివ్వవలయుననియు మితాక్షర గ్రంథకర్త విధించుచున్నారు. అయితే, ఔరస పురుషసంతతిలేక, కూతురైన దౌహిత్రుడైనయుండి తండ్రిగతించినయెడల, కూతురితో లేక దౌహిత్రునితో జారజకుమారుడు సగముభాగమును పొందుచున్నాడు. కూతురైన దౌహిత్రుడైన లేనియెడల జారజకుమారుడు స్థితినంతయు పొందుచున్నాడు.

తండ్రికిముందేగతించిన తన విభక్తసహోదరుని జారజకుమారుడు తనతండ్రితో భాగించుకొనబాధ్యతలేకుండుటనుబట్టి, యతనికొడుకైన అప్పీల్ ప్రతివాది తనతండ్రినిబట్టి, స్వతంత్రమునుగైకొనలేదు; గనుక అప్పీల్‌వాది తనసహోదరుని వారసుగ వెంబడించ నర్హుడైయున్నాడనియు, జారజకుమారుని ద్వారామనుమడైన అప్పీల్ ప్రతివాది తనపితామహునికి ప్రత్యక్ష వారసుగ దావాచేయనేరడని అప్పీల్‌వాదికిగాను ముఖ్యముగ వాదముచేయబడెను. ఈవాదమును యాదరించ, తనతండ్రియొక్క యవిభక్తభాగరులకు విరుద్ధముగ తానుమిగిలిన వారసుని జారజకుమారుడు దావా చేయలేడనియు గనుక తనతండ్రిగతించిన వెనక వారిమీదవిభాగమునకై దావాలేగూడదనియు గల యీకోర్టుతీర్మానములు ఈవాదమునకు యాధారముగ కనబరచబడెను. ఈతీర్మానముల ఫలమువలన (తనసహోదరులు లేక దాయాదులు వీరితో) అవిభక్తముగ తండ్రిగతించినప్పుడు యతడు పోషణకు పట్టుకర్హుడుగ

యున్నాడు. అప్పీల్ వాదియొక్క సహోదరుడు ప్రత్యేక కుటుంబస్థుడైవచ్చి విభక్తసహోదరుడుగనే అప్పీల్ వాది దావాతెచ్చినందున, తమతండ్రియొక్క ప్రత్యేకస్థితిని జారజకుమాళ్లకుగలబాధ్యతను యీతీర్మానముల న్యాయము చెరచదు. తండ్రిస్వాస్థ్యమునకు లేక స్వాస్థ్యభాగమునకుయొక జారజకుమారునికిగల పారంపర్య బాధ్యత, ఔరస పుత్రవిషయమునందువలె, అనిశ్చితముగాక నిరంకుశమైయున్నది, యేలనన ఔరస చవతితల్లి కొడుకుగాని లేక దౌహిత్రునివరకు తనతండ్రికి గలయితరవారసులుగాని లేకున్నయెడల, తాను అర్ధభాగమునున్ను, అట్టివారసులేనియెడల స్థితినిపూర్ణముగనున్ను పొందుచున్నాడు దీనినిబట్టి, ప్రతిబంధకపరచదగు పారంపర్య బాధ్యతను గలిగియుండు యితరబంధువులకు ఔరసపుత్రునికిగల సాదృశ్యముకన్న మించిన సాదృశ్యముగలుగు స్థితిని శూద్రుని జారజకుమారుడున్నాడు. ఔరసపుత్రులకొమాళ్లు మనుమలు వీరిపారంపర్య క్రమమున కన్వయించుసూత్రము సాదృశ్యముచే జారజకుమారుని కొమాళ్లకును మనుమలకును అన్వయపరచవచ్చును, ఎట్లన, జారజకుమారునికి ప్రతినిధిగ వారుండగలవారనియు, తనతండ్రికిమునుపతడు గతించినయెడల, అతడటుచావకయున్న యతనికి సమకూరుభాగమును తాము పొందగలవారనియు యాలోచింపవలసియుండును.

LOWER GRADE.

1901.

(*a*) The Marquis of Cornwallis in his minute dated February 3rd 1790, wrote :—

'Neither is the privilege which the ryots in many parts of Bengal enjoy of holding possession of the spots of land which they cultivate, so long as they pay the revenue assessed upon them, by any means incompatible with the rights of the Zemindars. Whoever cultivates the land the *Zemindar* can receive no more than the established rent, which in most places is fully equal to what the cultivator can afford to pay. To permit him to dispossess one cultivator for the sole purpose of giving the land to another, would be investing him with a

power to commit a wanton act of oppression from which he would derive no benefit. To carry out these views the Government of Fort St., George inserted section 14 in Regulation XXV of 1802, which section made it compulsory on Zemindars to grant pattahs to their ryots, and followed this up by Regulation XXX of 1802, which provided that in case of dispute the rate of rent should be the rate that prevailed in the year preceding the permanent settlement. Nothing was done to prevent ejectment, to secure the ryot's right of occupancy, and the most probable explanation of this omission is that the question had not then arisen because the cultivator was too valuable to be ejected.

(*b*) As a rule it is the right, and in some cases also the duty, of any person having knowledge of the commission of an offence to set the law in motion by complaint, even though he is not personally injured. To this rule there are exceptions made by statute, e.g. as regards offences against marriage, about defamation, about the stamp laws, about lotteries, &c. Though when the matter is merely a private fraud, a magistrate might perhaps refuse to listen to a complainant who is used as a tool by persons seeking to set justice in motion from a corrupt motive, when the offence is against the public interest; in so far as it affects the purity of the administration of justice, the truth of the complaint and the amount of evidence of crime it discloses are alone to be considered, and not the absence of personal injury to the complainant, or the fact of his being a mere instrument in the hands of others.

(*c*) The plaintiff, Rani of B, sued to recover certain land from the defendants, B and others. This land was the emolument of the office of revenue nayudu in plaintiff's estate, and was held by defendant No. 1. The plaintiff alleged that defendant No. 1 failed to perform the duty to her satisfaction, and that she gave him notice to quit.

The defendants pleaded that the claim was RES JUDICATA, in as much as a suit in 1881 for the recovery of the land brought by plaintiff against No. 1, had been dismissed, and denied that there had been any default by defendant No. 1 in his duties.

The District Munsiff dismissed the suit, on the ground that plaintiff had not given a reasonable notice to defendant No. 1 to surrender the land.

On appeal, the District Judge was of opinion that notice was unnecessary but confirmed the decree on the ground that the land was held on hereditary tenure of service and could not be resumed arbitrarily.

The plaintiff appealed to the High Court. The Court delivered the following Judgment:—The lower courts were bound to dispose of the case on the merits. It is admitted that the grant was made subsequently to the permanent settlement, and the Judge considers that he is entitled to presume, from the fact that members of the same family have been allowed to succeed to the tenure and to the office, that the grant was hereditary and is not resumable. A grant may be hereditary but, nevertheless resumable. The grantor is at liberty to dispense with the services of which the performance is the condition of the tenure. It does not clearly appear from the facts stated by the Judge that the grant was hereditary. The proprietor appointed a revenue nayudu and set apart these lands for his remuneration. The subsequent appointments were made by the revenue officers, who, following the custom obtaining in respect to village offices, selected persons from the family of the original grantee. It was asserted in the former suits that the lands had been divided and held separately by the members of the family, which favours the view that the grant was hereditary. Nevertheless it may be resumable, and at present nothing has been found to warrant the conclusion that it is not.

Telugu Translation.

(*a*) 1790 ఫిబ్రవరినెల 3-వ తేదిని కారన్వాలిస్ ప్రభువు యాదాస్తు వ్రాసినదేమన——"నేలలమీదిపన్నును తాముచెల్లించుచువచ్చుదాక యాచేనుల తాము స్వాధీనమున యుంచుకొన బంగాళీములోని విస్తారభాగమున రయితులకేర్పడి యుండు స్వతంత్రముగూడ, జమీందార్ల బాధ్యతలకుయసంగతమైనవి కావు. నేలను యెవరు సాగుచేసినా, సాగుజేయువాడు చెల్లించగలుగు పన్నుకు బహుళా సమానమైన నిరకైన పన్నుకు మించనిపన్నును జమీందారు పుచ్చుకోగలడు. మరియొకనికి నేలనిచ్చుటకై ఒకని అస్వాధీనపరచ జమీందారుకు శలవివ్వడము, తనకు ఆదాయములేని నిర్హేతుకమైన అన్యాయమునుజేయు యాధికారమును యతనికివ్వడమగును. ఈయాలోచనల సాధించ తమరయితులకు పట్టాలిచ్చుటకైన నిర్బంధమును 1802 సంవత్సరపు 30వశాసనమున 14-వసెక్షను మదరాసు కోస్తాధోరతనపువారు తెచ్చిరి. వెడలగొట్టడమును నివారించుటకుగాని, అనుభవమునకై రయితుకుగల బాధ్యతను భద్రపరచుటకుగాని యేదియు జేయబడలేదు; అప్పుడు కృషికుడు వెడలగొట్టగూడని యటుల పనికివచ్చువాడైయుండినందున యీప్రశంస కలుగలేదనుట పైలోపమునకు మిక్కిలి యేప్యమైన సమాధానము,

(*b*) తాను ఋద్ధువ చెరుపునుపొందకున్నను, ఒక నేరము జరిగినదని యెరుకగల మనిషి, ఫిర్యాదుచే వ్యవహారమును జరుప కర్తృత్వముగను, కొన్ని సందర్భముల ధర్మముగను, బద్ధుడైయున్నాడు. ఈవిధికి శాసనముచే యేర్పడిన, వివాహముతో యిలాకాగల నేరములు, అప్రతిష్ఠ, ముద్ర కాగితములకైనచట్టములు, లాటరీచీట్లు మొదలగువాటిని గురించిన మినహాయింపులున్నవి ఒకమనిషిచే వంచనకు లోబరచబడిన కేవలవిషయమై యుండినయెడల, చెడ్డతలంపుతో వ్యవహారమును జరుప ప్రేరేపించబడ్డవాని ఫిర్యాదును ఒక మాజిస్ట్రేటు యామోదించలేనివాడై యుండినను, న్యాయపరిపాలన పవిత్రతను చెరచుటనుబట్టి నేరము లోకహితమునకు విరుద్ధముగ యుండిన, ఫిర్యాదికి ఋద్ధున చెరుపుకలగకయుండడమునుగాని లేక యతడు యితరులు జెప్పినట్లు తిరిగేవాడుగయుండడముగాని యాలోచించక. ఫిర్యాదుయొక్క వాస్తవ్యమును, నేరముజేయబడనందుకది కనుబరచు సాక్ష్యస్థితియుమట్టుకు యాలోచింపబడవలెను.

(*c*) P మొదలగు ప్రతివాదులనుండి యొక్క నేలను తాను మరల స్వాధీనముపొందుటకై B యొక్క రాణియైన వాడి దావాతెచ్చెను. వారియొక్కస్థితిలో

రివిన్యూ గ్రామ పెద్దకాపు నుద్యోగమునకు ప్రతిఫలమునిచ్చు యీ నేల మొదటి ప్రతి
వాది స్వాధీనమునను౦డెను, తనకు తృప్తికరముగ మొదటి ప్రతివాది పని నెరవేర్చ
నందున స్థలమునువిడిచిపొమ్మని వాదిచెప్పెను. ఈ నేలస్వాధీనమునకై వాదిచే యీ
ప్రతివాదిమీద 1881-వ సంవత్సరమున చేయబడినదావా తోయబడి యీ వ్యా
జ్యము మునుపే తీర్మానించియుండునదియనియు మొదటి ప్రతివాది తనపనులజేయడ
మున తప్పులేదనియు ప్రతివాదులు వాదించిరి. మొదటి ప్రతివాదికి నేలను అప్పగింత
జేయమని న్యాయమైన సమాచారమును వాదిపంపలేదను కారణమునుబట్టి డిస్ట్రిక్టుము
నసబు దావాను తోపివేసెను. అప్పీలున, సమాచారముపంపవ మనావశ్యమని యభి
ప్రాయపడి, పారంపర్య నౌకరీషరతునుబట్టి నేల యనుభవించబడినదనియు, యథే
చ్ఛగ మళ్ళీకట్టుకోబడగూడనిదియను కారణమునుబట్టి డిక్రీని ఖాయపరచెను.
వాది హైకోర్టుకుఅప్పీలుచేసెను. ఆకోర్టు యీ క్రిందిరీతిగ తీర్మానించెను. క్రిందికో
ర్టులు యీదావాను వ్యాజ్యమూలమునుబట్టి విచారించదగియుండిరి. శాశ్వతఫయిస
లాతికి వెనక యీ ప్రదానముజేయబడినదని యొప్పుకోబడియున్నది; యీయొడం
బడికకును యుద్యోగమునకును ఆదేకుటుంబములోనివారు యొకరివెనుకమరియొకరు
రానివ్వబడిరను యంశమునుబట్టి ప్రదానము పారంపర్యమైనదనియు మళ్ళీకట్టుకో
బడినదిగాదనియు తాను యూహించదగియున్నాడని జడ్జీయాలోచించెను. ఒక ప్ర
దానము పారంపర్యముగనుండినప్పటికి మళ్ళీకట్టుకోబడినదై యుండవచ్చును. ఏయొ
డంబడికను నౌకరీ షరత్తో యీనౌకరీజేయవమును మానుకొన ప్రదాతకు స్వతం
త్రముకలదు. ప్రదానము పారంపర్యమని జడ్జీగారిచే జెప్పబడిన యంశములనుండి
స్పష్టముగ కనబడలేదు. యజమానుడు రివిన్యూనాయణ్ని నేమకముచేసి యతనికి
ప్రతిఫలముగ యీ నేలలవిడిచెను. వెనకటినియామకములు, ఆదిప్రతిగృహీతకుటుం
బములోనివారల నియామకము, గ్రామనౌకర్లవిషయమునయేర్పడియుండు ఆచారము
నుబట్టి యేర్పరచిన రివిన్యూఉద్యోగస్థులచేజేయబడెను. నేలలు విభజింపబడి యు
న్నవియని మునుపటి వ్యాజ్యమున చెప్పబడినది; యీ ప్రదానము పారంపర్యమను
టను ఆదరించుచున్నది. ఐనప్పటికి యది మళ్ళీకట్టుకోబడినదై యుండవచ్చును,
మరియు యది మళ్ళీకట్టుకోబడునదికాదని తేలిన యభిప్రాయమునకు యాధారముగ
గైకొన నేదియుగనబడలేదు.

1903.

(a) Infinite care was taken by the settlement officers of the past to make their assessments fair and suitable to the

conditions of the Districts with the welfare of which they were charged. The revenue demand of various tracts in the provinces was substantially reduced since they came under British management, and the assessments made after 1860 were not by any means universally directed towards securing an enhancement of revenue. Gauged by statistical consideration the various settlements passed the tests imposed by the supreme Government and were confirmed, but the best criterion of their reasonable and equitable character is undoubtedly the mannar in which they have since worked. The progress made by the provinces during their currency is succintly stated in Mr. Fuller's review of the progress of the Central Provinces during the past thirty years, which was written in 1892. Moreover, a scrutiny of the annual reports on Land Revenue Administration during the eighties, indicates how easily and with what a small amount of coercive processes the revenue was collected from year to year.

Mr. Fuller's report indicates a wonderful degree of progress and a steady rise in standard of comfort which was maintained for some thirty years, during which, with one exception, seasons were fairly favourable. The only really unsatisfactory feature is the extent to which the malguzars of aboriginal castes became indebted and lost their villages to members of the money-lending classes. Reckless extravagance has in the main led to this unfortunate result; and inquiries made in the course of settlement operations have shown that the very rapid increase of profits during the thirty year's settlement, which was largely due to the improvement of communications effected by the opening of the railway, dazzled the proprietory body, and led them to launch out into wild expenditure. This was recently very clearly brought out in the Betul District, where the increased demand for and rise in the price of myrobolan placed undreamt of wealth in the hands of a class which was not sufficiently educated to appreciate the gift of proprietory right.

(b) It has sometimes been urged that it is never safe to trust to circumstantial evideuce in the entire absence of direct; in other words, that unless there is some one who is in a position to assert directly of his own knowledge derived from his own senses, that the fact in issue did happen, no amount of circumstantial evidence will justify the inference that it has happened. But this is obviously going too far. There are many crimes which are committed under circumstances that preclude the possibility of direct evidence of their commission being given, which allow of a perfectly safe inference being drawn from surrounding circumstances. A house is broken into and a golden cup stolen ; ten minutes after, a man is caught with implements of house-breaking in one pocket and the cup in another : he can give no account of them himself : he is shown not to have had any gold cup in his possession shortly before the occurrence : he has been twice before convicted of house-breaking : duplicates of pawned property proved to have been stolen, are found upon him : his guilt is surely just as certain as if twenty people came and swore that they saw him do it. Stories are often told of the mistakes to which circumstantial evidence, apparently of the most conclusive kind, has given rise. But the occurence of such accidents proves nothing but that all judicial decisions, however arrived at, are liable to error; and that all that can be done is to act as in each instance appears most reasonable. Just as many stories might be told of convictions based on direct evidence, which has afterwards proved to be false. If circumstances sometimes lie, i. e. so happen as to suggest a deceptive inference, how much oftener is a judge led astray by the inaccuracy or fraud of witnesses in testifying directly to a fact in issue. In India, at any rate, it is more to the surrounding facts than to evidence given directly on a fact in issue that a judge will look to ascertain the truth. It has been sometimes laid down by way of restricting the effects of circumstantial evidence, that in criminal cases, the fact that a crime has been committed, at any rate should be proved by direct evidence, not simply be inferred

from the surrounding circumstances. If a man is to be convicted of murder on circumstantial evidence, the fact of the deceased having come to a violent end should be proved by direct evidence.

Telugu Translation.

(*a*) ఏజిల్లాల క్షేమమునకై వారేర్పరచబడిరో యాజిల్లాలశిస్తుల విహితము
గను అనుకూలముగనుండునట్లు, జేయ గతించిన కాలమున ఫయిసలాతీ చేసినయుద్యో
గస్థులచే అపారహెచ్చరిక పూనుకోబడెను. ఈభాగములలోని యనేక ప్రదేశముల
పన్నురూకలు, అవి అంగ్లేయుల పరిపాలనకు లోబరచబడిన వెనుక నుబద్ధముగ
తక్కువపరచబడెను, మరియు 1860-వ సంవత్సరమునకు పిదప యేర్పరచబడినప
న్నులు ఆదాయములో హెచ్చును గైకొనుటకై యెంతమాత్రము సర్వత్ర గురు
తుపెట్టబడలేదు. ఫయిసలాతీలన్నియు ప్రాధాన్యదొరతనపువారి లెక్కలప్రమాణ
మును బట్టిన పరిశోధనలకు చెల్లినవి. అయితే, వెనుకటికాలమునయవి పనిచేసినరీతే
అవి యుక్తమును న్యాయమునైనవనుటకు మిగులమేలైనలక్షణము. అవిచెల్లుచుండిన
కాలమున దేశభాగములకేర్పడిన యభివృద్ధి, గతించిన ముప్పది సంవత్సరములలో
Central Provincesలో యేర్పడిన యభివృద్ధినిగురించి 1892-వ సంవత్సర
మున ఫుల్లల్ దొర పునర్విమర్శను సంక్షేపముగ తెలిపించబడియున్నది. ఇదియుం
గాక, 1880-వ సంవత్సరము మొదలు పదిసంవత్సరములు యేటావ్రాయబడు గ్రంథ
ముల నిశితపరీక్ష, ప్రతిసంవత్సరమున సులభముగను వసూలుకైన తక్కువ (బలవం
తపు) చర్యలతో కిస్తీవసూలు కావడమును కనబరచుచున్నది. ఒకసంవత్సరమువినా
గుణమైన హెచ్చుతక్కువగ ముప్పైసంవత్సరములకు అత్యాశ్చర్య యభివృద్ధి స్థితి
యుయేర్పడిన సౌఖ్యస్థితి స్థిరముగ పైకెక్కుటయు ఫుల్లరుదొర వృత్తాంతమున
తేలుచున్నది. అనాదిజాతుల పెద్దతెగలు తాము యెక్కువగ ఋణపడి
తమగ్రామముల సాహుకార్లకు దారపోసికొనినదిమాత్రమే వస్తుతః తృప్తికాని
వైఖరిగయున్నది. ముఖ్యముగా చింతలేని దూపరదిండితనము యిట్లుదౌర్భాగ్య
ముగ పరివసించినది; మరియు, అనేకముగ పొగబండిదోవయమర్చుటచే గలిగిన
దారులవ్యాపకము వలన ముప్పైసంవత్సరముల ఫయిసలాతిని వడిగా పెరిగిన ఆదా
యము భూమియజమాన్యులమిరుమిట్లుగొనజేసి విశేషఖర్చులుజేయ సాగించెనని
ఫయిసలాతీచర్యలలో పూనుకొనిన దర్యాప్తులు తెల్పినవి. ఇదియుటీవల బెటూల్.

జిల్లాలో బహుస్పష్టముగ వెల్లడియైనది; అక్కడ, ఉసిరికాయగిరాకియై వెలయొక్క స్వామ్యత్వ ప్రాపకమును గణించదగినట్లు చదువులేని తెగవారికి యెంచరానిధనమును పొందజేసెను.

(*b*) ప్రత్యక్ష సాక్ష్యము బొత్తిగలేనపుడు వివరమైన సాక్ష్యమును ఆమోదించుట ఎప్పటికి భద్రముగాదని అప్పుడప్పుడు జెప్పబడుచున్నది; అనగా, వివాదాంశ సంభవమునుబట్టి తన యింద్రియములచే తాను ప్రత్యక్షముగ కనుగొనియుండుటను ఒకరుజెప్పగలిగియున్నగాక, అది సంభవించెనని తెలిన యభిప్రాయమును యాదరించ యెంతటివివరమైన సాక్ష్యమునుచాలదు. సంభవమునకు ప్రత్యక్షసాక్ష్యమివ్వగల శక్యత నివారింపబడియు, దానిని ఆవరించుకొనియుండు స్థితులనుబట్టి కొంచెమైనసందేహములేని యూహను తెల్పగలవియునైన యనేక నేరములు జరుపబడుచున్నవి. ఒకయిల్లు అతిక్రమముగ ప్రవేశించబడి (దానిలోని) బంగారుగిన్నె దొంగలించబడినది; పదినిమిషములకువెనుక, ఒకజేబులో కన్నపుచోరీకి పనికివచ్చుకొరముట్లతోను మరియొకటిలో గిన్నెతోను యొకమనిషి పట్టుకోబడెను; వాటినిగురించి యేసమాధానమును తాను చెప్పలేదు; ఈనేరసంభవమునకు పూర్వము తాను బంగారుగిన్నెను కలిగియుండినట్లు గనబడలేదు; కన్నపుచోరీకిగాను యింతకుముందు రెండుమార్లతడు శిక్షింపబడెను; చోరీపోయినట్లు రుజువైన సొమ్ముల కుదువపెట్టుకొన్న వాడిచ్చినచీట్లు యతనికడయగుపడినవి; అతడు నేరమును జేసినపుడు చూచినట్లు ఇరువది మనుష్యులువచ్చి ప్రమాణముచేసిన యెంతస్థిరమో యంతస్థిరముగ యతనినేరము తేలుచున్నది. చూపుకు మిగుల పరిష్కారమై కనుబడువివరమైన సాక్ష్యముచేపుట్టించబడిన పొరపాటువృత్తాంతములు పలుమారు చెప్పబడుచున్నవి. ఈయకస్మాత్తుసంభవములు, న్యాయస్థలముల తీర్మానములన్నియు, ఏరీతిగ నేర్పడినా, దోషములకు లోబడినవియనియు; ఒక్కొక్క సందర్భములోను ఉచితప్రకాశము చేయవలసినదని యనుటయగాక వేరేదియుగాన్పించదు. ప్రత్యక్ష సాక్ష్యమునుబట్టి శిక్షలేర్పడి పిదప సాక్ష్యమప్రామాణికముగ రుజువైన పెక్కువృత్తాంతముల జెప్పనగును. సందర్భములప్పుడప్పుడు అబద్ధమైనా, అనగా, కృత్రిమయూహను తోపింపచేయ గలుగునట్లు సంభవించిన, వివాదాంశమును రుజుపరచుటలో సాక్షుల యబద్ధమువల్లను దగావల్లను న్యాయాధిపతి మరియెంత మాటిమాటికి తప్పుదారిని తీసుకొనిపోబడుచున్నాడు? ఇండియాలో, యేలాగైనా న్యాయమును గనుగొనుటకు, వివాదాంశముబట్టిన ప్రత్యక్ష సాక్ష్యమునకన్న, అధి

రణయంశములనే న్యాయాధిపతి యాలోచించును. క్రిమినల్ వ్యవహారములలో, నేరముజరిగెనని, యేలాగైనా, ఆవరణయంశములచే యూహించగలుగక ప్రత్యక్ష సాక్ష్యముచే రుజువు కావలెనని వివరమైన సాక్ష్యపర్యవసానముల మితపరచుటకై యప్పుడప్పుడు విధించబడియున్నది. వివరమైన సాక్ష్యమునుబట్టి ఒకమనుజుడు ఖూని చేసినందుకు శిక్షింపబడవలసినయెడల, చనిపోయినమనిషి దౌర్జన్యమువల్ల పంచత నొందెనని ప్రత్యక్ష సాక్ష్యముచే రుజువుజేయబడవలెను.

1904.

Translate into your vernacular :—

(*a*) It has been shown that no rights of the ryot have been confiscated by Government; that the new survey and settlement was established not to enable Government to enhance assessments, but to ascertain, equalize and reduce them; that notwithstanding the great rise in prices which enabled Government in general to avoid reduction, the average rate per acre of the area oringinally held has, as a rule, barely, if at all, increased, while the present average rate per acre held, including all charges, is considerably lower than the rate per acre held in 1855; that in most cases the increase in the total assessment of the district has not kept pace with the increase found by survey; the excessive rates have been cut down, though unduly low rates may have been enhanced; that no change is needed from the half-net system to that based on a percentage of the gross produce; that revision on the sole ground of change in prices may not yet be desirable, though permissible; that neither is there any rule to make the assessment approximate to thirty per cent. of the gross produce, nor does it anywhere, in general, approximate to such ratio, while the aggregate of land revenue is far below that proportion.

(*b*) Sons as co-parceners with equal rights with their father in ancestral estate might compel the father to divide that estate and retain but a single share for himself; but they could not compel him to divide his self-acquired property, and

if he was willing to do so, he might retain a double share of it for himself and must make his wives participants of shares equal to those of sons, unless separate property had been given to them, and in that case they received half shares. There was thus secured to the parents a fund for children who might be born after partition. The child, if a son begotten before partition, was entitled to re-open the partition and receive a share equal to that of his brothers; if begotten after partition he inherited what wealth remained to his father and all the father's subsequent acquisitions, and, if there was no daughter, he solely inherited his mother's portion also. Sons born previously to the distribution have no property in the share of the separated father and mother. The posthumous son, whose mother's pregnancy was not manifest at the time of partition, must receive, out of his brothers' allotments, a share equal to their shares: after computing the income which has accrued and the father's debts that have been discharged.

(c) *Judgment.*—In the township of Kalladakurichi there is a street inhabited by weavers; to the south of this is a street inhabited by Mahomedans known as chatram street, and still further to the south is the main high road to Ambasamudram. A street runs north and south from the Weavers' street to the main high road bisecting the Chattram Street.

For some months before the date of the order under review a dispute existed between the Mahomedans and Hindus as to the right of the latter to carry corpses along the street crossing Chattram Street.

From the cases which have come before this court it would be seen that resistance was first offered to the conveyance through the cross street of the corpse of a Hindu who had died in the southernmost street. The Mohamedans on that occasion forcibly resisted the passage of the procession. Shortly afterwards a Hindu died in the Weavers' Street, and in order to vindicate the right of way they claimed, the Hindus attempted to carry the corpse through the cross street

when they were again resisted, and some of the Mahomedans who refused to obey the orders of the police and disperse were prosecuted and convicted for their disobedience,

Certain of the Mahomedans then presented a petition to the Head Assistant Magistrate in which they complained that certain persons, chiefly weavers living in the northern street, unnecessarily brought corpses across the street occupied by them with the object of causing them annoyance. They also represented that the practice was detrimental to public health. They prayed that an order might be issued to the public generally that such acts might not be repeated.

The Head Assistant Magistrate entertained the case under section 52, Act X of 1872. He found that all the streets were public streets and open to all persons for ordinary purposes; but he held that the conveyance of a corpse is not an ordinary purpose; that a corpse should be carried by the nearest route to the burning ground; and inasmuch as the nearest route from the Weaver's street to the burning ground did not lie though the cross street, he passed an order that the weavers should not carry their corpses southwards through the Mahomedan street, and then turn northwards passing the end of the same street again, but should carry them northwards by the nearest available route to the burning ground.

The Head Assistant Magistrate having found that the subject of dispute was a public way he had no power to prohibit the lawful use of it to any class of persons. Except when danger to public health is occasioned, the conveyance of a corpse along a highway is not an unlawful use of the highway.

The order of the Head Assistant Magistrate is set aside.

Telugu Translation.

(*a*) గవర్నమెంటువారివలన రయితుయొక్క హక్కు లేవియు బలవంతముగా లాక్కొనబడలేదనియు, శ్రోత్రసర్వమాన్యము, ఘయిసలాయతిమాన్యము, శిస్తుల

హెచ్చించ దొరతనపువారికి శక్తికలుగజేయుటకు గాక వాటిని తెలిసికొని సరిపడచి తగ్గించుటకే అనియు, ధరలు విశేషముగ హెచ్చుటవలన (శిస్తు) సర్వసామాన్యముగ తగ్గించవలసిన ప్రమేయముదొరతనపువారికి లేకపోయి, ఆదియందు ఆప్రదేశములో వాస్తవముగ యెకరము ఒకటింటికి సగటురేటు యెంతమాత్రమైనను, ఒకవేళ హెచ్చినను చాలాకొద్దిగనే హెచ్చినదనియు, అన్నికర్చులు కలుపుకొని అనుభవములో యున్న ఒక్కొక యెకరమునకు ప్రస్తుతపు సగటురేటు, 1855 సంవత్సరములో వుంచుకోబడిన యెకరము ఒకటింటికి ఆవరేజా రేటుకంటే చాలాతక్కువగయున్నదనియు, అనేకముగ జిల్లాయొక్క మొత్తశిస్తులోని హెచ్చు సర్వేవలనకనుకోబడిన యెక్కువకు సమానముగ హెచ్చుకాలేదనియు, మిగుల తక్కువైనరేట్లు హెచ్చింపబడినను హెచ్చురేట్లు తగ్గించబడినవనియు, నికరము మహసూలులో నూటికి సగము పద్ధతిలో యేమార్పును చేయవలసినదిలేదనియు, ధరలమార్పుల ముఖ్యకారణమును బట్టియే (శిస్తు) పునర్విమర్శఅనుష్టించతగినదైనను యింకకోరదగియుండదనియు, అయితే యిప్పట్లో ఆపద్ధతి యవలంబించ వలసినపనిలేదనియున్ను అసలు మహసూలున నూటికి 30 వంతుకు శిస్తు సమీపించవలసినదనే నిర్ణయమేదిలేదనియు భూమి శిస్తు మొత్తము యీవంతుకు చాలాతక్కువగయున్నదనియు, సాధారణముగ యెక్కడనూ ఆవంతుకు సమీపించదనియు కనబరచబడినది.

(*b*) పితురార్జిత స్థితిలో తమతండ్రితో సమానముగ భాగయలగు కొడుకులు, యాస్థితినిభాగించి. తనకు యొకభాగమును వుంచుకొన తమతండ్రిని బలవంతపరచవచ్చును: అయితే, అతని స్వార్జితసొత్తును భాగించమని వారు బలవంతపరచజాలరు, అతడటుజేయ పూనుకొనినయెడల, తనకు రెండుభాగములుంచుకొని, తనభార్యలకు ప్రత్యేకసొత్తు ఇవ్వబడి వారికి అర్ధభాగములు సమకూరనియెడల, కొడుకులకు సమానముగ వారును భాగయలగునటుల జేయవలయును ఈరీతిగ, భాగమైనవెనుక పుట్టుబిడ్డలకై తలిదండ్రులకు మూలధనము యేర్పరచబడుచున్నది ఒక బిడ్డ, విభాగమునకు మునుపు యుత్పత్తి అయినయెడల, విభాగమును పునర్విమర్శ జేయించి తనభ్రాతృలకు సమానమైన భాగమునుపొంద అర్హుడైయున్నాడు.(అతడు) విభాగమునకుపిదప జనించినయెడల, తన తండ్రియొక్క ధనమునున్ను, తండ్రిచే వెనుక ఆర్జింపబడువాటినిన్ని. పారంపర్యముగపొందును, కొమార్తెలేనియెడలతల్లి భాగమునుగూడ అతడే పూర్ణముగ పొందును. విభాగమునకు ముందు జనించినకొడుకులు ప్రత్యేకపడినతలిదండ్రుల భాగమందు స్వతంత్రమును గలిగియుండరు

విభాగకాలమందు తల్లిగర్భమునుపడక తండ్రిగతించినవెనుక బుట్టినకొడుకు, యేర్పడిన ఆదాయమును దీర్చబడిన తండ్రిఋణములను లెక్కపెట్టి తన సహోదరుల భాగములనుండ సమభాగమును తానుపొందవలెను.

(c) తీర్మానము. కల్లడకుర్చి మాగాణములో నేతగాండ్లు వాసముచేయువీధి యొకటియున్నది, దానికిదక్షిణమున తురకవాండ్లుండు చత్రంవీధియని యొకటి యున్నది, మరీదక్షిణభాగమున అంబాసముద్రమునకు పోవు పెద్దరస్తాయున్నది, చత్రంవీధిని సమభాగములుగ విభజించుచు నేతగాండ్లవీధినుండిఉత్తర దక్షిణపార్శ్వముల యొకవీధియున్నది.

ఇప్పుడు పరిశీలించబడు ఉత్తరవుతేదికి కొన్ని నెలలకుముందు, చత్రంవీధికి అడ్డముగ బోవువీధిని ప్రేతములగొనిపోవ హిందువులకుగల బాధ్యతను బట్టితురకవారికిని హిందువులకును కలహమేర్పడియుండెను.

దక్షిణభాగమున చివరను యున్నవీధిని చచ్చిన యొకహిందువునిపీనుగను అడ్డపువీధిని గొనిపోవుటలో మొట్టమొదట ఆటంకమేర్పడెనని యీకోర్టుకువచ్చి యీండు వ్యాజ్యములచే యేర్పడుచున్నది. ఆపీనుగనుకొనిబోవ తురకలు అపుడుబలవంతముగ ఆటంకపరచిరి. కొద్దిరోజులకువెనకసాలెవీధిని యొకహిందువు పంచతనొందెను, ఆదోవను వుపయోగపరచుటకు తమకుగల హక్కునునిర్దోషపరచవలెనను యెన్నికతో యాప్రేతమును ఆడ్డపువీధితట్టుగొనిబోవ హిందువులు యత్నించిమరల ఆటంకపరచబడినందున, పోలీసువారి వుత్తరవులకు లోబడి కలిసిపోవక యుండిన కొందరుతురకలు నేరము మోపబడి ఉల్లంఘనమునకై శిక్షింపబడిరి.

అపుడు కొందఱుతురకలు హెడ్ఆసిస్టాంటు మాజిస్ట్రేటువారికడ తమకు తొందరకలిగించుటకై తామువసించియున్న వీధికి అడ్డముగ ప్రేతములను అనావశ్యముగ కొందఱు పురజనులు, ముఖ్యముగ ఉత్తరపువీధిని వసించుసాలెవాండ్లు కొనివచ్చిరని అర్జిపెట్టిరి. ఆవాడుక ఆరోగ్యమునకు చెల్లదనియుగూడ వారుతెలియబరచిరి. ఇటువంటి చర్యలు చేయుగూడదని జనులకు బహిరంగముగ ఉత్తరవుచేయవలెనని వారువేడుకొనిరి.

ఈదావాను, 1872 సంవత్సరపు 10-వ శాసనము 52-వ సెక్షనుక్రింద హెడ్ ఆసిస్టాంటుమాజిస్ట్రేటు పట్టుకొనెను. వీధులన్నియు సర్కారువీధులనియు సహజమైన ఉద్దేశ్యములకై యెందరికివాడుకొనదగినవి యనియు అతడాలోచించెను. ప్రేతమునుకొనిబోవుట సహజ చర్యగాదనియు, స్మశానమునకు దగిరదోవను పీనుగ

కొనిపోబడవలెననియు ఆతడుతీర్మానించెను. మరియు సాలెవీధినుండిస్మశానమునకు దగ్గరదోవ అడ్డవీధిని పోనుగనుక దక్షిణముగ తురకవీధిగుండ సాలెవాండ్లు తమ ప్రేతములకొనిపోయి ఆవీధిచివరదాటి ఉత్తరముగ తిరుగక స్మశానమునకుగల దగ్గిరదోవను ఉత్తరభాగమున తీసుకొని పోవలెననియు ఉత్తరవుజేసెను.

వివాదాంశము సర్కారుదోవనుబట్టినదని హేడ్ అసిస్టంటు మాజిస్ట్రేటు కనిపెట్టినవెనుకయే తెగవారును ఆదోవను న్యాయముగ వుపయోగపరచుటలో తానాటంకపరచ అధికారము కలిగియుండలేదు. జనుల ఆరోగ్యమునకు అపాయము సంభవించినగాని, రాజమార్గమున పీనుగనుగొనిబోవుట అతిక్రమముగ వుపయోగపరచడము కానేరదు. హెడ్ అసిస్టంటు మేజస్ట్రేటుగారి వుత్తరవు రద్దుపరచబడియున్నది.

1905.

Translate into your vernacular :—

1. In 1804 the desirability of a reversion from the ryotwari to a permanent settlement began to be discussed. The Governor-General in that year sent down instructions that in settling new districts the 'Oudh Regulations', of which he enclosed a copy, should be followed with such modifications as local circumstances required. Under these each village was rented out as a whole for three years for a fixed sum per annum to *Zamindars* and other proprietors of land (or failing them, to heads of villages), and the renter was alone responsible for the payment of the fixed rent. The Madras Government did not like the new system, but directed Collectors to report upon them.

Munro's reply was an unqualified condemnation of the proposal. He showed that in the Ceded Districts, where there were no *Zemindars*, the only people with whom such fixed settlements could be concluded were the ordinary heads of villages, and that they were totally unfit for the position into which it was desired to thrust them. He considered that so far from promoting any improvement by assisting the poorer classes with advances or allowing them to participate in the remissions granted by Government, they might rather be

expected to press heavily on the ryots and reduce them to a worse state than that in which they had found them. He also foresaw the even worse mismanagement and oppression which would ensue if a speculator or adventurer were allowed to come between the Government officer and the cultivator. A settlement direct with the cultivators appeared to him more suited to the manners and prejudices of the inhabitants, because it was the system which had always been followed; more adapted to the narrowness of their circumstances in that it did not insist on the same amount of revenue being paid every year, but limited by the actual extent of cultivation; more likely to reclaim them from their wandering habits and fix them to their fields by giving them an interest in the improvement of these; less liable to embarrass the Government by considerable failures; and more calculated to promote the general prosperity of the country and the people. Believing also that the system of great estates would raise less produce from the soil than that of small farms; that it would be far more liable to failures and afford less security to the revenue; that it would be less agreeable to the inhabitants; and that it could not be permanent because their laws and customs continually urged on the rapid division of landed property, he recommended that the ryotwari system, or settlement with the cultivators, should be continued as a permanency.

2. *Judgment*:—In order to ascertain whether the several alienations challenged by the appellant in this suit were binding on the sons of the defendant who were not parties to them, it would have been better if the Subordinate Judge, had, under the provisions of section 45, directed separate trials to be held in respact of the alienations made to each of the contesting defendants or the parties under whom they claimed. The circumstances of each alienation might then have been more fully considered. The Subordinate Judge has not, in our judgment altogether apprehended the law res-

pecting the burden of proof in such cases. *Prima facie* a Hindu father is incompetent to make alienations of ancestral immovable property, and his sons have a right to question those alienations where they are not made with their consent. Persons then, who claim the benefit of alienation, must show that the alienations were made for a purpose justifiable under Hindu law, or that they, in good faith, believed that they were made for such a purpose. Until a person claiming the benefit of an alienation has given some proof that the alienation is made for a justifiable purpose, or that he believed it to have been so, it is not incumbent on the Hindu son to prove that the purpose was not justifiable. If, on the other hand, a person claiming the benefit of an alienation shows that it was made for a purpose ostensibly justifiable, the Hindu son must show that the purpose was in fact not justifiable and that the person to whom the alienation is made was aware that it was not so justifiable. The alienations impugned are said to have been made to pay antecedent debts. If those debts were not incurred for immoral purposes, or if the person to whom the alienations were made had no reason to believe they were made for immoral purposes, then the alienation would be binding on the son. If, on the other hand, the persons to whom the alienations were made were themselves the creditors, and it be shown that the debts were contracted for immoral purposes, then the alienations will not bind the sons. The issues which the Subordinate Judge framed appear insufficient to determine the rights of the parties, and unless separate issues are drawn in respect of each alienation it is impossible to avoid considerable confusion in their decision.

In respect of the properties as against the defendants Nos. 4 to 19 and the representative of the fifth defendant who has died, we set aside the decree and direct a new trial.

The costs of this appeal to abide and follow the result.

Telugu Translation.

1. 1804 సంవత్సరమున, రయితువారినుండి శాశ్వత ఫయిసలాతీకి మార్చుటనుగల ఔచిత్యమువిమర్శింప మొదలుపెట్టబడెను. క్రొత్తజిల్లాలలోని ఫయిసలాతిజేయుటలో తాను వాల్యూపుచేసినOudh Regulations (అయోధ్యలోనివిధులు)ః, ప్రదేశసందర్భములకు తగినట్టుగ సవరించి అనుష్ఠించబడవలెనని గవర్నర్ జనరల్ గారు ఆసంవత్సరమున ఆజ్ఞాపించెను. వాటినిబట్టి, మొత్తముగ మూడుసంవత్సరములకు ప్రతిసంవత్సరమునకు గుత్తపైకమును నిరకుచేశి జమీన్దార్లకును ఇతర భూస్వాములకును (లేకున్న గ్రామాధికారులకును) గుత్తయివ్వబడెను; నిరకింపబడిన పన్నును చెల్లించుటలో గుత్తదారుడేప్రత్తరవాదియైయుండెను. మదరాసు రాజధాని దొరతనపువారు యీపద్ధతినిబట్టి అయిష్టపడినందున, దానిబట్టి తమకు తెలియజేయుమని కలెక్టర్లకు యాజ్ఞయొసగిరి. మన్రోదొరగారు యావుద్దేశమును యెంతమాత్రమును సందేహింపకూడదని చీవాటుబెట్టెను. జమీన్దార్లులేని అప్పగింతజేయుబడిన (కడప, బళ్లారి,) జిల్లాలలో ఆలాటి నిరక్కైన యేర్పాటును ముగించుటలో కలిగినవారుసాధారణ గ్రామాధికారులనియు, వారినిబలవంతముగ వుంచుటకై యెంచబడుస్థితికి వారు బొత్తిగతగనివారనియు అతడుకనబరచెను. బీదతెగలవారికి సహాయముగనుందురూకలిచ్చి యభివృద్ధిపరచుటకన్న లేక దొరతనపువారివల్ల యివ్వబడు ముజరాలలో వారిని చెందజేయుటకన్న, రయితులనుయొక్క నకష్టపరచి వారుండుస్థితికన్న తక్కువస్థితికి వారిని కొనిరాదగినదని అతడుతలచెను. దొరతనపు వారినికి కాపునకు మధ్య కండ్లుమూసుకొని పూనువాడుగాని లేక సాహసిగాని యొకనియేర్పరచిన యెడల మరి అధిక నిర్వాహకమును దౌర్జన్యమును యేర్పడుననికూడ అతడు ముందుగకనుక్కొనెను. కాపువాండ్లతో కుద్దున యేర్పాటుజేసుకోవడము, యెల్లప్పుడు అనుష్ఠింపబడినపద్ధతిగనుక కాపురస్తుల నడతకును దురభిమానములకును యది మిగుల పొసగియున్నదనియు, ప్రతిసంవత్సరమును ఒకేసన్ను మొత్తముకట్టవలెననక సాగుచేయబడు విస్తీర్ణమునుబట్టి మట్టుపరచబడివారికష్టదశకు మిగుల పొసగియున్నదనియు, వారు అస్థిరములైన వాడుకలనుండి పనుపరచబడి అభివృద్ధిని అక్కరలుగచేయబడి చేయులకడ వారిని నిలుపదగినదనియు, విస్తారమైన విచ్ఛత్తీలవలనదొరతనపువారికి అంతతొందరజేయు అస్పదమైనది కాదనియు, దేశముయొక్కయు జనులయొక్కయుసామాన్య క్షేమమును వృద్ధిపరచ మిగుల యోగ్యమైనదనియు అతడుతలచెను. పెద్దస్థితుల యేర్పాటుస్వల్పస్థితులకన్న తక్కువ ఫలమును కలుగజేయుననియు,

విచ్ఛిత్తులకు యెక్కువగలోబడి పన్నుకుతక్కువ భద్రమును కలుగచేయుననియు, వారిన్యాయములును ఆచారములును భూస్థితి విడిగావిభాగమగుటకు యెడతెగక ప్రేరేపించుచున్నదిగనుక ఆయేర్పాటు స్థిరముగ నుండదని అతడునమ్మికయితువారి పద్ధతిఅనగా కాపువాళ్లతో యేర్పాటు స్థిరముగ జరిపింపబడవలెనని ఆతడు శిఫార్సు జేసెను.

2. తీర్మానము. యీ వ్యాజ్యములో అప్పీలువాదిచే ఆక్షేపించబడిన నానా పరాధీనములువ్యాజ్యమునచేరని ప్రతివాది కొడుకులను బద్ధపరచగలవాయని కను క్కొనుటకు, వివాదపడు ప్రతివాదులు లేక యెవరిని బట్టికాని వారువాక్కును చెలాయించవచ్చిరో వారొక్కొక్కరికి జేయబడినపరాధీనములనుబట్టి, 46-వ సె క్షనులోని నిబంధనలననుసరించి ప్రత్యేకవిచారణ Subordinate Judge యా జ్ఞాపించినయెడల మేలుతరమైయుండియుండును. ఒకొక్క పరాధీనమును అపుడు పూర్ణముగఆలోచింపబడియుండును. ఇటువంటిదావాలలోని రుజుభారమునుబట్టిన న్యాయమును సబార్డినేట్ జడ్జీ పూర్ణముగ గ్రహించలేదని మేము ఆలోచించె దము పితురార్జిత స్థావరసొత్తును పరాధీనముజేయ హిందూమతమువందలి యొక తండ్రి సహజముగ నిర్వాహకము చాలనివాడైయున్నాడు మరియు కొడుకుల సమ్మ తిలో జేయబడని పరాధీనముల ఆక్షేపించ వారికి స్వతంత్రమున్నది. గనుక, పరా ధీన ప్రయోజనములను పొందగోరువారు, హిందూశాస్త్రప్రకారం యుక్తమైన కారణమునకై పరాధీనములు జేయబడినవదనియు లేదా తాము ద్రోహచింతలేక అట్టికారణమునకై జేయబడినట్టు నమ్మియుండిరనియు కనబరచ గలవారైయున్నారు. ఒక పరాధీనము యుక్తమైన పుద్దేశ్యముతో జేయబడినదనిగాని లేక అటు జేయ బడెనని తానునమ్మినట్టుగాని కొంచెము రుజువును జూపువరకు ఆకారణము అయు క్తమని కనబరచు భారము హిందుకుటుంబ కుమారునికి కలుగదు దీనికి వ్యతిరిక్త ముగ, పరాధీన ప్రయోజనమును పొందగలవాడు బైటికి యుక్తముగ కనబడు ఉద్దేశ్యమునకై పరాధీనము జేయబడెనని కనబరచినయెడల, ఆ ఉద్దేశ్యము యుక్త ముగాదనియు ఆవిషయమును పరాధీనమును పొందినవాతడు యెరిగియుండెననియు హిందూమతమును అవలంబించిన కొడుకు జూపవలసియుండును. ఆక్షేపించబడు పరాధీనములు ముందటి ఋణముల చెల్లించుటకైయని జెప్పబడుచున్నవి. ఆఋణ ములు దుర్నీతి చర్యలకు పడనుండిన లేక అవి దుర్నీతిచర్యల పడినవియని పరాధీన ములపొందినవాతడు నమ్ముట కారణములేకయుండిన, యా పరాధీనములు కొడుకును

బద్ధపరచగలవు. ఇట్లుగాక, పరాధీనములపొందినవారే ఋణప్రదాతలైయుండిగుర్ని తి ప్రవర్తలకై అప్పులేర్పడినవియని కనబరచబడినయెడల యాపరాధీనములు కొడుకుల బద్ధపరచవు. సబార్డినేట్ జడ్జీగారు యేర్పరచిన వివాదాంశములు యీ వ్యాజ్యములోకలిసినవాని బాధ్యతలతీర్మానించుటకు చాలనివియైయున్నవి మరియు ఒక్కొక్క పరాధీనమునుబట్టి ప్రత్యేక వివాదాంశములు యేర్పరచబడనియెడల గాని వాటిని నిర్ణయించుటలోగల యొక్కు ఐకలవరమును నివారించ అసాధ్యము.

ఈ ఆప్పీలు శెలవులు చివరఫలమును అనుసరించి నిలుచును

1903.

Translate into your vernacular :—

1. Before the mutiny era, local committees had been formed in the districts of some provinces, and in parts of India the town panchayats (councils of five elders) still survived. But these bodies were only consultative. The members were nominated by the Government, and the final control of local affairs, town improvements, district roads, public schools, hospitals, and port improvements were entirely in the hands of Government officials. Since 1860 a comprehensive system of municipal government has been created. Laws have been passed for every province of India, under which urban affairs are placed in the hands of local bodies, partly elected by and partly nominated from among the townsfolk. In the municipalities as a whole, about half the members are elected; the rest are nominated by the Government. The tendency is to extend the elective principle so far as is consistent with efficient administration and the due representation of the different classes of the community. The municipal bodies, subject to the law and the general control of the Government, raise funds or receive grants or public money for local purposes. They are responsible for the sanitary improvement, the hospitals, the streets, the lighting, the schools, and, in fact, for all local affairs in their towns. Except in the larger towns, municipal elections are

not keenly contested. But a seat on a municipal council is highly esteemed as an honourable and useful post, though it carries no emoluments and much responsibility.

There are now in India 746 municipal towns, containing a population of sixteen millions. In 1907-8 the revenue controlled by municipalities amounted to £3,910,000. But 40 per cent. of this sum was provided by Calcutta, Bombay, Madras, and Rangoon. Many of the towns are quite small and have very small incomes. Everywhere the sanitary work to be done transcends the means of the local bodies. But in some of the larger towns a great reduction has been effected in the death-rate as it existed thirty or forty years ago. A very considerable start has been made in local self-help and self-government, and considerable local interest has been evoked in local affairs. The law provides that, in case of great neglect or mismanagement, the Government may intervene and take specific local matters out of the hands of the municipal body; but the extreme step of actual intervention is rarely taken. The Government and its officers habitually afford help, advice, control, and even admonition to any municipal bodies which may seek or require such aid.

2. This was a suit brought by the appellant to establish his right to certain yearly remissions, and to have it declared that the Government is not entitled to levy full assessment without granting those remissions. They are called tiyagakari remission and varam remission under the orders of the Board of Revenue. The appellant rested his claim on a permanent cowle alleged to have been granted by the Government to his ancestors on April 29, 1785. He stated further that so long as the amani system prevailed, the Government paid to the appellant's family the excess kudivaram at the rates mentioned in the cowle, and that, when the system of fixed money assessment was substituted for the amani system, the Government remitted a portion of the money assessment at certain rates till 1878. It was contended for the respondent

that the Civil Courts had no jurisdiction to entertain a suit relating to the rate and amount of assessment payable to the Government, and that the claim was barred by limitation. The only questions tried in this suit were those of jurisdiction and limitation. The District Munsif determined them both against the appellant, and on appeal, the District Judge considered it sufficient to decide that the suit was barred. It is urged before us that the right in question is one which recurs every year and that article 131, Second Schedule of the Limitation Act is applicable to this case. We do not consider, however, this contention to be tenable. Article 131 applies only to those suits in which a decree for consequential relief is asked for by virtue of the periodically recurring right, and in the present case no such relief has been asked although the remission claimed has been refused from the year 1878. We must, therefore, hold that article 120 applles to this suit which was brought to obtain a merely declaratory decree.

Telugu Translation.

1. తిరుగుబాటేర్పడిన శకమునకు పూర్వము, కొన్ని ప్రదేశములలోని జిల్లాలలో ప్రదేశసభ లేర్పరచబడి, హిందూదేశమున కొన్ని భాగముల పంచాయతీలు (పెద్దలైదుగురు చేరినసభలు) యింకా జరుగుచుండినవి. అయితే యీస్తోమములు ఆలోచనమాత్రము చెప్పదగినవై యుండినవి. సభికులు దొరతనపువారిచే నియమింపబడిరి, మరియు స్థానిక వ్యవహారములు నగర అభివృద్ధికైనపనులు వీటినిబట్టిన చివరయధికారము పూర్ణముగ దొరతనపువారియందుండెను. 1860 సంవత్సరము లగాయతు ప్రజల పరిపాలనకైన ఘనమైనయేర్పాటు కలిగించబడెను. హిందూదేశపు ఒక్కొకరాజధానిలోను చట్టము లేర్పరచబడి వాటినిబట్టి పురజనులనుండి కొంతమట్టుకు కోరుకోబడియు కొంతవరకు నియమింప బడియునుండు ప్రదేశసభల స్వాధీనమున నగరవ్యవహారములుంచబడెను. మెట్టుకు మునిసిపాలిటీలయందు, సభికులలో యర్ధభాగము కోరుకోబడియు మిగిలినవారు దొరతనపువారిచే నియమింపబడి యున్నారు. ఫలకరమైన పరిపాలనకు ఎంతవరకు యనుగుణ్యముగనుండునో అందాకయు, మరియు [illegible] ప్రత్యక్షమునకు పొస

గునటులయు కోరుకొనవడమునకైన పద్ధతిని విస్తరింప జేయు పర్యవసానమున్నది. గ్రామసభలు, చట్టమునకును దొరతనపువారి సామాన్యాధికారమునకును లోబడి, స్థానిక ఉద్దేశ్యములకై పైకములవసూలు చేసెదరు లేక సర్కారునుండి ప్రదానముల పొందెదరు. ఆరోగ్య సంబంధమైనపనుల అభివృద్ధులకును, వైద్యశాలలకును వీధులకును, దీపములువెలిగించడమునకును, బళ్ళకును, వస్తుతః వారినగరములలోని స్థానిక వ్యవహారములకును ఉత్తరవాదులైయున్నారు. మరీపెద్దనగరములలోగాక, సభికులగో రుకోవడములు తీవ్రముగ వివాదాస్పదములుకావు, గ్రామసభలోని స్థానము, జీతము లేక యెక్కువ ఉత్తరవాదమును గలదైయుండిన, గౌరవమై ప్రయోజనకరమగునదై మిగుల శ్లాఘింపబడుచున్నది.

నూటయిరువదిలక్షల జనులగలిగి 746 మునిసిపల్ నగరములు ప్రస్తుతమున హిందూదేశమునయున్నవి. 1907-వ సంవత్సరమున మునిసిపాలిటీల యధీనమైన వచ్చుబళ్ళు £3, 910,000 వరకు తేలినవి. అయితే యీ మొత్తములో నూటికి నల బైసరికి కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాసు, రంగూను వీటినుండివచ్చినవి. పెక్కుపట్టణములు మిగులచిన్నవిగను మిక్కిలిస్వల్పవచ్చుబళ్ళు గలవిగనుయున్నవి. ఎల్ల చోట్ల చేయవలసియుండు ఆరోగ్య సంబంధమైనపనులు స్థానీకసభల శక్తికిమించి యున్నవి. అయితే, కొన్ని పెద్దపట్టణములలో మరణమగువారిదామాషా ముప్పది లేక నలుపది సంవత్సరములకు ముందుండిన దానికన్న మిగులతక్కువయయ్యెను. తామే సహాయించుకొనుటలోను పరిపాలించుకొనుటలోను గొప్పయుపక్రమణము యేర్పడి, స్థానీకవ్యవహారముల విశేషస్థానీక యక్క ర రప్పించుకొనబడెను. మహత్తైన ఉపేక్షగాని అనిర్వాహకముగాని యేర్పడినయెడల, దొరతనపువారు మధ్యనువచ్చి గ్రామసభనుండి విశేషస్థానీక విషయముల స్వాధీనపరచుకొనవచ్చునని చట్టప్రమాణమున్నది. అయితే, వాస్తవ్యముగ మధ్యను ప్రవర్తించడమను కట్టకడపటీ చర్య అరుదుగ పూనుకోబడుచున్నది. గ్రామసభలు సహాయమునువెదకినా లేకగోరినా దొరతనపువారును వారియుద్యోగస్థులును సహాయము, ఆలోచన, అధికారము యింకబోధనగూడ కలగజేయుదురు.

2. ఏటాఘేళ్వడుకొన్ని ముజరాలకు తనకుండు బాధ్యతను స్థాపించుకొనుటకును, ఆముజరాలిప్పక పన్నును పూర్ణముగవసూలించుటకు దొరతనపువారు యర్హులుగారని ప్రకటించుకొనుటకును అప్పీల్ వాదివల్ల యీదావా తేబడియున్నది. అవి, రివిన్యూబోర్డువారి యుత్తరువుచొప్పున త్యాగకారి ముజరాయనియు వారంముజ

రాదనియు చెప్పబడుచున్నవి. 1785-వ సం॥ ఏప్రెల్ 29-వ తేదిని తన పూర్వీకులకు యివ్వబడినట్టు చెప్పబడు శాశ్వతకవులుమీద తన దావాను అప్పీల్ వాది ఆధారపరచినాడు. అమానియేర్పాటు చెల్లుచుండినవరకు, కవులున చెప్పియుండు దావాషాల ప్రకారము అధిక కుడివారమును అప్పీలువాది కుటుంబమునకు దొరతనపువారు యిచ్చుచుండిరనియు, అమానిపద్ధతికి బదులుగ రొక్కతీర్వయేర్పాటు కానిరాబడినపుడు 1873-వ సంవత్సరముదాక రొక్కతీర్వలో కొంతభాగమును దొరతనపువారు తోసిచ్చిరనియు అతడు తెలియజేసెను. దొరతనపువారికి చెల్లించగల తీర్వనిరఖుమొత్తమును సంబంధించిన దావాను పట్టుకొన సివిలు కోర్టులకు అధికారములేదనియు అదావాయవధి న్యాయముచే నిరోధింపబడియున్నదనియు అప్పీలుప్రతివాదివైపున వాదించబడెను. అధికారము, అవధిన్యాయము ఇవే యీదావాను విమర్శింపబడిన యంశములు. డిస్ట్రిక్టు మునసబు యీ రెండంశములయందు అప్పీలువాదికి విరోధముగ తీర్మానించెను, అప్పీలున యీవ్యాజ్యము యవధిదోషము నాశ్రయించియున్నదని తీర్మానముచేయుట డిస్ట్రిక్టుజడ్జీ చాలునని తలచెను. ఈదావాలోని బాధ్యత ప్రతిసంవత్సరమున తటస్థించునదియనియు అవధి చట్టములోని రెండవయనుబంధము 131-వ విభాగము దీనికి అన్వయించుచున్నదనియు మాముందర వాదింపబడుచున్నది. ఐనప్పటికి, ఈవాదము దృఢమైనదని మేము తలచము. అయానిమితకాలములో యేర్పడు బాధ్యతనుబట్టి గలుగు పరిహారమునకు డిక్రీయడుగ బడదగు వ్యాజ్యములకు 131-వ విభాగము అన్వయించును. 1875-వ సంవత్సరము లగాయతు కోరబడిన అలాటిముజరాలు ఇవ్వకపోయినప్పటికిన్ని, ఈదావాలో అటువంటిపరిహారము అడగబడలేదు. గనుక, కేవలము బాధ్యతల తెలియజేయు తీర్పును పొందుటకై తేబడిన యీదావాకు 120-వ విభాగము అన్వయించునని మేము తీర్మానించవలసియున్నది.

1913.

Translate into your vernacular :—

1. In 1858 nothing had been done for sanitary reform outside a very few large cities and cantonments; and no attempt had been made to ascertain the facts regarding death and disease over the country. During the past fifty years a system of registering death, causes of deaths, and births has been gradually extended over nearly the whole of India. In some

provinces and in most large towns the registration is now fairly correct; and a valuable body of information is being collected concerning the mortality and diseases of the population in different tracts. Sanitary reform is being attempted in all ciities and towns that have any kind of municipal organization and during the last twenty years real progress has been made in the maritime capitals and other important centres. The construction of water-works, by means of funds borrowed from the Government, has been a successful feature of municipal administration. More than eighty municipal towns are now furnished with water.supply systems, many of which are on a large scale and constructed in accordance with the most approved modern methods. But in most towns, and even in the cities of Culcutta, Bombay and Madras, insanitary conditions still cause much preventable disease and death. The necessity for improving the conditions under which the people live, especially in the larger towns, has of late been emphasized by the calamitous epidemic of plague which has ravaged India since 1896. Liberal grants in aid from general revenues are now made to municipal bodies for this purpose, and great attention and trained intelligence are being applied to the sanitary problems of Indian urban life, with, it may be hoped, good results in the immediate future. In rural tracts sanitary reform is necessarily more backward, and progress is impeded by inadequacy of local revenues, the insufficiency of the staff at the disposal of the local authorities, and by old-seated habits and prejudices on the part of the rural population.

2. In this case certain tank-bed lands were granted on darkhast to the plaintiff's father in 1894 and patta was issued. This grant was in contravention of the Board's Standing Order No. 15, which lays down that tank bed lands are to be dealt with under Board's Standing Order No. 16. Under the latter order, tank bed lands are to be divided into plots and sold by auction. In 1904 the Collector cancelled the patta on

the ground that the plaintiff's father had obtained the land by fraud. The plaintiff then brought the present suit to have his patta confirmed. The defendant, the Secretary of State for India, in his written statement, alleged that the assignment of the land on patta was in contravention of Board's Standing Order No. 15; that the plaintiff's father obtained his patta by fraud and collusion with the village officers; and that, as the assignment of the land had been obtained by fraud and misrepresentation, it was illegal and not binding upon the defendant. It seems clear that the defendant's case in the written statement was that the grant was liable to be set aside, not because it was irregular, but because it had been brought about by fraud. The District Judge has found that there was no fraud, and this finding of fact is binding upon us and is really sufficient for the disposal of the case. It is however argued that the defendant meant to contend that he was entitled to cancel the grant because it was opposed to Board's Standing Order No. 15. Assuming this to be so, we are of opinion that the grant is not liable to be cancelled. The disposal of tank bed lands is not prohibited. All that the rules lay down is, that tank bed lands shall be disposed of in a particular manner. It is also conceded that Tahsildar has power to dispose of tank bed lands. The position then is this. The Tahsildar having power to dispose of the lands in suit, disposed of them in a manner not warranted by the rules; whether owing to a mistake as to the nature of the lands, or owing to a misapprehension of the rules. There is no question of any fraud. In due course patta was issued to the grantee of the lands. There is no suggestion that the patta was issued conditionally and we are of opinion that the Collector was not justified in cancelling the patta in the present case. The appeal is dismissed with costs.

Telugu Translation.

1. 1858 సంవత్సరమున, పెద్దనగరములు, శిబిరములు వీటినిదప్ప మిగతస్థ
శముల, ఆరోగ్యసంబంధమైన దిద్దుబాటుల విషయమై యేదియు జరుపబడలేదు;
ఈదేశమున సంభవించు మరణములు వ్యాధులు వీటిసంగతుల తెలిసికొను ప్రయత్న
మేదియుజేయబడనులేదు. గడచిన 50 సంవత్సరముల, మరణములు, వాటికారణ
ములు, పుట్టుకలు వీటిని లెక్కించుటకైన పద్ధతి హెచ్చుతక్కువగ ఇండియాదేశ
మునందంతయు క్రమేణ వ్యాపింపజేయబడినది. కొన్నిభాగములలోను, పెక్కుపట్ట
ణములలోను లెక్కించడము తుత్రమర సుబద్ధమైయున్నది; నానాప్రదేశముల
లోని జనులకుగలుగు మర్త్యత్వము వ్యాధులు వీటినిబట్టిన ప్రయోజనకరమైన వర్త
మానము సంగ్రహింపబడుచున్నది. ఏలాటిగ్రామయేర్పాటునుగలిగియున్న నగర
ములు పట్టణములనంతయు ఆరోగ్యమునకైన దిద్దుబాటులు పూనుకోబడుచున్నవి.
మరియు గతించిన యిరువది సంవత్సరములలో, సముద్రతీరమందుండు పట్టణము
లను యితర ముఖ్యస్థళములలోను వాస్తవ్యముగ యభివృద్ధి యేర్పడినది. దొరతన
ప్రవారికడ ఋణముగ పుచ్చుకోబడిన పైకములచే నిర్మింపబడిన జలాధారములు
గ్రామపరిపాలనచే సమకూరిన అనుకూల వైఖరిగయున్నది. గుణమైన ఆధునికరీతులు
నిర్మించబడి బ్రహ్మాండమైన పెక్కుజలాధార ఏర్పాటులు 80 కి మించినపట్టణ
ములను అమర్చబడియున్నవి. అయితే, అనేక పట్టణములందును, కలకత్తా, బొం
బాయి, మదరాసు నగరములందును, అనారోగ్యస్థితులచే నివారింపగూడిన వ్యాధు
లును మరణములును కలుగగలవు. ముఖ్యముగ పెద్దపట్టణములందు జనులు జీవించి
యుండుస్థితుల వృద్ధిపరచుటకైన యవశ్యకము, 1896 లగాయతు హిందూదేశమును
పాడుజేసిన దుఃఖకర తెవులగు మహామ్మారిచే నిర్ధాయకపరచబడెను. ఈఉద్దేశ్యము
నకై సామాన్యవచ్చుబళ్ళనుండి గ్రామసభలకు గొప్పప్రదానములు జేయబడుచున్నవి;
మరియు, ఇక్కడిపట్టణములందు ఆరోగ్యసంబంధమైన ప్రశ్నల విషయమై విశేష
జాగ్రతయు అలవరపడిన పరిజ్ఞానమును వినియోగింపబడుచున్నవి. అవి శీఘ్రి
ములో గుణములనిచ్చునని యూహించబడుచున్నవి. పల్లెటూరులందు ఆరోగ్య
సంబంధమైన దిద్దుబాటులు విధిలేక మందమైయున్నవి. మరియు స్థానికవచ్చుబళ్ళ
చాలమివల్లను, స్థానిక అధికారులు ఉపయోగపరచుటకు చాలినంత సిబ్బందీలు కలి
గియుండనందువల్లను. పల్లెటూరులందుండువారికిగల ప్రాచీన యలవాటులు దురభి
మానములు వీటివల్లను యభివృద్ధి ఆటంకపరచబడుచున్నది.

2. ౬. వ్యాజ్యములో, చెరువు గర్భమువనుండు కొన్ని నేలలకై వాది తండ్రి చేసికొనినదరఖాస్తు 1994 లో అంగీకరించబడి పట్టాయివ్వబడెను. ఈచర్య, చెరువుగర్భమునందుండు నేలలు రివిన్యూబోర్డువారి 16 నెంబరు నిలకడైన యుత్తర్వుప్రకారము జరుపబడవలెనని విధించు రివిన్యూబోర్డువారి 15-వ నెంబరునిలకడైన యుత్తర్వునకు విరుద్ధము. 16 నెంబరు యుత్తర్వుచొప్పున చెరువుగర్భభూమి చేనులుగ విభజింపబడి యాలములో అమ్మబడవలెను. వాదితండ్రి మోసముచే యీభూమిని పొందెనను కారణములుజూపి 1894 సంవత్సరమున పట్టాను కలెక్టరు రద్దుపరచెను. తనపట్టాను ఖాయపరచుకొనుటకై వాదియీదావాను తెచ్చెను. రివిన్యూబోర్డువారి 15 నెంబరునిలకడైన యుత్తర్వుకు విరుద్ధముగ యీనేల పట్టాచేయబడినదనియు, వాదితండ్రి గ్రామపవుకర్ణతో కుట్రజేసి మోసముచే తాను పట్టాను పొందెననియు, మోసముచేతను మాయచేతను నేల అపమానముజేయబడినందున అది అన్యాయమై ప్రతివాదిని బద్ధపరచునది కాదనియు ప్రతివాతియైన ఇండియాకార్యదర్శి వ్రాతమూలకమైన వాజ్మూలమున కనబరచెను, ఈఅపమానము, అక్రమకారణమునుబట్టికాక మోసముచే తేబడినది గనుక అది రద్దుజేయతగినదనుట ప్రతివాది యొక్క వ్రాతమూలకమైన వాజ్మూలములోని వాదమనుట స్పష్టము. మోసములేదని డిస్ట్రిక్టు జడ్జిగారు తీర్మానించియున్నారు, మరియు యీయంశమునుగురించిన తీర్పు మమ్ముబద్ధపరచి, యీవాజ్యమును తీర్మానించచాలినదియై నిశ్చయముగనున్నది. ఐనప్పటికి, అపమానము, బోర్డువారి 15-నం నిలకడైన యుత్తర్వుకు విరుద్ధమై యుండినందున దానిరద్దుజేయ తానర్హుడని వాదముచేయ ప్రతివాది తలచెనని తర్కించబడుచున్నది ఇది ఆలాగని ఆరోపించినను, అపమానము రద్దుజేయదగినదికాదని మేము అభిప్రాయపడెదము. చెరువుగర్భభూముల యాధీనపరచడము నిషేధించబడలేదు. విధులన్నిటిని జేలిన దేమన, చెరువుగర్భభూములు విచారింపబడినరీతిని అధీనపరచబడ వలెననుటయే. చెరువుగర్భభూములను యాధీనముజేయ తహశీల్దారునికి అధికారమున్నదనియు ఒప్పుకోబడుచున్నది. ఈవ్యాజ్యస్థితి యిపుడుయేలాగనిన——వ్యాజ్యసంబధమైన భూముల ఆధీనపరచు యధికారమును తహశీల్దారుడు గలిగియుండి, ఆభూముల స్వభావమునుబట్టి పొరబాటుపడియో లేక విధుల అవగాహము చేసికొనకయో, విధులకు విరుద్ధముగ వాటిని యధీనముజేసెను. మోసమునుబట్టిన ప్రశంస (యిందు) లేదు కాలక్రమమున భూముల గృహీతకు పట్టాయివ్వబడెను. పట్టాసమయమువ యివ్వబడెనని జెప్పబడలేదు, మరియు యీసందర్భమున పట్టాను కలెక్టరు రద్దుజేయ న్యాయములేదు. ఈఅప్పీలు శెలవులతో త్రోసివేయబడియున్నది

1920.

Translate into your vernacular :—

1. The law does not allow contracts for personal service to be specifically enforced, but it recognizes such contracts as valid in law. If a person enters into a contract for personal service for a reasonable term and afterwards breaks it without lawful excuse, he is liable in damages to the promisee. And a contract for service by which a person competent to contract precludes himself from serving another person during a specified term, though it cannot be specifically enforced, is a legal and valid contract the breach of which will make, the party guilty of the breach liable in damages to the other party. There may, however, be contracts for personal service, such as one for an unlimited period, which would be void on grounds of public policy, and no rights which the courts could recognize would arise under such a contract. For instance, if a grown-up person competent to contract enters into a contract with another agreeing to render him personal service throughout his life and not to serve any other person, such a contract would be unenforceable specifically and may be void on grounds of public policy, but it would, in my opinion, be going much too far to say that the relation sought to be created thereby would be that of a 'slave' and a master. The inference to be drawn from the facts relating to Vellan's employment under the second accused before the date of Exhibit B imply at the highest nothing more than a contract of this nature. Every contract of personal service must necessarily be a restrain upon the liberty of the person who has agreed to render such service, but this is not the sort of restraint which is implied in the status of a slave. The control sought to be established over the liberty of the person who is purported to be dealt with as a slave must be of an absolute character. This is a distinction which it is important to bear in mind. There is a very large class of domestic servants in this country—and I believe there are also such classes elsewhere—who ordinarily adhere to the

same master throughout their lives and their offspring also continue as domestic servants in the same family. It may or may not be that such service had its historical origin in the status of slavery. Whatever that may be, it would be an outrage on one's common-sense to suppose that domestic servants of this class occupy the position of slaves.

2. The question which arises for decision in this appeal is whether a Revenue Court exercising jurisdiction under the Estates Land Act is entitled to decide objections (other than those specified in Section 26 of the Act), to the validity of a contract under which a ryot claims to hold the holding on a rent less than the ordinary or the lawful rent payable on the land. The landlord is an office-holder in a temple and the lands or rather the revenue constitute the *manyam* attached to the office. A predecessor of his received Rs. 200 from the ryot and agreed to allow him remission of five-eighths of the assessment in perpetuity. The present office-holder claims the full rent, declines to be bound by the agreement, and contends that his predecessor who owned the *manyam* as an office-holder cannot bind his successor by such an agreement. The question arises in a suit brought by the tenant contesting the landlord's right of the sale under Section 112 of the Act. The learned District Judge in appeal declined to go into the question, as he thought that the question was competent only to an ordinary Civil Court. We are unable to agree with him. For deciding whether the landlord is entitled to sell the holding the Court must find whether any arrears of rent are due, and, for this purpose, it must decide what the rent or rate of rent is. The rent or rate of rent cannot be determined without considering for the purpose of the suit whether the contract granting the remission is valid. Section 26 assumes that the contract except as affected by the provisions of the section is valid. If the existence or the validity of the contract is questioned, that must be first determined before the provisions of Section 26 are applied. If the Court has

jurisdiction to determine a matter, it must have jurisdiction to decide all questions necessary for that determination. If a previous judicial rescission is necessary before the contract could be repudiated, it must be that the Revenue Court would be bound to give effect to the contract subject only to the provisions of Section 26; but the landlord in this case was not a party to the contract and denies the authority of his predecessor to bind the successor. We must therefore reverse the decree of the Lower Appellate Court and remand the appeal for disposal according to law. Costs to abide.

3. In fixing the standard rates of assessment the irrigated lands are presumed to yield but one crop, and when a second crop is raised on them with the aid of Government water half the standard rate is charged in addition. In some cases, however, this charge has already been commuted at the old peimash or by the Settlement Department into a fixed payment consolidated with the ordinary assessment, and this consolidated sum is then paid whether the second crop is raised or not. The object of the latter arrangement is to save Government the trouble of instituting a scrutiny into the extent of second-crop cultivation each year, and to save the ryots from interference on the part of petty revenue officials. To make the arrangement acceptable to the ryot, the composition rates are somewhat lower than those charged when the payment for second crop is left optional. The ryots do not make any payment if the second crop in question is raised without the aid of Government water. For instance, a dry crop raised as second crop in land classed as irrigated is not liable to any charge. It happens but seldom that private irrigation is applied to wet lands. In the case of unirrigated lands the ryot is competent to raise any number of crops, for though the soil has been used more than once in the year Government water has not been supplied to it. The charge for second-crop cultivation is in fact a water-rate, though not so called; it has really no reference to the more or less frequent use of the soil.

Telugu Translation.

1. స్వకాయశ్రమకైన ఒడంబడికల విశేషించి చెల్లించుటకు చట్టము అంగీకరించదు (చోటివ్వదు), అయితే ధర్మశాస్త్రప్రకారము ప్రామాణికమైన వాటిని అది ఆమోదించును. స్వకాయశ్రమకై యోగ్యమైన కాలమునకు ఒకడు కరారుపడి ఆవెనుక యుక్తమైనకారణములేక దానిజవదాటినయెడల ఒడంబడికను తీసుకొన్న వానికి నష్టమును అచ్చువలసినవాడై యున్నాడు. కరారుజేయతగిన వాడొకడు నిర్దశించబడిన కాలమువరకు మరియొకనికి ఊడిగముజేయ నిషేధించినట్లైతే, ఆస్వకాయశ్రమకరారు విశేషముగ చెల్లతగినది కాకున్నను, శాస్త్రీయమును న్యాయమునైన కరారగుచున్నది; దానిభంగపరచినయెడల, అటుభంగమును కలిగించిన వాతడు మరియొకనికి పరిహారమివ్వదగియున్నాడు. అయినప్పటికి, అమితకాలమునకైన స్వకాయశ్రమ కరారులుండవచ్చును; అవి లోకనీతి హేతువునుబట్టి నిష్ఫలమవును (చెల్లవు); న్యాయస్థలములయం దంగీకరించగల ఏలాటి బాధ్యతలు అటువంటికరారునుబట్టి పుట్టవు. ఏలాగంటే, వయస్సు వచ్చిన యొకమనిషి, కరారుజేయతగియుండి, వేరెవ్వరికిని పరిచర్యజేయక, తనజీవిత కాలమంతయు ఒకనికి ఊడిగముజేయ కరారుజేసితే, అటువంటి కరారు విశేషముగ నడిపించతగ్గది కానేరదు; లోకనీతికారణమునుబట్టియు అదిచెల్లదు; అయితే దానివలన కల్పించబడుసంబంధము బానిసకును యజమానునికిని గలసంబంధమువంటిదే యనుట, నాయభిప్రాయములో, విపరీతమైయుండును. Ex. B. యొక్క తేదికిముందు రెండవముద్దాయి కడ వెళ్ళన్ యనువానికొలువుకు సంబంధించిన అంశములనుండి తేలెడు భావము, చాలామట్టుకు యీలాటికరారుకు మించదు. స్వకాయశ్రమకైన ఒక్కొక కరారును విధిలేక పరిచర్యజేయ ఒప్పుకొన్న వాని స్వతంత్రమునకు నిరోధము జేయునదేను; అయితే బానిసయొక్కస్థితిని యీలాటి నిరోధము భావింప చోటులేదు. బానిసగ జరుపబడుటకై ఉద్దేశింపబడు మనిషియొక్క స్వతంత్రముపై నియమింపబూనుకోబడు అధికారము నిరంకుశమైనదిగ నుండవలయును. జ్ఞాపకముంచుకోనవలసిన ముఖ్యమైనభేదమిది. ఈదేశములో ఇంటిపని జేయువారు ఒకపెద్ద తెగగనున్నారు—అటువంటి తెగలు అంతటను యున్నారనియు నే నమ్మెదను—వారు తమజీవితకాలమంతయు సాధారణముగ ఒకేయజమానుని అనువర్తించెదరు, మరియు వారి సంతతివారు గూడ ఆకుటుంబములోనే పనివాండ్లుగయుండెదరు. బానిసత్వమునుండి పైనవుకరిక ధాసరణి ఆరంభమైవుంటేను వుండవచ్చును, లేకుంటేను లేదు. అది

ఎటులైనను ఈదేశములోని కుటుంబనాకరి జేయువారు హానిసలస్థితిలో యున్నారను ట వివేకమునకు అసహ్యమైయుండును(అనగా కారణజ్ఞానమునకు పొసగియుండదు).

2. ఈఅప్పీలులో విమర్శకు వచ్చియున్న అంశమేమన— నేలమీద కట్టదగు సాధారణ లేక న్యాయమైన పన్నుకంటె తక్కువపన్ను చెల్లించుతూ అధీనభూమిని ఉంచుకొను హక్కును కోరుకొనుటకు రయితుకు ఆధారమైనకరారుయొక్క ప్రామాణ్యమునుబట్టి (చట్టముయొక్క 26-ఎ సెక్షనులో చెప్పబడియుండు ఆక్షేప ణలకువెలియైన) ఆక్షేపణల విమర్శింప, ఎస్టేట్ల భూమిఆక్టు ప్రకారము విచారణాధి కారమును చెల్లించుచున్న ఒక రివిన్యూకోర్టుకు అర్హతకలిగియున్నదాయనుట. భూ స్వామి ఒక దేవాలయమున యధికారి, నేలలు లేక వాటి పన్ను ఆఉద్యోగమునకు చేరిన మాన్యముగుచున్నది. ఆతనికి ముందున్ననాతడు ఒక కాపువానికడ రూ-300 పుచ్చుకొని, పన్నులోని ఎనిమిదింట్లో అయిదుభాగములను శాశ్వతముగ ముజరాయి వ్వను కరారుపడెను. తాత్కాలిక యధికారిపన్నును పూర్తిగకోరడముగాక, ఆకరా రుకు తానుబద్ధుడుకాడనియు తన అధికారమునుబట్టి మాన్యమును కలిగియుండిన తనకు ముందున్నవాడు ఇటువంటి కరారువల్ల తనతర్వాతవచ్చు వాని కట్టుబరచ నేరడనియు వాదించెను. చట్టము యొక్క 112-వసెక్షను ప్రకారము విక్రయించు టకు భూస్వామికి గలబాధ్యతలనుబట్టి ఒక కాపువాడు తెచ్చినవ్యాజ్యములో యీ ప్రశంస తేలినది. ఈప్రశంశ సాధారణమైన సివిల్ కోర్టుకు అర్హమైనదని తానుతలచి నందున అప్పీలును విమర్శించిన జిల్లాజడ్జిగారు ఆప్రశంసను పరిశీలించనైనను. మేము అతనితో సమ్మతించజాలము. అధీనభూమిని భూస్వామి విక్రయించగలడాయని ఎగ దించుటకు, పన్ను అచ్చవలసి యున్నదాయని కనుక్కోవలసి యున్నది; ఇందుకై పన్ను లేక పన్నుయొక్క రేటు ఏదియని తీర్పు జేయవలయును. ముజరాయిచ్చుట కైన కరారు చెల్లతగినదాయని యీదావాకొరకు పర్యాలోచింపక, పన్నులేకపన్ను రేటును నిర్ధారణ జేయుటకు కానేరదు. 26-ఎ సెక్షన్, దానిలోని నిబంధనలకు విరోధముగయుంటేను తప్ప, కరారు చెల్లునని ఆరోపించుచున్నది. కరారుకలిగి యుండడమును లేక దాని అర్హతను అనుమానించితే, 26-ఎ సెక్షన్ నిబంధనల ప్ర యోగించుటకు పూర్వమే అది పరిష్కరింపబడవలెను. ఒకవిషయమును పరిష్కరింప కోర్టుకు అధికారమున్నయెడల, ఆట్టిపరిష్కారమున కవశ్యమైన యన్ని అంశముల విమర్శింప దానికి యధికారముండవలెను. కరారును తోసివేయుటకుముందు కోర్టువారి ఉత్తర్వు అవశ్యమైనయెడల, 26-ఎసెక్షన్ నిబంధనలకు మాత్రము లో బడి కరారును సార్థకపరచ రివిన్యూకోర్టువారు తగియుండవలెను; అయితే, ఈవ్యా

జ్యములో: భూస్వామి కరారున చేరియుండనులేదు. తర్వాత వచ్చు వాని బద్ధపరచు ముందుండినవాని అధికారమును లేదనుచున్నాడు. గనుక క్రింది అప్పీల్ కోర్టువారి తీర్మానమునుగూర్చి, న్యాయప్రకారము అప్పీలును ముగింపుజేయు అప్పీలును మేము పంపించవలసి యున్నాము శెలవులు (తీర్పునుబట్టి) తేలును.

3 ప్రశ్న ప్రమాణనిరఖులస్థిరపరచుటలో, పారుదలభూములు ఒకపంటనే పండుచున్నవనియు, వాటియందు రెండవపంట సర్కారు పారుదలనుంచి పండించబడినపుడు ప్రమాణనిరఖుకు అర్ధభాగముపైగా చేర్చబడుచున్నది. అయితే, కొన్ని సందర్భములలో, ఈతీరువ ప్రాచీన పైమాషులోగాని లేక సెటల్మెంటువారివల్లగాని పూర్వమే బదలాయించి స్థిరముగ సాధారణపన్నుతో చేర్చబడి, రెండవపంట యేర్పడినను యేర్పడకున్నను ఈ మొత్తపన్ను చెల్లించబడుచున్నది. ప్రతిసంవత్సరమును రెండవపంట విస్తీర్ణమునుబట్టి పరిశోధనజేయు శ్రమను దొరతనపువారికి నివారించుటకును, ములికీ స్వల్ప ఉద్యోగస్థులజోలి రయితులకు కలగక యుండుటకును, పైజెప్పబడిన వెనకటి యేర్పాటు జేయబడినది. ఆయేర్పాటును రయితులకు విహితముగజేయ, రెండవపంటకైన ఇచ్ఛగానుండునపుడు అనుసరించు నిరఖులకు తక్కువగ పన్నును చేర్చడములో అవలంబించబడుచున్నది. ప్రస్తావ రెండవపంట పారుదలవినహా యేర్పడినపుడు రయితులేమీ చెల్లించరు. అదెట్లన, పారుదల భూమియని గుర్తించబడిన నేలను రెండవపంటగ ఎక్కించబడిన పుంజపైరు ఏ తీర్వాకు లోబరచబడదు. అరుదుగ, నంజభూములకు స్వంత పారుదల ఉపయోగపరుచబడుచున్నది. పారుదలలేని భూముల సందర్భములో, ఎన్నిపంటలనైన పండించరయితు అర్హుడైయున్నాడు; ఏలయన, భూమి ఒకసారికి యెక్కువగ ఉపయోగపరుపబడినను, దొరతనపువారికి హక్కుగల నీరు దానికి పారించబడలేదు. రెండవ సాగుకైన శిస్తు ఇటులని చెప్పకపోయినను, మెట్టకు నీళ్లపన్నే, హెచ్చు తక్కువగ అడుకడుకు భూమిని ఉపయోగపరచడమునకు నిశ్చయముగ యేలాటి సంబంధముగలిగి యుండలేదు.

1921.

Translate into your vernacular :—

1. This suit was field by one Bai Gulab (*a*) for a declaration that her marriage with the defendant was void under Hindu Law, and (*b*) for damages to the extent of Rs. 10,000

for the injury she suffered in body, mind, and reputation on account of that marriage. Briefly, the facts alleged by the plaintiff were that she was born of a Maratha woman named Durgabai, who was the mistress of a Modh Bania gentleman named Jagjivandas Kashidas of Bhuleshwar. She was therefore a Sudra by caste. On December 18, 1919, she went through a marriage ceremony with the defendant. This marriage was brought about by one Nandibai, with whom the plaintiff was living at the time. She alleged that at the time of the said marriage she believed herself to be the daughter of the said Jagjivandas Kashidas, a Modh Bania by caste. At the time of the said marriage the defendant knew that the plaintiff was a Sudra by caste and yet fraudulently went through the ceremony of marriage with her. Under Hindu Law such a marriage of a Sudra woman with a man of the twice-born caste was invalid. She therefore filed this suit for a declaration that the said marriage be held void and inoperative. The defendant had filed a petition on the Crown side praying that the custody of the plaintiff might be delivered to him. Under the circumstances mentioned above the defendant was not entitled to the custody of the plaintiff.

2. The defendant's contentions were that the marriage of a Sudra woman with a member of the twice-born caste was valid under Hindu Law; that he was legally married to her; that in the Municipal birth certificate of the plaintiff she was described as of the Bania caste; that the said marriage was attended by Banias who dined with the plaintiff before and after the marriage. In short, even if the marriage was not valid under Hindu Law, it was valid because the caste of the defendant had recognized it. As the plaintiff had left him, he, being the husband, was entitled to her custody. The defendant also counterclaimed that he was entitled to restitution of conjugal rights with the plaintiff.

3. His Lordship in giving judgment relied on 34, All., 589, and said that it was sufficient that the caste of the

defendant had not disapproved of the marriage. His Lordship therefore held that the marriage of the plaintiff with the defendant was valid and dismissed the plaintiff's suit with costs. His Lordship allowed the defendant's counterclaim and ordered restitution of conjugal rights with the plaintiff. Under the Habeas Corpus proceedings taken out by the defendant for custody of the plaintiff (she being of 17 or 18 years of age), and which were adjourned pending the disposal of the suit, his Lordship ordered that the custody of the plaintiff, who was present in court at the time of judgment, should be taken by the defendant.

4. The original basis of the assessment is a share of the crop. In the ancient Hindu Law, the sovereign was entitled to a portion of the gross produce, but the practice of many centuries disregarded the theoretical share. Inscriptions of the eleventh century in Tanjore show that the Chola kings took half the produce, a share which was increased to 60 per cent. and upwards in later years. When the British arrived. one-half to three-fifths was found to be the generally accepted proportion from irrigated lands, and about two-fifths from unirrigated; on valuable crops the share was smaller, but the cash assessment was greater. This enormous demand was further enhanced by the exactions and oppressions of the temporary renters and of the revenue officers, so that the revenue was mere anarchy, and the ryot could live only by evasion and fraud. The British assumed the correctness of the demand, and though they reduced oppression and confusion, they also put some check on evasion. Consequently the assessments were far too high, and till 1855, the practice was one of incessant and heavy but unsystematic reductions and remissions; prices also fell heavily, so that the assessments were ruining the ryots and restricting cultivation.

5. In a few districts where there had been a survey and valuation, the records had, by 1855, largely been lost or altered by fraud or otherwise; in many districts where there had

been none 'the land revenue is based merely on the unchecked statement of the Karnam'. In view, therefore, to reduce assessments, correct confusion, promote enterprise, and give security to the ryots, it was decided to survey the whole *ryotwari* area and to base the assessments on the productive power of the soil, 30 per cent. of the gross being taken as the maximum demand; the grain valuation was to be permanent for fifty years, but the rate for commutation into cash was to alter every seven years according to prices. In 1864 it was finally settled that, to avoid pressure on the poorer lands, the assessment should not be based upon a share of the gross, but should be half the net produce, and should be fixed in cash for thirty years.

6. The Indian Arms Act, 1878, section 22, makes penal the delivery of military stores into the possession of any person without previously ascertaining that such person is legally authorized to possess the same. The question is whether the appellant in this case delivered the stores. He did not deliver them with his own hands, that is admitted, because that was not his mode of business. He had a shop which was kept under a licence granted to him for the sale of arms, ammunition, and military stores, but he did not himself sell any stores there; he only visited it occasionally for purposes of inspection. He placed a man in charge of the shop for the purpose of selling the goods there. We fail to see how it can be contended that under these circumstances a delivery of the goods by the man in charge would not be a delivery by the owner of the shop. It is not a question of intention or of knowledge; it is the delivery which the Act makes penal, and the delivery by the manager is clearly in this case a delivery by the licensee. The authorities are concurrent upon this point. We have no doubt that the appellant is liable. Any other conclusion would render the Act ineffective for its avowed purposes. The appeal is dismissed.

Telugu Translation.

1. (*a*) ప్రతివాది తన్ను పెండ్లియాడినది హిందూలా ప్రకారము చెల్లదని చాటించుటకును, (*b*) ఈవివాహమువల్ల తన దేహము, మనస్సు, పేరు, వీటికి చెరుపు కలిగినందుకై పదివేలరూపాయలదాక పరిహారము పొందుటకును బాయిగులాబ్ యనుదానివల్ల యీ దావా తేబడెను. వాదివల్ల చెప్పబడు సంగతులు సంక్షేపముగ ఏవియన భూలేశ్వరమునందు జగ్జీవన్ దాస్ కాళీదాస్ యను మోద్ బనియాజాతి ఘనవంతుడుంచుకొన్నదుర్గాబాయిఅను. మహారాష్ట్రదానికి తాన పుట్టెను. గనుక జాతిలో తానుశూద్రది. 1919 సం. డిసంబరు నెల 18-వ తేదిని తన్ను ప్రతివాదిపెండ్లాడెను. అప్పుడు వాదిని సంరక్షణచేయుచుండిన నందీబాయి యీవివాహమునకు పోగు జేసెను. యీ వివాహకాలమున మోద్బనియ జాతిలోచేరిన. జగ్జీవన్ దాస్ యొక్క కుమార్తెయని తాను దలచియుండెను. వివాహకాలమున వాదిని శూద్ర జాతి స్త్రీయని ప్రతివాదియెరిగియుండియు తన్ను కృత్రిమముగ పెండ్లాడెను. హిందూలా ప్రకారము, యీలాగు శూద్రస్త్రీని ద్విజుడు వివాహముజేసికొనుట చెల్లదు. గనుక యీ వివాహము చెల్లదగినది కాదనియు నిష్ఫలమైనదనియు చాటింపబడుటకై యీదావానుతాను తెచ్చెను. వాదిని తనవశమున నుంచవలయునని సర్దారుతరపున ప్రతివాది అర్జీపెట్టెను. పైసందర్భముల ననుసరించి వాదిని తనవశమున ప్రతివాది యుంచుకోగూడదు.

2. శూద్రస్త్రీని ద్విజుడు వివాహముచేసికొనుట హిందూలా ప్రకారము యోగ్యమనియు ఆపెను తాను శాస్త్రీయముగ వివాహము చేసికొనెననియు, మునిసిపాలిటీ వారివల్లయివ్వబడిన జననపత్రికలో వాది బనియా జాతిదిగ వివరింపబడియున్నదనియు, పెండ్లికిముందును వెనుకను వాదితో (సమపఙ్క్తిగ) భోజనము జేసిన బనియాజాతి వారుపెండ్లికివచ్చియుండిరనియు ప్రతివాదివాదించెను. మెట్టుకు, హిందులా ప్రకారము యీ వివాహము చెల్లకపోయినను ప్రతివాదిజాతి (వారు) ఒప్పుకొన్నందున అదిచెల్లును. పెనిమిటియైన తన్ను ప్రతివాది విడిచిపోయినందున, తాను దానిని స్వాధీనమునకు అర్హుడు. దాంపత్యబాధ్యతలను వాది ఈడుజేయ తనకున్న హక్కునుబట్టి ప్రతివాది ఎదురుదావాతెచ్చెను.

3. 34 All. 589 పుటనుగల తీర్మానమును ఆధారముగగైకొని ప్రతివాది జాతివారు యీ, వివాహమును అనంగీకారముచేయక పోవుటయే చాలునని తీర్మానమును చెప్పుటలో న్యాయాధిపతి ప్రస్తాపించెను. గనుక ప్రతివాదిని వాది

వివాహమాడినది న్యాయమని తీర్మానించి, శెలవులతో వాది దావాను అతడుత్రోసి వేసెను. ప్రతివాది తెచ్చిన ఎదురుదావాను ఒప్పుకొని వాదితో దాంపత్యమునకు అతనికి ఉత్తర్వివ్వెను; (17 లేక 18-వయస్సుగల) వాదిని కోర్టులో హాజరుచేయుటకై ప్రతివాది దావాతెచ్చి యీవ్యాజ్యము ముగించువరకు నిలిపిపెట్టబడినదానిలో, తీర్మానమును చెప్పునపుడు న్యాయస్థలమున హాజరైయుండిన ప్రతివాది స్వాధీనపరచుకోవలయుననియు శెలవిచ్చెను.

4. పంటలోని పాలు నేలపన్నుకు మూలాధారము. ప్రాచీనహిందూశాసనమునుబట్టి నేల మొత్తముత్పత్తిని ఒకభాగమును పొందుటకు రాజు అర్హుడైయున్నాడు, అయితే అనేక శతాబ్దములనుండి యున్నవాడుకవల్ల (పంటలోని) విధాయకమైన భాగముగణింపకపోబడెను. చోళ (దేశపు) రాజులు ఉత్పత్తిలో అర్థభాగమును కైకొనుచుండిరనియు వెనుకటి సంవత్సరములలో నూటికి అరువదిపంతునను ఇంక ఎక్కువగను పాలు హెచ్చింపబడినదనియు తంజావూరినిగల పదునొకండవ శతాబ్దపు శిలాశాసనములు కనబరచుచున్నవి. ఇంగ్లీషువారి ప్రభుత్వములో మాగాణి నేలలనుండి సరిసగము మొదలు అయిదింట్లో మూడుపాళ్లవరకును, మిట్టభూములకు అయిదింట్లో రెండుపాళ్లను, అంగీకరింపబడిన దిట్టము; వెలపొడవైన పైర్లకు పాలుతక్కువయై రొక్కపన్ను యెక్కువయైయుండెను. పన్ను విషయము ఉత్త అరాజకముగను తప్పించుకోవడమువల్లను కృత్రిమము వల్లను కాపు జీవింపవలయునటుల హంగామిగు త్తదార్లయు రివిన్యూఉద్యోగస్థులయు కక్కసించడములు బాధలు వీటివల్ల, పైవిపరీతమైనజమ మరియుపొడిగించబడెను. ఇంగ్లీషువారు జమవాస్తవమని వహించుకొనిరి; మరియు వారు బాధలయు కలవరములయు మట్టుపరచి, తప్పించుకోవడమునకు ఆటంకము నేర్పరచిరి. గనుక పన్నులు మిక్కిలి పొడవైయుండెను; 1885వరకు ఎడతెగని ఎక్కువైన అయితే పద్ధతిలేని తక్కువ పరచడములున్నముజరాలే ఆచారముగయుండెను; ధరలుకూడ మిక్కిలిపడిపోయినవి; గనుకపన్నులు రయితులను నాశపరచి సేద్యమును తక్కువపరచినవి.

5. భూములను కొలవడము మతింపువేయడము జరపబడిన కొన్నిజిల్లాలలో 1855-వ సంవత్సర మప్పటికే విస్తారముగ పోగొట్టుకోబడనవి లేక కృత్రిమముగ లేక వేరువిధముగ మార్చబడినవి; ఏదియులేని యనేకజిల్లాలలో "కర్ణముయొక్క లేక సరిచూడబడని వివరణమునుబట్టి నేలపన్ను గణింపబడెను. గనుక, పన్నులతగ్గించుటకును, కలవరమును చక్కబెట్టుటకును, పూనికలు వృద్ధియగుటకును, రయితులకు రక్షణమొందవుటకును రయితువారి విస్తీర్ణమంత్రయునుకొలిచి, ఉభయరాశి ఉత్ప

త్తిలోని 100టిలో 30-కి మించకుండ జమగ పూసుకొనులాగును; ధాన్యపుమతింపు యాబై సంవత్సరములకు నిలకడజేసి, రొక్కముగ బదలాయించుటకైన నిరఖుమాత్రము వెలలనుబట్టి ఏడుసంవత్సరములకొకసారి మార్చవలసినదనియు నిర్ణయించబడెను. బీడు నేలల మీది తొందరను నివారింప, పన్నుకు ఉభయరాశి ఉత్పత్తిలోని భాగమును ఆధారముగ తీసుకోగూడదనియు అదినికరముగ యేర్పడిన నిలువ సగమైయుండవలెననియు మరియు ముప్పది సంవత్సరములకు స్థాయియైయుండవలెననియు 1864-వ సంవత్సరమునచివరకు పరిష్కరింపబడెను.

6. 1878 సంవత్సరపు ఇండియా ఆయుధముల చట్టములోని 22 సెక్షను, దండు సంబంధమైన సామానులను స్వాధీనములో యుంచుకొనుటకు ఒకనికి శాస్త్రసమ్మతముగ అర్హతయున్నదాయని ముందు విచారించుకొనక వాటిని అతనికి అప్పగింతచేయడము శిక్షార్హమని విధించుచున్నది. ఈవ్యాజ్యములో అప్పీలువాది ఆసామానులను అప్పగింతచేసెనా యనుటయే ప్రశంశ. తనచేతులార అతడు అప్పగింతచేయలేదని ఒప్పుకోబడుచున్నది, ఏలయన, అదిఅతని వ్యాపార పద్ధతిగాదు. ఆయుధములు, మందుగుండ్లు, దండుసంబంధమైన సామానులు వీటిని విక్రయించుటకు అనుమతిని కనబరచు చీటినిపొంది అతడు ఒకదుకాణమును కలిగియుండెను; అయితే, తానే ఖుద్దున సామానులను అతడు విక్రయించలేదు. పైచూపుకై మధ్యే మధ్యే అతడుపోయి చూచుచుమాత్రముండెను. అక్కడిసామానుల యమ్ముటకు దుకాణమును యొకమనిషికి స్వాధీనపరచెను. ఈలాటిసందర్భములో దుకాణస్వాధీనములో యుండువానివల్ల జేయుబడిన సరకుల అప్పగింత, దుకాణము యజమానునివలని అప్పగింతకానేరదని పోరాడుటకు కారణము మాకు కనుబడదు. ఇది ఉద్దేశమును బట్టినగాని ప్రజ్ఞనుబట్టినగాని ప్రశంసకాదు: అప్పగింతచేయడమునే చట్టము శిక్షార్హముగ జేయుచున్నది. మరియు యీవ్యాజ్యములో నిర్వాహకునిచే జేయబడిన అప్పగింత స్పష్టముగ లైసెన్సుబొందిదవానిచే జేయబడిన అప్పగింత యగుచున్నది. ఇతరమైన పరిష్కారము యీచట్టమునకై ఒప్పుకోబడిన యుద్దేశముల వ్యర్థపరచును.

1922.

Translate into your vernacular :—

1. Their Lordships heard yesterday the arguments on a revision petition from North Malabar involving an important

question of Muhammadan Law. It arose out of the judgment of acquittal by the Sessions Judge of a Mappilla woman and four others who took their trial on a charge of bigamy and abetment thereof. Briefly stated the facts were that the husband of the first accused who belonged to Mussalman faith, joined the Ahmediya sect. She then married another person and the former husband brought against her a case for bigamy. The Sessions Judge held that the complainant became an apostate by his conversion to Ahmediya faith and that the accused was at liberty to re-marry. Further, the accused acted in good faith having secured the *Fatwa* of the Government Kazi and the written opinion of the then Government Pleader.

2. The counsel for the petitioner argued that the question of good faith or bad faith did not enter into the composition of section 494, I.P.C., and that the lower court erred in holding that the accused were not guilty because they acted *bona fide*. On the merits, the counsel urged that the Sessions Judge had entirely misconceived the real question at issue and did not discuss the vital points of difference between the Ahmediya and Muhammadan doctrines and tenets. His conclusion that the Ahmediyas were apostates because the majority of Muhammadans considered them as such, was really begging the question. On the important and fundamental doctrines of the Koran, the two sects were in complete accord, *i.e.*, the unity of God and the prophethood of Muhammad. There was divergence on subsidiary matters, but that did not take the Ahmediyas out of the pale of Islam. The founder of the Ahmediya faith consistently preached the fundamental doctrines of Islam for upwards of 25 years. The counsel observed that a decision on this question was of far-reaching importance to the Ahmediya community in matters of their status and succession.

3. The counsel for the respondents argued that on a proper construction of section 494, I.P.C., the question of

bona fides was relevant and at any rate section 79, I.P.C., gave full protection to the accused, if they had acted in good faith. On the question whether the complainant had become an apostate by his conversion to the Ahmediya faith, the counsel contended that it was a matter to be decided on expert evidence. He referred to the *Fatwa* of the Government Kazi and also the depositions of expert witnesses examined for the defence who all said in a chorus that the Ahmediyas were apostates. He relied on the well-known authority of 'Fatwa Alamgiri' and said that if a Muhammadan said he was a prophet, he became an apostate as also his followers. So long as a Muhammadan considered Ramachandra, Krishna or Buddha to be prophets, in no sense he could be called a Muhammadan. He further argued that according to Ahmediyas themselves, orthodox Mussalmans, *viz.*, non-Ahmediyas, were Kafirs and Ahmediyas were prohibited from giving their daughters in marriage to non-Ahmediyas; and that on this ground also the Ahmediyas could not be called Mussalmans. The Public Prosecutor was neutral and did not argue either way. Their Lordships have reserved judgment.

4. Another important object of the re-survey is to lay down the boundary line of the village porambokes so clearly as on the one hand to protect the porambokes from encroachments and on the other hand to protect the adjoining land-owner from being harassed by penal charges for unintentional or imaginary encroachments. The protection of the village poramboke is necessary in the interest not of Government but of the village community. For this protection a very accurate survey is necessary. Indeed it is the need for protecting these porambokes that exposes the Madras Survey to the charge of meticulous accuracy. The trouble is that the porambokes in a South Indian village have rarely got well-defined natural boundaries. Whether it is a tank foreshore, a cart-track, a channel margin or a cattle-stand, the boundary

of the porambokes fades away gradually into the adjoining cultivation. The adjoining cultivator usually thinks that another two links or even five links more of cultivation will do the poramboke no harm. The same thought occurs to him regularly each succeeding year at the cultivation season. So, at the end of three years very little is left of what was once a 15 links cart-track, while 30 years' encroachments from all four sides may reduce the area of a cattle-stand by half. A three links encroachment on a narrow cart-track or irrigation channel can be, and often is, a very serious nuisance to village. And experience has shown that village public opinion is not strong enough to prevent these encroachments unless it is reinforced by a clear and indisputable survey boundary. That is why the Madras Survey strives to be so accurate that even if half a dozen stones on a poramboke boundary are removed it shall be possible to put them back with certainty within three links of their original position. This accuracy is also a protection to the ryot whose neighbour is inclined to push the common field bund out of the straight to his own advantage. Again, it is this same accuracy which enables the ryot who wants to plant palmyra trees on the field bund to save himself from future trouble with a too powerful neighbour by having regard to the line between the survey stones on his boundary.

5. The accused was charged with murder in having caused the death of Chinna Venkata Subbadu at Sunkesula on the 7th April last. The motive alleged was that the deceased had improper intimacy with the wife of the accused. On the night of the occurrence it was alleged that the accused beat and kicked the deceased while he was asleep. Chinna Venkata Subbadu bled profusely from the nose and mouth and then died, and the accused with two others were alleged to have removed the body and thrown it into a well. The defence was that the prosecution evidence was concocted because the accused who was the *Kattubadi* of the village had

given information to the authorities that some of the prosecution witnesses were manufacturing illicit arrack. The accused also said that at that particular time he was watching certain timber felled on poramboke ground. On the balance of evidence the Sessions Judge held that the prosecution evidence was overwhelming and convicted the accused of murder and sentenced him to transportation for life. In appeal it was argued that the conviction was against the weight of evidence, and that the evidence for the motive alleged was conflicting and improbable. On the other hand there was enough motive for some of the prosecution witnesses to concoct the case against the accused. Their Lordships set aside the conviction and sentence.

Telugu Translation.

1. మహమ్మదీయుల చట్టములో ఒకముఖ్యమైన ప్రశంసను తగులుకొని యుండు పునర్వివాహమునకైన ఉత్తరమలయాళమునుండి తేబడిన మనవినిబట్టి ఘనత వహించిన న్యాయాధిపతుల యెదుట నిన్న తర్కించబడెను. పెండ్లిమీద పెండ్లిచేసి కొన్నదానికిని ఆవిషయమైన కుమ్మకునకును నేరము మోపబడి విచారణకు తేబడిన ఒక మాపిళ్ళజాతి ఆడదానిని మరియునలుగురుని విడుదలజేసిన సెషన్ జడ్జీగారి తీర్మానమునుబట్టి పైమనవియేర్పడెను. సంక్షేపముగ అంశములేవనగా—మహమ్మదీయమతమును అవలంబించియుండిన మొదటిముద్దాయి పెనిమిటి ఆహమదీయుతెగను చేరెను. తరువాత ఆమెమరియొకని పెండ్లియయ్యెను; ఆమె పెండ్లిమీద పెండ్లిచేసుకొన్నందుకై మొదటి పెనిమిటి ఫిర్యాదు చెప్పెను అహమదీయు భిన్నమార్గమును ప్రవేశించినందున ఫిర్యాది మతభ్రష్టుడయ్యెనుగనుక ముద్దాయిపునర్వివాహము చేసికొన స్వతంత్రముగలిగియున్నదనియు మరియు గవర్నమెంటు ఖాజీగ్గదర ఫట్వాయును గవర్నమెంటు ప్లీడరుదగ్గర వ్రాత మూలకముగ అభిప్రాయమును పొందియుండుట వల్ల ముద్దాయికృత్రిమములేక నడిచెదనియు సెషన్ జడ్జీగారు అభిప్రాయబడిరి.

2. కృత్రిమములేదు. కద్దనే ప్రశంస హిందూదేశపు శిక్షాస్మృతి 494-వ సెక్షనులో చేరియుండలేదనియు ముద్దాయీలు కృత్రిమములేక నడచినందున శిక్షకుపాత్రులుకారని తలచుటలో క్రింది కోర్టువారు పొరబాటుపడిరని అర్జీదారుని పక్షమున లాయరువాదము చేసెను, సారాంశములో,—నిర్ణయింపబడవలసినముఖ్యాం

శమును బొత్తిగా తప్పుగా గ్రహించెననియు, మరియు అహమదీయ, మహమద్దీయ సిద్ధాంతములను విధులకును ఆయపట్టుగనుండు భేదాంశములను సెషన్ జడ్జీగారు విమర్శింపలేదనియు లాయరుచెప్పెను. మహమద్దీయుల నేతలు అహమదీయుల మతభ్రష్టులుగతలచడమునుబట్టి అహమదీయులు మతభ్రష్టులని అతడుకొన్న తేలిన యభిప్రాయము అన్యాయమైనది. ఏకమూర్తిత్వము, మహమ్మదు మహాత్ముడనుట అనుకొరాన్‌లోని ముఖ్యమైనమూలసిద్ధాంతములబట్టి, పైరెండుతెగలు పూర్తిగ ఏకగ్రీవులు ఉపబలముగనుండు విషయముల వేరుపడినవి. అయితేదానివలన అహమదీయులు తురకమతమునకు వెలియైనవారుగారు అహమదీయమతోద్ధారకుడు తురకమతమూలాధారసిద్ధాంతముల 25-వ సంవత్సరములపు పైగా అనుగుణ్యముగ భోధించుచు వచ్చెను. ఈప్రశంసనుబట్టిన తీర్పు అహమదీయ సమాజమువారి ఉనికి పారంపర్య విషయములలో మిక్కిలి ముఖ్యమని లాయరు పాటించెను.

3. ఇండియా శిక్షాస్మృతి 494-వ సెక్షన్‌కు యోగ్యముగ అర్థముచేసినయెడల కృత్రిమములేని యంశముపొందిక పడినదనియు, మరియు ఏలాగైనా, ముద్దాయీలు మంచియెన్నికతో నడచియుండినయెడల ఇండియాశిక్షాస్మృతి 79-వ సెక్షన్ వారికి పూర్ణప్రాపకము నొదవెనని ముద్దాయీల లాయరువాదించెను. అహమదీయమతాంతరమును ఫిర్యాది అవలంబించినందున తానుమతభ్రష్టుడాయెనాయను. ప్రశంస నిపుణతసాక్ష్యమునుబట్టి పరిష్కరింపబడవలసిన విషయమని లాయరు పోరాడెను. గవర్నమెంటు ఖాజీయొక్క ఫట్వాగురించియు ముద్దాయీలకాపుకై విచారించబడి అహమద్దీయులు మతభ్రష్టులని ఏకవాక్యతగ బలికిన నిపుణతగలసాక్షుల వాఙ్మూలములగురించియు అతడుమాట్లాడెను అతనుప్రసిద్ధమైన ఫట్వాఆలంగిరి ప్రామాణ్యమును రూఢిపరచి, ఒకతురకతానుమహాత్ముడని వచించినయెడల తాను తన ఆశ్రితులు మతభ్రష్టులయ్యెదరని చెప్పెను. రామచంద్రుడు, కృష్ణుడు, బుద్ధుడు వీరుమహాత్ములని ఒకతురకయెంచి యుండునవరకు అతడు యేవిధమునా తురక కానేరడు. అహమద్దీయుల సంప్రదాయప్రకారమే, శిష్టాచారతురకలు అనగాఅహమద్దీయులుకాని వారు కాఫిర్లనియు, అహమద్దీయులుకాని వారికి తమపిల్లలనిచ్చి పెండ్లి చేయు అహమద్దీయులు నిషేధింపబడియున్నారనియు మరియు ఆకారణమునుబట్టి గూడ అహమద్దీయులు తురకలని పిలువబడగూడదనియు అతడు వాదించెను. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు మధ్యస్థమునుండి ఏపక్షమునను వాదించలేదు. ఘనతవహించిన న్యాయాధిపతులు (తమ) తీర్మానమును నిలిపి పెట్టిరి.

* 24

4. ఒక పక్షమున పోరంబోకు భూముల ఆక్రమణము చేయబడక కాపుదల జేయుటకును, మరియొక పక్షమున అప్రయత్నపూర్వకమైన లేక కల్పితమైన ఆక్రమణములకై దండుగతీర్వ విధింపబడుటచే బాధింపబడు ఇరుగుపొరుగు భూస్వామికి రక్షణమొదవుటకును గ్రామ పోరంబోకులు పొలిమేర హద్దును నిశ్చయించడము మళ్ళీ మసాతు చేయడమునకును మరియొక ముఖ్యమైన ఉద్దేశము ఈరక్షణమునకు పరిష్కారమైన మసాతు ఆవశ్యకము. నిశ్చయముగ, ఈపోరంబోకులను కాపాడుటకైన అగత్యము సొంట్లు శోధించే పరిష్కారమును అనునిందను మదరాసు మసాతుఇలాఖావారిమీద ఆరోపించుచున్నది. కష్టమేమన, దక్షిణ హిందూదేశములోనే గ్రామ పోరంబోకులు చక్కగ పరిష్కరింపబడినవియు సహజమైనవియునైన పొలిమేరల యరుదుగ కలిగియున్నవి. అది చెరువుగర్భ ప్రదేశమైనా బండిదోవయైనా, కాలవకట్టయైనా లేక పశువుల మందనిలుచు స్థానమైనా పోరంబోకుల పొలిమేర క్రమేణ ఇరుగుపొరుగున సాగు జేయబడు ప్రదేశములో క్షయించుచున్నది. ప్రక్కనమందు కాపు, ఇంక రెండులేక ఐదు వుంగరములను సేద్యము చేసినను పోరంబోకుకు చెరుపునకలుగ జేయదని సాధారణముగ ఆలోచించుచున్నాడు. సేద్యపుకాలములో, ఆతర్వాతి సంవత్సరములలో అదేయెన్నిక అతనికి స్ఫురించుచున్నది ఈరీతిగ మూడు సంవత్సరముల వెనుక, 15 ఉంగరములుగనుండిన బండిదోవలో కొంచెమే మిగిలియున్నది. నాలుగుప్రక్కల 30 సంవత్సరముల ఆక్రమణము మందనిలుచు ప్రదేశపు విస్తీర్ణమును అర్థభాగమును తక్కువపరచును. ఇరకటమైనబండి దోవనులేక నీళ్లు పార్చడముకైన కాలవను మూడుంగరముల యాక్రమణము పలుమారు గ్రామానికి మిక్కిలి బలమైన యాతిబాధగయుండును స్పష్టమును నిరాక్షేపమునైన మసాతు పొలిమేరచే ఉపబలపరచబడకున్న ఈఆక్రమణములనివారింప గ్రామస్థులసాభిప్రాయము చాలినంత బలమైనదికాదని అనుభవమున తేలుచున్నది. పోరంబోకు పోలిమేరను 6 రాళ్లు ఎత్తివేసినగాని వాటి ఆదిమస్థానములనుండి చూఛిగ మూడుంగరముల దూరములోగా వాటిని మళ్లీనాటుటకు సాధ్యమగునంత పరిష్కారముగనుండ మద్రాసు మసాతు యత్నించుటకు ఇదియుకారణము. పొరుగునేలవారు తన ఆదాయమువకై సముదాయనేలగనిమను నిగ్గించ ఎన్నికగొన్నయెడల ఒకరయితుకు ఈపరిష్కారము ప్రాపకము ఒదవుచున్నది. మరియు, పొలమున తాటిచెట్లు నాటవలెననురయితుకు, తనపొలిమేరనున్న మసాతురాళ్లవరుసనుబట్టి, మిక్కిలిబలమైన పొరుగునేలవానిచే భవిష్యత్తున గలుగగల తొందరను నివారింప యీపరిష్కారమే శక్తినికలుగ జేయుచున్నది.

౫. గడచిన ఏప్రెల్ నెల 7-వ తేదిని సంతసాలను చిన్నవెంకట సుబ్బడను వానికి మరణమునుకలుగజేసి నందుకై ముద్దాయిపై ఖూనీనేరము మోపబడెను. ముద్దాయిభార్యతో మృతించినవాడు వ్యభిచరించెనని కారణముచెప్పబడెను. నేరము జరిగినదినము రాత్రిమృతించినవాడు నిద్రబోవునపుడు అతని ముద్దాయికొట్టితన్నె ననిచెప్పబడెను. చిన్నవెంకట సుబ్బని ముక్కు నోటిలోనుండి అమితముగ నెత్తురు కారి అతడు చచ్చెను. పిదప ముద్దాయి ఇద్దరితో కళేబరమును యెత్తి ఒక నూతిని బడవేసెనని చెప్పబడెను. గ్రామకట్టుబడిగ యుండిన ముద్దాయి, ఫిర్యాది పక్షమున నున్న సాక్షులు కొందరు దొంగసారాయిగాచు చున్నారని పై అధికార్లకు ఎరుకజేసినందున పిర్యాధివైపున సాక్ష్యము పన్నబడినదని నేరస్తుడు బలికెను. సుర్తించినకాలమున పొరంబోకు భూమిని నరకబడినమానుకు తాను కావలి యుండెననియు ముద్దాయి బలికెను. సాక్ష్యముల తారతమ్యమును బట్టి పిర్యాదివైపున సాక్ష్యము ఎక్కువైయున్నదనియు, ఖూనీ నేరమునకు ముద్దాయిని నేరస్తునిగజేసి సెషన్ జడ్జీగారు ముద్దాయికి యావజ్జీవము ద్వీపాంతర వాసపు శిక్షవిధించెను. అప్పీలున సాక్ష్యముయొక్క అంశిష్టమునకు నేరస్థాపన జేసినది విరుద్ధమనియు నేరమునకు కారణముగ జెప్పబడిన సాక్ష్యము విరుద్ధముగను అసంభావితముగ నున్నదనియు వాదించబడెను. మరియొకపక్షమున ముద్దాయిపై ఈదావాను కల్పనజేయు ఫిర్యాదివైపు సాక్షులలో కొందరికి చాలినంతగ్రూరభావముండెను. ఘనతవహించిన న్యాయాధిపతులు నేరస్థాపన, విధింపు వీటిని రద్దుపరచిరి.

1923.

Translate into your vernacular—

1. The Sessions room in the High Court was packed to-day when a rich Bania lady named Mankuvarbai, a widow aged about 28, and two other Bhatias, Gordhandas and Lakshmidas, were charged before Mr. Justice Martin and a special jury with conspiracy and attempt to cheat under the following circumstances. Devkaran Nanji, a wealthy merchant, died leaving sons from his previous wives, and accused No. 1 Mankuvarbai, his widow, was pregnant at the time of his death. This lady had previously given birth to

daughters only and being afraid that she might again give birth to daughters conspired with the other two accused to procure a male orphan from the Pandharpur orphanage in case of necessity. Accused No. 2 Gordhandas actually went to Pandharpur and arranged for procuring a male child. While the accused No. 1 was proceeding to Baroda she gave birth to two daughters in the train. On reaching Baroda the accused No. 3, who was there with the widow, wired to Gordandas to procure a male child and the latter, according to previous arrangements, sent the child already secured at Pandharpur to Baroda in charge of a wet nurse. This male child was substituted for one of the two girls born to the widow in the train and immediately afterwards a claim was lodged by the widow for a share in the estate of her husband in the hands of his sons by lodging a complaint in the High Court, as in the absence of the male child the accused No. 1 would be entitled to maintenance only as a widow under the local law.

2. All the accused pleaded not guilty to the charges framed as follows:—That the three accused entered into a conspiracy for cheating by personation and dishonestly inducing delivery of property by substituting a male infant for a female, that in the month of May acting in conspiracy they did attempt to commit an offence of cheating by knowingly placing a male child as born to the first accused and on the 10th May did make a claim in this honourable Court for an interest in the estate of late Devkaran Nanji. The hearing is proceeding.

3. There are various forms of co-operative activity in vogue in the different countries of the world. In England those connected with purchase, production and distribution appear to be the most popular and successful. In our Province in common with other parts of the country we have made very little progress in this direction. Taking agricultural societies alone, the total number of agricultural credit societies in all the districts of our Province at the end of the co-opera-

tive year 1921-22 reached the figure of 6,206, whereas those for purchase, and purchase and sale and for production and sale were 79 in all. And be it said to your credit, alone among our Deccan districts you had one such society in the year 1921-22, though unfortunately the transactions of the year resulted in loss. The difficulties in connection with the organization and management of such rural societies consist mainly in finding suitable men with business aptitude to run them. Agricultural societies for production alone do not seem to exist in our Province. Even those for production and sale may be counted on one's fingers. I am afraid, for a considerable time to come, experiments in the direction might not prove fruitful of any satisfactory results. If I may be permitted to make a suggestion however, the manufacture of sugarcane can be undertaken on a co-operative basis with considerable advantage in the sugarcane—producing areas of our districts. Agricultural societies for purchase and purchase and sale might serve a real need in several rural parts of our Provinec if properly organized and conducted on correct principles of co-operation.

4. At the Madras High Court to-day, Mr. Justice Spencer and Mr. Justice Kumaraswami Sastri delivered judgment in an interesting second appeal preferred by the Secretary of State for India against the decision of the Subordinate Judge of South Kanara in a Forest contract case. In this suit the right to cut and carry away the timber in a particular forest of the South Kanara district was sold in auction and confirmed in the name of the plaintiff. The conditions among others were that the plaintiff should remove the trees within a particular time. There was no condition whatever about the Government affording facilities to the plaintiff. The plaintiff paid the whole money and cut some timber but was not able to remove the whole of it within the stipulated time. On an application of the plaintiff, the District Forest Officer extended the time-limit on the ground that the justice of the

case required it. The plaintiff, however, was unable to finish his business before the extended time either. Consequently the Forest officer sold the uncut timber and such other portion of the timber as lay in the forest to some other person.

5. The present suit was instituted by the plaintiff in the District Munsif's Court at Puttur to recover damages from the Secretary of State on the ground that time was not of the essence of the contract and that the Forest officer had first promised to lend the State elephants to the plaintiff, but did not eventually do so and thus obstructions were thrown in his way of removing the timber. The District Munsif dismissed the suit holding that the question of time was of the essence of the suit and the other excuses put forward by the plaintiff were not proved.

6. On appeal, the Subordinate Judge of South Kanara reversed the District Munsif's decree and decreed the suit in favour of the plaintiff as sued for. The Secretary of State preferred the second appeal at the High Court and, on his behalf, it was contended that a sale proclamation was a business document, that it should be construed as such and that time should be taken to be of the essence of the contract. It was also urged that the Secretary of State was not bound by any hopes held out by any subordinates of the Government in the matter of leasing to the plaintiff Government elephants. On behalf of the respondent, the judgment of the lower appellate court was supported and it was contended that the questions in the case were mainly questions of fact and that the High Court had no power to interfere in the matter.

7. Their Lordships delivered judgment to-day agreeing with the District Munsif in holding that time was of the essence of the contract in this case. The circumstances that the plaintiff applied for extension of time and that the same was once granted, far from supporting the plaintiff's contention, really went against him, since he knew that without extension, his rights were at an end. As regards the other findings

recorded by the Subordinate Judge, the High Court held that any hopes held out by the subordinate officers of the Forest Department would not *ipso facto* bind the Government. On the last point, namely, whether there was any obstruction caused by the Government officers, the High Court called upon the Subordinate Judge to sumbit fresh findings on the question whether by reason of the Government timber lying on the tracks, the plaintiff was in any way prevented from carrying away his timber. In the result their Lordships directed that the findings should be submitted within one month after which the final decree will be passed by the High Court.

Telugu Translation.

1. మంకువార్ బాయి అను 28 వయస్సుగల భాగ్యవంతురాలైన బనియ జాతి భర్తవిహీనరాలును, గోర్ధన్ దాస్, లక్ష్మీదాసను భాటియాలిద్దరును క్రింద వివరింపబడిన సందర్భములలో బందుకట్టు, దగాచేయ యత్నమను నేరములు మోపబడి ఉత్తమజాతివాండ్లతో నున్న ఘనతవహించిన మార్టిన్ న్యాయాధిపతియెదుట విచారణకు తేబడినపుడు హైకోర్టున సెషన్ విచారణ జరుగుగది ఈదినము సమ్మర్దముగ నుండెను. దేవకరణ్ సజ్జీ యనుధనవంతుడైన వర్తకుడు ముందటి భార్యల కొడుకులుండగమృతిబొందెను. అతని నిర్యాణమపుడు అతనివితంతువును ఒకటో ముద్దాయి యునైన మన్కువార్ బాయి కడుపుతో నుండెను. ఈయిల్లాలు ఇంతకు ముందు కూతుళ్ళనే కని యుండెను! మరియు, మళ్ళీతాను ఆడబిడ్డనే కనునేమోయని వెరగంది, అగత్యమేర్పడునెడ పండర్ పూరులో నుండు అనాథబిడ్డల నిలయమునుండి ఒకఅనాథ మొగబిడ్డను తెచ్చుకొనుటకు మిగత రెండుముద్దాయీలతో బందుకట్టుజేసెను. రెండవ ముద్దాయిగోర్ధన్ దాస్ పండర్ పూరికి ప్రత్యక్షముగ వెళ్లి ఒక మొగబిడ్డను సంపాదించ యేర్పాటుజేసెను. ఒకటో ముద్దాయి బరోడాకు పోతూవుండగా రెయిల్వేబండిలో రెండు పిల్లలనుకనెను. బరోడా చేరగా, వితంతువుతో నుండిన మూడవముద్దాయి, ఒకమొగబిడ్డను సంపాదించమని గోర్ధన్ దాసునకు తంతికొట్టెను; ఇతడు, ముందుజరిగిన ఏర్పాటులప్రకారము ఇంతకుమునుపే సంపాదింపబడిన బిడ్డను పాలిచ్చు దాది స్వాధీనములో పండర్ పూర్ నుండి బరోడాకుపంపెను. రెయిల్వేబండిలో బుట్టిన రెం డాడబిడ్డలలో నొకటి బదులు ఈ మొగబిడ్డ ఉంచబడెను, తోడనే, తనపెనిమిటి కొడుకులస్వాధీనములో నుండు

తన భర్తస్వాస్త్యములో ఒకభాగమునకై హైకోర్టులో దావాతెచ్చెను; ఏలయన, మొగబిడ్డలేకున్న, ప్రదేశచట్టప్రకారము ఒకటో ముద్దాయి పోషణకే పాత్రురాలై యుండును.

2. ఈక్రిందిరీతిగ యేర్పరచబడిన నేరములకు నేరస్థులుకారని ముద్దాయీలందరుబలికిరి:—ఆడశిశువుకు మొగశిశువును మారాటముచేసి దగాచేయుటకును మరియు కృత్రిమముగ ఆస్తి అప్పగింతకై ప్రేరేపకము జేయుటకును ఆముగ్గురు ముద్దాయిలు బందుకట్టుకు ప్రవేశించినారనియు, బందుకట్టు ననుసరించి మొదటముద్దాయికిపుట్టినట్టుగ మొగబిడ్డను కావలెనని ఉంచడమువల్ల మేనెలలో దగాను జేయ యత్నించిరనియు, మరియు చనిపోయిన దేవకరన్‌నర్జి స్వాస్త్యమున హక్కుకై యీకోర్టులో మే నెల 10-వ తేదిని దావా తెచ్చిరనియు విచారణ జరుగుతూ యున్నది.

3. ఈలోకములోని నానాదేశములలో ఆచరింపబడు సాముదాయక కార్యములు నానావిధములుగ నున్నవి. ఇంగ్లాండునందు కొనడము, ఉత్పత్తి చేయడము, పంచి పెట్టడము వీటినిసంబంధించినపనులు జనసమ్మతముగను అనుకూలముగను నున్నటు కనబడుచున్నది. మనరాష్ట్రములో దేశసగలి ఇతర భాగములయందువలె ఈతట్టునమనము చక్కగ నభివృద్ధికాలేదు. వ్యవసాయ సంఘముల మట్టుకుగమనించినయెడల, 1921-22 సముదాయ సంవత్సర చివరను మనరాష్ట్రము యొక్క సకలప్రదేశములలో 6206 వ్యవసాయపు పరపతిసంఘములు తేలినవి, అయితే కొనడముకును, కొనడము విక్రయించడముకును, మరియు ఉత్పత్తిచేయడము విక్రయించడమునకునైనవి మొత్తములో 79 దేయుండినవి. ఇది మీకు ప్రతిష్ఠగయెంచబడితే, మన దక్కను ప్రదేశములో మాత్రము 1921-22లో అటువంటి సంఘ మొకటేమిగులుండెను! దౌర్భాగ్యముగ ఆసంవత్సరమున దాని పనులు నష్టముగ ముగించినవి. ఇటువంటి గ్రామసంఘములను యేర్పరచడము, పరిపాలించడము వీటి సంబంధమైన కష్టములు, ముఖ్యముగ వాటిని నడపించుటకు వ్యాపారము నడుప సామర్థ్యముతో గూడిన తగువారిని గుర్తించుటయే. ఉత్పత్తిమాత్రమునకైన వ్యాపారసంఘములు మనరాష్ట్రములో యుండేటట్లు కనబడలేదు. ఉత్పత్తికిని విక్రయమునకును నైనవి గూడ ఒకని వ్రేళ్ళతో లెక్కింప తక్కువగ నున్నవి. ఈ వైపున శోధనలు యిక ముందుబహుకాలమువరకు తృప్తికరముగ ఫలింపవని నే వెరగందుచున్నాను. ఐనప్పటిని నాయభిప్రాయమును జెప్ప నాకు శెలవిచ్చిన యెడల,

చెరుకుపంట యరొయ్యేడు మనప్రదేశములకు మిక్కిలి అనుకూలముగను సముదాయ పద్ధతిగ చెరుకు పంటజేయుటను పూనుకోవచ్చును. కొనడము, మరియు కొనడము విక్రయించడము వీటికైన వ్యవసాయ సంఘములు, క్రమముగ యేర్పరచబడి సరియైన సాముదాయక మూలసూత్రముల ప్రకారము నడపబడినయెడల మనరాష్ట్రములో యనేక గ్రామ భాగములలో వాస్తవముగ అగత్యమునకు పనికివచ్చును.

4. ఒక అడవి ఒప్పందపువ్యవహారమున దక్షిణకన్నడంజిల్లా సబార్డినేట్ జడ్జీగారి తీర్మానముమీద ఇండియాదేశపు కార్యదర్శి యిచ్చుకొన్న చోద్యమైన రెండవ అప్పీలును ఘనతవహించిన స్పెంసరు, కుమారస్వామి శాస్త్రి వీరు నేటి దినము తీర్మానించిరి. ఈవ్యాజ్యములో, దక్షిణ కన్నడంజిల్లాలో ఒకగుత్తింపబడ్డ అడవిలో మానులకొట్టి కొనుపోవుటకైన బాధ్యత యేలంపాడపడి వాదిపేర ఖాయముజేయబడెను. గుర్తించబడిన కాలములో వాది చెల్లను తీసుకొని పోవలయునని షరతులో యేర్పడియుండెను. వాదికి దొరతనపువారు వునులుచేయుటకైన షరత్తేదియులేదు. వాది పైకమునుపూర్తిగ చెల్లించి, కొన్ని మానులనరకెను, అయితే యేర్పాటు జేయబడిన కాలములోగా మానుల తీసుకొని బోవ సాధించలేదు. వాది అర్జీనిబట్టి, ఈవ్యవహారములో అటుజేయుట న్యాయమని District Forest Officer కాలావధిని హెచ్చించెను. ఐనప్పటికి హెచ్చించినకాలములో గూడ వాది తనకార్యమును ముగించకపోయెను. దానినిబట్టి Forest Officer నరకని మానులను మరియు తీసుకొని పోక అడవిలో విడిచి పెట్టబడిన మానులను వేరొకనికి విక్రయించెను.

5. ఒప్పందమునకు కాలనిర్ణయము సత్తు కాదనియు వాదికి దొరతనపువారి ఏనుగుల సహాయముగ యిచ్చెదనని మొట్టమొదట జెప్పిన Forest Officer వెనక ఆలాగు చేయకపోయినందున మానుల తీసుకొనిపోవుటలో వాది ఆటంకపరచబడెనను కారణమును బట్టి Secretary of State for India నుండి నష్టద్రవ్యమును కైకొనుటకు Puttur Dt. Munsiff Courtలో వాది ఈదావాను తెచ్చెను. కాలనిర్ణయము వ్యాజ్యమునకు సత్తనియు వాదివల్ల జెప్పబడిన యితర సాకులు రుజువుకాలేదనియు District Munsiff దావానుతోసివేసెను.

6. పై వివరమందు Subordinate Judge గారు District Munsiff తీర్పును తలక్రిందులు జేసి వ్యాజ్యము తెచ్చిన రీతిని వాది పక్షమున తీర్మానించెను. Secretary of State గారు High Courtకు రెండవ అప్పీలు

చేసెను. మరియు విక్రయించుటకైన ప్రకటన వ్యవహార దస్తావేజనియు ఆరీతిగదాని భావించవలెననియు ఒప్పందమునకు కాలనిర్ణయము సత్తనియు అతని పక్షమున వాదించబడెను. దొరతనపువారియేనుగులను గుత్తకిచ్చు విషయమున Government క్రింది వుద్యోగస్థులు నమ్మికజేసినదానికై తాను బద్ధుడుకాడనియు Secretary of State వైపున చెప్పబడెను. అప్పీలు ప్రతివాదికై క్రింది అప్పీల్‌కోర్టువారి తీర్మానము ఆదరించబడి, ఈవ్యాజ్యములోని యంశములు ముఖ్యాంశములనియు వాటిని విమర్శించుటకు High Courtవారికి అధికారములేదనియు ప్రతివాదము చేయబడెను.

7. ఒప్పందమునకు కాలనిర్ణయము సత్తని District Munsiff కు అనుగుణ్యముగ యీదినము ఘనతవహించిన న్యాయాధిపతులు తీర్పు జెప్పిరి. కాల అవధిని హెచ్చించ వాది అర్జీపెట్టినదియు, ఆలాగు ఒకతూరి కాలము హెచ్చించబడినదియు యీసందర్భములు వాది చెప్పడమును ఆదరించక, కాలము హెచ్చించకున్న తన బాధ్యతలు ముగింపవునని తానెరిగి యుండినందున, అవి అతనికి ప్రతికూలముగనున్నవి. Subordinate Judgeగారి వల్ల యేర్పరచబడ్డ తీర్పునగలయంశములనుబట్టి, Forest Department క్రిందివుద్యోగస్థులు జేసిననమ్మిక ఆయంశమును బట్టియే దొరతనపువారిని బద్ధపరచదని High Court వారుతీర్మానించిరి. దొరతనపు వుద్యోగస్థులవలన ఆటంకములు జేయుబడెనాయను కడపటి యంశమును బట్టి, దొరతనపువారి మానులుదోవకడ్డముగ నుండినందున, తన మానులను తీసుకొనిపోవుటలో వాది ఆటంకపరచ బడెనా యను యంశమున Subordinate Judgeగారిని క్రొత్త తీర్పులు పంపించమని High Courtవారడిగిరి. చివరను ఆతీర్పులు ఒకనెలలో గావలెననియు ఆవెనుక కడపటి తీర్పు చేయబడుననియు High Courtవారు ఉత్తర్వుజేసిరి.

1924

Translate into vernacular:—

1. Though the State has a right to fix the land-tax at its discretion, it does so in accordance with certain principles. In ryotwari it is held that, with a few exceptions, its proper amount is half the value of the net produce of the land after the expenses of cultivation have been deducted from the gross produce. At the commencement of the ryotwari settlement the tax was determined in a somewhat rough-and-ready manner, which left many anomalies and inequalities to be afterwards rectified. The worst of these have been amended from time to time, and at the present time there is a Survey Department, which determines, the exact area of villages and subdivisions of villages and fields, and a Settlement Department which calcluates the rate of assessment for each in accordance with the 'half-net' principle. The calculations of produce and assessments thus revised are to be in force for thirty years.

The Government have in times past furnished a title-deed setting out what is called proprietary right in the case of all zamindars either ancient or created within the last century and they still continue to furnish such title-deeds to persons who redeem the land-dues in perpetuity by a lump sum payment. No such title-deed, however, is given to ryots holding under ryotwari, and they are left to make their own arrangements as to creating a title when they dispose of lands by private transaction. When first a ryot is put in possession of land he is furnished with a document called a patta. But this is liable to revision at each annual Jamabandi, and is merely a document to show that, according to the Government register, the ryot for that year holds, without relinquishment, such and such survey fields, or parts of them, and that the Government looks to that ryot and no other for the Government land-dues until further notice.

2. One Swami was a lunatic. His son died leaving three minor sons. His son's widow applied to be made the manager of the property of the lunatic and the guardian of his person.

The District Judge appointed her the manager and guardian of the property and person of the lunatic in 1904. The property was ancestral and belonged to the lunatic and his grandsons jointly. The eldest of the grandsons of the lunatic alleging that he had attained majority applied to the District Court to appoint him manager and guardian and to cancel the order of 1904 appointing his mother as such. The District Judge took the view that, once in a Hindu family there was a male competent to be the manager thereof, he was, as of right, entitled to be the manager of the lunatic's share of the property and the guardian of his person. The District Judge therefore cancelled the appointment of the widow of the lunatic's son and appointed the eldest son in her place. He also found that the eldest son had become a major though that fact was disputed.

Against this order the former manager and guardian preferred an appeal. In appeal it was contended for the appellant that in a joint Hindu family once the appointment was made, the person appointed manager and guardian could not be removed under the Lunatic's Act unless sufficient cause was shown. It was also pointed out that, though there were vague allegations of mismanagement and misappropriation on the part of the original guardian, no particulars had been given no evidence had been let in and no finding recorded in regard to the allegations of mismanagement and misappropriation. It was also urged that the eldest son had not attained majority, and was a puppet in the hands of his maternal grandfather who had his own ends to serve by removing the originally appointed guardian and getting the eldest boy appointed in her place.

Their Lordships held that the eldest son had become a major, but they took the view that specific charges must be alleged and proved before the original appointee could be removed and the Court also would have to decide whether in the interests of the lunatic the original guardian or the eldest

son should be the manager and guardian. Their Lordships reversed the order of the lower Court and remanded the petition to be disposed of according to law, the cost to abide the result.

3. The co-operative spirit should take root in a village and the villager should realize that what individuals cannot do, societies can easily do in the matter of capital required, necessary organization and supervision and possibility of increased production by the application of chemical fertilizers and employment of necessary agricultural machinery. For this purpose the village bank is a necessary adjunct. These are organized on the principle of mutual credit and then institutions should be set up for co-operative buying and selling and then followed by co-operative industries. By co-operation the necessary capital beyond the means of an individual can be raised and co-operation ensures economy in maintenance and management. Costly machinery can be made to serve common purpose at joint expense. In sugarcane plantations sugar refinery can be started or even a common mill to be driven by machinery can usefully and economically be used for crushing cane. Machines with engines may be bought with the society s credit and paid for out of their own hire at so much an hour or a day to members, but there should be certain prospect of repaying the cost by hire in a comparatively short time as the machinery wears away rapidly. Instead of the machinery being kept idle and when it is not wanted by the members it may be hired to outsiders at a higher rental under proper safeguards as is being done in other countries. Transport service can very well be arranged on co-operative lines. Road repairing and other public works may be undertaken by the co-operative societies for their own advantage and for the advantage of the public as it ensures better work. In New Zealand the co-operative system of carrying out public works as applied to railway and road formation was adopted by the Government since 1891.

4. An interesting Sessions case is reported from Moradabad, in which the Sessions Judge has just sentenced the Headmaster of a school to six months' rigorous imprisonment and a fine of Rs. 200, for causing grievous hurt to one of his pupils, who died as a result thereof. The story alleged for the prosecution was that the Headmaster of the school beat a boy of his school very severely. The injuries received by the boy were of a serious nature and there was very little hope of the boy's surviving them. The Headmaster, in order to save himself from the consequences of his act, conspired with the Sub-Assistant Surgeon of the town dispensary under whose treatment the boy was placed to have poison administered to him, so that it might afterwards be given out that the death was due to suicide; and, in pursuance of the conspiracy, the Sub-Assistant Surgeon gave a quantity of opium to the boy, from the effects of which he died the next day. Both the Headmaster and the doctor were sent up for trial under various sections of the Indian Penal Code. Both the accused pleaded not guilty. Medical evidence showed that the cause of the death was either beating or poisoning. The assessors found both the accused not guilty. The judge, agreeing with the assessrs, found the doctor not guilty and acquitted him, but disagreeing with the assessors, he found the Headmaster guilty of an affence under section 325, Indian Penal Code, and convicted and sentenced him as above.

TRANSLATION.

తమకు తోచిన మట్టుకు సెలపన్ను నిర్ణయించుటకు దొరతనపు వారికి స్వతంత్రమున్నను, కొన్నిసూఃసూత్రములను బట్టి వా రాలాగు జేయుదురు. రయిత్వారి పద్ధతితో కొన్ని మినహాయింపులుపోను,పంటఉభయ రాశినుండి ఖర్చులనుతోసి,నికఖు ఉత్పత్తి క్రయములో సగము యుక్తమైన పన్నని నిర్ణయింపబడియున్నది.రయిత్వారీ పద్ధతి తేబడినపుడు, పన్నుచక్కగ పరిష్కరింపబడక యుండినందున, అనేకవిపరీతములును హెచ్చుతగ్గులును వెనుక దిద్దుబాటుచేయవలసియుండినవి. వీటిలో ఖిల్కీలి చేసైనవి అప్పుడపుడు దిద్దుబాటు చేయబడినవి; గ్రామములు గ్రామభాగ

ములు, పొలముల భిన్నములు వీటిసరియైన విస్తీర్ణములను నిర్ధారణజేయు సర్వేడిపార్టు మెంటొకటియు, నిరఖు (ఉత్పత్తి) లో సగమను సూత్రమునుబట్టి శిస్తురేటును లెక్కబెట్టు సెటిల్మెంటు డిపార్టుమెంటొకటియు ప్రస్తుతమున ఏర్పడియున్నవి. ఈరీతిగ పునర్విమర్శ జేయబడిన ఉత్పత్తి శిస్తు వీటి మతింపులు ముప్పైసంవత్సరము లకు చెల్లనలసియున్నవి.

మునుపు, గతశతాబ్దమునయుండిన ప్రాచీనమైన లేక క్రొత్తగ నేర్పరుపబడిన అన్ని జమీందారీలవిషయములలో భూస్వామిబాధ్యతను కనబరచు ఒక(టయిటిల్ డీడును)దొరతనపు వారు యిచ్చియున్నారు: నేలను అవ్వవలసినందుకై మొత్తముగ పైకము చెల్లించి విడుదలచేసి కొనువారికి అలాటి టయిటిల్ డీడులను ఇంకనుయి ప్పించుచున్నారు. అయినను రయత్వారీ పద్ధతిక్రింద నేలను యుంచుకొని యుం డు రయితులకు అలాటిటయిటల్ డీడును యచ్చుటలేదు; మరియు నేలలను తాము అమ్ముకొన్నపుడు తామే స్వంతముగ యేర్పాటులు జేసుకోవలసియున్నారు. నేలను మొట్టమొదట ఒకరయితుకు స్వాధీనపరచినపుడు, పట్టాయను పేర ఒక దస్తావేజును అతడు పొందుచున్నాడు. అయితే, ప్రతిసంవత్సరము జరుగు జమా బందియపుడు అది పునర్విమర్శ జేయదగియున్నది మరియు, గవర్మెంటు లెక్కప్ర కారము, అది, ఈయాసర్వే పొలములలేక వాటిభాగములు వీటిని విడుదలచేసి కొనక రయితుయుంచుకొని యున్నాడనియు, మళ్ళీ చాటింపు జేయబడునరకు దొర తనము వారికి చేయవలసినబాకీలను ఆరయితే చెల్లించవలసిన వాడనియు మాత్రము కనబరచు దస్తావేజుగ నున్నది.

2. స్వామియను నాతడు చలచిత్తము గలిగియుండెను. యుక్తవయస్సు రాని ముగ్గురుకొమాళ్ళను విడిచి అతనికొడుకు గతించెను. చలచిత్తముగలవాని ఆ స్థిరాస్తి నిర్వాహ కర్తవ్యమునకును అతని దేహసంరక్షకత్వమునకును తాను నియమింపబ డుటకై అతనికోడలు అర్జీబెట్టెను. 1904 వ సంవత్సరమున జిల్లా జడ్జీగారు ఆలాగే ఆమెను నియమించెను. పిచ్చివాని మనుమళ్ళలో జ్యేష్ఠుడు, తనకు యుక్తవయస్సు వచ్చినదనియు, తనతల్లికి మారుగతన్ను నిర్వాహకుడుగను సంరక్షణకర్తగను నియ మించవలెననియు 1904 వ సంవత్సరమున యేర్పడిన తనతల్లి నియామకమును రద్దు పరచవలెననియు జిల్లాకోర్టున అర్జీబెట్టెను ఒకహిందూ కుటుంబమున నిర్వాహకు డుగనుండ అర్హతగల పురుషుడుండిన యెడల, చలచిత్తముగలవాని స్వాస్థ్యభాగ మునకు నిర్వాహకుడుగను, అతని దేహసంరక్షణకర్తగనుండ స్వతః అతనికి స్వాతం త్ర్యముకలదనేయూహను District judge కైకొనెను. గనుక, District-judge చలచిత్తుని వితంతుకోడలిని నివర్తించి ఆమెకు బదులు జ్యేష్ఠకుమారుని

నియమించెను. జ్యేష్ఠకుమారుడు యుక్తవయస్సును పొందలేదని వివాదింపబడినను అతనికి వయస్సువచ్చెననికూడ అతడు తీర్మానించెను.

ముందుంచిన నిర్వాహకసంరక్షణకర్త యీ యుత్తర్వునుబట్టి అప్పీలుచేసెను. అవిభక్తహిందూకుటుంబములో ఒకసారి నియామకము జేయబడినయెడల, చాలినంత కారణము కనబడుపబడితేగాని చలచిత్తుల చట్టమునుబట్టి నిర్వాహకమునకును సంరక్షకత్వమునకును నియమింపబడ్డమనిషి నివర్తింపకూడదని అప్పీలు వాదికై వాదింపబడెను. మొదటిసంరక్షకమైన దానిమీద, అనిర్వాహకము, దుర్వినియోగము ఇవి అస్పష్టముగ మోపింపబడినను, ఆదోషములబట్టి వివరములు జెప్పబడలేదు, సాక్ష్యమియ్యబడలేదు, తీర్మానింపబడుటయు లేదనికూడ కనబడుచబడెను. జ్యేష్ఠకుమారునికి వయస్సు రాలేదనియు మొదటిసంరక్షణకర్తను తొలగించి, జ్యేష్ఠుడైన బాలుని నియమింప జేయుటనుచే తాను ఫలమును పొంద ఉద్యమించు తన మాతామహుని యిష్టానుసారముగ జ్యేష్ఠకుమారుడు నడచువాడనియు ఊనిజెప్పబడెను జ్యేష్ఠకుమారునికి వయస్సువచ్చినదని ఘనతవహించిన న్యాయాధిపతులు తీర్మానించిరి; అయితే మొదట నియమింపబడిన మనిషి నివర్తించుటకుముందు ముఖ్యమైన దోషములు జెప్పబడి రుజూపరచబడవలెననియు, చలచిత్తుని అక్కరకై మొదటి సంరక్షకర్తనో లేక జ్యేష్ఠకుమారునియో నిర్వాహక సంరక్షకర్తగ నుండునట్లు న్యాయాధిపతులు తీర్మానించవలసియుండుననియు వారు యూహించిరి. క్రిందికోర్టు తీర్మానమును మార్చి, ముగింపునుబట్టి శెలవులిచ్చుటకు, అర్జీని న్యాయప్రకారము తీర్మానించ క్రిందికోర్టుకు ఘనతవహించిన న్యాయాధిపతులుపంపిరి.

3. సహకారభావము పల్లెటూరులో వేళ్లుపాతవలెను; మరియు, నిలువ, అవశ్యమైన యేర్పాటును పైవిచారణయు, రసాయనశాస్త్రసంబంధమైన భూసత్తువలయు, మరియు కావలసిన వ్యవసాయ యంత్రముల యుపయోగించి నేల ఉత్పత్తిని వృద్ధిజేయుటయు, ఈవిషయములలో రయితు స్వకీయముగ జేయుగూడని పనిని సంఘములు సులభముగ జేయగల వనుటను పల్లెటూరు కాపు నిశ్చయముగ గ్రహించవలెను దీనికై గ్రామబాన్కు ముఖ్యముగ చేరియుండెడిది. ఇవి పరస్పరనాణ్య పద్ధతిని బట్టి ఏర్పరచబడియున్నవి. ఆ వెనుక సమిష్టి క్రయ విక్రయములకు స్థాపనము ఏర్పరుపబడి తోడనే సహకారపాటులు వెంటబడవలెను. సహకారమువలన ఒకడు తనశక్తికిమించి నిలువను కలగజేసి కొనగలడు: మరియు సహకారము పోషణయందును నిర్వాహకమునందును మితవ్యయమును నిశ్చయపరచుచున్నది. సముదాయ ఖర్చున వెలపాడునైన యంత్రములు సముదాయ ఉద్దేశ్యములకు ఉపయోగించుకొనవచ్చును. చెరుకుతోటలయందు చక్కెరను శుద్ధపరచలేక చెరుకును నలగకొట్టుటకు యంత్రములచే నడిపించు ఒకసముదాయగానిగనైన యేర్పరచవచ్చును. సంఘముయొక్క నాణ్యమును బట్టి యంత్రములతో నుపకరణములగొని, గంటకులేక దినము

నకెంత బాడుగని నిర్ణయించి మెమ్బర్లకు అద్దెకిచ్చి ఆపైమునుగొని క్రయమొత్తమును చెల్లించవచ్చును; అయితే ఉపకరణము శీఘ్రములో అరిగి పోవునుగనుక హెచ్చులేక్కువగ కొద్దికాలములోనే విలువమొత్తమును అద్దెనుండి మళ్లీచెల్లించుటకుపూర్తియైన సమ్మికయుండవలెను. ఉపకరణములచే పనిజరిపించక పెట్టుకున్న మరియొక మెమ్బర్లకు అవశ్యము లేనపుడు ఇతరదేశములందు జేయుచుండు తీరుగ తగుపాటి అంపుదోళ్లు ఏర్పరచుకొని ఇతరులకు మరిహెచ్చైన అద్దెకు దానియివ్వవచ్చును ఒకయూరినుండి మరియొకయూరికి తీసుకొని పోవుపని సహకార పద్ధతుల చక్కగ యేర్పాట్లుజేయవచ్చును. దోవలు చక్కబెట్టడము మరియు దివాణపుపనులు వీటిని జేయు తమకు ప్రజలకు మేలుగపూనుకోవచ్చు; ఇటు జేయ నిశ్చయముగ కొంచెము మేలైన పని. ఇసుపదారి, దోవవీటి నిర్మాణమునకు సంబంధించిన దివాణపుపనులు సహకారపద్ధతిని చేయించడము 1891 మొదలు న్యూజీలండులో దొరతనపు వారివల్ల అవలంబింపబడెను.

4. మొరదబాద్ సెషన్ కోర్టులో జరిగిన స్వారస్యమైన యొకవ్యాజ్యము వదంతియగుచున్నది. తనవిద్యార్థులలో నొకనికిబలమైన ఘాతను కలుగజేసిన బడి ప్రథమోపాధ్యాయునికి, విద్యార్థి దానివలన చనిపోయినందున, ఆరు నేలల కఠినశిక్షను రెండువందలరూపాయిలు జుల్మానాను Session Judge ఇపుడు విధించెనట. తనబడిలో చేరిన ఒకబాలుని ఆబడి ప్రథమోపాధ్యాయుడు మిక్కిలి క్రూరముగ కొట్టెనని ఫిర్యాదిపత్రమున జెప్పబడెను. పిల్లకాయకు గలిగిన గాయములు బలమైనవిగ నుండినందున వాడు చావక బ్రతుకునని తోచలేదు. ప్రథమోపాధ్యాయుడు, తనకృత్యఫలములనుండి తాను తప్పించుకొనుటకై, బాలునిమరణమునకు ఆత్మహత్య కారణమని వదంతి పుట్టించదలచి, బాలునికి విషమునివ్వ, బాలునికి చికిత్సచేయుచుండిన ఆయూరు వైద్యశాలయందుండు Sub Assistant Surgeon తో కుట్రజేసెను; ఆకుట్ర ప్రకారము, Sub Assistant Surgeon ఆపిల్లకాయకు కొంతనల్లమందునిచ్చినందున బాలుడు మరునాడు గతించెను. ఇండియా శిక్షాస్మృతినుండు కొన్ని సెక్షనులలోగల నేరములు మోపబడి ప్రథమోపాధ్యాయుడును వైద్యుడును విచారణకు పంపబడిరి. ముద్దాయీలుయిద్దరు తామునిరపరాధులని వాదించిరి. కొట్టినందునలేక విషముపెట్టినందున మరణము గలిగెనని వైద్యసాక్ష్యమువల్ల తెలిసినది. ముద్దాయీలిద్దరు నేరస్థులుకారని పంచాయతీవారు నిర్ణయించిరి. న్యాయాధిపతి, పంచాయతీవారి అభిప్రాయముతో కలసి వైద్యుని నిరపరాధియని తీర్మానించి విడుదలచేసి. అయితే పంచాయతీ వారితో భేదాభిప్రాయముగొని ప్రథమోపాధ్యాయునిమీద ఇండియా శిక్షాస్మృతి 325 వ సెక్షను ప్రకారము నేరస్థునిగ తీర్మానించి, పైనకనబరచిన రీతిగ అతనిని శిక్షించెను.

ఆంధ్రగ్రంథములు

వచనగ్రంథములు.

	ప్రతి 1-కి రూ.	అ.
ఆంధ్రవచనభాగవతము, ద్వాదశస్కంధములు, ఒకేసంపుటం	9	0
,, మూడుసంపుటములు	10	8
ఆంధ్రవచనభారతము—		
,, ఆదిసభాపర్వములు	3	0
,, ఆరణ్యపర్వము	3	0
,, విరాటోద్యోగపర్వము	3	0
,, భీష్మద్రోణపర్వములు	4	8
,, కర్ణశల్యసౌప్తికస్త్రీపర్వములు	3	0
,, శాంతిపర్వము	4	8
,, ఆనుశాసనికము మొదలు స్వర్గారోహణపర్వము వరకుగల సంపుటము	4	8
ఆంధ్రవచనవాల్మీకిరామాయణము, 2 సంపుటములు (అచ్చు)		
ఆంధ్రవాఙ్మయచరిత్రసంగ్రహము	1	12
ఆంధ్రకవిత్వచరిత్ర, బసవరాజు అప్పారావుగారిది	1	12
శ్రీగురుజాడ శ్రీరామమూర్తిగారి ఆంధ్రకవిజీవితములు	4	0
అరేబియన్‌నైట్సుకథలు	1	4
న్యాయవిచారము, ప్రహసనం	0	4
తులసీదాసురామాయణము	8	0
తిలకుగారిసెక్యూరిటీకేసు, ఉపన్యాసములు	0	14

	ప్రతి 1-కి రూ.	అ.
ద్వాదశోపనిషత్తులు, వచనం	3	8
భారతరమణీమణులు, 1 భా॥	0	12
డిటో రెండవభాగము	0	10
యజుర్వేదకథాసంగ్రహము	0	8
శ్రీమహాభక్తవిజయము, నూతనముద్రితము	6	0
నీతిచంద్రిక, చిన్నయసూరి	0	8
పంచతంత్రము, వచనము, సులభశైలి	0	8
నవనాథభక్తులచరిత్ర	2	0
నీతిరత్నాకరము	0	8
సంగ్రహరామాయణము	0	12
సంగ్రహభారతము	1	4
సంగ్రహభాగవతము	1	4
ప్రాచీనదేశచరిత్రలు	1	12
పతివ్రతలచరిత్రలు	2	0
దక్కనుపూర్వకథలు	2	0
భోజునికథలు	0	8
హితోపదేశము, సులభశైలి	0	12
భోజకాళిదాసకథలు, 1 భా॥	0	12
,, 2 భా॥	0	12
తెనాలిరామలింగనికథలు, జీవితము	0	6
సంస్కృతనాటకకథలు	1	8
దశకుమారచరిత్రము	1	8
మదనకామరాజుకథలు, [illegible]	0	14

ప్రతి 1-కి	రూ.	అ.
రాజశేఖరుడు, గోపాలుడు	0	8
విక్రమార్కునికథలు	0	8
చార్ దర్వీషుకథలు	0	8
తాతాచార్యులకథలు	0	6
వైద్యులకథలు	0	4
బేతాళునికథలు	0	8
వీరాంగనలు	0	12
పరమానందశిష్యులకథలు	0	3
నలుగురుమంత్రులకథలు	0	4
అయిదుగురుదొంగలకథలు	0	6
రేచుక్కపగటిచుక్కకథ	0	3
సత్యసేనవిజయము	0	4
ఋషులచరిత్ర	0	8
పురాణగాథలు I	0	12
„ II	0	12
బాజీరాయని చరిత్ర	0	14
రఘువంశకథ	0	8
విక్రమార్కచరిత్ర	1	0
వివేకానందవిజయము	2	0
పరిహాస్యవినోదకథలు	0	12
ఈసబునీతికథలు, 1-వ భా॥	0	6
డిటో 2-వ భా॥	0	8
పంజాబుఅల్లరి	0	8
శుకసప్తతికథలు	0	6
మర్యాదరామన్నకథలు	0	3
మైరావణచరిత్ర	0	1
షేక్స్పియర్ నాటకకథలు	1	8
అనంతసాగరము, బుక్కరాయసముద్రచరిత్ర	0	12
ప్రహ్లాదచరిత్ర, ప్రతిమలతో	0	6
శకుంతల „	0	6

ప్రతి 1-కి.		రూ.	అ
నల	„	0	8
సావిత్రి	„	0	6
హరిశ్చంద్ర	„	0	8
నవలలు.			
సీతారామము		1	4
ఐవన్హో,	నవల	0	8
మదాలస	„	(అచ్చు)	
సుజనరంజని	„	0	8
విజ్జలదేవి	„	1	8
ఉన్మాదిని,	నవల	0	4
రాధారాణి	„	0	4
అస్తమయము	„	1	8
దుర్గేశనందని	„	0	12
కపాలకుండల	„	0	12
లక్షణ	„	0	12
టిప్పుసుల్తాన్	„	1	8
లీల	„	0	6
రాజర్షి	„	1	0
తారాబాయి	„	0	14
దిలారామ	„	1	4
కోవలన్ కన్నకి		0	12
మనోహరి	„	0	14
వీరబాల	„	0	8
ఆనందమఠ	„	0	12
లాలాబాయి	„	0	8
ఆంధ్రరాష్ట్రము	„	1	8
రోషినార	„	0	12
బాలాదిత్య	„	2	0
దేశభక్తుడు		1	0
శంభుతోనొకనాటిసహవాసం		0	4
చంద్రగుప్తుడు, నవల		2	

	ప్రతి 1-కి రూ.	అ.
నీతిసింధువు ,,	0	10
వనజాక్షి ,,	0	12
స్వప్నయాత్ర ,,	0	12
ముగ్గురుమూర్తులు	1	4

వివిధగ్రంథములు.

హిందీ ఇంగ్లీషు బాలశిక్ష	0	4
హిందీ తెనుఁగు బాలబోధ	0	4
పెద్ద బాలశిక్ష బజారు ప్రతి	1	0
డిటో అట్టబైండు	1	8
చిన్న బాలశిక్ష	0	3
ఆంధ్రకన్నడ బాలశిక్ష	0	4
ఆంధ్రద్రావిడ బాలశిక్ష	0	4
ఆంధ్రద్రావిడ మొదటివాచకం	0	6
,, రెండవవాచకము	0	6
నేరములు చేయుజాతులచరిత్ర, ప్రతిమతో	1	0
పాకశాస్త్రము, కంది సుబ్బరావుగారిది	1	12
చిత్రలేఖనము (Drawing)	1	4
జంత్రి, భూమిశిస్తు, అధికపన్నుల విభజనలు విశదముగ నున్నవి	0	8
గాంధిమహాత్ముని హైందవ స్వరాజ్యము	1	0
ఆకాశవిమానములు, ప్రతిమలతో సహా	0	8
భావలహరి	0	8
వ్యవసాయబోధిని	0	8

	ప్రతి 1-కి రూ.	అ.

నిఘంటువులు.

శ్రీవేంకటేశాంధ్రము, పద్యకా॥	0	6
బాలచంద్రోదయము	0	8
షడ్భాషామంజరి (ఆరుభాషల ఒకేబ్యులరి)	1	8
ఆంధ్రనామసంగ్రహము, ఆంధ్రనామశేషము, సాంబనిఘంటువు, టీక, అకారాద్యనుక్రమణికతో	1	4
డిటో క్యాలికోబైండు	1	8
శబ్దార్థచంద్రిక	6	0
తెనుగుసామెతలు with English Translation by Capton-Carr	1	4
Translation Guide - English ot Telugu & Vice Versa.	2	8
Sankaranarayana's English-Telugu Dictionary. శంకరనారాయణగారి నిఘంటువు (ఇంగ్లీషుపదములకు తెనుఁగు అర్థముగలది)	12	0
English-Telugu Pocket Dictionary ఇంగ్లీషు-తెనుఁగు పాకెట్టుడిక్షనరి	3	0
సంస్కృతాంధ్రనిఘంటువు	3	8

ఆంధ్రవ్యాకరణాలంకారములు.

అథర్వణకారికావళి	1	8
అనంతునిఛందము	1	0
అప్పకవీయము	3	0

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అండ్ సన్స్.

292, ఎస్ప్లనేడ్, చెన్నపురి.

LAW BOOKS.

The Reform Proposals with the Opinions of all nationalists and an Introduction by Mr. S. Satyamurthi ...	1	8
The Imperial Acts of 1921	1	0
The Indian Penal Code	1	12
The Evidence Act	0	12
Code of Criminal Procedure with amendments up to date ...	2	8
Code of Civil Procedure	2	8
The Indian Easements Act	0	6
The Negotiable Instruments Act	0	6
The Specific Relief Act	0	6
The Transfer of Property Act...	0	6
The Indian Trust Act	0	6
The Indian Contract Act	0	12
The Madras Estates Land Act	0	12
F. L. Examination Question Papers 1895—1925 ...	1	8
B. L. „ „ „ 1895—1925 ...	1	8
Pleadership Examination Question Papers (From 1898 to 1924)	2	0
Translation Guide Telugu-English Part I / „ English-Telugu Part II	2	8
Precis Writing by Mr. K. M. Seshachari	2	0
Vemana's Verses with Brown's English Translation ...	1	4
Wars of The Rajahs (Annals of Handeh Anantapuram by C. P. Brown...	0	8
The Telugu Composition Controversy by G. V. Appa Row, B.A., F. M. U.	1	0
Devanagari Alphabet Sheet (with Telugu letters) ...	0	2
Sri Krishna Karnamrita with the Text in Devanagari and English translation by Mr. M. K. Acharya, M.L.A. ...	[illegible]	8
Lok: Bal Gangadhara Tilak—a complete biographical sketch & full press comments at the time of the demise of the departed patriot	4	0
Colombo to Almorah, by Swami Vivekananda	3	0
Sayings of Sri Ramakrishna Paramahamsa Deva Pocket Edition	1	0
Mahatma Gandhi, a study by V. Mangalavedkar with a Foreword by Mr. S. Srinivasa Aiyengar C. I. E. ...	0	8
The Master and the Disciple by K. Vyasa Rao	0	8
The Future Government of India „	3	8

V. RAMASWAMY SASTRULU & SONS,

292, Esplanade, Madras.